5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 449.—IAȘI, Duminecă 1 Iunie 1908

Liberalismul Ieșan

Comitetul executiv al clubului liberal din Iași prin unanimitatea *celor prezenți* a ales *prin vot secret* pe d-nul C. Stere, președinte al clubului și deci, implicit, șef al partidului liberal ieșan.

Fenomenele politice, petrecute la adversarii noștri firești, — și alegerea de președinte de club și deci șef de partid este un fenomen politic—cată să ne intereseze, întru cît alegerea făptuită la Iași în persoana d-lui Stere, trece porțile cetății Iașilor și privește îndrumarea nouă ce se dă partidului liberal.

Alegerea de președinte de club în persoana d-lui Stere face parte din lanțul de înălțări ce e chemată să aibă tinerimea generoasă în partidul liberal, în opunere fățișă cu altă scară de scăderi ce implicit alte elemente liberale trebue să sufere.

A ajuns așa partidul liberal, că înălțările unora nu sunt datorite acelor fenomene de selecțiune naturală, ci factice, căci înălțările ce vin de la sine mulțumesc pe toți fără să rănească pe nimeni, pe cînd la liberali înălțarea unora e smerenia altora, de aici ciocnirile în partid, de aici zizaniile și desbinările.

Privind lucrul dintr'un punct de vedere general luăm act cu plăcere că adversarii noștri și-au complectat organizarea, căci starea de interimat și interegn nu era de natură să ne bucure.

Suferea partidul liberal de o lipsă în directivă și ne place a crede că prin alegerea președintelui s'a dat și o indicație în directivă.

Și ori cît ar fi d. Stere cazac de la pragurile Niprului, nu persoana d-sale prevalează aici ci principiile și doctrina ce reprezintă d-sa.

Pentru moment d. Stere face figură în partidul liberal ca un om de doctrină, îmbrăcat în aerul melancoliei politice. Cetiți discursul lui la *Casa rurală*, pătrundeți-i studiul lui asupra *poporanismului* și veți vedea pe politicianul blazat, care încîntat de un principiu îl vede stășiat în practica vieții interne de partid.

Partidul liberal e prea strîmt pentru d. Sterea pentru a-și îndeplini programul său, vederile sale. Poate strîmtorarea aceasta să vină din cauză că direcțiunea politică a partidului liberal e fățiș ostilă chipului său de a vedea, și că deci mîine schimbîndu-se directiva și d-sa va putea consuna mai bine idealul cu puterința realizării lui.

Fie.

In orice caz alegerea sa are o semnificare a mai mult pentru viitor de cît pentru prezent. Sub ochii șefului *nominal* al partidului o concentrare de organizare se face în toată țara în vederea asigurării eficace a moștenitorului șefiei din partid.

La Ploești se organizează banchet unui generos; coreligionari specifici vin și închină pentru direcția democratică din partid, se bea pentru d. C. Sterea, asiguratul șef de la Iași.

Mîine avînd Iașii, avînd Galații, avînd Ploeștii, avînd Craiova, partidul liberal se va găsi în fața unei organizări politice date și va trebui să primească o anumită direcțiune.

Iată de ce alegerea făcută în persoană d-lui d. C. Stere trece însemnătatea unei alegeri locale de club și privește îndrumarea generală ce cată să se impună partidului liberal.

Impunerea aceasta pare a se grăbi, și cum ori ce grabă strică treaba, asemenea și în partidul liberal graba șefiilor generoase va tulbura armonia internă.

S'a adunat comitetul executiv central la București și au și început hărțuelile. D. C. Stoicescu a fost purtătorul cuvîntului celor ce nu înțeleg a primi noua direcțiune impusă. De a doua zi un generos I. Duca a atacat pieziș pe d. C. Stoicescu, iar drept contramanifestare i s'a organizat banchet în însăși cetatea sa politică —la Ploești—ca răspuns că chiar acolo va fi decapitat.

Și alegerea d-lui C. Stere la Iași ca șef și președinte pare a fi și grăbită și impusă, nu venită în mod normal.

Ori cît de slab ar fi liberalismul la Iași, ori cît de puține rădăcini ar fi prins el în cetatea noastră, totuși partidul liberal ieșan în tradiția lui n'a fost nici odată brătenist.

Liberalii ieșeni au fost fracționiști, naționaliști, *roși* însă nu; răposatul Mîrzescu foarte puțin a conlucrat cu Ion Brăteanu, mai mult a luptat contra lui Ion Brăteanu și a luptat cu succes. Și era liberal G. Mîrzescu. Roșii la Iași a fost o importație nouă după regat. Ion Brăteanu s'a luptat mult să creeze partid liberal-roș la Iași. Prefectul Pruncu și Pandele Zamfirescu au fost dintre pionierii partidului roș la Iași. Apoi I. Brăteanu cu tactica lui, a rupt pe un V. Gheorghian, pe un Nicu Gane de la Convorbiri și i-a primblat cu nasul pe la ministere. Au mai trecut și alții pe la roși și au căpătat însă titluri politice, însemnăm pe C. Climescu, rector, vice președinte al Senatului, etc. etc.

Ori cît s'ar zice: *loc tinerilor*, este însă în politică o măsură și acest loc de cedat să nu se impună ci să vină.

D. C. Stere este un simplu doctrinar, blazat și decepționat, fără cultul real al cetățanului—spovedania lui o arată. D-lui nu reprezintă firul tradiției politice liberale, ci năzuința politică de acapararein partidul liberal. Graba pusă la Iași de a imprima o anumită directivă în interiorul partidului liberal va grăbi mai mult de cît ne închipuim procesul de disoluție în partid. Toți cei răniți și acaparați vor strînge rîndurile pentru a se apăra contra acaparatorilor și criza ce zace latentă va izbucni.

Și n'ar fi nimic de mirare ca criza din partidul liberal să se provoace tocmai pe politica liberală de la Iași.

Ar fi un cuvînt mai mult de rolul însemnat ce-l joacă lașii în politica țării, negativă și de înjosorire prin liberali, positivă și de înălțare prin conservatori.

* * *

Mijloace banditești

Nu se poate astăzi tăgădui că d. N. Filipescu n'a reușit să imprime luptelor duse de gruparea carpistă acel sistem banditesc care caracterizează felul d-sale de a fi.

Lucrul iera notoriu și pînă acum. Iar dovada eclatantă o fac discursurile și proza ziarelor junimiste de vr'o trei săptămîni încoace.

Insulta și calomnia—erijată în sistem—a atins paroxismul; în loc de argument, înjurături; în loc de explicații calomnii, nedemne; în loc de precizări de fapte, insinuări infame; toate purcese din cele mai desfrînate obîrș i politice.

De sigur că acest sistem și astfel de mijloace banditești nu puteau fi neglijate cînd s'a cunoscut destăinuirea d-lui Badareu de la Tîrgoviștea.

Fruntașul nostru a afirmat un fapt precis și anume:

„D. G. Gr. Cantacuzino, a zis dl. Bădăreu, m'a rugat; în 1903, pe cînd nu eram încă ministru, să intervin pe lîngă Froim Fischer să împrumute 200.000 lei unei rude a sa scapatată.

„Intervenirea mea n'a avut nici un rezultat. Atunci am fost rugat să trimit pe Froim Fischer la d. G. Gr. Cantacuzino, care a reușit să'l convingă să dea cei 200.000 lei ceruți la început prin mine".

Faptul ie precis și afirmarea categorică. Afară de o dezmințire de ocazie a lui Froim Fischer—absolut fără valoare—lucrul în sine n'a fost un moment dezmințit. Ceva mai mult. Insă-și Epoca *a confirmat în totul spusele fruntașului nostru—prin celebra scrisoare a d-nei general Catargi.*

Odată faptul admis fără discuție, remînea, cum înțelege orice minte normală, ca presa junimistă să explice:

1) Ce rost a avut intervenția d-lui Cantacuzino pe lîngă Froim Fischer

2) De ce natură au fost argumentele grație cărora Froim Fischer s'a lăsat convins și a dat cei 200.000 lei.

3) Cum se poate explica această prietenească intervenție pe lîngă Froim Fischer din partea unui prim ministru al țărei romînești și încă din partea unui om care făcea o crimă din faptul că un om politic primea să fie avocatul lui Fischer.

4) Să publice o declarație formală autorizată și categorică că d. Cantacuzino n'a luat nici un angajament față de Froim Fischer.

In loc de aceasta presa junimistă atacă cu o furie de rabiat pe fruntașul nostru, reîmprospătează celebrul dicționar al omorîtorului lui Emil Lahovari și al clienților Văcărestiului, dar nu spune nici un cuvînt, prin care să explice cît de cît faptul în sine —indiscutabil astăzi că este perfect exact.

Ce rost au insultele surugiilor și leproșilor politici—într'o chestie care privește direct pe d. Cantacuzino? In prostia lor aceste ziare își inchipuie că insultînd pe d. Bădăreu vor apara pe d. Cantacuzino.

Or este astăzi pe deplin stabilit că dacă cineva a practicat cu împămîntenirile acela cineva este d. Cantacuzino, fost prim-ministru.

AVARUL

Nu cunosc figură mai uricioasă și nu știu să existe fire mai anti-socială de cît avarul.

Privit în mod obiectiv, cu ochi imparțiali și cu suflet îngăduitor, avarul apare ca un mare nenorocit, ca un om în vecinică suferință, ca un suflet chinuit de grija tezaurului său. Așa l'au văzut Plaut, Moliére, Balzac; așa apare Hagi Tudose al lui Delavrancea. Și sub raportul acesta, avarul a stîrnit în totdeauna un sentiment, în care e mai multă compătimire de cît dispreț.

Ca toți pătimașii, avarul, are însă în felul său de a fi particularități de acele care nasc ridicolul. Dacă de multe ori te revoltă, une-ori te și înveselește,—și nu puțin spirit s'a cheltuit pe sama acestui tip, pe care l'au cunoscut toate societățile și toate timpurile.

Cazul la ordinea zilei e caracteristic în această privință.

E vorba de un bătrîn, pe care o soartă fericită l'a făcut să înoate în aur peste cap. Din multele sale cusururi, i se cunosc două: dragostea tezaurului său, și ura împotriva neamului fișeresc. In colo, om bun și drept, dacă se poate bunătate fără dărnicie și dreptate fără bunătate.

Cu atît îl poți scoate din pepeni: cerîndu-i bani, sau vorbindu-i de neamul lui Fischer.

Ori, se întîmplă într'o zi că marele bătrîn, se găsește în fața unei dileme, întocmai ca măgarul lui Buridan (să-mi fie ertată comparația).

Cine-va din familia sa, face apel la sentimentele sale generoase și nu atît la aceste sentimente—care nu sînt de cît o simplă bogăție sufletească—ci mai mult la ceva practic, care constitue bogăția cea pămîntească a nababului. Și cererea se punea imperios ast-fel: ori îmi dai, ori chiamă-l pe Fischer și spune-i să-mi dee el.

O, fatalitate, cît ești de crudă cîte odată! Situația ar fi devenit tragică, dacă nu s'ar fi rezolvit imediat.

Istoria a înscris pe una din paginele sale, memorabila convorbire dintre bătrînul, incorigibilul avar și dușmanul său firesc, subliniind expresiile de curtuazie cu care cel din tăiu aprindea uimirea celuilalt

Ce ar fi făcut Hagi Tudose în asemenea caz?

Vorba poetului:

El *dă*-mi auzind prin unde
Prea amar s'a suparat:
Nu-ți dau nimic îi răspunde
Și 'n adînc s'a cufundat.

Alegerea de alaltaeri

D. C. Stere maltratează pe colectiviștii din Iași. D. Stere îi-a studiat, îi a scrutat și a ajuns la concluzia foarte logică: colectiviștii din Iași îl iubesc de nevoe, îl iubesc fiind-că d. Brătianu a redus liberalismul ieșan la numele Stere.

D. Stere a înțeles, deci, acest lucru: că liberalii nu caută un șef propriu zis, ci caută pe unul care să aibă trecere la centru și fiind-că acest unul se numește —întîmplător—Stere—el să fie șef.

Și s'au certat, au făcut presiuni, combinațiuni, au ales un comitet anume, au trecut peste liberali bătrîni ca d-nii Gane, Climescu și Zamfirescu—și au ales de president pe d. Stere. Deputatul de Iași, în restîmpul acesta, era la București, la Cernăuți—ori unde voiți, numai la Iași nu era; iar în seara foarte istorică a alegerei lui de șef al partidului local, d. Stere, care în a sa delicioasă spovedanie declarase că duce viața de popă catolic, s'a coborît la Tanasache ca să facă literatură cu cîți-va literați—foarte distins și apreciați.

Comitetul, după efectuarea alegerei veni și el la Tanasache. Și făcură chef împreună—d. Gr. Buicliu cu Sadoveanu, d. Săndulescu cu Anghel—și toți cu d. Stere, fără să se gîndească, că, în două restimpuri, tradiția liberală a fost înmormîntată—și nu pentru motive serioase, nu în urma unor lupte serioase—ci fiind că curentul modern are mai multă trecere la ministerul de Interne, de cît școala vechie.

Citiți articolul prim al *Liberalului* de ieri și veți vedea că se declară solemn—nu de d. Stere, nici de unul din vechii sei prieteni — ci de o răzadă steristă, că partidul liberal ieșean era pe punctul de-a se perde și că nimeni nu l'ar fi putut salva de cît d. Stere.

Și d. Stere a înțeles ușor această politică pur *bacșisiștă*, politică urîtă a celor lipsiți de ideal și, în fiertura șampaniei, în toiul entusiasmului falșificat, slugarnic —a zis că nu primește *încă* prezidența.

D. Stere vrea ca tabloul să fie complect: ca acei cari n'au băut încă șampanie la Tanasache să vie s'o bee—sau, dacă nu vor, să plece din club.

Un partid care, fără nici o noimă serioasă, trece de la o extremă la alta—așa trebuește tratat: în comedie.

CATE-VA NOTE

D. C. N. Paraschivescu asupra situației. —Inainte de a fi ales president, d. Stere strigă: „să nu mă alegeți, nu vreu să primesc". După ce l'au ales, d. Stere a zis: „nu vreau să primesc *încă*". Dacă d. Stere este serios în afirmările sale, ar trebui să treacă la noi—disidenții: fiindcă și noi zicem: „nu voim să te alegem —*încă*".

*

Observație făcută de cc. Naiman cînd a aflat că d. Gr. Buicliu va scrie un articol în ziarul liberal:

— Pe vremea mea ne adunam, în fiecare seară, la otelul Buch: Panu, Verusi, contra P. Missir, Caragiale și eu. Condiția era: care va spune o prostie—plătește o sticlă vin de Vöslau. Vrea să zică întăi trebuiai să spui prostia și pe urmă plăteai straf.

D. Gr. Buicliu a făcut pe dos: întăi a plătit șampania și pe urmă a... scris articolul.

*

— Toate bune —a spus cineva spiritualului bătrîn—dar alta pe cine ai fi propus president?

— Eu sunt pentru domnie străină! Ei, însă, zic că-s pentru d. Stere, fiindcă el ar fi singurul, care l'ar putea bate pe d. Bădăreu.

Iar eu zic:

— Daca vă temeți de bătaia lui Badăreu, trec și eu la el ca—să vă batem impreună!

OAMENI ȘI LUCRURI

GLOSSA BANILOR

In cea mai recentă a sa cuvîntare politică—acea de la Tîrgoviște—șeful partidului conservator-democrat are o superbă perorație asupra imputărei calomnioase ce-i s'a aruncat: acea a banilor, sau mai drept a banilor străini.

Cu acel dar mînunat de a improviza și de a plastiziza, oratorul definește în treacăt, dar în culori vii și în fraze sculpturale, rolul mare și puterea banului, arătînd în același timp goliciunea legendei ridicule că s'ar fi „cumpărat" cu bani atîta entuziasm, atîta viață, atîta mișcare, cîtă se vede în jurul noului partid politic.

Nu e nimic nou în născocirea pusă la cale de politiciani. In jurul fiecării mari mișcări—fie politice propriu zise, fie idealiste—se făuresc neîntîrziat legende de atare natură. Acum vr'o zece ani se terfelea o mare mișcare a intelectualilor francezi cu calomnia că s'a pus în slujba străinătății, că e condusă de un sindicat, că e plătită cu bani de provenienței dubroasă și ziarele respective sfîrșiau mereu cu întrebarea insinuantă și suggestivă: „d'ou vient l'argent".

In uriașa mișcare a democrației ruse, ziarele reacționare ce văd oare alta decît o mișcare plătită cu banii străini,—ba cu ai japonejilor, ba cu ai Englejilor, ba cu ai Rotchilzilor și așa mai departe?

Existența și rostul banului în societatea omenească e de sigur paradoxul cel mai ciudat și mai teribil din cîte sunt.

El e numai semnul unei vechi, străvechi convențiuni între om și om, el a devenit unicul simbol și unicul scop al însăși ființei omenești pe pămînt. Aristotele, marele filosof grec, vorbește despre însămnătatea convențională a mouedei de schimb, ca mijloc de echilibrare socială; ea datează din anticele vremuri cînd fiece om dădea cîteceva din prisosul său și primea din ce avea altul de prisos.

Se pare că răul banului a început a se simți cu multe mii de ani în urmă și Lycurg, la Spartani, a introdus o menedă colosal de grea ca să stingherească pe oameni și să nu mai fie nici dorită, nici ușor adunată.

De atunci însă multe s'au schimbat și trăim acum într'un mediu esclusiv al banului, atotputernic și suveran.

Războaiele între națiuni nu se mai poartă pentru ochii vre unei frumoase Helène, nici legiuitorii nu mai condamnă banul ca factur social: ci el, banul, conduce totul, este și mijlocul și ținta, cauza și efectul; el este miraculoasa putere care înalță și coboară, torturează și îmblînzește.

In afară de el—nimic. De aceea de nimic nu se teme omul public ca de această învinuire: că se pune în mișcare pentru bani—și nimic nu e mai lesne crezut ca o atare insinuare, de îndată ce omul politic nu e născut la adăpostul nevoilor bănești... lar pe acei cari s'au născut în bogăție nimeni nu-i întreabă despre originea averei lor, nimeni nu le mai impută nici abuzul, nici crima ce se pot întîmpla să fie izvoarele ei. Geniul social consistă în a avea bani și scriitori ca Balzac în „Mercadet".

Mirbeau în „Les affaires..." ne-au arătat ce permite societatea numai cu condiția: să fii bogat!..

Ce înseamnă iubirea, pasiunea banului, noi cari nu suntem bogați—nu putem ști. In schimb Nababii sunt marii poeți ai banului; ei știu să-l adore cu patimă, ei singuri au *dreptul* de a-l iubi și de-a... nu-l da.

Rodion

LICEUL ȘI LICEANII

A zecea aniversare. — Cel vechiu și cel nou.—Reflecțiile unui cunoscător. — Ce știu elevii.—Pedagogii.— Stăm pe loc?

Autorul unui articol din „Revista din Iași" amintește că se împlinesc zilele aceste zece ani de cînd s'a reorganizat liceul, de cînd adică s'a înlocuit vechea alcătuire sau împărțire în 7 clase liceale prin cea nouă, în 8 clase, dintre care a în cursul inferior și 4 în cel superior, despărțit în 3 secțiuni: elasică, modernă și reală.

Autorul zisului articol se arată foarte pesimist. E probabil un om de școală, care are prilej să vadă zi cu zi cum se petrec lucrurile și cele afirmate sunt produsul unei observațiuni directe.

După d-sa, speranțele atît de mari puse odinioară în acest nou regim al învățămîntului liceal au fost cu totul iluzorii, căci rezultatele obținute sunt departe de cele visate.

„Creatorii liceului vor începe a cugeta iar la reforme. Incepe acum a se vedea ceea ce unii au văzut dela început, că vechiul liceu nu era așa de rău. Tinerii eșiți din noul liceu n'au mai multă cultură de cît cei din vechiul liceu".

Se pare că împarțeala în cele 3 secțiuni n'ar fi avut bunele urmări ce se prevesteau.

Bunăoară latina vechilor bacalaureați nu era de loc inferioară celei de astăzi a absolvenților clasei a opta clasice ori moderne.

Cît despre clasa modernă ea nu ne dă măcar absolvenți cari să cunoască franceza? De germană nu mai vorbim...

*

E drept oare că pedagogia, cu toate progresele făcute, nu însamnă încă nimic și că ea nu dă măcar practicianilor profesori mijlocul de a instrui cum se cuvine pe un elev? Cel puțin de această părere este pesimistul autor al articolului relativ la liceul național.

„Răul cel mare al noului liceu nu e numai modul de distribuțiune a orelor, ci și sistema.

Pedagogia modernă, o grea boală sufletească importată de Transilvăneni, a cuprins și pe mulți Romîni din Romînia și iată, de zece ani, școala pradă pedagogiei. Nici nu-și închipue lumea nedidactică prin ce tortură trebue să treacă un tînăr prin seminarele pedagogice pînă s'ajungă profesor, ce probe și para-probe fără cea mai mică valoare trebue să treacă și căror chinezării trebui să se supună. Unii au reușit înaintea altora, numai pentru că, la proba practică, au încrețit fruntea și au gesticulat... pedagogic.

Acest mod de a înțelege proba practică arată că pedagogia a devenit arta de a preda știința fără s'o știi."

Par'că revedem, cetind rîndurile aceste, pe faimosul pedagog, tot transilvănean de origine, cogiat odinioară cu atîta talent, după natură, de maestrul Caragiale!...

Dar să revenim la liceul nou și să vedem ce crede autorul articolului despre liciani:

„Liceul nou se mai distinge și printr'o îngrijitoare indisciplină a elevilor. Furturi, spargerea dulapului care conținea arhiva liceului, atacuri cu boxul contra profesorilor și incendiarea liceului (la Galați și la Iași) sunt fapte întîmplate de zece ani încoace prin liceele noastre și știute de toată lumea.

Purtarea necuviincioasă a elevilor afară de școală, vorbele nerușinate adresate de elevi fetelor și femeilor de pe stradă, frecventarea localurilor nepermise n'au putut fi împedecate prin numere puse pe gulerul elevilor.

In școală se mai întîmplă și alte lucruri urîte și neștiute de public, precum sunt niște formidabile huiduieli la ieșirea unor profesori și indiferența direcțiunii față de asta..."

*

Firește, dacă asupra părerei exprimate cu privire la pedagogie ne este aproape indiferent să provocăm o discuțiune,— fiind în adevăr excesiv pedantismul pedagogic al școalei moderne — nu tot cu aceeași indiferență se poate înregistra un tablou așa de negru cum e acel pe care ni-l zugrăvește un om de școală într'o revistă redactată de un profesor universitar.

E probabil că tabloul e după natură și nu e exagerat sau falșificat întru nimic. Iar dacă lucrurile stau așa, e vremea să ne arătăm îngrijiți de situația școalei noastre, începînd cu situația de la liceul nou.

Dacă e adevărat că un atare spirit de indisciplină și de dezordine caracterizează staree liceului nostru, e timpul ca cei în drept să intervină pe lîngă autoritățile superioare cari pot schimba și organizația și natura școlilor, luînd măsurile cuvenite pentru îndreptarea din timp a unei stări de lucruri absolut compromițătoare.

Ce este oare lupta noastră culturală, ce este sforțarea pentru a realiza un summum de cunoștinți pentru elevi, dacă alături de aceste avem o asemenea crasă lipsă de disciplină în incinta unei instituțiuni unde cată să se făurească și mintea și caracterele viitoarelor generațiuni de cetățeni?

De aceea, dacă lucrurile stau astfeliu, alarma e bine venită și e momentul de a zice:

— Caveant consules!

A.

Presa și chestia Cantacuzino-Fischer

— Aprecieri și nuoi afirmări interesante —

Din ce în ce faptele se precizează.—Un fapt concret.—Ce zice ziarul „Țara".—Cum se încurcă.—Observațiile „Ordinei".—Elogii pentru cel atacat ieri.

Cu toate atacurile istorice ale presei filipescane, în chestia Cantacuzino-Fischer, este astă-zi deplin dovedit că fostul prim ministru a intervenit pe lîngă Froim Fischer și **l'a convins** să facă împrumutul de 200,000 lei—de care avea nevoie d. și d-na general Catargi în schimbul unor angajamente formale.

De ce natură au fost angajamentele luate de d. Cantacuzino?

Și în această privință încep lucrurile a fi precizate, căci iată ce spune, în numărul său de astă-zi, ziarul *Țara*:

Aceasta am spus-o noi și destidem să fim dezmințiți:

D. G. Gr. Cantacuzino, prim-ministru al țarei, a făgăduit lui Froim Fischer cetățenia, pentru suma de 200,000 lei.

Se contestă faptul?

Cine îl contestă, să vorbească.

Noi avem dovezi, căci „dosarul lui Bădăreu" este voluminos. Noi putem spune cine a introdus în casa Nababului pe Froim Fischer.

Mai putem spune cine era de față în momentul cînd primul ministru al țarei, ca să-și ajute rudele scăpătate, făgăduia cetățenia pe 200,000 lei.

Dacă cele ce afirmăm nu sunt de natură să convingă pe cei de la „Epoca", atunci să ni se spună.

Suntem gata să producem dovezi cari vor fi confirmate imediat, tot astfel cum a confirmat d-na Ana general Catargi, declarațiuniie făcute de d. Bădăreu la întrunirea de la Tîrgoviște.

Dosarul acestei afaceri nu este încă închis.

*

Ziarul „Ordinea" relevă la rîndul ei pînă la ce grad a întrat zăpăceala în rîndurile carpiștilor.

Cantacuziniștii și-au perdut din nou capul față de dezvălirea nouei afaceri Fischer. N'a fost de ajuns că au forțat pe d-na Ana Catargi să scrie o scrisoare în care să confirme cele spuse de d-nul Bădăreu, relativ la întrevederea dintre d. G, Gr. Cantacuzino și Froim Fischer, dar au intervenit și pe lîngă acesta din urmă forțîndu-l să scrie o scrisoare *Opiniei*, prin care să declare că d. G. Gr. Cantacuzino nu i-a promis nimic în schimbul împrumutului de 200.000 de lei.

Ce este însă și mai frumos e zăpăceală în care se găsesc cînd voesc să explice și singuri afacerea Froim Fischer-Cantacuzino: un articol de aseară din *Conservatorul* e la înălțimea scrisorilor de apărare scrise în afacerea Marghiloman. Sunt tot atîtea scuze caraghioase, cari denotă, cum am zis, debandada și sărăcia de argumente a susține o cauză perdută.

Așa *Conservatorul* dezminte că d-na Catargi ar fi rudă cu d. Cantacuzino: *„d-na Catargi nu este de loc ruda d-lui Cantacuzino, este numai ruda ginerelui d-sale"*. Vorba acea: „Georghe nu mi-e frate, dar e fiul lui tată-meu".

Iar ca să arate că d. Cantacuzino mijlocind pe lîngă Froim Fischer ca să ajute pe d-na Catargi, n'a făcut de cît să'și pue în joc autoritatea d-sale de președinte de consiliu, *Conservatorul* citează și alte exemple de ast-fel de intervenții.

„Foarte multe persoane sus puse, spune confratele, precum d-nii: Ion Kalinderu, Ion Lahovari, Alex. Marghiloman și alții, sunt asediați cu rugăminți și cu cereri de mijlociri și cari nu se cred înjosiți de a întrebuința autoritatea lor pe lîngă miniștri și alte persoane influente pentru ca să facă binele și să aline multe suferințe".

A la bonneheur! dar atunci d. Froim Fischer e un personagiu înalt, *quif-quif* cu miniștrii în Romînia. Numai să nu se supere d. Filipescu!...

Unde confratele e delicios, este cînd face mustrări d-lui Bădărău c'a putut suspecta pe d. Froim Fischer că a făcut binele d-nei Catargi împrumutîndu-i bani numai după ce i s'au asigurat anumite avantajii.

„D. Bădăreu, zice Conservatorul, *nu poate cunoaște a face binè fără răsplată, nu poate concepe o acțiune altruistă care a fost apanagiul oamenilor de elită a sufletelor alese și a fruntașilor legitimi ai acestei țări.*

Cum vedeți deși, Froim Fischer e un altruist, *un suflet ales, un fruntaș legitim al acestei țări*!

Față cu așa elogii, credem și noi că d-sa a consimțit să scrie *Opiniei* desmințirea cerută—; te pomenești chiar că s'o fi și înscris alături de fruntașul d. Filipescu, ca să facă pogromurile evreești, pe care le pregătește noul șef al Capitalei junimiste.

Litere-Științe-Arte

Revistele. Acum cînd—în ajunul vacanței—se încheie bilanțurile diferitelor activități, e momentul să notăm ca în cursul anului Iașul s'a arătat vrednic de reputația lui de oraș intelectual. Numeroasele publicațiuni literare, sociale, științifice imprimă încă orașului nostru nota de centru al culturii și-i asigură primul loc după Capitala țării.

In adevăr anul intelectual al Iașului ne arată următoarele publicațiuni: „Arhiva", organul societății științifice și literare, „Viața Romînească" organul mișcării poporaniste, dar în același timp și una din importantele reviste ale țării „Revista din Iași", „Indrumarea", „Viitorul Social". Cultura romînă" iar ca organe de specialitate științifică: „Analele" universității, Buletinul societății de medici și naturaliști.

Un număr de alte publicațiuni periodice ca „Revista absolvenților școalei comerciale", „Frăția" complectează fizionomia publicistică a Iașului. Iar pe terenul artistic avem: „Arta romînă" apărută nu de mult.

Din acest rezumat succint se poate vedea că în anul care se apropie de sfîrșit—căci anul publicistic ca și acel școlar începe după marile vacanțe—a fost fertil în publicațiuni, în genere de valoare reală așa cum se cere unui oraș intelectual cum e al nostru.

*

Din Veneția se anunță că deputatul Fradeletta a ținut în acest oraș o conferință prin care a criticat pe D'Annunzio și drama lui „La Nave". După acest deputat, poetul ar fi torturat istoria și ar fi calomniat pe primii locuitori ai lagunelor. Reprezentată la Milano, «La Nave» n'a avut de cît un succes moderat.

*

Despre puterea suggestiunii se ocupă un foarte interesant articol din „Archiva pentru antropologie și statistică criminală" din Berlin. Intre altele autorul citează un exemplu suggestiv. Cu 15 ani înainte dăduse cuiva 50 grame dintr'o soluțiune de 1 la 3000 sublimat corosiv pentru a și spăla o mică rană. Pacientul comunică doctorului în chestiune după...15 ani că sticluța de doctorii s'a isprăvit și că dăduse dintrînsa la o mulțime de răniți, că toți aceștia de îndată ce au udat vr'o rană cu apa miraculoasă—pierdeau orice urmă de durere! După constatările făcute apa vrăjită fusese întrebuințată cu totul greșit. In loc de a-și spala rănile, oamenii înțelesese să pună cîte 10 picături la... un litru de apă, cel puțin și cu această apă să se spele! Se înțelege de aici cum de a putut dura sticluța 15 ani și mai cu seamă cum a lucrat prin suggestie, căci o soluțiune așa de slabă nu putea avea nici-o valoare...

*

Săpăturile ce s'a făcut la Paris pentru a pune temelia unui nou palat de justiție, au făcut să se găsească obiecte din epoci vechi. S'a găsit și un mare număr de monezi mai ales din vremea domniei lui Henric al III-lea, iar în straturi mai adînci, ziduri acoperite cu fresce, cari seamănă mult cu frescele dela Pompei.

*

Un inginer austriac d. Hubert Sihiske a inventat un nou motor pentru aeroplan.

El lucrează prin acțiunea aerului rece, produs de un propulsor cu două aripi.

Informații

● *Ni se semnalează un fapt destul de grav, care pune încă odată în evidența marea competință ce o au cei ce conduc județul nostru.*

La 1 Iulie a. c. județul trebuie să plătească la creditul județean o anuitate de 300,000 lei pentru un împrumut ce i s'a contractat.

Județul însă se află într'o situație atît de critică, în cît creditul județean va fi silit să facă oprire pe toate mandatele ce ar fi de încasat pentru județul nostru.

● Cei nouă liberali, cari au demisionat din clubul liberal local, au ales o delegație, care s'a presintat ieri d-lui Gr. Buicliu, vice president. ca să-i înmîneze demisia.

Negăsind acasă pe d. Buicliu, au lăsat cărțile de vizită—iar demisia au trimis-o tot ieri, sub plic recomandat, la adresa presidentului clubului.

Dacă comitetul executiv va respinge demisiile, cei nouă le vor reînoi.

● In privința crimei din Bărlești, despre care am vorbit ieri, mai aflăm următoarele: Tomiță, care împușcat pe cumnatul său Cihodariu, este identic cu fostul casier de la serviciul de bagaje al gărei Iași, care a fost condemnat la un an închisoare, pentru delapidări.

Domnii profesor doctor Botez și doctor Anghel au fost ieri la Podul Iloaiei, chemați să constate starea lui Cihodariu. Se crede că ambii cumnați vor scăpa cu viață.

● In ziua de 1 Septembrie a. c. se va ținea la Universitatea din Iași, concursul pentru ocuparea unei burse pentru mergerea în străinătate a unui licențiat în st. matematici de la universitatea din Iași, care să facă lucrări practice de astronomie de observație, bursă acordată de Academie din fondul Adamachi.

Vor fi admisi la concurs tinerii romîni, avînd licența de la Universitatea din Iași. Concursul se va face asupra materiilor cuprinse în programul de licență în sc. matematice și asupra limbelor franceză și germană.

Candidații vor adresa pînă în seara zilei de 30 August 1908, d lui decan al facultății de științi din Iași, cererile lor însoțite de următoarele acte: certificatul de absolvirea liceului, diploma de licență în sc. matematice. liberată de Universitatea din Iași, un certificat constatînd că candidatul e romîn, fiu de părinți romîni, un certificat de paupertate vizat de administrația financiară respectivă, cu arătarea tuturor dărilor, pe care le plătește concurentul sau părinții lui și un certificat de bună purtare, liberat de decanul facultății de științe din Iași.

● Examele elevilor școalei de fii de militari vor începe în ziua de 5 Iunie, cu matematicile.

✱ In cursul lunei Noembrie societatea germană Turn-Verein își va serbători jubileul de 25 de ani de la înființare.

La această serbătorire vor fi invitate a lua parte toate societățile similare din țară.

● Agenții fiscali din județul nostru raportează că nici-odată n'au întîmpinat o mai mare greutate în încasarea dărilor de la săteni, prncum și a amenzilor școlare.

Cît privește mai ales de amenzile școlare, sătenii nici nu vor să audă și spun că ei renunță de a'și mai trimete copii la școală.

● Ministerul instrucțiuuei publice va acorda, la sfîrșitul lunei aceștia premii în bani învățătorilor care s'au distins în aranjarea grădinelor școlare și a cîmpurilor de experiență, precum și la lucrul manual în școli.

● Elevii școalei de agricultură de la Herestrău vor face zilele acestea o excursiune în Bucovina.

Elevii escursioniști vor trece prin Iași și se vor opri o zi în localitate, spre a vizita orașul și pepiniera de la Vișan.

● Senatul universitar și consiliul facultății de drept din București se vor întruni Joia viitoare spre a se ocupa de raportul d-lui St. G. Longinescu relativ la ocuparea catedrei de drept roman din Iași.

Senatul universitar din Iași a recomandat pe d. Gr. Demetrescu,

● Cititorii își vor aduce aminte de asasinarea d-lui Comaniță, fost primar al comunei Girov, județului Neamț.

Comăniță se întoarcea de la Piatra și în drum a fost ucis, pe cînd soția sa, care se afla în trăsură cu el, nici n'a fost atinsă.

S'au arestat o mulțime de țărani, bănuiți a fi fost autorii crimei. Eri, unul din cei arestați a făcut declarație că asasinatul a fost comis, din îndemnul soției lui Comăniță, de amantul acesteia, Gh. Nastase, și de alți doi săteni.

Criminalii au fost arestați.

● **Casa rurală**. — Emisia acțiunelor casei rurale se va face în ziua de 15 lunie. Subscripțiile vor fi primite în ce privește Iașul, la administrația financiară și la sucursala Băncei naționale.

Emisiunea va cuprinde zece mii acțiuni a 500 lei fie-care, de o valoare totală de cinci milioane.

Subscriitorii vor depune o garanție de zece la sută. Primul vărsămînt va fi reținut asupra garanției, iar surplusul garanției va fi restituit.

Al doilea vărsămînt se va face în Septembrie și al treilea în Octombre.

● S'a schimbat cu desevărșire programul la teatrul cinematografic Patré frères din grădina Cuza Vodă (Creditul Urban).

Toate dramele, comediile și feeriile care se desfășoară astă seară Sămbătă sunt absolut noue, nearătate încă nu numai în orașul nostru, dar în nici un teatru similar, de oare ce aceste scene sunt apărute chiar acuma, sunt ultimele creațiuni ale marei Case pariziane Pathé Frères.

O nuntă la țară, Sgărcitul, în Sicilia, Jucătorii de cărți, elevul gelos, noul balon Farman (parodie) Hotul sentimental, vecinii etc. Sunt absolut noue și atîta de reușite că vor distra excelent pe numeroșii amatori ai acestor spectacole.

Săptămîna viitoare vor rula pe însuflețita pînză, serbările date în București în onoarea Reginei. Vor defila carele alegorice ale societăților: Țesătoarea, Oholul, Salvarea absolut identic în timpul parcursului din calea Victoriei și în tot decursul mariler serbări.

● Azi dimineață, cu ocazia Sîmbetei morților, s'a oficiat la Mitropolie un parastas pentru odihna sufletului fericitului întru pomenire Mitropolitul Iosif Naniescu.

● Persoane sosite din Basarabia au adus știrea că și acolo, prin unele comuni au căzut ploi însoțite de grindină, care au cauzat stricăciuni mari sămănăturilor.

● Mîine, sărbătoarea Rusaliilor, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Curelari, din strada cu acelaș nume,

Serviciul divin va fi oficiat de către un sobor de preoți.

● D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, se va reîntoarce în astă-seară din inspecția ce a făcut'o trupelor aflătoare actualmente în tabăra de la Șipote.

● Elevii școalei superioare de răsboiu, cu ocazia escursiei ce o vor face prin diferite județe din Moldova, vor veni și în județul nostru, unde vor face diferite exerciții.

● D. Gheorghe I. Fotea a fost numit registrator-arhivar la primăria comunei Cucuteni, în locul lui Constantin Fustașu, demisionat.

● Agenția Romînă ne comunică că starea timpului în principalele centre ale Europei ie următoarea:

Timp frumos la: Buda-Pasta, Berlin, Paris, Liverpol; noroi la Londra.

● D. profesor Ioan Caragiani a fost numit membru în comisiunea examenului de abilitare ca docent a d-lui conferențiar I. Petrovici, în locul d-lui Teohar Antonescu.

● Mîne încep la Șipote examenele căpitanilor aspiranți la gradul de maior. Comisiunea examinatoare se compune din d-nii generali Tărărescu și Pavlov, colonelul Vlădoianu și comandanții șefi respectivi ai corpului din care candidatul face parte.

Examenul va începe cu căpitanii din batalionul de Vînători.

● Pentru elevii pregătiți în particular la școalele primare vor funcționa și anul acesta două comisiuni examinatoare. In aceste comisiuni vor intra: domnii M. Pastia, C. Tăzlăoanu, C. Buțureanu și Gr, Roiu.

Doamna Ghidionescu, domnișoarele Lucia Stoica și Natalia Paladi,

● Alegerea de mîne a Camerei de comerț din Iași va fi presidată de d. supleant V. Bușilă.

● *Din cauza sărbătoarei de Luni, —sf-ta Treime,— viitorul număr al ziarului nostru va apărea Marți 3 Iunie, la orele obicinuite.*

● **Ferma Laza—devastată**.— Furtuna care s'a deslănțnit zilele trecute în județul Vaslui, a distrus cu desăvîrșire, din cauza grindinei, recolta și moara de făină, hambarele și alte acarete ale fermei Laza.

Pagubele se urcă la peste 150,000 lei.

● **Alegerea Camerei de comerț**.—Mîine Duminecă, 1 Iunie, se va efectua, în sala consiliului comunal, alegerea Camerei de comerț.

Candidează d nii: G. D. Șerban, Teodor Jellea, C. D. Papana, I. N. Motăș, T. Lupescu, T. Prigoreanu Trg.-Frumos, I. C. Fleașcă, Gustav Ulrich, I. Ermacov, I. S. Ionescu, tipograf, P. Iliescu, librar și I. Săndulache cîrciumar.

● **O circulară**.—In vederea punerei în aplicare a nouei legi comunale, ministerul de interne a trimis Prefecturei noastre de județ, următoarea circulară:

La 1 Iulie a. c. urmînd a se pune în aplicare noua lege comunală, și cum prin tabloul anexat la această lege s'a modificat circumscripțiunile multor comune, fie prin întrunirea lor, fie prin alipirea sau deslipirea unor sate sau cătune dela alte comune, în cari cazuri consiliile comunale sunt dizolvate de drept, am onoare a vă ruga să bine voiți a ne înainta lucrările pentru a se putea institui la timp comisiunile interimare.

Cu această ocaziune am onoare a vă atrage atențiunea ca mai înainte de a ne recomanda persoanele care vor compune comisiunile interimare, să vă încredințați dacă îndeplinesc condițiunile cerute de lege pentru a se evita lucrările care ar necesita înlocuirea lor.

Tot-deodată vă mai rog a ne comunica și ziua cînd putem convoca colegiile electorale ale comunelor dizolvate, ținînd bine înțeles socoteală de dispozițiile art. 9 din legea procedurei electorale, în ce privește presidarea biuroului electoral pe grupe de comune,—dacă numărul comunelor ce urmează a fi dizolvate este mai mare de cît acela al consilierilor județeni în funcțiune, grupe ce se vor fixa de delegațiunea județeană.

● † **Nicu Albu**.— Astăzi dimineață a încetat din viață la București, în sanatoriul „sf. Maria", d. Nicu Albu, șeful liberalilor din Neamț, fost prefect, fost primar și senator de Neamț.

Cu Nicu Albu, pe care o crudă boală l'a doborît înainte de vreme, dispare o frumoasă figură politică și un devotat al d-lui E. Costinescu.

Un loc la colegiul I de Senat din Neamț devine vacant și această vacanță va da loc la lupte foarte serioase.

Cu cîteva zile în urmă familia lui Albu a cerut punerea lui sub interdicție pentru a ajunge la anularea testamentului, care este făcut în favoarea d-nei Albu și a d-nei Cantemir.

DIVERSE

— Cu începere de mîne, 1 Iunie, orele de serviciu la biroul vamal Iași vor fi pînă la 30 August dela ora 7 a. m. neîntrerupt pînă la ora 1 p. m.

Depunerea declarațiilor de vămuire, va avea loc de la ora 7—11 inclusiv, iar casa se va închide la orele 11 și jum.

Eliberarea mărfurilor vămuite se va efectua de la ora 7 a. m. pînă la ora 1 p. m.

— Un cotigar cu numele Iosef Polică, din str. Socola, aseară pe cînd venea la vale cu un cotugar, pe str. Carol, i-a venit rău și căzînd jos, a încetat subit din viață.

D. procuror Livaditi a dispus transportarea cadavrului la domiciliu.

— D-ra Elenuța Deleanu a deschis un salon de mod în strada Veche No. 27 (în rînd cu biserica Bărboi).

— Eri a fost adusă și internată la institutul antirabic femeea Tița Al Blăniță, din comuna Gohor, jud. Tecuciu, care a fost grav mușcată de un cîne turbat.

— In pădurea Mogoșești au fost găsiți eri 2 strangulați.

Intr'o parte a pădurei, în punctul Bordea, a fost găsit strangulat băiețanul Const. Gh. Chipăruș, iar în altă parte femeea Maria Rotariu,

S'a orînduit o anchetă,

— Astă noapte niște hoți s'au introdus în locuința d-lui Sava Goldan din Pașcani, furîndu-i mai multe hîrtii de valoare și diferite lucruri de ale gospodăriei.

— Pentru excursiunea studentilor ce va avea loc mîne la Scheia-Grajduri, direcția generală a C. F. R. a admis a se face o reducere de 50 la sută, la biletele de clasa a III.

— Doamna Anna Cugler a intentat, acțiune în divorț soțului ei, Norbert Cugler, architectul comunei Iași.

Dovada angajamentelor d-lui Cantacuzino

— Prima dovadă din seria ce am anunţat —

Transacţia Mitoc.— Cînd s'a făcut Transacţia.— Exact în anul 1905.— O clauză extraordinară.— Dovada indiscutabilă.

Am promis că vom inzista asupra naturei argumentelor, graţie cărora d. Gh. Gr. Cantacuzino, fost prim ministru, l'a convins pe d. Froim Fischer să dea cele 200,000 lei d-nei şi d-lui general Catargiu.

Ne ţinem de cuvînt—şi pentru astăzi ne mulţumim cu prima dovadă.

Natura angajamentului d-lui Cantacuzino a fost promisiunea formală că Fischer va fi împămîntenit— acest lucru l'au afirmat şi ziarele din Capitală .

Dovada? Iată una :

In anul 1905=*adică exact în anul în care Froim Fischer cedează argumentelor d-lui Cantacuzino* — Froim Fischer cumpără—la Carlsbad— de la d, Kalmutzky, domeniul Mitocului cu toate trupurile, situate în judeţele Dorohoi şi Botoşani.

Domeniul este cumparat cu o sumă care atinge aproape cifra de un milion şi jumătate.

Se vor întreba cetitorii — cum de a putut cumpara un imobil Froim Fischer, care nu era împămîntenit.

Froim Fischer avea siguranţa că va fi împămîntenit. Intr'adevăr în scrisorile încheiate între d-nii Kalmutzki şi Fischer în Februarie 1906 la Viena — există un pasagiu cu următorul cuprins :

„Dacă eu Froim Fischer nu voi fi împămîntenit pînă într'un an dela data încheierei prezentei convenţiuni voi fi obligat a desemna persoana capabilă de a dobîndi imobile şi pe numele căreia să se facă actul".

Acest act există—d. Dim. Sturdza prim-ministru, posedă chiar fotografia lui, cea ce cu siguranţă ziarele liberale nu vor dezminţi.

Lumea are drept să se întrebe cum de ar fi încheiat o ast-fel de transacţie Froim Fischer dacă n'ar fi avut siguranţa că va fi împămîntenit ?

Şi cine, mai bine de cît d. Cantacuzino, i-ar fi putut da această siguranţă —mai ales după cunoscutul împrumut de 200,000 lei ?

In jurul alegerei d-lui Stere

Refuzul d-lui Stere.—Colectiviştii afirmă neputinţa lor.—Un articol clasic.

Că d. C. Stere nu primeşte *încă* preşidenţia clubului liberal din Iaşi, la care a fost ales cu *unanimitatea* glasurilor, ştirea aceasta a fost adusă ieri de *Opinia*. Ea a produs mare senzaţie în cercurile politice, cari au explicat faptul prin aceea că d. Stere urmăreşte : ca toţi să-i devie sclavi, sau ca acei cari nu vor să-l recunoască de şef—să plece din partid.

Afară nemulţumiţii—a strigat d. Brătianu ; *afară*—a strigat şi d. Stere.

După cum am zis ieri, ştirea despre refuzul d-lui Stere va apare şi în gazeta liberală locală. Faptul s'a adeverit căci iată ce scrie ziarul în această privinţă :

D. C. Stere, mulţumind membrilor prezenţi din Comitet pentru încrederea ce i-au acordat-o, declară că nu se poate încă hotărî să primească această grea sarcină, **partidul voeşte să i-o impună** *dar nădăjduind că în curînd* dificultăţile semnalate de d-sa *vor fi înlăturate, d-sa va consimţi să ia asupra-şi misiunea pentru care este indicat de fruntaşii partidului.*

*

In timp ce d. Stere se exprimă astfel, în acelaş număr al ziarului liberal se publică un articol prim— opera d-lui Buicliu—se zice—care articol merită să fie relevat, căci este o capo-d'operă... literară :

Alegerea d-lui Stere este un eveniment politic care va avea cele mai adînci înrîuriri pentru dezvoltarea viitoare a vieţei politice din această parte a ţării romîneşti, pentru că această alegere deschide un orizont larg de aspiraţiuni noui şi de lupte noui.

Cum suntem şi unde suntem ?
Unde năzuim şi cum vom învinge?

Suntem în amorţeală—*şi noul ales ne va chema la o viaţă nouă ; suntem în pragul unor vremi* **ce nu le cunoaştem,**—*şi noul ales ne va arata drumul larg şi curat pe care vom merge la luptă cinstită.*

Năzuim la înfăptuirea idealurilor noui şi în această năzuinţă *o călăuză înţeleaptă* vine *să ne conducă sufletele şi să întreţie entuziasmul inimilor.*

Se afirmă deci de liberali: nu ştim „cum" suntem şi unde suntem ; nu ştim ce năzuim ; **suntem în amorţeală** —zic ei — şi d. Stere, călăuza înţeleaptă, ne va conduce.. sufletele.

Şi mai departe :

Viaţa politică a incetat de a se sprijini pe organizaţiunile de coterie şi de interese personale ; nouile necesităţi ale vremei, au impus ca temelie unica a vieţei politice, puterea neînvinsă a marilor curente sociale, cari nu pot izvorî de cît din ţăria convingerei cinstite şi nu se pot susţine de cît prin căldura entuziasmului curat.

Vrea să zică : pînă Joi seara, cînd s'a ales president d. Stere, partidul liberal din Iaşi se sprijinea pe **organizaţii de coterie şi de interese personale.**

*

In faţa unor asemenea nevoi, în fruntea organizaţiunilor politice trebue oameni de idei şi de convingeri, oameni de luptă şi de entuziasm. Şi d. Constantin Stere este omul în care se întruchipează cele mai alese însuşiri ale barbatului politic superior.

D. Constantin Stere este menit să deschidă o eră nouă în viaţa partidului liberal ieşan, ca şi în întreaga viaţă politică a acestui oraş.

Nici d. Gane, nici d. Poni—sărmanul—nici d. Climescu, nici —mai ales —d. Buicliu nu erau nici oameni de idei, nici convingeri n'aveau şi s'a recurs la d. Stere, care întruneşte cele mai mari însuşiri ale barbatului politic superior !

E cel mai dureros testament de incapacitate politică, pe care un liberal muribund, trecut la poporanism —l'a scris vre-o dată.

Ultime informaţii

● Din Botoşani ni se scrie că d. M. Ciulei, presidentul tribunalului de acolo, ar avea de gînd să facă recurs, la contenciosul administrativ, în contra avizului ce şi-a dat curtea de Iaşi, secţia I, privitor la strămutarea d-lui Ciulei.

Curtea şi-a dat avisul de strămutare în baza articolului 93 din legea asupra organizărei judecătoreşti, care spune : cînd se va dovedi că un magistrat inamovibil este de loc din oraşul unde se află tribunalul său şi că are legaturi de înrudire cu localnici, ministrul va putea cere avizul curţei asupra strămutărei.

Avizul se va lua de la secţia din care face parte primul-president al curţei şi va lua parte şi procurorul general.

● Sîmbăta viitoare se vor întoarce în localitate trupele care au fost concentrate la Şipote.

Ele vor pleca de la Şipote dimineaţa şi vor parcurge distanţa de 25 km. în o singură zi.

● **Consiliul de resboiu.**—Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată a ţinut şedinţe eri şi astăzi.

Consiliul era compus din d-nii : Colonel Popescu Gr., comandant de brigadă, preşedinte, maiorii Chirculescu D. şi Arion B., căpitanii : Lupaşcu Alex. şi Ghidionescu Const., membri ; comisar regal d. căpitan Alex. Dimitriu, grefier d. Gh. Poroineanu.

Eri consiliul a judecat următoarele procese :

Timofti Gh. din regim. 8 Dragoş No. 29 pentru dezertare; a fost achitat. Tot pentru dezertare, consiliul a judecat şi a condemnat la cîte un an închisoare pe soldaţii : Bonariu M., din reg. Dragoş 29 Lozneanu D. şi Tăutu D. din acelaş regiment ; Caşcaval C. D. din batalionul 4 vînători, A Babei I. din reg. Rachova No. 25, Lupuleasa I. din reg. Suceava No. 16, soldatul Herşcu Leib din regim. Bacău No. 27 pentru dezertare, a fost achitat, soldatul A Floarei Gh. din reg. Resboeni No. 15 a fost condemnat la 15 zile pentru furt ; Costăchescu C., din acelaş regiment la un an şi 6 luni pentru părăsire de post şi Danie V. C., din reg. 16 Suceava la 8 luni pentru părăsire de post.

Astăzi consiliul a judecat pe Caporalul Dorneanu I. din regim. 12 Cantemir, pentru furt de obiecte militare.

Consiliul l'a achitat. Numitul a fost aparat de d. locot. N. Genoi, din jandarmi pedeştri.

Ciubotariu Adam, brigadir din reg. 8 artilerie pentru dezertare ; a fost condemnat la 6 luni.

*

Un proces mai interesant a fost acel al brigadirului de jandarmi rurali Nicoară Gheorghe, din Pueşti, judeţul Tutova, acuzat de omor din imprudenţă.

In ziua de 11 Octombrie, anul trecut, numitul caporal se afla la debitul lui Herşcu David din Pueşti, împreună cu un picher şi cu alţi jandarmi. Herşcu David le arătă un revolver şi promise 100 lei aceluia care va descoperi mecanismul armei. Brigadirul Nicoară se oferi el să'l descopere. Herşcu David se întoarse într'o parte şi descarcă arma, după care apoi i-o dădu lui Nicoară, acesta găsind mecanismul şi trăgind, un glonte pe care Herşcu David îl lăsă din nebagere de seamă în armă, îl lovi pe acesta în abdomen, cauzîndu-i o rană gravă, de care muri.

Numitul brigadir a fost aparat de d. locot. N. Genoi.

Consiliul, după o lungă deliberare, l'a condemnat cu 3 voturi contra 2, la 10 zile închisoare şi 5 lei amendă.

● **Universitare.**—Eri a avut loc la seminarul pedagogic universitar discuţiunea lecţiilor de probă la geologie ţinută de d. practicant Alexandru Ghiorghiu ; iar astăzi de la orele 11—12 a avut loc discuţia lecţiunei de limba romînă ţinută de d. Gh. Mihailescu.

— D. Nicolae Cumpătă a ţinut eri la seminarul universitar lecţia de probă la higienă, cu elovii clasei a IV.

Critic a fost d. I. A. Scriban iar raportor al lecţiunei d. Nicolae Borş.

— D-nii practicanţi ai seminarului pedagogic, care au primit a redacta rapoartele diferitelor discuţiuni ale lecţiilor de probă, sînt invitaţi a prezinta fără întîrziere rapoartele respective, pentru a se putea astfel complecta dosarele activităţei seminariale a fiecăruia din ei.

Mîine are loc excursiunea studenţilor de la ştiinţi—la Skeia—Grajduri.

Vor lua parte peste 150 studenţi.

— Au fost scutiţi de plata taxelor de examen, următorii studenţi ai facultăţei juridice :

Apostolescu D., Bosiea M., Ghica G. Emil, Leon D., Popovici I., Romanescu C., Soroceanu C., Tănăsescu G. T., Teodorescu V. V., Vilhelm V., Marcovici St., Ifrim C., Ştiubei C. şi Ionescu E. din anul I ; Chiriac I., Cota Aureliu, Chilom S. Pavel, Emilian I. Marcu, Spoială Lascar, Mitescu I, Mironescu Gh., Vrînceanu V., Chersim C., Justin Teodorescu, Amăricăi I., Rang I., Paşcanu D., Dorin Gh., Obreja Romeo, Finichi D. I., Gherasim I. Gh., Balaban A., Oghină N. Gr., Hotnog I., Polcovnicu D., Moscu P., Brişcu Gr. şi Clopan Gh. din anul II ; Cusin C. Al., Hangan D., Pavlescu I. Gh. Palade Gh., Sirion Mircea, Manciu C. Mucenic Gh., Cuţic D., Grecea D., Simionescu C., Lupan E., Kirică D., şi Corciova M. din anul III.

— D. prof. Garabet Aslan, din Focşani, îşi va trece Marţi 3 Iunie orele 9 dim. echivalarea diplomei sale de dr. în drept dela facultatea juridică a universităţei din Paris.

— D. I. Petrovici, actual conferenţiar de filosofie la Universitatea din Iaşi, va ţinea cele 2 lecţiuni publice pentru trecerea examenului de docenţă, în zilele de Luni 2 şi Marţi 3 Iunie, ora 4 d. a.

Conferinţele vor fi publice şi vor fi ţinute în aulă.

— Iată ordinea în care consiliul profesoral al facultăţei de litere a stabilit în şedinţa de azi dimineaţă a se ţinea examenele.

Mîne, Duminică, orele 8 dim. anul preparator va trece teza la limba latină, la d. profesor Xenophon Ghiorghiu odată cu candidaţii, la examenele de specializare.

Oralul va avea loc mîne la orele 3. d. a. pentru anul preparator şi Luni, la 8 dimineaţă, pentru anii de specializare.

— Examenele de limba Elenă, la d. profesor Caragiani se vor trece Vineri 6 Iunie ora 4. d. a. oralul, Sîmbătă 4. d. a.

La limba franceză — profesor d. A. Naum, anul preparator va trece examenele Marţi 3 Iunie ora 9 jum. d. Anii de specializare în ziua de 4 Iunie 9 jum. dimineaţa.

— Examenele de Istoria Romînilor, Istoria medie şi Modernă vor avea loc la 7 Iunie ora 8 dim.

Cele de istoria antică se vor ţinea Duminică 15 Iunie ora 9 a. m.

Examenele studenţilor anilor de specializare la d. profesor P. Negulescu se vor ţinea Marţi 3 Iunie, orele 10 dim.

Examenele da estetică (profesor d. I. Găvănescul) se vor ţine Sîmbătă 14 Iunie 8 dimineaţă.

● Comisiunea instituită pentru abilitarea de docent a d-lui V. C. Buşilă, în specialitatea dreptului roman s fost convocată pentru ziua de 4 Iunie, spre a lua cunoştinţă de referatul d-lui I. Th. Burada făcut asupra lucrărilor d-lui Buşilă.

● Astă-zi la orele 6 p. m. d. conferenţiar I. Petrovici d-r în filosofie dela facultatea de litere din Bucureşti, îşi va trece la universitate colloqiul pentru abilitarea ca docent la facultatea de filosofie a universităţei noastre.

● D. Dr. Ştefănescu Galatz docent pe lîngă facultatea de medicină a cerut rectoratului Universităţei, a fi înaintat docent, conform art. 67 din regulamentul numirei docenţilor şi agregaţilor.

● **Judiciare.**—Intre doamnele Elena Pastia şi Ortansa Drossu există un vechiu proces relativ la stabilirea proprietăţei unei fîntîni.

Tribunalul, s. II, a hotărît să descindă în complect la faţa locului.

— Camera de punere sub acuzare a admis astăzi opoziţia făcută de D. Cilic din Vaslui, care se află depus pentru bancrută frauduloasă.

● Senatul universitar a fost convocat pentru mîne seară, urmînd a i se face darea de seamă asupra gestiunei financiare a universităţei.

● Consiliul facultăţei juridice a decis ca şi studenţii înscrişi la acea facultate înainte de anul 1904 să fie supuşi taxei de examene, care e de 20 lei pentru fiecare grupă de examene.

● La examenul de maiori, care are loc la Şipote, candidează din Iaşi următorii căpitani :

Ionescu Alex. şi Gheorghiu Alex. din reg. 13 Ştefan cel mare şi Căpitanul Dumbravă din batalionul 4 vînători.

● Au mai fost înscrişi între pensionarii statului.

D-na Eugenia Romanescu, soţia defunctului grefier V. Romanescu cu 68 lei lunar ; d-na Natalia V. Dogaru şi minorul cu 102 lei lunar ; Constantin Hărbalău, conductor poştal gr. I. cu 118 lei ; căpitan St. Baldovici cu 227 lei ; lt.-colonel I. Rennescu cu 540 lei, Ilie Boureanu ajutor perceptor la comună 81 lei lunar; Constantin Praja, ajutor de casier comunal 191 lei lunar ; d-na Maria dr. Gh. Pastia 115 lei lunar.

● *Pînă astăzi nu se putea convorbi cu Bucureştii— cel puţin de trei ori pe săptămînă—fiindcă celebrul fir se afla în suferinţă.*

Astăzi s'a întrodus o senzaţională inovaţie ; nu s'a putut convorbi fiindcă firul nu *era deranjat.*

In adevăr, oficiul central Iaşi ne-a comunicat că firul nu *este deranjat, dar că Bucureştii* nu voesc *se respundă.*

Nu mai protestăm contra acestui impertinent abuz, fiind-că cuvîntul n'are nici o trecere la direcţia generală.

Dar ar trebui lămurită odată următoarea delicată controversă : dacă firul special este proprietatea particulară a d-lui Cherchez ; dacă al aparţine istericelor de la serviciul central-Bucureşti, sau dacă acel fir, făcut pentru public, stă la dispoziţia lui.

Reclamăm cazul de astă-zi d-lui diriginte al oficiului Iaşi şi cerem să ne comunice oficial, ca să putem comunica şi noi cititorilor : de ce n'am putut convorbi cu corespondentul din Bucureşti—cînd ni s'a comunicat oficial, că firul nu este deranjat ?

Aşteptăm.

Ultima oră

Situaţia în Samos

Constantinopol. — Ambasada turcească din Atena spune că din 200 persoane care fugiseră din Samos în Grecia, jumatate s'a şi întors în Samos, iar restul se pregăteşte a se întoarce în insulă.

Degradarea lui Ulmo

Toulon.—Astăzi a avut loc degradarea ofiţerului de Marină Ulmo, acuzat de spionagiu.

Mulţimea a manifestat prin strigăte ostile.

Conflictul turco-persan

Petersburg.—Ziarul Bursei află din isvor autorisat că din cauza agravărei conflictului de la fruntaria turco-persană şi din cauza suspendărei lucrărilor comsiunei la Urmia s'a hotărît le Teheran să se trimeată o comisie specială la Constantinopol spre a aplana conflictul.

Şedinţă furtunoasă

Madrid.—Şedinţa de astă-zi a Camerei a fost furtunoasă.

D. Catalan Cambo a propus Camerei derogarea de la legea jurisdicţiei.

Propunerea a fost respinsă cu 130 voturi contra 46.

O sinucidere curioasă

Londra.—Ziarul „Standard" află din Reval că o institutoare s'a sinucis cu două zile înainte de sosirea Ţarului în acest oraş, aruncîndu-se înnaintea unui tren, din cauză că nu a voit să execute ordinele ce primise din partea organizaţiei teroriste pentru sosirea familiei imperiale.

Procesul Radacovici

Cetinge.—Azi avocaţii apărărei şi-au terminat pledoariile.

A luat cuvîntul apoi precurorul general, care a susţinut acuzarea cu mult succes.

Mîine vinovaţii vor putea pentru ultima oară să suţie apărarea lor, ei îesăşi.

Serbările de la Viena

Viena.—Marele cortegiu istoric de 12 mii persoane a sosit la ora 10 dimineaţa în faţa împaratului, înconjurat de familia imperială ; tribunele învecinate erau ocupate de corpul diplomatic, de miniştri, de înalţii demnitari ai curţei şi ai statului, de înaltul cler şi de alte personagii.

Preşedintele comitetului a rostit o alocuţiune la care împaratul a respuns mulţumind pentru omagiul ce-i se aduce şi pentru patriotica organizare a cortegiului. Imparatul a stat în picioare în tot timpul cît a ţinut defilarea, adică trei ceasuri ; prima parte a cortegiului cuprindea epocile de la fondatorul dinastiei Rudolf de Habsburg până la 1848. In capul grupului mergeau 8 heralzi, venea apoi regele Rudolf de Habsburg reprezentat de contele August Eltz după care urma o splendidă escortă de cavaleri în costumele medievale din timpul cruciatelor. Suita regelui Rudolf era compusă din tineri de cea mai înaltă nobilime, mulţi descendenţi ai tovarăşilor fundatorului dinastiei habsburgheze. Celelalte grupe reprezentau diferite epizoade şi momente istorice din faptele dinastiei habsburgheze până la 1848. Toată elita societăţii austriace a ţinut a face parte din cortegiu ; după grupa istorică şi culturală au defilat trupele de lucrători, societăţile de cîntări, iar a treia şi ultima secţiune a cortegiului era formată de reprezentanţii naţionalităţilor austriace în costume naţionale şi cîntînd cîntece din ţara lor, şi făcînd entuziaste ovaţiuni împaratului care mulţumea necontenit. Cînd ultima secţiune a cortegiului a defilat, societăţile de cîntări au intonat un imn terminat prin imnul naţional austriac.

Zvon falş

Belgrad.—Biuroul presei comunică cum că sunt false ştirile răspîndite în străinătate, după care guvernul ar fi hotărît să demisioneze.

Tot astfel sunt neîntemeiate ştirile despre ruperea relaţiilor diplomatice dintre Serbia şi Muntenegru.

Teatrul Naţional

ANUNCIU

In ziua de 1 Iunie a. c. se va ţine licitaţie în Cancelaria teatrului pentru furnizarea a cel puţin 600 m. c, lemne fag, carpen şi stejar, necesare încălzitului. Ofertele se vor prezenta închise între orele 9 şi 11 a. m. Pentru ori ce informăţiuni a se adresa la teatru.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, invită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în toată ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Cumparaţi Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Bilete Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumàtate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicliu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VISITABLES PILULES MOUSSETTE *de* GLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

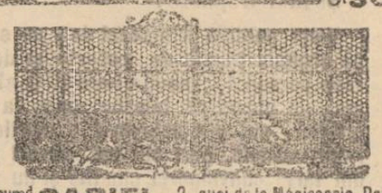

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR DEPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2 me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Iasi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17 —Instalaţie de notare electrica de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » IV, 20 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 450.—IAȘI, Marți 4 Iunie 1908

Duplicitate liberală

— Cu privire la alegerea d-lui C. Stere —

Inconsecvența și duplicitatea liberalilor ieșeni s'a pus și mai mult în lumină cu ocazia alegerei de președinte al clubului liberal din Iași, în persoana d-lui Stere.

La drept vorbind, ceea ce ne-a mirat pe noi, ceea ce ne-a surprins în gradul cel mai înalt, nu a fost atît alegerea ca președinte a d-lui Stere, cît amuțirea glasului acelor liberali marcanți, cari pînă mai eri nu găseau cuvinte mai puternice și mai drastice, pentru a critica și dezaproba persoana și dircetiva politică a d-lui C. Stere.

Căci la urma urmei, d. C. Stere, de și un neofit liberal, de și un intrus în cetatea inexpugnabilă a liberalismului ieșan, însă, trebue să recunoaștem că s'a impus cu forța unei personalități politice de mîna întâia. De și fost socialist și întrat oficial, abea de cîți-va ani, în partidnl liberal, totuși, ajutat de împrejurări și impus de d. Ionel Brătianu, șeful actual al foștilor adepți ai lui Karl Marx, d-sa încă de la retragerea d-lui P. Poni, își manifestă veleitățile sale de viitor șef al partidului liberal ieșan.

Cu toată paradoxa acestei perspective curioase, cu tot blamul ce se inflingea bătrînilor liberali ieșeni cu drepturi de vechime la președenția și șefia partidului liberal din localitate, totuși, d. Ionel Brătianu, cu riscul de a indispune și supăra mai mult de jumătate din membrii clubului liberal din Iași, întreținu și susținu aceste veleități ale neofitului liberal.

Rezultatul acestei susțineri s'a văzut cu ocazia alegerei d-lui C. Stere ca președinte al clubului și deci, ca șef al partidului liberal din localitate.

Care a fost cu această ocaziune, atitudinea acelor liberali marcanți, cari pînă mai zilele trecute tunau și fulgerau în contra d-lui Stere?

Afară de cîteva abțineri, în colo nici unul din aceia cari au o situațiune oarecare în partidul liberal din localitate și cari, unii din ei, cu cîteva zile mai înainte, atacau în public persoana și directiva socialistă a d-lui Stere, n'au protestat și n'au dat nici un semn de viață cu ocazia acestui eveniment politic localnic. Ba mai mult de cît atîta, personalități politice ca d. Gr. Buicliu și alții, cari din punct de vedere al vechimei și și muncei depuse în partid, rîvneau cu drept cuvînt, la onoarea președinției și cari nu se jenau de ase rosti prin cluburi și în orice convorbiri în contra d-lui C. Stere, ei înșiși s'au grăbit, nu numai să-l voteze în unanimitate, nu numai să se supună unei adevărate umiliri, formînd tot ei, care-l combătuseră, comisiunea care se aducă la cunoștința d-lui Sturdza președintele consiliului, alegerea d-lui C. Stere, ci chiar să-și scrie prin „Liberalul", cu propria mînă a d-lui Buicliu, cel mai rușinos și dureros de umilitor testament ce s'a scris vre-o dată în politică.

Cum se poate califica această inconsecvență și duplicitate a corifeilor liberali ieșeni?

Pentru noi, un lucru reesă clar din alegerea ca președinte a d-lui Stere: sfîrșitul liberalismului ieșan, în forma lui clasică, și îndrumarea lui în direcția socialisto-poporanistă a d-lui Stere. D-sa, ca teoretician al ideilor liberale în forma lor nouă și transformată, va fi acela care va schimba cu desăvîrșire concepția politică care a condus pînă acuma partidul liberal din Iași. Și, dată fiind influența culturală covîrșitoare ce o are la centrul și curentul puternic ce se manifestă și la București în senzul ideilor d-lui Stere, credem că într'un viitor nu îndepărtat vom putea asista la transformarea radicală a mentalității și directivei partidului liberal. Bătrînii se duc și cu ei și vechiul lor liberalism sub forma clasică liberal-națională. D. Ionel Brătianu, încunjurat de garda sa de onoare, - grupul foștilor socialiști,— va fi șeful, nu al partidului liberal, ci al noului partid poporanist.

Dar ce vor face vechii și bătrînii liberali? Cele petrecute la Iași cu ocazia alegerei d-lui Stere, ne îndreptățesc a crede că vor continua a se sacrifica, cu aceiași umilință, în fața noului curent și a nouei doctrine.

Lascar Antoniu.

DE UNDE BANII?

In magistralul discurs pe care șeful nostru l'a rostit la Turnu-Severin, a atins și chestia „de unde banii" cu cari noul partid scoate ziare și ține cluburi?

Banii—spun adversarii—îi dau evreii, diversele alianțe israelite și ovreii din țară.

D. Take Ionescu a adus argumentul suprem că n'a susținut nici o dată abrogarea articolului 7 din Constituție, care ar regula poziția evreilor.

Șeful nostru a arătat că, cu vre-o 18 ani în urmă, cînd situația materială a clubului conservator din București era desperată, el personal a salvat-o prin banii ce i-a dat și prin polițe, cari au fost girate de Iancu Marghiloman și achitate, firește, tot de Take Ionescu.

Și acum, cînd la numele Take Ionescu se închină cu entuziasm țara întreagă; cînd partidul merge din triumf în triumf; cînd partizanii vechi ca și cei noi, inchină toată viața lor și tot entuziasmul lor cauzei salvatoare în fruntea căreia stă cel mai mare patriot al Romîniei—acum se întreabă adversarii *de unde banii*?

Ei cată să iasă la suprafață cu bogățiile lor și cu sărăcia noastră, ca și cum am trăi în vremuri în care săculețul cu galbeni tragea mai mult în cumpănă decît dreptatea și adevărul.

Cată să ne dee în spate banul străinilor—ei cari s'au inchinat la banii lui Fischer și cari au făcut murdare afaceri spre a se îmbogăți.

***De unde banii* ie singurul lor argument. Și noi respundem: banii pentru întreținerea politicei noastre interne—sunt banii noștrii cinstiți: din munca noastră—nu din zestrea femeilor; din sudoarea noastră—nu din expropieri; din entusiasmul nostru—nu de la Froim Fischer.**

Din acești bani munciți și asudați am întreținut și politica voastră, cînd o făceam cu voi.

Voi, cel mult, dădeați girul; noi achitam cinstit.

UN MARE DISCURS

D. Take Ionescu a adaos Duminică o nouă perlă—poate cea mai frumoasă—la șiragul mărgăritarilor cu care a îmbogățit oratoria romînă.

Șeful partidului a pronunțat la Turnu-Severin unul din acele discursuri, care consacră pe orator, sau care, dacă oratorul face parte din fericita categorie a acelor definitiv consacrați, sunt menite a constitui pentru posteritate dovada extra-ordinarului seu talent.

Acei care au avut fericirea să asculte Duminecă acel discurs spun că nici odată d. Take Ionescu n'a fost atît de mișcat și mișcător, atît de emoționat și emoționant.

Șeful partidului conservator n'a fost agresiv, dar de o energie fără seamăn; n'a atacat, dar a fost extra-ordinar de incisiv; nu s'a coborît la nivelul adversarilor sei ci s'a menținut în sfera senină a marelui sau suflet și s'a rădicat la înălțimi de cugetare, ce sunt la nivelul formei impecabile în care au fost exprimate.

Avea doar conștiința senină a menirei lui istorice—pe care nu o va putea modifica nici hula insuficienților, nici atacurile nevrednicilor, nici spasmurile leproșilor politici; mai avea conștiința marei nedreptăți ce i se făcea—intru cît—lupta ce o da contra lui o coaliție monstruoasă constituie o crimă contra țerei însă-și, căci în sărăcia de oameni vrednici, cel mai mare, mai bun fiu al ei—lucru mărturisit de însă-și d. Sturza, —este atacat cum n'a mai fost altul în această țară.

Discursul d-lui Take Ionescu de la Turnu-Severin este cea mai puternică lovitură pe care au primit'o coaliția roșilor, zvăpaiați și fără busolă, și a reacționarilor, definitiv colorați de impulsivitatea bolnavă a d-lui Nicu Filipescu.

Să răspundă calomniatorii!

Cîtă deosebire între atitudinea noastră și acea a bîrfitorilor noștri: Urmăriți de aproape tot ceea ce spun sau scriu, cercetați tot ce afirmăm noi și veți constata cu ușurință că pe cînd cartelații—de curînd din nou coalizați—nu fac de cît să întrebuințeze arma insultei, insinuărei și mai cu seamă a calomniei, noi nu facem de cît restabiliri de fapte—spre a invedera minciuna—și dacă, ici colo, avansăm un fapt cît de cît, imediat producem și cuvenitele dovezi, atît de evidente în cît până și adversarii trebuie să le recunoască ca exacte.

Așa a fost în chestia împămîntenirilor, așa în chestia exproprierei d-lui Marghiloman, așa acum în urmă în chestia Cantacuzino-Fischer.

De la insinuări și calomnii prin ziare și sub masca anonimatului d-nii carpiști, în special, au trecut însă la afirmări făcute de oameni ca d-nii Marghiloman și Filipescu.

Cu un anonim scrib plătit nu stai de vorbă, dar pe un domn Marghiloman sau Filipescu ai dreptul să-l iai de piept și să-i strigi: fă dovadă, căci alt-fel ești un calomniator ordinar.

Și această somațiune le-a făcut'o fruntașul nostru Bădăreu la întrunirea de la Turnu-Severin. „Vă somăm, a spus d-sa, să dovediți aceea ce afirmați pe contul nostru, căci de nu, veți fi înfierați cu epitetul de calomniatori Faceți dovadă—căci în ce ne privește avem înscrise în carnetul nostru o sumă de fapte și dacă prin atingerea unei singure file din carnet, v'am zguduit ast-fel, ce va fi cînd vom deschide dosarele voastre! Și vă promitem că noi nu vom aștepta somații, ci fie-care fapt afirmat va fi imediat dovedit cu acte în regulă".

Foarte precis. Fruntașul nostru adresează calomniatorilor o somațiune în toată regula.

Cu toate aceste ne prindem că vor amuți, că nu vor răspunde.

Vom căuta, însă, să-i facem să vorbească, căci dosarele cer să fie lasate libere a glăsui și se arată chiar enervate că li se opun motive de tactică pentru a fi menținute în mutismul de astă-zi.

Îi vom sili la vorbă—pentru a dovedi că după cè sunt carpiști incorecți în procedeuri sunt și necinstiți în acțiunile lor. S.

„ÎNCA"

Partidul liberal din Iași, înainte de alegerea domnului Stere, n'avea șef; după alegerea acestuia, cu unanimitatea glasurilor și cu aldamașul de la Tanasache—partidul tot n'are șef.

Un adverb ocupă actualminte toată atmosfera politico-liberală din Iași: *încă* se numește adverbul.

Născut la Tanasache, în toiul entusiasmului politico-literar, în presența d-lor Ath. Gheorghiu, St. Iosif și a altora, adverbul acesta a luat dimensiuni colosale și va însemna și o epocă și o distinsă caracteristică în viața partidului liberal din Iași.

D. Stere, ales cu toate voturile, a făcut declarație că nu primește *încă* marea demnitate. Comisia, care a fost delegată să anunțe evenimentul alegerei la centru, a hotărît să nu plece *încă*; nouă liberali au demisionat din club fiind-că nu înțeleg *încă* rostul alegerei d-lui Stere; domnii Gane și Climescu, declară solemn că ei n'au murit *încă* și, deci, consideră alegerea d-lui Stere ca prematură; d-nii Pandele Zamfirescu, căpitan Costandache și doctor Iuliano, membri în comitetul executiv, declară, la rîndul lor, că n'a pierit lumea *încă*—și, deci, nu trebuia să se aleagă president *tocmai* (alt adverb) d. Stere.

Luați lucrurile cum vroiți: fiți de partea d-lui Stere, sau de acea a diverșilor sei detractori, și veți vedea că un adverb, unul și același: *încă*—că el este călăuza actuală a partidului liberal.

Temeluit pe coterii și pe interese personale; privind cu ochii legați în lume; neștiind cine este și ce este—așa a fost pînă acum partidul liberal din Iași.

Culorile nu sunt ale adversarilor. Ci liberalii singuri așa s'au deschis, în ziarul lor local, a doua zi după alegerea d-lui Stere.

D. Stere, spunea același articol de ziar, avea să îndrumeze acest partid care era un fel de cucursală a *Vetrei Luminoase*, avea să scoată partidul la aer curat, să-l lumineze, să-l infieze, să se dee de tată orfanilor...

Așa scria la gazetă. Dar el—Stere—strigă: nu *încă*; disidența strigă: nu *încă* și toți exclamă adverbul—toți!

Nici n'a fost partid, nici nu este *încă* —nici nu va fi!

Rolul partidului liberal, la Iași ca și aiurea, nu este *încă* să se înjghebe și să fie: ci să facă urîte cărdășii cu junimiștii, ca să distrugă, ceea ce mereu se înalță: partidul conservator-democrat.

O cărdășie reală: morții cu morții.

OAMENI ȘI LUCRURI

VESTALE...

In una din dup'amiezele călduroase ale lunei incheiate primii vizita unui tînăr, blond, corect și vorbind cu o ușoară intonație de „muntean". După ce se scuză, politicos, mă întrebă:

— Ați iscălit d-voastră vre-o poezie cu pseudonimul de N. D. V. Dimitrești în „Moda nouă ilustrată"?

Mă uitai lung și atent la tînărul vizitator, în care acum abia descoperiu o veche cunoștință din anii de liceu, aeea ce mă mai asigură puțin; dar nu fui mai puțin nedumerit asupra ciudeteniei unei atari întrebări. Ea nu mă surprinse mai puțin de cît dacă m'ar fi întrebat, bună oară, asupra unei escursiuni balneare în planeta Marte, ori dacă am primit știri de la... strănepoții mei.

Vizitatorul înțelese că n'am ce respunde la întrebarea lui și continuă:

— Dacă n'ați iscălit, îmi pare bine și sunt foarte liniștit. Să-mi dați voie să vă explic, pe scurt, cum stă împrejurarea.

O rudă a mea, d-ra X, care locuește împreună cu mine la țară, în județul... cetește „Moda Nouă". Acum de curînd a găsit acolo o poezioară mică pe care o cunoștea de mult că e scrisă de d-tră sub titlnl „Intr'un album".

Și, zicînd îmi arătă, în adevăr, pe prima pagină a revistei poezioara cu pricina:

Pe sinul tău un trandafir
Il văd cum vestejește,
Și totuși moare fericit:
El moare, dar zimbește.

Cu dînsul oare cîți n'ar vrea
Pe sinul tău să moară!
Dar numai trandafirii mor
Pe piepturi de fecioară...

— Da, o recunosc.

—Ca să mă conving mai bine, iată aici și un volum de Dv.; vedeți, pagina 45...

In adevăr tînărul era înarmat cu toate documentele necesare...

— Dar, în definitiv, îi zic eu, ce vă interesa lucrul atît de mult?

— „Să vedeți. Ruda mea care semnează „Laura din Drăgușani" a scris prin corespondența revistei—iată și numărul respectiv—că poezia o cunoaște, c'a fost publicată în anul cutare și în volumul cutare. Iar acum dl. N. D. V. Dimitrești—tot prin „corespondența" revistei o amenință „cu proces de calomnie..."

Dac'am văzut așa, ne-am gîndit ca nu cumva să fi semnat chiar dv. cu acest pseudonim și am venit să mă conving. Acum suntem liniștiți și nu ne vom da învinși... Mulțumesc și scuzați deranjamentul..."

Intîmplarea e banală și n'ar merita să fie povestită.

Cîte sute și mii de versuri uitate prin ziare și volume n'au fost și nu vor fi desmormîntate și plimbate prin reviste de anonimi îndrăzneți! Dar spre norocul pieților veghează uneori vestalele ca să nu se stingă focul sacru. Ele ne iubesc și ne păstrează strofele pe care le-au citit în tinerețea lor sentimentală, ne păzesc amintirea în sufletele lor și uneori ne răzbună în potriva uitării și a răuvoitorilor.

Rodion

Parlamentul din Persia

Evenimentele din urmă petrecute în Persia au atras din nou atenția lumii întregi asupra acestei țări. Din lupta pentru libertate pe care poporul persan a dus'o cu atîta curaj, a eșit victorios regimul constituțional care e întronat pentru totdeauna în Persia. Dăm mai la vale o schiță a parlamentului persan și a felului de a-și ținea ședințele a deputaților primei adunări legiuitoare.

*

Palatul *Baharistan* în care ține parlamentul ședințele, aparținea odinioară unui particular, anume Sepehsalar; în timpul șahului Nasser-ed-Din, măreața clădire intră în posesiunea coroanei, de oarece proprietarul acesteia murise fără moștenitori. Palatul servi un timp oarecare ca reședință a ambasadorilor și trimișilor extraordinari cari se presintară în decursul vremurilor în Teheran. Cînd se proclamă constituția în August 1906, se alese Baharistanul ca sediu al Medilesului—adică al parlamentului persan, care se afla la Meidan-Melli. Odinioară, clădirea aceasta imensă împreună cu piața ce o înconjura stătea părăsită, astăzi însă e cu totul altfel. Grupele de politiciani populează cartierul și se îndreaptă spre palat. discutînd chestiunile la ordinea zilei. La intrare, e corpul de gardă care servește de adăpos soldaților însărcinați cu paza parlamentului. Prin parcul învecinat, pe sub platanii cari își întind spre cer ramurile desfrunzite încă, se preumblă deputații în grupuri. Ici și colo, cîte un persan religios înghenunche și rostește pioasa rugăciune a „Namazului" în solemnitatea tăcută a oarelor de liniște; alții gustă aici farmecul primelor zile de primăvară. Răspîndiți în jurul unei fîntîni arteziane, aceștia discută în liniște scoțînd mici nourași alburii de fum, din lungile lor narghilele sau din inevitabilele țigări.

Foarte remarcabil e, că oamenii aceștia cari până mai eri nu erau liberi, știu să-și întrebuințeze libertatea actuală, nu se aud strigăte nici certuri, totul se petrece în liniște și cu demnitate.

Nimic nu întrerupe armonia care planează asupra acestui templu al libertății.

In dreapta se zărește ascunsă după cîteva buchete dese de arbori, maiestoasă și splendidă, moscheia care poartă numele lui Sepep Salar, cu minaretele sale înalte și cu cupolele impunătoare. De jur împrejur arabescurile apar îndrăznețe și fără rînduială împreunînd toate culorile curcubeului într'un tot armonios, în care predomină totuși galbănul auriu.

In stînga se înalță clădirea parlamentului, informă, fără eleganță, o copie proastă a architecturei europene. Lîngă moschee, unul din ultimele exemplare ale architecturii persane, această clădire face o impresie detestabilă.

La intrare ne întîmpină un număr de portari. îmbrăcați în roș și cu galoane de aur. O scară mare duce în sus, într'o sală spațioasă, în care deputații vorbesc liniștit între ei și cu publicul vizitator. In urmă intri într'un salon care e rezervat anume pentru deputați și unde-i vezi sau stînd pe covor după moda orientală, sau așezați comod în fotolii mari.

Se vorbește, se desbate, însă cu tonul cel mai delicat din lume; în timpul acesta se servește ceai, iar în sală, murmurul dulce al narghilelelor predomină conversațiile legiuitorilor moderni ai Persiei.

Se aude un clopoțel. Cu pași măsurați și plini de demnitate deputații intră în sala de ședințe. O splendidă sală spațioasă, care primește lumina numai dintr'o parte, prin niște ferești urisșe. Pereții și plafonul sunt o capod'operă a artei persane, cu oglinzele mici, rombice încadrate de un țesut ales de filigran, care ca o pînză fină de paiajen se odihnește, grațioasă pe fundul argintiu al cristalurilor.

*

Soarele apune, aruncînd ultimile sale raze asupra adunărei. Ferestrele strălucesc în lumina aurie a crepusculului, pe cînd în sala cea mare, deputații țin ședință. Toți stau jos pe covor, în cerc; nici o estradă pentru birou; locul președintelui e desemnat numai de clopoțelul care răsună din cînd în cînd. Seigii cu turbanele negre ca semn al descendenței lor din profeți, Mollasii, simpli preoti, cu turbanele albe, civili cu „kola" neagră—căciulă națională—comercianți cu turbanele albe, brodate—aceștia formează parlamentul persan, prima adunare națională.

Preoţii sunt în majoritate. Totuşi ei nu represintă numai casta lor. Cei mai mulţi dintre dînşii au fost aleşi de laici. In fruntea lor, sau mai bine zis în fruntea întregei adunări e marele preot *Aga Seid Abdulla*, adevăratul promotor al mişcărei constituţionale din Persia, care din înălţimea amorului său, fără a se îngriji de pericolele la care se expunea, fără o clipă de odihnă în timpul luptei, a dus-o pînă la capăt obţinînd triumful adevărului şi al progresului, condemnînd fără şovăire regimul nefast al prinţului *Ained-Dudle*. Lui îi datoreşte poporul persan libertatea de care se bucură astăzi. La dreapta lui stă marele preot *Aga Seid Mohamed*, un bătrîn impozant, cu barba lungă, albă. Curioşi! Aceşti 2 mari preoţi, aceşti descendenţi ai profetului, aceşti stîlpi ai naţiunei sunt representanţii *creştinilor* şi ai *evreilor*, în parlamentul persan.

Litere-Ştiinţe-Arte

Decoruri! Odată cu desfacerea angajamentului de sub-director al teatrului din Bucureşti, d. Lecca ne-a decretat fericirea teatrului nostru. Pentru acest scop d-sa a conceput ideea de a ne înzestra scena cu alte decoruri, pentru cuvîntul că cele actuale nu mai sunt suficiente şi trebue complectate. Din beneficiul de 10,000 de lei, ce realizase societatea dramatică în anul trecut, s'au cheltuit numai de cît 3000 pentru patru decoruri; acum ni se afirmă că fostul sub-director în perspectivă a teatrului din Capitală a propus—şi propunerile d-lui Lecca sunt ordine pentru administraţia teatrului—a se angaja un pictor *cu luna* pentru întocmirea unor nuoi decoruri.

Vizitatorii obişnuiţi ai teatrului şi-au putut da seama că numai de decoruri nu duce lipsă scena noastră şi că actualele decoruri permit o montare modernă şi bogată a oricării piese originale ori străine. Societatea dramatică ieşană poate oare suporta cheltueli absolut superflue şi sacrificii pentru îmbunătăţiri de lux? Credem că momentul e rău ales şi că artiştii numai recunoscători nu vor fi d-lui Lecca, afară dacă d-sa, care în literatură vine imediat după Hugo şi Alexandri, meditează să scrie vre-o formidabilă noutate dramatică pentru care, sunt insuficiente decorurile de acum!...

*

A apărut *Biblioteca Politică* No. 4, tratînd despre *Lascar Catargiu*. Conform programului propus de la început, această bibliotecă tratează despre oamenii mari ai ţării noastre, arătînd fără părtinire însemnatele lor fapte. Pentru marele public broşura de faţă vine la vreme să-i arate pe ce se întemeiază admiraţiunea noastră a tuturor faţă de Lascar Catargiu şi cît de meritată este această admiraţie.

Recomandăm călduros broşura, mai ales că e şi foarte ieftină (30 bani No.).

*

„Duelistul de Turghenief" traducere de Ludovic Dauş, „Biblioteca pentru toţi" No. 332 Preţul 30 bani.

Turghenief şi cu Dostoewski sunt cei mai populari dintre scriitorii ruşi şi operile lor par nişte monumente cari înfruntă vremea şi apar tot mai mari şi mai strălucitoare.

Nuvela „Duelistul" de Turghenief este poate cea mai dureroasă şi puternică pledoarie în contra duelului, în care pe de o parte, apare figura barbară şi crudă a duelistului Lutşkof pe care în zadar caută să'l Imblînzească nobilul şi visătorul Kister.

Dl. Ludovic Dauş a făcut cea mai bună alegere traducînd admirabila nuvelă „Duelistul" care pe lîngă calităţile ei literare şi puterea subiectului, dă mult de gîndit ce prezintă în toată eroarea aceasta plagă care se numeşte duelul...

Intr'un studiu publicat în „La Grande Revue" d. Jules Sageret compară pe Fourier şi Zola. El găseşte că Fourier a văzut mai just decît Zola şi că teza acestui din urmă e incomplectă, dar recunoaşte că Zola a ales o cauză excelentă, cu osebire în „Travail" şi c'a apărat-o cu toată inima lucru pentru care omenirea îi datoreşte recunoştinţă.

*

Astăzi, de la 9—12 a. m. s'a ţinut la conservator, examenul elevilor clasei de violoncel a d-lui prof. Aug. Moldrich, iar după amiază de la 3—6 examenul clesei de contra-bas a d-lui profesor N. Socianu.

Mîine se va ţinea examenul la clasa de corn, trompetă şi trombon a d-lui profesor Aut. Cirillo.

Informaţii

● In ajunul pretinsului congres junimist, ziarul d-lui Filipescu a publicat, în prima pagină, următoarea senzaţională declaraţie:

Apare în Bucureşti un ziar care se ocapă în special cu interesele populaţiei ovree din ţară. Se numeşte Cronica israelită.

Cronica israelită, *care iese odată pe săptămînă*, estes crisă într'o limbă romînească foarte corectă. *Ea arată nevoile populaţiei ovree, căci are firèşte*, destule nevoi această populaţie *şi bine face că ni le arată, căci, cu toţii, suntem datori să cunoaştem păsurile unei populaţii atît de numeroasă* care trăeşte cu noi şi în mijlocul nostru.

Cronica israelită *făcînd aceasta nu se ascunde*. Atitudinea ei este francă, leală. *Apare ca să apere interesele israelite, o spune fără sfială.*

Iată o atitudine demnă.

● **Crima de la Bărleşti.**—Tînărul M. Ciohodariu, care după cum se ştie a fost împuşcat de cumnatul său D. Tomiţă, a încetat din viaţă alaltăieri, în spitalul din Podul-Iloaia.

Cu cîteva ore înainte de a muri, Ciohodariu a cerut să-şi facă testamentul.

Erau de faţă d. Cezar Parthenie judecător, preotul Lăzărescu, şi autorităţile comunale. Prin testament Ciohodariu lasă averea sa soţiei. Avcrea se urcă la vre-o 25 mii de lei.

Nu mult după facerea testamentului Ciohodariu a încetat din viaţă. Eri s'a făcut înmormîntarea.

Din ordinul parchetului, eri cu trenul de 6 şi 10, Dimitrie Tomiţă, care nu capatase de cît o rană foarte uşoară şi care s'a vindecat pe deplin, a fost adus în Iaşi.

● Cursurile la şcoala superioară de Arte şi Meserii, din localitate, vor înceta în ziua de 15 Iunie a. c.

● Un fruntaş al partidului nostru, Ulisse Boldescu, fost primar de Craiova, a încetat din viaţă.

Craiova datoreşte lui Boldescu multe din înfrumuseţirile acestui oraş fruntaş al ţărei.

● Comitetul care a făcut recepţia bucovinenilor se va întruni, astăzi, Marţi, ora 6, în cancelaria Universităţei, pentru predarea şi încheierea socotelilor.

● Iată seria a II-a a căpitanilor care sunt propuşi pentru a da examenul de maior:

Infanterie: Căpitanii Calmuschi Grig. din reg. Răsboeni No. 15, Gîrlea Neculai, din reg. Suceava No. 16, Niculescu Constantin din reg. Suceava No. 16, Papastopol Agatocles din reg. Bacău No. 27, Pîrvanovici Alexandru din reg. Bacău No. 27, Şerbescu Constantin de la comandamentul corpului 4 de armată, Niţă Nicolae de la comandamentul corpului 4.

Cavalerie: Căpitanii Coculescu Teodor din reg. 7 Roşiori, Floru Alexandru din acelaş regiment şi Metz Constantin din reg. 3 roşiori.

Aceştia vor începe examenul în ziua de 12 Iunie a. c.

● Ministerul de rĕsboiu a numit o comisiune compusă din d-nii: lt.-colonel Cratero Alex. din reg. Roman 14, maior Văitoianu Artur, din reg. Stefan cel Mare 13 şi căpitan Gramaticescu Ioan, dela ministerul de răsboiu, care să se ducă în ziua de 6 Iunie a. c. la herghelia armatei de la Graşi, spre a face recepţia lucrărilor.

● Alaltă-eri seara patru persoane: Fiscov Ianov, Maria Ianov, Ana Pacher şi Rendov Bentelbaum, venind la cofetăria centrală din strada Ştefan cel Mare şi consumînd îngheţată au fost apucaţi de vĕrsături şi dureri grozave.

D. dr. Imervol a fost chemat în grabă şi a dat ajutoarele necesare.

Poliţia a confiscat îngheţata, orînduind o anchetă.

● Am reprodus zilele trecute importanta circulară a d-lui procuror general al înaltei curţi de casaţie referitoare la hotărîrile ce le dă tribunalul peste termenul de 15 zile de la închiderea desbaterilor.

Circulara a fost motivată de următoarea jurisprudenţă a înaltei Curţi, s. III, într'un proces, venit de la curtea de Apel din Bucureşti, s. III, pendinte între Ghergina Mărculescu cu societatea romînă de băuturi spirtoase.

Iată acea jurisprudenţă:

„Prin dispoziţiunile art. 138 şi 139 legiuitorul a voit să împedice pe judecători de a întîrzia pronunţarea hotărîrei peste un termen socotit necesar pentru studierea diferitelor elemente ale procesului, şi cauza prezumtă a acestor dispoziţiuni nu poate fi alta decît credinţa legiuitorului că, după un termen prea lung dela închiderea dezbaterilor, judecătorul a putut să pearză din memorie multe din argumentele produse de părţi în instanţă, pentru susţinerea sau apararea drepturilor lor; de aceea, în interesul unei serioase justiţii, legea a impus judecătorului ca, în caz de întîrziere peste termenul de 15 zile dela judecarea procesului, necesitată din împrejurări independente de voinţa sa, să deschiză din nou desbaterile, spre a'şi reînprospăta cunoştinţele ce dobîndise din primele desbateri.

Astfel, instanţa de fond pronunţînd o hotărîre peste termenul de 15 zile, fără a redeschide desbaterile, violează un principiu de ordine publică."

● *Cîţi-va liberali din Huşi au oferit un banchet domnului G. Panu, Foştii radicali din Iaşi au fost invitaţi să iee parte, dar au refuzat. Numai d. doctor E. Puşcariu a fost la Huşi.*

○ Domnii consilieri ai Curţei de Apel din Iaşi, de comun acord, au stabilit ca domnii D. G. Sofian, president, Dimitrie Grigorovici şi Suciu să compuie curtea de vacanţă.

● **In chestia căpitanului Costinescu.** Chestia căpitanului Costinesca, care a fost făcut responsabil pentru suma delapidată de la depozitul de haine ofiţereşti, de la comandamentul corpului 4 de armată, e pe cale de a lua sfîrşit.

Se ştie că d. căpitan Costinescu fusese obligat să depună suma ce s'a constatat că lipseşte, după care apoi probabil va fi pus în libertate.

D-sa a depus mai întăi suma de 2000 lei, mai rămănînd ast-fel un rest de 6430 lei, ştiut fiind că suma delapidată era de 8430.

Acum d. căpttan Costinescu a depus şi restul, prin urmare întreaga sumă ce a fost delapidată, şi se aşteaptă reîntoarcerea d-lui general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, care se află la Şipote, spre a se lua ultima hotărîre.

E mai mult ca sigur că d. căpitan Costinescu va fi în libertate.

● Din Bucureşti ni se telegrafiază că d. Al. Djuvara, noul ministru al Industriei şi comerţului, s'a presintat astă-zi la ministerul său.

D. N. N. Săveanu, prefect de Putna va fi numit secretar general al noului departament.

● La alegerea camerei de comerţ, din Iaşi, ce a avut loc Duminecă, 1 Iunie s'au prezent la vot 105 alegători.

A fost o singură listă în frunte cu d. G. D. Şerban.

După 10 zile de la data alegerei, termen de contestaţie, d. prefect al judeţului va face instalarea noilor aleşi, după care se va proceda la alegerea presidentului şi a vice-presidentului.

● O nenorocire s'a întîmplat eri dimineaţă în Podul-Iloaia în dreptul spitalului.

Un automobil în care se aflau d-nii Iamandi şi Handoca, trecînd cu o mare viteză, prin dreptul spitalului a dat peste locuitorul Gh. Pricop din Gropniţa, fracturîndu-i piciorul drept.

Nenorocitul locuitor a fost internat la spitalul din P.-Iloaia.

● Pentru elevii cari dau examen în particular la liceul naţional, s'a fixat următorul program:

2 Iunie Religia, 4 Iunie Franceza, 6 Iunie Ştiinţi, 8 Iunie Romîna, 10 Iunie Istoria, 12 Iunie Muzica, 13 Iunie Desemn şi Caligrafia, 15 Iunie Matematica, 17 Iunie Geografia şi 19 Iunie Gimnastica, iar pentru elevele care depun examen la institutul „Humpel", pentru cursul inferior s'a fixat următorul program: 2 Iunie cl. I Geografia, cl. II Istoria, cl. III Fisico-Chimice, 4 Iunie cl. I Romîna, cl. II ştiinţi, cl. III Geografia, 6 Iunie cl. I Religia, cl. II Romîna. cl. III Franceza, 8 Iunie cl. I Matematica, cl. II Geografia, cl. III Muzica, 9 Iunie cl. I Muzica, cl. II Germana şi Romîna, 10 Iunie cl. II Germana, 12 Iunie cl. I Ştiinţi, cl. II Latina, cl. III Istoria, 13 Iunie cl. II Muzica, cl. III Germana şi Romîna, 14 Iunie cl. I Istoria, cl II Matematica, 16 Iunie cl. I Franceza, cl. II Religia, cl. III Matematica, 18 Iunie cl. I Gimnastica, cl. II Franceza, cl. III Religia, 19 Iunie cl. I Desemnul, cl. II Gimnastica, cl. III Latina, 20 Iunie cl. II şi III Desemnul şi Caligrafia.

● D. lct. Ioan Pamfil din regimentul 7 calaraşi, a obţinut un congediu de 5 zile—cu începere dela 1 Iunie.

● Vineri, 6 Iunie, comisiunea de control a Casei de economie din Păcurari se va întruni spre a verifica scriptele acestei casse.

● In seara zilei de 14 Iunie va avea loc în grădina Copou o mare serată muzicală dată de muzica reg. 13 Ştefan cel mare în beneficiul seu.

● De Sîmbătă au luat sfîrşit cursurile şcoilor rurale din ţară.

Şcolile urbane vor lua vacanţă dela 15 Iunie.

● Eri la orele 4 a avut loc în aula universităţei, locţiunea publică a d-lui I. Petrovici, dr. în filosofie dela universitatea din capitală, pentru abilitarea ca docent la facultatea noastră de litere.

Azi la 4 d. a. urmează a se ţinea a doua a sa lecţie publică.

● Eri, cu ocaziunea serviciului divin oficiat la biserica sf. Treime, pantru serbătorirea hramului, preotul paroh al bisericei, Gheorghe Goţan, a purtat frumoasele veşminte în valoare de 2500 ruble, comandate săptămînale trecute la Kiew de d. Alexei Filipov, unul din fruntaşii coloniei ruseşti din Păcurari şi dăruite acelei biserici.

Şcolare.—Iată chestiunile la probele în scrise ale examenului de capacitate la şcoalele normale de învăţători din ţară.

L. Romînă

1) Premiele şcolare, 2) Cum se poate combate tendinţa ce au copiii de a minţi? 3) Revoluţia romînă din 1821 şi cea din 1848: comparaţie între ele, 4) Bolintineanu şi Alexandri: comparaţie, 5) E nevoie să cunoaştem literatura veche romînească?

Matematică

I. Se ştie că o vacă de lapte de mărime mijlocie, are nevoie pe zi pentru hrană de 3 Kgr. de fîn pentru fiecare 100 Kgr. din greutatea sa vie; apoi dacă represintăm cu 100 valoarea hrănitoare a fînului, trebue să reprezintăm prin 131 valoarea hrănitoare a sfeclei. Cîte Kgr. de sfeclă vor trebui, timp de 2 luni pentru hrana unei vaci, care cîntăreşte 550 Kgr., dacă i se dă numai cîte 10 Kgr. fîn pe zi? (R. 297 Kgr. 709).

II. O sală de clasă trebue să prezinte o suprafaţă (pe pardoseală) de un m. p. pentru fie-care elev. Dacă vrem să păzim această normă, cu cît trebue să lărgim o sală cu suprafaţa de 32,2875 m. p. şi a cărei lungime de 6.15 m. rămîne neschimbată pentru ca să poată încăpea 40 de elevi? (R. 1 m. 25).

Notăm că cei mai mulţi candidaţi au luat la limba romînă subiectele de pedagogie. Aşa la şcoala normală de fete, o elevă a luat chestia de istorie, 8 eleve au tratat chestia a 4-a de l. română şi restul chestiile de pedagogie; la şcoala normală de băeţi, un elev a tratat chestie de istorie, restul a tratat chestiile de pedagogie. Chestia a 5-a n'a fost tratată de nimene. Felul cum reglementul prevede alegerea chestiilor lasă foart mult de dorit.

● Amintim publicului iubitor de distracţii că în seara de 7 Iunie va avea loc în grădina Copou o mare serbare populară, dată în beneficiul „Vetrei Luminoase", de funcţionarii societăţei tramvaielor electrice.

Programul cuprinde: serată cinematografică, bătae cu flori, artificii neîntrecute, conduse de un specialist de la pirotechnia armatei, poştă americană, jocuri de noroc şi Bacara.

Ambele muzici militare vor dilecta auzul asistenţilor, ce pot intra în grădină numai cu 50 bani de persoană spre a lua parte la toate aceste atractive distracţii.

DIVERSE

— Un incendiu a isbucnit eri în strada Sălciilor No. 1 la casa femeei Elena I. Ardare.

Focul a distrus un coteţ şi mai apoi un grajd.

Cum ajutoarele lipseau flacările s'au întins şi asupra locuinţei, compusă din două odăi, care a fost distrusă.

De asemeni au mai ars şi 500 Kgr. de popuşoiu, care se aflau în podul caselor.

Nu se ştie prin ce împrejurări a luat naştere focul.

— In ziua de 21 Iunie a. c., se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru aprovizionarea cu lemne necesare încălzitului spitalelor:

Azilul de infirmi din oraşul Iaşi, 15 stînjeni; spitalul Bivolari 60.000 Kgr; saitalul Voineşti 125 m. c., spitalul Ungheni 50.000 Kgr.

— Aseară, cu trenul de 9 şi 5, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, a plecat în Capitală, de unde se va duce apoi la moşia sa din Dobrogea.

Eri, cu ocazia sărbătoarei „Sf-ta Treime", s'a oficiat cu mare solemnitate hramul paraclisului de la spitalul Paşcanu.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei Sf. Spiridon, asistat de mai mulţi preoţi şi acompaniat de corul bisericei Sf. Spiridon.

E de observat că acest cor, care de puţin timp a fost pus sub conducerea d-lui C. Cortez, sub şef, de oare ce şeful e în concediu, a făcut mari progrese, aşa că acum stărneşte admiraţia tuturora.

— A fost arestat Vasile Lungu, care a maltratat îngrozitor pe consăteanul seu Gh. Fĕrariu, zis şi Lungu, din comuna Mădîrjac.

CRONICA LUMEI

Mama nebună.

Am anunţat acum de curînd titlul noului roman al lui Gabrielle d'Annunzio promiţînd că vom reproduce „indiscreţiile" pe care le face ziarul „Secolo" asupra acestei opere, căruia—ca în toate cazurile scrierilor lui d'Annunzio—îi merge înainte marea reclamă a gazetelor italiane şi europene.

Iată subiectul după „Secolo":

Romanul se petrece într'un oraş din Toscana, pe ţermul mărei tirenice şi eroul acestei lucrări scrisă după cum se spune, într'un stil simplu, ce se deosebeşte cu totul de limbajul colorit de pînă acum al poetului, e o femee, care numără printre strămoşii ei pe Michel Angelo Buonarroti.

Rămasă văduvă cu doi copii, pe cel mai mare îl face inginer; acesta tare şi aspru de fire, nu se potriveşte cu fratele mai mic, slab trupeşte şi cu spiritul şovăitor, descris fiind ca reprezintantul tinerimei intelectuale de azi a Italiei, în care, după concepţia autorului, se întrunesc în chip straniu îndrăzneala şi modestia, fantezia înflăcărată, interesul de lucruri mărunte. Tînărul acesta, înzestrat aşa de vitreg, de la natură, se îmbolnăveşte greu şi ajunge în primejdie de moarte. La patul lui veghează, chinuiţi de grijă, nu numai muma şi fratele, ci şi o fată drăguţă, care îi e devotată din adîncul inimei. Tînărul nu crede că va scăpa şi fiind-că observă că fratele său se uită cu dragoste la fată, se aprinde în el un curaj eroic de sacrificiu şi logodeşte pe iubita lui cu frate-său. Soarta tragică face ca nenorocitul să se vindece şi acum îi pare rău de renunţarea lui.

Dureri sufleteşti grozave îl zguduie. Dar şi sărmana mumă sufere nespus de mult. Ea e cuprinsă de cea mai adîncă compătimire faţă de fratele mai mic, dar în acelaşi timp simte ura cea mai înflăcărată faţă de fata care a pricinuit atît de multe suferinţe. Se petrece şi o gelozie curioasă. Muma aceasta hrăneşte faţă de fiiul ei mai mare nu numai sentimentele dulci de mamă, ci e cuprinsă şi de o pasiune aproape nebună, ast-fel că apasă asupra ei bănuiala unui incest.

Intr'o convorbire penibilă cu băiatul mai mic, ea se apără contra acestor calomnii, dar află că nu mai are forţa să mai trăiască.

Spiritul ei se întunecă tot mai mult şi într'o dimineaţă furtunoasă de primăvară se aruncă în valurile agitate ale mărei.

*

Minunele suggestiei

D. Gustave Le Bon, cunoscutul cercetător şi om de ştiinţă, povesteşte nişte cazuri foarte curioase de suggestie, exercitată asupra oamenilor de ştlinţă, ca să arăte până unde merge puterea suggestiei. Extragem aceste cazuri din „Annales des sciences psychiques":

„Nu se înţelege bine rolul capital al sugestiei de cît cînd o vezi manifestîndu-se în experienţe de fizică realizate de savanţi deprinşi cu măsurătoarea şi deprinşi mai ales a se feri de erori.

„Iluziile ştiinţifice, cari au origina în sugestii, sunt numeroase. Cea mai celebră este acea a razelor N, a căror existenţă un savant a făcut să fie admisă timp de doi ani de către mai toţi fizicienii francezi. Aceste raze se bucura de cele mai uimitoare proprietăţi, şi în fiecare săptămînă dările de seamă ale Academiei conţineau note numeroase asupra lor. Un fizician cunoscut isbutise chiar să le cloroformeze. Cu neputinţă să te îndoeşti de existenţa lor, se zicea, căci era relevată prin apariţia unei pete luminoase pe o placă fosforoscentă. Această pată era deviabilă prin o prismă, ceea ce permitea să se măsoare cu precisiune lungimea undei acestor raze.

„Din nenorocire, nici un fizician străin nu isbutea să repete experienţele cari entusiasmau atît pe fizicianii francezi. Unul din ei se hotărî atunci să vină să vază chiar pe inventator cum operează. I se repetă experienţa pietei luminoase deviate prin o prismă. El nu văzu nici pata luminoasă, nici deviaţia ei, dar constată—retrăgînd pe furiş prisma în întuneric—că inventatorul tot credea că vede producîndu-se deviaţia. Această deviaţie, natural, n'ar fi fost posibilă, dacă razele ar fi existat aiurea de cît în închipuirea inventatorului lor.

„Relatarea acestei experienţe a fost o adevarată lovitură de teatru. „La Revue scientifique deschise o mare anchetă în urma căreia fizicienii trebuiră să recunoască faptul că fuseseră victima unei iluzii colective create de sugestie, şi că nu mai puteau să vază razele percepute aşa de uşor cînd erau sub influenţa acelei sugestii.

„Fapte aşa precise sunt foarte probante. S'ar mai putea cita şi altele, cum bunăoară, acele experienţe ale unui acamedician savant, care a făcut pe toţi fizicienii universului să admită, timp de trei ani, polarizaţia, reflexia şi refracţia razelor uranice, fenomene ce, de asemenea, nu existau de cît în imaginaţia lui, cum a trebuit în sfîrşit să recunoască şi el".

Dr. Max Schwamm
— VIENA —
IX. Elisabethpromenade 35
Telefon 12304
Consult. în limba romînă cu celebrităţile medicale

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Ultime informaţii

● D. Gh. Panu a demisionat de două zile din clubul liberal din Iaşi. Vice-presidentul Camérei, în demisia sa, spune: „nu pot rămînea intr'un club al cărui president ie d. Stere."

D. Panu, a confirmat ştirea despre demisia sa.

Sunt iminente demisisiile d-lor C. Climescu, vice-presidentul Senatului şi N. Gane, primar—ambii vice-preşidinţi ai clubului liberal.

In unele cercuri se crede că, pînă în cele din urmă— şi d. Gr. Buicliu va demisiona.

Pînă în prezent d. Buicliu este indecis.

● **Coaliţia junimisto-liberală a şi avut de înregistrat două frumoase succese pe ziua de Duminecă: la Buzău şi la Turnu-Severin—singurele oraşe unde s'a făcut politică cu ocazia alegerilor pentru camera de comerţ şi unde s'au prezintat două liste: una a carteliştilor junimisto-liberali şi alta susţinută de partidul conservator democrat—au reuşit listele susţinute de partidul de sub şefia d-lui Take Ionescu.**

Mai caracteristic decît toate este rezultatul alegerei de la Buzău.

Aci, în *fieful* d-lui Marghiloman; aci, unde pentru prima oară au reapărut braţ la braţ cartelaţii; aci şi după cîteva zile dela banchetul menit a reface virginitatea politică a axpropriatului din strada Mercur au reuşit amicii noştri—ca o dovadă cît de mare e desgustul cetăţenilor pentru opera acestei cărdăşii reprobabile.

● *Rectorul Universităţei ieşene a primit un denuns semnat* „Mai mulţi studenţi" *prin care se spune că un profesor Universitar n'a mai făcut cursuri de vre-o patru luni şi nici s'a lasat suplinitor.*

D. dr. Bogdan anchetînd cazul şi constatînd că lucrul este exact a făcut raport ministerului de instrucţie.

La timp vom da rezultatul acestei afaceri.

● **Afacerea maior Sturdza,**— *D. Picquart, ministrul de rezboi al Franţei, în urma publicărei în ziarele franceze a procesului-verbal în afacerea Sturdza—Cantacuzino a cerut legaţiunei franceze din Bucureşti lămuriri asupra acestei chestiuni.*

In urma referatului legaţiunei în chestie, cum că faptele sunt exacte şi că martorii căpitanului Cantacuzino, principele George D. Moruzzi şi căpitanul Paiano, au conchis într'adevăr clientul lor sa nu se bate cu maiorul Sturdza până nu va tranşa diferendele de onoare cu alţii d. Picquart a intervenit pe lîngă d. Pichon, ministrul de externe, spre a cere rechemarea ataşatului romîn, adăugînd: Tous les militaires sont frères d'armes. Pour la solidarité qu'ils se doivent, nous ne pouros tolérer de tels. precedents !

● *Iată numele junimiştilor din Iaşi, trecuţi în „Epoca" că ar fi luat parte la întrunirea de eri din Căpitală şi care de fapt au fost văzuţi în Iaşi, d-nii: I, Gavanescul, P. P. Negulescu Gh. Cristofor, Gh. Dimachi, Gh. Aramă, Gh. Buzescu, Gh. Irimescu, dr. Konia, general Scheletti, V. Popescu, Al. Stoica, Chr. Malhasovici.*

Pe toţi aceştia i-am văzut ieri în Iaşi şi trebue să fie şi alţii, trecuţi pe listă, cari, de fapt, nu s'au deplasat.

La mulţi cari au plecat li s'au dat bani. Din Bîrlad au plecat 7 profesori şi 5 funcţionari ai Primăriei, *cu bani daţi de asanatorii de moravuri.*

● Revizoratul şcolar a răspuns ministerului şcoalelor că observaţiile meteorologice în oraş ar fi mult mai bine să le facă un profesor de curs secondar, iar la Trg.-Frumos să fie făcute de d. institutor Gh. Teodor, directorul şcoalei primare.

✱ Membrii consiliului comunal au fost convocaţi în şedinţă extraordinară, pentru poimîne Joui 5 Iunie, la orele 4 şi jumătate, după amiază.

● Dintre aspiranţii din seria a VII-a la posturile de ajutori de învăţători, din cei 8 candidaţi prezentaţi la teze, au fost admişi la proba orală, ca de obiceiu pînă acum— tot numai doi candidaţi, şi anume: d-nii Ioan Vasiliu şi Gheorghe Romanescu.

Astăzi ei urmează a trece proba orală la liceul internat, iar după prînz proba practică la şcoala primară Carol I.

Preşedinţia d-lui STERE

O scrisoare a d-lui Stere.—Inverşunarea d-lui Gane.—Consfătuirea de la doctorul Botez.—Atitudinea d-lui Buicliu.—*„Tuastul"* prefectului de judeţ.

Situaţia în partidul liberal local continuă să fie indecisă, cu toată alegerea d-lui Stere ca president al clubului şi şef al partidului.

Domnul Stere a fost ales, dar nu vrea să primească. A confirmat'o din nou prin o scrisoare ce a adresat'o alaltăieri domnului G. Şendrea fostul şef al disidenţei liberale, ca respuns la demisia din club a celor nouă liberali.

D. Stere a scris următoarele d-lui Şendre: *n'am calitatea de a primi demisiile dv.* fiind-că nu sunt presidentul clubului liberal din Iaşi. *Poate că această declaraţie* **vă va hotărî să reveniţi asupra demisiei**.

Eu nu voi primi preşedinţia **de cît silit de împrejurări**. Dacă persistaţi, însă hotărîrea dv. trebue s'o adresaţi unuia din cei trei vice-presidenţi.

In urma acestei scrisori, demisia a fost trimisă d-lui N. Gane, sub plic recomandat şi cu retur-recipisă.

*

D. N. Gane, care s'a întors din Bucureşti, este furios de alegerea d-lui Stere.

Atitudinea d-lui Gane a produs mare senzaţie şi se crede cu siguranţă că d-sa şi-a asigurat simpatiile d-lui Sturdza

*

Duminecă seara a avut loc o consfătuire a casă la d. dr. Botez.

Au fost acolo liberalii aleşi să comunice centrului alegerea d-lui Stere şi d-nii Săndulescu şi Fîntînaru.

S'a amînat plecarea delegaţiei.

*

D. Gr. M. Buicliu este furios şi el.

D-sa a declarat următoarele:

— Am presidat alegerea d-lui Stere, nu fiindcă sunt sterist, ci fiindcă n'am voit să fiu acuzat că sunt element disolvant. Voi refuza să plec cu delegaţia la Bucureşti.

*

In cercuri liberale ante-steriste se comentează tuastul pe care d. G. Kernbach, prefectul judeţului, l'a rădicat la agapa ce s'a dat în seara alegerei d-lui Stere:

— *Beu*—a zis d. Kernbach, *în sănătatea aceluia care a adus partidul în halul în care se găseşte: în sănătatea lui Petru Poni*".

○ Alaltă-eri s'au început în comunele rurale din judeţul nostru examenele de absolvire ale elevilor şcoalelor rurale.

D. revizor Sachelarescu a plecat să asiste la cercul din Podul-Iloaia.

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar să comunice ministerului de răsboiu un tablou cu mediile obţinute la absolvirea cursurilor primare de cei dintăi 5 elevi de la fiecare şcoală primară din localitate,—aceasta fiind necesar la publicarea condiţiilor de admiterea în gimnasiul militar din Craiova.

● **Curtea cu Juri.**—Astă-zi s'a deschis seziunea de vară a curţei cu juri.

Curtea era prezidată de d. Em. Cernătescu, consilier al Curţei de Apel, asistat de domnii Iulian Teodorescu şi Gr. Demetrescu.

Curtea a cercetat cererea deţinutului Vasile Melinte, condemnat în sesiunea din Martie la un an şi jumătate închisoare, pentru furt prin efracţie, care cere revizuirea procesului, de oare-ce, pretinde el, ar fi fost condemnat pe baza declaraţiilor făcute de o martoră ce era rudă cu reclamantul.

Curtea i-a respins cererea.

Tot azi urma să se judece procesul lui Const. Neicu, pentru tălhărie la drumul mare.

Procesul s'a amînat din cauză că nu era complectă procedura.

● Lefurile pentru lunile de vacanţă se vor achita învăţătorilor şi institutorilor în primile zile ale lunei Iulie a. c.

◕ **Crima din Mogoşeşti.**—In numărul trecut al ziarului nostru am anunţat că în pădurea Mogoşeşti, a fost găsită strangulată femeea Maria Rotariu, cari dispăruse de mai mult timp de acasă.

La început s'a crezut că e vorba de o sinucidere, însă cercetările au stabilit acum că la mijloc e o crimă oribilă, care s'a petrecut în următoarele împrejurări:

Femeea Maria Rotariu, tînără şi frumoasă, întreţinea mai mult timp relaţiuni cu un băetan din sat, anume Dimitrie Coniac. Soţul ei, Toader Rotariu, nu bănuia nimic şi 'i dădea toată libertatea. Coniac făcea pe souteneurul, căci Maria îngrijea de el dîndu-i bani, cumpărîndu-i haine etc.

De la o vreme, însă tînărul Coniac deveni gelos, de oare-ce bănuia pe amanta sa că ar fi avînd relaţii cu precupeţul Iţic Ouariu. Din cauza aceasta el începu să se certe cu ea şi chiar o ameninţa, cu atit mai mult cu cît Maria nu venea acum exact la întîlniri.

Acum două săptămîni Maria Rotariu fiind bolnavă, luă cu ea 7 lei lei şi 40 de ouă, spre a le vinde la tîrg şi porni spre Iaşi ca să 'şi cumpere doctorii.

Ajungînd în dreptul pădurei nenorocita femee fu întimpinată de băetanul Dimitrie Coniac, care după ce îi făcu oare-eari reproşuri, o duse într'un huceag şi începu să o maltrateze. Victima ţipa şi cerea ajutor, Coniac îi vîrî atunci peteci în gură şi apoi o ucise.

Pentru ca crima să nu fie descoperită, el îşi scoase şitoarea cu care era încins şi spînzură pe Maria de creanga unui stejar, pentru ca să se creadă că ea s'a sinucis.

Acum trei zile nişte oameni ducîndu-se în pădure găsiră pe biata femee strangulată; picioarele şi mîinele erau sfîşiate de fiarele sălbatice, fusta de pe ea de asemeni era ruptă, iar faţa era aproape de nerecunoscut.

S'a dat de veste autorităţilor care au deschis o anchetă. Fiind chemat şi Coniac la interogator, el a mărturisit crima, aşa cum a fost descrisă aci.

D. procuuror Scarlet şi d. dr. Gh. Bogdan, medicul legist al parchetului au fost alaltă-eri la faţa locului, unde a făcut autopsia cadavrului.

● **Numărul cazurilor de boli mintale a sporit, în cursul verei acesteia, în mod extra-ordinar.**

La ospiciul Socola-Iaşi toate paturile, în număr de 320, sunt ocupate, aşa că s'a făcut oficial cunoscut că nu se va mai primi nici un bolnav.

● **Consiliul general al judeţului nostru se va întruni poimîne Joi 5 Iunie, la orele 3 p. m.**

La ordinea zilei va fi votarea budgetului drumurilor şi votarea mai multor credite.

● **Eri dimineaţă societăţile de binefacere şi ajutor reciproc „Moldova şi Frăţia" au sărbătorit patronul.**

La orele 9 dimineaţa, membrii societăţii, în frunte cu muzicile militare a batalionului 4 vînători şi regimentul 13 Ştefan cel Mare au plecat din Piaţa Unirei spre biserica s-fta Treime unde s'a oficiat serviciul leturghiei de preoţii Const. Ionescu şi Goţan Gheorghe—îmbrăcaţi în odăjdii de serbătoare.

Pe lîngă un mare număr de asistenţi şi membrii societăţilor au mai luat parte d-nii Nicu Cananău, Atanase Ghiorghiu şi Jellea—naşii steagurilor societăţei.

După îndeplinirea slujbei bisericeşti fotograful Veis a fotografiat pe asistenţii, care s'au reîntors în frunte cu muzicile la sediul societăţei din strada Alexandri unde au jucat «Hora 'nfrăţirei» şi au luat dejunul.

● **Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut revizoratului şcolar că învăţătorii suplinitori puşi în poziţie de concediu, din cauză de boală, vor fi plăţiţi cu 60 la sută din salar, iar acei care au pierdut cunoştinţele didactice cu 80 la sută.**

● **Examenele elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar se vor începe în ziua de 10 Iunie.**

In ziua de 8 Iunie, revizoratul şcolar vu face repartiţia elevilor înscrişi la centrele unde se vor ţinea examenele.

● **Din Şipote se comunică că eri locuitorul Gheorghe Bran, luîndu-se la ceartă cu cumnata sa Ioana N. Simion, la un moment dat luînd o bardă şi repezindu-se la ea, i-a aplicat mai multe lovituri în cap.**

Trîntind'o apoi jos la pămînt, Bran a vrut să'i taie gîtul apllcîndu-i iarăşi lovituri cu barda.

Biata femee a rămas în nesimţire şi Bran crezînd că e moartă a dispărut.

Intr'o stare soră cu moartea nenorocita femee a fost transportată la spitalul din Hîrlău, iar criminalul a fost prins şi arestat.

● **Militare.**—Joi va sosi în localitate d. general Tătărescu însoţit de d. lct.-col. Nestorian şeful statului major, venind din tabăra Şipote unde au asistat la examenul pentru gradul de maior al căpitanilor din seria I.

D. general Tătărescu va pleca din nou la 10 Iunie, la Şipote, pentru a asista la examenul de maiori a căpitanilor din seria II ce va avea loc la 12 Iunie c.

— La 15 Iunie se va ţinea la statul major al armatei, examenul definitiv al ofiţerilor, care vor urma cursurile şcoalei superioare de răsboiu.

— Duminică, 1 Iunie, a avut loc la Bucureşti, la ministerul de răsboiu, examenul subofiţerilor aspiranţi la funcţia de elevi de administraţie cl. II.

● **Judiciare.**—Procesul d'intre comuna Botoşani şi societatea Apelor din Liège, urmează să se judece, în divergintă, la 5 Iunie, la secţia I-a a Curţei. Cum, însă, acea secţie este descomplectată din cauza proceselor de la juraţi şi d. Al. Djuvara, avocatul comunei Bucureşti, nu va mai putea pleda—procesul seva amîna.

— La Curtea de Casaţie secţia II-a, se va judeca Vineri recursul lui Josef Leff în contra procesului verbal al Camerei de punere sub acuzare, care a respins punerea în libertate a fostului bancher.

— Cofetarii C. Iani şi Gh. Ioan, din strada Stefan cel Mare, au fost daţi judecăţei pentru contravenţii la legea sanitară.

Numiţii au pus în vînzare îngheţată cu care s'au intoxicat mai mulţi basarabeni.

— Acuzările în toate procesele de la juraţi, în afară de acel al cîrciumarilor, vor fi susţinute de dl. prim-procuror M. Ghinca-Ionescu.

— D. procuror Gh. Skarlet va fi de serviciu la parchet în tot cursul lunei Iunie.

— La tribunalul secţia II s'a pledat astăzi procesul intentat de erezii lui Gh. Breabăn prinţului M. D. Sturza. Se ştie că Breabăn a fost sfăşiat de nişte urşi ai prinţului în seara de 22 Iunie 1907.

Tribunalul a rămas în deliberare pînă Luni, 9 c.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Intrunirea carpiştilor

Bucureşti. — Ziarele publică amănunte interesante asupra întrunirei carpiste de eri. Acele amănunte ar putea fi rezumate precum urmează:

1) Capitala n'a luat parte la această întrunire. Fără delegaţii din provincie sala ar fi fost absolut goală. De aceia s'a şi dat cuvîntul de ordine ca din provincie să vie cît mai mulţi,

Printre delegaţi se aflau oameni care n'au nimic a face cu politica. Numai aşa se explică după cum a mărturisit şi un cetăţan din T. Severin, că pe cînd în tot Mehedinţul sunt 18 junimişti, delegaţia acelui judeţ a numărat 42 de membri.

2) Nu s'a remarcat nici cel mai mic entuziasm şi până şi discursurile d-lor Cantacuzino şi Carp au trecut neobservate. Pe cînd vorbea Nababu lumea fuma, se primbla prin culoare, iar cînd a luat cuvîntul d. Carp, care vorbeşte foarte încet, lumea a plecat pur şi simplu de la întrunire.

3) Caracterul întrunirei a fost lupta contra unui om. Căci obiectul tuturor discursurilor a fost d. Take Ionescu. Cel mai violent a fost d. N. Filipescu, care a vorbit iarăşi de subvenţiile străinilor, bine înţeles fără să producă cea mai mică dovadă. In discursul său d. I. Lahovary, care s'a ocupat şi d-sa de acţiunea d-lui Take Ionescu, a avut numai cuvinte de laudă pentru şeful conservatorilor-democraţi, voind pare că să-şi exprime regretul că d. Take Ionescu i-a părăsit.

4) Nu s'a vorbit la această întrunire nici un cuvînt despre Fischer; este prima întrunire de 4 ani încoace cînd nu s'a pomenit acest nume şi lumea a interpretat acest fapt ca un efect al celebrului carnet al d-lui Bădărău.

5) D. M. Vlădescu a fost foarte timide de loc agresiv—se pare că şi d-sa avea dinaintea ochilor viziunea unui carnet oare-care.

6) O deosebită importanţă are un pasaj din discursul d-lui Carp, care n'a fost exact reprodus de ziare întru cît n'a fost aşa de bine auzit de cît de puţinii care erau foarte aproape de d. Carp.

Şeful junimiştilor a spus:

„D. Take Ionescu a declarat că nu se aşteaptă de la Regele nostru înţălept de cît la un act de dreptate şi că M. S. nu va putea să nu ţie socoteală de avizul ţărei.

Dar noi n'am făurit coroana de oţel pentru a da prilej de existenţă unei a doua Polonii, ci pentru ca o Românie mare să ia fiinţă şi să dăinuiască. Implor cerul ca împrejurările sa fie ast-fel în cît să nu dea prilej partidului conservator, ca odată cu „jos takismul" să strige „jos dinastia".

Banchet in onoarea d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—Partidul conservator-democrat din Capitală va da în ziua de 22 Iunie un banchet de 1000 de tacîmuri în onoarea d-lui Take Ionescu.

Vor fi invitaţi a participa, pe lîngă membrii din Capitală, actualii reprezentanţi ai partidului conservator-democrat din parlament, precum şi foştii deputaţi şi senatori din ultima legislatură conservatoare, care fac parte din acest partid şi acei care au ocupat funcţiuni înalte în administraţie.

A doua zi după banchet, d. Take Ionescu va pleca în străinătate.

D. Djuvara ministru

Bucureşti.—Eri la ora 11 dim., d. Alex. Djuvara a depus legiuitul jurămînt ca ministru al comerţului şi industriei. La prestarea jurămîntului a asistat şi d. D. Sturdza prim ministru.

Noul ministru a fost primit apoi în audienţă de M. S. Regele. Audienţa a durat o oră şi jumătate.

In locul d-lui N. N. Săveanu care a foat numit secretar general al noului minister, va fi numit la Putna ca prefect un liberal străin de localitate, întru cît nici d. Dimancea, nici d. Niculescu nu vrea să primească aceestă însărcinare.

Se dă ca probabilă numirea d-lui Iancu Demetriade din Tecuciu ca prefect de Putna.

Demisia d-lui Panu

Bucureşti.—D. Gh. Panu a declarat astă-zi la palatul de justiţie că încă de acum două zile a trimes demisia sa din clubul liberal din Iaşi.

D-sa a motivat demisia prin faptul că nu voeşte să facă parte dintr'o organizaţie condusă de d. C. Stere.

Declaraţia d-lui Panu a făcut mulsgomot printre avocaţii de la palat.

Timpul în Europa

Bucureşti.—La Budapesta e foarte cald. E timp frumos la Berlin şi Paris. E frumos dar sunt şi nori la Londra.

Cerul e înorat la Liverpol.

Ţaranii şi votul universal

Bucureşti. — D. Ionescu-Quintus, cel sărbătorit acum cîte-va zile da amicii ministrului de interne, aflîndu-se în vizită împreună cu cîţi-va prieteni politici la păr. Urlăţeanu din satul Tariol, judeţul Prahova, şi folosindu-se de prilejul că sute de ţărani din valea Teleajănului, conduşi de preoţi şi învăţători au venit să'l asculte, a pronunţat un discurs fulgerător contra actualului sistem electoral şi a recomandat sătenilor să lupte pe cale pacinică pentru întroducerea votului universal, singura mîntuire pentru cei obişduiţi.

In ajutorul lucrătorilor

Buda-Pesta.—Camera.-Guvernul a supus un proect de lege relativ la construirea de locuinţe eftine pentru lucrători.

Proectul autoriză pe guvern să cumpere două terenuri pe preţul de 43.748.000 coroane şi să cheltuiască 12 milioane coroane cu clădirea. Se vor clădi de o cam dată 1500 case cu 6000 locuinţe ce se vor închina fiecare între 120 şi 150 coroane pe an.

Un furt colosal

Petersburg. — Magazinul marelui bijutier Gador, din acest oraş, a fost pradat astă-noapte

Intre alte lucruri furate se află brilante pentru o sumă de 300.000 ruble.

Hoţii sunt necunoscuţi.

Naufragiu

Madrid.—Ziarul „Imparcial" dă cîteva amănunte cu privire la naufragiul vasului „Ville de bruges" pe fluviul Congo.

S'au înecat 70 negri, 4 europeni au scapat dar au fost mîncaţi de antropofazi. Un mecanic a putut scăpa înotînd.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în toată ţara.

FABRICA "MODERNA"
Comuna Copou str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

„PEROLIN"

Năsip chimic higienic de curăţit duşamele şi covoare, înlăturînd praful.

Inlocueşte spalatul şi ceruitul duşamelelor.

Purifică aerul. Distruge insectele.
Economie de timp şi bani.

Singurul deposit la

Magazinul Conservatorului

Iaşi Str. Lapuşneanu 32

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumătate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite **ca şi** noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

4620

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* GLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Dr-lui ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse farmacii*

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIERES. POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 51

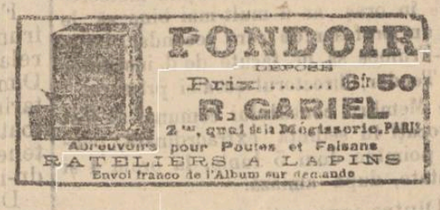

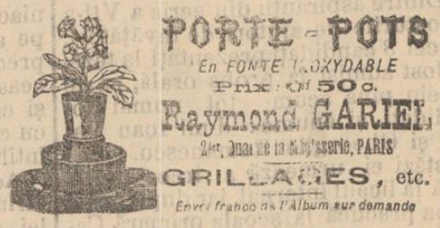

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie şi motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 451.—IAŞI, Joi 5 Iunie 1908

Şefia liberalilor ieşeni

In jurul votului dat de comitetul executiv al clubului liberal din Iaşi, prin care s'a ales cu unanimitatea *celor prezenţi* d. C. Stere ca preşedinte şi şef al partidului liberal din Iaşi, se fac tot felul de comentarii.

Intăiu e refuzul d-lui C. Stere. D-sa nu primeşte să fie preşedinte *chiar ales cu unanimitatea celor prezenţi*! Singur d-sa simţeşte că în afară de cei prezenţi, au mai rămas pe din afară din cei mai cu greutate în partid.

A rămas întăiu *un fost ministru*; a mai rămas pe din afară un *vicepreşedinte de Senat*.

Apoi a mai văzut d. Stere că in aceiaşi zi avea de regulat demisia colectivă a 7—8 membri din club, nu din cei mai puţin impuşi.

Din cei demisionaţi era d. Gh. M. Şendrea fost epitrop, fost prefect de Poliţie, un emul chiar al d-lui Gh. Săndulescu. Apoi era d. N. Neculaide, care reprezintă o nuanţă în partidul liberal, nuanţa d-lui Gh. Panu.

Mai ştia d. C. Stere că în dosul celor demisionaţi stau alţi 30, cari nu primeau această nouă direcţiune, şi că deşi un Gr. Buicliu a prezentat candidatul şi a prezidat întrunirea era mai mult prin calcul de tact, de cît prin convingere intimă.

Toate acestea unite aici din loc, au îndreptăţit pe d. C. Stere să spuie hotărît că nu primeşte o asemenea preşidenţie.

Dar starea de la Iaşi se repercutează şi în restul ţării.

Iaşii vor da directiva la Bîrlad, la Huşi, la Vaslui, la Galaţi, la Ploeşti, la Roman, la Bacău, şi în multe alte centre.

Ar însemna aceasta învingerea curentului Sasu, pe Neron Lupaşcu, la Vaslui; dr. N. Lupu pe N. Cişman la Huşi; Gr. Vasiliu pe Toderiţă Ion la Bîrlad, Jenică Atanasiu pe Orleanu la Galaţi; Alexiu pe Cociaş la Brăila; Ionescu Quintus pe Stoicescu la Ploeşti. In fine ar *însemna răpunerea, nu succesiunea, Ionel Brătianu pe D. A. Sturdza!*

Pe toată linia Prutului ar însemna că partidul liberal a dat ansă de realţare foştilor socialişti, avînd în frunte pe C. Stere de la Iaşi, căci orice s'ar zice chiagul socialismului riveran din Moldova pe C. Stere îl recunoaşte în primul loc.

Noi credem că nu e prudent acest pas, şi d. Ionel Brătianu, care s'a sprijinit pe ei în primul moment, e că şi-a scurtat conştiinţa şi a văzut că cu elementele cu care se uneltise şi se aţîţase la ţară, trebuea să potolească lucrurile.

C. Stere fusese acela care transformase în reţetă electorală pe *vreţi pămînt? Vreţi votul universal?* Votaţi pe C. Sterea.

Liberalii sămănase vînt şi au cules furtună: *tunuri şi ghiulele*!

Şi apoi ori cum ar fi de destrăbălat partidul liberal—şi e destrabalat fără cap şi fără coadă, — datoria ne face a presupune că mai are un pic de conştiinţă de răspundere mare faţă cu ţara, faţă cu neamul!

Şi d. D. A. Sturza îşi dă, credem, sama că a se pretinde şef real al partidului cu C. Stere la Iaşi, Jenică Atanasiu la Galaţi, cu Ionescu-Quintus la Ploeşti sau cu Ghiulea la Craiova, nu însamnă că mai are partid liberal, nici că el e şeful acelui partid!

Nu e prudent chiar pentru prestigiul nostru politic în afară de Regat, la fraţii noştri, ca generoşii socialişti să domine curentul partidului liberal, întru cît internaţionalismul lor recunoscut nu poate fi contrabalansat prin poporanismul lor de ocazie.

Poporanismul la un Eminescu era din convingere; poporanismul la un Stere e din calcul.

Şi asta strică în economia internă a partidului liberal.

Ce faţă face partidul liberal din Iaşi, şi întreaga politică din ţara romînească, cînd se vede că în ţară la noi, un om venit de 12 ani în ţară, după o viaţă sbuciumată în satul lui, cu o vază aşa de şubredă în meleagurile lui, cu un ascedent negativ, vine la noi şi prin metode de parvenire ajunge a se acapara de cea mai înaltă situaţie politică din cel mai de samă centru din Moldova, în cel mai mare partid al ţării!

Ori arată aceasta marea sărăcie de oameni *indigeni, ori o mare neorînduială în trebile obşteşti de la noi din ţară*!

Vorbeam mai de mult cu un boer basarabean, care era *mirat* de faptul că un d. C. Stere poate ajunge la situaţii aşa de lesnicios.

„Se vede că la voi e mare lipsă de rînduială, de se poate ajunge aşa de sus"!

Azi ar rămînea scandalizat boerul basarabean, cînd ar auzi că în adevăr clubul liberal de Iaşi a ales de preşedinte al său pe d. C. Stere.

Noi işti din regat trebue să slujim de pildă pentru buna orînduială administrării şi guvernării noastre pentru suirea încetul cu încetul, la înaltele demnităţi politice, tuturor fraţilor noştri de peste hotare.

Cum ar vedea mîne Chişinăul, cînd ar auzi că cel mai puţin chemat la ei a putut ajunge lesne la Iaşi cel întăiu.

Şi pe cît ştim d. D. A. Sturza ori cît ar fi mîncător de romîni de peste hotar, tot are sentimentul înaltei solidarităţi etnice cu toţi romînii, pentru a nu se tulbura acea armonie sufletească între înălţările şi scăderile a lor noştri.

Alegerea de la Iaşi, de preşedinte al clubului liberal în persoana d-lui C. Stere, e un lung prilej pentru lupte interne, dar şi o sfidare a fraţilor de peste hotars, că la noi în ţară lipseşte buna orînduială în trebile cele politicesti, şi că cei mai fără scrupule în alegerea armelor de luptă publică pot învinge, iar cuminţii să stee aruncaţi în umbră.

***

„URIAŞUL"

Uriaş s'a ridicat ieri partidul conservator—**aşa serie o gazetă junimistă despre intrunirea—congresul—meetingul de la 2 Iunie.**

După atîta vreme de leşin, în care timp a calomniat, prin presă, pe d. Take Ionescu, *uriaşul* s'a ridicat şi l'a înjurat tot pe d. Take Ionescu.

Nu s'a mai auzit pînă acum ca un partid politic să facă congres, să adune lume din toată ţara, să plătească cheltuelile de deplasare la sute de indivizi, să facă congres—ca să injure pe şeful partidului advers.

Aşa cum am progresat politiceşte, cu acea caracteristică incetineală—şi, la o banală întrunire locală chiar, se cere ca să scapere o idee. Dar la un congres, cu delegaţiuni din toată ţara, la care n'aveau să iee cuvîntul de cît cei mai aleşi—ca la un asemenea congres să nu faci alta de cît ceea ce scriu la ziare scribii plătiţi cu doi lei tartina de înjurături—asta ie ne mai pomenit.

Cînd se va reculege chiar politicianul ordinar, căruia îi s'a plătit drumul şi îi s'au făcut injecţii de entuziasm cu serul „venim la putere"—pînă şi acela, cînd se va gîndi la platele nerozii ale Nababului şi la vorbele goale rostite de şef — pînă şi acel ordinar politician—va recunoaşte că partidul conservator nu mai există de cît ca o ceată de înjurători.

„Uriaşul", care s'a ridicat Luni la Eforie, a dat dovadă că nu mai are nici cap, nici picioare.

El trăeşte prin ură, trăeşte pentru a uri, dar este incapabil de a se manifesta, de-a se afirma.

Partidul conservator a luat obiceiurile lui N. Filipescu, şi va pieri politiceşte, ca şi Filipescu.

Tăria noastră!

Nu exagerăm cînd întrebuinţăm acestè cuvinte. Suntem cu adevărat tari şi suntem conştienţi de puterea noastră. Tăria noastră este reală şi nu are nevoie de a fi discutată: dovada o fac mereu însă-şi împrejurările.

Curentul care s'a produs în jurul acţiunei d-lui Take Ionescu nu are păreche în istoria politică contimporană a ţerei noastre. El depăşeşte tot ce şi-au putut închipui chiar cei mai optimişti dintre noi.

Natural că o reacţiune trebuia să se producă. Partidele ce se vedeau ameninţate, nu numai în procedeurile lor învechite, dar chiar în propria lor organizaţie, nu puteau să nu se alieze în potriva duşmanului comun: acesta este obărşia cartelului, de curînd reînoit, dintre liberali şi junimişti.

Insăşi acest cartel ,invederează tăria noastră—nu se fac alianţe în vederea unui duşman insignifiant.

Dar nu mai puţin cartelul acesta constitue un non sens: nu se împiedică nici odată afirmarea unei valori reale şi nimănea nu se poate pune de-a curmezişul unui curent, atunci cînd el este real şi izvoreşte din necesităţile însăşi ale vieţei organismului social.

Dovada cea mai bună ne o dau alegerile pentru camera de comerţ de Buzău şi Turnu-Severin. Numai în aceste două localităţi, din fericire, s'a dat lupta pentru aceste alegeri pe tema politică, iar liberalii la guvern au făcut cartel cu junimişti.

Cu toate aceste în ambele aceste localităţi au reuşit listele susţinute de partidul conservator-democrat.

Mai caracteristică, însă, este alegerea de la Buzău. Acolo este fieful politic al d-lui Marghiloman, acolo liberalii sunt tari, acolo a avut loc acel banchet, în care doi foşti miniştrii s'au transformat în insultători publici, acolo pentru prima oară—după cîţi-va ani de divorţ—au pacticat din nou junimiştii şi liberalii şi cu toate acestea lista susţinută de cartelaţi a căzut în mod ruşinos, faţă de lista conservator-democrată.

Tăria noastră este evidentă—căci la baza ei există omogenitatea, încrederea desăvîrşită în şef, dragostea şi devotamentul neţărmurit pentru conducător, dar mai presus de toate o iubire sinceră pentru păturile profunde şi dorinţă cumpănită pentru preschimbarea moravurilor care pestilenţiază şi fac imposibilă atmosfera vieţei noastre politice.

Şi această tărie este atît de mare în cît de ea se sfarmă, ca o beşică de săpun, acţiunea unei cărdăşii fără cuget şi fără suflet.

Iar acei ce încearcă a lupta contra acestui curent fără seamăn să fie siguri dinainte că vor fi răpuşi—căci nimene nu se poate pune nepădepsit de-a curmezişul unui curent sănătos! S.

CATE-VA NOTE

„D. Stere nu primeşte *încă*..."

— Domnişoară, zise tînărul, căruia îi curgeau sudori pe faţă—domnişoară—vă iubesc. Sunteţi aleasa inimei mele. Fiţi călăuza vieţei mele, tovarăşa ei... Răspundeţi.

— Nu pot *încă*, domnule.

*

Vestitele cărţi poştale ilustrate, cari arată o pereche de amorezi scăpată de orice obstacol şi exclamînd „enfin seuls"—vor capata o variantă politică: „pas encore".

*

Confratele de suferinţă.

D. Djuvara a telegrafiat eri d-lui Stere, spre răspuns la o telegramă a acestuia dacă a intrat în minister: „nu încă".

Demisia d-lui Panu

D. G. Panu, care figura cu numele printre membrii partidului liberal local, a demisionat în urma alegerei d-lui Stere, pe care nu voeşte să-l aibă ca president al clubului.

D. Panu ştia că presidenţia aceetui club este rezervată d-lui Stere. O ştia de astă iarnă, din gura d-lui Brătianu, care dăduse vice-presidentului Camerei misiunea de a sonda terenul la Iaşi.

Dacă alegerea d-lui Stere l'ar fi jicnit, în adevăr, aşa de mult pè d. Panu, nici n'ar fi trebuit s'o vadă împlinită, ci ar fi trebuit să demisioneze imediat după isprăvirea misiei sale de astă iarnă.

Pentru d. Panu demisia cu motivul Stere este un pretext. Adevăru' este că a obosit stînd la colectivişti; că s'a plictisit de atîta lipsă de atenţie şi că ar vrea să treacă aiurea. La d. Carp, fireşte. Cu bagajul său politic, care constă în a injura pe d. Take Ionescu, d Panu poate să se deplaseze de la colectivişti la carpişti şi, mai pe urmă, să se întoarcă la colectivişti, să facă această navetă şi—să înjure pe d. Take Ionescu.

Sunt aproape opt ani de zile de cînd d. Panu nu face altă ceva: înjură pe d. Take Ionescu ca publicist liberal şi este reprodus foarte regulat de ziarele junimiste=nu de cele liberale.

D. Panu, liberal-naţional fruntaş, membru în comitetul executiv central şi vice-president al Camerei, este dar, implicit, principalul gazetar al junimismului; face servicii reale acestui partid de opoziţie şi are trecere pe la toate ministerele actuale.

După opt ani de legală convieţuire cu liberalii şi de concubinaj cu carpiştii, d. Panu cată să devie legala junimiştilor şi concubina liberalilor.

Va schimba forma. Fondul, însă, va rămînea acelaşi: directorul „Săptămînei" va continua să-l înjure pe d. Take Ionescu.

OAMENI ŞI LUCRURI

PREA TIRZIU

„Cunoscut fiind interesul ce-l purtaţi literaturei naţionale precum şi nobilele dv. sentimente de caritate, îmi permit a vă adresa următoarea rugăminte.

Am scris, în cursul vieţei mele, o mulţime de bucăţi în versuri şi în proză din care parte au fost publicate prin diferite ziare şi reviste iar majoritatea sunt încă inedite. Aşi dori foarte mult să'mi pot vedea toate scrierile adunate în cîteva volume. Cum însă tiparul costă scump, editori apoi nu se prea găsesc şi cum mica pensiune ce mi se serveşte de stat de abea e suficientă spre a face faţă exigenţilor, absolut indispensabile existenţei zilnice, am format alăturata listă de subscripţie ca prin ajutorul cîtorva persoane caritabile şi iubitoare de literatură să pot ajunge la scopul arătat.

Cu profund respect vă rog, stimate domn, a contribui şi dv. cu ori cît veţi binevoi la acest *adevărat* act de beneficiu pentru un cunoscut, dar sarac, scriitor romîn".

Semnatarul acestor rînduri stereotipe cari au fost adresate rînd pe rînd la diferite persoane dintre cari unele cu totul streine de simpatii pentru literatură, este d. Carol Scrob, „căpitan în retragere şi publicist".

A recomanda cetitorilor numele poetului Carol Scrob ar fi de prisos... Ba nu; se prea poate că din generaţia de astăzi o parte să nu cunoască numele popularului scriitor de altă dată, a celui mai popular cîntăreţ al generaţiei de eri. Căpitanul Scrob este făuritorul atîtor mii şi mii de strofe, în general poezioare scurte, efemere, frivole, confecţionate par'că din fuga condeiului şi vorbind cu succes inimelor sentimentale ale mahalalei. Şi iată că aflăm astăzi cu puţină surprindere că cea mai mare parte din poeziile fostului căpitan sunt încă inedite şi în favoarea lor se milogeşte la cunoscuţi şi necunoscuţi, dorind a le asigura nemurirea cu ori ce preţ.

Poetul ne spune sincer. Opera lui nu prea are căutare în publicul de astăzi; editorii nu vor s'audă de poeziile d-lui Scrob; popularitatea n'a isbutit să i-o asigure întinsa publicitate a Universului ilustrat şi colorat unde şi-a tipărit întregul arsenal de poezioare, toate scrise pe aceiaşi strună a inspiraţiei trecătoare şi într'o formă care nu implica nici odată un avînt către mari inălţimi sau macar vr'o îndemînare deosebită. Opera d-lui Scrob a făcut şcoală, dar o şcoală inferioară; a creat o legiune numeroasă de imitatori, dar cuprinzînd numai soldaţi înarmaţi cu micul echipament poetic, făuritori de literatură pentru „Dorul" şi anuarele pentru marea mulţime.

Nenorocirea operei lui Scrob nu constă în aceea că *n'a* fost cetită, ci din potrivă, c'a fost prea mult răspîndită şi repede compromisă, graţie unei alte literaturi care a desvoltat alte gusturi, alte criterii estetice prin care poezia lui Scrob, lipsită de armonie, lipsită de... poezie, pare din ce în ce mai infimă şi mai fără valoare. Ce-i vor ajuta sentimentele de caritate la care apelează? Ce-i va ajuta editarea în volume? Nimic! E prea tîrziu

Crede-mă, căpitane, e momentul să te arăţi vrednic de gradul ce porţi şi să faci un act de sacrificiu eroic. Renunţă la listele de subscripţie, renunţă la iluzii. Un militar, cînd e poet, trebue să ştie să moară pe cîmpul de războiu al artei, cu fruntea sus, cu peptul mîndru, cu conştiinţa senină, cu numele nepătat.

Rodion

Secretarul perpetuu

Moartea lui Gaston Boissier.—Un secretar perpetuu.—Urmaşul.—Activitate fecundă.—O recepţie la Academie.—Amintiri de gazetar.

In decurs de două luni Academia Franceză şi-a perdut acum pe al patrulea membru al ei,—de astă dată un factor important din însăşi viaţa înaltei instituţiuni,—Gaston Boissier, secretarul perpetuu al Academiei. Nici odată nemuritorii n'au fost mai... muritori ca în acest scurt timp. E drept că Boissier era cel mai în vrîstă academician, aşa că avea dreptul să dea loc altora, mai tineri, — dar judecînd după fizicul lui robust se putea crede că nu era dispus să cedeze atît de curînd locul seu în Academie. Cu cinci zile înaintea morţei, Boissier a dictat fiicei sale notele raportului pentru premiile literare ale Academiei, raport pe care dela 1895 îl întocmea regulat în fiece an.

El era cu trup şi suflet un filolog clasic, dar era mai iubit în rîndurile scriitorilor literaţi decît într'ale specialiştilor. O tradiţie pariziană cereca să fie cineva primit întăiu în „Academie des Inscriptions et Belles-lettres" şi numai apoi dacă e stilist şi literat să între şi în Academia Franceză. Boissier a urmat o cale inversă. La 53 de ani fu primit, în 1876, membru al Academiei, pentru opera monumentală „Religia Romanilor dela August pînă la Antonini", iar tocmai după 10 ani fu ales şi în academia filologilor.

*

Boissier se născuse la Nîmes în 1823; a urmat şcoala normală după care deveni profesor. Tocmai în 1856 veni la Paris unde în urma unor lucrări importante fu numit profesor la Collège de France.

Dintre acele lucrări unele, precum „Cicèro et ses amis" au rămas absolut clasice.

E drept că mai tîrziu Boissier, imitînd pe Ernest Renan nu s'a mărginit numai la dessriere de moravuri vechi, ci a avansat tot mai mult în comparaţiuni între lumea veche şi cea modernă.

Aşa de exemplu, în „L'Afrique romaine" (1893) el a urmărit ideea că vechii Romani s'au priceput mai bine să asimileze Africa de Nord decît Francejii în secolul al 19-lea.

De la 1870—epoca războiului francezo-german — încoace scriitorul înclină tot mai mult spre lagărul opoziţionist şi aceasta inspira cercetărilor lui romanice o tendinţă antirepublicană, aşa în „L'apposition sous les Césars", în „Tacitus", în „Catilina" şi altele.

Conferinţele lui Boissier la „Collége de France" au contenit abia la vrîsta de 80 de ani a scriitorului şi ele au făcut mulţi ani gloria înaltului aşezămînt.

*

Urmaşul lui Boissier la demnitatea de secretar perpetuu al Academiei Franceze se crede că va fi Julles Claretie, actualul administrator al Comediei şi a cărui situaţiune la această instituţiune a devenit cam dificilă, mai cu seamă în urma puţin gloriosului proces cu scriitorii Mirbeau şi Nathanson pentru refuzul presei lor „Le Foyer". Calea cea mai comodă pentru a asigura o retragere convenabilă unui om de talia lui Claretie este numirea lui ca secretar perpetuu, situaţiune dintre cele mai de invidiat şi la care Jules Claretie, scriitor fecund şi foarte popular, rîvnia de mai multă vreme într'o respectuoasă tăcere. Boissier avea doară 85 de ani şi această vrîstă surîdea multor academiciani printre care Cleretie nu era nici el dintre cei tocmai tineri.

*

A defini aci importanţa şi misiunea unei secretar perpetuu al Academiei ar fi de prisos. Or-cine s'a ocupat de mersul înaltelor instituţiuni ştie că un factor de căpetenie în viaţa lor culturală este secretarul, sufletul lucrărilor de cancelarie şi de administraţie, organizatorul ceremoniilor, păzitorul tradiţiilor, preotul sanctuarului care se cheamă o Academie.

O amintire personală îmi revine acum din viaţa de gazetar pe care am petrecu-o la Paris.

In 1897, prin Ianuarie urma să aibă loc o recepţiune cu deosebire senzaţională la Academia Franceză, acea a marelui romancier Anatole France. Se ştie ce însamnă pentru marele public parizian şi cu deosebire pentru elita Parisului o zi de recepţiune la Academie: o adevărată serbătoare la care insistă să iee parte „Tout Paris".

Mă stăpînea de cîtva timp o colosală emoţiune şi o nemai pomenită curiozitate. Mi se părea că ar fi cea mai fericită zi a vieţei mele dac'aşi izbuti să văd o astfel de serbătoare literară şi-mi torturam mintea mea de intelectual doritor de senzaţii.

De la o vreme m'am hotărît să fac o supremă încercare. Am scris cîteva rînduri de călduroasă rugăminte d-nului Gaston Boissier, alăturîndu-i carta de corespondent de ziar şi arătîndu-i marea însemnătate ce prezintă pentru un impresionist participarea la o astfeliu de rară ceremonie.

A doua zi îmi înturnă carta împreună cu o carte de intrare şi mulţămită acestei amabilităţi a bătrînului academician am putut vedea pe cel mai mare stilist al Franţei—Anatole France—în furia triumfului. Se ştie că France n'a asistat de cît în primul an la şedinţele Academiei şi că de atunci s'a retras, în tăcere, refuzînd a lua parte la vr'o şedinţă, la vr'o alegere, ori la vr'o recepţie de academician nou.

Amintirea mi-a revenit acum, cu ocazia morţii eruditului academician care era pe lîngă altele, un prieten al presei şi chiar al celor mai modeşti din reprezentanţii ei.

S.

„Opinia" la Huşi

(Corespondenţa particulară a ziarului „Opinia")

Politice.—Zilele acestea oraşul nostru a fost foarte agitat. Erau 2 lucruri la ordinea zilei: pregătirea *famelionului* pentru a pleca la congresul carpist la Bucureşti, pregătirea Dobrenilor pentru a primi pe oaspetele Panu.

Famelionul ţine să arăte că el are judeţul în palmă, că el e mare şi tare, că judeţul Fălciu se concentrează în famelion, şi că afară de famelion şi bidii nu mai sunt colegii, nu mai sînt alegători, nu mai e decît nirvana politică.

Au făcut pe dracul în patru să plece cu căţel cu purcel, au luat dadacele, au luat bonele, au luat cărucioarele şi au dus finii, şi cumătrii şi verii „şi cuscrii, şi nepoţii, şi ginerii şi bidiile.

Vă închipuiţi trenul cel mic de la Huşi cu atîta famelion în el, era de-a minune să-i vezi Prietenul care i-a văzut ne comunică textual" „un transport de 2 vagoane încarcate cu marfă de pe şesul Prutului — ceapă, usturoi, ridichi, ţelină, petrenjei, morcov, *leuştian*, gulii, etc. etc. a plecat Sîmbătă sara sub comanda lui Costică Zemnicescu. El împarte biletele pentru gazdă şi mîncare, iar restul, ce-i mai subţire la obraz au plecat Duminică sara, luînd şi biberon pentru Vlă-Duţă a lui bidia Iancu".

Lohanul şi Dobrina, Crasna cu Tărzii au răsunat de răcnetele lor; i-ai fi crezut că sînt ori la ogoarele arse de soare, ori la tîrlale, ori la tamazlîc, înjurînd, ocărînd, bărfind.

Ce or face în Bucureşti nu ştim, pare că-i vedem puşi în trăsuri cîte 8, 3 în fund, 2 pe scăuioaş, 2 pe scări şi unul în capră făcînd vizite la Cc. Petrachi, la Conu Iorgu, la beizadele şi bidii, lovindu-se de pragul de jos, dînd uşa de-a'ndărătele, neştiind cum să deschide şi tăcînd şi vorbind recomandîndu-se ca la Huşi sînt tari, că n'au putut veni chiar toţi, şi că dacă ar fi în toată ţara ca la Huşi pot da de gît pe Takişti.

N'a uitat famelionul să tocmească şi şi croitori să îmbrace partidul; pare că'l văd, pe Geanu, sclifisit în haină nouă, cu ţigară de bectimis în gură, cu drumul şi gazda la Bucureşti plătită, dînd palma cu şefii, udat în odicoloane să nu miroase a boaşcă!

Un lucru însă n'a putut dovedi centrului famelionul—omogenitatea. Cam ar putea să ne răspundă: cum a plecat Iorgu Bere? cum a plecat Paval Michiu! Cu ce gînd s'a dus Gr. Vericeanu! Cu ce culise neguţitoreşti s'a dus Adam Mitachi? Care le-a fost *elanul*? Ori s'a fost dus tot pe poşta Elanului!!!

— Panu în Huşi. Masa luată la fraţii Dobreni; învitarea Paniştilor Ieşeni şi refuzul lor de a veni formează alt cerc de discuţie. La masa Dobrenilor au fost numai Paniştii mulţumiţi şi a prezidat Panu nemulţămitul.

Lumea de la noi se întreabă: care e situaţia lui Dr. Lupu, prefectul judeţului după masa dată vicepreşedintelui Camerei de primarele local, care s'a ales contra Prefectului?

Dobrenii umblă după luarea întregii situaţii la Fălciu şi expropierea politică a dr. N. Lupu. O dată doctorul expropiat picingina socialistă se duce; se duc doctorii şi farmaciştii socialişti, iar inspectorii comunali agresivi şi abuzivi îşi vără minţile în cap.

De o camdată oaspeţii au mîncat şi au băut, au băut şi mîncat şi iar au băut pe înfundatele, cum ştie şi Lupu ca să bea la Dobreni, doar cu băutura i-au furat pe consilierii lui comunali şi i-au făcut turtă, trei zile şi trei nopţi.

Pe cînd la Severin se vorbea frumos şi înalt de şeful democraţilor, dl. Take Ionescu, pe cînd la Bucureşti se înjura surugieşte şi se ameninţa corona de nebunul Regelui, la Huşi *inter pocula* se tăiau politicale pe spinarea Lupului de la judeţ şi se plănuia o şefie reală a lui Panu la Fălciu, cu sateliţii: eremitul din Broşteni şi prăjarii Dobreni.

— Avocatul Damaschin a fost depus pentru escrocherie.

— Procurorul general a făcut apel în procesul căpitan Mustea.

Coresp.

Litere-Ştiinţe-Arte

Cărţi de premiu.—Editura „Bibliotecei pentru toţi"—cu siguranţă cea mai populară astăzi între editurile romîneşti—aminteşte printr'un apel către presă şi către direcţiunile şcolare, că numerele eftine şi convenabile ale Bibliotecei, merită toată încurajarea în vederea distribuţiei de premii ce urmează să aibă loc în curînd.

N'avem nici o îndoială că diferitele numere instructive ale popularei Biblioteci vor figura peste tot în listele cărţilor de premiu. Ar fi însă copilăros să ne închipuim că, graţie avîntului ce au luat în ultimul timp întreprinderile de editură eftină, va dispare răul şi învechitul obiceiu al favorizării la premii a autorilor... necetiţi sau merituoşi, dar care au avantagiul de a fi de „ai noştri".

Tradiţia e prea înrădăcinată. Premiile sunt un prilej bine-venit pentru editorii ameninţaţi şi pentru autorii condamnaţi ca să se impună cu de-a sila şi să înlocuiască operile în adevăr de valoare şi cari s'ar putea procura pe un preţ mai convenabil, mulţumită marelui tiragiu şi căutării de care se bucură în public.

Nu ne îndoim însă că obiceiul va dispare cu încetul şi ziua premiilor va înceta de a fi o dată triumfală pentru „rataţii" publicisticei, ci pentru scriitorii cari merită a fi popularizaţi în rîndurile tinerilor generaţiuni.

*

In Schoeneberg, lîngă Berlin, s'a ivit o boală epidemică de păr. Pe pielea capului Pacienţilor se ivesc pete mari sau mai mici, părul unde se ivesc aceste pete cade.

Boala nu e primejdioasă, dar e molipsitoare şi cei atinşi de ea chelesc.

Ea e pricinuită de un microb, descoperit de medicul francez Andouin. Până acum au fost internaţi în spitale 24 de copii atinşi de această boală. S'au luat măsuri energice contra întinderei ei.

*

Până acum credeam cu toţii că portul cel mai comod în anotimpul marilor călduri este—costumul alb care opreşte trecerea razelor solara.

Iată însă că „ştiinţa" dovedeşte astăzi că îmbrăcămintea albă e departe de a fi suprema garanţie în contra razelor, căci aceste trec încă în bună parte prin stofele albe şi dînd apoi de pielea albă produce o puternică arsură de vară. Nu tot aşa dacă dă de piele neagră.

Pornind de aci s'a dedus că haina albă ca să ne apere de căldură într'adevăr ar trebui căptuşită cu negru, ca să creăm astfeliu o piele neagră artificială.

*

Cea mai nouă născocire în Chicago e muzica pentru muncitori în timpul cînd lucrează. Lucrătorii din abatoriile din Chicago împachetează, în sunetele unui marş înflăcărat ori al unui joc vesel, transporturile de carne.

S'au făcut încercări şi s'a dovedit că în timpul unei munci, care trebuie făcută regulat şi repede, nimic nu împinteneză aşa de tare zelul lucrătorului ca muzica.

Intăia încercare a fost făcută într'o localitate din Satul New-York, unde un piano mecanic cînta cîntec după cîntec spre a împintena pe muncitorii cari lucrau cu bucata.

Cu acest prilej s'a văzut, că în ceasurile cînd era muzică, se lucra mai mult şi astfel a fost aşezat cîte un piano în toate secţiile fabricei.

In Chicago însă, încercarea s'a făcut pe o scară mai întinsă. Sosind comenzi urgente pentru flota din Pacific, a aşezat o orchestră în bucătăria mare centrală, cea mai mare din lume, şi în sunetele marşurilor popularului Souza şi ale altor compozitori, au împachetat şi pecetluit milioane de cutii cu carne.

Se afirmă că sub influenţa muzicei munca a fost cu 40 la sută mai spornică de cît mai înainte.

Informaţii

Şah la Rege.—Toate ziarele sunt unanime în a constata şi comenta ameninţările proferate de d. Carp la adresa regelui.

Astfel *Viitorul* scrie:

Acum, de relevat din toate punctele de vedere e avertismentul ce d. Carp a adresat Coroanei. Ştiam pe d. Carp nu numai dinastic, dar şi de o corectitudine occidentală faţă de Coroană. Aceasta a fost atitudinea sa o viaţă întreagă. Nu putem deci să nu fim miraţi de sfaturile cam ameninţătoare ce azi d. Carp le adresează Regelui. E un procedeu blamabil, pe care eram în drept să nu-l mai vedem repetîndu-se la noi, şi pe care regretăm cu atît mai mult că îl întrebuinţează d. Carp.

Iar ziarul *Ţara* constată:

In cercurile politice, şi în special în cele junimiste, se comentează mult ameninţările d-lui Carp la adresa M. S. Regelui.

Junimiştii au venit la congres cu impresia că au pe Rege cu dînşii.

Discursul ameninţător al d-lui Carp la adrosa Suveranului, le-a luat această iluzie.

Ei sunt dezolaţi.

— Şi cînd te gîndeşti că la Buzău d. Costică Arion voia să-l prezinte pînă şi pe M. Sa ca deplin junimistificat! Or poate că d. Arion cunoaşte mai bine de cît d. Carp sentimentele Regelui?

In ori-ce caz ameninţarea d-lui Carp dovideşte multe, care nu mai pe placul junimiştilor nu pot fi.

Mărturisire preţioasă.—*Pe cînd toate celelalte gazete colectiviste, puse în serviciul cartelului, exagerează vădit reuşita întrunirei carpiste*, Secolul, *înregistrează următoarele*:

Intrunirea conservatorilor de Luni ţinută în sala Băilor Eforiei a corespuns pe deplin tutulor aşteptărilor acelora cari au iniţiat'o; lume foarte multă de toate categoriile sociale, dar numai din provincie.

Lumea din Capitală s'a redus numai la agenţii electorali ai partidului.

Sub raportul politic, însă, congresul a rezervat o mare dezamăgire tutulor acelora cari s'au aşteptat ca să se deschidă o nouă îndrumare în mijlocul marei prefaceri sociale, economice şi politice ale cărei simptome se arată zilnic.

Toţi oratorii cari au vorbit, d-nii Gh. Gr. Cantacuzino, Ioan Lahovari, M. Vlădescu, I. I. Grădişteanu, N. Filipescu, Al. Marghiloman şi la urmă d. P. P. Carp, au făcut numai procesul d-lui Take Ionescu şi al takismului.

Cei mai înverşunaţi au fost d-nii N. Filipescu, care a declarat că la nevoe va veni cu dovezi cu cari va proba că d. Take Ionescu este vîndut finanţei ovreeşti şi străinătăţii, şi Barbu Delavrancea care l'a făcut pe d. Take Ionescu omul periculos al ţării, cameleon politic şi ambiţios vulgar.

Intrunirea s'a sfîrşit sub impresia că conservatorii fruntaşi au făcut tot ce era posibil, cheltuind 40—50.000 lei, ca să aducă în Bucureşti pe toţi partizanii lor din provincie spre a face o demonstraţie anti-takistă. Ceea ce a reuşit dar numai pe jumătate.

In urma unei descoperiri făcute la vămi, d. Emil Costinescu, ministru de finanţe, a sesisat parchetul de Iifov asupra unei mari fraude săvîrşite în prejudiciul statului de către un mare comerciant evreu din Capitală.

Comerciantul respectiv urmînd să fie arestat, a fugit din Capitală.

D. Popovici, judecător de instrucţie, continuă să facă cercetări, cari duc la grave descoperiri.

Rezultatul de până acum al anchetei judecătoreşti comunicîndu-se azi d-lui Emil Costinescu, peste cîte-va zile vom publica toate amănuntele.

Din Cotnari se comunică că astă-noapte un incendiu a isbucnit în satul Zlodica.

Focul a distrus două case ale d-lui Gh. Grigoraş, precum şi atenansele.

Femeea Maria V. Teliban, crezînd că o soră a sa se află încă în casă şi ducîndu-se să o salveze, hainele de pe ea au luat foc, cauzîndu-i arsuri grave pe corp.

Nenorocita femee a fost transportată şi internată în spitalul din Hîrlău.

Din cercetările ce le-au făcut jandarmii din Cotnari, s'a constatat că focul a fost pus de rău-făcători.

Pagubele se urcă la 1000 de lei.

Ministrul cultelor a decis ca în cursul lunei Octombrie a anului viitor 1909 să se ţină concurs pentru catedra de Istoria filosofiei antice şi morală, rămasă vacantă la facultatea de litere din Iaşi, în urma morţei fostului titular Leonardescu.

○ Cei doui candidaţi, care au reuşit la proba serisă a examenului pentru ajutori de învăţători, au căzut ca de obicei—la proba orală.

● D. Dim. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, a început să inspecteze şcoalele primare de băeţi şi de fete din localitate.

Eri d-sa a inspectat şcoala de fete din strada Baston.

O circulară.—Ministerul instrucţiunei publice a trimes revizoratului şcolar următoarea circulară care a fost comunicată diriginţilor şcoalelor primare:

Ministerul a constatat că foarte adesea membrii corpului didactic primar urban, şi rural absentează de la cursuri fără ca adevăratul motival al absentării să fie evident şi dintre cele justificabile. Pretecstînd interese familiare sau numai interese, sau arătînd pur şi simplu în cererea de concediu că sunt nevoiţi a lipsi obţin de la revizoratul şcolar cu înlesnire concedii, pînă la complectarea celor 7 zile pe care le poate acorda revizorul şcolar conform art. 177 din regul. legii. Absenţele pe care institutorii şi învăţătorii le fac fără motive valabile, li se motivează de asemenea, în virtutea dreptului ce-l are revizorul şcolar de a acorda motivări de absenţe pentru cazuri de forţă majoră, pînă la 2 zile pe lună.

Dar pentru că ori ce absentare de la post fără o cauză reală este un abuz şi pentru că nimeni nu are dreptul de a absenta un număr oare care de ore, Ministerul ţine să se atragă atenţiunea asupra acestui lucru şi vă invită să nu mai toleraţi a se da o interpretare atît de greşită regulamentului, împiedecînd prin atitudinea dv. fermă ca să nu se mai aducă pe viitor prejudiţii destul de însemnate învăţămîntului.

Fie-care membru al corpului didactic, cînd e nevoit să absenteze, va arata în în cererea de concediu sau de motivare de absenţe anume interesul sau nevoia ce-l sileşte să ceară concediu sau cauza de forţă majoră care-l face să absenteze dela clasă.

Dv. veţi aprecia acel motiv dacă a fost sau nu de natură a sili pe institutorul sau învăţătorul respectiv să absenteze şi astfel concediul poate fi respins sau aprobat după cum veţi găsi cu cale. Sub nici un motiv însă nu veţi mai acorda concedii pe invocări de motive va i, neprecizate bine, şi neluate de direcţiune pe răspunderea sa. Tot astfel veţi face şi în cazuri de motivări de absenţe pentru forţă majoră. Afară de aceasta, suplinitorul titularului va fi obligat de direcţia şcoalei să noteze ce a lucrat cu elevii în clasă şi să semneze în condica de prezenţă, iar nu să lase rubricile goale. In cazul cînd suplinirea se face de vre-un coleg, cum acesta nu poate face lecţiuni şi în clasa sa şi în a acelui absent, ci numai îngrijeşte printr'un elev dintre cei buni de linişte şi dă ocupaţii scrise sau de cetit elevilor, va nota aceste lucrări şi va semna în condică, spre a se vedea cine a suplinit şi ce anume s'a făcut cu elevii în aceste zile. Aceste dispositiuni sunteţi invitat să le ţineţi pe viitor în samă şi să le aduceţi tot-de-odată la cunoştinţa institutorilor şi a învăţătorilor prin direcţiunile şcoalelor cu adăugare că Ministerul se va vedea silit să ia măsuri disciplinare cît se poate de aspre contra acelor mombri ai corpului didactic care sub diferite pretexte lipsesc de la împlinirea datoriilor lor.

● Eri ofiţerii din arma cavaleriei din localitate au făcut un marş până la Mogoşeşti, sub conducerea d-lui lt.-colonel Călinescu, comandantul regimentului 7 de roşiori.

● Revizoratul şcolar a făcut cunoscut învăţătorilor din judeţul nostru că excursiunea plănuită în valea Prahovei se va face în a doua jumătate a lunei aceştia.

Revizoratul a cerut ca acei care vor să ia parte la excursiune să răspundă cît mai neîntîrziat.

● Miine se vor începe la şcoala fiilor de militari examenele de fine de an; ele vor dura până la 15 Iunie.

● **Crima din Oneşti.**—Autorităţile au fost înştiinţate, după cum am anunţat, că o crimă s'a comis în satul Oneşti, comuna Şipotele: un locuitor a aplicat mai multe lovituri cu o bardă cumnatei sale.

Locuitorii acelui sat au rămas viu impresionaţi de această crimă, căci autorul Gheorghe N. Bran era cunoscut în sat ca om liniştit şi paşnic.

Alaltă eri, către seară, el se afla acasă numai cu cumnata sa Ioana N. Simion.

La un moment dat Bran deveni furios şi luînd o bărdiţă din tinda caselor se repezi la cumnata sa şi trîntind'o jos la pămînt a început să o lovească.

După ce i-a tăiat mîna stîngă, ia mai aplicat cîteva lovituri în cap iar apoi a început să'i taie gîtul.

La ţipetele bietei femei, s'au adunat vecinii, care l'au dezarmat pe Bran.

La întrebările ce i le puneau locuitorii, Bran spunea că el singur nu ştie ce l'a apucat şi de ce a comis crima.

El a fost arestat. Probabil că înainte de a comite crima nenorocitul locuitor şi-a pierdut echilibrul mintal.

● Căpitanului Vasile Panopol, din regimentul 8 roşiori, i s'a acordat un congediu de 7 luni. El a fost trecut în disponibilitate.

● Comisiunea pentru constatarea despăgubirelor a lucrat ieri în Bivolari.

● Un număr de peste 150 de studenţi şi studente de la facultatea de ştiinţi, şi persoane străine, au făcut Luni sub diriguirea d-lui profesor dr. T. Siminescu o frumoasă excursiune la Skeia-Grajduri.

● Până acum au adresat rectoratului cereri de înscrieri la cursurile libere de vacanţă de la Universitatea noastră zece învăţători moldoveni.

● D. Anton Naum, profesor de limba şi literatura franceză la Universitatea noastră, a obţinut un nou congediu de o lună.

Examenele anuale la cursurile de franceză se vor ţinea de dl. profesor Xenophon Ghiorghiu, care a şi început astăzi a examina pe candidaţi.

● De oarece examenele aspiranţilor la gradul de maior, ce s'au ţinut la Şipote, au luat sfîrşit.

D. general Tătărescu, se va reîntoarce deseară în oraşul nostru.

Trupele concentrate la Şipote, vor părăsi lagărul Vineri.

● Rezultatul reuşiţilor la examenele de maior nu se vor da de cît peste 3 zile.

● Mai multe persoane ne roagă să atragem atenţiunea celor în drept asupra faptului că la rondul de la Copou nu mai există nici-o bancă.

Chiar în grădina Copou băncile sunt foarte puţine.

● D. Grigore Gheorghiu a fost numit agent sanitar la comuna Galata, din judeţul Iaşi, în locul vacant.

● La liceul internat au început astăzi examenele elevelor preparate în particular, de institutul de domnişoare Elena Meisner-Humpel.

Elevele au fost examinate la Istorie.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii Stravolca preşedinte şi membri Brătu, A. D. Ionescu, Rachi Vasiliu, Octav Băncilă, Octav Bottez, Ciolan, Jacottă, părintele Iordăchescu şi d-na Petit

● Am aratat într'uu număr precedent situaţia încurcată în care se află judeţul nostru, din cauza lipsei de fonduri.

Relevasem că la 1 Iulie judeţul urmează a plăti creditului judeţean o anuitate de 300,000 lei pentru un împrumut şi din cauză că judeţul nu dispune absolut de nicl un ban, creditul judeţan va pune sechestru pe toate mandatele ce ar urma să le încaseze judeţul Iaşi.

Or, în primul rînd, acei care vor suferi vor fi bieţii funcţionari ai judeţului, căci din cauza aratată mai sus mandatele lor vor fi sechestrate şi ast-fel sermanii nu vor putea primi salariile care este singura lor sursă de existenţă

D. Kernbach trebuie să fie încîntat!

● In vederea marilor alergări ce vor avea loc la toamnă, în primele zile ale lunei Septembrie, comitetul organizator a hotărît să se facă mai multe îmbunătăţiri hipodromului de la abator.

In afară de pista principală se va construi o pistă de antrenare. Numărul tribunelor va fi mărit.

● D. N. N. Săveanu prefect de Putna căruia i s'a propus postul de secretar general al ministerului de Industrie—a declarat că nu poate accepta.

Se crede că va fi numit d. D. G. Creangă, care fusese desemnat director al Casei rurale.

● **Comisiunile şcoalelor primare.** Au fost numiţi în comisiunile examinatoare a elevilor preparaţi în particular:

La şcoala catolică: C. Dafinescu şi Lucreţia Borcescu, *Notre dame de Sion* Elena Silvestru şi Lucreţia Constantinescu. *Pentru şcolile primare.* Comisia I: I. C. Tăslăuanu, preşedinte. M. Pastia, d-na Ana Măncaş, Hariclia Ghidionescu. Comisia II: Gr. Roiu, preşedinte, Const. Buţureanu d-na L. Stoica şi Natalia Tulbure, Comisia III; Dafinescu, preşedinte, Ed. Cosmiţă, d-na Maria Tulbure şi Ana Matăsaru.

Examenele vor începe la zece Iunie.

● Un incendiu a isbucnit eri în Podul-Iloaia, în mahalaua Şipotele la casa locuitorului Ion P. Rotariu.

Focul a distrus casele şi două hambare cu cereale.

S'a constat că focul a luat naştere de la nişte cărbuni aprinşi, pe care un copil de 4 ani a lui Rotariu, împreună cu copilul Gh. Musteaţă, i-au aruncat din imprudenţă prin ogradă.

Examenele de absolvire la seminar se vor începe în ziua de 10 Iunie. a. c.

Examenele vor dura 5 zile.

● In şedinţa de miine de după amiază, consiliul general al judeţului, se va ocupa şi cu chestia împrumuturilor contractate de comunele rurale din judeţul nostru pentru construirea de noui şcoli.

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut celor trei învăţători agricoli ambulanţi din judeţul nostru să 'i înainteze un raport asupra grădinelor şcolare şi a cîmpurilor de experienţe, înfiinţate de învăţătorii din judeţul nostru.

DIVERSE

— Direcţia generală a telefoaneler a admis să instaleze un telefon la secţia I a tribunalului, în camera de deliberare.

— Copila Ana Sava, din str. Calaraşi No. 10, care lucrează la fabrica de săpun din str. Tataraşi şi-a prins mîna la o maşină, rănindu-se grav.

Nenorocita a fost dusă la spitalul israelit.

— D. I. Dodon, sub-revizor şcolar a plecat să asiste la examenul de absolvire al elevilor şcoalelor rurale din cercul Păuşeşti.

— D. Iordanovici, fostul grefier al judecătoriei rurale Iaşi, despre care a fost vorba în ziar, ne-a presintat un certificat al parchetului Iaşi, No. 7706, care constată că instrucţia n'a putut stabili că faptul de care era acuzat întrunea elementele falşului.

Ultime informaţii

● Iată textul circulărei pe care d. Al. Marghiloman o adresase fruntaşilor junimişti din provincie, în ajunul întrunirei de la 2 Iunie.

Iubite Domn,

(In unele circulări cuvîntul domn era înlocuit cu numele persoanei respective)

Cautaţi de faceţi ca să vină la Bucureşti la întrunirea de la 2 Iunie, cît mai mulţi alegători—şi dacă unii din ei s'ar simţi jenaţi financiariceşte, **plătiţi-le cheltuelile**, căci noi vă vom restitui totul, *aci la centru.*

(ss) *Al. Marghiloman.*

*

Circulara a fost trimisă acelora, cărora nu li se putea trimite imediat, totalul cheltuelilor, prin cek; altora, însă, li s'a cerut să precisez suma de care au nevoe şi care le-a fost imediat remisă. Transportul uriaşilor de la Iaşi a costat 7000 lei.

● **Situaţia la liberali.** D. Const. Climescu, vice-presidentul clubului liberal din Iaşi, şi-a intrerupt cura la Tekir-Ghiol şi a sosit astă-zi dimineaţă în Iaşi.

Liberalii vor explica reîntoarcerea d-lui Climescu ca necesitată de examenele de la Universitate, dar în realitate politica locală l'a reîntors pe d. Climescu.

— Cei nouă liberali demisionaţi se vor întruni astă-zi seară acasă la d. G. Şendre spre a discuta asupra situaţiei.

— Cu prilejul întrunirei comitetului, executiv al clubului liberal din Iaşi a fost invitat şi d. Toma Stelian, ministrul justiţiei, membru în acel comitet.

D. Stelian, care nu poate ierta colectiviştilor că au conspirat, contra lui în alegerile generale, a scris următoarele d-lui N. Gane: *vă mulţumesc că va-ţi adus aminte* şi de mine—dar regret că multiplele afaceri mă vor impedica să fiu la Iaşi.

*

D. Panu a demisionat *telegrafic* din clubul liberal. Telegrama adresată d-lui N. Gane, felicită pe d. Gane de alegerea d-lui Stere şi anunţă că „ocupaţiile" îl silesc pe d. Panu să demisioneze.

D. Panu a fost subţire şi crud.

● **Organizarea conservatorilor-democraţi din Putna.** — In ziua de 2 Iunie a avut loc în oraşul Focşani o întrunire a membrilor partidului conservator-democrat, întru cît în acea zi urma să se hotărească asupra unor importante chestiuni.

Şi de rîndul acesta, adversarii noştri, au căutat să împiedice pe cetăţeni să ia parte la întrunire. Cu toate aceste la ora 4, saloanele clubului nostru erau pline de cetăţeni.

Cel întăi ia cuvîntul d. D. Niculescu, avocat, care după ce mulţumeşte cetăţenilor care au răspuns învitaţiunilor, arată că după moartea neuitatului Gogu Constantinescu, se impunea alegerea unui şef în localitate. Arată că partidul nostru are mulţi membri de mare merit, cel mai indicat însă ar fi d. Teod. Cincu, mare proprietar în judeţul nostru cu multă autoritate morală şi mari calităţi sufleteşti. Cu puterea d-sale de muncă, spune oratorul şi cu încrederea şi dragostea noastră pentru el, cred că partidul conservator democrat din Putna va fi totdeauna la înălţime. Propunerea se primeşte cu entuziaste ovaţiuni. D. T. Cincu este ales şef în unanimitate şi în strigăte „Să trăiască"!

Vorbeşte apoi d. N. Roiu, avocat, care arată cum principiile partidului conservator-democrat,— oglinda nevoilor poporului — pătrund cu putere în sufletele tuturora, dovedind că ideile noastre tind la mîntuirea ţărei. Spune că trebue să ne pregătim, să fim gata de luptă, căci în noi şi-a pus nădejdea ţara întreagă

Rosti apoi cîte-a cuvinte d. Ionescu Vitzu, insistînd asupra marilor calităţi ale şefului nostru, căruia îi urează să trăiească multă vreme, spre fericirea şi propăşirea partidului şi a ţărei.

D. Vasile Nădejde, preşedintele de onoare a întrunirei, citeşte telegramele de adesiune, venite dela mulţi membiri şi încheie seria discursurilor prin exprimarea convingerei că armonia dintre membrii partidului, nu va fi un moment turburată.

La ora 7 întrunirea s'a terminat.

S'au expediat telegrame d-lor Take Ionescu şi Teodor Cincu, vestindu-li-se alegerea d-lui Cincu ca şef al partidului conservator-democrat din localitate.

● Astăzi dimineaţă seria a VIII-a a candidaţilor la examele de ajutori de învăţători au trecut la Universitate, în sala de geometrie descriptivă, tezele la matematici.

S'au propus următoarele două teme, de d. Meisner, preşedintele comisiunei.

1) O cameră dreptunghiulară cu lungimea da 8.50 m. şi lăţimea de 4.30 m., trebue podită cu plăci de ipsos în forma de exagoane regulate cu latura de 0.15 şi cu apotema de 0.13 m. Suta de plăci costă 37.50 lei, iar pentru aşezatul lor se mai plăteşte 18.50 lei de m. p.

Cît costă podirea complectă a camerei?

2) Suta de kgr. petroleu rufinat costă 9 lei 50 b. la fabrică.

Taxele către stat şi fondul comunal sunt de 8.12 de litru.

Transportul represintă 86.50 lei pentru un vagon de 10.000 kgr.

Cît costă DL de petroleu rafinat adus acasă?

● **Curtea cu Juri.**—Astăzi a venit înaintea Curţei cu juri, al doilea proces din această seziune, privitor pe Petru Bunduc din Ungheni, acuzat de omor.

Curtea era prezidată de d. Em. Cernătescu, consilier al Curţei de Apel, asistat de d-nii: Iulian Teodorescu şi Gr. Demetrescu.

Fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim-procuror Ghinea Ionescu.

S'a dat cetire actului de acuzare din care rezultă următoarele:

In sara de Iasatul secului Petru Bunduc se afla la crîşmă împreună cu un alt băietan, cu care chefuise.

La un moment dat veni la crîşmă, Gheorghe V. Cîtea, împreună cu cumnatul său Al. Zaharia şi cu nevasta sa, ca să petrecă lasatul secului.

Alexandru Zaharia propuse lăutarilor, cari-i cîntau lui Bunduc să meargă acasă la Cotea şi să le mai cînte şi lor, oameni gospodari, căci flăcăilor le-au cîntat în de ajuns. Bunduc se opuse să lase pe lăutari şi începu să se certe cu Zaharia, pe care'l luă la bataie şi căruia îi aplică în cap două lovituri cu plăselele revolverului ce'l avea la el.

Cumnatul lui Zaharia, Gh. V. Cotea, care ştia pe Bunduc de bătăuş, se duse la Zaharia şi'l trase de poala sumanului zicîndu-i să meargă acasă,—aceasta pentru a evita scandalul.

In acest moment însă, Bunduc îndreptă revolverul în spre Gh. V. Cotea şi'i trase două focuri de revolver care'l loviră în abdomen. Nenorocitul locuitor încetă imediat din viaţă.

La interogatorul ce i s'a luat, inculpatul Bunduc tăgăduieşte faptele. El e aparat de d. Lascar Tărăbuţă, iar partea civilă, e asistată de d. avocat Drăghici.

Curtea continuă cu ascultarea martorilor.

Curtea l'a condemnat la 5 ani reclusiune şi 500 lei despăgubiri civile.

*

Mîine Joi, curtea va judeca procesul lui Gheorghe Const. Hăbăşescu din comuna Copou, acuzat de omor.

Acuzatul va fi aparat de d. avocat Gh. Beldiman.

Judiciare.—Numitul Tomiţă, care a ucis pe cumnatul său Cihodariu, a fost adus astă-zi la cabinetul I al d-lui judeinstructor Sculi. Tomiţă susţine că Cihodariu a tras întâiu în el, ceea ce, după depunerea martorilor, este fals.

Ştiri din Podul-Iloaiei spun că în ziua transportărei lui Tomiţă, lumea, adunată la gară, a voit să-l linşeze. Cihodariu, cu cît-va timp înaintea crimei, vînduse moşia sa d-lui Manisali. Nu se ştie ce-au devenit banii.

— Sesiunea Curţei cu juri din Vaslui a fost închisă ieri.

● **Din Huşi.**—La Vasilachi, cafeneaua centrală a Huşilor, un cetitor tăcut dar filosof, punîndu-se să numere delegaţii din judeţe, cari au luat parte la *maaarea* întrunire carpistă din Bucureşti, Luni 2 Iunie, a descoperit că din Huşi au fost prezente *33 persoane.* Unul din 3 să mai fi fost pe lîngă cei doi de *3* şi i-ar fi dat gata pe Takişti căci cum bidiile joacă macaua în 2 tablouri, erau cei mai chemaţi să fie trei de trei.

— Adică de ce n'ar trage o cacealma cu 2 de trei drept trei de trei, zise conu Vasile; căci ce fac acum Carpiştii de cît că vreau să facă o calceama Regelui; în mînă n'au de cît doi de trei şi sperie pe Rege că dacă nu-i cred că au trei de trei apoi vor da Şah la Rege.

Toată sara s'a rîs la masa verde pe tema aceasta, adică, că toată întrunirea dela 2 Iunie nu-i de cît o calceamă politică pentru Vodă; cum însă Vodă ştie şi cunoaşte pe jucătorii politici nu se va lasa spăriat de cei ce în mână au *bac.*

Şi să mai zici că la Vasilache nu se face înalta politică!

● Se zice că d. C. Meissner, profesor de pedagogie la şcoala normală „Vasile Lupu" ar fi cerut şi obţinut un concediu pe timp de doi ani.

Cu suplinirea catedrei va fi însărcinat zice-se d. I. Mitru.

● Pentru astă seară Mercuri cinematograful Pathé Frères (grădina Cuza Vodă) ne aduce una din cele mai senzaţionale noutăţi: Transportarea rămăşiţelor mortuare ale lui Zola de la Cimitirul Montparnasse la Pantheon. Sunt reproduse fidel—de oarece cinematograful este cea mai exactă reproducere—întreaga solemnitate, revista trupelor înaintea Preşedintelui republicei Fallières, procesiunea pe străzile Parisului, la Pantheon, Arestarea ziaristului Gregory care a tras două focuri de revolver asupra lui Dreyfus.

Totul este atîta de bine redat, atît de natural că se poate observa până şi panica ce domneşte în marea mulţime cu ocazia atentatului.

Cinematograful nu ne redă numai mişcarea, ci întreaga natură în toate manifestările sale, el ne redă viaţa şi sufletul omenesc.

Scenele acestea ce se desfăşoară astă seară—Zola la Pantheon—nu sunt reconstituiri, compoziţiuni etc., ci scenele absolut exacte cum s'au desfăşurat la Paris, de oarece solemnitatea n'a fost o întîmplare, un accident ci un fapt anunţat din vreme şi Cinematograful a avut tot timpul de a se prepara şi a înregistra pentru totdeauna aceste interesante vederi.

Dar însăşi spectatorii se vor convinge la prima vedere de veracitatea absolută a acestor scene şi fiecare va recunoaşte din nou că invenţia modernă cinematograful este un adevarat miracol.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

„Uriaşul" CONSERVATOR

Bucureşti.—1630 de persoane au participat la intrunirea conservatoare de Luni: 900 erau din provincie şi 730 din Capitală.

D'intre cei din Capitală n'au fost de cît 200 alegători.

Retragerea d-lui Panu

Bucureşti.—*Adevărul* de astă-zi publică un articol de reportaj, vizibil inspirat, în chestia demisiei d-nului Panu, din clubul liberal din Iaşi.

Adevărul afirmă că d. Panu a fost neglijat, că nu numai că nu-i s'a făcut loc în minister, dar nu-i sau trimis, spre studiare, nici proectele agrare ale guvernului.

Mai jignitoare încă este situaţia d-lui Panu la Iaşi şi la Huşi, unde d-sa are mai mulţi prietini.

La alegerile generale d. Panu abia a scăpat de balotaj, la colegiul II de deputaţi, din cauza unei tacite înţelegeri dintre d. Stere cu d-nii Iorga şi Cuza. D. Panu ceru un loc de deputat pentru amicul d-sale Nicolaide, dar nu i s'a admis.

La Huşi, se ştie că amicii d-nului Panu au reuşit să se aleagă la comună în contra listei prefectoriale. A trebuit multă luptă pentru ca acea alegere să nu fie casată.

In fine veni vacanţa prezidenţiei de la clubul liberal din Iaşi. D. Panu s'a pronunţat contra alegerei d-lui C. Stere, preconizînd alegerea unui comitet diriguitor, compus din trei fruntaşi liberali mai activi din localitate, printre carl să fie şi d. Stere.

S'a procedat alttel, d. Panu a fost nesocotit.

Acum d-sa a demisionat din clubul liberal ieşan.

Se zice că d-sa şi-ar fi trimes şi demisiunea din comitetul executiv al partidului şi că, probabil, va părăsi definitiv partidul liberal, convins fiindcă: „dragoste cu sila nu se poate".

D. Sturdza prizonier

Bucureşti,— Un fruntaş liberal a declarat că numirea neaşteptată a d-lui Djuvara ca ministru al Industriei dovedeşte că d. Sturdza a căzut prizonier al d-lui Brătianu.

Pentru ca d. Brătianu să consimtă la închiderea afacerei maiorului Sturdza, a fost şantajat politiceşte şi a primit.

Cedarea d-lui Sturdza a nemulţumit, însă, pe fruntaşi ca d-nii V. Misir, G. Panu, Porumbaru şi alţii—şi va avea urmări politice foarte serioase.

Administratori de plăşi

Bucureşti.—Astăzi a început examenul în scris al candidaţilor la locurile de administratori de plăşi. Pentru 213 locuri candidează 398. Acei cari au presintat diplomele de licenţiaţi în ştiinţele de stat, n'au fost primiţi la concurs.

Comisia se compune din domnii Em. Bogdan, L. Elefterescu şi Cărăbătescu.

Expoziţie şcolară

Bucureşti.—Termenul pentru primirea obiectelor lucrate de şcoalele profesionale pentru expoziţia şcoalelor profesionale de fete din ţară, ce se va deschide în Capitală, s'a prelungit până la 10 Iunie.

Circulară

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei a trimes o circulară revizorilor şcolari prin care le pune în vedere să atragă atenţiunea directorilor şcoalelor primare urbane şi celor rurale asupra dispoziţiunilor nouei legi a învăţămîntului primar.

Abţinerea profesorilor

Bucureşti.— Prin cercurile politice se comentează foarte mult, că toţi profesorii universitari maiorescani au lipsit de la congresul conservator de eri.

Astfel d-nii I. Bogdan. Em. Pangrati, Onciul şi S. Mehedinţi nu s'au arătat de loc nici la întrunire nici la club.

Numiri proiectate

Bucureşti.—Brătieniştii au convins pe d. Sturza ca d. G. D. Creangă să fi numit secretar general al ministerului Industriei pentru a-l înlătura de la directoratul casei rurale.

Director al casei rurale va fi numit d. Nicolaescu, iar secretar general al ministerului de interne va fi numit de d. N. N. Săveanu.

O constatare

Bucureşti.—Ziarul „Ordinea" în numărul apărut astă-zi în Capitală, publică un articol intitulat „O notă originală" şi în care, vorbind despre întrunirea carpiştilor zice:

Tot ce s'a spus şi se putea spune la congresul carpist nu ne-a surpris de loc. Din contra discursurile ar fi putut fi mai violente.

Totuşi congresul prezintă o notă originală. Fruntaşul nostru d. Alex. A. Bădăreu n'a fost atacat de astă dată. E pentru prima oară, de cînd fruntaşul nostru a intrat în guvern şi pînă astă-zi cînd să nu fi fost atacat.

Şoproane pentru cereale

Bucureşti.—Ministerul lucrărilor publice a supus consiliului de miniştri un document pentru construirea mai multor şoproane pentru cereale în diferite staţii de pe c. f. r.

Valoarea lucrărilor e de 150.000 lei.

Naivităţile unui ex-şef

Bucureşti.—In discursul său de la Eforie, d. Iorgu Cantacuzino, a spus între altele, că a retras creditul politic d-lui Take Ionescu, fiind-că acest din urmă ar fi preconizat cînd-va soluţia vînzărei flotei comerciale şi a terenurile petroliferé, iar în politica lăuntrică a partidului conservator d. Take Ionescu ar fi înzistat pentru o remaniare în scop de a introduce în cabinet prieteni personali.

Aceste toate le spunea d. Cantacuzino avînd alăturea de d-sa pe d. Carp care a tratat cu Rockfelier şi pe d. Virgil Arion, pentru care s'a luptat d. Take Ionescu.

Un proces urît

Bucureşti.—Inaintea secţiei I-a a tribunalului, s'a judecat eri un proces de homosexualitate.

Pe banca acuzaţilor şedeau doui băieţi unul de 13 şi altul de 15 ani, fii d-lui Paul Rosnel, care erau acuzaţi de atentat la bunele moravuri.

Au fost ascultaţi ca martori, vre'o 10 copii, între 8 şi 12 ani, care au declarat că de mai mult timp, într'o grădină de lîngă Filaret, acuzaţii practicau reciproc homosexualitatea.

Tribunalul a condemnat pe cei doui copii, pe cel de 13 ani la 20 zile închisoare iar pe cel de 15 ani la 25 zile.

Declaraţiile generalului Manu

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică interesante amănunte asupra intrevederei dintre d. general Manu şi delegaţia carpistă venită la întrunirea de la 2 Iunie—căci acea delegaţie a ţinut să facă o vizită d-lui general Manu.

La întrebarea unuia din delegaţi cum se prezintă situaţia şi ce este de făcut, fruntaşul conservator a răspuns:

— Nu pot să vă dau de cît un sfat. Spuneţi la toată lumea cu foarte rău se face că se loveşte în d. Take Ionescu. Spuneţi acelora care fac această faptă că o vor regreta.

Să înceteze cu asemenea atacuri căci nu se ştie ce va fi mîine.

Viitorul are multe surprize—iar junimismul nu va învinge nici odată conservatorismul.

Presa şi discursul impăratului Wilhem

Paris.—Ziarele comentează în mod destul de liniştit discursul pe care împăratul Vilhelm l'ar fi ţinut cu ocaziunea inspecţiunei militare la Doeberitz. Ziarul „Figaro" zice: „nu e de mirare ca împăratul german să vorbească soldaţilor sei ca un soldat şi să-i consilieze să fie gata pentru orice eventualităţi.

Ziarele radicale fac să reiasă că poporul francez are ferma voinţă de a menţinea pacea şi exprimă convingerea că şi guvernul francez urmăreşte o politică pacinică. Cîteva ziare naţionaliste şi conservatoare văd în vorbele împăratului o serioasă ameninţare.

Situaţia în Maroc

Paris. — Ziarul „Matin" află din Elksar cu data de 14 Iunie că doi instructori francezi au fost prinşi de către partizanii lui Muley Hafid şi că au fost maltrataţi. Situaţiunea europenilor şi mai ales a francezilor este cu atît mai critică cu cît comunicaţiunea cu porturile este tăiată. Se găsesc în prezent la Elksar şase francezi, trei englezi, doi spanioli şi un italian.

Candidatul revoluţionarilor persani

Petersburg. — După o ştire sosită de la Erivan, revoluţionarii persani ar fi prezentat drept candidat în locul şahului actual, pe prinţul Balisaltaneh. Un alt pretendent ar fi Silistaneh.

Alegerea dietei prusiene

Berlin.—Pînă la ora 9 seara iată care sunt rezultatele alegerilor pentru dieta prusiană: aleşi 430 deputaţi în 250 districte electorale dintre care 143 conservatori 56 liberi conservatori 62 liberali naţionali, 20 din partidul poporului liberal, 102 din centru, 15 polonezi şi 3 socialişti.

Mai eftin ca ori-unde

MOBILE
LÖBEL

DORMITOARE ŞI SUFRAGERII
LOBEL

SALOANE
LOBEL

ODAI DE BIUROU
LÖBEL

FABRICAŢIE streină SPECIALA PENTRU CASE.
LÖBEL

Condiţiuni de plată avantajoase
LÖBEL

MOBILE
MAI EFTIN CA ORI-UNDE
LOBEL
— Strada Lăpuşneanu No. 12—13 —

Dr. Max Schwamm
— VIENA —
IX. Elisabethpromenade 35
Telefon 12304
Consult. în limba romînă cu celebrităţile medicale

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă.**

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Acapu.* **Băltăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Băltăteşti* sau băi la domiciliu cu *sare de Băi de Băltăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Băltăteşti.*

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumàtate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

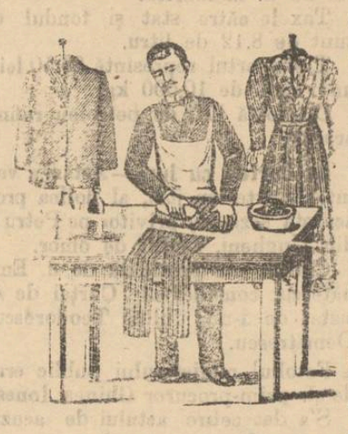

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacist i.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* **Pharmacii**

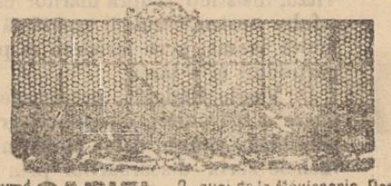

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

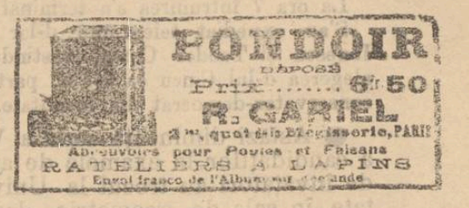

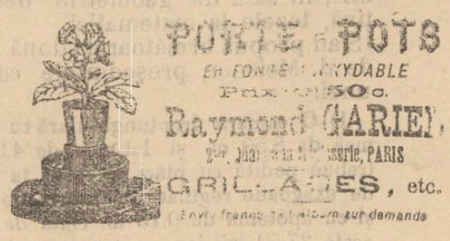

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 452.—IAŞI, Vineri 6 Iunie 1908

2 IUNIE

Sînt date, cari se citează în istorie. Aşa e 2 Maiu 1864, lovitura de stat a lui Cuza Vodă; 3 Maiu 1848, marea întrunire a 40000 Romîni în Blaj. 11 Februarie 1866 detronarea lui Cuza Vodă.

Şi partidul conservator carpist îşi are datele sale, date de fuziune şi difuziune, date de mese, ospeţe, întruniri.

Cea mai nostimă dată e de 2 Iunie, ziua convocării maarelui congres Carpist la Bucureşti.

Dacă stăm şi judecăm cauzele chemării acestui congres, eu unul nu le văd. In lume ori ce faptă are o cauză, şi totdeauna cuvîntul cel mai puternic aduce fapta.

Ce a motivat această întrunire?

Motiv politic *în afară* de partid nu vedem. Parlamentul e închis; activitatea politică redusă foarte mult ca asupra vacanţiei. Alegeri nu sînt. Programe politice de enunţat nici atîta. Legile votate de guvern se trudesc să se aplice. Cabinetul se complectează prin d. Djuvara.

Deci în lupta încinsă în contra adversarului natural—liberalii—nu vedem motivul. Ce e mai mult încă. Carpiştii îşi dau coatele cu liberalii, şi deci, nici atîta nu găsim motivul.

Să discutăm motivele cu referinţă la viaţa internă a partidului conservator.

D. Carp, în discursul său, a zis: *„Partidul conservator are de luptat cu un inamic care-i stă în faţă şi cu un amic care-i stă în spate.* Cu liberalii avem de luptat pentru apărarea ideilor de stat; cu duşmanul din spate avem să ducem lupta pentru apărarea cinstei şi a demnităţii".

După d. Carp dar, motivul convocării congresului partidului e lupta contra *duşmanului din spate*, care e Take Ionescu.

Reţin expresia, pentru că mi-aduc aminte că d. Carp a mai zis'o cîndva.

Se făcuse fuziunea; noi deputaţii ne simţeam obligaţi să vizităm pe noul şef. M-am dus la d. P. P. Carp în vizită. I-am expus situaţia politică din judeţul unde eram eu reprezentant. M'a ascultat şi mi-a zis: „ce să vă fac eu; constat cu părere de rău că am găsit mai mare prapastie între dv. takiştii şi cantacuzinişti, de cît între dv. şi prietenii mei. Eu nu mă amestesc în afacerile dv. pe judeţe; concertaţi-vă, înţelegeţi-vă cum puteţi. Şi dă; poate a avut dreptate şi conu Iorgu să se supere pe Take; *ce-ai zice d-ta să vezi că prietenul ţi se sue în spate; eu sunt şef şi nu voiu suferi să mi se sue altul în spate*".

Cu aceste cuvinte m'am despărţit de şeful partidului. Era 26 Aprilie 1903. La 2 Iunie 1908 d. Carp caracterizează pe Take Ionescu *„un amic care-i stă în spate"*.

Deci tot congresul a fost convocat pentru a se descotorosi de prietenul care stă în spatele partidului şi—lucrează în duşman.

Iată lozinca: Take Ionescu!

Şi nu s'au desminţit.

Din cei 8 oratori cari au vorbit, 7 sînt foşti miniştri: *Gr. Cantacuzino, Ion Lahovary, Nicu Filipescu, Ion Grădişteanu, Mihail Vlădescu, Alex. Marghiloman* şi *P. P. Carp*; singur Delavrancea dintre vorbitori n'a fost ministru şi dacă l'au pus şi pe el să vorbească, chiar înaintea beizadelilor Nababului e că Delavrancea ocărăşte artistic şi e slugă bună pusă în slujba ciocoilor.

Şapte foşti colegi în cabinetele conservatoare cu Take Ionescu au vorbind de Take Ionescu, *ocărînd pe Take Ionescu.*

In mod cinstit vorbind toate faptele de ministru ale lui Take Ionescu fiind făcute în comun acord cu toţi cei 7 colegi şi ratificate pe cale legislativă, toţi cei 7 n'aveau ce critica în Take Ionescu ca fapte concrete politice, căci ar fi fost să se critice pe sine.

D. Gh. Gr. Cantacuzino, şeful, a afirmat că de multe ori s'a consultat cu d. Take Ionescu, dar că de la o vreme *i-a retras creditul.* D. Ion Lahovary l'a lăudat, şi-a explicat supărarea lui Take Ionescu, şi a combătut în mod teoretic partidele sprijinite pe o persoană, M. Vlădescu a bătut cîmpii, Ionaş Grădişteanu nu crede în utilitatea noului partid, mai ales că d-sa poartă ochelari şi are cercel în ureche!

Singuri d-nii Filipescu şi Marghiloman au fost agresivi, căci ei sunt elementul combativ. In aceşti 2 corifei pun speranţa bătrînii şi urmaşii blazoanelor.

La urmă şeful general a dat lovitura de graţie prin o zeflemea; „Take Ionescu a fost întăi la liberali, de la care plecînd a lasat acolo pe democraţi; a fost la conservatori, dar plecînd a lasat acolo pe conservatori. Atunci a înfiinţat un partid canservator-democrat, fără conservatori şi fără democraţi". (Rîsete).

Şapte dar contra unul.

Se va întreba de ce s'a pus să vorbească foştii miniştri, chiar pe M. Vlădescu?

Pentru că atunci, cînd nimic nu ai a spune, vorba poetului, e prudent să pui ca să vorbească nimicuri, să dea explicări chiar false, vederi trunchiate, aprecieri naive asupra evenimentelor, oameni foşti ceva în politică, să pară celor naivi că ceia-ce se spune de un fost ministru pare a fi mai temeinic, de cît dacă s'ar spune de un alt muritor, fie acela chiar Delavrancea!

Ei bine, toţi acei 7 foşti miniştri nu s'au ridicat nici unul la înălţimea momentului, în toţi au colcăit patimile momentului, dar raţiunea de a fi a faptelor din prezent a scăpat tuturora.

Ca să turbe şi să spumege la gură, şapte foşti consilieri ai tronului contra unui fost coleg al lor—cel mai destoinic dintre toţi—nu era nevoe de cărat lumea cu căţel cu purcel la Bucureşti.

Ţara aşteaptă de la sfetnicii tronului lumină şi căldură, şi cei 7 sfetnici ne-au dat pildă de patimi mari, judecată slabă şi pricepere puţină a faptelor.

Iar dacă s'a perindat atîta lume la Bucureşti, a făcut-o pentru a se înviora unii prin alţii cu banii altora!

Lovind cei 7 consilieri ai tronului în Take Ionescu l'au înălţat şi mai mult pe Take Ionescu.

De un ciot nu se împedecă el Aliotmanul, nici divanul Măriei Sale, şi Take Ionescu nu e ciot, ci e şeful real şi iubit al celui mai mare partid din ţară, a partidului conservator-democrat. Steaua lui luceşte măreţ înainte şi nu irozii purtători de ură noului născut vor putea opri din drum steaua diriguitoare a paşilor şefului nostru.

Adunaţi de şepte ori şepte foşti consilieri ai tronului; îngrămădiţi de şepte ori şepte ciraci din ţară, cu cît în ura voastră veţi îngrămădi ocări şi bale, ţara cuminte, ţara reală va şti să aleagă neghina de grîu, şi torentul care creşte pentru Take Ionescu vă va lua la vale desrădăcinându-vă.

Iar voi irozi de o zi, mari de patimi mici de suflet, nu veţi putea stăvili curentul, căci totul e putred în voi.

Care vă e forţa morală, vouă celor 7 consilieri ai tronului? Ocărind şi ocăriţi între voi, apareţi astăzi pe aceiaşi scenă, unde eri vă sfăşiaţi, şi voiţi ca ţara cuminte să vă ia în serios acţiunea voastră?

Nedeprinşi a vedea limpede lucrurile, voi aţi împrăştiat în juru-vă răceală, neîncredere, ură şi smomeală.

Şi cît de stingheriţi nu eraţi voi unul lîngă altul, voi sfetnici bărfitori, căci în loc de a pune greutatea de foşti sfetnici al coroanei în slujba ţării, voi aţi purtat veninul vostru contra fratelui vostru.

Nici patrioţi, nici buni romîni, nici buni creştini; şi mai puteţi fi voi buni conservatori!

2 Iunie va însemna în istoria conservatorismului romîn pagina cea mai urîtă din istoriă noastră politică contemporană.

Zi de gol în minte şi de pustiu în inima!

* * *

„Rambursaţi valoarea"

Partidul piticilor, ca să devie un partid uriaş, a silit pe d. Al. Marghiloman să deschidă o tarabă care să cumpere cetăţeni pentru grandiosul meeting de la două lunie.

D. Marghiloman, în scopul acestui nobil import de cetăţeni, a confecţionat circulări în stil comercial: sus data stampilei postale, jos semnătura, la mijloc stereotipa observaţie: „contra plăţei" prin mandat poştal sau prin rambursarea valorei.

Cine s'a prins să meargă la Bucureşti ca să se convingă că Nababul vieţuieşte încă politicesţe, a fost onorat cu plata drumului, şi cu franci supliment pentru întreţinere.

Cu sistemul acesta s'a ajuns a popula sala Eforiei, iar acei cari au organizat gratuita călătorie, strigă acum, ca o fişă de mîngăere pentru banii cheltuiţi: „ţara ie conservatoare".

Ce n'or fi avînd conservatorii, parale au. De la neveste, din gheşefturi, din moşteniri—parale au. Şi dacă au ajuns în aşa hal de desperare că au deschis şi lăzile de fer, ca să facă import de „delegaţi"—apoi să ştiţi că numai una le-a mai rămas ciocoilor: să înebunească.

Dar ţara ştie astăzi că „succesul" lor de la 2 lunie, care era o parodie slabă a congresului nostru de la trei Februar, că pînă şi acel palid succes a fost cumpărat pe parale—cu bani pe şin şi cu plata la recepţia mărfei.

Cu bani îţi poţi plăti ca să duci la Bucureşti şi să hraneşti cîte-va sute de bărbaţi fără meserie. Dar faptul că ai recurs la asemenea sistem dovedeşte că tu—uriaş partid conservator—eşti conştient de impopularitatea ta, că eşti nevoit să recurgi la artificii ca să injghebi o slabă manifestaţie.

Ce osebire mare între marea popularitate a partidului conservator-democrat şi între entuziasmul—cu valoarea rambursată—a „uriaşului" partid conservator carpist!

Răspuns provocatorilor

Lumea politică este martoră că foarte cu greu ne-am decis a vorbi despre faptele incorecte ale cartelaţilor de astă-zi ai liberalilor şi a da în vileag actele lor ruşinoase.

Ani dea rîndul am răbdat—răbdare cu adevărat îngerească; de amar de vreme am nesocotit insultele şi calomniile—şi nu ne-am coborît la nivelul calomniatorilor; timp îndelungat am tolerat trufia şi insinuarea calomnioasă a acelora care cu adevărat au comis fapte necinstite—şi nu am ripostat nici n'am spus ceea ce ştiam şi puteam dovedi ori cînd foarte uşor.

Le-am făcut aceste toate pentru că aveam cunoştiinţa cît de mult ast-fel de lupte contribuie la scăderea nivelului moral al moravurilor noastre politice—şi aşa destul de decăzută—şi pentru că purtam în spinare răspunderea grea a faptelor care s'au comis de adversarii de astă-zi, atunci cînd eram împreună.

Aceste două elemente importante conştiinţa rădului social şi a respunderei comune, nu le-am nesocotit—şi de aceea am răbdat, am tolerat chiar—unii considerau aceasta ca o tactică greşită—ca cinstea noastră personală, cinstea noastră colectivă, ca organizaţie politică, să fie atacată.

Dar or-ce răbdare are o margine—cu atît mai mult cu cît adversarii noştri nesocotesc în totul elementele aceste, care aveau o importanţă atît de mare pentru noi.

Şi nu le nesocoteşte un scrib anonim oare-care de la Epoca *sau* Conservatorul, *ci însăşi fostul şef al partidului şi guvernului conservator.*

Intr'adevăr, d. Iorgu Cantacuzino, în naivitatea sa senilă, uitînd partea sa de respundere în toate actele guvernărei noastre comune, a avut, între altele, îndrăzneala de a vorbi de îmbogăţirea partizanilor pe contul banului public.

Indrăzneala aceasta extra ordinară frizează inconştienţa.

Şeful cantacuzinilor vorbind de partizani îmbogăţiţi pe contul banului public! Provocarea ie prea îndrăzneaţă pentru a nu fi nevoiţi a respunde imediat—iar vina pentru destăinuirile ce vom face, nu va fi a noastră.

Vom respunde şi asupra acestei chestiuni cu vîrf şi îndesat—vom vorbi pe şleau şi cu probe indiscutabile, aşa cum am făcut pînă acuma.

Vom dovedi că, la o supremă instanţă administrativă, funcţionarii administrativi nu puteau pătrunde fără a nu fi sfănţuiţi *sau fără a nu fi nevoiţi să dea cel puţin un gir oare-care.*

Unii ştiau despre aceasta de mult—pe larg şi pe faţă nimenea n'a vorbit.

D. Cantacuzino—ne sileşte să vorbim şi cît se poate de deschis—ceea ce nu vom întîrzia a face.

Practicele aceste erau cunoscute d-lui Cantacuzino—era doar şi ministru de interne—şi n'a găsit cu toate aceste ex veneratul de astăzi că astfel de procedeuri însamnă o şi mai mare ticăloşire a moravurilor noastre administrative, **căci cei care plăteau trebuiau să recurgă la măsuri nelegale pentru a achita!**

Şi acelaş domn Cantacuzino ne vorbeşte de partizani îmbogăţiţi din exploatarea situaţiilor politice!

Dar mai întîi faptele şi apoi comentariile.—S.

O infamie pecetluită

Revenim asupra cazului institutorului I. Dimitriu. Mersul acestei afaceri dă dovada calibrului intelectual şi politic al d-lui Haret, al verdelui Haret. Răguşitul la voce e răguşit şi la cap şi la inimă şi la voinţă; cel neclar în vorbă, e neclar în gîndire, în simţire şi voire.

Prin îmbinări ale unei lecturi specifice, institutorul I. Dimitriu, prinsese un gust pentru studiile biblice şi filosofice. Spirit meditativ şi speculativ şi-a găsit recrearea în studiul filosofic al lui Moise şi Budha. Sintezele sale filosofice le-a expus într'o broşură cu supliment: *credinţă, ştiinţă şi voinţă.*

Eleatismul filosofiei lui Dimitriu, nu pentru portul lui, i-a atras din partea cinicului Ministru apostila: „scriitorul fiind nebun se va rîndui o comisie medicală spre a-l cercetà dacă mai poate funcţiona în învăţămînt."

Decretarea de nebun, fără să-i fi cetit şi adnotat opera, dă dovada nebuniei lui Haret. Doctorii l'au cercetat pe Dimitriu şi i-au dat un certificat că e om întreg, minte desghetată, cap legat, cu lecturi adînci din scripturi, şi că deci încheerea Ministrului cu tot laconismul arată că Haret e mai mult decît Alcibiade.

Infundat şi ruşinat ministrul de pasul său, descoperit de nelegiuirea şi crima făcută, căci căuta să infereze pe un cetăţean, tată a 10 copii, să tulbure liniştea unei soţii vrednice şi mame iubitoare, şi deci să arunce golul şi dezolarea într'o familie; acest Haret-alcibiade a dat dosul.

Ministrul s'a transformat în secretarul general, şi d. D. A. Teodor, a primit pe institutor în audienţă explicativă. Strîns cu uşa secretarul general a făcut scuze plate celui ofensat, a arătat că ministrul său a fost indus în eroare, că nu i-a cetit cartea, ci s'a luat după zvon şi că afacerea e clasată şi că-l roagă să nu mai dea alarmă la gazete, că prea s'a făcut caz de aceasta, mai ales în ziarele de la Iaşi.

Aşa se procedează supt ministerul Haret. Pe pâri nedovedite se trimet oameni înaintea judecăţii, se declară oamenii nebuni, se cere darea omului afară din învăţămînt înainte de a fi judecat, însfîrşit din toată gestiunea administrativă a lui Haret reiesă că ministrul actual e nebun de legat.

Haret a eşit el nebun în afacerea Dimitriu. Doctorii au dovedit, prin acte, că Dimitriu e sănătos; cari vor fi însă doctorii ce vor putea da certificat de sănătate morală lui Haret? să-i vedem!

Afacerea o fi ea clasată! dosarul o fi el numerotat! dar palma dată de doctori d-lui Haret cum rămîne?

Corpul didactic să fie cu strajă. Intereselé sale materiale şi morale s'au dat pradă unor ciotaşi şi maniaci, cari în cap cu ministrul lor îşi bat joc de oameni şi de lege.

OAMENI ŞI LUCRURI

FIRUL DE AUR

Cine ar îndrăzni să afirme că lumea stă pe loc, că omenirea nu realizează, zi cu zi, însemnate progrese în toate direcţiile?

Ar fi un neadevăr fundamental pe care îl dezminte observarea lucrurilor din jurul nostru, studiul progreselor imense indeplinite pretutindeni.

Iar scopul civilizaţiunei şi al mersului înainte?

— Nu poate fi altul decît înlesnirea traiului pentru toţi, uşurarea luptei pentru existenţă îmblînzirea conflictelor între om şi om. Realizatu-s'au toate aceste? Implinitu-s'au în această privinţă, aşteptările lumei, speranţele omenirii, după atîtea generaţiuni de făgăduinţi şi iluzii, după atîtea epoce de lupte, de vise şi de izbînzi?

S'ar părea că ne îndreptăm spre o epocă ideală. Descoperirile ştiinţifice imense par a apropia tot mai mult vremea fericirei generale, cînd graţie mijloacelor noi şi mari totul va putea fi realizat cu înlesnire: sinteza chimică pe de o parte, tecnica desăvîrşită pe de altă parte vor fi distrus urmele grelei lupte pentru traiu şi vor fi adus adevărata frăţie în sinul omenirii, fără revoluţiuni sîngeroase, fără cataclisme sociale, fără violenţe şi sacrificii de vieţi.

S'ar părea...

Cu toate aceste traiul omului în societate nu se resimte încă de uriaşele progrese şi nu vedem încă în mod palpabil în ce chip i-ar fi folosit într'adevăr ştiinţa, aşa de înaintată astăzi, marei mulţimi şi întru cît ar fi schimbat pînă acum viaţa şi relaţiunile de la om la om. In toate însă vedem încă domnind şi predominînd—banul; peste tot tronează, cu aceeaşi suveranitate trufaşă, Aurul.

Iată o foarte suggestivă şi mică întîmplare... literară din mijlocul celui mai civilizat oraş al lumei: Parisul. O luăm din noua publicatiune: „Le Vie de Paris".

De Henri de Rotschild nu e numai o odraslă de a bogatei dinastii rothschildiane, ci şi un autor dramatic de oarecare faimă. Se pare însă că e şi om de spirit judecînd după următoarele. Dăunăzi s'a prezentat unui director de teatru cu un „manuscris". Directorul se arătă încîntat:

— Vă jucăm piesa numai decît; va fi una din senzaţiile stagiunii noastre...

Iertaţi, d-le director. Eu înţăleg însă să-mi cetiţi lucrarea şi pe urmă să hotăriţi. V'o las pînă mîni în acest scop.

A doua zi dl de Rotschild găsi pe director plin de entuziasm.

— E minunată! O joc negreşit pentru deschiderea stagiunii.

Dl. de Rotschild legase foile cu un invizibil fir de aur şi băgă numai decît de seamă că el era şi acum încolăcit în jurul ruloului de foi. Il rupse şi arătă directorului că-i lăsase numai un număr de foi albe, după care— adaogă ziarul — autorul părăsi cu demnitate biroul directorial.

...Şi în vremea asta cîţi autori de foarte mare talent vor fi bătînd la uşile directorilor cu manuscrise de valoare, refuzate cu o brutală lipsă de atenţiune, numai pentru că autorii lor poartă nume obscure şi nu-şi pot permite luxul de a lega manuscrisele cu cîte un fir de aur!...

Căci aurul, numai el, domneşte, încă deasupra civilizaţiei, deasupra culturei omeneşti.

Rodion

LACRIMELE

Definiţia lor.—Cînd curg.—Rîs şi plîns. — Folosul lacrimelor. — Poezia lor.—Puţină anatomie.

Nu e nevoie de studii anatomice pentru a şti—şi o ştie toată lumea—că de o parte şi de alta a gîtului, avem cîte o arteră mare, carotida primitivă.

Aproape de laringe, această arteră se împarte în două ramuri, carotida internă, înspre creer şi carotida externă spre pielea capului şi faţă.

Sistemele aceste două de circulaţie nu sunt cu totul independente unul de altul. Nu numai că au o origine comună, carotida primitivă, dar şi comunică între ele, în dreptul ochiului, prin intermediul arterei oftalmice.

Aceasta constitue un adevărat canal ramificat între carotida internă şi carotida externă.

*

Lacrimele curg în două stări psihice opuse: în tristeţă extremă şi bucurie covîrşitoare, în durerea care smulge ţipete şi în plăcerea care se manifestă printr'un rîs violent.

Cum se face că emoţiuni aşa de contrare se exteriorizează printr'un fenomen fiziologic identic, lacrimele?

Rîsul, nu d, din punct de vedere strict fiziologic, decît o sforţare. Cînd rîdem, ca şi atunci cînd voim să ridicăm un lucru greu, punem în lucrare aceiaşi muşchi pe cari îi întrebuinţăm în acelaş mod.

Muşchii cari închid înghiţitoarea se contractează, diafragmul se lasă în jos, iar muşchiii toraxului stau nemişcaţi.

„Intr'un rîs nebun, scrie Darvin, tot corpul se pleacă îndărăt şi se strînge în convulsiuni; respiraţia se opreşte.

Ca şi într'o sforţare, prin urmare, şi aici respiraţia se opreşte şi oprirea e întreruptă de inspiraţii saeadate. Şi în timpul rîsului, congestiunea cerebrală, apoplexia de care suntem ameninţaţi, sunt agravate de concentrarea muşchilor, cari dau feţei expresia rîsului.

Muşchii aceştia au particularitatea că atunci cînd se contractă, comprimă carotida externă. Ce se întîmplă atunci? sîngele care vine din carotida primitivă şi se îndreaptă spre faţă, neputînd intra în carotida externă, intră în cea internă şi se îndreaptă spre creer.

Acesta, congestionat de sîngele vînos care nu poate curge din cauză că respi-

raţia e oprită, ar plesni desigur sub presiunea sîngelui arterial care soseşte.

Din fericire însă artera oftalmică, aşezată între cele două carotide primeşte sîngele acesta şi-l împinge spre ochi unde congestionează conjunctivele şi glandele lacrimale. Or, cum reacţionează acestea contra unei afluenţe aşa de mari a sîngelui? Printr'o secreţiune abondentă de lacrimi.

Cu alte cuvinte, glandele lacrimale transformă în lacrimi sîngele pe care-l primesc, fapt perfect exact, pentru că lacrimile au aceiaşi compoziţie ca şi partea lichidă a sîngelui.

In aceste condiţiuni, scurgerea lacrimilor are asupra creerului congestionat efectul unei lăsări de sînge care e cu atît mai salutară cu cît ea se face în paguba sîngelui cu care creerul trebuia să fie lovit de apoplexie.

Folosul lacrimilor în rîs e deci incontestabil.

*

Dar lacrimile sunt folositoare şi în plîns. Insă în această stare psihică ele au efect asupra creerului în alt mod.

In starea de tristeţe creerul e anemiat.

Ca şi în rîs, curgerea lacrimilor nu face de cît să mărească anemia centrelor nervoase. Or, această anemiare are ca rezultat de a crea un fel de toropeală cerebrală, o lene psichică şi o indiferenţă mentală, aşa ceva ca o anesteziare a creerului. Aceasta face ca să percepem mai greu impresiunile, şi ca durerea care ne copleşeşte, trecînd prin creerul anemiat, să amorţească şi să ne pară mai slabă, mai puţin pătrunzătoare, mai puţin „dureroasă".

Intr'un cuvînt pentru organismul copleşit de o durere fizică sau morală, lăsarea sîngelui alb pe care o produc lacrimile, şi anemia cerebrală care rezultă de aici, constitue un mod de a ne apara contra durerei, un fel de anesteziare naturală care s'ar putea compara cu cea artificială prin cloroform, eter, alcool. Iţi înneci durerea în lacrimi cum ţi-o înneci în alcool.

Muşchii pleoapelor, muşchii colţurilor gurei, contractîndu-se, exercitează o presiune asupra glandelor lacrimale şi comprimă ramificaţiile arterei oftalmice, al cărei sînge face parte din acel destinat creerului. Dispoziţia aceasta anatomică e foarte sugestivă şi uşurează mult secreţiunea lacrimilor, realizînd anesteziarea creerului cînd aceasta e folositor, dacă nu chiar necesar.

De cîte ori nu auzi pe cei doboriţi de o durere mare: „Ah! cel puţin dacă aşi putea plînge". Copiilor, al căror sistem nervos e aşa de delicat, lacrimile constitue o adevărată supapă de siguranţă, care le asigură integritatea creerului. Şiroaele de lacrimi care le curg din ochi la cea mai mică supărare e desigur cea mai bună anesteziare în contra durerilor de care nu-s cruţaţi în viaţă.

Şi nu e oare acesta şi cazul multor femei a căror psichologie nu prea diferă de acea a copiilor?

A! iată-ne aici la un punct foarte gingaş: lacrimile femeelor. Aici ar trebui să dăm cuvîntul nu oamenilor de ştiinţă, ci poeţilor, cunoscătorii cei mai buni ai sufletelor în general, ai sufletelor femeeşti în deosebi.

Blag.

Litere-Ştiinţe-Arte

25 de ani.—Un prieten care se ocupă cu răsfoirea colecţiilor din „Monitorul Oficial" şi a documentelor istorice îmi comunică următoarele:

La 5 Iunie 1908 se împlineşte un sfert de veac de la dezvălirea—cu o grandioasă solemnitate—a statuiei lui Ştefan cel Mare de către M. S. Regele Carol. A fost prima vizită făcută Iaşului de la încoronarea Sa ca Rege. In colecţiile foştilor demnitari ai Iaşului se pot găsi încă facsimile ale actului comemorativ cu propria semnătură a Suveranului.

Data e în adevăr vrednică de comemorat şi aminteşte una din cele mai mari serbări pe care lea văzut a doua capitală a ţării cu prilejul imortalizării marelui domnitor, eroul cel mai glorios în istoria Moldovei.

In afară de lumea politică a luat parte la entuziasmul serbării şi lumea literară. Cu acea ocaziune marele poet Eminescu şi-a cetit în public „Doina", una din cele mai puternice bucăţi şi în care evocă figura marelui Voevod:

Ştefane, Măria ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las'Archimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija sfinţilor
In seama părinţelor...

S'ar putea zice că e în acelaş timp o dată jubilară a „Doinei" eminesciane.

*

Suntem informaţi că numărul de Iunie al „Vieţei Romîneşti" va publica o „Poveste" inedită a d-lui Delavrancea.

Fostul mare povestitor şi-ar putea serba un jubileu de cînd...n'a mai scris nici-o bucată literară. Să sperăm însă că nu şi-a uitat meseria.

*

Criticul Adolphe Brisson publică un frumos studiu asupra „dinastiei Coquelin". Vorbind despre Coquelin Cadet scrie între altele:

„Ca şi fratele seu, Cadet a colindat şi el prin toate ţările şi a culeş foarte mulţi lauri. Cea mai încîntătoare ţeară ii s'a părut Romînia. Regina Carmen Sylva este o femee majestoasă şi de o înaltă inetligenţă. Ea a luat parte, fireşte la reprezentaţiile lui Coquelin Cadet cari se terminau cu o apoteoză.

„Regina mi-a aratat cea mai mare favoare, predîndu-mi o superbă decoraţiune".

*

A apărut No. 11 din Convorbiri Critice cu următorul sumar:

Em Gîrleanu.—Furnica (novelă), Gh. Orleanu.—Răsbunare (poezie), Eug. Lovinescu. — Parerga (Fragmento critice), Donar Munteanu.—La fîntîna amintirii (poezie),

M. Smolski.—Vînt de primăvară (schiţă dramatică].

A. Mîndru.—Excelsior (poezie).

Florian I. Becescu.—Imn naturei (poezie), Ion Dragoslav.—Un om practic (nuvelă), Mihail Dragomirescu.—Revista critică.

*

Tot din călătoriile lui Cadet ne povesteşte Brisson că Rusia l'a nemulţumit. Trenurile sunt năbuşitoare şi ruşii sunt nişte barbari pe cari nu-i poţi face să rîdă.

In Turcia — la Constantinopole — a rîs el singur de păţania lui. Toate piesele fură interzise: „Tartuffe", „L'avare" „Le malade imaginaire", „Les précieuses ridicules", pentru motivul că traducătorul lor în limba turcă fusese amestecat într'un complot contra Sultanului. De aceea a fost condemnat bietul Molière!...

A anunţat "Testamentul lui Cezar Girodot", dar în seara spectacolului fu rugat să renunţe, pentru că piesa ar fi prea... tristă! Zii Turcia şi pace!

*

Tenorul Caruso—literat! In «Matin» marele cîntăreţ şi-a publicat un număr de amintiri.

Intre altele Caruso afirmă că o singură emoţiune i-e dragă şi anume aceea pe care e simte pe scenă şi care-i vine în ajutor. E o nervozitate care-l cuprinde şi o teroare care-i face vocea aşa cum este.

„Eu personal, zice Caruso, nu am într'aceasta nici-un merit. Emoţiunea mea se transmite asupra publicului şi-l cucereşte în favoarea mea. Nu tenorul Caruso are acest efect, ci puternicul zeu care se chiamă groaza.

Caruso aminteşte că un vechiu profesor al lui i-a prezis c'o să ajungă să-şi cîştige cei... 200 lei pe lună cîţi o să-i trebuiască. Azi Caruzo cîştigă sute de mii pe lună.

Verdi îi apreciase voacea, dar îl găsia cam sucit la minte.

*

Informaţii

● *Primăria Capitalei a invitat pe d. Al. Marghiloman să evacueze de urgenţă clădirea din str. Mercur, colţ cu noul Bulevard, clădire ce i s'a cedat în mod provizoriu spre a-şi aranja cancelaria.*

D. Marghiloman a stăruit ca să fie îngăduit în acea clădire pînă la toamnă, dar i-s'a respins cererea, căci conform contractului de expropriare trebuia să o evacueze încă în Septembrie anul trecut.

Primăria a ordonat ca acea clădire să fie dărîmată peste cîte-va zile.

● D. Gh. Panu are legături foarte intense cu *Epoca*: ziarul d-lui Filipescu este o sucursală a „Săptămânei" şi aceasta susţine călduros literatura d-lui I. I. Bacalbaşa, redactorul *Epocei*.

Altă dată *Epoca* furniza *Voinţei* autografele celebre ale d-lui Panu. *Tempora mutantur.*

Epoca de ieri, înregistrînd demisia din clubul liberal a d-lui Panu, afirmă că ea se datoreşte cartelului Stere-Bădăreu. D. Panu este convins de existenţa unui asemenea cartel şi, graţie lui, vice-presidentul Camerei este nesocotit şi prietenii lui tot aşa.

D. Panu, care toată viaţa lui a trăit pe cont propriu, nu înţelege cartelul Stere-Bădăreu şi de aceea a.... demisionat.

Şi chiar ieri seara, pe cînd *Epoca* publică această afirmare, o telegramă anunţa că d. Panu a scris d-lui Stere că-şi retrage demisia.

Solid caracter!

● In satul nou, din apropiere de Slănicul Moldovei, se va construi o frumoasă clădire pentru şcoală.

Epitropia Sf. Spiridon a pus la dispoziţie lemnăria necesară construcţiei.

● Autorităţile clericale au primit o reclamaţie contra unui cunoscut preot din localitate, căruia i se aduc acuzări grave.

Probabil că preotul în chestiune va fi dat în judecata consistorului.

● **Din Dolhasca.**—Autorităţile locale au fost înştiinţate aseară că tînăra Luţa Irimia, în etate de 17 ani, fica mecanicului Irimia de la c. f. r., a dispărut dela locuinţa părinţilor sei.

Nişte vecini afirmau că numita tînără a plecat în tovărăşia unui flăcău din sat pentru care avea o deosebită simpatie.

Se crede că părechea amorezată ar fi luat drumul spre munţi.

Secţia de jandarmi din localitate a trimis o circulară pentru aflarea tinerei dispărute.

● Corespondentul nostru din Bucureşti ne-a anunţat eri că d. dr. Creangă va fi numit secretar general al noului minister.

Decretul, în această privintă, a fost subscris astă-zi. Dl. Creangă va depune jurămînt de îndată ce va eşi din spital unde se află internat în urma intoxicărei.

● Şcoala jandarmeriei rurale va fi deschisă la 1 Iulie. Prima serie va cuprinde 200 elevi.

● Ministrul instrucţiei a aprobat creditul de 130.000 lei votat de consiliul judeţului Iaşi, pentru clădiri de şcoli rurale.

● D. G. Săndulescu, controlor financiar la Constanţa, a fost mutat la Iaşi.

● D. Garabeth Aslan, profesor din Focşani, îşi va trece examenul de equivalare a diplomei sale de doctor de la universitatea din Paris după 20 Iunie.

Ziua şi ora se va hotărî şi anunţa ca să poată asista la acel examen şi publicul.

● Poliţia din Fălticeni a prins acolo pe Şaia Grapştein, care furase dela stăpînul seu I. Weintraub din Iaşi suma de 1800 lei şi care fugise la Fălticeni cu scopul de a trece în Bucovina.

El a fost trimes poliţiei din Iaşi.

● D. A. D. Xenopol va pleca în astăseară la Bucureşti, spre a lua parte la şedinţa de mîne a Academiei Romîne, unde va face o comunicare despre: „Legile în ştiinţe şi în istorie".

● Cu prilejul incidentului militar Cantacuzino-Sturdza, cel întăiu a fost citat, *întîmplător*, la tribunalul Teleorman, într'un proces care datează de pe vremea rescoalelor.

Tribunalul a achitat ieri pe d. căpitan Cantacuzino.

● Locotenentul doctor în rezervă Nicolae Lapteş a fost repartizat la corpul IV de armată.

● In ziua de 30 Mai curtea de Apel din Capitală, secţia I, a judecat un proces al d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, din care reesă încă odată solicitudinea (!) şi desinteresarea (?) sa faţă de locuitorii de pe moşiile sale.

Locuitorul Iorgu Fraţie din comuna Filipeşti, judeţul Prahova, rămânînd dator d-lui Gh. Gr. Cantacuzino cu suma de 300 lei pentru angajamente agricole, acesta a secfestrat 4 pogoane de teren petrolifer ale numitului locuitor, cerînd punerea sa în posesiune.

Tribunalul, indignat de lăcomia d-lui Cantacuzino, i-a respins cererea, iar la 30 Mai, Curtea ce Apel, presidată de d. Scarlat Popescu, a respins apelul nababului ţărei romîneşti.

Fiindcă e în sistemul nostru să nu afirmăm nimic fără dovezi, trimitem pe cei curioşi la dosarul cu No. 1418 din 1907 al Curţei de Apel secţia I—zice „Acţiunea".

Vom reveni.

● Examenul de admitere în gimnaziul militar din Craiova se va ţinea în primele zile ale lunei Iunie, probabil că la 10 Iulie.

Pentru candidaţii din Iaşi şi din celelante oraşe din Moldova examenul se va ţinea la şcoala fiilor de militari din localitate.

● După toate probabilităţile concursul pentru obţinerea titlului de secretar comunal se va ţinea la 1 Iulie a. c.

Comisiunea va fi prezidată de d. Gh. Kernbach, prefectul judeţului.

● Sf. Sa părintele C. Dinescu, subprotoereu, a fost însărcinat să gireze afacerile protoeriei de Iaşi, până la numirea unui titular.

● Mîine expiră termenul până cînd se mai primesc la revizoratul şcolar înscrierile pentru examenul elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar.

In ziua de 8 Iunie revizoratul va face repartizarea elevilor la secţiunile unde se vor ţinea examenele.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie a luat dispoziţiunea ca corul ceremonial al Mitropoliei, care va lua vacanţie la 1 Iulie, să facă escursiuni în Mănăstirile din Moldova, pe unde va organiza concerte religioase.

In acest scop s'a şi intervenit la ministerul cultelor ca să dea cuvenita autorizare.

● Consiliul general al judeţului s'a întrunit astă-zi la ora 3 după amiază.

Consiliul s'a ocupat cu: votarea budgetelor, deschiderea unor credite şi delimitarea Copoului.

Viitoarea şedinţă va avea loc poimîne.

Universitare.—Examenele de Zoologie vor avea loc în zilele de 20 şi 21 Iunie.

Examenele de morfologie la 27 şi 28 Iunie. Examenele de licenţă (zoologie) se vor ţine de d. Cosmovici mai tîrziu.

— Pentru examenele de licenţă în ştiinţele naturale proba scrisă de fisiologie se va da Luni 10 Iunie orele 8—12, iar proba practică la Zoologie Marţi 11—aceleaşi ore. Proba orală Mercuri 12 Iunie orele 2—6 p. m. Examenele de fisiologie în aceleaşi zile şi ore.

— D. A. D. Xenopol şi-a strămutat zilele de examen pentru ziua de 11 Iunie, orele 8. d.

— D. profesor Ioan Petrovici va examina pe studenţii din anul preparator la Logică, în ziua de 10 Iunie orele 4 d. a. iar la Psihologie la 14 Iunie 4 p. m.

— Examenele de limba romînă se vor ţinea la 10 Iunie ora 9 dim.

Cercul ştiinţific studenţesc va face de la 1 Iulie—20 Iulie o frumoasă excursiune sub conducerea d-lui profesor An. Obregia, după următorul itinerar: Iaşi, Bacău, Mărăşeşti, Trg.-Ocna, Palanca, Tuşnad, Braşov, Predeal, Bucureşti, Constanţa, Iaşi.

Pentru înscrierea ca participanţi la această excursie, doritorii trebuie să plătească o cotizaţie de 3 lei, care vă forma un fond, pentru cheltueli neprevăzute. Ministerul instrucţiunei a acordat excursioniştilor suma de 200 lei şi reducerea pe căile ferate de 75 la sută şi a cerut a i se preciza pînă la 10 Iunie numărul excursioniştilor ce vor lua parte. De aceia d. D. Rădulescu, preşedintele societăţei roagă pe membri a'şi achita plata cotezaţiilor şi a se înscrie cel mai tîrziu pînă la 9 Iunie ca să poată respunde la adresa ministerului cultelor.

— D. Dimitrie Alexandrescu va ţinea examenul de drept civil Luni 9 Iunie.

—D. profesor Hamangiu va examina în ziua de 6 Iunie, orele 5—7, la drept administrativ şi constituţional pe următorii studenţi: Ioan Apostol, Alexandru Bîrzu, Const. Florian, N. Negoescu, Octav Niculescu, Alexandru Răut, Vasiliu N. C. şi Vasiliu C. Gregore.

● Pentru astă seară Mercuri cinematograful Pathé Frères (grădina Cuza Vodă) ne aduce una din cele mai senzaţionale noutăţi: Transportarea rămăşiţelor mortuare ale lui Zola de la Cimitirul Montparnasse la Pantheon. Sunt reproduse fidel—de oarece cinematograful este cea mai exactă reproducere—întreaga solemnitate, revista trupelor înaintea Preşedintelui republicei Fallières, procesiunea Arestarea ziaristului Gregory care a tras 2 focuri de revolver asupra lui Dreyfus etc.

Scenele acestea ce se desfăşoară astă seară—Zola la Pantheon—nu sunt reconstituiri, compoziţiuni etc., ci scenele absolut exacte cum s'au desfăşurat la Paris, de oarece solemnitatea n'a fost o întîmplare, un accident ci un fapt anunţat din vreme şi Cinematograful a avut tot timpul de a se prepara şi a înregistra pentru totdeauna aceste interesante vederi.

Celebra statuă a lui Rodin „Cugetătorul" care se afla înaintea Pantheonului, a fost cernită în tot timpul ceremoniei, ceea ce se poate remarca în redarea acestor scene.

● In ziua de 17 Iunie a. c. se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţia pentru aprovizionarea atelierului de abaejerie de la inchisoarea Mărgineni, cu 12.000 kgr. lînă ţurcană spalată.

✱ Din Tg. Frumos ni se comunică că maşina trenului 34 care manevra în apropiere de gară, a tăiat nişte vite care treceau pe linie.

● Eri un pîlc de iarbă din cimitirul israelit din Tr.-Frumos a luat foc şi flacările ameninţau să ia proporţii mari.

Pompierii însă au sosit la timp şi au localizat focul.

S'a constatat că focul luase naştere de la nişte scîntei sărite de la trenul ce mergea spre Paşcani.

DIVERSE

— Aseară un început de incendiu s'a declarat la casele d-lui Maier Goldştein, din str. Ştefan cel Mare No. 63.

Focul a fost stins de locatari.

— Locuitorul Gheorghe Andruşca, din Paşcani a fost grav muşcat de un cîne turbat.

Numitul locuitor a fost adus în Iaşi şi internat la institutul antirabic.

— Un număr de 13 ţigani s'au introdus în casa d-lui Avr. Nusem, str. Cuza-Vodă 37, şi i-a furat mai multe lucruri şi bani.

Ţiganii au fost arestaţi.

— D-nei Cleopatra Gheorghiu-Popovici, candidată la examenul de ajutori de învăţători, i s'a admis de comisiunea examinatoare, a depune examenul cerut, odată cu candidaţii din seria a IX-a, care vor trece proba scrisa de limba romînă Duminică la orele 2 după amiază la Universitate.

Rolul matern al societătii

In unele privinţi s'ar părea ca Ellen Key e o anti-femenistă. Părerea vine de la teama ce o are ea, ca femeile să nu-şi piardă individualitatea lor femeească punîndu-se pe aceiaşi linie cu bărbaţii. Adevărul este că Ellen Key e femenistă, dar în înţelesul moderat şi practic. In grija ei adîncă de îmbunătăţirea morală a umanităţii, iată chipul în care judecă ea greaua problemă dintre sexe.

Lumea a început a se convinge că în lupta pentru viaţă, nevoia a arătat femeei partea ei de muncă socială şi nici de cum numai „tirania" barbatului, care a lipsit-o atîta vreme de putinţa de a-şi încerca şi ea puterile în domeniul activităţii masculine. Avocaţii cauzei femenine insistă asupra lipsurilor legii în ceea ce priveşte competinţa specială a femeilor în cercul lor de datorii în care sunt chemate să protesteze şi să crească fiinţe plăpînde sau infirme. O parte din barbaţi au început a înţelege că colaborarea sexelor e necesară operei sociale şi că ajutoarele publice sau private nu vor fi cu adevărat adoptate trebuinţelor, de cît în ziua în care femeea va lua parte la toate lucrărilor barbaţilor chiar la legislaţia privitoare la binele său sau al copiilor săi.

Epoca actuală e plină de defecte. Unul din ele este nebunia femeilor care cred că numai lor le stă în puterea de a schimba cursul lumii. Aceasta însă atîrnă de scopurile care le urmăreşte cine-va şi de mijloacele care le întrebuinţează. Opinia bună despre femei se poate lua din rolul lor ce le-au avut ele în amor, maternitate, cămin menaj. Dar se poate afirma că pînă acum femeele au făcut tot ce au putut ele în domeniul lor special? Care femee conştiincioasă nu vede că multe dintre ele nu au fost la înălţime nici ca educatoare, nici ca amante, nici ca soţie, nici ca suflet al căminului, nici ca mamă de familie? Unora le lipseşte cele mai elementare noţiuni, nu cunosc nici toată puterea amorului, nici datoriile maternităţii şi a educaţiei. Ele nu ştiu arta de a asigura maximum de mulţumire cu un minimum de puteri şi de cheltuială ca să stabilească un budget moral astfel ca folosul să fie un maximum de fericire. Societatea însă trebue să favorizeze desvoltării fie-cărui individ.

Paralelismul dintre organismul Statului şi cel omenesc e lovitor. Forma şi funcţia celulelor hotăreşte structura organismului, sanatatea acestuia atîrnă de sanatatea celulelor şi reciproc. Revendicarea dreptului de vot al femeilor a pornit din dorinţa de a satisface cerinţele întregei societăţi. Adversarii femenismului zic: „Dacă fameea n'are aceleaşi drepturi, ea are aceiaşi influenţă. Inima e un organ tot aşa de însemnat ca şi crierul. Şi organismul ar suferi dacă inima şi-ar asuma funcţiile crierului". Această concepţie, care atribue în organismul social funcţiile inimei femeei şi cele ale crierului barbatului, nu corespunde realităţii.

După cum fiinţa omenească e determinată din cap pînă în picioare de sexul său, de asemenea societatea este de la bază pînă în vîrf un organism bisexual, şi prin urmare ori-ce funcţie influenţează pe femei ca şi pe barbaţi. Pentru moment numai barbaţii pot interveni direct în diriguirea afacerilor. Statul, ca şi familia va trebui să fie într'o zi unitatea în care principiul masculin şi cel femenin să fie reprezentate de o potrivă. Numai funcţionînd ele singure, celulele femenine vor putea atrage apogeul desvoltării lor ca membre ale societăţii şi nici de cum lăsînd celulele masculine să funcţioneze şi pentru dînsele. Societatea actuală sufere de hemiplegie: jumătatea omenirei nu poate transmite voinţele sale crierului, prin sistemul nervos. Societatea sufere cum ar suferi şi corpul de o condiţie analoagă. De aici nu urmează că femeile vor lucra mai bine de cît bărbaţii, dar că societaiea întreagă va lucra mai mult, va fi în condiţii mai bune şi va atinge un nivel mai ridicat.

(Va urma).

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lânuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

lîngă „Cocoşul de aur"

Ultime informaţii

D-nii C. Stere şi C. B. Pennescu, cari au fost la Bucureşti, în afaceri politice, s'au întors astă-zi în Iaşi.

— Un liberal din Iaşi, aflîndu-se în Bucureşti, a mers să-i vorbească d-lui Stelian asupra situaţiei din Iaşi. Ministrul justiţiei nu se afla, însă, în Capitală. Liberalul ieşan n'a putut vorbi de cît cu d. Nicolaescu, secretarul general al ministerului de interne, care i-a comunicat că impresiile d-lui Brătianu, privitoare la situaţia din Iaşi, sunt următoarele: pe d. Brătianu nu-l priveşte nici supărarea d-lui Gane, nici acea a d-lui Climescu, necum disidenţa. Ministrul este afectat numai de demisia d-lui Panu.

● Aseară comisiunele instituite pentru examenul de absolvire la şcoalele normale de fete şi normală de băeţi din localitate, au plecat în Capitală pentru a ceti tezele.

Se observă că comisiunele lucrează cu prea puţină grabă, neţinînd samă că nu mai au mult pînă cînd şcoalele primare îşi termină cursurile, aşa că candidaţii nu vor avea unde trece proba orală.

○ In ziua de 1 Iulie a. c. se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru darea în exploatare a pădurilor: Sahărău, afectaţia I; Suhărău afectaţia II-a şi Adîncata Mitoc divizia A şi B, din judeţul Dorohoiu, Feredeni din judeţul Botoşani, Prisacanii din judeţul Iaşi şi Zăvoiul Mogoşeşti, din judeţul Roman.

● Faţă de aproape cinci zeci persoane, la agapa ce s'a dat în onoarea d-lui Stere, cu prilejul alegerei sale ca president, d. G. Kernbach, prefectul judeţului, a tuastat în sănătatea d-lui Petre Poni, „care a adus, a spus d. Kernbach—partidul în halul în care se află".

Am publicat zilele trecute acest banal fapt divers şi ieri am fost desminţiţi, în chip violent, de un ziar local.

Violenţa notiţei ne-a lăsat indiferenţi şi ştirea o menţinem şi garantăm că la agapa d-lui Stere, prefectul seu, a comis acea agafă.

● Ministerul Cultelor a trimis rectoratului universităţei o adresă prin care cere a-i comunica numele tuturor profesorilor universitari, de la toate facultăţile, care în ziua de 31 Martie a anului viitor 1909 împlinesc un nou termen de gradaţiune.

● La excursiunea ce plănuiesc institutorii şi învăţătorii din judeţul nostru să o facă în valea Prahovei, vor lua parte 120 de membri ai corpului didactic primar.

De astă-dată direcţiunea generală a căilor ferate le-a acordat o reducere de 75 la sută.

● In procesul pe care inginerii Bolintineanu şi Cananău l'au intentat comunei Iaşi, Curtea s. III, respingînd recursul, a stabilit următoarele:

In contra procesului verbal al unei Primării, prin care un concurent este înlăturat dela licitaţia unor lucrări, nu există dreptul de recurs la secţiunea III-a a Curţii de Casaţie, întrucît art. 4 litera *j* din legea modificătoare a Curţii de Casaţie nu prevede şi acest caz printre cazurile speciale prevăzute acolo, în mod limitativ. — (C. III, dec. No. 114 din 19 Mai 1908).

● D. A. D. Xenopol, ilustrul nostru istoric, va pleca astă seară la Bucureşti, unde va sta până la 10 Iunie, spre a lua parte la lucrările Academiei.

● D. I. Petrovici a trecut cu un deplin succes examenul de docenţă atît la collocviul, cît şi mai ales la lecţiile orale, ce a ţinut Luni şi Marţi la orele 4 d. a., în aula Universităţei.

In prima lecţiune, d. Petrovici a avut de subiect „Conştiinţa psihologică", iar în a doua a tratat despre «Condiţiile logice ale valorei ipotezelor.

Ambele lecţiuni au fost tratate în chip foarte mulţumitor; iar ceea ce mai ales a distins pe tînărul profesor a fost o destoinicie însemnată în redarea gîndirilor filosofice în o bună şi curată limbă romînească.

● Tinerii Mihail I. Cogălniceanu şi George Konya—cari au fugit din Iaşi, acum cît-va timp—se află acum la Marsilia.

Mihail Cogălniceanu s'a angajat elev marinar pe un vas ce trebue să plece spre Madagascar, iar Konya s'a angajat ucenic pe acelaş vas.

Tinerii fugari au comunicat părinţilor că nu au trebuinţă de bani şi, că, de acum înainte, voesc să trăiască numai din ceia ce vor cîştiga.

● Ministerul instrucţiunei înştiinţează decanatul facultăţei de litere că de la 1 Iulie se vor deschide cursurile libere de vacanţă, care vor ţinea până la 1 August.

Profesori vor fi d-nii Ibrăileanu, Const. Botez, Const. Giurăscu, A. Candrea şi I. Tzigara-Samurcaş, cari vor preda limba romînă, arta romînă şi istoria romînă.

D. Panu revine asupra demisiei

Ştirea de aseară.—Telegrama d-lui Stere.—Intervenţia pe lîngă d. Panu.—Manifestaţii antibrătieniste.—Formula împăcărei.—Scrisoarea către d. Stere.—Plecarea d-lui Panu în străinătate.

De aseară circula în oraş vestea că d. Gh. Panu a revenit asupra demisiei sale din clubul liberal

Ştirea era perfect exactă—căci d. Stere a înştiinţat pe d. Săndulescu telegrafic acest lucru, în termenii următori:

„Conu Guţă şi-a retras demisia şi mi-a adresat o scrisoare, prin care îmi cere să consider ca neavenită demisia sa telegrafică".

Lesne de înţăles că faptul a produs oare-care suprindere în lumea noastră politică şi că fie-care se întreba, cu drept cuvînt, de ce natură or fi motivele care l'au determinat pe d. Panu să revie asupra demisiei.

*

In privinţa acestora suntem în măsură de a da următoarele informaţiuni:

— D. Ionel Brătianu, care se interesa foarte mult de soarta alegerei preşidenţiale dela Iaşi, şi care nu s'a prea emoţionat cînd a aflat despre probabilitatea demisiunei din club a unui număr de liberali, în frunte cu d-nii N. Gane şi Climescu—lucru pe care însuşi d. Nicolaescu secretar general la ministerul de interne l'a declarat unui liberal eşan,—n'a voit sub nici un chip ca d. Panu să iasă din partidul liberal din cauza alegerei d-lui Stere.

„Nu voesc, a zis d. Ionel Brătianu, ca un om ca d, Panu să întrebuinţeze talentul şi condeiul seu în contra partidului liberal.

Cînd a aflat dar despre demisiunea telegrafică a d-lui Panu, a intervenit personal pe lîngă directorul „Săptămînei", iar pe d. Stere l'a chemat telegrafic la Bucureşti.

*

D. Panu era nemulţămit—căci la şirul nemulţămirilor citate de „Adevărul"—şi publicate cu autorizaţia d-lui Panu—se adăogase două motive noui de nemulţămiri: 1). jignirea demnităţei personale prin faptul că urma să fie pus sub preşidenţia d-lui Stere, şi că s'a nesocotit în totul soluţia d-sale pentru Iaşi, care consista în a se alege un comitet diriguitor şi nici de cum un preşedinte; 2) la Huşi, şi acesta e unul din motivele pentru care s'a dus acolo, prietenii d-sale au început din nou să fie maltrataţi de d rul Lupu, prefectul judeţului.

*

In vederea împăcărei d-lui Panu au avut loc două întrevederi, una între d-nii Ionel Brătianu şi d. Panu şi alta între aceşti d-ni şi d, Stere sosit de la Iaşi.

De sigur că nu vor fi cunoscute curînd motivele reale care l'au determinat pe d. Panu să revie.

Ca o manifestaţie însă exterioară se spune că la reproşul d-lui Ionel Brătianu că această demisie este o lovitură personală pentru d-sa căci va fi interpretată ca un act ostil ministrului de interne, d. Panu a replicat:

— „In viaţa mea nu voiu face un singur act antibrătienist şi dacă demisiunea mea este ast-fel interpretată, prefer să mi-o retrag, ceia-ce voiu face, scriind d-lui Stere".

Iată'l dar pe d. Panu făcînd declaraţii pentru o anumită nuanţă din partidul liberal, d-sa care pînă acum se ferea de a se declara fie sturzist, fie brătienist.

*

Declaraţiile de mai sus ale d-lui Panu nu concordă însă cu un articol apărut astă-zi în „Săptămîna" prin care d. Panu încheie studiul său asupra „crizei morale din partidul liberal".

Iată ce scrie d. Panu:

„Cu ambiţioşii şi nemulţii pentru situaţii politice, lucru e mai delicat. Printre aceştia sunt oameni de o adevarată valoare. Pe urmă ambiţia nu este un sentiment reprobabil; a aspira ca să ajungi în situaţii înalte, nu este o crimă. Un om ambiţios este de multe ori un om pe care nu-l poţi desaproba. Nu este interesul material care'l împinge, este ambiţia de a juca şi el un rol mai mare, şi a arăta cît poate şi ce poate; de multe ori această ambiţie este nobilă.

Tocmai din această cauză această categorie de partizani trebue menajată, ba trebue chiar să li se ia orice ocazie care i-ar înăspri; şi înăsprirea se produce prin acte nedrepte."

*

In legătură cu dăvotamentul pentru brătenism făcut de d. Panu, aflăm că acesta îşi va petrece vacanţa în străinatate—şi nu la Hangu, ca anul trecut.

● **Curtea cu Juri.** — Curtea cu juri a judecat astă-zi procesul băietanului Gh. Hăbăşescu, din comuna Copou, acuzat că în noaptea de 17 Februarie a. c., a omorît pe locuitorul Ioan Coroi din acea comună.

Acesta din urmă lucrase la via d-lui căpitan Protopopescu şi primind suma de 16 lei pentru munca sa, s'a dus cu alţi consăteni ca să facă chef la crîşmă.

Băietanul Hăbăşescu, care se afla şi el în crîşmă observînd că Coroi are bani, îl pîndi şi cînd acesta eşi din crîşmă se duse după el şi'l omorî, luîndu-i banii.

Curtea era prezidată de d. Em. Cernătescu, iar acuzarea a fost susţinută de d. prim-procuror Ghinea Ionescu.

Acuzatul a fost aparat de d. avocat Gh. Beldiman.

Juraţii aducînd un verdict afirmativ, Curtea l'a condemnat la 6 ani reclusiune şi 50 lei despăgubiri.

● Zilele acestea se va da rezultatul concursului de matematică, ce s'a ţinut în cursul lunei trecute în localitate, între elevii şcoalelor secondare.

● Cursurile şcoalelor primare din localitate vor lua sfîrşit în ziua de 10 Iunie, iar promoţia elevilor va fi afişată la 15 a acestei luni.

● D. P. Culiano, profesor de matematici, refuzînd a face parte din comisiunea de examinare a elevilor preparaţi în particular, cursul superior, a fost numit în locul său d. profesor Popescu.

● De la 20—30 Iunie, practicanţii, seminarului pedagogic universitar, împreună cu elevii seminarului şi întovărăşiţi de directorul şcolei, vor face o escursiune în judeţul Bacău.

Inscrierile practicanţilor, cari doresc a participa la examen, se vor face la direcţie.

● D. Dimitrie I. Jora a fost numit copist la primăria comunei Cucuteni.

● Parchetul face investigări spre a afla cine pune în circulaţie bancnote italiane falsificate.

● D. Gheorghe Mucenic a fost numit copist la Creditul Urban.

● La şcoala normală „Vasile Lupu" se continuă cu lucrările de construirea unui paraclis.

Lucrările se fac cu multă îngrijire, atîta numai că dimensiunea paraclisului e prea mică, abia de 3 metri.

Din această cauză catapiteazma de la vechea biserică Trei-Erarhi care urma să fis aşezată în noul paraclis, nu mai poate fi aranjată din cauza micei dimensiuni.

Părintele diacon Şerban, pictor bisericesc a fost însărcinat să picteze o nouă catapiteazmă, anume pentru acest paraclis.

● Liberalii demisionaţi din club vor ţinea şedinţă astă-zi, joi seara, acasă la d. G. Şendrea.

— D. N. C. Paraschivescu l'a prins pe d. N. Gane, pe cînd acesta se cîntărea pe cîntarul din farmacia Konia.

— Se vede că vreai să te convingi cît ai pierdut din greutate—de la alegerea lui Stere încoace—a spus d. Paraschivescu primarului.

● Azi după amiază elevii clasei VI-a a şcoalei normale „Vasile Lupu", sub conducerea d-lui I. Mitru, directorul şcolei, au vizitat şcoala superioară de Arte şi Meserii şi fabrica de frînghii a d-lui Wachtel.

Mercuri întreaga şcoală, împreună cu profesorii vor vizita Cetăţuia.

● Pensiile civile şi militare pe luna aceasta se vor plăti la administraţia financiară cu începere de la 18 Junie a. c.

● **Judiciare.**—La secţia I a Curţei urma să se judece astăzi, în divergintă, procesul d'intre comuna Botoşani cu societatea apelor din Liège. Comuna Botoşani era represintată prin d. Mitescu şi casa din Liège prin d. Gaster.

Curtea neputîndu-se complecta, de oare ce d. consilier Buzdugan, ieşit la sorţi, era bolnav—procesul s'a amînat pentru 23 Octombrie.

— D. consilier de curte Em. Cernătescu, presidentul Curţei cu juri din Iaşi a inspectat secţiile tribunalului Iaşi. Atît magistraţii, cît şi advocaţii s'au plîns d-lui Cernătescu că, din cauza descomplectărei secţiilor tribunalului, procesele stau în suferinţă.

D. Cernătescu a promis că va face cuvenitul raport.

— Asasinul Tomiţă se află internat la spitalul sf. Spiridon. D. jude-instrucţorul Sculy şi d. procuror Livaditi, au fost eri la spital şi au luat interogatoriul asasinului.

— Un elev al liceului din Piatra-N. a fost condemnat, de secţia II a Curţei de Iaşi, la un an închisoare pentru furturi comise în laboratoriul acelui liceu.

Secţia II-a a Curţei de Casaţie a respins ieri recursul elevului.

— Astăzi urma să se judece cererea pentru declararea în stare de faliment a brutarului Fr. Zsakmary.

Tribunalul a obligat pe Zsakmary să-şi depună bilanţul.

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Un comunicat în chestia militară

Bucureşti.—„Monitorul Oficial" de astăzi publică un comunicat cu privire la cele publicate în ziare în chestia incidentelor din urmă.

Comunicatul spune că în aceste chestiuni s'au afirmat unele fapte inexacte şi, de multe ori, ele au fost exagerate ca rea intenţie. Astfel: 1) este neexact că întocmirea tablourilor de înaintare s'ar fi făcut pe considerente de favoritizm; tablourile au fost întocmite, în mod strict, în limitele legei, adică pe baza recomandărilor şefilor şi avizului consiliului superior al armatei.

2). Este neexact că, în scop de a putea înainta pe unii ofiţeri favorizaţi, alţii ar fi fost reformaţi pe nedrept; cazuri de reformă nici nu există, iar punerea din retragerea din oficiu s'a făcut pe baza cererilor comandanţilor de trupe; 3). Necunoştinţa de cauză sau denaturarea intenţionată au făcut pe unii să susţie că ministrul n'a fost de-o potrivă de just faţă de 3 capitani care s'au făcut vinovaţi de acte de nesupunere.

In fapt s'au comis trei fapte deosebite. Un căpitan a scris un articol într'o revistă, ceiace era contrar deciziunei ministeriale din anul trecut, care opreşte pe militari de a scrie prin reviste sau ziare nespeciale.

Un al doilea căpitan, călcînd regulamentul şi nesocotind autoritatea comandantului său de regiment a provocat la duel pe un coleg al său fără o prealabilă autorizare,—cu circumstanţa agravantă că cel provocat se afla în străinatate.

Un al treilea căpitan în fine a publicat într'un ziar politic, cu ştiinţă că contravine unei dispoziţiuni ministeriale, un articol care conţinea expresiuni neconvenite pentru superiori sei.

De altfel nu ministru pedepseşte pe aceşti căpitani, ci comandanţii direct; 4) In ce priveşte delaţiunile în armată, ministrul se rîdică contra acestei acuzări şi spune că nici odată acest sistem n'a fost practicat în armata romînă.

Scrisoarea d-lui colonel Petrescu directorul infanteriei, nu are altă valoare de cît o intervenţie amicală.

Discursul d-lui Lahovari

Bucureşti,—Ziarul Epoca *publică discursurile domnilor Al. Marghiloman şi N. Filipescu, dar comite un fals în ce priveşte publicarea discursului rostit de d. I. Lahovari. Acest discurs se publică sub formă de articol cu citate falşificate.*

Ziarele somează pe „Epoca" să publice discursul d-lui Lahovari, după notele stenografice.

Casa rurală

Bucureşti.—Băncile populare au cerut şi obţinut să fie admise a subscrie acţiuni la emisia de la 15 Iunie pentru casa rurală.

Acţionarii acestei case vor fi convocaţi la 25 Iunie spre a-şi alege representaţii în consiliul de administraţie.

Reintoarcerea maiorului Sturza

Bucureşti.—Cu expresul Orient de astă-zi va veni aci de la Paris d. maior Sturza spre a se bate în duel cu domnii căpitani Cătuneanu şi Cantacuzino şi spre a vida incidentul cu martorii acestuia de pe urmă: căpitanii Moruzzi şi Paianu.

Primul-ministru este afectat de turnura ce-a luat-o afacerea şi care după toate probabilităţlle, va avea ca urmare rechemarea d-lui Sturza de la Paris.

Instalarea d-lui Djuvara

Bucureşti.—D. Djuvara, noul ministru, s'a prezentat astă-zi la minister însoţit de d. Anton Carp, care l'a recomandat funcţionarilor superiori de la acel minister.

In alocuţiunea ce o adresează funcţionarilor, d. Djuvara a spus că nu cere de la subalternii săi de cît un concurs luminat pentru binele general.

Manevrelo regale

Bucureşti.—Manevrele regale vor fi făcute, probabil, în anul acesta de către corpul III de armata.

Până acuma nu s'a decis nimic definitiv.

Camera Austriacă

Viena.—La Cameră urmează discuţia budgetului pe articole. Deputatul german radical Wolff face aluzie la acordul intervenit la Reval între două mari puteri care rivalizează în Balcani şi în Asia Orientală, declarînd că Rusia şi Anglia au căzut de acord să se puie deasupra programului de la Muersteg.

Această stare de lucruri ar putea provoca un pericol de resboiu şi cu greu ar putea diplomaţia să ne ferească de răsboiu.

Oratorul aminteşte de asemeni călătoria celor trei şefi de partide, slava de la Cameră, ceia-ce are o anumită conexitate cu întrevederea de la Reval.

Teribilă furtună

Paris.—Eri seara un ciclon s'a deslănţuit în împrejurimele Capitalei, pe partea de răsărit; la Joinville, Charenton, Vincennes, Creteil arborii au fost desrădăcinaţi şi circulaţia tramvaielor întreruptă.

O birjă care stătea înaintea unui restăurant a fost aruncată contra unui pom; birjarul a avut capul sfaramat.

Cetate ocupată

Taebritz.—Agenţia Westnic povesteşte că o companie de infanterie turcească, ar fi ocupat cetatea din Tsakrinkold, la 25 versete de Şalmas.

Linie asigurată

Constantinopol.—Se crede că construcţia căiei ferate de la Dunărea la Marea Adriatică e asigurată; convenţia financiară a fost iscălită.

Inundaţii

Alexandropol.—In urma unei ploi foarte violantă, oraşul Erivan din Armenia, a fost complect inundat de valurile de apă, coborîndu-se din munţi.

Multe case au fost luate de rîul extraordinar de umflat, care trece în mijlocul oraşului.

Afacerea Lemoine

— Inginer şi aventurier —

Paris.—Judecătorul a primit o scrisoase dela Lemoine, spre a se scuza că nu s'a înfăţişat spunînd că partea civilă şi proprietarul său, i-au făcut o sumă de dificultăţi şi că a vrut numai să'şi recapete liniştea nesesară spre a veni în curînd să cufunde pe clevetitori.

Paris.—Scrisoarea lui Lemoine a fost deschisă. Formula pentru fabricarea diamantelor conţine explicaţiii lungi şi fantastice, care nici nu necesitează o expertiză.

Inginerul Lemoine n'a fost de cît un aventurier.

Paris.—Judele de instrucţie a înştiinţat autorităţile poliţieneşti că inginerul Lemoine a fugit.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în toată ţara.

FABRICA "MODERNA"
Comuna Copou str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Gonosan
TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repe de durerile şi opreşte secreţiunea, *scurtează durata boalei şi preîntimpină complicaţiuni.* Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 2.50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Bilete Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumătate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite **ca şi** noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

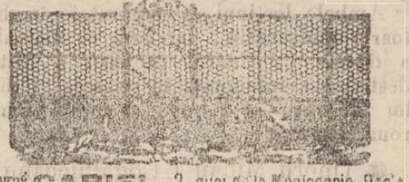

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

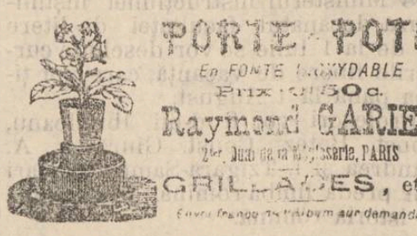

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic în acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie luminatoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 453.—IAȘI, Sîmbătă 7 Iunie 1908

Rostul Excelențelor

Carpiștii și-au mobilizat excelențele.

Congresul ținut la 2 Iunie în București a scos la iveală tactica admisă, de a pune în linie de batae elementele cele mai de forță din partid: cei 2 șefi și fostele excelențe.

De altfel au mai rămas excelențe neîntrebuințate; să fie ele oare a doua linie de batae? Să fie un Tit Maiorescu, un C. Olănescu, un C. Arion oameni de pus în a doua linie de bătae?

Dacă era vorba de pus în prima linie de batae toate excelențele, trebuiau îngrămădite toate de la început.

Adică ce ar fi stricat congresului, dacă se mai scurtau de-o schioapă discursurile ținute! Și așa n'au fost ele mare ce lucru! scurtate poate cîștigau ceva în precisiune și concisiune, și erau încaltea toți mulțumiți.

A și început a eși vorba că unii s'au supărat, ca C. Arion și Tit Maiorescu.

Un lucru însă se întreabă: ce s'au făcut Universitarii? Unde sunt? Au eșit ei din partid? Li s'au șters rolurile? Ori au fost găsiți deja angajați: Ion Bogdan cu Haret pentru diplomatica lui Ștefan cel Mare; Pangrati și Mehedinți tot cu Haret pentru consiliul permanent. Onciul ocupat iar cu Haret cu congresul de istorie.

Noi știam că fala junimismului erau și sînt Universitățile. La teatrul liric, în 1902, au fost vorbitori în majoritate universitarii. Atunci s'au etalat mutrele naive ale odraslelor lui Maiorescu și cu acest stoc restrîns de universitari se fălea d. P. P. Carp că trebue să guverneze țara.

Faptul că s'au nesocotit universitarii intră tot în cadrul calculelor d-lui Nicu Filipescu. Dînsul a crezut că cu o svîrlită să facă două pălite.

Intăiu primind să vorbească excelențele, nu profesorii universitari, nici beizadelele, s'a crezut că se rîdică mai mult moralul cadrelor chemate la congres. Bieții oameni au fost aduși cu nepusu'n masă; au fost rîdicați pe sus, nu șagă și așa cu inima cît un purice, cu credința că merg pentru o cauză pierdută, trebuia să-i înfiripeze prin cuvinte de foști miniștri.

Și poate că a prins la ceva această tactică. Ori cît de șters ar fi, ca personalitate politică, d. Gh. Gr. Cantacuzino, dar e dînsul fost șef și prim-ministru. S'a crezut că dacă d. Cantacuzino va spune că a retras creditul politic d-lui Take Ionescu, se va lăsa o convingere mai adîncă în partid că nu Take Ionescu a retras creditul politic d-lui Cantacuzino, și că dar s'a sfîrșit cu Take Ionescu. Ce, monșer, a zis'o Nababul!

Dacă ar fi spus ori care altul că partidele nu trebue să se rezime pe o personalitate ci pe idei; efectul ar fi fost mai slab; dar așa a pus pe I. Lahovari să discute chestia. „Ce, monșer, așa a zis Lahovari!

Chiar Ionaș Grădișteanul Cercel, care ține la matca partidului, poate influența masele, căci, dă, a fost ministru!

Cît despre Nicu Filipescu și Marghiloman cu finanța străină, cu vinderea țării, e trucul lor. Partidul s'a fost deprins cu pupilatul lor, întru cît nu de mult Nicu Filipescu era acela care îndrepta acelaș vocabular josnic la adresa d-lui Alex. Marghiloman.

Iar dacă un Delavrancea a vorbit de un Cameleon, el e artist și artistul face bine de se inspiră și de la politică.

Publicul chemat nu se întreba cum se face că toți cei 7 apar azi uniți, ei cari s'au fost făcut albie de cîni altă dată!

Deci excelențele au fost puse să vorbească pentru înalțarea moralului partidului. Tuturor în piept le era inima rece, și cei 7 foști miniștri le-a mai rîdicat moralul.

Dar a doua pălită este aceasta.

Congresul acesta trebue să fie socotit ca începutul campaniei electorale din București. Pentru această campanie la ce bun să fi pus în linie de batae profesori Universitari! Cu ei se poate cel mult formula doctrina conservatoare la Teatrul liric, dar nu asmute masele electorale ale Capitalei. Căci este un fapt; straturile de jos ale Capitalei se mișcă mult mai mult, cînd au a face cu foști miniștri.

Faptul că a fost cine-va ministru —și poate să și mai fie—e un mare *à tout* pentru alegătorul din București. N. Filipescu știe aceasta; și așa a croit lista vorbitorilor: 7 foști miniștri și un artist. Cei 7 foști miniștri au să rădice moralul maselor de delegați veniți din țară, moral foarte scăzut, mai ales în urma atîtor repetate învingeri; iar pentru București trebue pus în linie de batae întregul stat major politic încercat...

...Și șepte sfetnici ai Coroanei s'au ocupat de Take Ionescu, criticîndu-l pe toate fețele; dar un lucru n'au spus acești 7 sfetnici ai tronului: pentru ce grosul partidului a urmat pe Take Ionescu, dîndu-i lui directiva și a lăsat pe cei 2 șefi să se bată ca peștele pe uscat cu umbra de partid ce le-a mai rămas? Iar dacă partidul în adevăr e cu iei, de ce s'ar mai teme de un aventurier politic, care după dînșii și-a jucat ultima carte de om politic?

Știu însă foarte bine acești sfetnici ai tronului că Take Ionescu a tărît cu el—sau a fost tărît el—întreg partidul conservator, afară doar de cei prea legați de vechi interese; și că peste elementele fățiș, legate politicește, Take Ionescu are acel ascedent politic asupra țării, care-l face să fie tare, pentru că are cu iel inima și gîndul a tot ce e bun romîn, alegător conștient, dar neînregimentat încă.

* * *

O MARE MINUNE

— *La congresul junimist nu s-a vorbit de d. Bădăreu* —

Tot ce s-a spus și se putea spune la „congresul" junimist nu ne-a surprins și nu ne-ar fi putut surprinde; ba încă, ca să fim sinceri, discursurile rostite Luni în sala Eforiei ar fi putut fi ceva mai violente, față de marele avînt luat de partidul conservator-democrat.

Totuși, „congresul" prezintă o notă originală, o notă surprinzător de originală și pe care nu ne putem opri a nu o releva:

Fruntașul nostru d. Al. Bădăreu n'a fost atacat la acea întrunire. Este pentru prima oră de la întrarea d-lui Bădăreu în minister, cînd d. Filipescu ia cuvîntul în public, fără a ataca pe fruntașul nostru.

Dar dacă, la prima ochire, împrejurarea aceasta ne surprinde din partea furiosului d. Filipescu, gîndind însă ceva mai profund, explicația fenomenului ne apare cu toată limpezimea.

In adevăr, dacă d. Filipescu ataca pe d. Bădărău, se supăra... Nababul. Da, se supăra d. Gh. Cantacuzino.

Lucrul pare curios la prima vedere, și totuși așa este! Pe ce temă ar fi putut ataca d. Filipescu pe d. Bădăreu, dacă nu pe tema împămînteniților, calul de bătaie de predilecție a uscătorului prunelor romîne?

Or, se știe că in chestia indigenatelor, Nababul se simte pe căciulă cu o muscă cât Froim Fischer de mare...

Iată, dar, de ce nu s'a vorbit despre d. Bădăreu la „congresul" carpist?

„Resemnarea d-lui PANU"

— Cîte-va observații judicioase —

In lagărul liberal local a fost mare zarvă în jurul demisiunei d-lui Panu — dar nu mic a fost zgomotul cînd s'a cunoscut că directorul Săptămînei *a revenit asupra hotărîrei și s'a resemnat a primi presidența d-lui Stere.*

Atît de mare a fost buimăceala produsă în cît Liberalul *a comis prostia de a da o dezminţire de care au rîs și curcile.*

Asupra celor petrecute un liberal ne spunea aseară:

—*„Pe noi ăștia, care am votat pentru Stere, nu ne-a speriat faptul că s'ar putea întîmpla că d-nii Gane, Climescu și alți cîți-va membri din club ar demisiona. In primul loc știam că așa ceva nu este cu putință—întru cît cunoșteam oamenii — și apoi ce reprezintă astăzi d-nii Gane și Climescu în partid? Tradiția? Aceste lucruri nu prea au căutare și apoi știm prea bine că avem a face cu oameni care nu se prea hazardează mult—fiind că sunt oameni foarte pozitivi.*

Cu d. Panu chestia se schimbă însă. Directorul Săptămînei *este un om politic de mîna întîia și lovitura ar fi fost puternică.*

Noroc, însă, pentru d. Stere, că d. Panu face politica cunoscută și greu de calificat. A fost de-ajuns o intervenție, a d-lui Ionel Brătianu, a fost deajuns ca ministrul de interne să se arăte dispus a voi să-l împace pe irescibilul director al Săptămînei *pentru ca lucrurile să fie aranjate à l'amiable.*

Și au fost aranjate atît de mult à l'amiable în cît d. Stere posedă astăzi o scrisoare de la d. Panu din cele mai mulțumitoare.

Și fiind că voi, de la Opinia *ați vorbit de formula descoperită de d. Panu pentru a scapa de încurcătură, vă pot spune că scrisoarea cuprinde un pasagiu care privește direct pe takiști—fiind-că d. Panu pare a fi fost nemulțumit de d. Stere din cauza unei pretinse atitudini bine-voitoare față de d. Bădăreu.*

De ați ceti acel pasagiu nu v'ați mai ocupa de gesturile d-lui Panu.

*

Aceste, în ce privește formula de revenire, a adăugat interlocutorul meu, dar în fond totul se reduce la un aranjament în regulă —din nenorocire atît de des în viața politică a d-lui Panu.

Și fiind că s'ar putea obiecta că un om ca Stere nu se pretează la astfel de lucruri, îți voi povesti un caz care zugrăvește definitiv oamenii.

Puțin după numirea d-lui Poni în comisia superioară agricolă și cu cîte-va săptămîni în ajunul alegerei parțiale de la Iași, d. Gane a plecat la București și s'a agitat contra d-lui Stere.

Drept orice răspuns directorul Vieței Romînești *a comunicat indirect d-lui Gane că probabil va trebui să se retragă de la primărie spre a candida contra d-lui Gh. Lascar.*

Comunicarea a avut efect: d. N. Gane nu s'a mai agitat, dar a scapat de candidatură și a remas la primărie, cum dorea de altfel.—S.

O „REVENIRE"

După aproape patru zeci ani de politică, d. Panu a rămas ceea ce-a fost: un simplu aventurier, preocupat numai de el însu-și: de persoana sa și de chestiile sale personale.

In restimpul de cînd face politică, a fost și liberal și conservator; a fost și șeful unei puternice grupări politice; s'a apropiat și de d. Carp; a fost fervent sturzist și s'a declarat ieri fervent brătienist—probabil în amintirea lui Ion Brătianu la anihilarea politică a căruia a conlucrat cu succes.

Pentru d. Panu toată politica este un fel de castel de carton: astăzi îl compune, mîne îl dă jos; îl compune după cum convine intereselor sale personale și îl dă jos tot așa.

In cei patru zeci de ani d. Panu nu s'a văzut de cît pe el însuși și a ținut ca, din toți cîți îl împrejmuiau, din acel grup de entusiești și de oameni capabili, numai el—șeful—să fie văzut. De aceea să și explică fenomenul că fostul șef radical n'a voit să se fotografieze nici-o dată: „fie-care, își spune el, trebue să mă vadă—și numai pe mine".

Egoizmul acesta a redus pe d. Panu, odinioară șeful unei grupări politice distinse, la duetul Dobreanu și încă la un duet—cel mult la un cadril. Faptul nu l'a supărat: chestia ie că el—Panu—a rămas!

A trecut la liberali. O promenadă banală. Alaltăeri s'a supărat și pe liberali. A fost grăbit să demisioneze: telegrafic —urgent, cu adeverință de primire. Oprea lumea în loc și se văita: „auzi dumneata, să'l aleagă pe Stere și pe mine să mă neglijeze. M'au torturat cu indiferența lor. Am demisionat".

Peste un ceas era îndărăpt la liberali. „Lui auzi dumneata Stere" i-a scris să considere demisia ca neavenită". De prietenii din Iași și din Huși, care au fost nesocotiți, n'a mai vorbit. Ce nevoe are el de prieteni! Facă ce-or pofti.

Vorba ie că criza morală din partidul liberal a fost tranșată în bine: „d. G. Panu va pleca la un les Bains oare-care din Franța".

Criza morală a fost rezolvită: dacă ții ca d. Panu să nu-ți voiajeze din partid, trebue să'l faci să poată voiaja.

Asta a înțeles d. Brătianu și d. Panu a devenit brătienist!

CATE-VA NOTE

Cadavrul jandarmului rural.

In procesul care s'a judecat ieri la curtea cu juri din Iași, au produs legitimă senzație: preumblările, scandalul și bătăile la care s'a dedat, după procesul-verbal al unui jandarm rural—cadavrul numitului Ion Coroi.

Procesul verbal atestă, în adevăr, următoarele:... „ieșind din cărciumă, spune jandarmul, am găsit cadavrul în șanț. După aceea cadavrul a ieșit din șanț, s'a preumblat și s'a luat la bataie cu mine pînă ce—tot cadavrul —a încetat din viață".

Cadavru cu asemenea constituție de fer și cu atîta putere de resistență —n'a mai existat!

*

Cea mai grea din sarcini.

In introducerea la discursul seu din urmă, d. P. P. Carp a făcut, după notele stenografice oficiale, următoarea figură:...„soarta ne-a impus sarcina de-a purta *un* resboi cu un inimic pe care-l avem în față și cu un inimic pe care-l avem în dos".

(Ilaritate aplauze)

Grea sarcină: un resboi cu doi inamici; unul în față, celalalt în dos, iar la mijloc, uriașul însărcinat sau dama cu barba de un metru!

Ceva pentru panorama lui Braun!

*

Un junimist se văita ieri: „șeful nostru ne mîngăie cu devize. A fost odată: regele și dorobanțul; pe urmă: răbdare și tutun și, acum în urmă, sus Dinastia jos Corupția.

D. Carp crede că suntem architecți și ne hrănește cu devize...

OAMENI ȘI LUCRURI

O CARIERA

D-lui G. D. Șerban

Liceul nou are și dînsul — ca palatele de justiție — o sală a pașilor perduți.

Și aici poți găsi totdeauna — ca și dincolo — oameni cu sufletele adînc emoționate, cu privirele tulburi, cu fețele palide, plimbîndu-și pașii cu încetineală și așteptînd cu nerăbdare o sentință. Sunt părinții copiilor.

In zilele aceste de examene ale celor pregătiți în particular tabloul devine cu deosebire interesant și emoțiunile sunt foarte intense în așteptarea verdictului pe care are a-l da „comisiunea" și de acel verdict atîrnă soarta atîtor elevi — de eleve nu mai vorbim — viitorul atîtor cariere.

Căci în primul loc e vorba de cariere, iar nu de învățătură și de studii. Ideea reușitei le examen este astăzi materializată și ea se întrupează cu desăvîrșire sub această formă simplă, cam brutală poate: existența. Și ea explică ori scuză nu numai munca ce se cheltuește, sforțările ce se depun, dar și stăruințele ce se pun în joc, influențele ce se încearcă și cari ar fi cu totul condamnabile sau ciudate, cînd ar fi vorba numai de cunoștințele propriu zise, numai de un ecxamen cultural, iar nu de o dureroasă problemă ce se rezumă într'un cuvînt:

— Cariera!

„Vai, dac'ai ști ce muncă m'a costat băiatul ăsta în trei luni de zile!" îmi spune odoamnă, tînără încă, și care avea mina cea mai îngrijită între persoanele cîte se găseau în sala de așteptare. Și cu luare aminte am ascultat-o povestindu-mi întîmplarea cu băiatul.

...Cum copilul nu prea arătase aptitudini la studii, tatăl său — care e profesor secundar — îl neglijă și se decise a'l lăsa numai cu cele patru clase primare. Ba, luă o hotărîre mai eroică încă: să-l dea la vr'un negoț, ori chiar la un meșteșug ca să-și poată cînd-va cîștiga existența.

Pe cînd îmi povestea, respirația doamnei luase acel aer caracteristic al gemătului, ceea ce denota o cumplită oboseală și o stare de adîncă enervare, un adevărat surmenagiu fizic și moral.

«Ne-am adresat la diferiți negustori să primească băiatul. Crezi c'a vrut care-va? De îndată ce aflà că e „băiat de profesor" se uita cu neîncredere, ori cu mirare și clătina din cap:

— „Noi nu putem primi băeți de familie" pentru că nu-i putem pune la muncă..."

Ne-am adresat la ateliere cunoscute, în vederea unei meserii. Am primit răspunsul stereotip:

— «Cum să primim un „băiat de profesor"? N'avem loc pentru băieții săraci, c'am avea mai mare folos. Al dvoastră o să fie pentru slujbă, nu e de noi".

Și așa mai departe. Și așa preste tot. O grevă în contra băiatului și a părinților.

«Iar după vre-o doi ani perduți în asemenea zadarnice încercări — încheie doamna —m'am pus eu singură de l'am preparat în trei luni de clasa I secundară. Cît am muncit, poți cunoaște după halul în care mă vezi».

Avea în adevăr o mină, de par'că ieșise din spital.

Dar cel puțin băiatul o să aibă o „carieră", dacă nu poate găsi „favoarea" de a învăță negoțul ori o meserie. **Rodion**

Prea multă dragoste!

Confratele Leandru de la „Ordinea"— pseudonim care amintește una din cele mai frumoase și mai aventuroase legende amoroase—atrage atențiunea asupra unuia din cele din urmă paradoxe emise de Octave Mirbeau.

Credem interesant a cita un fragment mai mare din articolul lui Mirbeau pentru a se vedea mai clar în ce mod scriitorul acuză generațiile de până acum că au alintat și cultivat din cale afară mult în lucrările lor literare un sigur sentiment: amorul.

Reproducem părțile caracteristice din cele scrise de Mirbeau:

„Pe cînd știința își dă toată silința să limpezească izvoarele vieței de toate rătăcirile metafizice ce le întunecă; pe cînd iea cucerește țărmuri neexplorate, interoghează infinitul, spațiul și eternitatea materiei: pe cînd iea merge să cerceteze, în fundul mărilor primitive, materia primordială, din care purcedem, care'și urmează dezvoltarea-i înceată în cursul a milioane de ani și în milioane de forme, până ajunge la evoluția cea mai desăvîrșită, până ajunge la om,... literatura se mărginește să tot îngîne, să tot scîncească mereu bietele cîntece, asupra a două trei sentimente artificiale și convenționale, cari trebueau să fie sfîrșite, istovite de mult, de cînd slujesc mereu să ne încânte, pentru că pare că ne încîntă.

Literatura n'a tras nici un învățămînt, n'a tras nici un folos, pentru întinerirea-i, din modurile superbe și noi de educație pe cari știința i le-a adus, nici din frumusețile estetice noi, ce puteau să izvorască de aici.

Cu o îndărătnicie ne-nfrîntă, literatura se împotrivește de a intra, cu știința, în cîmpul aproape nemărginit, deschis de aceasta tuturor activităților mintale și artistice ale omului.

Literatura nu se dezlipește de dragoste, cu alte cuvinte de singura și palpitanta chestie de a ști dacă Stan se va însura cu Stana, și dacă Stana îl va înșela pe Stan, și anume în ce chip și din contra. Literaturei îi trebuie dragoste.

In privința asta toți literații sînt de acord: naturaliști, idealiști, verești, moderniști, psihologi. Opere ca Germinal, în care Zola ne arată grozava, înfiorătoarea fantomă a chestiei sociale sînt rari. Tot atît de rari sînt și acele cari, ca Anna Karenina de Tolstoi, și „Boala Veacului" de Nordau, cari frămîntă ale omenirei pătrunzătoare lumini.

Lumea s'a întors foarte iute la alcovurile adultere, unde dragostea își rage vecinica tînguire.

Cînd stăm o clipă și ne gîndim la asemenea lucru, descoperim ceva de necrezut, nebunesc. In bălăceala literară, personagiile de roman nu exprimă și n'au decît o preocupare: iubirea.

De la cea dintăi pagină și până la cea din urmă, toate numai iubesc: și când au isprăvit de iubit într'o carte, încep în alta din nou.

Ș'ai crede că au o anatomie specială, neisprăvită, pentru că, cu o ușurință cu adevărat uimitoare, astea suprimă toate celelalte nevoi ale vieței fizico, s'ar crede că au o structură craniană particulară, pentru că, dintr'o trăsătură de condeiu, șterg toate manifestările vieței intelectuale, manifestări cari rămîn aproape la feliu cu cele ale acelor cretini sau idioți din Alpi, cu occiputul turtit, cu crierul lipsit de circonvoluții și de materie cenușie, căror, în noaptea inferioarei lor animalități nu le rămîne, în funcționare, ca lucru viu, decît instinctul sexual.

Dragostea-i bună. In tinerețe, dragostei datorim atîtea ceasuri de iluzii încîntătoare, atîtea credinți înșelate curînd, și de asemeni atîtea dureri, dureri fecunde prea rar.

Mai mult, dragostea-i aceea care tîrăşte pe om la atîtea fapte nenaturale, unele tragice, altele comice, toate sau mai aproape toate de o sminteală care dă de gîndit, fapte al căror studiu este interesant, însă prea complicat, încurcat. In cele din urmă, fără să vree, dragostea continuă speţa.

Ea e în acelaş timp delicioasă, extravagantă, dezonorantă, tîmpitoare, criminală şi reproducătoare. Aşa că-i drept să aibă în literatură locul însemnat pe care îl ocupă în vieaţă. Dar, în vieaţă nu-i numai dragoste. Există, mi se pare încă o mulţime de alte lucruri, cu toate că poate nu par a exista.

Francis Magnard, zicea, în timpul din urmă, că, după vecinica istorie, vecinic tot povestită, a inimei noastre, ar fi bine ca cine-va să se hotărască, în cele din urmă, să scrie şi istoriea crierului nostru. Crierul nostru. Iată într'adevăr un organ părăsit, neglijat. Cu toate astea, o prea frumoasă carte s'ar putea alcătui despre iel, pentru că materialurile nu lipsesc. „Lumea-i strîmtă, zice Schiller, crieru-i vast". Iar Huschke scrie: „Crieru-i templul a ceea ce ne interesează pe lume mai mult. Da, soarta neamului omenesc ie strîns legată de cele 65—70 degete de masă cerebrală, iar istoria omenirei este înscrisă într'insa, ca într'o carte mare, plină de ieroglife". Cu toate astea puţini sorţi sînt, ca o asemenea carte să fie încercată, încă mult timp, cel puţin în literatură. Motivele sînt multe şi minunate, în afară de incurabila ignoranţă de care sînt atinşi literaţii moderni. Mai înainte de toate, subiectul ar fi lipsit de acea voioşie sănătoasă şi de acea emoţie cordială, atît de recomandată de critici, iar cartea, care ar face o asemenea încercare, ar risca poate să nu se vîndă. Cărţile însă nu-s făcute de cît să se vîndă, şi numai dragostea se vinde la editori, ca şi pe trotuare. Literatura e un comerţ ca oricare, mai pretenţios ca ori-care, în înţeles că se mişcă într'un cerc mărginit de producţie, mărginit la chestiile de dragoste. Publicul, dragoste vrea şi nu vrea de cît asta. Literaţii sînt siliţi să vîndă dragoste, Ei o vînd în cutii, în pungi, în flacoane, în sticle. Vînd proaspătă, conservată, marinată şi afumată. Lucru de mirare ie că după ce au vîndut atîta, sub ori-ce formă, tot mai au de vîndut.

„...Ciţi-va scriitori, mai cutezători, mai brutali, rupînd de-o dată cu tradiţiea amorurilor elegante, titrate, imaginară să introducă spălătorese, lemnari, în romanele lor, făcîndu-i să se iubească ca şi cum ar fi fost nişte marchize sau duci. Asta iera fireşte o pretenţie care nu se putea susţine, o pretenţie necinstită. Ceea-ce făcu un scandal colosal. Se protestă în numele bunului gust, în numele moralei, în numele adevărului, dreptăţei. Criticii hotărîră că venise sfîrşitul lumei. Dar scriitori novatori nu se lăsară răpuşi. Ei declarară în memorabile prefeţe, în care se vorbea de determinism, de anchete sociale, de ştiinţi naturale, nu numai că vor urma a face să se iubească tîmplarii şi cu spălătoresele, ci, dacă li se va căuta înainte pricină, iei *îi vor face să şi cugete, să gîndească.* In faţa unei atari ameninţări, scandalul, încetul cu încetul se linişti, prinzîndu-se a se zice, în cele din urmă, că ori cît de puţin probabilă ar fi fost iubirea unei spălătorese, tot iubire era, ceea-ce, de cît nimica, tot însemna ceva.

Criticii, astă-zi, au încetat de-a lupta. Ei adoptă mişcarea, adică se dezinteresează de dînsa complect...

Asta-i starea actuală a literaturei! Şi nu sînt semne ca ea să se schimbe curînd. Sîntem osîndiţi încă la îndelungi adulteruri şi la nenumarate: «Spune-mi că mă iubeşti». Iar conde'ul care va trebui să scrie cartea visată de către Magnard, care să cuprindă istoriea contemporană, cu totul nouă a ideilor noastre, nu numai repetarea răs-învechitelor noastre sentimentalităţi, condeiul acesta ie departe de a fi fost făurit."

Octave Mirbeau este şi astăzi ceea ce a fost tot deauna, un făuritor de paradoxe într'un stil excelent. Dar dreptate cam are, nu-i vorbă... **Blag.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Poeţii între ei.—Nu e lucru nou pentru nimeni, dacă va afla că poeţii—indiferent dacă sunt ai noştri ori de aiurea—nu se prea iubesc grozav, nici nu se prea admiră între dînşii. E în firea—zeţarul e rugat a nu tipări fierea—oamenilor, ca să se pizmuiască toţi acei ale căror manifestări rivalizează pe un teren comun şi poeţii sunt, înainte de toate oameni. Unul dintre cei mai mari a şi mărturisit-o: „Homo sum et nihil humani a me alienum puto".

Fără de voie, cînd un poet are a-şi da părerea asupra unui altuia, alterează adevărul, micşurează realitatea, neagă une-ori evidenţa.

Cu drept cuvînt d. M. Dragomirescu în ultimul număr al „Convorbirilor critice", se miră de o notiţă scrisă de poetul Octavian Goga asupra lui Corneliu Moldovan, traducătorul biblicei poeme: „Cîntarea cîntărilor": „D. C. Moldoveanu, care în volumul de versuri „Flacări" nu ne-a spus nimic, a ascultat sfatul înţelept al unora şi lăsînd la o parte inspiraţiile originale, s'a dedicat traducerilor... Scriitori de felul d-lui Moldoveanu sunt *mulţi*, în toate literaturile. Nefiind înzestraţi cu adevăratul dar al poeziei, lipsiţi de imaginaţie, chinuiţi de regulele „Poeticelor", aceşti scriitori pot, în schimb, mînui cu multă uşurinţă versul..."

Cu siguranţă că nici un critic nu s'ar încumeta să definească astfeliu pe un poet de un real şi însemnat talent ca d. Corneliu Moldovanu. Volumul „Flacări" are puternice bucăţi originale şi a relevat lumei literare un prea frumos talent poetic. Ceea ce însă nici un critic n'ar avea cuvînt să afirme, o spune d. Oct. Goga cu o semeţie de ne scuzat. Pentru că poeţii îşi permit a fi nedrepţi, nu numai în versuri, ci şi în proză, mai ales în proza care vorbeşte despre... alţii.

*

S'a pus sub presă şi va apare zilele aceste „Indrumarea" No. 4 cu un sumar bogat şi ales.

*

Scriitorul german Paul Heyse a împlinit 78 ani şi termină acum un nou volum „Oameni şi destine". El s'a restabilit deplin de lovitura căpătată nu de mult într'un accident serios.

*

La finele lunei Iulie se va inaugura la Amiens statuia lui Jules Wernes, scriitorul plin de imaginaţie şi de interes. Scriitorii germani au hotărît a participa şi ei la onorarea scriitorului printr'o delegaţiune şi coroană.

*

In *The Times* din 9 Iunie profesorul de „Gaster", originar din Romînia, relatează despre descoperirea cărţii samaritene „Iosna" Eruditul cercetător călătorind mai anii trecuţi în Orient a primit în Nablus, Samaria, de la marele preot de acolo în număr de scrieri samaritene între care şi o cronică ce se dovedeşte acum a fi o transcriere samariteană a cărţii Iosna. Ea e scrisă în limba samariteană-arameică, în al 2-lea secol înaintea lui Crist., adecă cu o mie de ani înainte de fixarea definitivă a textului biblic, deci e de mare importanţă pentru critica biblică.

*

Profesorul Henri de la Sorbona a fost în Viena să facă fotografii pentru cinematograf, de pe părticelele aproape ultramicroscopice, cari au aşa zisele mişcări browniene, după Brown descoperitorul lor. Diametrul părticelelor de cari e vorba nu e mai mare de o miime de milimetru, adică de cît aşa zisul „micron". Cu ultramicroscopul se pot vedea aceste mişcări dar nu se pot bine numări. Henri le-a fotografiat pe un film cinematografic, mărite de mai multe mii de ori, aşa că le vom putea vedea dănţuind pe pînză sau pe perete. Mai mult, de pe aceste mişcări mărite se vor putea calcula exact cele adevărate.

*

Cumparaţi Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Ioseph Deisaux arată, în „La Nature" că'n Asia mică, la Bunjurkli, între Soma şi Magnezia, se fabrică şi acuma o unelta de treerat preistorică. E ca o masă de lemn pe care sunt înfipte mai multe rînduri de bucăţi de cremene ascuţite. E întocmai *tabulum* descris de Varron, care ne spune că avea ori pietre, ori cuie de fier.

La tabulul de azi pun boi şi'l trag peste snopii aşezaţi pe arie.

Se întrebuinţează în toate insulele archipelagului şi pînă în Tesalia şi Siria. Astfel de tabulum se întrebuinţează în Balcani, în Bulgaria.

De Launay a văzut maşina lucrînd. Mai arată că în jurul ariei se află un şir de piatre mari făcînd cerc,

Informaţii

○ Cetim în *Secolul*:

Prin cercurile junimiste se comentează cu multă descurajare discursul d-lui P. P. Carp pronunţat la congres şi apărut azi în „Epoca", după notele stenografice.

Ameninţarea brutală a d-lui P. P. Carp la adresa Coroanei, a descurajat cu totul pe junimişti, cari văd într'insa un semn că şeful lor a pierdut ori ce speranţă de a veni la puterie fie prin încrederea Coroanei, fie prin încrederea ţarii.

Mulţi junimişti spun, că era mai bine nici să nu se ţină congresul, căci cel puţin partizanii ar fi rămas cu credinţa că d. P. P. Carp va veni în curînd sau mai tîrziu la putere.

● După noua organizare făcută în conformitate cu noua lege comunală, ce se va pune în aplicare de la 1 Iulie, judeţul nostru va trebui să aibă 12 inspectori comunali.

Prin urmare, pe ziua de 1 Iulie, în afară de cei 6 inspectori actuali, vor mai fi numiţi încă 6 inspectori comunali,—noua organizare împărţind judeţul în 12 plăşi

● **Rezultatul examenului judecătorilor stagiari.** — Iată numele candidaţilor care au reşit la examenul înscris pentru funcţiile de judecători stagiari, d-nii: C. Napoleon, Em. Demetrescu, I. Ghiţescu, I. Niculessu-Periţeanu, I. Stinghe, V. N. Oncea, Gh. Vizanti, Eduard Mitru, Aurel Demetrescu, Ilie V. Purdilă, G. N. Georgescu, C. Z. Simionescu, Iacob G. Solomon, Stan I. Borănescu, Dimitrie Mihăescu, Regulus Vălinescn, Elefterie O. Stănescu, Adam Antonescu, Emil Cămărăşescu, G. C. Mihailescu, Mircea Dobrescu, Stancu Popescu, Bucur P. Chiculescu, M. Drăghescu, V. A. Grigoriu, V. Iacobini, Gh. Nicoreanu, Paul Adrian, I I. Apostolescu, P. P. Donici, N. Dimitrescu, I. D. Alexandrescu, N. I. Popescu, St Constantinescu, Simion Musceleanu, Al. I. Nicolescu, V. C. Săvescu, V. I. Anton, Emilian Condeescu, Simion Popp, G. I. Popescu, I. I. Marinescu, Filip C. Tomescu, M. Trandafirescu, Octav Vestimian, I. G. Epureanu, I. Munteanu, N. Damian, C. Gr. Demetrescu, N. Gavrilescu, N. Georgescu, D. Săvulescu, Ion Rosei, I. G. Sorescu, Aurel Urzică, V. Alexandrescu, Panaite A Babei, Eugen Costin, Marin C. Popescu, M. V. Vasilescu, Al. C. Bunescu, I. Dolbă, V. Făşie, G. Z. Florescu, D. Ghimpanu, N. I. Grigorescu, N. S. Ionescu, G. B. Isbăşescu şi Iordan S. Nicolescu.

● După noua modificare a legei învăţămîntului primar, elevii claselor I, II şi III-a vor lua vacanţie în ziua de 11 Iunie.

Elevii cl. IV vor trece un examen de absolvire a cursului primar în zilele de 13—16 Iunie.

Se vor da probe scrise şi aritmetică.

● Producţia de fine de an a conservatorului de muzică şi Declamaţie din localitate va avea loc la Teatrul Naţional, în ziua de 15 Iunie a. c.

Biletele se găsesc la agenţia „Thalia" (Th. Maximovici) Piaţa Unirea.

● Examenele particulare la şcoalele primare vor începe la 13 Iunie, iar nu la 10 Iunie, cum era stabilit la început.

● D. I. L. Caragiale a plecat la Berlin unde va sta până în toamnă.

● Se zice că anul acesta coloniile şcolare din localitate nu vor mai fi duse pe timpul verei la Mănăstirile Varatec şi Agapia, ca anul trecut, ci, după cum a hotărît ministerul instrucţiunei publice la Tekir-Ghiol.

● Ministerul de interne a pus în vedere primarilor, inspectorilor comunali şi medicilor respectivi, să dee concursul lor preşedinţilor corporaţiilor de mescriaşi, cînd aceştia vor face inspecţii la ateliere sau vor face vizite medicale.

● In conformitete cu noua lege de organizare administrativă, în comunele care au fost din nou constituite şi cărora li s'au alipit şi alte sate, actualele consilii comunale vor fi disolvate.

In categoria aceasta, în judeţul nostru sunt 36 de comuni.

Nouile alegeri la aceste comuni se vor face în primele zile ale lunei August a. c.

Tot în cursul lunei August se vor face şi alegerile sfaturilor săteşti, din judeţul nostru.

● Astă-zi a sosit la camera de comerţ raportul asupra alegerilor de la filialele din Roman şi Vaslui.

La Roman au fost aleşi tot foştii membri şi anume: d-nii V. Aronovici, Tatos, C. Şufariu şi St. Salchievici.

La Vaslui au fost declaraţi aleşi d-nii: Donciu, Enea şi Gutanovici.

Asupra acestei alegeri însă s'a făcut contestaţie de către unii din candidaţii listei adverse, sub pretext că s'ar fi găsit în urnă 2 buletine mai mult.

● După cum am anunţat, eri s'a început la şcoala fiilor de militari din localitate, examenul de fine de an.

S'a făcut întâi examenul medical de către d-nii dr. colenel Popovici Acontz şi Georgescu.

Comisiunea examinatoare se compune din: directorul şcoalei de cavalerie şi directorul şcoalei de infanterie, d-nii Gărdescu şi Lupu.

Eri s'a dat examen la Matematici.

● Comitetul instituit pentru ridicarea unei statui lui Cuza Vodă ne face cunoscut că situaţia încasărilor, pe ziua de 3 Iunie a. c., e de 69178 lei şi 70 bani, din care s'a cumpărat rentă şi depus la banca naţională: cu recipisa No. 2060 din 22 Aprilie 1906 lei 54500; cu recipisa 2090 din 2 Iunie 1906 lei 2500: cu recipisa 2508 din 8 Aprilie 1908 lei 15000, cu recipisa 2534 din 31 Mai 1908 lei 1500 adică în total lei 73500. Această rentă s'a cumpărat cu valoarea reală de 65889 lei 40 bani. Cheltuieli făcute pînă în present prin mandatele No. 1—62 lei 3002, numerar aflat în casă 287 lei şi 30 bani.

● D. Anastase Popovici, maistru de muzică din Huşi, a fost recomandat ca diriginte al corului Episcopiei din Roman.

● Tribunalul Covurlui, secţia II, a judecat ieri, în lipsă, pe fostul oficiant poştal Balaban, care a delapidat suma de 37607 lei de la oficiul Galaţi. Balaban a fost condemnat la cinci ani închisoare.

● Un imens număr de noutăţi vor avea prilejul să vadă spectatorii în programul de astăseară Vineri al Teatrului Cinematografic Pathè Freres Paris din grădina Cuza-Vodă (Palatul Creditului Urban).

Programul e în special bogat în comedii de moravuri pariziane precum Flirt cu obstacole, o nouă invenţie franceză, Mirele foarte ocupat etc.

Asemenea cuprinde programul multe sujete instructive şi de pe natură, precum Tunisul, Viaţa şi îndeletnicirele din nordul Africei, Sporturi moderne etc.

Programul mai conţine apoi multe scene dramatice şi feerice, cele mai recente creaţiuni ale cassei Pathé Frères din Paris.

● Ministerul instrucţiunei a numit următoarea comisiune pentru examenul teoretic de absolvire dela seminarul „Veniamin Costachi" din localitate:

Preşedinte: preotul I. Goţcu, iar membri d-nii I. Popovici l. romînă, Octav Erbiceanu l. elenă, Valentin Bude l. germană şi Daniil Ciolan sc. religioasă.

● După cum se ştie, în urma unei dispoziţiuni a ministerului instrucţiunei publice, anul acesta nu se va face solemnitatea împărţirei premiilor.

In schimb însă, în ziua de 22 Iunie, va avea loc la toate şcoalele cîte-o producţiune muzicală, organizată de elevi, cu care ocazie se va da cetire şi promoţiunei elevilor.

● Aseară tînărul Gh. Gusi, student, domiciliat strada Lăţescu No. 7, a cercat să se sinucidă.

A fost, însă surprins şi împedicat de a comite actul desperat.

DIVERSE

— Un început de incendiu s'a declarat aseară la magazinul de haine al d-nului Braunştein, din str. Golia.

Focul a fost localizat de vecini.

— D. Rădulescu, sub-directorul închisorilor, va inspecta în cursul acestei luni penitenciarele şi închisorile din Moldova.

— Direcţiunea generală a închisorilor a cerut direcţiunilor penitenciarelor să'i înainteze un raport de rezultatele date de cursurile de adulţi înfiinţate în penitenciare.

— D-nii S. Insureţelu şi S. Tutunaru au fost numiţi la biroul de percepere al veniturilor corporaţiei metalurgiştilor, constructorilor şi confecţioniştilor din oraşul Iaşi.

— Examenul de absolvire, la şcoalele secundare din localitate se va începe în ziua de 9 Iunie.

Zilele acestea ministerul va numi comisiunele examinatoare.

— D-nii Vasile Visiane şi Haralambie Vasilaki, ambii din Trg.-Frumos, au luat premiul IJ de 75 lei la concursul de olărie deschis de societatea „Domniţa Maria".

— Au fost numiţi debitanşi de tutunuri în judeţul Iaşi, domnii: G. Gogu, comuna Şipotele; Gh. Râmbu, comuna Bîrleşti; C. Botez, aceiaşi comună; N. N. Mihai, comuna Copou; I. Dumitriu, Bucium; Gh. Pruncu, Bivolari; Mihai Ciobanu, Hermeziu şi C. C. Fetcu, Şipotele.

Rolul matern al societăţii

II

Societatea se găseşte în faţa unei forţe virgiul care-şi oferă colaborarea pentru a rezolvi multe greutăţi. Această forţă e femeea în care trezeşte conştiinţa socială. Toată lumea doreşte o stare socială mai bună. Ceea ce va contribui la aceasta, nu vor fi nici circumstanţele exterioare singure şi nici invenţiile şi ideile nouă, ci numai condiţiunile nouă, rezultatul oamenilor noi, sufletele nouă, sentimentelor nouă. Sentimentele: iată seva vieţei care se ridică când spectacolul vieţei umane trebue să se schimbe. Şi iată pentruce n'a fost niciodată o revoluţie morală serioasă fără intervenţia femeilor. Numai pe puterea femeilor se pot clădi cele mai mari speranţe cu condiţie ca femeile să-şi păstreze adevăratul caracter.

Timpul actual, în care femeea îşi reclamă partea sa de drepturi şi datorii in viaţă publică, e timpul când sentimentul intereselor comune şi al solidarităţii se măreşte la toate popoarele. Aptitudinile particulare ale femeilor vor deveni un pretios ajutor progresului social. Omul modern e mai simţitor la propriile lui supărări. Şi aceasta-i prima condiţie pentru a fi simţitor şi la supărările altuia. E vorba dezvolta acest sentiment aşa ca organismul social să nu mai erte suferinţa unuia din membri, dacă-o poate inlătura. Şi tocmai aici sensibilitate superioară a femeei şi gingăşia sa mai mare va fi de folos. Sensibilitatea barbaţilor e mai vie şi mai repede, cea, a femeilor e mai adîncă şi mai activă. Majoritatea femeilor şi a bărbaţilor judecă puţin. Dar judecînd împreună se cîştigă de la o parte ceea ce lipsea celeilalte: bărbaţii proced prin deducţie, şi analiză, spiritul femei prin inducţie şi sinteză.

Nimic mai urgent de cît de a prepara femeea pentru noua sa sarcină socială printr'o cultură apropiată. Ceea ce vor aduce nou femeile în viaţa socială nu va fi nici idealismul lor nici entuziasmul, ci calităţile mijlocii pe care majoritatea le poate da. Pînă acum numai sentimentul viril singur a fost luat în samă în societate. De acum trebue dat acelaş loc şi sentimentului femenin pentru a contrabalanţa asprimea unuia prin excesul de gingăşie al celuilalt. Femeile îşi vor arăta aptitudinile lor cerebrale mai înainte de ori-ce în căutarea mijloacelor de a înfrumuseţa şi a consacra viaţa. Dar pentru ca femeile să aibă spiritul inventiv, trebue ca ele să rămîie ceea ce sunt: vii în puterea lor de a iubi şi vibrînde la cea mai mică emoţie. Altfel ele nu vor putea să împlinească golurile naturei virile în opera civilizaţiei.

Femeea nu-i mai perfectă de cît barbatul; adevărul este că ei sunt fiinţe deosebite între care nu-i loc de a stabili nici superioritate, nici inferioritate, dar care sunt incomparabili între ei. E nevoe însă ca femeea să se ferească de instinctul orb al sentimentului înconjurînd în acelaşi timp şi consecvenţile periculoase ale temerităţii. Să-şi păstreze simţul amănunţimilor, fără a pierde din vedere totalitatea chestiilor. Să fie gata a primi învăţăturile barbatului acolo unde forţa lui se impune.

Sunt oameni care-şi pun toată nădejdia în influenţa femeei pentru a ridica nivelul moral, sub pretext că femeile sunt superioare barbaţilor în viaţa privată. Se aduce ca sprijin proporţia mai mare a criminalilor—barbaţi. Dar nu se ţine sama că dacă barbatul e impins la furt de mizerie sau de gustul plăcerilor, femeea lui e o prostituată neînregistrată. Nu se ia în samă că dacă un barbat comite o crimă în stare de beţie. adesea pricina e reaua întreţinere a casei sale sau caracterul rău al femeei care la împins să bee. Se uită că dacă barbatul omoară din gelozie, e din pricină că femeea l-a înebunit; dacă el a deturnat bani, e din pricina luxului unei femei sau a unei amante. Toate provin din lipsa culturei. Şi dacă lipsa aceasta de cultură e un rău, apoi semi-cultura e asemenea.

Dar chiar prin cultură femeile vor avea defectele lor ca şi bărbaţii. Legislaţia şi administraţia însă nu vor avea valoare de cît atunci cînd cele 2 sexe îşi vor putea desvolta adevaratul lor caracter.

(Va urma).

ANUNCIU

Administraţia Monastirei Varatic, face cunoscut şi roagă familiile cari sunt decise a veni pentru a se stabili pe timpul verei la Monastire, de a nu mai veni cu **Cîni** în sfînta Monastire.

Iconoama Monastirei
Camilia Roşculescu

Ultime informaţii

● **Liberalii din Iaşi.**—O consfătuire a avut loc ieri, Joi, sub seară, acasă la d. profesor doctor Botez.

Au luat parte d. Stere şi mai mulţi steriştі. N'a transpirat nimic.

= Ca document omenesc—voluminos ca umoristic şi senzaţional ca ştire politică—reproducem comunicatul apărut ieri în ziarul liberal cu privire la d. Panu:

Prin presa de opoziţie circulă diverse ştiri fantastice *asupra* pretinsei *demisiuni a d-lui Gheorghe Panu din comitetul executiv şi din clubul liberal ieşan.*

Suntem autorizaţi *a da cea mai categorică dezminţire tuturor acestor versiuni.*

D. Gh. Panu nu şi-a dat demisiunea *şi nici nu are intenţiunea de a demisiona din clubul nostru sau din comitet.*

= Cei nouă liberali demisionaţi s'au întrunit ieri seara a casă la d. Şendre.

Au hotărît să-şi menţie demisiile şi să se întrunească o dată pe săptămînă în consfătuiri. Demisionaţii vor începe să se agite, să atragă aderenţi şi, la toamnă, vor face să apară un ziar septămînal.

= D. C. N. Paraschivescu, unul din cei nouă, a fost în rezervă, ca de obicei.

— Trebue să deschidem tarabă pe socoteala noastră proprie: să fim şi noi precupeţi—la hală sau pe maidanul sf. Spiridon.

D. Paraschivescu a vorbit apoi despre d. Gr. Buicliu:

— Buicliu pînă mai dăună-zi, a fost o biată bicicletă: acum a ajuns tandem. L'am întrebat ce crede asupra politicei, că umblă aşa pe tandem: oftează cu Gane şi votează pe Stere. Buicliu mi-a respuns: „eu cred că viitorul ie al lui Stere".

I-am respuns; „noi suntem oameni bătrîni şi să vorbim de viitor—ar fi să sfidăm Providenţa. Presentul—el ne interesează. Şi eu zic: cît timp mai este gaz şi în lampa noastră—să-l lăsăm să ardă. Cînd nu va mai fi—adio.

Asupra acestui adio—întrunirea a luat sfîrşit.

● *Banca Naţională a dat circulări sucursalelor, ca să reducă creditele după norma din primă-vara anului 1907.*

Recolta rea a motivat această hotărire.

● Un mic balamuc.

Un fruntaş liberal a declarat ieri unui redactor al nostru:

— Stere va fi president.

Eri seara, la Jokey-Club, d. Stere, care juca biliard, a fost salutat de profesorul Meisner.

— Vă salut, domnule preşedinte.

— Nu sunt şi nu voi fi president, a respuns d. Stere.

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Regimentul 4 de artilerie din Roman va pleca Luni, 9 Iunie în tabăra de la Şipote unde va face concentrările timp de 25 de zile.

Regimentele 8 de artilerie şi 14 de infanterie, care se află acum în tabăra se vor întoarce mîne seară la Roman.

● După rapoartele sosite la prefectura de judeţ grîul şi orzul în partea dinspre Prut promit încă a da o recoltă bună. In celelante părţi însă atît grîul cît şi orzul sunt compromise,

Porumbul se menţine încă bine.

● Examenul de absolvirea şcoalelor rurale din judeţul nostru, va lua sfîrşit mîine.

Preşedinţii cercurilor, unde s'au ţinut examenele, vor înainta săptămîna viitoare revizoratului un raport cu rezultatele acestor examene.

● Mîni Sîmbătă, la orele 5 p. m. are loc, în localul clubului medico-farmaceutic, o întrunire a tuturor farmaciştilor, din localitate. Consfătuirea are de scop a se organiza o serioasă mişcare în contra loviturei ce se pregăteşte corpului farmaceutic prin noua lege a farmaciilor pe care o pregăteşte direcţia sanitară.

● Consiliul profesoral al facultăţei de litere a delegat pe d. profesor I. Bărbulescu să ţie cuvîntarea de deschiderea cursurilor uuiversitare la toamnă.

D. Bărbulescu va vorbi despre: „O problemă şcolară şi socială la noi".

● La camera de meserii din localitate s'a început să se lucreze la întocmirea formularelor de registre pentru percepţie.

● Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut revizoratului şcolar că a decis să înfiinţeze un post de învăţător de lucru manual la şcoala de gospodărie de la Tăuteşti.

Ministerul cere în acelaş timp reaţiuni dacă în acest post ar fi nimerit să 'l numească pe d. Popescu, învăţător din Zahorna.

● D. dr. I. Guţu, medic al spitalului din Podul-Iloaie, a fost numit medic secondar al spitalului Sf. Spiridon, în locul d-lui dr. Benno Stenner, numit medic primar la Mărăşeşti.

● Elevii de curs primar, preparaţi în particular, vor fi examinaţi în trei secţiuni: şcoala „Trei Erarhi", şcoala „Gh. Asachi", şi şcoala „V. Alexandri".

● Senatul universitar, compus din d-nii Dr. Bogdan, P. Bujor, Xenopol A. D., M. B. Cantacuzino, dr. Socor, I. Stravolca, P. Rîşcanu, D. Alexandrescu, împreună cu membrii consiliului facultăţei de medicină: d-rii C. Bottez, E. Demetriade, Juvara, N. Leon, M. Manicatide, V. Negel, E. Riegler, L. Russ, L. Scully, C. Tiron şi V. Bejan, au fost convocaţi de rectorul universităţei pentru a se întruni în ziua de Mercuri 10 Iunie orele 8 jum. sara, spre a decide la recunoaşterea ca obligator a cursului liber de boalele căilor urinare, ţinut de d. profesor dr. Stefănescu-Galaţi şi a propune Ministerului ca d. Stefănescu Galaţi să fie înaintat ca agregat.

✱ Ministerul de interne a dat ordin prefecturei de judeţ să ia măsuri ca nici un proprietar sau arendaş să nu mai întrebuinţeze turci pentru nici un fel de pază pe moşii, conform art. 8 din legea poliţiei rurale, de oare-ce s'a constatat că aceştia comiteau fapte odioase.

● Astă-zi la orele 6 comitetul instituit pentru organizarea curselor de cai, ce va avea loc în Septembrie, se va întruni la Jokey-Club, spre a lua mai multe dicisiuni în vederea acestor curse.

● Membrii consiliului de higienă al oraşului se vor întruni astăzi la orele 4 şi jumătate după amiază, în şedinţă ordinară, avîndu-se a se lua mai multe măsuri cu privire la salubritatea oraşului.

● **Judiciare.**—Cunoscutul proces d'intre d. Anton Pruncu cu doamna Ciolac se va judeca la 20 c., la secţia II a Curţei de Casaţie.

— In procesul Şumuleanu cu cei 88 cărciumari, reclamantul a mai citat martori pe domnii N. Iorga şi sub-comisar Macarie. Cărciumarii au citat nouă martori.

— La secţia I-a a Curţei se judecă apelurile în falimentul Locker din Roman. Locker a fost condemnat de tribunal, pentru bancrută frauduloasă, la un an închisoare.

— Vechiul proces de revendicarea d'ntre obştia locuitorilor din Valea Seacă cu moştenitorii def. princese Lucia de Schoenburg Waldenburg, se va judeca, în divergintă, in ziua 11 Iunie, la secţia II-a Curţei.

In aceeaşi zi şi la aceeaşi secţie, procesul pentru anularea testamentului defunctului colonel Rosnovanu.

Concursul de notari.—Prefectura noastră de judeţ a fixat ziua de 20 Iunie pentru examenul aspiranţilor la posturile de notari ai consiliilor comunale, din acest judeţ.

Pentru admiterea la acest examen, candidaţii vor trebui să presinte prefecturei pînă în ziua examenului următoarele acte:

1) Certificatul doveditor că e de naţionalitate romînă.

2) Certificatul emanat dela primăria locului unde domiciliază, că s'a bucurat întotdeauna de o bună purtare.

3) Certificatul pentru absolvirea cursului primar rural, sau în lipsă un certificat că a ocupat postul de notar sau secretar comunal, emanat dela prefectura judeţului în circumscripţiunea căruia au servit, şi constătător că a dat dovezi de pricepere şi onestitate în conducerea serviciului.

4) Dovadă că a satisfăcut cerinţelor legei de recrutare.

5) Acelaş drept îl au şi pensionarii civili sau militari care vor putea, prin derogare dela legea pensiunilor, să primească pe lîngă pensiune şi retribuţiunea de notar.

Ori ce alte informaţiuni se pot obţinea dela prefectura judeţului.

● Epitropia spitalului Sft. Spiridon a comandat în Germania, un Crematoriu spre a servi spitalului central pentru arderea pansamentelor şi resturilor de gunoie ale spitalului.

● Consiliul general al judeţului nostru, care a tost convocat eri în sesiune extraordinară, se va mai ocupa şi cu următoarele: acordarea unui ajutor pentru facerea reparaţiilor necesare şcoalei din comuna Holboca; prevederea în budgetul judeţului pe exerciţiul financiar în curs, a unei sume care să servească de ajutor elevelor ce se vor trimete la un atelier de ţesetorie; contribuirea judeţului cu o sumă pentru înfiinţarea clădirilor necesare pentru adăpostirea unui batalion de pionieri în oraşul Iaşi; ordinul ministerului de interne prin care cere să contribue cu 50.000 lei pentru executarea clădirilor necesare unui batalion de infanterie înfiinţat din nou, cu reşedinţa în oraşul Iaşi; consiliul va aviza asupra modificărei budgetului administraţiei generale a judeţului pe exerciţiile 1907-1908 şi 1908—1909, precum şi asupra credielor necesare.

● **Curtea cu Juri.**—Astăzi a venit înaintea Curţei cu Juri procesul privitor pe Petru Dîrlăoanul şi Vasile Duguţanu, din Coarnele Caprei, acuzaţi de omor.

Curtea a fost prezidată de d. Em. Cernătescu, membru al Curţei de Apel.

Fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim-procuror Ghinea Ionescu.

Din actul de acuzare rezultă că astăprimăvară cei doui acuzaţi, Petru Dârlăoanu şi Vasile Duguţanu, după ce au tras un chef bun la crîşmă, ducîndu se casă, au întîlnit pe femeea Elena Dinu şi pe tatul acesteia, împreună cu alţi locuitori.

Cei doui, s'au luat la ceartă cu tatul femeei Dinu şi acesta pentru a evita scandalul, a fugit.

Dârlăoanul şi cu Duguţanu au atacat atunci pe femeea Elena Dinu, pe care au lovit'o cu ciomegile, omorînd'o.

*

Juraţii pronunţă un verdict afirmativ cu circumstanţe uşoare; Curtea condamnă pe ambii la cîte 2 ani închisoare corecţională şi 200 lei despăgubiri civile.

● Anul acesta nu se vor acorda ofiţerilor congedii de odihnă de cît în cursul lunei Octombrie, iar în timpul vacanţei numai concedii pentru cazuri vădite de boală.

● Astăzi a părăsit lagărul de la Şipote tot echipamentul regimentului 13 şi batalionul 4 vînători, care vor sosi în Iaşi mîine, la 11 dim.

Se va acorda soldaţilor, care au fost concentraţi la Şipote, un repaus de 2 zile, după sosire; iar apoi vor începe instrucţia, care se va continua neîntrerupt în tot timpul verei până la epoca manevrelor.

● La proba scrisă a candidaţilor la posturile de ajutori de învăţători au reuşit, din cei 8 candidaţi, ai seriei a VIII, următorii: Bosteanu Gheorghe, Crăciun Vasile, Elena Manolescu, Grigore Dimitriu şi Victor Leontinescu, care urmează a trece în astă seară orele 8 jum. oralul la liceul internat.

● Din cei 14 căpitani aspiranţi, la gradul de maior, cari au trecut examenele la Şipote, au reuşit numai 2 şi anume: d. Constantin Ioan, din regimentul 14 Roman, şi dl. Alexandru Gheorghiu, din regimentul 13 Stefan cel Mare.

● D. I. Th. Burada, consilier al Curţei de Apel, se va reîntoarce în oraş Duminică.

● **Universitare.**—Examenele de limbele slavice la d. profesor Ilie Bărbulescu se vor ţinea mîne Sîmbătă, începînd d. la orele 9 dim.

— Astăzi la orele 11—12 a avut loc la Seminarul Pedagogic universitar discuţia lecţiei de probă la geologie, ţinută de d. practicant Al. Ghiorghiu, iar mîne Sîmbătă se va ţinea discuţia lecţiunei d-lui E. N. Mihailescu.

— Practicanţii seminarului universitar care n'au luat certificatele sînt datori a lua parte la toate lecţiile de probă şi discuţiile ce urmează a se ţinea la Seminar pînă la sfîrşitul anului,

— Mîne vor avea loc examenele de Istoria romînelor, istoria modernă şi medie, a studenţilor de la facultatea de litere.

— D. prof. Hamangiu va examina Sîmbătă 7 Iunie, orele 8 dimineaţă pe candidaţii:

Abeles Victor, C. Drăgescu, I. Amărăcăi, Th. Galinescu, M. Bastache, Gh. Ioaniţiu, Gh. Brişku, C. Chersim şi Cucu I., iar dela oarele 5—7 sînt chemaţi la examen d-nii Al. Lambrino, Gh. Lambrino, Enache Lupau, Matei Iorgu, Gh. Mogîldea, Gh. Paruş, Gh. Gh. Popovici, Ion Rang, Sergiu Niţă, Ioan Dobreanu şi Gh. Zaharescu.

La examenul de drept civil sunt chemaţi pentru a fi examinaţi, Sîmbătă la orele 8 jum. d-nii Misir, Luca D. Chirica, Albert Dimitrescu, Candid Golăescu, Em. Emandi, M. Şarf şi Gh. Laur.

● Direcţiunea liceului internat a primit astă-zi ordin telegrafic din partea ministerului, ca şcoala să fie închisă imediat.

Această măsură a fost luată în urma cîtor-va cazuri de coriu ce s'au constatat printre elevii acelei şcoli.

In consecinţă, elevii vor fi trimeşi mîine seară acasă şi din această cauză producţiunea muzicală ce urma să aibă loc cu ocazia citirei promoţiilor, nu va mai avea loc.

● Consiliul comunal, în şedinţa de aseară, a hotărît a se face recurs contra decisiunilor Curţei de Apel în materie de expropieri a aprobat a se da confecţionarea hamurilor necesare cailor comunei societăţei de încălţăminte şi furnituri ale armatei a d lui Mandrea din Bucureşti; a aprobat un credit de 1000 lei ca îndemnizaţie pentru locuinţa evreului Marcovici şi un credit de 860 lei pentru a se face un grilaj la casele Arghiropol.

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Sucesul intelectualilor

Viena. — Profesorul Wahrmund a fost numit profesor de drept canonic la Universitatea din Pragu şi va profesa dceiaşi materie ca acea pe care o profesa la Iusbruk.

Chestiunea Macedoneană

Londra.—Corespondentul din Petersburg al ziarului „Daily Graphic" spune că este în măsură a da în linii generale o expunere a celor fixate cu ocaziunea întrevederei de la Reval dintre miniştrii Iswolsky şi Hardinge cu privire la chestia macedoneană.

In urma acestui acord care constitue un succes mare al diplomaţiei engleze, Rusia primeşte virtualminte toate punctele principale ale proectului de reforme propus de Sir A Grey. Propunerile Angliei în chestia macedoneană sunt de două feluri: întăi pacificarea provinciei şi apoi noi reforme permanente. Proectul privitor la pacificare se bazează pe propunerile d-lui Srey din Decembrie trecut, de a se creia un corp mobil, care însă nu va fi compus din jandarmi, nu va fi comandat de ofiţeri străini, ci va fi format exclusiv din supuşi otomani; cheltuielele necesare pentru aceste coloane mobile vor fi suportate de budgetul macedonean.

Proectul de reforme permanente este ceva mai complicat; se prevede întăi că cheltuielele pentru administraţia macedoneană vor fi înscrise in fruntea budgetului macedonean. In ce priveşte numirea guvernatorului general, d. Grex a primit propunerea Rusiei ca inspectorul general să se bucure de cele mai întinse numiri şi să fie numit pe 7 ani, garantîndu-i-se o pensiune.

Aceste 2 proiecte vor fi supuse în mod formal de Rusia marilor puteri şi apoi adesiunele lor vor fi prezentate Porţei.

Timpul în Europa

Bucureşti. — Vreme frumoasă la Buda-Pesta, Berlin, Paris, Londra, Liverpol; Brăila: cald; Constanţa: timp senin.

Fuga lui Lemoine

Paris. — Se svoneşte că inginerul Lemoine a luat singur Luni la 5 şi un sfert p. m. expresul de Nancy, mergînd în Germania şi de acolo în Austria, fără a se opri la Epernay, nici la Chalons.

Judecătorul de instrucţie Seportvin însărcinat cu afacerea lui Lemoine, a fost înlocuit.

Demisia guvernului Sîrb

Belgrad.—De şi guvernul avea majoritatea necesară în skupscină, totuşi inspirat de patriotism şi spre a uşura skupstina o acţiune mai activă şi mai rodnică în circumstanţele actuale atît de grave pentru interesele sîrbeşti, guvernul a înaintat demisia sa regelui.

Candidat

Chicago.—Convenţiunea a numit pe d. Taft, ministrul resboiului, candidat la preşedenţia Statelor-Unite.

Ştire falşă

Belgrad.—(Depeşă oficială). Ştirea ziarelor bulgare după care patru bande cu 235 oameni în total, ar fi trecut în luna Mai în regatul sîrbesc pe teritoriul turcesc; spre a persecuta pe exarhişti, este cu totul falşă. Din potrivă foştii şefi de bandă Ivan Dolgaci, Mihail şi Grigore, citaţi de ziarele bulgăreşti ca conducători ai acestor bande, se aflau sub supraveghiarea poliţiei în Serbia, Ivan Dolgari la Zarzevatz, Mihail la Petrovatz, iar Gregori la Urauska Bamja.

Bucureşti 6 Iunie

Crimă

Bucureşti. — Se comunică din Tecuciu că ţaranii de pe moşia Poeni, proprietatea d-lui Giurgea, au intrat cu vitele pe lanurile moşiei. Fiind respinşi de păzitori, s'a încins o luptă în cursul căreia unul din păzitori a fost ucis.

O cerere a preuţilor

Bucureşti. — Preuţii din Capitală au cerut Sinodului ca lefurile să le fie plătite de stat şi nu de comună.

Marele incendiu din Brăila

Brăila.—Un mare incendiu a isbucnit aseară la casele din strada Sf. Constantin colţ cu strada Ştefan cel Mare.

Focul care era alimentat de vînt, a distrus întreaga clădire proprietatea d-lui Scarlat Manolescu.

Pagubele se urcă la 200,000 lei.

Provenienţa focului nu se cunoaşte.

Disolvarea cons. comunal din Brăila

Bucureşti.—S'a hotărît în mod definitiv disolvarea consiliului comunal din Brăila, aceasta în urma unei consfătuiri ce a avut loc între d. Dimitrie Sturdza şi d. Cociaş.

Noua alegere se va face la sfîrşitul lunei Iulie.

Proect de lege

Bucureşti.—D. V. Morţun, ministru lucrărilor publice pregăteşte un proect de lege care prevede înfiinţarea unei case de economie, credit şi ajutor pentru funcţionarii din ministeru său şi de la C. F. R.

Afacerea Sturza

Bucureşti. — Maiorul A. D. Sturza a cerut ministrului de războiu să-i permită să ceară satisfacţie maiorului Paianu care l'a descalificat.

Ministrul i-a dat îngăduinţa. Maiorul Sturza va fi pedepsit pentru scrisoarea ce-a publicat-o în revista craioveană *Ramuri*.

Scandal în camera italiană

Roma.—Camera. Pe cînd deputaţii Brazilai şi Santini în chestia personală se acuzau reciproc, se produse un sgomot la extrema stîngă, dar sgomotul neîncetînd preşedintele a ordonat evacuarea tribunei presei. Şedinţa a fost suspendată. La redeschidere preşedintele a spus că regretă incidentul. Ziariştii care ocupau loc în tribuna lor o părăsesc iarăşi de ore-ce Santini nu retrăsese cuvîntul de „laşi". Deputatul Brazilai cere ca preşedintele să stigmatizeze cuvintele deputatului Santini care a ofensat prin reprezentanţii sei întreaga presă italiană. Santini cere scuze pentru că involuntar, a depăşit limitele. Preşedintele regretă că a fost silit să ia o atît de gravă măsură contra tribunei presei şi mulţumeşte d-lui Santini pentru declaraţiile făcute şi crede că incidentul este închis (aplauze). Ziariştii prin tragere la sorţi, au delegat pe d. Zambelli să trimeată martori d-lui Santini. Acesta îşi va da răspunsul mîine d-lui Zambelli.

Ziariştii au făcut apel ziarelor din Roma şi din provincie să nu publice desbaterile Camerei până ce nu se va tranşa incidentul.

Dr. D. FRUHLING

fost intern de Spital

Stabilit în strada Lozonschi 8

Consult. 9—11 a. m. şi 2—5 p. m.

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă**.

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliŭ cu *sarea de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute doua-zeci şi doua Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumàtate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3.—lei	1/4	Un sfert	6.—lei
1/2	Una jumătate	12.—lei	1/1	loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfânt. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acest branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES 1 m de haut. Of 30c.

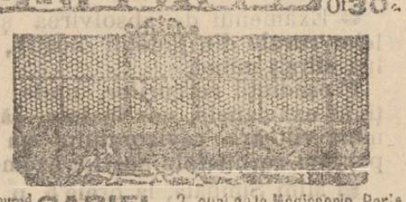

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

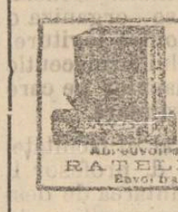

PONDOIR

Prix 6f50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Adoptoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE OXYDABLE

Prix ..... 50c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASÌ : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 454.—IAŞI, Duminecă 8 Iunie 1908

Jertfa neînţeleasă

Nu ştiu să existe mulţumire mai curată şi mai mare, de cît acea pe care o dă energia pusă în serviciul binelui public; şi cu toate aceste nu cunosc un singur om politic care să nu fi plătit această mulţumire cu o măsură înzecită de amărăciuni.

Lucrul se explică. Pe de o parte încordarea pătimaşă a luptei, pe de alta revolta invidioasă a celor mediocri şi sufletul bănuitor al celor simpli.

Dar ceea ce explică nu justifică şi adesea mă întreb, dacă atacurile personale—bună oară,—care fără a distruge individualităţile, denaturează însă lupta politică şi-i îngustează perspectiva,—dacă aceste atacuri, zic, n'au o margine hotărîtă peste care nu este ertat a trece.

Fireşte, suntem în drept a cere, de la cei cari ne conduc, să aibă fruntea curată şi privirea limpede; dar aceasta nu ne dă cîtuşi de puţin dreptul de a le scormoni toate tainele vieţei private, toate lucrurile acele care, fără a le atinge moralitatea, îi micşorează însă în autoritatea lor.

Cu atît mai puţin ne e îngăduit a 'bîrfi împotriva celor cari, fără nume, fără tradiţie şi fără averi părinteşti s'au rîdicat prin ei însăşi, prin virtuţile şi prin energia lor.

In genere, ceea ce reprezentanţii tradiţiei pe de o parte, şi acei ai mediocrităţei pe de alta, nu iartă cu nici un preţ, sunt tocmai aceste două lucruri: origina obscură şi lipsa de avere.

Putea fi regretatul Palade o individualitate distinsă, un suflet ales şi o inimă largă, aceste lucruri n'au putut însă împedeca o grotescă literatură să nu se inspire de origina şi figura lui comună şi să nu-l întunece ani de zile cu cel mai nemeritat ridicol.

Şi iarăşi,—poate fi cineva om vrednic şi om de muncă, dacă vrednicia şi munca aceasta l'au rîdicat deasupra nevoilor de toate zilele, nu i se iartă păcatul de a nu fi moştenit nimic de la părinţi. O avere muncită e totdeauna un punct de întrebare; o avere moştenită e însă un brevet de cinste.

Şi cu judecata aceasta absurdă, nu se mai întreabă nimeni, cum nimerit ar fi să se întrebe:

— Nu sunt eu oare nedrept cu omul acesta? In fapt, el dă vieţei publice şi interesului public, toată energia, toată inteligenţa, toate însuşirile frumoase ale sufletului său". Dacă înăuntrul acestei vieţi exterioare fecunde, este ceva nesincer şi egoist, ce explică atunci lărgirea aceasta a personalităţei acestui om, revărsarea în afară a sufletului său, toată opera aceasta de extremă sociabilitate, care-l absoarbe şi-l distruge zi cu zi, care-i ia cu o frămîntare febrilă cei mai frumoşi ani ai maturităţei sale? Nu trebue mai curînd să cred într'o înaltă virtute, care respunde unei înalte chemări, şi care-l împinge pe acest om pînă aproape de jertfirea propriei sale personalităţi? Căci, pusă în serviciul intereselor lui materiale, şi în scopul unic de a-şi spori avuţiile pămînteşti, ce minuni n'ar face toată energia, toată voinţa şi toată inteligenţa aceasta—şi ce avantaje n'ar trage acest om sub raportul liniştei şi siguranţei sale?

Cine poate judeca însă astfel? De sigur omul însufleţit de un înalt sentiment de dreptate, omul care nu pune în judecata sa nici o umbră de patimă, de rancună şi de invidie, omul care n'are gînduri ascunse, care nu-şi face rezerve mintale, care ştie că pentru a se respecta pe sine trebue să înceapă cu respectul celorlalţi.

Dar unde e omul acesta desăvîrşit? Unde a lăsat sălbătăcia vieţei noastre publice un suflet neprihănit ca acesta — pentru a-l porni să ducă d-lui Filipescu şi tovarăşilor săi cuvînt de adevăr şi de dreaptă cumpănire?

Unul care nu ştie nimic

D. Gh. Gr. Cantacuzino ţine minte că a fost ministru-president—dar ce s'a întîmplat sub ministerul presidat de Insuficienţa Sa—habar n'are.

I s'a părut, deci, Nababului, că d. Take Ionescu, într'un consiliu de miniştri, a cerut sufragiul universal şi o nouă lege rurală şi ca dovadă că n'a propus aceste soluţiuni, este că numai Nababul, care habar n'are de nimic, a afirmat aceste fantezii—cari n'ar putea fi confirmate şi de acei din foştii miniştri, spre pildă de d-nii general Manu şi I. Lahovari, cari vedeau lucrurile cu ochii lor, nu cu ai lui Tanase.

Tot atît de neadevărat este—ceea ce iarăşi a afirmat sèmi-viul Nabab—că d-nul Take Ionescu ar fi propus ca guvernul să nu demisioneze, căci de fapt d. Take Ionescu a propus o imediată schimbare de guvern, propunere la care s-a raliat şi d. I. Lahovari.

Carpiştii l'au pus pe Nababul să facă mărturii fantastice, fiind-că ştiu că, la nevoe mare, aceste mărturii vor avea scuza înaintatelor bătrîneţe ale aceluia cari le-a făcut.

Este adevărat şi era foarte natural ca tulburările agrare să fie provocat felurite discuţiuni în sînul sfatului ministerial. N'ar fi putut toată lumea lua virila hotărîre ca Tanase să regulezè, prin telefon, chestiile la ordinea zilei.

Şi singura propunere pe care d. Take Ionescu a făcut-o, de la declararea tulburărilor în Moldova, a fost crearea unei Bănci agrare, care, credea fostul ministru al finanţelor, ar fi readus liniştea.

D. Take Ionescu despre calomniatorii sei

Din marele discurs rostit la Turnu-Severin de şeful partidului conservator-democrat

Acum o săptămînă, aproape ceas cu ceas vorbind la Tîrgovişte, ziceam: ştiu ce vor spune potrivnicii noştri la întrunirea lor; mă vor acoperi cu insulte şi cu calomnii, şi eu voi rămîne senin a doua zi, cum eram şi în ajun.

Au venit injuriile, au venit calomniile, le-am citit şi le-am recitit, le-am recitit şi adineaori ca să văd cît pot să-mi stăpînească toate acele clocote ale indignărei omeneşti. Mă simt senin.

Seninătatea pe care o simţeam în Tîrgovişte nu o datoram numai resorturilor conştiinţei mele, o găseam şi în aierul locului în care mă aflam.

Vorbeam în oraşul în care sute de ani s'a plămădit viaţa naţională; în acel oraş care fusese capitala vechei Muntenii, unde s'au scris şi atîtea pagini de durere, dar şi atîtea pagini de îmbărbătare în istoria neamului romînesc.

Sufletul generaţiunilor trecute îl simţeam plutind deasupra mea în ceasul în care am pretenţiunea ca prin încrederea d-voastră un rînd măcar să scriu şi eu în istoria acestei ţări.

Şi dacă la Tîrgovişte, umbra veacurilor trecute reuşia să înfrîneze tot ceia ce patima omenească ar fi putut să sgîndărească în mine, cum n'aşi simţi această umbră bine făcătoare şi aci unde întîia oară a pus piciorul acum 1800 de ani Impăratul genial care din plămădirea soldaţilor lui victorioşi cu poporul cucerit, a creat un neam nou.

Omului care simte că el nu e de cît o verigă accidentală şi trecătoare între secolele trecute şi vremurile viitoare, ce'i pasă dacă un orator în calitatea lui excepţională ar pretinde că ceea ce se petrece de patru luni în această ţară este o obscenitate?

Ce'i pasă dacă oratorului, care, dacă 'a judeca după afectata lui indignare, ar trebui să credem ca nu s'a amestecat în nici o răsvrătire de uliţă şi în nici o intrigă şi combinaţiune de culise, i-ar părea că mişcarea de astăzi din ţara romînească constitue o înjosire, iar nu o înălţare naţională?

Ce-mi pasă mie dacă un altul, care a avut norocul să moştenească o avere mare, se laudă că pe el nu l-a întrebat nimeni de unde 'i vin banii pe care toată lumea ştie că i-a moştenit, şi 'şi închipueşte că răspunsul meu că banii mei îmi vin din muncă, fiind că îi cîştig, mi-ar constitui un titlu mai puţin curat de cît titlul lui de moştenire.

Ce-mi pasă dacă un om, care n'a mai pledat de cînd a moştenit,—nici eu n'aşi mai pleda dacă aş moşteni milioane,—îmi spune că în cariera mea de avocat, dacă am cîştigat şi cîştig, nu a fost prin munca mea, ci prin trecerea închipuită la judecătorii numiţi de prietenii mei? Ce-mi pasă cînd se ştie că sunt avocat de 27 ani, că 26 ani am pledat dinaintea judecătorilor numiţi mai ales de d-nii Stătescu şi Marghiloman, şi că numai de un an pledez şi dinaintea cîtor-va judecători numiţi de un prieten care a fost pe la ministerul de justiţie?

Ştiu, d-lor, că trăesc într'o democraţie, şi că democraţiile sunt veşnic bănuitoare; dar cînd trăeşte cineva între pereţi de sticlă, cum am trăit şi trăesc eu, cînd supun viaţa mea toată şi publică şi privată la examenul tuturor, ce-mi pasă de moralistul de ocazie care, ca să se mingăe de o neplăcere recentă, găseşte de cuviinţă să mă insulte pe mine?

Nu, nu-mi pasă, şi nu voi răspunde pe acelaş ton, şi să vă spun de ce nu voi răspunde pe acelaş ton: pentru mine viaţa publică nu este un sport de salon, o întrecere elegantă, devenită [illegible], de cînd o văd maniată de oameni care au pretenţiuni la monopolul bunei creşteri. Nu, pentru mine politica este o slujbă cetăţănească. Nu pot să-mi pierd vremea în injurii reciproce; eu am ceva mai mare şi mai înalt de făcut de cît să mă apăr sau să acuz.

Dacă n'aş simţi — poate să mă înşel, dar simţ — dacă n'aş simţi că sunt chemat să îndeplinesc o misiune şi că pentru ceasul actual sunt în stare să o îndeplinesc, ce aş căuta în aceste lupte, în aceste sfîşieri? Să nu ne credeţi pe cuvînt cînd vă spunem, noi luptătorii, că nu ne ating injuriile; că nu ne supără nedreptatea calomniilor, nu, aceasta e doar masca indiferenţei pe care o punem pe o inimă care sîngerează, căci este omenească.

Ambiţiunea? care ambiţiune? Fiind dat de unde am plecat, greutăţile pe care le-am purtat, şi unde am ajuns până la vrîsta mea, ce altă ambiţiune să mai am afară de una singură: ambiţiunea de a face binele, de a pune în slujba armoniei universale, forţa pe care ştiu că o am închisă aci, în acest piept.

Dar, dacă atacurile în contra mea mă lasă rece, dacă insultele la adresa mea le simt că curg ca ploaia pe oţel, şi nu lasă urme, dacă nedreptăţile şi calomniile le consider ca unul din riscurile meseriei, ca să întrebuinţez vorba regelui Umberto, care atunci cînd a cercat să-l asasineze Pasanante s'a întors către Cairoli, primul său ministru, şi i-a zis, „nu face nimic Cairoli, sunt riscurile meseriei"; nu pot, d-lor să fiu indiferent la atacurile în contra d-voastră, căci dacă nu este o ruşine pentru o ţară ca să aibă între fii ei şi un păcătos, ar fi o oribilă nenorocire pentru o ţară ca să se poată stîrni într'însa un curent aşa de puternic care să nu aibă decît ticăloşia la baza lui!

CATE-VA NOTE

Sub titlul *Himene*, ziarul *Critica* publică următoarele:

Ne vine ştirea că d-ra Grünberg, fost contabilă în Bucureşti, serbează cununia la Vinipec—Canada cu d. Wilder, procuratorul unei case electrice".

Nimic mai banal: doi cari se însoară. Dar de ce titlul de *himene*? De ce acest plural, care păcătueşte contra anatomiei?

Himene! Oare să fi avut şi mirele unul?

*

Apropos de aşa ceva excelenta *Paloda* de la Bîrlad, vesteşte următorul delicios cancan:

In ziua de 28 Mai, pe la orele 10 a. m., d. Hrizu a reclamat parchetului că soţia sa legitimă a fost găsită întreţinînd relaţiuni amoroase cu d. C. Purcel, comandant al pompierilor, fapt petrecut la orele zece a. m. şi că în urma schimbărilor de vorbă s'au cauzat lovituri reciproce între ei.

In urma acestui fapt imoral, comis de comandantul de pompieri, d. primar, indignat, l'a revocat şi a numit în loc pe d. Şişman, fost locotenent în armata romînă.

Care vra să zică: *pe* la orele zece dimineaţa, soţul indurerat a vestit parchetul ca *la* orele zece dimineaţa, a găsit pe nevasta sa întreţinînd relaţiuni amoroase cu deliciosul domn Purcel—ceea ce dovedeşte, în ce priveşte timpul, că relaţiunile au fost întreţinute cu un fel de efect retroactiv: parchetul a aflat *pe* la zece şi d. Purcel a fost prins asupra pozne, exact la zece.

Că în urma schimbărilor de vorbă „s'au cauzat lovituri reciproce intre ei"—asta dovedeşte că victima—infidela soţie—n'a fost maltratată şi ea—ceea ce corespunde în tocmai cerinţelor moderne.

Toată onoarea se cuvine d-lui primar, care a congediat pe imoralul Purcel şi a numit în loc pe un fost locotenent în armata romînă.

OAMENI ŞI LUCRURI

CARAGIALE

O scurtă înştiinţare din partea maestrului ne înştiinţă zilele aceste că pînă la toamnă ziarul se va trimete din nou la Wilmersdorf-Berlin, unde Caragiale şi-a reluat reşedinţa şi repaosul pentru a se putea deda, din nou, operei de meditare şi de creare pentru care e menit, şi a respira din nou atmosfera camerei de studiu şi de lucru. De acolo—sperăm—ne va dărui cîteva din nemuritoarele figuri, izvorîte din observaţiile numeroase şi instructive pe care le-a putut face în lunile din urmă.

A fost în adevăr un fenomen nou nu numai în viaţa marelui scriitor, dar şi în viaţa însăşi a ţării: timp de cîteva luni Caragiale a dat activităţei sale o direcţiune curat politică, manifestări esclusiv sociale, preocupări de ordin absolut general, luînd partea cea mai vie şi mai neobosită la lupta întreprinsă de partidul conservator-democrat din al cărui stat-major face parte. Iaşul a avut onoarea primului discurs politic al scriitorului Caragiale.

Cetitorii „Opiniei" în special, au putut urmări spontaneitatea cu care ilustrul scriitor şi-a contopit activitatea toată, temperamentul întreg în existenţa şi luptele noului partid.

„Opinia" are într'această conlucrare partea ei de cinste şi de mîndrie, pentrucă prin mijlocirea ei, prin coloanele ei, a binevoit Caragiale să-şi manifeste admiraţia pentru acel mare talent şi pentru marea personalitate ce posedă ţeara romînească în şeful partidului conservator-democrat.

Cînd apăru, nu mult după tragedia răscoalelor, superba lucrare „1907", lumea românească se putea aştepta, de o zi pe alta, să vadă pe Caragiale scoborît în arena luptelor, pentru că prin fiecare rînd al acelei scrieri respira trebuinţa lui sufletească de a-şi spune cuvîntul, de a-şi pune munca şi inteligenţa în serviciul cauzelor mari ale ţărei. Şi evenimentele se precipitară.

Veni formaţiunea partidului, veni curînd adeziunea maestrului şi ţara văzu, neîntîrziat, priveliştea cea mai minunată ce s'a văzut cîndva în politica ţărei noastre: alături de cel mai mare orator, cel mai mare scriitor; alături de d. Take Ionescu, care mergea din oraş în oraş să reverse, ca un val enorm şi cucerit, bogăţia uriaşă a verbului, frumuseţa absolut clasică a unei eloquenţe fără seamăn, pururea nouă, pururi măreaţă, pururea biruitoare,—Caragiale, aducînd pretutindeni nu numai autoritatea scriitorului încununat de lauri, ci şi energia unor cuvîntări cari se distingeau totdeauna prin nota particulară, prin originalitatea lor picantă, prin scurtimea lor plastică, în care însă se oglindeau în trăsături largi şi în imagini suggestive momente caracteristice ale vieţei politice contemporane. Unul colora situaţia şi cucerea sufletele prin frază sonoră, prin perioada muzicală, de o armonie îmbătătoare şi emoţionantă; celălalt fixà tabloul într'o icoană concisă şi lapidară, ambii representînd înaintea ţărei două produse artistice ale geniului romîn contemporan, care 's'au întîlnit venind din direcţii opuse către acelaş ţel, cu acelaş avînt şi entuziasm şi exercitînd acelaş farmec asupra maselor.

...Şi în acelaş timp în editura „Minerva" apăreau, volum după volum, operile complecte ale lui Caragiale, fixînd pentru totdeauna pe cerul nemuririei figurile eroilor lui, puterea satirei lui, monumentul de marmoră al gloriei lui.

Cine, mai mult ca dînsul, ar avea dreptul să se odihnească până la toamnă?

Rodion

CONTRA FARMACIEI?

Economie!—O circulară cu cîntec. — Medici şi agenţi.—Ce spune legea. — Un articol ocolit.—Farmacia-prăvălie.—Păreri judicioase.

Direcţia generală a serviciului sanitar superior a adresat zilele aceste o circulară către medicul-şef al oraşului în chestiunea medicamentelor gratuite distribuite de medicii comunali.

In esenţă circulara cere a nu se prescrie ordonanţe mai scumpe de 2—3 lei, iar în privinţa unor anumite articole, precum antisepticele, chinina, unguentul mercurial etc., serviciul sanitar să nu se mai aprovizioneze de la farmacii, ci să le procure de la drogherii, iar pentru o eventuală întrebuinţare a lor în detaliu să se autorizeze agenţii sanitari ca să dozeze chinina în prafuri, acidul fenic cristalizat să-l prepare în diferite combinaţii, iar unguentul mercurial să-l distribuie în pachetele după necesitate şi aşa mai departe.

Iată dară primul efect al centralizării fondurilor comunale sanitare; iată marile foloase ce le dă nouaalcătuire sanitară pentru populaţia suferindă care ar avea nenorocirea să recurgă la asistenţa medicală oficială.

Circulara în chestiune e semnată—se putea altfeliu?—de d. dr. Sion, probabil autorul acestei ingenioase „reforme" şi din partea d-sale a început să nu ne mai surprindă nimic, de cînd cunoaştem lupta şi idealul d-sale ce se rezumă în intemeerea depozitului central de medicamente spre aprovizionarea tuturor instituţiunilor şi mijloc eroic de a distruge pe farmacişti şi cu deosebire farmaciile rurale.

Nu ne-am fi aşteptat însă ca sub administraţia d-lui dr. Cantacuzino să vedem desfiinţîndu-se prin simple circulări un articol important din lege.

Iată în adevăr cum glăsueşte art. 136 din Legea sanitară;

„In comunele unde nu se află o farmacie şi care sunt mai îndepărtate de 5 kilometri de o comună cu farmacie, medicii pot prepara singuri medicamente pentru bolnavii aflaţi în căutarea lor şi pot cere despăgubire după taxa farmaceutică".

*

Ce face însă genialul dr. Sion? D-sa transformă pe savanţii noştri agenţi sanitari în... doctori şi în farmacişti—în acelaşi timp—făcîndu-i să execute operaţiuni delicate şi pline de răspundere cari nici medicilor nu le e permis a le executa—vezi articolul 136—decît în excepţionale împrejurări.

Dar admiţînd—ceea ce nu este—că agentul s'o fi pricepînd să dozeze chinina după vrîstă şi indicaţiuni, cum poate droghistul să vîndă unguentul mercurial care este un preparat oficinal după farmacopeea în vigoare şi care nu trebuie să iasă de cît din laboratoriul farmacistului responsabil, aşa cum prepară şi vinde pilule purgative, oţet aromatic, picături anticholeice etc.?

*

Căci—şi aci ajungem la cealaltă chestiune de actualitate, a farmaciilor—oricît s'ar lărgi dreptul de a deschide farmacii, medicamentele nu se vor prepara şi vinde decît de farmacişti, cum e cazul în Franţa. Nu putem crede că d-rul Sion va găsi destulă apatie în ţara noastră pentru ca să poată preface, conform programului ce-i se atribuie, libertatea comerţului farmaceutic într'o anarhie complectă, scoborînd nivelul farmaciei la acel de simplă prăvălie de mărunţişuri.

Cu drept cuvînt „un farmacist" arată în „Ordinea" primejdia unui atare program cînd scrie între altele:

„Fiindcă se pregăteşte în acest mod soarta acelora care au vina de a fi farmacişti în ţara noastră, să arătăm ce va însemna comerţul liber.

Se ştie că în ţările în cari se practică acest sistem rezultatele au fost şi sunt deplorabile şi pentru cei ce-l exercită şi pentru marele public suferind.

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

De ce?

Orice libertate în materie de comerț, implică cu sau fără voia actualei direcțiuni sanitare: concurența.

Concurența de prețuri forțalmente va atrage după sine o inferioritate de calitate; căci ar fi o aberație mintală să poți crede că pentru prețuri din ce în ce mai reduse calitatea materiei va fi din ce în ce mai bună.

Concurența liberă în materie de medicamente va fi absolut vătămătoare publicului auferind și va împinge în mod fatal la falșificări pe acei cu mai puține scrupule.

Nu se va putea impune o taxă legiuită nu se va putea impune nici o calitate de marfă cu totul superioară.

Dacă atunci cînd se cumpără o stofă, cumpărătorul este păcălit relativ, căci în loc de mătase i se dă coton perlat, sau în loc de lână în lână i se dă lână cu bumbac, paguba ce o suferă cumpărătorul e numai bănească, ea nu atinge sănătatea.

Dar cînd în locul chininei bolnavul cumpără tibișir, aci nu mai este o perdere pur bănească, ci e și a sănătății cumpărătorului.

Și aci se va ajunge prin comerțul liber.

Cine nu știe ce luptă duc astăzi cei cu scaun la cap, atît în Franța cît și în Italia, unde s'a crezut odată că comerțul liber în materie de farmacie va fi o salvare publică.

Se văd farmacii unde într'o parte se vînd aperitive, iar într'un colț medicamente, căci nu este pesibilitate de trăit altfeliu; de oarece un articol de plăcere se repetă și se face chiar abuz de el, pe cînd un medicament se ia numai la nevoie și numai în doza strictă în care se preconizează.

Nu poate avea un dever mai mare farmacistul dacă i se va pune în spate concurența și scăderea de preț; nu. El va desface același stoc de medicamente.

Dar prin acest fapt i se răpește mijlocul de existență și forțamente e împins la lucruri necorecte".

*

Am zis-o cu altă ocaziune, tot referitor la proiectul farmaciei libere.

Chestiunea medicamentelor nu e numai comercială, ci fiziologică și psihologică. Pacientul cată să aibă, înainte de toate, „încredere" în medicament, încredere în modul de preparare și să escludă ori ce idee de falșificare sau de preschimbare a datoriei: „Credința ta te va mântui" s zis Evanghelistul.

Dacă n'ar fi decît această considerațiune și încă legiștii noștri ar trebui să evite o catastrofă cum ar putea produce măsuri de natura celor proectate de d-rii Sion & comp și din cari ne servesc de pe acum cîteva începuturi cum sunt acele cuprinse în faimoasa circulară.

Medicius

Actui insolit al d-lui Carp

Cu privire la actul insolit al șefului partidului conservator, care a amenințat Coroana în ultimul său discurs—ziarul liberal *Secolul* publică următoarele fapte și aprecieri:

Ceeace i-a adus pe conservatori la București în număr atît de mare a fost convingerea lor adîncă, siguranța lor absolută că ei vor veni la putere, iar nu takiștii. Și așteptau ca la congres d. P. P. Carp nu numai să confirme această convingere a lor, dar să le fixeze și epoca cînd vor veni la putere. O nouă profeție a șefului le-ar fi dat și mai mult curaj în lupta lor în contra takismului.

Animați de acest spirit cam naiv au venit sute de junimiști și cantacuzinești din toate orașele țării să iea cuvîntul de ordine de la d. P. P. Carp.

Și cînd colo, șeful nu numai că nu i-a întărit în convingerea lor, dar i-a deziluzionat profund prin atacul său insolit la adresa Coroanei.

*

Epoca de azi publică în întregime discursul d-lui P. P. Carp după notele stenografice, așa că nu mai poate fi nici un dubiu asupra atacului brutal ce l'a facut șeful la adresa Coroanei.

D. Carp și-a exprimat speranța că Regele va fi un judecător nemilos al d-lui Take Ionescu, adăogînd apoi imediat, că Suveranul nu trebuie să uite că suveranitatea Sa este electivă, precum a fost și cea din Polonia.

Comparația cu Polonia este prea brutală din partea șefului conservatorilor, care prin aceasta vroia să pună în evidență, că precum în vechea Polonie Regii au fost aleși și detronați de casta nobililor, după cum îi făcea sau nu pe voie, tot așa și la noi s'ar putea întîmpla, ca „nobilii" conservatori romîni să recurgă la această supremă armă, dacă nu vor izbuti să-l desființeze pe d. Take Ionescu.

Asta a spus'o d. P. P. Carp la congresul conservator, spre marea uimire a tuturor.

*

Aproape toți conservatorii veniți din provincie cu iluzii mari au rămas adînc zguduiți de această amenințare a d nului Carp, căci din ea au văzut și au simțit că situația politică a șefului lor este atît de șubredă, încît nu mai are altă speranță decît amenințările.

Și astfel sutele de delegați din provincie au plecat cu impresiunea descurăjătoare, că șeful lor este mai departe de cît ori cînd de putere. Căci de ar fi sigur că va veni la guvern cel puțin n'ar uza de amenințări atît de brutale.

Acesta și numai acesta este rezultatul moral pentru conservatori al faimosului congres.

Litere-Științe-Arte

Studenții.—In una din cele mai mari capitale și în același timp unul din cele mai intelectuale centre ale Europei—la Viena—tineritul universitar a repurtat un mare succes.

Se cunoaște împrejurarea. Profesorul Wahrmund de la Innsbruck, în urma unor lecțiuni prea displăcute nunțiului apostolic și-a văzut cursul interzis pînă la noi dispoziții care însă nu mai veneau.

O astfeliu de concesiune făcută Vaticanului s'a părut, cu drept cuvînt, prea mare cercurilor progresiste și de aci o agitație care s'a reînoit și s'a continuat mereu sub forme tot mai hotărîte până cînd toată studențimea austriacă a proclamat greva generală.

Autoritățile superioare școlare s'au mișcat; miniștrii s'au alarmat; rectorii universităților s'au sfătuit și au luat deciziuni echivoce. Insu-și Imparatul s'a pronunțat cu ocazia unei serbări școlare, publice întrebuințînd termeni extrem de violenți față de ministrul instrucțiunii publice, d-rul Marchet. Acum telegramele anunță că profesorul Wahrmund își va relua cursul la Praga—în loc de Innsbruck—și că astfeliu opinia publică a fost sătisfăcută grație, mai cu seamă, energicei acțiuni a studențimei austriace care a biruit prin o voință de fier.

Aceasta poate servi de învățămînt. De cîte ori studenții se pun în serviciul unei cauze mari, opera lor e încununată de izbîndă și de glorie.

*

In „Appartamenti Borgia" ale Vaticanului, pictorul german Prof. Otto Hierl-Deronco din München a expus opt portrete ale Papei Pius X, parte în format mare. Portretele are pe Papa în dispoziții sufletești deosebite. Artistul a fost onorat de către Papa Pius cu mari distincțiuni.

*

Fiica generalului Stefahan Türr, decedat de curînd, a dăruit scriptele rămase pe urma lui, scrisori și reliquii istorice, bibliotecei Vittorio Emanuele din Roma.

*

In «Mercure de France» pe luna Mai se află o „cronică romînă" d. Montandon se ocupă de poezia noastră din ultimii ani, după cîteva cuvinte asupra poeziei de altă dată, D. Montandon constată că poezia națională de la noi a trebuit fatal să nu lase urme adînci și că ea n'are doar astăzi dreptul să mai existe de cît în Transilvania.

*

Ziarul „Figaro" publică oarecari amintiri despre fostul cîntăreț Paulus, mort nu de mult. Ziarul parizian crede că presa s'a ocupat prea puțin de talentatul cîntăreț pentru că acesta a murit între Ludovic Halevy și François Coppée. Figaro amintește marele succese de altă dată ale lui Paulus care era plătit cu cîte 300 franci pe seară, avea cai, echipagii, secretari și mai cu seamă avea totdeauna lupte mari cu cenzura pe care o păcălea. Cu timpul gloria a scăzut, cîștigul de asemenea.

* *

La 23 Iunie va avea loc prima întrunire științifică a societății medico-farmaceutice din localitate. Se vor face diferite comunicări științifice de către membrii asociațiunii.

*

Vremea călătoriilor de vacanță se apropie. Iată—după ziarul Gaulois—ce senzațională descoperire ar fi făcut neobositul și spiritualul cercetător Mark Twain în orașul Oklahoma. Aici există un hotel „model" în ale cărui camere destinate călătorilor Twain a copiat diferite instiințări, precum:

„Călătorii care se culcă fără să se descalțe, vor plăti un supliment de taxă."

„Trei lovituri la ușă însamnă că în hotel s'a comis un omor."

„Este interzis călătorului de a lua cu sine cărămăzile din saltele."

„Dacă plouă în camere, musafirii sunt rugați a se servi de cortelele cari sunt pregătite sub paturi."

„In caz de lipsă de ștergare musafirii se pot servi de fețele de mese.

Aceste frumoase inscripții amintesc lui Mark Twain pe una mai drastică pe care a găsit-o într'o sală de concert din Klondike, America de nord:

„Publicul e respectuos rugat să nu tragă cu pușca în pianist; omul face tot ce poate.."

*

Cursurile de vacanță sunt la ordinea zilei, de astă dată și în țeară la noi. La Florența, ele se vor deschide astă vară la 1 August și vor dura până la 1 Septembrie. Programul e acesta: limba și literatură italiană, Literatura dantiană, istoria și istoria artistică a Florenței. După amiezile vor fi ocupate cu vizitarea muzeelor și antichităților, iar Sămbetele și Duminicile se vor face escursiuni în Toscana, Umbria și Romagna.

Informații

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

◕ Invățătorilor din județul nostru, cari s'au distins prin îngrijirea grădinilor școlare, li se vor acorda premii de cîte 50 lei.

Aceste premii vor fi distribuite la sfîrșitul lunei aceștia.

◉ Printr'un ordin telegrafic, ministerul instrucțiunei publice a pus în vedere direcțiunilor școalelor secundare, ca să închidă cursurile Marți 10 Iunie, în loc de 15 Iunie, cum e prevăzut în regulamentul școlar.

Faptul acesta a pus în încurcătură pe cei mai mulți din profesori, care din cauza marelui număr de elevi n'au putut isprăvi situația pentru finele anului.

◉ Ministerul instrucțiunei publice, printr'un ordin telegrafic, trimis aseară direcțiunilor școalelor secondare din localitate, le pune în vedere să se conforme noilor dispozițiuni din regulamentul școalelor secondare, publicat în Monitorul oficial de astă-zi.

◉ Aflăm cu plăcere că d. Jean Constantinescu, student al școalei de arhitectură din Liège, a reușit primul la ultimele examene ale acestei școli.

Excelentul student este fratele d-lui Al. Constantinescu, secretarul revizoratului școlar din Iași.

● **Afacerea Ciulei.** Am anunțat la timp că comisia constituită în curtea de Apel la Iași, a hotărît, potrivit art. 93 din legea asupra organizărei judecătorești, permutarea d-lui M. Ciulei, prezidentul tribunalului Botoșani, la alt tribunal, în vedere că la Botoșani are prea multe legături de rubedenii.

Pe de altă parte s'a cerut acelaș lucru de procurorul general al Curței de Craiova, în ce privește pe d. Dimitrie Dimitrescu, președintele tribunalului Gorj.

In urma acestora o permutare între trei președinți a fost hotărîtă de ministrul de justiție, și după cum ne telefonează corespondentul nostru din București, *Monitorul Oficial* apărut astă-zi, Sîmbătă publică următoarea decîziune ministerială:

„Noi, Toma Stelian, ministru secretar de stat la departamentul justiției, văzînd rapoartele d-lui procuror general al Curței de apel din Iași, care ne semnalează grave abateri de la datorie, comise de d. M. Ciulei, președintele tribunalului Botoșani;

Văzînd decizia disciplinară din 12 Martie 1908, prin care curtea de Apel din Iași a aplicat d-lui M. Ciulei, pentru aceste abateri, pedeapsa suspendărei pe timp de 6 luni;

Văzînd procesul verbal No. 3786, din 24 Maiu 1908, prin care comisiunea constituită în curte de Apel la Iași, potrivit art. 93 din legea pentru organizarea judecătorească, constatînd că dl. M. Ciulei este originar din județul Botoșani și că are în localitate, rude, legături și interese, emite părerea ca, în interesul serviciului și al unei bune administrațiuni d. Ciulei să nu mai funcționeze la tribunalul Botoșani, dar să fie transferat la alt județ;

Văzînd raportul d-lui procuror general al curței de Apel din Craiova, care constată că d. Dim. Demetrescu, președintele tribunalului Gorj, din cauza legăturilor ce le are în localitate, este expus să facă ca magistrat, acte de natură a compromite demnitatea și prestigiul justiției;

Văzînd iarăși decizia din 28 Maiu 1908 prin care comisia constituită în curte de apel la Craiova, pe baza dosarelor tribunalului Gorj și a actelor de declarațiune adunate de d. procuror general, cu prilejul cercetărilor făcute de acesta la tribunalul Gorj, constatînd că d. Dim. Demetrescu este originar din Gorj și că are legături în localitate, emite părerea că este în interesul serviciului și al unei bune administrațiuni a justiției, ca d. D. Demetrescu, președintele tribunalului Gorj să fie transferat la alt tribunal;

Considerînd că d. G. Demetrescu, președintele trib. Tulcea, prin declarația scrisă pe care a dat-o în ziua de 3 Iunie 1908, consimte să fie transferat la trib. Botoșani;

Pentru aceste motive, în virtutea articolului 93 din legea asupra organizărei judecătorești,

Decidem:

1) D. Mihail Ciulei, actual președinte al trib. Botoșani, suspendat pe funcțiile sale pe timp de 6 luni, e transferat în aceiași calitate la trib. Gorj;

2) D. Dim. Demetrescu, actual președinte al trib. Gorj, e transferat în aceeași calitate la Tulcea.

3) D. Gh. Demetrescu, actual președinte al tribunalului Tulcea, este transferat în aceeași calitate la trib. de Botoșani.

DIVERSE

— D-șoara Corina Cristescu, diurnistă la oficiul central din localitate, a fost transferată, după a sa cerere, la oficiul gărei.

— Astă-zi dimineață s'a oficiat la cimitirul Eternitatea un parastas pentru odihna sufletului foastei directoare a școlei din Podul Lung, Maria colonel Renescu.

— D. George Apostolescu, fiul d-lui profesor Gh. Apostolescu, un distins bascantabil, care a absolvit cu lauri conservatorul din Dresda, a plecat la Paris spre a-și desăvîrși studiile cu profesorul Eduard de Reské, directorul marei opere din Paris.

— Amintim publicului cititor că în astă seară, are loc la grădina Copou, marea serbare dată de funcționarii tramvaiului electric în beneficiul lor și al «Vetrei luminoase.»

Biletele de intrare costă 50 bani de persoană și programele lipite pe stradă, previn că cei ce vor lua parte la serbare vor fi și anul acesta încintați de chipul cum au petrecut sara.

Toate inimile caritabile și-au dat întîlnire în astă seară la Copou.

— Parchetul a fost înștiințat că azi dimineață locuitorul Vasile Ivănuță din satul Epureni, în urma unei certe ce a avut'o cu consăteanul său Neculai Sofronie, i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu sapa în cap.

Nenorocitul locuitor a fost transferat în stare foarte gravă la spitalul din Bivolari, iar criminalul a fost arestat.

— In satul Dădești, din comuna Băiceni, s'au constatat mai multe cazuri de tusă-convulsivă.

S'au luat măsuri pentru combaterea epidemiei.

— Aseară pe la orele 10, niște copii din mahalua Sf. Stefan au pus niște cîrpe lîngă gardul caselor locuite de Iosub Peritz, crășmar din strada Aron Vodă No. 9, cărora le-a dat foc.

Gardul s'a aprins și dacă nu prindeau de veste locatarii, se putea da naștere la o nenorocire.

— A fost adus și internat la institutul antirabic copilul Gh. Cucinvan din comuna Buznea, care a fost mușcat de abdomen de către un cîine turbat.

— La 1 Septembrie să va deschide atelierul de croitorie bărbătească, al cooperativei »Renașterea", al cărei *act constitutiv* s'a autentificat la Tribunalul Iași secț. III; avînd ca președinte pe profesorul universitar d-rul Leon C. Cosmovici și casier pe șeful comptabilității de la Creditul funciar Urban, d. Theodosie Motăș.

Acționarii sunt rugați să achite de urgență valoarea acțiunilor subscrise și cei care doresc a mai subscrie, să se adreseze Casierului societății. Acțiunile sunt de 25 lei și numărul disponibil e de 560 acțiuni (14,000 lei), căci 640 acțiuni sunt subscrise pe deplin (16,000).

Comitetul a luat dspozițiuni ca societatea să procure haine bine tăiate, bine lucrate și cu prețurile cele mai mici posibile.

Să înființează și o școală de ucenici pe lîngă atelierul de croitorie.

Rolul matern al societății

III

A zice că femeile sunt prea bune pentru viața politică sau că nu sunt încă pregătite, nu-i un motiv. Pe măsură ce vor participa la progres, ele vor câștiga maturitatea care le lipsește, Marele principiu democratic, —acces liber tuturor la toate funcțiile— ne permite a spera că la urmă fiecare valoare, femee sau barbat va ajunge să ocupe postul pentru care e făcut.

Multe femei au început a avea conștiință de gravitatea chestiilor sociale. Dar chiar și acestea au nevoe de a-și mai lărgi vederile lor, a preciza rolul modern al societății și a-l deosebi bine de binefacere. Rolul modern al societății e focul sub teran etern și nu o flacără de sacrificiu, care se ridică mai sus, dar arde prea repede. Instinctul compătemirei și trebuința de a se ajuta înăscut naturei femeei, nu ajunge. Gingășia nu-i destulă pentru grijile ce trebuesc a da copilului. E nevoe ca femeea să aibă noțiuni de igienă și de psihologie. Iar pentru îndeplinirea sarcinei lor sociale e nevoe de cunoștinți de biologie și psihologie socială.

Femeile voesc să suprime prostituția, dar prima condiție pentru a ajunge la aceasta ar fi mărirea salariilor lucrătoarelor din fabrici și a funcționarilor din comerț. Tot femeile voesc să lupte în potriva alcoolismului. Pentru aceasta ar trebui ca cei atinși să aibă noi isvoare de plăceri confortul vieței de familie, cultură și desvoltarea simțului de a se bucura de acestea. Tot ele voesc suprimarea resboiului.

Dar toate aceste cer o schimbare a stării sociale actuale, schimbare de care multe din femei se feresc.

Femeile trebue să înțeleagă că viața politică cere multe. Nu-i vorbă numai de depus votul în urmă, nici de citit articolul de fond în locul foiletonului și de mers la o întrunire electorală în loc de a merge la o vizită. E vorba de a-și da samă de valoarea votului pe care îl dă. Și aceasta cere timp pentru a studia și a cunoaște bine ceea ce se cere. Și atunci din nou femeile se găsesc în fața unei greutăți și ele trebue să opteze între datoriile publice și între cele private, după cum a trebuit să aleagă între maternitate și cultura personalității lor.

Viața politică exterioară e neprielnică căminului și copiilor. Soluția ar fi ca femeile să se scutească de reunirile publice în toată liniștea conștinței atîta vreme cît familia are mare nevoe de ea. Mai tîrziu va putea lua parte după ce nu va fi încetat a se cultiva și a lua parte cu sufletul la toate mișcările de idei ale timpului său. Trebue ca femeea politică a viitorului să fie tot odată femenină și umană, o cetățeană și o personalitate. Ea să nu aibă nimic comun cu femenistele care-și pun toată onoarea în a fi o mașină neobosită sau o erudită fără adevărată cultură. Femeea nouă să ia cîte ceva și de la femeea trecutului—idealul mamei de familie—și de la femeea viitorului, deosebindu-se totuși de amîndouă. Numai plenitudinea vieței e adevaratul înțeles al vieței.

Ființele omenești se numără numai după barbați. A trebuit mult ca să se înceapă a se număra și femeile. Dar copiii tot nu se numără încă.

Va veni însă, o zi cînd oamenii se vor preocupa mai mult de copii și vor zice: „Se găsesc atîția copii, fără a număra femeile și bărbații". Numai atunci se va arăta tot respectul pentru aceste ființe, copiii, de o înțelepciune adîncă, aceste mistere pe care noi, aceștia de astă-zi, nu suntem în stare a le sonda. Copiii sunt suma trecutului și speranța viitorului. Și numai viitorul îi va face să-și arăte adevărata lor natură. Numai o mare mișcare va promulga și drepturile copilului. Aceasta va pune capăt răului tratament fixic și natural la care sunt supuși azi copii, tratament, care odată va fi considerat tot așa de neuman ca și cel la care sunt supuși negrii.

Negreșit că femeilor le revine îndatorirea de a libera pe copii. Va veni un timp cînd și copii vor avea reprezentanții și apărătorii lor. Atunci se va vedea că nota copilărească va fi tot așa de trebuitoare ca și cea virilă și femeiască în concertul armonios al umanității.

Maria Buțureanu
Institutoare.

ANUNCIU

Administrația Monastirei Varatic, face cunoscut și roagă familiile cari sunt decise a veni pentru a se stabili pe timpul verei la Monastire, de a nu mai veni cu Cîni în sfînta Monastire.

Ieconoama Monastirei
Camilia Roșculescu

ADVOCATUL
EM. SOCOR
S'a mutat în Str. Veche 24

Ultime informaţii

○ *Printre judecătorii de ocoale din ţară, cari au ocupat aceste posturi înainte de punerea în aplicare a nouei legi a d-lui Stelian, domneşte o vie nemulţumire pricinuită de următorul fapt: după spiritul legei judecătorii vechi urmau să rămăie la posturile lor, iar cei noi, pînă după terminarea concursului, să fie numiţi provizor la posturile respective.*

D. Stelian, însă, a făcut toate numirele provizor, aşa că vechii judecători au rămas să primească salarii, ca şi cei noi, adica cu peste o sută lei mai puţin.

● Se ştie că d. Stere a înapoiat demisia celor nouă liberali motivînd că d-sa nu este president al clubului liberal. Atunci demisia a fost remisă d-lui N. Gane. Acesta a dat o vizită d-lui G. Şendre, pe care l'a rugat să cedeze—fiind-că, a spus d. Gane, am cedat şi eu.

Biata lefuşoară l'a determinat să, cedeze.

● **Carpiştii şi dinastia.** Ziarul cotidian „Doljul" care apare în localitate sub îngrijirea d-lui Constantinescu-Jiu, avocat şi fost redactor la ziarul „Protestarea" care apărea în Bucureşti, a început să dea la iveală multe taine referitoare la apariţia ziarului antidinastic „Protestarea" în 1907.

D. Constantinescu-Jiu, prin aceste destăinuiri, a produs în localitate mare senzaţie.

In articolul publicat, d-sa arată că la ziarul „Protestarea" pe lîngă d. I. Miclescu, cumnatul d-lui Carp au mai colaborat şi actualul şef al partidului conservator, d. Petre Carp, apoi d-nii Nicolae Filipescu, Alex. C. Florescu, Alex. Marghiloman şi alţii.

Mai departe „Doljul" afirmă că ceva mai tîrziu întreg personalul de redacţie al ziarului „Protestarea" a fost trecut în budgetul ziarului „Epoca" şi că cea mai mare parte din redactorii acestui din urmă ziar colaborau la ziarul „Protestarea".

D. Petre Carp avea cunoştinţă de toate articolele ce apăreau, ba era chiar inspiratorul unora din ele, cari erau pornite contra dinastiei.

● Revizorul şcolar din Iaşi a recomandat pe d. Ion Toma, învăţător la şcoala din comuna Osoi, ca să facă parte din cei 15 învăţători, care vor face excursiuni instructive prin ţară şi prin localităţile locuite de romini.

● In cursul lunei Iulie, ministerul de instrucţiune a decis a se ţine concurs pentru ocuparea catedrelor reînfiinţate la şcoala de Belle-Arte.

Vor concura d-nii Vasile Costin pentru catedra de desemn după natură şi antic, şi A. D. Atanasiu, pentru catedra de perspectivă, desemn geometric şi caligrafie.

● Se ştie că ministerul instrucţiunei făcuse cunoscute direcţiunilor şcoalelor secondare modificările aduse în regulamentul acestor şcoale în ce priveşte facerea mediilor pentru promovarea elevilor, care modificări apăruse deja în Monitorul Oficial.

Alaltă-eri o circulară nouă, sosită la şcoli, vine să modifice şi acele modificări privitoare la promovarea elevilor.

Azi dimineaţă d. Haret înştiinţează telegrafic din nou direcţiile şcolilor secondare, că nici acele modificări nu 's de seamă şi că să aşteapte mîne sosirea unei alte serii de modificări, care probabil vor fi poimîne din nou schimbate.

Faptul acesta dovedeşte în deajuns debandada ce domneşte la ministrul de instrucţie.

● După noua împărţire a inspectoratelor tehnice ale judeţelor, inspecţia VI cuprinde următoarele judeţe: Iaşi, Botoşani, Dorohoi, Suceava, Neamţ şi Roman.

● Cetăţenii cari domiciliază în strada sf. Andrei ni se plîng, că podurile din acea stradă se află în stare aşa de rea, încît comunicaţia a devenit imposibilă.

Remitem plîngerea autorităţei comunale.

● Un caz identic, cu cel întîmplat pe o moşie din judeţul Tecuciu, s'a petrecut pe moşia Goeşti, din judeţul nostru.

Locuitorii din Brăeşti şi de prin împrejurări, neavînd unde să'şi pască vitele, au întrat cu ele pe sămănăturile şi imaşul proprietarului moşiei citate.

Păzitorul, I. Boroz, vroind să se împotrivească sătenilor, aceştia l'au atacat, lovindu-l cu ciomegiile şi lăsîndu-l pe moarte.

Intervenind jandarmii din Brăieşti, cu mare greutate au putut restabili liniştea.

Iată rezultatele legei asupra islazurilor!

● D. ajutor de judecător Tereuzescu, însoţit de grefierul Luchian, de la judecătoria din Podul-Iloaia, s'au dus eri la domiciliul defunctului Teodor Ciohodariu, din comuna Bărleşti, care a fost omorît de cumnatul său D. Tomiţă şi au făcut inventariarea averei rămasă pe urma defunctului, dresînd şi un procesverbal contra tatălui lui Tomiţă, care a sustras de sub sechestru doui cai, pe care i-a vîndut.

● La examenul de administratori de plasă, ce se ţine în Bucureşti, s'au prezentat din Iaşi următorii candidaţi:

Botez Panaite, Carpus Ioan, Cireş Oconel, David I. N., Disem Const., Golăescu Ioan, Groholschi I. Const., Ionescu Eug., Mardari Constantin, Maxim Neculai, Morţun Dimitrie, Nica Panaite, Panaitescu D. Ioan, Petrea Gh., Sacară Dumitru, Simionescu Z. Nicolae, Spălăţelu V., Ştefănescu Neculai.

● De cîte-va zile s'a început o procesiune pentru ploaie, cu icoana făcătoare de minuni de la Trifeşti, judeţul Roman.

Eri sfînta de la Trifeşti a fost adusă la Podul-Iloaia, iar de acolo, cu o deosebită solemnitate, s'au făcut de către preoţii Popovici şi Movilescu, procesiuni la Belceşti şi la Coarnele-Caprei.

● La secţia a II a a Curţei de Casaţie urma să se judece ieri recursul lui Iosef Leff în contra procesului verbal al Camerei de punere sub acuzare prin care s'a respins cererea sa de a fi pus în libertate.

Judecarea s'a amînat pentru ziua de 18 Iunie.

● D. A. Frank, comerciant din Hamburg, a reclamat parchetului că agentul comercial ieşan M. Iţicovici, l'a excrocat cu falşuri în acte comerciale.

● Cele trei comisiuni de examinare a elevilor de curs primar preparaţi în particular sunt prezidate de d-nii institutori: Roiu, Tăzloanu şi Cozmiţă. D. C. Danifinescu nu face parte din nici-o comisiune, şi numai din eroare a fost anunţat în „Voinţa Naţională".

● Unul din avocaţii domnului C. Şumuleanu a declarat astă-zi că clientul său va face declaraţia că renunţă la despăgubirele civile în sumă de 150.000 lei cerute dela cîrciumari.

D. Şumuleanu îşi va menţinea numai acţiunea penală.

● **Curtea cu Juri.**—Curtea cu juri a judecat astăzi procesul lui Gheorghe Morariu, din comuna Miroslava, acuzat de omor.

Actul de acuzare spune că numitul locuitor a maltratat pe nevasta sa, iar această în urma loviturilor primite a încetat din viaţă.

Acuzatul, la interogatorul ce-i s'a luat spune că în seara de 19 Decembrie, anul trecut, a fost sculat de ţipetele unui copil. Cînd s'a trezit, a observat că nevasta sa căzuse jos de pe pat, împreună cu copilaşul.

Sărind din pat ridică pe nevasta sa de jos, şi cînd vroi să o pue pe pat, aceasta ar fi căzut cu capul de plită şi a căpătat ast-fel o rană la cap, din care cauza a încetat din viaţă.

Acuzarea a fost susţinută de d. prim-procuror M. Ghinea Ionescu; iar aperarea a fost susţinuţă de d. avocat Alex. Dabija.

— Luni Curtea cu juri va judeca procesul celor 88 de cărciumari, daţi judecăţei pentru calomnie prin presă.

De oare-ce sala consiliului comunal de la primărie, unde se ţin şedinţele Curţei cu juri e neîncăpătoare, şi ţinîndu-se samă de numărul mare al acuzaţilor, dezbaterile acestui proces se vor ţinea în sala Circului Sidoli.

● Astăzi la orele 3 d. a. ofiţerii din reg. 7 calaraşi fac al treilea exerciţiu de «Vînătoarea vulpei"—pe dealul Şorojorilor, sub comanda colonelului Călinescu.

La exerciţiul al 2-lea a reuşit să prindă vulpea d. lct. Pamfil Ioan.

● La şcoala de Belle-Arte au luat sfîrşit concursurile anuale ale elevilor.

Examenele teoretice se vor ţinea în zilele de:

17 Iunie examene de Perspectivă
23 Iunie „ „ Anatomie şi la 18 Iunie examene de Istorie şi Estetică.

● Cu expresul de Berlin soseşte azi în capitală maiorul Sturza.

● In ziua de 16 Iunie va avea loc, conform ordinului ministerial o producţie de desemn, muzică şi gimnastică, la liceul naţional.

Ministerul, în circulara prin care cere să aibă loc această producţie, spune că la anul viitor va avea loc o producţiune *intelectuală*.

Ce o mai fi însemnînd şi această inovaţie a d-lui Haret, se mirau azi şi profesorii, cetind circulara.

● D. inginer Cantacuzino inspectorul general al lucrărilor de aducerea apei la Iaşi a inspectat eri lucrările de la Sîrca şi Iaşi cum şi biurourile locale.

● Astăzi după amiază ajutorii de învăţători cari au reuşit la examenul oral ţinut eri la liceul internat, vor trece proba practică pedagogică, ţinînd lecţii cu elevii clasei a II-a a şcoalei primare Carol I de sub direcţiunea d-lui Lascar Matasariu.

● In una din serile trecute a fost atacată cu pietre, de către trei tineri, din cari doi studenţi, o trăsură în care se aflau vice-consulul austriac din localitate şi magistratul Mavrocordat.

Scena s'a repetat şi la întoarcea birjei dela Copou şi a avut de motiv un principiu socialist: „de ce s'ar preumbla unii în birjă şi alţii să asude mergînd pe jos?

Afacerea a fost trimisă cu rechizitorul primului procuror la judecătoria rurală Iaşi, c are în ziua de 18 Iunie, va avea să se pronunţe asupra principiilor socialiste ale celor 3 tineri.

— Am relevat la timp delictul de audienţă de care s'a făcut vinovat avocatul D. Mănăstireanu din Botoşani. Acest avocat a zis: «ce să ne mirăm că bat jandarmii, dacă chiar eri a bătut în cabinetul seu, d. procuror.

Tribunalul Botoşani a condamnat pe avocat la o amendă de trei sute lei. D. Mănăstireanu a făcut apel, care se va judeca după vacanţă.

La apelul seu s'a anexat o adresă a revizorului şcolar de Botoşani, care arată că d. Mănăstireanu, ca fost revizor, ar fi delapidat o sumă de 2000 lei şi ar fi lăsat datorii de peste 5000 lei.

— D. C. Şumuleanu, în procesul ce l'a intentat celor 88 cărciumari, va fi asistat de d-nii: G. G. Mârzescu, G. Neter, Abgar Buicliu şi A. C. Cuza.

Desbaterile vor avea loc în sala Sidoli. Fumuoarul a fost rezervat martorilor.

Celelalte procese vor fi judecate tot în acea sală.

— Importanta speţă Wechsler-Schoenfeld, pentru anularea testamentului şi adopţiunei făcute de Abraham Wechsler din Botoşani, se va judeca Luni la secţ. II-a a Curţei.

● Eri s'a continuat cu procesiunile religioase prin sate cu Sfânta de la Trifeşti.

De la Coarnele Caprei, icoana făcătóre de minuni de la Trifeşti, a fost dusă la Hodora, iar de acolo la Băiceni şi apoi la Tgr.-Frumos, făcîndu-se rugăciuni pentru ploaie.

● Examenele de fine de an la şcoala de moaşe, de pe lîngă Institutul Gregorian, se vor începe Marţi, 10 Iunie a. c.

Examenul pentru obţinerea diplomelor se va ţinea în Septembrie.

● Un imens număr de noutăţi vor avea prilejul să vadă spectatorii în programul de astăseară Sîmbătă al Teatrului Cinematografic Pathè Freres Paris din grădina Cuza-Vodă (Palatul Creditului Urban).

Programul cuprinde o noutate senzaţională: Afacerea Dreyfus.

Apoi programul e bogat în comedii de moravuri pariziane precum Flirt cu obstacole, o nouă invenţie franceză, Mirele foarte ocupat etc.

Asemenea cuprinde un mare număr de sujete instructive şi de pe natură, precum Tunisul, Viaţa şi îndeletnicirile din nordul Africei, Sporturi moderne etc.

Programul mai conţine apoi multe scene dramatice şi feerice, cele mai recente creaţiuni ale cassei Pathé Frères din Paris.

● **Crima din Cristeşti.**—O crimă s'a făptuit eri după amiazi pe cîmpul dintre Brăeşti şi Cristeşti.

Săteanul Vasile Matachi, zis Plevetz, din Cristeşti, s'a luat la ceartă cu bătrînul Ion Chirica.

Cearta a degenerat în batae şi la un moment dat, Matachi, care era înarmat cu un ciomag, a început să'l lovească pe bătrînul Chirica. Acesta din urmă, s'a aparat până la o vreme. A intervenit însă mai apoi un fiu al lui Matachi şi ambii au maltratat pe bătrîn, până cînd l'au lasat în nesimţire pe cîmp.

Victima a fost transportată şi internată la spitalul din Tg. Frumos, iar Matachi şi fiul său au fost arestaţi de jandarmii din Brăeşti.

● D. Romulus Voinescu, inspectorul poliţiei de siguranţă publică, a sosit aseară în localitate.

Astă-zi dimineaţă d-sa a făcut o inspecţie la prefectura de poliţie, iar mai apoi a început inspectarea comisiilor de dispărţire.

D-sa va inspecta apoi serviciul nostru de siguranţă.

● Regimentul Ştefan cel Mare No. 13 şi batalionul 4 de vînători s'au reîntors astă-zi la orele 11 în localitate, din Tabăra Şipote.

● **Examenele particulare primare.** Iată cum au fost repartizaţi elevii preparaţi în particular pentru cursul primar:

La comisiunea I-a (Şc. „v. Alexandri): Tabacovici Gh. Antonescu Adriana, Institutele-Unite cl. II, III şi IV; şc. Junimea No. 1; şc. P. Rang; Băicoianu Nedajda; Băicoianu Simeona; Zarifopol Ioana, Alfred Tacsier, Nat. Löbel, Mauriciu Nelken, Gatoschi Dimitrie, Negrutz Leon, Stanilescu Georgeta, Ionescu Aurora, Ber Silvia, Solomon Holer, Atanasiu Adela, Wexler Suzana, Meer Mendel, Blechman Sofia, Pascalide Petru; Cernătescu Matei, Tăutu T. Şcoala Cultura 46 elevi cl. IV; Rea Sylvia Miclescu.

La comisiunea II-a (Trei-Erarchi): Rîşcanu A. Ecat., Virginia şi Emilia Dossios; şc. Junimea No. 2, 9 elevi de întreg învăţămînt; C. Handoca, Alexandru Handoca, Constantin Handoca, şc. Thereza Knoch, Segal Moise, Cantacuzino Elisab. Maria Cuza, Floarea Mariana, E. Lefter, Florica Popovici-Acontz, Bottez Viorica, Stănescu Al., Alexandrina Aglae Pelin, Kanner Maxim, Elefterescu Aurel, Horovitz Jeana, Ochs N. Savel, Călinescu A. G. Adrian, Călinescu A. Gh. Marg, Grinberg Iulius, Rudberg Iosef, Lipschütz S. Eva, Charlotta Eisenberg, Grimberg Camilia, Const. Vartic, şcoala Herovanu; Mihail Maria, Mihail Emilia, Notre Dame de Sion 22 eleve cl. IV.

Comisiunea III. (Gh. Asachi): Şcoala Catolică 11 elevi cl. IV, Emanoil Simionescu, inst. „Humpel", D. Herman, Rosemblum Semo, Bernard Wexler, Benbasat Aneta, Ene Elena, Marcovici R. Ortanse, Faivelovici Israil, Aronovici Leon, Wachtel Burăh, şc. Evanghelică Hurmuzescu Rozica Maria, Maria Longhini, Şavinschi Ioan, şc. de băeţi Trg.-Frumos, Iliescu Calciu, Racovitză Const., Pennescu Maria, Pennescu Adela, Crupenschi Lucia Marcela, Brătianu Gh., Ghyka Olga Denisa, Ghyka Gr. Grigore, Crupenschi Wec, Sovinschi Vaselina Gheorghiu D., Vărnav Liteanu Alex. Wolf Marta, Chiva Sabina.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 7 Iunie

Infamiile d-lui Filipescu

Bucureşti.—D. Nicu Filipescu crede ca are monopolul infamiilor şi ori de cîte ori se respunde prin aceiaşi armă devine rabiat.

Astfel „Epoca atacă" într'un chip banditesc pe d. Take Ionescu şi-l face direct responsabil pentrucă „Ţara" a răspuns la foiţa „Epocei" întitulată Take Haiducul prin anunţul că va publica şi ea un roman întitulat „Asasinările lui Georges Em. Lahovary", „Epoca" ameninţă pe d. Take Ionescu cu acelaşi soartă ca şi a lui G. Em. Lahovary.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Astă-zi s'a ţinut un consiliu de miniştri, în care s'a pus mari stăruinţi pe lîngă d. Spiru Haret, ministrul cultelor, de a primi să fie numit director al casei rurale.

Banchetul în onoarea d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—Banchetul ce se organizează în onoarea d-lui Take Ionescu pentru ziua de 22 Iunie, va aavea loc în grădina „Blanduziei".

Comitetul organizator şi-a rezervat dreptul de a face învitaţiile în ceia-ce priveşte provincia.

CHESTIA MAIORULUI STURDZA

— Latura politică.—Duelurile —

Bucureşti. — In cercurile sturziste se vorbeşte despre mîhnirea de care este cuprins d. prim-ministru şi d-na Sturdza din cauza încurcăturilor în care se află amestecat fiul lor.

Prima consecinţă a acestor încurcături este că la toamnă maiorul Sturdza se va retrage din armată.

Pe de altă parte, primul ministru deţine astă-zi dovada că un fruntaş politic conservator şi un politician liberal au manevrat în scopuri inavuabile politice.

Martorii d-lui maior Sturza şi maior Paiano întrunindu-se şi luînd act de declaraţiunea maiorului Sturdza cum că nu s'a bătut în duel cu căpitanii Cantacuzino, şi Cătuneanu au încheiat un proces verbal în care d-nii maior Drăguţescu şi căp. Fălcoianu declară în numele clientului lor maior Paiano că n'au înţăles să 'l descalifice pe maiorul Sturdza şi că regretă prejudiţiul moral cauzat acestuia.

Maiorul Sturdza se va bate probabil mîine cu căp. Cantacuzino.

De remarcat este că aceşti doui ofiţeri s'au mai bătut acum doui ani şi că maiorul Sturdza a fost rănit la braţ.

După aceasta maiorul Sturdza va merge la Craiova spre a se bate cu căpit. Cătuneanu.

*

Aceste toate le va face maiorul Sturdza în timp ce soţia d-sale fica d-lui Carp se află la Witel şi supusă unei grele operaţiuni chirugicale.

Recomandarea d-lui Demetrescu

Bucureşti.—Senatul universitar întrunindu-se aseară a recomandat pe d. Gr. Demetrescu, cu 9 voturi pentru şi 3 contra, la catedra de drept roman, vacantă la facultatea de drept din Iaşi.

E de notat că hotărîrea senatului universitar din Capitală e identică cu acea a senatului universitar din Iaşi şi în acelaş timp e contrară raportului d-lui St. G. Longinescu, care s'a arătat contra recomandărei d-lui Demetrescu.

Timpul în Europa

Bucureşti.—Londra nouros. Liverpol în parte nouros. Paris ploios. Berlin cald. Brăila şi Constanţa timp frumos.

Mişcarea prefectorială

Bucureşti.— D. Anghel prefect de Olt va fi numit prefect de Prahova, iar la Olt va fi numit un tînăr liberal din Moldova.

Două fapte sensaţionale

Bucureşti.—In mai puţin de 24 ore două fapte senzaţionale s'au petrecut în Capitală: primul este referitor la asasinarea fostului comisar Grecescu, care a fost ucis de cunoscutul pianist Teodor Fuchs. Faptul s'a petrecut aseară la orele 11. Grecescu a fost lovit în abdomen. Transportat la spital s'a procedat la facerea laparatomiei. Grecescu se află în agonie.

Iată cauzele senzaţionalului asasinat: atît Fuchs, cît şi Grecescu întreţineau legături amoroase cu d-na A., cunoscută în buna societate din Bucureşti. O mare duşmănie s'a născut între cei doi antagonişti şi Fuchs, de multe ori a fost maltratat de Grecescu, într'un rînd în chiar casa doamnei. Fostul comisar a fost eliminat din această cauză din poliţie. Aseară, pe cînd Fuchs se întorcea a casă, s'a văzut urmărit de Grecescu şi atunci a luat-o la fugă, dar Grecescu l'a urmărit. In scop de a intimida pe antagonistul seu Fuchs a tras un aer. Apoi a tras al doilea foc, care de astă-dată a lovit reu pe Grecescu.

Pianistul a fost arestat.

* * *

Al doilea fapt: este încercarea de sinucidere, astă-zi dimineaţă, a sculptorului Dimitrie Franasovici, bine cunoscut în Capitală. El s'a sinucis astăzi, trăgîndu-şi un foc de revolver în regiunea inimei. Cauza este o dragoste nenorocită pentru soţia unui fruntaş al luptelor noastre politice.

Franasovici este grav rănit. El a fost transportat la spital. Pe masă s'a găsit o scrisoare în care spune: „cer şi ordon ca nimeni să nu pătrundă în odaia mea pînă la ora 6, căci la ora 5 va veni să mă vadă cineva şi doresc ca să nu găsească de cît cadavrul meu",

Agitaţia ziariştilor

Roma.—O comisiune de ziarişti a fost primită azi dimineaţă de către preşedintele Camerei.

In urma unei întrevorbiri, comisia a recunoscut că atitudinea preşedintelui Camerei în şedinţa de eri, a fost în perfectă respectare a drepturilor şi a invitat pe colegi să reintre în tribuna presei.

Ca urmare a incidentului de eri deputatul Santini a trimes martori deputatului Barzili.

Agitaţii studenţeşti

Viena.—Reprezentanţii studenţilor anticlericali din Viena au decis să continue greva universităţilor. Studenţii cehi din Praga au decis să înceteze greva.

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Gonosan
TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede durerile şi opreşte secreţiunea, *scurtează durata boalei şi preîntîmpină complicaţiuni.* Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare. De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumàtate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Pepper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI: **Strada Primăriei 27.**

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c

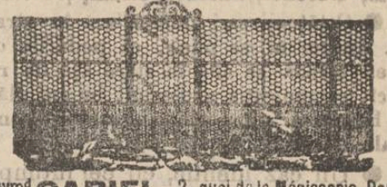

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6f

PONDOIR DEPOSE

Prix 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITŬ IN JAŞI: Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie la motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38.

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul V.—No. 455.—IAŞI, Marţi 10 Iunie 1908

Nepriceperea lucrurilor

Din congresul de la 2 Iunie, reţinem discursurile şefilor: Conu Iorgu şi Conu Petrachi.

Amîndoi şefii au dat dovadă de morgă aristocratică; şi unul şi altul s'au pus pe terenul criticii personale a lui Take Ionescu.

Că d. P. P. Carp să nu vadă bine situaţia, ne explicăm. D-sa plecînd de la premisa, că cel tare are răspundere mare, uitîndu-se în sala Eforiei şi văzînd lumea îngrămădită, a crezut că şi ţara e cu domnia-sa şi deci a luat de sus, zeflemisînd pe Take Ionescu, ba şi-a permis să dea şi şah la Rege.

Cu calambururi, cu jocuri de cuvinte, cu zeflemele nu se diriguеşte un partid, o ţară. Şi d. P. P, Carp nu s'a putut desminţi. Cu jiletca desbumbată, cu mîna dreaptă în buzunar domnia-sa e în stare să înfrunte totul.

Iar în discursul ţinut d. P. P. Carp şi-a arătat gîndul şi inima—pururea acelaşi!

Cu d. Gh. Gr. Cantacuzino lucrul se schimbă. D-sa, ca şef de partid şi preşedinte de consiliu, a avut 2 ministere cu Take Ionescu. Cum s'a comportat d-sa cu colegul d-sale singur o spune sincer.

„In ceia ce mă priveşte personal, eu am arătat d-lui Take Ionescu de la început o încredere absolută şi o stimă cu totul deosebită; şi-mi făceam o plăcere de a mă consulta cu el asupra tuturor chestiunilor împortante".

Şi are dreptate aici d. Cantacuzino, căci d-sa ştie foarte bine că din şef inventat într'o sară, d-sa a fost înconjurat de stima şi încrederea partidului, graţie, în special, luptei ce ducea în numele său d. Take Ionescu.

D. Gh. Gr. Cantacuzino n'a căpătat titlul de şef al partidului conservator în virtutea unor servicii depuse în slujba partidului. Figura d-sale politică a fost ştearsă în toate campaniile politice pînă la 1899. El împlea decorul politic al partidului, nu era însă muncitorul harnic şi destoinic al partidului. Mai mult încă, datorită unor împrejurări, excepţionale, d-sa se bucura de atenţia lui Ioan Brătianu, şi din cauza stimei ce ştiuse tatăl d-sale Gr. Cantacuzino să inspire lui Brătianu, de multe ori colegiul I de Prahova l'a ales în opoziţie cu concursul tacit al guvernelor liberale.

Cînd ajungi şef de partid numai pe baza unor servicii de decor, lesne te aluneci a crede că aceste onoruri se cuvineau de drept şi luînd ocazionalul drept necesar, şi imperios, să te aluneci a nesocoti munca.

Dar ce să mai lungim vorba. Un an întreg ziarul „Constituţionalul", al d-lui P. P. Carp, a discutat şefia d-lui Cantacuzino şi dacă a fost campanie mai cu succes dusă de Carpişti a fost aceasta, căci au reuşit să-l convingă chiar pe d. Cantacuzino, că dreptatea era de partea lui Carp şi în 2 rînduri i-a cedat şefia.

Abdicări de acestea—ori-cît le-ar cînta trubaduri prefăcuţi ca Delavrancea—sunt semne pipăite de bătrîneţa şi slăbăciune la minte şi de nepricepere în cîrmuirea trebilor obşteşti.

Şi d. Cantacuzino a cedat pasul. Ceia ce nu era căştigat prin muncă; ceia ce era venit cu hîrzobul din cer lesne se putea trece la altul

Partidul a ratificat faptele, căci aşa cerea disciplina; dar cu cîte răniri, cu cîte amărăciuni. Generalul Manu s'a închis într'o rezervată izolare, Take Ionescu rămăsese simplu mameluc, căci, netăgăduit, fuziunile erau făcute spre slăbirea curentului pentru Take Ionescu.

Şi în virtutea căror titluri Take Ionescu îşi cîştigase acel ascedent colosal în partidul conservator?

Aici d. Cantacuzino dă dovadă de o necunoaştere crasă a evenimentelor. D-sa afirmă că Take Ionescu a întrebuinţat bugetul statului în crearea de partizani, luînd acum de bună, toată campania dusă în presă şi parlament de liberali şi carpişti.

E uşor a inventa ceva pentru toiul luptei; în lupta încinsă de opoziţie contra guvernului Cantacuzino din 1904, era risipa de la finanţe şi culte. Cum însă d. Vlădescu a rămas prietin cantacuziniştilor, d. Cantacuzino ia de la adversari întreaga temă, dar o aplică numai la Take Ionescu.

Ca să vadă cît de şubredă e această temă, am putea şi noi întreba pe d. Cantacuzino: şi Vlădescu a întrebuinţat bugetul statului în satisfacerea partizanilor? Ba Haret spune că a delapidat; şi cu toate aceste Vlădescu n-a putut tîrî partidul după el. Si ar putea să revină Vlădescu de 10 ori ministru şi nu va tărî 10 oameni după el.

Uită cu intenţie ex-şeful, să spună că în toată acţiunea ascendentă a lui Take Ionescu, cel care a putut trage partidul spre el, a fost *omul* în toată complexitatea lui.

Take Ionescu a pus în slujba partidului toată vlaga sufletului său, din ziua întăia. Ce a fost el înainte nu ne interesează azi! Şi apostolul Pavel n'a fost de la început creştin, dar a devenit de a doua zi vîrhovnicul apostolilor; pentru ce? pentru că era om cu vlagă, nu dovleac.

Take Ionescu a fost mai mult ministru de culte, şi mai puţin de finanţe. Se însamnă prin ură trecerea d-sale pe la aceste departamente?

De ce am mai recapitula activitatea d-sale, căci tot ce a lucrat d-sa pentru partid, sunt cele mai gloriose pagini din istoria partidului conservator.

A fost luptă în parlament de susţinut; cine era în linia întăia?—Take Ionescu. A fost luptă în afară de parlament, cine era zăvodul cel mare al partidului?—Take Ionescu. In cine loveaŭ duşmanii mai tare? In Take Ionescu. Presa partidului pe cine a văzut mai des inspirînd'o, ajutînd'o, colaborînd chiar? Pe Take Ionescu.

Iată adevărata explicare a faptului, neinţeles de d. Gh. Gr. Cantacuzino, pentru că partidul conservator, în imensa lui majoritate, cu organismele ei oficiale a trecut de partea lui Take Ionescu.

Oamenii mari ajung mari nu prin burtă, nici prin pungă; acestea îngroaşă ceafa. Omul ajunge mare cînd are o scîntee divină în capul lui.

Şi partidul conservator e unanim în a recunoaşte că în Take Ionescu a văzut pe ceî mai devotat şi destoinic luptător al său, iar dacă a pus cineva mai bine şi mai larg bugetul ţării în slujba artei, neamului, a romînismului a fost tocmai Take Ionescu.

Şi Sturza şi Haret pot afirma aceasta. Şi cum să nu rămîi înlemnit cînd auzi pe oameni aşa de sus cocoţaţi, aşa de stîngace şi abia restălmăcind evenimentele, că-ţi vine să zici: trebue închisă pentru totdeauna portiţa de înalţare celor nechemaţi.

Netăgăduit lucru, că dacă a dat cineva dovadă de nepriceperea evenimentelor, a fost d. Gh. Gr. Cantacuzino, şi discursul său de la 2 Iunie stă dovadă.

* * *

Cum se falşifică judecata!

— Un articol al **Viitorului** —

Ziarul Viitorul *publică un articol de comentarii asupra discursului rostit de d. N. Filipescu la întrunirea de la 2 Iunie—şi, după fondul celor spuse, se poate afirma cu siguranţă că este un articol scris de cine-va strein de redacţie, sau poate de'vre-unul din directorii numitului ziar.*

E o frumoasă pagină de ziaristică acel articol—frumos prin forma în care sunt spuse lucrurile. Dar tocmai pentru că acel comentariu îmbracă o formă frumoasă, fascinatorie aproape, el trebuieşte analizat, disecat.

S'o spunem de la început. Artificiile de stil nu pot ascunde—pentru cei ce ştiu să se sustragă influenţei formei,—faptul că se falşifică lucrurile, se falşică judecata, mentalitatea politică.

După autorul acelui articol, oratoria romînă nu cuprinde altă pagină mai frumoasă „de ură concentrată şi aruncată în formă de lavă, nu în interes de luptă personală ci pentru o cauză mare, de ordin general".

Iată-l dar pe d. Filpescu biciuind moravurile politicianilor, ridicîndu-se contra banditismului în politică, tunînd şi fulgerînd contra corupţiunei în politică şi a sistemului de a cîştiga pe partizani prin promisiuni şi gheliruri.

Şi înregistrînd aceste spuse, Viitorul *găseşte că acele cuvinte îl prindeau pe d. Filipescu, că d-sa era într'adevăr omul indicat de a pleda „o cruciadă a oamenilor de bine, contra coaliţiei de conrupători"!*

N'aveam oare dreptate cînd spuneam că prin astfel de articole,—ori cît de bine ar fi ele scrise,—se falşifică judecata lumei noastre politice? In scop de a servi cartelul şi a lovi într'un adversar temut, Viitorul *găseşte că acele cuvinte erau frumoase pentru-că veneau din gura d-lui Filipescu şi că nimenea altul nu le-a spus mai cu talent.*

In realitate, însă, sunt faptele ast-fel?

Era oare permis d-lui Filipescu să vorbească de violenţă în presă, d-sa care, ca primar al Capitalei, cel dintîi în presa romînească, a autorizat afişarea unui pamflet cu titlul „Banditul de la justiţie"? Tocmai d. Filipescu să vorbească de violenţă în procedeuri, d-sa care ştie să insulte ca un surugiu, care acum cincisprezece ani pătrundea în casele oamenilor şi îi lovea, sau care acum doui ani vorbea ca la Făurei? Agitator al mulţimei, d-sa scandalagiul de la 88 şi autorul străzei Enea? Politica de intrigi de culise—d. Filipescu care o viaţă întreagă n'a făcut decît intrigă meschină—vezi între altele condiţiunele în care a apărut, în Voinţa Naţională, *celebra chitanţă a d-lui Panu.*

Pe acest om îl idealizează Viitorul, *îl găseşte menit a arde cu focul oratoriei lui vehemente cangrena care roade viaţa noastră politică—şi aceasta în timp ce un ilustru ridicol de la foia franţuzească liberală găseşte că d. Take Ionescu frizează ridicolul ori de cîte ori atinge vr'o chestie de ordin general!*

Aşa se scrie istorie—în vremurile fericite ale unui monstruos cartel politic.—S.

TAKISM

D. Virgil Arion este astăzi un carpist fervent: ie represintantul carpismului în Parlament şi directerul ziarului francez al aceluiaşi carpism.

D. Virgil Arion, cu vre-un an şi ceva în urmă, a scris, sub a sa semnătură, în ziarul „Patria", un articol intitulat „Takism".

Fiind-că, la pseudo-congresul carpist de la 2 Iunie, s'a zis că d. Take Ionescu a fost copilul favorit al partidului conservator, articolul „Takism" — din care reesă contrariul a redevenit de actualitate—şi de aceea îl reproducem aci:

Acest cuvînt a fost aruncat ca o insultă—d. Take Ionescu... care om nu se crede în drept în ţara asta să dispreţuiască şi să insulte pe d. Take Ionescu şi cine nu-l insultă, **de la cea din urmă slugă boerească pînă** la **prinţul din Byzanţ**, de la **junimistul subtil** pînă la liberalul grosolan.

Şi cine nu cunoaşte pe d. Take Ionescu? Cine nu i-a deschis uşa? Casa lui e casa tuturor şi foarte puţin a lui. Prinţul, care stă de vorbă într'un colţ cu un deputat, văduva alături, funcţionarii din biurou, prietenii cari intră şi ies, se simt cu toţii ca la ei acasă şi dacă omul întîrzie, dacă e obosit, dacă e bolnav, lumea se impacientează şi murmură. Fie-care are treabă şi nu poate să aştepte, dînsul nu poate să aibă altă treabă de cît să-i asculte, şi de fapt, îi ascultă pe toţi.

Fie-care om are un pas; sunt multe nenorocirile omeneşti pe lumea asta şi e fericit omul să găsească pe cine va care să-l asculte la nevoie, cu răbdare, cu bună-voinţă, cu intenţiunea evidentă de a-l ajuta dacă poate. Şi poate adesea, căci e puternic şi vrea să ajute.

„Marele Coruptor", zic duşmanii; şi sunt mulţi. Sunt mulţi şi prietenii şi devin din zi în zi mai numeroşi. Şi din zi în zi se strîng mai uniţi împrejurul lui, simţind că devine pentru dînşii o datorie de onoare de a face zid în faţa celui atacat, calomniat, insultat pe nedrept.

Pe nedrept... căci nu este mai mare nedreptate de cît ca înăuntrul partidului tău, care trăeşte—în parte, de sigur, dar într'o parte, cam mare—din munca şi talentul tău să fii diminuat şi ponegrit.

Şi ce concepţie de moralitate au aceia cari nu simt că este o datorie de onoare să nu bănueşti şi să nu insulţi pe cei cu care lupţi împreună, şi cărora le întinzi mîna în fie-care zi?

Bănuiala, planta veninoasă a demagogiei, pornită din invidia ori cărei plebe, plebe de sus, plebe de jos. Omul de luptă, prin muncă se susţine şi se înaţă: **se vinde şopteşte plebea nobiliară** ca şi plebea de stradă. Priveşti... şi treci. Ai impresiunea unui mare desgust, ca la contactul unei realităţi respingătoare. Simţi fiorul josniciei omeneşti par'că ai pus piciorul pe ceva care se tărăşte şi care se ridică să te muşte. Te cutremuri de adîncimea patimei care se dă pe faţă; simţi, par'că o ură veche, o ură care vine de departe, care se deşteaptă din întunericul vremilor, care nu se poate stăpîni, care nu poate uita, care nu poate să moară, o ură ca de la alt neam, ca de altă rasă.

E vorba de un principiu.

E vorba să se ştie dacă într'o vreme de criză morală ca o noastră în care credinţa scade, în care patriotismul şovăe, în care dragostea se întunecă munca şi talentul pot să fie ofensate şi umilite, oameni cari se înalţă prin meritele lor înlăturaţi, pentru ca din dezastrul general să se înalţe puterea numelui şi stăpînirea banului.

Este această ţară aşa de puternică este viitorul ei atît de trainic, este neamul nostru aşa de fericit în cît talentele cele mai luminoase, energiile cele mai neînfrînate să poată fi înăbuşite fără pagubă pentru ţară şi neam?

O forţă care s'a arătat fecundă pentru partidul conservator şi pentru ţară, un spirit distins şi clar, trebue oare suprimat pentru a mulţumi invidia şi răutatea omenească?

Insultătorii să răspunză.

Virgil Arion.

OAMENI ŞI LUCRURI

Glossa vinului

In momentul cînd apar rîndurile aceste are loc în faţa uneia din înaltele instituţiuni judiciare ale oraşului un senzaţional proces.

Eroii însă nu însamnă nimic; eroul adevărat al desbaterilor este—vinul.

In jurul acestui element care a fost totdeauna o fală a ţărei noastre şi o glorie a oraşului nostru se vor încinge discuţiunile aprinse, căci pricina cea mare, băutura, e preocuparea multora şi nu fără drept cuvînt.

Vinul,—acest element al naturei prietene omului, vinul de care moraliştii se prefac a vorbi cu atîta dispreţ, e unul din acele produse dăruite omului de firea darnică şi îmbelşugetă pentru a-i împuţina suferinţele, pentru a-i micşura amărăciuniie, pentru a-i goni marile necazuri, de care atît de adeseori e bîntuită viaţa.

Şi din acest punct de vedere e în adevăr uimitor de mare şi puternic efectul miraculosului suc pe care-l naşte în fiece toamnă a anului strugurul plin şi copt, rumenit de soare, îndulcit de răcoarea toamnei.

Cu ce tainică şi în acelaş timp magică putere pătrunde, cu iuţala clipei, senzaţia de plăcere în toţi porii corpului, în cele mai ascunse unghiuri ale creerului omenesc sub influenţa vinului?

Iată ce nu explică nici ştiinţa obiectivă, nici observaţia subiectivă. Şi cu toate aceste—un singur pahar e deajuns uneori ca să preschimbe din adînc şi cu desăvîrşire şi firea şi voinţa şi simţirea şi dorinţa unui om, transformînd întreaga lui fiinţă în manifestările ei, în senzibilitatea ei.

Un singur pahar—şi omul amărît devine voios, cel tăcut devine expansiv, cel sfios — îndrăsneţ, cel iritat — devine paşnic, cel pornit devine calm, cel slab devine tare, sau din potrivă: căci nimic mai straniu de cît constatarea efectelor absolut opuse pe care le poate produae vinul, deopotrivă inexplicabile, dar de opotrivă reale şi puternice.

Cine, mai des ori mai rar în viaţa sa proprie, în împrejurări variate, n'a putut adeveri această curioasă şi mare putere a vinului? Cine, gustînd fără nici un scop un singur pahar din nectarul pămîntesc, nu a căpătat imediat şi fără a şti cum i-a venit, binefăcătorul simţimînt al uitărei şi uneori al entuziasmului însufleţitor?

Uitarea tuturor suferinţelor, uitarea tuturor grijilor, uitarea a tot ce e meschin, uitarea duşmăniei uricioase, a vrajbelor veninoase, uitarea desăvîrşită a zilei de mîne care înnourează totdeauna pe cea de azi, uitarea bună şi generoasă pe care anticii o sorbeau din apa Lethei şi pe care modernul o soarbe numai din produsele minunate ale naturei: în orient opiaceele şi haşişul, în lumea civilizată—din vin.

Ori-cum ai fi şi ori-cum te-ar ponegri specialiştii şi moraliştii, reformătorii societăţei şi naivii teoreticiani, tu eşti una din marile forţe binefăcătoare ale lumei aceştea, vinule divin, pe care noi cei de astăzi nu te ştim iubi îndeajuns, nici răsplăti de binele ce faci în omenire, căreia îi dăruieşti plăcerea, uitarea şi adevărul.

Rodion

In jurul dicţionarului

Fără multă exagerare s'ar putea afirma că în jurul dicţionarului etimologic al Academiei Romîniei s'au dus, de ani de zile încoace atîtea polemici, încît ele ar putea ocupa aproape tot atîtea volume cît dicţionarul însuşi.

In cel din urmă număr al revistei „Viaţa Nouă" d. Ovidiu Densuşianu publică un prea interesant articol de polemică, răspunzînd d-lui Sextiliu Puşcariu însărcinatul de astăzi cu confecţionarea dicţionarului.

Reproducem partea finală a menţionatului articol, unde d. Densuşeanu restabileşte o sumă de fapte şi distruge anumite legende:

Dar să mai stau puţin de vorbă cu D. Puşcariu şi să-i amintesc unele lucruri asupra cărora n'aş fi voit să insist, pentru că mă privesc personal, dar fiind că m'a provocat sînt dator să le lămuresc odată pentru totdeauna şi să răspund acelora care, împreună cu d-sa, au cîrtit şi cîrtesc mereu împotriva mea, acuzîndu-mă cînd de una cînd de alta şi găsindu-mi fel de fel de păcate.

Mai spune d. Puşcariu că tot ce am scris despre d-sa în criticile din urmă ar porni din nemulţumirea mea de a nu colabora la dicţionarul Academiei, din gelosia de a-l vedea pe dînsul acolo unde aş fi voit să fiu şi eu, din pornirea invidioasă a celor ce se văd „rămaşi pe din afară".

Să ne lămurim. Academia m'a chemat şi pe mine acum vre-o 2 ani să lucrez la dicţionarul de atîtea ori naufragiat. Am spus atunci că în interesul lucrărei să se încredinţeze redactarea, afară de mine şi d. Puşcariu, şi d-nului Candrea, pentru că toţi trei o puteam termina mai repede—şi mai era o chestiune de solidaritate ştiinţifică pe care căutam s'o susţin, cum am vrut totdeauna, dar, din păcate, alţii, tocmai cei care mi-o contestă, au călcat-o.

Propunerea mea n'a fost primită, pentru că la Academie mai stăpînesc încă prejudiţii medievale şi ştiinţa e înţeleasă ca o îndeletnicire de cîrpaci şi e legată —prin misterioasele fire care, se ţes acolo—de fel de fel de mărturii de slugărnicie; cînd în cele cîteva zile în care s'a discutat asupra dicţionarului, am mai văzut şi alte lucruri care m'au desgustat —mutilările de procese-verbale, pentru ca să nu rămîe scrise alb pe negru lucruri pe care le susţinusem cu toată convingerea şi dreptatea, sau păreri ale altora care aiurea ar fi spre ruşinea unei instituţiuni zisă savantă—mi-am zis cu hotărîre: „nu, aici nu-i de mine, e loc numai pentru alţii, care pot consimţi la orice—să-şi facă dicţionarul cu cine vor vrea şi cînd vor putea".

Aceaste înseamnă, a fi rămas pe din afară, d-le Puşcariu? Şi dacă din amintirile d-tale n'ai alungat încă pe acelea care uneori vin să turbure conştiinţa, îţi mai aduci aminte de ziua cînd spunîndu-ţi că nu pot primi felul de a lucra la dicţionar impus de Academie, d-ta îmi făceai mărturisirea: „eu primesc în orice condiţiuni—am nevoe—de ce n'aş spune-o?—de bani".

Şi aşa te-ai dus să-ţi pleci capul la cei cari apreciază această parte a trupului numai cînd e înzestrată cu acest dar gimnastic.

Pe mine mirajul pieselor strălucitoare nu m'a făcut niciodată să-mi calc peste convingeri sau să jertfesc legături la care d-ta ai arătat că nu ai sufletul să ţii—pentru că ţi-ar fi greu, nu-i aşa, să mai vorbeşti acum de solidaritate şi să mai persişti a crede şi a face şi pe alţii să creadă că eu sînt acela care n'am voit s'o apăr.

Şi cu ce logică ai putea explica, d-le Puşcariu, că nemulţumirea pentru necolaborarea la dicţionarul Academiei m'ar fi făcut să te critic, cînd îţi aduci, cred, aminte că acum trei ani, înainte de a fi vorba de această colaborare, trimeţîndu-mi să văd o parte din corecturile dicţionarului

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

etimologic și să'ți comunic observațiunile mele, ți-am scris, cu delicatețа obișnuită în corespondență, că sînt greșeli care puteau fi evitate—relevam vre-o două, trei, cîte poate observa cineva rugat să-și arunce ochii pe corecturi? Critica pe care am tipărit-o mai tîrziu era urmarea firească a celor scrise mai înainte.

Imi mai găsește D. Pușcariu că aș fi printre cei „înduleiți de activitatea cîștigată ieftin", că m'aș fi amețit de „înălțarea nefirească, cu mijloace simple, inerentă oricărei parveniri"—de sigur d-nul Pușcariu ar putea să probeze, ca și etimologiile d-sale, ce ușor mi s'a dat un loc la Universitate, cît am fost de răsfățat de foști profesori, la cîți oameni influenți în politică ori aiurea le-am dedicat cărți, la cîți miniștri m'am dus ca să le fac declarații de devotament ocasional și cîte vizite am făcut în ajunul concursurilor sau ședințelor de la Universitate care aveau să hotărească de soarta mea. Poate m'a și văzut d. Pușcariu—de la Brașov sau de aiurea—în aceste alergături și încercări de a atrage bunăvoința unuia ori altuia.

Și pe lista negrelor mele păcate d-nul Pușcariu mai înseamnă cîte-va. Așa, că întors din străinătate prima mea grijă ar fi fost—o, ingratul!—să atac pe d-nul Philippide, fostul meu profesor. La aceasta d. Pușcariu să afle: întâi, că d-l Philippide nu mi-a fost profesor în ale filologiei, d-sa a venit la Universitatea din Iași în 1893 cînd eu eram în streinătate; al doilea, că întors din străinătate am lucrat în liniște și l-am lăsat și pe d. Philippide liniștit, pînă ce însă într'o zi d-sale nu i-a plăcut această liniște. E neplăcut să mai scormolești în trecut, dar ce să fac, dacă d. Pușcariu și alții mă silesc să trec peste acest obicei pe care mi l-am impus totdeauna și de care unii au profitat pentru ca să-mi arunce învinuiri peste învinuiri? Adevărul e acesta, d-le Pușcariu. Fără să fi scris nici un rînd contra d-lui Philippide d-sa vine, în 1900, cînd era vorba de recomandarea mea, să facă un raport nedrept și trivial asupra lucrărilor mele, raport care avea să fie cetit în senatul universitar de la Iași și să-mi aducă nerecomandarea din partea profesorilor de acolo. Aveam, nu-i așa? dreptul de apărare, și atunci am aratat d-lui Philippide la ce se reduce critica d-sale împotriva mea și că zadarnic încearcă să troneze în pontifice al filologiei romîne, pentru că n'a primit acest dar de la D-zeu. D. Philippide s'a cuminți pe urmă și a ascultat înțelepciunea veche că tăcerea e de aur.

Și pe lîngă toate acestea d. Pușcariu îmi găsește cel mai grozav păcat, acela de a căuta să dau cu pietre în oricine se ridică, din teamă de concurență, din pornirea de a nu vedea pe alții capabili alături de mine în filologie. Da, are dreptate, d. Pușcariu, și de data aceasta—uite, de aceea am căutat împreună cu d. Candrea și alții să se întemeeze o societate filologică, de aceea dau studenților lucrări la Seminar, de aceea propun să fie premiate cele mai bune, de aceea dau sfaturi dacă mi le cere cineva, ș. a. Și probabil că d. Pușcariu știe zeci și sute de tineri care au fost prigoniți de mine, pe care am căutat să-i las sau să'i cobor în întuneric. Fără îndoială că tot din aceeaș pornire de a nu ajuta pe nimeni—a uitat d. Pușcariu?—m'am dus chiar cu dumnealui, acum vre-o trei ani, la d. Vlădescu, pe atunci ministru, pentru ca să i se acorde subvențiunea pe care o cerea pentru seminarul romîn dela Viena; și cînd d. Vlădescu m-a întrebat în alt rînd despre d. Pușcariu și despre înființarea seminarului, știe cel care mă atacă acum că am spus: „da, să i se înființeze"?

Litere-Științe-Arte

Revista orbilor.—Pentru astă-zi s'a anunțat apariția unui nou organ de publicitate cu siguranță unic în felul său: Revista orbilor. E vorba, se 'nțelege, de anumiți orbi, de acei pe care o mînă darnică i-a salvat cel puțin în parte de suferința stării lor,—orbii „Vetrei luminoase".

N'avem amănunte asupra modului cum se va prezenta publicațiunea în chestiune; știm doar atît că noua revistă va fi săptămînală, și excluzînd ori-ce tendință politică se va ocupa nu numai cu susținerea intereselor fundațiunei „Vatra Luminoasă Regina Elisabeta", ci și cu ale tuturor instituțiunilor și societăților de bine facere din țară, inițiind publicul asupra situațiunii exacte și asupra foloaselor acestor instituțiuni.

Mărturisim însă că în primul loc vom urmări cu interes producțiunile propriu zise ale orbilor însuși, în caz dacă atari manifestări literare vor merita să vadă... lumina în coloanele revistei.

Ori-cari vor fi calitățile acelor producțiuni simpatia publicului le este dinainte asigurată și succesul revistei va fi de sigur dintre cele mai mari, după cum interesul publicului pentru generoasa instituțiune a întrecut toate așteptările.

*

In editura institutului de arte „Minerva" au apărut, și s'au pus în vînzare:

Caton Teodorian: Sîngele Solovenilor, I. Birseanu: Dor pustiu, Cazaban: Chipuri și suflete (nuvele).

M. Eminescu: Poezii postume.

I. Sandu: Sfaturile unui sătean.

Vom vorbi la timp despre aceste importante lucrări.

*

Excelenta revistă bisericească *Viitorul* a apărut cu următorul sumar:

Din «Cercetările și Monografiile privitoare la biserica Moldovei» ale P. S. Arsenie, episcop de Pscovsc (Rusia). — O primejdie în băncile populare.—Spiritismul și minunile creștine.—Curente noi în cler.—In urma resboiului mulți voinici s'adună.—Conlucrarea harului dumneezesc și al voinței libere în actul mîntuirei.—Cronica bisericească.—Dare de seamă dela Gorj.—Preotul D. Cernescu. — Dela soc. culturală „Lumina" a preoților din jud. Botoșani.—Informațiuni.—Bibliografie.

*

No. 328—329, „Biblioteca pentru toți" Schiller, Wilhelm Tell, (Dramă). Traducere de B. Marian.

Printre traducerile publicate în ultimul timp la noi aceasta este, de sigur, una din cele mai bine-venite. In literatura germană nu există nici un poet care să fie, în aceiași măsură ca Schiller, expresia geniului național german și care va fi întrupat mai cu putere înaltele idealuri ale poporului său.

Wilhelm Tell, acest „imn sublim al libertății", este cea mai măreață epopee națională pe care a redat-o cu atîta intensitate de viață geniul lui Schiler. Tinerimea studioasă va găsi în lupta eroului elvețian contra tiraniei străine cea mai înălțătoare pildă de ce va să zică iubire de patrie și de libertate.

Traducerea datorită d-lui B. Marian, este bine reușită, textul fiind redat fidel în limba romînească.

*

La academia de științe din Paris, dl. Poincaré a cetit o notă prin care fizicianul Devaux Charbonnel prezintă o descoperire a sa privitoare la fotografiarea vorbei.

Descoperirea aceasta nu e nouă, de cît în ceea ce privește rezultatele și aparatele.

D. Devaux Charbonnel, prin legarea microfonului în fața căruia se vorbește cu un oscilograf Blondel, foarte sensibil poate obține pe o placă fotografică forme fixe pentru fiecare literă. Cu oarecare obicinuință ele pot fi descifrate.

Perfecționîndu-se sistemul, vom ajunge probabil să cetim o pagină de convorbire telefotografică, mai ușor de cît cum cetim o pagină de stenografie.

*

„Oameni vechi" cunoscuta povestire a lui Nicolae Gogol tradusă de d. Emanuel Gregorovitza va apare în „Biblioteca pentru toți" editată de librăria Alcalay.

*

Asupra unei nuoi coale literare—Sherlockismul—vor găsi cetitorii detalii în foiletonul numărului de astăzi.

Informații

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Cu începere de la 7 Iunie a fost interzis exportul nutrețului de ori ce fel, precum: fân, paie, lucernă, trifoi și meiu.

Dispoziția aceasta este foarte ridicolă, întru cît recolta nutrețului este absolut compromisă. Vitele n'au ce mînca. In unele locuri li se dă drumul să pască prin păduri, în altele li se dă drumul pe lanuri.

● De luni 9 Iunie—Duminică 15 Iunie, va fi deschisă expoziția de lucru manual, desemn și pictură la liceul nou de domnișoare „Humpel" din Iași.

Amatorii de frumos vor face bine să viziteze expoziția însemnatului așezămînt cultural particular din Iași.

● Aflăm că Duminică la orele 4 p. m. va avea loc, la biserica Sf. Spiridon, căsătoria religioasă a drăgălașei domnișoare Maria Florica Andrei, cu dl. locotenent Slătineanu.

● Școalele primare de băeți și de fete din localitate vor închide cursurile și vor lua vacanță mîine, Marți, 10 Iunie.

● D. doctor N. Racovițză, farmacist în Iași, a fost numit din nou membru în comisia farmaceutică a direcției generale sanitare.

● Cu prilejul mișcărei ce s'a făcut în armată pe ziua de 8 April, a fost scos la pensie, din oficiu d. colonel Stroiescu, fost comandant al brigăzei de artilerie a corpului 4 de armată.

D. colonel Stroescu, pentru acest fapt, a acționat ministerul de resboiu înaintea contenciosului administrativ.

Afacerea se va judeca la 16 Iunie.

● Regimentul Bacău No. 27 a sosit eri în tabăra Șipote, unde va face concentrarea timp de o lună de zile.

● După toate probabilitățile lucrările pentru construirea unui nou local pentru farmacia spitalului sf. Spiridon vor fi terminate până la iarnă.

Noul local se construește tot pe locul unde a fost vechea farmacie.

● Conform dispozițiunilor ministeriale, toate școalele secondare vor lua vacanță mîine, Marți, 10 Iunie a. c.

Joui se vor ținea conferențe la toate școalele din localitate, spre a se proceda la întocmirea promoțiunei elevilor.

● Mîine se va începe la seminariul „Veniamin Costachi" examenul de absolvire, care va dura pînă la 15 Iunie.

● **Inspecțiile d-lui Voinescu.** — După cum am anunțat, d. Romulus Voinescu, inspectorul general al poliției, a început de alaltăeri inspectarea poliției din localitate.

Sămbătă dimineața, d. R. Voinescu a fost la prefectura poliției, unde a inspectat archiva timp de mai bine de o oră.

După amiază, d. Voinescu, însoțit de d. Al. Zdrobici, directorul prefecturei poliției, a început inspectarea comisiilor de dispărțire, ducîndu-se la comisia I-a.

Aci d-sa a fost primit de d. comisar Stamatopol și sub-comisarii acelei dispărțiri.

După inspecția făcută, d. Voinescu a chestionat pe sub-comisari asupra diferitelor procedeuri.

In răspunsurile date, s'a distins mult d. sub-comisar Leahu.

Astă-zi, d. Romulus Voinescu și-a continuat inspecția la comisia a II-a.

● **Chestia căpitanului Costinescu.**—Tocmai cînd se spera ca această afacere va lua sfîrșit, tocmai atunci ea a luat o nouă turnură.

Se știe, după cum în cîte-va rînduri am anunțat, că d. căpitan Costinescu, ca unul ce fusese responsabil de banii delapidați de la depozitul de haine ofițerești de pe lîngă comandamentul corpului 4 de armată, de oare-ce d-sa era șeful depozitului, a fost obligat să depuie suma ce lipsea din casa acelui depozit.

Am anunțat că, după ce d-sa depusese cele 2000 de lei, peste cîteva zile a depus și restul de 6430 lei, complectînd ast-fel întreaga sumă de 8430 lei, ce s'a constatat lipsă cu ocazia anchetei făcute.

Se aștepta acum reîntoarcerea d-lui general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, care se afla la Șipote, spre a lua ultima hotărîre, de oare-ce cercetările și ancheta fuseseră pe deplin terminate.

Se spera că d. căpitan Costinescu va fi pus imediat în libertate și în cercurile militare se afirma cu multă siguranță că d. căpitan Costinescu nu va mai fi dat judecății, ci afacerea va lua sfîrșit.

Odată însă cu reîntoarcerea d-lui general Tătărăscu afacerea a luat o nouă turnură.

In adevăr, s'a ordonat un supliment de anchetă și Sămbătă d. căpitan Costinescu a fost supus unui nou interogator.

Aceasta, se zice, în vederea trimiterei d-lui căpitan Costinescu în judecata consiliului de răsboiu al corpulni 4 de armată.

● Pentru ziua de 28 Iunie societatea de ajutor reciproc Moldova a organizat în grădina Copou o frumoasă serbare cîmpenească.

Va cînta muzica reg. 13. Grădina va fi splendid decorată și d. Iani-Popa-Ghiorghe specialist din Constantinopol va conduce jocul de rachete, tunuri și granate.

● Misterul omului cu masca de fer (L'homme au masque de fer)—o pagină din Istoria Franței, epoca lui Ludovic al 14-lea, este una din scenele importante cuprinse în noul program al teatrului Cinematografic Pathé Frères Paris (grădina Cuza-Vodă Palatul Creditului Urban).

Acest interesant și instructiv program mai cuprinde și întreaga afacere Dreyfus. Acuzarea, condamnarea și reabilitarea căpitanului în toate amănuntele, toate persoanele marcante care au jucat un rol principal în această chestie, apar însuflețite pe pînza-scenă și întreaga desfășurare durează aproape o jumătate de oră.

Ministrul de răsboiu al Franței a pus la dispoziție armată spre a se reconstitui scenele de degradare și reabilitare ale căpitanului Dreyfus.

Programul mai cuprinde un mare număr de scenemice și sportive și e unul din cele mai alese din această stagiune.

● Serbarea de Simbătă de la Copou, a produs beneficiul de 400 lei din care jumatate va fi trimis Vetrei Luminoase, iar jumătate va rămînea societății tramvaiului electric, de sub prețedinția d-lui Alexandru D. Mihail.

● Din comuna Băiseni se comunică că locuitorul Constantin Munteanu, din cotuna Săcărești, eri după amiază eșind cu o pușcă în grădina caselor și vroind să o curețe, arma care era încarcată a luat foc și a lovit pe locuitorul Teodor Harhas, pe care l'a rănit grav.

Nenorocita victimă a fost transportată și internată la spitalul din Tg. Frumos.

Jurisprudență.—Curtea de Casație s. I. a stabilit că acțiunile ce se intentează înaintea tribunalelor și recursurile ce se fac de meseriași în chestiuni relative la legea meseriilor—nu sunt scutite de plata timbrului.

— Am spus la timp că Curtea de Apel din Iasi, s. I, a condemnat pe N. N. Săscau, fost polițai de Bacău și C. Țintulescu la cîte trei luni închisoare pentru că au maltratat pe medicul veterinar N. Vassian.

Cu prilejul respingerei recursurilor numiților, Curtea de Casație, s. II, a stabilit următoarele:

1. Constatarea faptelor de care instanța de fond deduce existența elementelor delictului, ca și aprecierea depunerilor de martori ce au făcut convingerea instanței de fond asupra culpabilității, sunt chestiuni de fapt, nesupuse controlului Curței de Casație,

2. Art. 43 pr. pen. care prescrie jurămîntul medicilor chemați a se pronunța ca experți în causele penale, nu prevede sub pedeapsa de nulitate formula jurămîntului, care nu este sacramentală, după cum este jurămîntul martorilor prescris de art. 153 pr. pen.

Ast-fel, asemenea formulă poate fi înlocuită cu altele echivalente, fără a fi trebuință a se constata anume formula în care s'a prestat jurămîntul.

● Farmaciștii din Iași, întruniți spre a se ocopa de chestia proiectului farmaciilor libere, au luat următoarea virilă hotărîre: să aștepte pînă se va alege prezident al clubului liberal d. Stere, pe care-l vor ruga ca la întocmirea proiectului să fie consultați și farmaciștii.

● La conservatorul de muzică și declamație au avut loc astăzi examenele de piano la dl. prof. Sibianu.

Mercuri au loc ultimele examene cu clasul de declamație.

● Zilele aceste va fi convocată comisiunea de disciplină a institutorilor și învățătorilor spre a fixa termenul de judecată a învățătorului Gh. Ciobanu din Andreeșeni.

● D. I. Th. Burada va pleca Mercuri sara în capitală și nu se va înapoia de cît la 23 Iunie, cînd va lua sfîrșit concursul pentru posturile de ajutori de judecători din a cărei comisiune face parte.

● Eri după amiază ajutorii de învățători din seria IX-a au dat tezele de matimatici și limba romînă.

Rezultatul lor se va da deseară iar mîine începe oralul.

■ Soldații regimentului 13 Stefan cel Mare și batalionului IV de vînători, au reinceput, după două zile de ordihnă, exercițiile instructive pe platourile dealurilor Copou și Șorogari.

DIVERSE

— Direcțiunea generală a serviciului sanitar a făcut cunoscut eri serviciului sanitar veterinar al județului, că revizorii de vite: Constantinescu de la comuna Tomești, I. Spătărescu de la comuna Cucuteni și Stupcaru, dela comuna Cotnari sunt puși în disponibilitate.

— Poliția din R.-Sărat a cerut autorităților noastre prinderea și arestarea lui Alexe Mușat, care a furat de la stăpânul seu St. Mugureanu suma de 500 lei și a dispărut.

— In comuna Ciurea s'a declarat epidemia de tusă-convulsivă.

— Primarul comunei Popești raportează că eri femeea Ilinca I. Rotariu din acea comună, și-a curmat firul vieței, împușcîndu-se.

Numita femee suferea de mai mult timp de o boală incurabilă.

CRONICA LUMEI

Noul San-Francisco

Au trecut doi ani de la teribila catastrofa din San-Francisco. In fața mormanelor de mine, care acopereau locul sinistrului, cei mai optimiști nu credeau că va fi cu putință ca în mai puțin de trei ani, să se poată da la o parte enormele masse de dărămături și de cenușă și ca urmele groaznicei nenorociri să fie șterse în cazul cel mai bun în zece sau cincisprezece ani. Dar energia americană a făcut minuni în San-Francisco. După cum comunică „American Revied of Revierus" s'au dărămat în 1906, 512 blocuri de case a căror valoare se urcă la 400 milioane mărci și pînă astăzi s'au destinat tot atîtea milioane pentru construcții de case. In locul celor 28,188 de case cari au fost nimicite atunci și din care foarte multe nu erau tocmai mari, s'au și clădit 14,270 de case noui cu mult mai mari. Și toată această activitate de reclădire a fost condusă numai de mica burghezie, cu toată criza financiară care a creat multe neajunsuri statului.

Pentru a ne face o ideie de enorma dezvoltare a comerțului în San-Francisco, e destul să cităm că anul financiar, care s'a încheiat la 18 April 1907, arată un debit al băncilor de 8268 milioane de mărci, din care sunt de scăzut 800 milioane, cari au fost plătite de societățile de asigurare, pe cînd anul financiar încheiat la 18 April 1908, arată un debit de 7625 milioane de mărci.

O boală literară.

Ziarul german „Koehische Zeitung" publică următoarele:

Europa de azi sufere de o boală care poate fi numită „Sherlockism". E o boală literară întocmai că Wertheromania sau Byronismul romantic. A apărut cînd publicul, sătul de marfa naturalistă, fu cuprins de o sete aprinsă de aventuri, sete pe care literații culți se încercau în zădar să i-o potolească. Aceștia stăteau în fața Sherlockismului, frîngîndu-și mîinele fără să știe ce să facă... Publicul acest copil neascultător, voia iarăși ceva nou. El se entuziasmă de nobilul detectiv Sherlok Holmes, care vede toate, aude toate, care prin trei zeci de veste colorate observă dacă la coasta a cincia există o pată de un diametru de trei milimetri și care nici odată nu-și trage revolverul de cît spre a face bine. Căci—și asta-i chestia principală—în romanele și dramele Sherlock Holmes crima tot deauna trebue pedepsită, iar virtutea răsplătită și glorificată. In același timp lumea începu să se ocupe de criminali și de polițiști, lucru de care nici vorbă nu era cu zeci ani mai înainte. Pungașii și „regi" lor își publicară memoriile cari se desfăcură grozav, în New-Vork, un teatru reprezinta criminali și spărgători de case de bani în plină activitate a lor.

Ziarul „Gaulois" ia în zeflemea Sherlockismul într'un articolaș publicat într'unul din numerile sale din urmă.

Omorurile din urmă din Paris au agitat cu deosebire lumea aceasta de admiratori ai lui Sherlock Holmes și după cum spune acel ziar: „De vre-o cîți-va ani în sufletul fie-cărui om doarme un mic Sherlock Holmes".

Pretutindeni în Paris, în teatre, în societăți, la alergări n'auzi alte conversații de cît cam următoarele: „A examinat oare Hamard (șeful siguranței din Paris și podelele cu microscopul, spre a găsi urmele pașilor?"...

„Eu aș fi examinat negreșit sticla cu cerneală, să văd nu sunt pe ea urme de deget". Frînghia era de cînepă ori de lînă. Asta-i ceva important!"

In cafenele se construiește cu zahăr și cu tave locul crimei. Și refrenul final e totdeauna acelaș: „Da, dacă aș fi eu Hamard".

Idealul copiilor a ajuns ca să fie odată dedectivi mari, cum voiau odinioară să devină generali sau soldați mari.

In privința aceasta „Köln. Ztg." publică declarațiile unui fabricant de jucarii din Paris. Iată ce spunea acesta unui interlocutor: „Antimilitarismul sau cel puțin menținerea simpatiilor militare au avut la noi urmări curioase. Aproape nu mai vînd soldați de plumb. Atunci mi-a venit o idee genială. Mi-am topit soldații de plumb și am făcut din ei apași și polițiști. Să vezi numai cum se vînd! Ca pîinea caldă... Am născocit mai multe grupuri: „spargerea" (2 fr. 40 b.) cu pungași, păgubași și polițiști, trăsura cu arestații și polițiștii. Am chiar o „Minna verde" automobil (trăsura polițienească, numită în Paris „Panier à salade"). Triumful meu cel mai mare însă e razzia! Ea constă din apași, femei, polițiști, felinare și trecători naivi cari caută aventuri... Costă numai 7 fr. 50 b. Cumpără una pentru nepotul d-tale; o să se bucure nespus de mult!"

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Ultime informaţii

— Carpiştii din Iaşi s'au întrunit Sîmbătă seară la clubul lor. De şi d. Vasile Sculi şi-a repetat demisia, nu i s'a dat cetire.

D. M. B. Cantacuzino, presidentul clubului, a declarat, în acesstă privinţă, următoarele :

— Există un diferend între doi membri ai clubului nostru şi d. Sculi. Dar noi nu suntem judecători, ca să judecăm procese.

Acum îşi vor repeta demisiile cei doi carpişti, la cari a făcut aluzie d. Cantacuzin, adică domnii : G. Buzescu şi I. Stavăr.

— E vorba ca congresul general al învăţătorilor din întreaga ţară să se ţie la Iaşi, în prima jumătate a lunei August.

● *După o ultimă hotărîre examenele elevilor de curs primar, preparaţi cn particular, vor începe mîine Marţi, ora 2 p. m.*

— Ministerul de războiu dăduse ordin ca în cursul viitoarei săptămîni ofiţerii superiori să facă călătotori de stat major.

Acest ordin va fi însă contramandat din cauza marilor călduri ce domină.

● D. Garabet Manea a reclamat astăzi parchetului că d. Dumitru M. Popovici, conferinţiar-apilcutor al ministerului şcólelor, l'ar fi înşelat cu instalarea unei prisace pe moşia d-lui Manea ; că-i a luat bani şi nu a adus ştiubeele comandate de d. Manea.

— După rapoartele sosite la prefectura de judet, eri a plouat în următoarele comuni din judeţul nostru :

Tg. Frumos, Bosia, Ciurea, Ţuţora, Gropniţa, Mironeasa, Golăeşti, Voineşti, Mogoşeşti, Miroslava, Sîrca, Sineşti, Copou şi Cucuteni.

— Consiliul general al judeţului, în cele două şedinţe ce le-a ţinut, a hotărît contractarea unui împrumut de 50,000 lei pentru a ajuta suma necesară înfiinţărei unei căzărmi pentru noul batalion de infanterie.

In ceia-ce priveşte acordarea unei sume pentru o cazarmă a batalionului de pionieri, consiliul n'a putut satisface cererea, ţinînd samă de lipsa de fonduri.

S'a votat apoi un credit de 600 lei pentru a servi d-nei Mandragiu, soţia defunctului I. Mandragiu, fost contabil al prefecturei, un ajutor de 50 lei lunar.

S'au votat budgetele pe 1907—908 şi 1908—1909.

De asemeni consiliul a mai votat mai multe credite.

● Tribunalul Iaşi S. II s'a pronunţat astă-zi în procesul dintre erezii defunctului Breabăn cu prinţul Sturza şi Primăria comunei Iaşi pentru daune.

Se ştie că în acest proces, reclamanţii au cerut să fie despăgubiţi de moartea nenorocitului Breabăn, care şi-a găsit moartea în cuşca celor doi urşi ai prinţului.

Tribunalul admiţînd acţiunea şi făcînd o compensaţie între culpa proprietarului urşilor şi între culpa victimei, şi repartizînd astfel riscurile nenorocirei, a acordat reclamanţilor 10000 lei daune, socotite astfel : 6000 lei soţiei, şi cîte 2000 lei fiecărui copil.

Din partea reclamanţilor au pledat d-nii avocaţi L. Antoniu şi E. Herovanu. Din partea prinţului a pledat dl. H. Suţu.

Primăria a fost scoasă din cauză.

● **Universitare.**—D. M. B. Cantacuzino decanul facultăţei juridice a delegat pe d. profesor Grigorie Demetrescu, să examineze la cursul de drept roman, pe foştii studenţi ai d-lui St. G. Longinescu care mai au de trecut examene.

— D-nul. Aurel Zeuleanu, profesor de Drept internaţional, va începe examenele cu studenţii săi, în ziua de 16 Iunie.

● **Judiciare.**—Se ştie că judecătorul de instrucţie al tribunalului Neamţ a depus pe d. Fondianer, care s'a făcut vinovat de abuzuri silvice.

In contra confirmărei mandatului, Fondianer a făcut opoziţie la camera de punere sub acuzare, care i-a respins-o.

— Tribunalul s. I-a a confirmat mandatul de arestare ce-a fost lansat în contra lui D. Tomiţă, care a asasinat pe cumnatul seu Cihodariu.

— Un congediu de zece zile, cu începere de astăzi, a fost acordat d-lui C. Grigoriu, consilier de curte.

— Apelul în cererea de sechestru judiciar, în însemnatul proces Wechsler-Schoenfeld, s'a amînat astăzi.

— Juraţii, în şedinţa de Sîmbătă, au adus un verdict negativ în ce priveşte pe Morariu, care a fost acuzat că şi-a ucis nevasta.

Curtea a achitat.

● Situaţia la ţară e cît se poate de proastă.

După cum raportează unii primari din comunele rurale, ţaranii neavînd unde să-şi pască vitele, îşi vîră vitele în ogoare, distrugînd ast-fel sămănăturile.

Procesul crîşmarilor

Astă-zi a venit înaintea Curţei cu juri procesul celor 88 de crăşmari din localitate, daţi în judecată de d. C. Şumuleanu, directorul institutului de chimie al statului, pentru calomnie prin presă.

Şedinţa, din cauză că sala consiliului comunal, unde se ţineau şedinţele Curţei cu juri, e prea mică şi ţinindu-se seamă de marele număr al acuzaţilor, se ţine în sala Circului Sidoli.

Inainte încă de a se deschide şedinţa sala era plină de o mare mulţime, care a venit să asiste la dezbaterile acestui proces.

Poliţia a luat măsuri pentru eventualitatea unor desordini.

Şedinţa se deschide la orele 12 şi un sfert.

Curtea este prezidată de d. Em. Cernătescu, consilier al Curţei de Apel, asistat de d-nii : Iulian Teodorescu, membru de şedinţă şi Gr. Demetrescu, supleant.

Fotoliul ministerului public este ocupat de d. C. Hamangiu, procuror de Curte.

D. preşedinte ordonă întroducerea acuzaţilor, care sunt următorii :

I. Vexler, Moses Moscovici, A. Iţicovici, Froim Marcuschn, Grimberg, Şae Şneier, Ghitzel Iacob, Iosub Fischler, Moise Iacobovici, Z. Blum, Michel Veinştein, Copel Abramovici, Coniver, Iţic Kaufman, Iosef Cunovici, I. Şpaier, Luzer Rosemblat, Moise Schwartz, A. Fastlich, M. Eisenberg, M. Blum, Moise Pascal, Avram Polak, Haim Grimberg, Strul Leizerovici, Nahman Strulovici, Iţic Abramovici, Hava Goldman, Keva Leizerovici, I. Velniceriu, H. Edelştein, L. Segal, H. Moscovici, M. Zaliş, Naham Strulovici, Volf Strulovici, M. Moscovici H. Rabinschi, Şoil Aron, Avram Bercu, S. Meier, I. Einisman, M. Zeigher, Elias Roner, Zeilip Aspher, M. Bercovici, Olivenbaum, Herşcovici, Leibovici, Zaharia Faibiş, David Gartenberg, Fişel Weintraub, Marcu Weintraub, Manase Sternberg, Volf Rudnig, Aron Grimberg, Luzer Horovitz, B. Rosenthal, Moise Grimberg, Avram Sin Moise, Manase Sand, I. Veisman, Z. Schwartz, Herşcu Bergher, Haim Ianculovici, Marcu Leib Isdrael, Gratz, Strul Zalman, M. Moşcovici, H. Eisenberg, Aronovici, Aron Grimberg, Kevia Leizerovici, Şulem Herşcu, B. Zimmer, Iosub Kahane, Iosub Gherşen, Polak, Drubici, Daniel, Leitter, I. Ghetzel, I. Polak, Klimmer, Şaie Aron, Moise Canner şi Avram Simon.

Acuzaţii sunt asistaţi de d-nii avocaţi; Dim. Alexandrescu, Lascar Antoniu, N. Neculaide şi At. At. Gheorghiu, iar d. Şumuleanu este asistat de d-nii Abgar Buicliu, A. C. Cuza Georgel Mărzescu şi G. Netter.

D. grefier Gheorghiu dă cetire cererei făcută de d. Şumuleanu pentru chemarea în judecata Curţei cu juri a celor 88 de crăşmari.

*

Făcîndu-se apelul nominal al acuzaţilor, se constată că sunt absenţi. I. Cunovici, H. Rabinschi, I. Kahane şi S. Climer.

D. *Lascar Antoniu* întreabă pe d. Preşedinte dacă pe acuzaţii absenţi îi va judeca înainte de a se desbate contradictoriu apararea celor prezenţi. In cazul cînd Curtea va fi luat disposiţia a se începe judecarea celor absenţi mai întăi, să bine voiască a lua act de rugămintea pe care o face apararea de a se lasa judecata lor după desbaterile procesului celor prezenţi. Aceasta o face în vedere ca Curtea să nu fie în eroare de a judeca nişte acuzaţi care sunt lipsă şi a aăror procedură nu este îndeplinită în mod legal.

D. Lascar Antoniu, arată că pentru cei absenţi, după lege nu poate face nici o aparare, dar în aparare ce o va face pentru acuzaţii prezenţi va invoca o nulitate de procedură, care nulitate îmbracă procedura tuturor acuzaţilor prezenţi sau absenţi. Ce prestigiu ar presenta justiţia, cînd ar condamna pe cei absenţi cu o procedură vicioasă şi ar amîna procesul celor presenţi, după invocarea şi constatarea viţiului de forme şi prejudiciu ?

Cum s'ar putea interpreta actul justiţei care ar considera ca bună procedură pentru unii şi tot aceiaşi procedură să fie considerată ca nulă pentru alţii ?

Pentru a se evita acest spectacol pune în vedere curţei că va ridica incidente de nulitate care nu vor putea fi respinse juridicamente vorbind. Şi aşa fiind să între în judecata procesului acuzaţilor presenţi, şi după aceasta să judece pe cei absenţi.

Acelaşi lucru îl cere şi d. At. At. Gheorghiu, căruia prezidentul nu vrea să 'i dea cuvîntul.

D. procuror Hamangiu pune concluzii pentru respingerea cererei.

Curtea deliberînd, anunţă că conf. art. 143 pr. pen. în ceia-ce priveşte, delictul de presă, cei care lipsesc, vor fi judecaţi în lipsă şi înaintea acestor prezenţi.

Se începe judecarea în lipsă acelor absenţi fără constituirea juraţilor şi după ce se dă citire cererei d-lui Şumuleanu, se dă cuvîntul părţei civile.

D. Abgar Buicliu discută persoana d-lui Şumuleanu, zicînd că acesta nu e un ori şi cine, ci e profesor universitar şi director al institutului de chimie al statului şi că crîşmarii evrei au căutat prin memoriul ce l'au făcut să 'l terorizeze pe d. Şumuleanu şi să 'l împiedece de a 'şi face datoria şi de a pune capăt odată contra acelor ce falşifică alimentele şi că cîrciumarii din această chestie au făcut o chestie de „antisemitism".

D-sa arată că nu numai evreii, dar şi comercianţii romîni au fost daţi judecăţei de d. Şumuleanu, dînd cîte-va exemple ; aceştia însă nu s'au asociat cu cei de azi. Arată că d. Şumuleanu a procedat aşa cum îi indică legea.

Susţine că delictul prin presă e stabilit şi reua credinţă a acuzaţilor. Arată că, ca parte civilă, a cerut despăgubire 150000 de lei nu din aviditate dar fiind-că la aceştia joacă rolul nu cinstea ci banul şi că ei nu se simt de cît cînd sunt loviţi la pungă. Această sumă am cerut'o pentru toţi, dar şi pentru aceşti care lipsesc tot 15000 lei le cere ca daune morale, căci ei sunt solidari.

D. procuror *Hamangiu* zice că judecata celor absenţi se prezintă mult mai simplă de cum va fi acea a celor prezenţi.

Spune că o ceată de comercianţi dovediţi necinstiţi au îndrăznit să calomnieze pe un strălucit om de ştiinţă, pe d. profesor Şumuleanu. D-sa arată abuzul ce se face cu falşificarea alimentelor şi pedepsele ce se dau acelora sunt aşa de mici, că ei le repetă incontinuu.

Citează mai multe cazuri de contravenţie şi spune că pedepsirea ar trebui să fie mai severă, zice că reaua credinţă o dovedeşte însăşi neexactitatea faptelor aratate în memoriu, care a fost scos în broşuri,—conchide cerînd aplicarea art. 298 şi 294 c. p.

*

Curtea după o deliberare de cîteva minute, găseşte că cei 4 crîşmari absenţi : I. Cunovici, H. Rabinschi, I. Kahane şi S. Climer, s'au făcut vinovaţi de denunţare calomnioasă, curtea face aplicarea art. 298 c. p., la 2000 lei despăgubiri civile şi la o lună închisoare,—cu drept de opoziţie.

Şedinţa se suspendă la orele 2 p.m.

*

La ora 2 şi un sfert şedinţa se redeschide şi se începe judecarea procesului în ce priveşte pe cei prezenţi.

D. Lascar Antoniu ridică un incident de nulitatea procedurei.

D-sa arată că d. Şumuleanu a sezizat Curtea cu juri pentru un delict de presă implicînd 88 de acuzaţi şi că d. preşedinte a fixat termen pentru astăzi, dispunînd ca procedura să se îndeplinească aşa cum s'a îndeplinit şi la celelante procese.

Nu discut măsura d-voastre de a se judeca procesul în sala Circului Sidoli, dar discut un act de nulitate a procedurei, rezultat din faptul că procedura a fost adusă la îndeplinire cu indicaţiunea ca acuzaţii să se prezinte în localul comunal. Or procesul văd că se judecă astăzi aci în sala Sidoli".

D-sa citeşte citaţiile care cheamă pe acuzaţi să se prezinte în localul comunal, ceea-ce dovedeşte că procedura nu e făcută în conformitate cu art. 72 din pr. civ., care prevede ca citaţia trebuie să cuprindă instanţa înaintea căreia sunt chemaţi acuzaţii şi deci implicit localul unde este instalată acea instanţă pentru judecarea acelui proces, şi prin urmare e vicioasă, procedura ceia-ce atrage amînarea procesului.

Dacă acuzaţii sunt aci,—aceasta s'a făcut pentru că au fost aduşi de alţii care au auzit că procesul se va judeca aci şi nu în palatul comunal.

Aceasta nu este însă o formă indicată de procedura civilă după pr. civilă.

Invoacînd acest viţiu de formă a procedurei—cere amînarea procesului şi explică apoi că nu fuge de judecată, ci din contra ar fi dispus să se judece şi să dovedească cu acte, temeinicia celor articulate în memoriu, dar găseşte înainte de toate o datorie de a invoca toate mijloacele de aparare pentru ale putea servi acuzaţilor la ori-ce cazuri eventuale.

D. Abgar Buicliu zice că incidentul acesta e un pur incident de amînare, aceasta numai în scopul ca să se poată slăbi efectul.

D-sa susţine că acuzaţi sunt chemaţi să fie judecaţi înaintea instanţei, indiferent de localul unde s'ar afla ea.

Cere respingerea incidentului.

D. procuror Hamangiu zice că sunt îndeplinite cerinţele art. 72 din pr. civilă de oare-ce acest articol cere numai indicarea instanţei.

Cere respingerea incidentului.

D. Dim. Alexandrescu spune că incidentul este grav şi serios şi trebue luat în samă de curte.

Zice că aşa cum sunt făcute citaţiile acuzaţii nu sunt bine chemaţi. E bună măsura că s'a schimbat localul, dar trebue s'o spuneţi s'o ştim ; —aceasta am aflat'o şi dacă s'a anunţat prin gazete, aceasta n'are nici o valoare, căci nu s'a anunţat printr' un ziar oficial,—singurul—Monitorul Oficial.

S'a zis că art. 72 prevede numai indicarea instanţei. Ar fi aşa, dacă în citaţie s'ar fi spus : sunteţi citaţi înaintea curţei cu juri", dar în citaţii e scris „să vă prezentaţi în palatul comunal".

Din momentul ce'mi spuneţi locul nu puteţi să ne judecaţi în altă parte. Curtea poată să mă cheme ori unde să mă judece, dar s-o ştim : Nu să mă citaţi într'un loc şi să mă judecaţi în alt loc.

Cere să se îndeplinească formele cu toată sfinţenia lor şi să nu se dea hotăriri de acele ce pot fi sfîrămate. In consecinţă cere amînarea şi facerea unor alte citaţii.

D. *Neculaide* zice că procedura de chemare este nulă şi din citaţii lipseşte o formalitate pe care legea o cere.

D-sa arată că aceasta atrage nulitatea citaţiei.

Un text de lege spune că nici o hotărîre nu se va putea da dacă procedura nu va fi îndeplinită.

D-sa demonstrează că citaţiile sunt nule, căci ele arată un alt loc de judecată de cît cel unde se judecă procesul.

Ar fi bună judecata ce s'ar da în cazul acesta? De sigur că nu.

Modul după cum s'a procedat la anunţarea strămutărei curţei aci, nu s'a făcut conform cu dispoziţiile legei.

Cere primirea incidentului şi anularea citaţiilor, pentru a se face o nouă procedură de chemarea părţilor.

Curtea deliberînd, în majoritate, găseşte că procedura n'a fost complectă, şi în consecinţă, primind incidentul, amînă procesul pentru seziunea viitoare.

*

Cei condemnaţi în lipsă au dreptul să facă opoziţie până în 3 zile.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 9 Iunie

D. Filipescu şi studenţii

Bucureşti.—D. Filipescu crezînd că s'au uitat vremurile cînd d-sa ca primar al capitalei a dat ordin să se stingă lumina pe Bulevard şi a pus pe agenţii săi să ciomăgească pe studenţi care manifestau într'o chestie neplăcută guvernului de atunci, a încercat să amestece pe studenţi în lupta în contra partidului conservator-democrat.

In acest scop a convocat prin agenţii săi o întrunire a elementelor studenţeşti din Bucureşti şi spre marea sa dezolare a avut acelaş succes pe care'l are de 6 ani încoace în lupta contra d-lui Take Ionescu.

Ciocnire

Bucureşti.—Vaporul „Princesa Maria" s-a ciocnit cu un vapor englez aproape de Tymes.

Desfiinţarea Contenciosului

Bucureşti.—In unele cercuri bine informate se afirmă că ministrul justiţiei ar plănui să vie cu un proect pentru desfiinţarea secţiei III-a a Curţei de Casaţie.

Aşa se explică de ce d. Steliăn n'a făcut numirea la Curtea de Casaţie şi nu va face nici cele trei numiri în cele trei locuri, ce vor deveni vacante prin trecerea la pensie a trei consilieri.

Duelul Sturdza—Cătuneanu

— *Maiorul Sturdza grav rănit* —

Bucureşti.—Maiorul Sturdza provocînd la duel pe d. căpit. Cantacuzino, martorii au cerut ca acesta să videze mai întăi incidentul cu d. căpit. Cătuneanu ;

In urma acestora maiorul Sturdza a plecat la Craiova pentru a provoca la duel pe căp. Cătuneanu.

Eri toată ziua a urmat tratativele între martori, căci martorii căpitanului Cătuneanu au invocat tardivitatea.

S'a recurs la un supra arbitru în persoana d-lui general Gigărtu, care a decis că într'o chestie de onoare un ofiţer nu poate invoca tardivitate.

Intîlnirea a avut loc azi dim. la ora 6. Duelul s'a efecutat cu spada. La prima repriză maiorul Sturdza a fost rănit grav la faţă.

D-sa prezintă o tăietură lungă de 25 cent. din josul urechei stingi pînă la bărbie. Dacă tăietura ar fi fost ceva mai joasă spada tăia caratita ceia-ce ar fi fost o lovitură fatală.

D-rul Potuică, medicul de cîmp, a pansat pe rînit şi cu trenul de 10 maiorul Sturdza a fost expediat la Bucureşti cu un tren special.

In momentul în care vă telegrafiez d-na şi d. Sturdza, viu afectaţi, aşteaptă pe fiul lor în gara de Nord.

Tot la gară se află d-nii general Averescu şi ceilalţi miniştri, veniţi ca să exprime regretele lor primului ministru.

Conservatorii-democraţi din Olt

— Manifestaţii pentru d. Bădăreu —

Slatina.—Eri a sosit în localitate d. Al. Bădăreu, în vederea organizărei partidului conservator-democrat de aci.

Deşi cu două zile înainte au fost în localitate prensul şi d. Take Protopopescu, şi au depus toate staruinţele spre a împiedica manifestaţia pe care amicii noştri o pregăteau fruntaşului iubit, deşi poliţia a lucrat din resputeri ca cetăţenii să nu vie întru întimpinarea senatorului de Iaşi, sosirea d-lui Bădăreu a fost prilejul unei manifestaţii din cele mai călduroase de simpatii.

Foarte multă lume—în frunte cu amicii noştri au manifestat cu eutuziasm în momentul scoborîrei d-lui Bădăreu.

După ce a avut loc o întrunire a membrilor clubului, d. Bădăreu a făcut vizite la cetăţenii fruntaşi ai oraşului.

Seara a avut loc un banchet, la care au luat parte cinci-zeci de membri marcanţi ai partidului.

S'a remarcat pe lîngă entuziasmul cald, un număr de toasturi dintre cari unele de o elocinţă de toată frumuseţe.

Au toastat d-nii Pavlovici, şeful partidului din localitate, Ioanid, C. Munteanu, Stavri, un delegat al sătenilor Otenescu şi mulţi alţi.

D. Bădăreu a răspuns printr'o substanţială cuvîntare, despre care ne vom ocupa în numărul de mîine.

O grevă ţărănească

Bucureşti.In multe localităţi din jud. Dolj, ţăranii s'au pus în grevă nevoind să iasă la munca cîmpului.

Incendiu pe vapor

Filadelfia.—Un incendiu a isbucnit pe bordul transportului „Arcadia" al liniei Hamburg America, cîte-va momente după sosirea din Hamburg ; — din cauza unei explozii un hamal a fost ucis, 20 de hamali descărcători răniţi.

Manifestaţia Femeilor

Londra.—O mare manifestare a femeilor care cer dreptul de vot a fost organizată azi după amează.

Manifestantele s'au îndreptat spre Hydepark în procesiune. S'au rostit mai multe discursuri.

In totul au luat parte 30.000 femei din toate clasele populaţiunei ; au fost şi cîteva mii de membre ale partidului lucrătorilor idependenţi.

Ordinea n'a fost turburată ; escursiunea era escortată de poliţişti călări.

Numeroase delegaţii din Suedia şi Norvegia au luat parte.

Accident

Bucureşti.— Şeful Vărciorova pe cînd se scalda în Dunărea a fost luat de valuri şi s'a înecat.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum : *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lănuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

lîngă „Cocoşul de aur„

Grădina Cuza-Vodă

In fie-care seară

CINEMATOGRAF

Programa se schimbă de două ori pe săptămînă.

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumatate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA **VIEŢEI** *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI:

Strada Primăriei 27.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acestă branşă.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

SIROPUL Dr-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** şi **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmasii

GRILLAGES 1 m. de haut. LE METRE Of30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

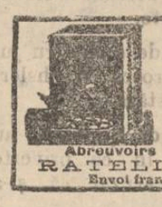

PONDOIR

DEPOSE

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2e, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: Of50c.

Raymond GARIEL

2e, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţia luminătoare electrice de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 456.—IAȘI, Mercuri 11 Iunie 1908

In jur de persoane

Cu d. Ion Lahovari se stă cu plăcere de vorbă. D-sa e unul din oamenii politici cei mai cumpăniți, mai cu rost la vorbă și la faptă.

Lăsînd de o parte predispunerea spre lungimea în vorbă, d-sa a dat dovadă de tact în toți pașii săi, întru cît pe această cale avea învățămintele potitice ale mai marilor săi frați: *Alexandru* și *Iacob Lahovari.*

Partidul conservator are frumoase pagini legate de numele Lahovari și de sigur că dacă soarta ar fi fost mai darnică cu viața celor 2 frați, și în special a lui Alexandru Lahovari, firul partidului conservator s'ar fi tors altfel, mai ales după moartea lui Lascar Catargi, și ar fi fost scutit partidul de șefii de carton, de fuziuni fictive, și de atîtea svîrcoliri, care l'au făcut impropriu de a guverna atunci, cînd avea camere excelente, predispuse spre muncă și fruntași iscusiți în guvernămînt.

D. Ion Lahovari singur știe—și e cel mai chemat să afirme — că ceia ce rodea partidul conservator era lipsa de direcție la șefie.

Tovarășii de astăzi ai d-lui Lahovari, au dus cea mai crudă campanie—și de ce n'am fi drepți, singura dreaptă și cu succes, — că direcția dată partidului conservator după actul de la 31 Martie 1899, era slabă și neavenită. Cu toate acesta suflarea conservatoare a fost unanimă a ratifica actul comitetului executiv central și noi cești de la Iași am fost printre cei dintîiu, cari am consimțit și am și rupt echivocul.

Sufletul acestei concentrări și disciplini conservatoare era Take Ionescu și n-avem de cît a cita însuși vorbele d-lui Ion Lahovari pentru a invedera aceasta, întru cît d-sa recunoaște în șeful nostru *o mare inteligență, un mare talent, un abil luptător*, ceia ce a făcut ca el să guverneze în numele ideei conservatoare cel mai mult timp față de toți ceilalți fruntași.

Toate săgețile junimiștilor și liberalilor în Take Ionescu loveau, căci el ura zăvodul, care căuta să mențină blocul, deși el știa foarte bine cîtde adîncă era buba ce rodea viața internă a partidului conservator supt direcțiunea dată!

Și adică d. Ion Lahovari nu le știe? Dar dus de situația creată sieși, în urma actului de la 26 April 1907, d-sa, care a stat cam in rezervă în primele momente, mai ales cînd văzuse că nu se mai putea merge cu echilibristica internă, a fost tărît să rămînă cu vechile cadre, de și asupra direcției dată partidului, prin a doua fuziune—la care n-a fost consultat nici avizat—d-sa are și azi de făcut toate rezervele.

Un lucru îl mîngăie pe d. Ion Lahovari: că în dosul fuziunei s'ămenținut *superioritatea ideilor*, pe cînd în dosul eșirei d-lui Take Ionescu din partid și înjghebarea noului partid conservator-democrat d-sa nu vede de cît *superioritatea persoanei.* Aceasta fiind premisa majoră, d-sa mai asociază o a doua majoră „tot ce e clădit în jurul ideilor rămîne, trăește, pe cînd tot ce se clădește în jurul persoanelor are o soartă efemeră".

Iată și concluzia inevitabilă: „vă rog spuneți în județele dv. toți care vă întoarceți în provincie, spuneți în mahalalele și în toate cercurile Bucureștilor, toți cei cari sunteți din capitală, că partidul conservator, cel fără epitet, trăește, vrea să trăească, că menține tradiția și principiile partidului și ca *formațiunea făcută împrejurul unui om va avea soarta efemeră a tot ce nu e clădit în jurul unei idei care e nemuritoare, ci în jurul unui om care e ființă peritoare*".

Așa vede d. I. Lahovari, și amar se înșală, căci la d. Lahovari concluzia aceasta nu e lozincă de politician, care șurubăește mintea, ci încheierea trasă din 2 premise rău puse și rău legate.

Negreșit că ideile nu pot exista în văzduh! Ele sînt produse de minți omenești și viază prin oameni. Fabricator de idei e fiecare crier omenesc, însă nu ori ce crier omenesc poate naște idei alese. Apoi ideile pure nu cîrmuesc noroadele, la cari ideile sunt musafiri. Ideile pure abia dacă le discută filosofii și întruchipează poeții prin imagini; dar filosofii și poeții nu cîrmuesc noroadele, că le-ar duce de rîpă!

Ideile au valoare prin oameni și mai ales în politică se ține samă de acest element personal al omului în judecarea ideilor.

Fondul pasional și volitiv al omului cîntărește pentru mult în viața publică. Cetiți articolul *Takismul* de d. Virgil Arion și veți vedea valoarea persoanei, care știe să se impună unui partid.

Și apoi ce mai la deal la vale. Pentru știință chiar, cînd moare un savant și încă se lasă un gol, dar în politică, unde valoarea personală a omului face pentru mult în raporturile dintre oameni!

Ce-a fost de partidul conservator după moartea lui Lascar Catargi? d. Lahovari singur va spune ce mare rol joacă persoanele în mișcările politice!

Dar a bănui că toată mișcarea de la 9 Ianuarie încoace este sprijinită pe ambiția unui om de a parveni, și că deci partidul conservator s'a divizat în 2 părți neegale pe chestia unui om este a da dovadă de maare miopie politică.

Și a fost întunecat d. Lavovari cînd a pus chestia pe acest teren. Să presupunem că, Doamne ferește, mîne prin riscul meseriei Take Ionescu dispare, crede oare d. Lahovari că partidul conservator-democrat revine la directiva d-lui Carp!

Nu; de o mie de ori nu;

Curentele se întrupează prin oameni, dar cîtă superioritate de vedere, până la sublim, la șeful nostru, cînd el se vede că are a juca o misiune istorică în viața noastră politică și marele avantaj pentru noi e că curentul născut, crescut, desăvîrșat în sinul partidului conservator de 17 ani în coace a găsit intruparea lui fericită în geniala persoană a șefului nostru Take Ionescu, cea mai aleasă și sfîntă verigă din lanțul progresului, pe cînd curentele ce se izbesc în partidul conservator — fără titlu — au nenorocul de a fi răstogolite între o mînă de ambițioși vulgari, rîvnitori inconștienți, boeri anarhiști, grăbiți nesatisfăcuți, arieraţi blazonați, etc. etc., între care d. Ion Lahovari face o foarte ciudată figură.

Gh. Ghibănescu.

O victimă a politicianismului

— Cazul maiorului Sturdza —

Desigur că toți acei care au luat cunoștință de rezultatul duelului major Sturza—căpitan Cătuneanu, au resimțit ceva din regretul care se leagă totdeauna de o întîmplare, care periclitează viața unui om de seamă și aruncă mîhnirea asupra unor buni servitori ai Patriei, cum este d. Dim. Sturza.

Puțini sunt, însă, aceia care cunosc în întregimea lor peripețiile cari au adus după ele cunoscutele încurcături și nesfîrșita serie de dueluri—terminată în mod trist, să sperăm că nu va fi tragic—la Craiova.

Puțini sunt care știu că întîmplarea care era să coaste viața unui ofițer de seamă și să arunce doliul asupra celor mai mari familii romînești, este consecința unor manevre condemnabile a unor politicieni fără scrupule.

In realitate lucrurile ast-feliu stau.

Polemica iscată în jurul criticei apărute în revista „Ramuri", *datorită d-lui major Sturdza, n'a provenit numai dintr'un sentiment de amor propriu jignit, sau demnitate atinsă, ci a fost opera unor oameni ce ocupă înalte situații în viața noastră publică și care au crezut că pot pescui în apă tulbure.*

Lucrul este notoriu, pentru cei inițiați—iar primul-ministru are dovada, pe deplin făcută, că fără intervenția a unui fruntaș carpist și a unui brătenist de marcă, polemica n'ar fi ajuns unde a ajuns.

Politicianismul ordinar și-a găsit locul și aci. El s'a folosit de împrejurare nu numai pentru a face să triumfe o anumită nuanță din actualul guvern și să împuie ca ministru pe un om pe care pînă acum d. Sturdza refuza să-l primească, ci și pentru a se face anume aranjamente și cărdășii.

Din punctul de vedere al moralei politice austere de sigur că toate aceste constituie un rău; el n'ar fi însemnat, însă, nimica pe lîngă faptul—din nenorocire evitat probabil—de a fi produs și o victimă omenească.

Nu numai aceste reflecții ni le-a provocat știrea rezultatului duelului de la Craiova. In ceea ce ne spunea corespondentul nostru din Capitală, în manifestațiile de regret și simpatie pe care miniștri și politicianii le au făcut familiei Sturdza, cu aceasta ocazie, era materie pentru o sumă mare de reflecții—în special în ce privește sinceritatea în politică.

Mă opresc, însă la cele esprimate mai sus. Ele sunt doar suficient de triste spre a nu mai mari numărul lor.—S.

Contenciosul administrativ

Eugeniu Stătescu a dus cu el în mormînt durerea imensă a creării contenciosului administrativ. Și toată colectivitatea, deprinsă, pe vremuri, să aibă o justiție a ei, la ordinul ei, cum o are Sultanul la Stanbul, toată colectivitatea a jurat desființarea celei a treia secțiuni a Inaltei Curți.

De ce ura aceasta? Fiindcă contenciosul administrativ nu numai că a sporit numărul consilierlor de la Casație, dar avea să fie—și este—o pavăză contra furiei pe care colectivitatea, la nevoe, o revarsă asupra funcționarilor.

Și fiind-că legea creării contenciosului a dat roade excelente și fiindcă a mai potolit din furia cea fără de pereche a lui Haret, s'a revenit la ideea că secția III trebue desființată.

Așa circulă zvonul. Și fiind-că prezența colectiviștilor la putere dă zvonului toată aparența adevărului, ar face foarte bine să se explice în această privință.

A abroga lege care a creat contenciosul, ar fi a reresa țara cu cincizeci ani în urmă, a expune pe profesori, militari și funcționari inamovibili, la bunul plac al guvernului, al prefecților și zapciilor.

Ființa contenciosului administrativ a creiat incontestabil o atmosferă senină, a creiat caractere independente și a eliberat pe mulți de sub jugul dependenței.

Haret singur, ea și nu mai cităm și pe alții, s'ar deda, în toată libertatea, la excese canibalice, dacă n'ar mai exista nici judecată contra unor asemenea excese.

Țara nu va permite ca e lege, care există în toate țările civilizate, și care a fost atît de rodică în Romînia—să fie desființată de un guvern setos de răsbunare.

CATE-VA NOTE

Dialog între di cîrciumari—calomniatori, la terminarea proceselor de ieri:

— Pe ei îi a condemnat fiind-că n'au venit—și p noi ne-a amînat fiind-că am veni Cum explici tu asta?

— Tu ești cîrciumar și nu știi cum se chiamă asta! Asta se chiamă miș-maș.

Cum se fac opeațiuni chirugicale la Galați: din actul de mulțumire al unui cetățean către doctorul Papanicul:

Pe lîngă o mînă e chirurg eminent, d. dr. mai pune, în serviciul științei, o blîndețe de apostolși o inimă mare, plus o *agîrcenie de iudă* în eliminarea organelor de operat

Toate ca toate, ar plusul cela dacă ar fi fost minus i actul de mulțumire, d. doctor nr fi avut nimic de obiectat.

— Bine că s'a amînat—zise unul din cîrciumari cînd s văzu pe stradă.

— De ce îți pas bine?

— Poate că la damnă are să ne judece la teatrul național—ca să-l vedem și noi.

Cu dou domicilii

Lumea politică a resemnat în ce privește prșidînția cibului liberal din Iași. Unii zic că d. Ste va fi president, alții că nu va fi—da hestia a dat în ridicol și nimeni nu se mai ocupă de ea.

Chestia Stere alat naștere, însă, unei chestiuni Panu, are aceasta este foarte interesantă—din punct de vedere moral. Pe d. Panu l' mîhnit alegerea d-lui Stere și, sub impsiunea foarte dureroasă a momentului, d Panu a demisionat telegrafic și a plet la Huși, la un banchet ce i-au ofer ca din senin, prietenii sei politici de ato.

Pînă ieri, de banchetul a avut loc de atîtea zile, a transpirat nimic. Se spunea—și fiecar a crezut — că d. Panu a plecat la Huș ca să iee masa acolo; o simplă și nevinovată plăcere. Intors de la Huși, d. Pa s'a împăcat și cu d. Stere și cu ideea că dînsul va fi presidentul liberal la Iași: o altă simplă și nevinovată plăcere a d-lui Panu, de și gurele rele spun că revenirea la sentimente bune pentru d. Stere, s'ar datora faptului că d. Panu, care a scris o serie de articole asupra „Crizei morale în partidul liberal"—că d. Panu, ar fi fost numit, după ce s'a împăcat cu d. Stere, arbitru al Creditului rural, într'o chestie referitoare la mult citata doamnă Ana Catargi.

Dar d. Panu, care este liberal devotat, are presa junimistă ca presă bună pentru el. Și după cum din presa junimistă am aflat despre demisia de la liberali a d-lui Panu, tot prin ea am aflat, ieri, că vicepresidentul Camerei n'a mers la Huși să se ospăteze — ci a fost banchet în onoarea d-lui Panu, care și-a strămutat domiciliul în județul al cărui prefect ie doctorul Lupu.

D. Panu s'a întors, deci de la Huși, noul seu fief politic — în urma demisiei din clubul ieșean. A schimbat Iașul cu Hușul—convins că lupta contra doctorului Lupu va fi mai ușoară de cît contra d-lui Stere.

Și, cînd colo, d. Panu a revenit la Iași, a rămas și la Huși—s'a ales cu două domicilii politice. In ambele aceste domicilii brătienștii sunt contra d-lui Panu, iar d. Panu s'a declarat fervent brătenist.

Dar vorba este că Iulie se apropie și criza morală din partidul liberal merge spre bun sfîrșit: d. Panu va pleca la.... les Bains.

OAMENI ȘI LUCRURI

PREJUDECAȚI

Acum cîte-va zile, în această rubrică zilnică de observațiuni, simple și fără vre-o pretențiune, am înregistrat un caz care mi se păruse vrednic de luare aminte. Pornind dela o impresiune culeasă în sala de examen a liceului am povestit cazul unui băiat pe care numai împrejurări anumite l-au silit a se apuca din nou de școală și anume faptul că încercînd a găsi o ocupațiune în comerț ori la meșteșug, ar fi fost întîmpinat cu neîncredere,—refuzat chiar — pe motivul că e „băiat de profesor" și ca atare menit a îmbrățișa o carieră, o slujbă iar nu dat la muncă propriu zisă, la „stăpîn".

Cum spiritul observatorului și al intelectualului este pornit a generaliza, am bănuit că acesta e poate unul din o serie, e o întîmplare care se poate repeta și am crezut nemerit chiar a atrage asupra-i—prin forma discretă a dedicațiunei—atențiunea d-lui G. D. Șerban, președintele Camerei de Comerciu și de meserii, și care întrunește calitatea unui intelectual cu acea de comerciant și industriaș întreprinzător.

D-sa e singurul care de un mare număr de ani agită această importantă chestiune—acordîndu-i cu drept cuvînt importanța unei mari probleme sociale—de a se determina părinții din clasele mai bune, mai culte sa-și îndrepte copiii nu esclusiv către studii și mai seamă nu către slujbe — căci la noi însuși studiul nu are, în marea majoritate a cazurilor altă menire de cît tot de a se ajunge la slujbe. Isbuti-va în această campanie? E desigur o chestiune care cere vreme și răbdare și poate un număr de generațiuni.

O mentalitate anumită a unor clase mari sociale nu se preschimbă cu repeziciune, nici numai cu îndemnuri prin graiu și prin scris; o persistență neobosită și mai cu samă, cum face d. Șerban, dîndu-se exemple bune, mai convingătoare de cît povața.

Iată însă că președintele Camerei de Comerț ne expune cazuri cu totul de altă natură celui observat.

Nu comerciantul romîn, dar părinții sunt în genere acei care sufăr de prejudecată și care opun rezistență căutînd să-și smulgă copiii dela „primejdia" comerțului și să-i asvîrle în cariera slujbelor; ei privesc comerciul și mai cu seamă meșteșugul drept activități inferioare și lucrul îl putem adeveri judecînd după cele ce observăm în juru-ne.

E o prejudecată care trebue distrusă, pentru că nu se razimă de cît pe imaginație, pe imitație, pe superficialitate.

Comerțul cuprinde de fapt toată activitatea omenirei și fără spiritul comercial nu mai pot exista astăzi nici macar manifestările intelectuale. Sculptorul, pictorul și compozitorul lucrează pentru a-și vinde produsele.

Literatul scrie pentru comerciantul librar; medicina este comercializată; inginerul e în serviciul fabricantului, tot așa și chimistul.

Comerciul are orizontul cel mai larg, el dă libertatea cea mai mare și iluziile cele mai mari. Intru cît ar fi dară inferior funcționarismului și chiar titlurilor universitare?

Din acest punct de vedere prejudecata părinților trebue distrusă; d. Șerban are perfectă dreptate și-i urăm toată isbînda.

Rodion

Unirea educatoarelor romîne

Lucru netăgăduit că toată chestia socială se reduce la o problemă de educație. Adevărata educație, susțin toți pedagogii și scriitorii cei mai mari ai lumei, se capătă numai în familie, prin femeie.

Cruzimea legilor economice însă silește pe aceasta de multe ori să se închidă în atelier sau birou cîte 12 ore și să lucreze și pentru barbatul ei, care e un nevrednic.

In caz cînd femeia nu e în stare să-și cîștige bucățica de pîine, ea este osîndită să rămîie nemăritată sau să se mărite cu ori cine pentru a-și asigura traiul sfidînd astfel legile naturei. Dar chiar în cazul unui măritiș conform tuturor legilor, de multe ori fericire nu poate să existe în unele familii din pricina greșitei educații, a educației neconforme cu cerințele reale ale vieței, ce o primește fata în școală și mai ales în familie.

Pentru fericirea omenirei întregi aseminea stare de lucruri sau trebue să dureze. Societatea nouă are nevoe de membre noui, cari nu pot deveni de cît prin instrucție și educație aleasă.

Influența femeei în societate și pentru fericirea bărbatului e nemăsurat de mare prin faptul că ne însoțește toată vremea vieței: ca mamă, soră, prietenă, soție... In cît cu drept cuvînt Roussseau a zis: Barbații vor fi ceea ce vor voi să facă femeile lor din ei.

Valoarea unui barbat, zice un scriitor englez, se poate judeca după femeia ce și-a ales-o de tovarășă. E destul să iubești pe o femeie pentru ca să capeți educația de care ea este pătrunsă.

Cine nu știe cît se ridică sau se coboară un bărbat prin femeia sa. Cați bărbați nu-și datoresc caracterul și dispoziția spiritului cari i-au ajutat să-și cîștige situații înalte, numai soțiilor lor. S'au văzut bărbați slabi, dar capabili de adevărate virtuți civice, numai fiind că se găseau alături de femei cari au știut să-i îndrepte pe această cale, nu povățuindu-i cum să lucreze, ci numai exercitînd asupra lor o influență întăritoare despre datorie și ambiție.

Și iarăși cîți barbați dotați din fire cu suflete nobile și generoase, n'au decăzut numai din pricină că în toate afacerile nu vedeau de cît mijloace de îmbogățire pentru satisfacerea gusturilor perverse ale soțiilor lor iubite.

Dar din moment ce femeile vor deveni mai luminate, întreaga societate va pluti într'o atmosferă de fericire mai mare, de care se vor resimți, de sigur, mai mult bărbații.

Așa dar cei dintăi, barbații ar trebui să se gîndească că deocamdată cauza nefericirei pe cari o îndură ei însăși și-au pregătit-o prin aceea că au creat femeia de astăzi: un instrument de plăcere și un mijloc de traiu.

Trebuie să ne deprindem cu ideia că pentru un viitor mai bun al copiilor noștri, al rasei, femeia trebuie să se ridice pînă a fi egală cu bărbatul și egal responsabilă de fericirea familiei.

Trebuie să căutăm a dezvolta în femeie aptitudinile sale individuale, simțul conștiinței și al misiunei lor.

Barbații trebuie să ajute pe fiicele lor, pe femeile lor să capete calitățile sufletului echilibrat. Trebuie să încetăm a le arunca într'o societate pe care ele n'o cunosc, fete pline de iluzii deșerte. Ne trebuesc să fie crescute mai mult în societatea barbatului, spre a-l cunoaște mai bine, na fi mai puțin romantice, mai puțin accesibile seducției necunoscutului.

Aceste lucruri avîndu-se în videre, o mînă de femei de elită, au format o societate cu numele: *Unirea educatoarelor romîne*, al cărei scop este tocmai îndrumarea fetelor spre cariere potrivite naturei femenine și pentru o educație și instrucție aleasă. Joi 5 Iunie ora 5 p. m. a fost o întrunire la d-ra Tereza Stratilescu, Directoara externatului secundar de fete și promotorul ideei înjghebării acestei societăți. Au asistat ca la 50 membre, mai toate mame. Din darea de samă ce s'a făcut rezultă că pînă în prezent societatea numără pînă la 250 membre dintre care 180 numai din Iași,

număr prea mic spre a se putea atinge un scop aşa de înalt şi aşa de vast. Şedinţele vor continua a se ţine în Joia întâia a fiecărei luni, începînd din Septembre. Sub raportul material societatea dispune de un fond cam tot atît de mare ca şi numărul membrilor de oare-ce cotisaţia anuală este de la 1 leu în sus, după plăcere.

Cu numărul de membre care este acum neputîndu-se începe nimic, se face apel la membrii prezenţi de a umbla din casă în casă spre a expune scopul societăţii şi a face noi membri. Tot odată se face apel şi la toţi oamenii de bine, cari sunt convinşi de utilitatea unei asemenea societăţi de a se înscrie cît mai mulţi membri în societate.

La toamnă se vor ţine conferinţe populare prin mahalale pentru expunerea scopului societăţei şi căpătarea de membri precum şi conferinţi la universitate. In ziua de 24 Ianuarie 1909 cînd se împlinesc 50 de ani de la Unirea Principatelor, să apară primul număr din revista trilunară ce societatea gîndeşte să infiinţeze pentru răspîndirea ideilor ei. Inainte însă de ori-cine societatea se sileşte să capete pentru ea pe toate mamele conştiente de starea de lucruri rea de care sufăr fetele lor şi după aceea să se precizeze mijloacele prin care să se ajungă la scop.

Societatea înfiinţată nu propagă un feminism exaltat, care susţine că singură femeia e în stare a schimba cursul lumei. Ea are ca principiu ca femeia să nu-şi piardă individualitatea şi farmecul ei femenin, ci să rămîie poesia vieţei, farmecul şi izvorul de fericire pentru amîndouă jumătăţile de omenire. Ea voeşte o femeie conştientă de drepturile şi datoriile ei, doreşte ca evoluţia care duce la egalitatea deplină a femeei cu bărbatul să se întîmple cu o zi mai înainte spre fericirea întregei omeniri.

Ca scop mai apropiat societatea voeşte să ajute pe fete ca să-şi dobîndească o carieră potrivită cu natura femeiască spre a-şi putea cîştiga existenţa şi a nu mai atîrna de barbat. Căci nici barbaţii n'au ajuns încă la înălţimea de idei ca să poată aprecia în femeie calităţile ei de mancă, gospodină, soţie. Ei preferă să se însoare cu o femeie lipsită de toate aceste calităţi dar să aibă zestre mare. Nu face în piaţă un negustor de vite calculul pe care-l face majoritatea bărbaţilor cînd vreau să se însoare. Să afle întâiu tînărul candidat la însurătoare, zestrea fetei şi apoi să vadă dacă e bună de iubit fata.

Scopul societăţii fiind aşa de înalt, îndemnăm şi noi pe mamele doritoare de fericirea copiilor lor, băeţi sau fete, nu numai să se înscrie dar să şi lucreze pentru societate, fără a se aştepta la roade imediate.

Constantin V. Buţureanu.
Institutor

Cumparaţi Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- 0 jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

„Opinia" la Huşi

(Corespondenţa particulară a ziarului „Opinia"

In ziarul Epoca de Duminică 8 Iunie a. c., sub titlu, *Banchetul pentru d-nul Panu*; *D-nul Panu se stabileşte la Huşi* corespondentul local al acestei gazete să forţează, de altfel ca tot d'auna, a scoate dintr'un singur chef la o vie un banchet politic.

Eu ştiam că banchetele politice îşi au rostul lor, calculul lor, se fac cu oameni politici iar nu cu funcţionari şi cu oameni ştersi politiceşte. Fruntaşii politici liberali de la Huşi s'au abţinut de la acest chef cu toate insistenţele puse de fraţii Dobreanu tocmai pentru a nu-i da caracterul politic şi a face să se creadă că ei admit amestecul d-lui Panu în localitate sau stabilirea sa. De altfel d-sa de sigur că personal şi-a făcut o proastă idee de calitatea aşa zişilor *fruntaşi liberali* ai corespondentului Epocei şi de sigur că a plecat cam decepţionat de o aşa stofă de partizani pe care Cişman şi cu Dobrenii i-a presentat. Şi să poate ca d-nul Panu să aibă dreptate căci ce căuta, V. Ralle trecut cu *rentier* Gr. Pavlov, P. P. Pavlov trecut ca *institutor*, Gh. Săvescu trecut ca *profesor*, între fruntaşi, cînd cei întâi sunt funcţionari ai primăriei cu o sută lei lunar ear cel din urmă e secretarul primăriei, toţi avînd ca singur titlu rubedenia primarului!? D'apoi fruntaş politic poţi să-i zici unui Chiriac Minciu, vajnicul candidat la sub comisariat sau lui M. Dimitriu un biet negustoraş sau lui Ilie Romila? De sigur că nu, căci ar fi o batae de joc. Putea corespondentul Epocei să puie în coada fie căruia cuvinte ca *mare proprietar*, *mare viticultor*, *mare bancher* sau mai ştiu eu ce, cum a făcut din fraţii Al. şi N. Calciu, Stoianovici, C. Niculescu mari proprietari cu toate că n'au o palmă de pămînt sau d. Al. Bendorf cu o vie ca de vr'o falce şi ceva mare viticultor, în tot casul însă nu fruntaşi politici. Aceştia sunt personalităţi cu state de serviciu în partid care au sau au avut diferite demnităţi, care nu se dau după cum bate vîntul, ci luptă cu sacrificii pentru partidul lor. Nu putem zice însă aceste lucruri de fruntaşi liberali (?!) de la cheful d-lui Panu căci ar fi să ne batem joc de nişte oameni, care joacă pe ursul cum le cînta interesele personale sau păturile josnice. Nici chiar fraţii Dobreni, n'au dreptul la titlu de fruntaşi politici cu toate că unul e deputat şi altul primar pentru că prea multe staţii au făcut în viaţa lor, ba la radicali, ba la conservatori, acum la liberali şi nu se ştie unde le va mai indica mâine C. Giţă Panu.

Şi dacă n'au dreptul la un astfel de titlu cu atît mai mult sunt ridicoli cînd caută să 'şi iee aere de conducători ai partidului liberal local în numele d-lui Panu. S'au dus timpurile cînd se dădeau fiefuri politice, şi nu credem că ele se vor reînoi de hatărul unor voiajori politici.

Dar scrisoarea din Epoca e făcută cu un îndoit rost: 1). Să arate centrului că numai a venit d. Panu şi-a şi adunat în juru-i un număr de intelectuali (?) şi *maaari* proprietari etc. etc. şi al 2). este o punte de trecere pe care autorul articolului de reportaj şi-o pregăteşte a trece de la junimişti în braţele lui Cişman, în cas cînd boierii nu-i vor da vr'un ciolanaş la timp.

Tineretul liberal din localitate faţă de cele petrecute împinge pe fruntaşi la o acţiune mai energică pentru limpezirea situaţiunei locale şi după cît ştim surprise pentru fraţii Dobreni nu sunt escluse.

Litere-Ştiinţe-Arte

Dante.—In ţeară la noi numele genialului poet italian devine din ce în ce mai popular. Sunt cîteva decenii de cînd se fac încercări mai mult sau mai puţin izbutite de a se traduce operile lui.

De la traducerea „Internului" a d-nei Chiţu—din Craiova—pînă la cea mai recentă—a d-lui N. Gane—s'a progresat mult, dar nu posedăm încă o adevărată traducere literară la înălţimea maiestrului Renaşterei. Un început mai apropiat de această ţintă a făcut poetul Coşbuc, dar n'a continuat.

Credem că va interesa dară pe admiratorii strălucitului poet următoarea notiţă privitoare la Dante:

Cu ocazia ultimei aniversări a morţei lui Dante Aligheri, societăţile respective din regatul Italiei au instalat o lampă artistică la mormîntul său de la Ravenna, care să fie perpetuu aprinsă.

Provinciile italiene supuse Austriei aflînd de aceasta, au cerut, în frunte cu Triestul, să participe la omagiul nemuritorului lor poet. Pentru aceasta au instalat o amphoră în proporţii egale cu lampa şi pe care au legat-o printr'un canal cu lampa. Ei vor procura uleiul necesar pentru ca focul lampei votive să nu se stîngă nici-odată. Amfora este înconjurată de o horă a cinci femei, reprezintînd provinciile supuse Austriei.

*

Peary C. Robert va face în curînd o nouă expediţie la polul nordic.

El a declarat că dacă pînă la 1 Iulie va aduna suma de 25 mii de dolari, necesari pentru expediţie, va putea pleca chiar în Inlie anul acesta.

Călătoria va dura probabil 15 luni. Peary îşi va lua însă proviziuni cel puţin pentru trei ani.

*

Ideea—sau spectorul—războiului preocupă acum toate spiritele, de cînd cu întîlnirea de la Reval, cu proectul unei nuoi Triple Alianţe ci discursul Impăratul Wilhelm etc.

Ziarul „Neue Freie Presse" a întreprins o anchetă în Anglia, Rusia şi Franţa.

Pe lîngă oamenii plitici an răspuns şi diferiţi oameni de litere, artişti în chestiunea pericoluluide răsboiu ce-l prevăd unii pesimişti.

Aşa, pictorul engez Rane zice că: comerţul, ştiinţa, arts literatura şi umanitatea vor sfîrşi prn a întocmi o minunată reţea de solidaritate umană.

Scriitorul dramaticArthur Pinero crede că „şansele de pace sunt poate favorabile pentru cei 7—8 ce vin, — dar plnă atuncea Anglia să se îngrijească de flotă.

Profesorul rus Anapin Kowalewski crede că „La Rusie se recueille", prin urmare nu se pate gîndi la războaie.

Profesorul rus Pau Miljukow nu vede pentru moment o pimejdie de răsboiu.

Profesorul parizian Roux doreşte din tot sufletul pace între toate ţările europene.

Jules Claretie zice că: răsboiul nu trebuie dorit, nu trebue voit, dar nici să ne temem de dînsul.

Octave Mirbeau, cu obicinuitul său sarcasm crede că Impăratul Wilhelm sufere de un „bluff" războinic şi că Germania are poate nevoe de bani...

*

Din iniţiativa eonomului Neculai Popovici, parohul din comuna Ciurea, s'a înfiinţat un cor vocl, alcătuit din fete şi flăcăi, care esecut bucăţi după muzica orientală şi acompaniază Sfînta liturghie în fie-care Duminică şi sărbătoare sub conducere domnului Gheorghe N. Leahu.

Acest cor va cînt şi la sfinţirea frumoasei biserici ce s' construit în numita comună, care se va face în ziua de 8 Septembre, cu care cazie va da şi un concert cu diferite cntece populare.

Poporanii aduc lade parohului, pentru stăruinţa ce-a dous-o pentru a avea o biserică frmoasă şi un cor vocal.

A apărut No. 5 din „Indrumarea" pe lunie, cu următoul cuprins:

«Indrumarea». — In chestia colegiului unic.

Mihai Codreanu—Sonete: Povestea păserarului.

I. Iordăchescu.-N'avem administraţie şi cu noua lege administrativă tot nu vom avea.

I. Neagu.—Un episod din răscoale: Popa Preda.

Gh. Ghibănescu—Rolul etnic al proprietăţei mari: pagină din istoria proprietăţei mari în România.

Sebastian Morui.—Din viaţa funcţionarilor rurali: Norul.

Dr. P. Zosin. — Impărţeala pămîntului: Saxonii, Slavii, Latinii; rolul romînilor.

Cugetări de Marcu Aureliu.

Recenzeii.—Revista revistelor romîne: Viitorul Social (Atitudinea socialiştilor faţă de partidul conservator-democrat), Viaţa remînească (In chestia agrară de d. doctor Radovici), Revista Ideei.

Bibliografie: Tabagismul de doctor I. Lebell.

Abonamentul 5 lei pe an. Un număr 50 bani.

Informaţii

● **De la noul minister.**—La ministerul industriei se prepară o lege privitoare la asigurarea muncitorilor contra accidentelor muncei, asigurarea bătrîneţei lucrătorilor şi crearea unei case de pensiuni şi economie pentru muncitori.

Tot la serviciul industriei este vorba de a obliga fabricanţii să aibă infirmerii şi medici ataşaţi pe lîngă fabricele lor.

*

La serviciul industriei din ministerul comerţului şi industriei s'a început o anchetă, în vederea modificărei legei pentru încurajarea industriei naţionale.

Toate rapoartele inspectorilor industriali şi constatările făcute pe la diferite ramure de industrii vor fi supuse cît de curînd comisiunei industriale.

● Generalul comandant al corpului 12 din Transilvania, însoţit de o mare suită militară, a sosit azi la Sinaia, spre a saluta pe M. S. Regele în numele Impăratului Frantz Joset.

● **O procesiune religioasă.**—La Tîrgu-Frumos a avut loc Simbăta trecută o frumoasă procesiune religioasă cu sfînta icoană făcătoare de minuni de la Trifeşti (jud. Roman).

De cu seară s'a făcut priveghere care a ţinut până pe la orele 10 din noapte, iar a doua zi serviciul liturgic, care a fost oficiat de un sobor compus din 5 preoţi şi un diacon.

Serviciul divin, care a avut loc la Biserica catedrală, Cuvioasa Paraschiva, a fost foarte impozant, atît prin numărul preoţilor, cît şi prin frumoasele cîntări de laudă şi cerere, executate de către cei mai buni cantori din oraş şi streini.

După cetirea evangheliei, preotul-paroh, Constantin Dăringă, a ţinut o predică ocazională prin care a arătat cu mult sentiment: ce e credinţa şi necesitatea ei pentru om, familie şi societate.

După terminarea serviciului divin şi a rugăciunei pentru ploae, a avut loc o procesiune prin oraş până la Biserica Sf. Nicolae.

Procesiunea s'a terminat pe la orele 2, iar la orele 4, sfînta a fost condusă tot cu mare pompă până la bariera Romanului, de unde avea să plece spre Scheia. Efectele credinţei s'au văzut imediat, căci de unde până la venirea sfintei icoanei în oraş, ceriul era senin şi fără pic de nor, după ce a sosit, nourii s'au concentrat şi a doua zi de dimineaţă sîmbătă a plouat binişor, iar la plecare cît se póte de bine, fapt, ce a făcut să se întărească credinţa în poporul de jos şi să ruşineze pe cei necredincioşi.

● **Din Kişinău.** — In cursul ultimei septămîni a plouat aproape în întreaga Basarabie.

— Zilele acestea vor sosi in Rusia 200 de negustori americani, care doresc să facă o legătură negustorească cu Rusia.

— Mitropolitul Vlademir, episcopul Kişinăului, a plecat în străinătate, spre a'şi căuta de sănătate.

— In ziua de 24 Iunie va avea loc in Kişinău adunarea extraordinară ale dvorenilor din Basarabia.

● Din Piatra-Neamtz, se comunică: cunoscutul industriaş Moscu Iacobi, încetînd plăţile, a dispărut.

● Alaltăeri a fost operată, în sanatoriul „S-ta Maria" din Iaşi, doamna Matilda S. Iamandi, soţia d-lui Sc. Iamandi, medic veterinar, fica doamnei şi a d-lui Victor Castano.

Distinsa doamnă a încetat din viaţă. Luăm vie parte la doliul familiei.

● Eri Luni 9 Iunie, d. V. Gh. Morţun, ministrul lucrărilor publice, însoţit de d. inginer inspector general Ilie Radu a inspectat lucrările liniei ferate Podul Iloaiei—Hîrlău.

Ministrul a venit cu automobilul până în Podul Iloaiei unde a fost primit de d-nii ingineri P. F. Radovici şi Petru Budu.

S'a inspectat lucrările de paza căei începute de la Podul Iloaiei spre Hîrlău.

Aceste lucrări se execută sub direcţiunea d-lui inginer P. Budu şi sunt foarte înaintate. Dacă lucrările de terasamente nu vor tergiversa este mai mult ca probabil, că până la finele lunei acesteia, să se aştearnă linia până la Spinoasa, prima staţie la 10 km. de Podul Iloaei, adecă un sfert din calea până la Hîrlău.

După terminarea acestei inspecţiuni, ministrul a trecut la inspectarea lucrărilor de teresamente luînd dispoziţiuni de activare.

Terminînd inspecţiunea d. ministru împreună cu d. inspector Ilie Radu a plecat cu automobilul la Roman.

A vizitat lucrările şi d. Vasiliu prefect de Tutova. Asemenea a fost prezent la inspecţiune şi d. inginer N. C. Mareş antreprenorul lucrărilor.

● D. Em. Cernătescu, preşedintele Curţei cu juri, a inspectat alaltăeri penitenciarul central din localitate.

● Ultimele procese ce le mai are de cercetat Curtea cu juri în această seziune, se vor judeca tot în sala Circului Sidoli.

Seziunea se va închide la 15 Iunie.

● Ofiţerii superiori din regimentele Stefan cel Mare No. 13 şi Roman No. 14 au plecat aseară, în marş de stat major, spre Roman, sub conducerea d-lui colonel Vlădoianu, comandant de brigadă.

Azi dimineaţă ofiţerii au poposit la Podul-Iloaia, de unde apoi îşi vor continua drumul spre Tg. Frumos, iar de acolo spre Paşcani.

DIVERSE

— D. Romulus Voinescu, inspectorul general al poliţiei, şi-a continuat eri inspecţiile.

D-sa a inspectat eri dimineaţă comisia dispărţirei a II-a şi comisia dispărţirei a IV-a, punînd diferite chestiuni subcomisarilor.

După amiază, d. Voinescu a inspectat comisia a III-a, iar mai apoi serviciul nostru de siguranţă.

Astă-zi a inspectat comisia dispărţirei a V-a.

— Astă-zi la orele 2 după amiază s'a făcut la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea tînărului I. Zaharia, unul din cei mai buni elevi ai şcoalei superioare de Arte şi Meserii, secţia turnătoriei, care anul acesta urma să absolvească şcoala.

La înmormîntare au luat parte şi elevii numitei şcoli.

— Eri a fost adusă şi internată în institul antirabic din localitate d-na Paraschiva Chelariu, din Botoşani, care a fost grav muşcată de un cîine turbat.

— Un accident s'a întîmplat aseară la orele 9 la gară.

Proprietarul birjei cu No. 5 Mihailov Trofin, vrînd să se dea jos de pe capră pentru a lua bagajul unui pasager, care venise cu trenul de Bucureşti, a alunecat şi căzînd jos, şi-a fracturat piciorul drept.

Nenorocitul birjar a fost rîdicat şi transportat la spitalul sf. Spiridon, şi internat în secţia d-lui dr. Sculy, unde i s'au dat ajutoarele.

CRONICA LUMEI

Sterilizarea apei la Grecii cei vechi.

Cunoscuta revistă franceză *La Chronique* medicale din 1 Martie ne publică un articol care începe cu următoarea frază: „Doctorul Hanny a găsit un memoriu al naturalistului Valmont de Bomare din 1769, în care se preconizează întrebuinţarea apei fierte".

In 1769, erau cel puţin, 1700 de ani de cînd omul steriliza apa prin fierbere. zic „cel puţin" pentru că din capitolul din care extragem mai la vale, se poate vedea că aceste teorii nu se prezintă ca originale şi că e inspirat de alte tradiţiuni anterioare.

Iată ce scria *Rufus din Efés* în primul secol al erei noastre.

„Apele *fluviilor* şi ale lacurilor sunt *toate rele*, afară de ale Nilului.

„Apele rîurilor care trec prin lacuri nesănătoase... apele stătătoare.. acele care trec prin apropierea băilor publice, toate felurile acestea de ape sunt vătămătoare".

„Cea mai bună apă e cea fiartă« în vase de pămînt, apoi răcită şi în urmă încălzită din nou „înainte de a o bea".

Aceste erau percepte de higienă pentru oameni sănătoşi, şi dovada e că medicii sterilizau apa nu numai pentru clienţii lor, dar şi pentru armatele care plecau în război, pentru a evita epidemiile.

„In timpul expediţiunilor în tabere, trebue să se sape gropi, să se arunce înăuntru pămînt dulce şi gras dintr'acela din care se fac oalele şi apoi să se lase să treacă apa prin ele; „apa va lăsa în gropile acestea tot ce are rău într'însa".

Deci, grecii cei vechi sterilizau apa prin filtrare şi fierbere. Noi medicii nu ştim mai multe asupra acestui punct, ca şi în multe alte chestiuni.

Cum îi preocupa însă pe ei lucrul acesta, cu atîtea secole înainte de a se fi născut microbiologia? Cum se face că au descoperit că apa fiartă, rea la gust, respinsă de instinctul nostru, era bună din punctul de vedere medical? Cum au ajuns ei să purifice apa rîurilor celor mai limpezi, şi să bea fără nici o precauţiune apa Nilului, pe care microscoapele noastrene permit s'o declarăm sănătoasă dar care în apparenţă e cea mai suspectă cea mai mocirloasă, şi ca mai galbănă din toate?

Mark Twain şi trustul.

— Mark Twain fusese întrebat mai dăunăzi de un ziarist de pricina pentru care e atît de urgisit în cercurile trusturilor.

Celebrul umorist zîmbi şi răspunse:

— Pricina n'o cunosc bine, dar cred că oamenii ăştia îndrepţi mă persecută din cauza scrierilor mele..

— Din cauza scrierilor?

— Da, fiind-că i-am început să scriu pentru ziare.

— Nu înţeleg deloc—zise ziaristul dînd din cap.

— Nici eu—răsunse Mark Twain. Dar cam bănuesc că istorioara asta stupidă, pe care am publicat-o într'un ziar, iscălino, e mai cu samă de vină.

Cu aceste vorbe întinse interlocutorului său un ziar. Cînd acesta isprăvi de citit amîndoi isbucniră într'un hotot de rîs.

Istoria era aceasta: „Cele trei muşte": O muscă avea două fete, pe care le iubea nespus de mult. Intr'o zi făcură tus-trele o escursie în oraş şi intrară într'o cofetărie.

— Mamă—pot să gust niţel din bomboanele cele roşii şi frumoase?

Musca bătrînă îi dete voie şi fata ei se aşeză radioasă de bucurie pe bomboanele roşii. De-odată însă dete din aripi şi căzu jos, moartă. Bomboanele roşii erau otrăvite, căci erau de la trustul american al bomboanelor.

Musca bătrînă nu mai avea acum de cît o singură fată, pe care o iubea de astă dată şi mai mult. Odată, fata poftise grozav să mănînce cîrnaţi. Mă-sa o însoţi până la o prăvălie de cîrnaţi, dar aci musculiţa abia gustă dintr'unul şi după ce începu să se învîrcolească, îşi dete duhul.

Cîrnaţul era otrăvit, fiind-că provenea de la un trust al cîrnăţarilor.

Sărmana muscă-mumă fu cuprinsă de o jale adîncă. După ce-şi perdu pe cele două fete, viaţa pentru ea numai însemna nimic. Se hotărî să se sinucidă şi în scopul acesta mîncă cu lăcomie dintr'o hîrtie anume fabricată pentru omorîrea muştelor.

Dar moartea mult dorită nu sosi.

Hîrtia era nevătămătoare, fiind-că era de la trustul american al hîrtiei pentru omorîrea muştelor.

S'A PERDUT de vre-o 2 săptămîni, între Piaţa Unirei şi Teatru, o bursă (pungă) de aur, de lanţ subţire cu încuetorea masivă şi ajurată înăuntru cu 2 compartimente, avînd o mărime de vre-o 15 centimetri pe 11 centimetri şi conţinînd o batistă şi vre-o 25 lei. Cine o va aduce la d-nul Dimitrescu, în strada Carol 14, va primi o bună recompensă.

Ultime informaţii

● *D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a făcut cunoscut ieri seara preşedinţilor cluburilor din provincie, că, pentru banchetul de la 22 Iunie, sunt învitaţi numai foştii deputaţi şi senatori şi foşti prefecţi şi primari, din ultima guvernare conservătoare şi cari fac parte astăzi din partidul conservator-democrat.*

⊛ Ziarul *„La Roumanie"* sosit astăzi publică un interesant articol intitulat „Respectul trecutului".

Intre alte destănuiri, ziarul conservator-democrat spune următoarele, pe care le înregistrăm, urmînd a face comentariile cuvenite:

„Oare d. Gh. Gr. Cantacuzino să fie singurul care ignorează ca s'a făcut—şi s'a făcut în mod serios—propuneri d-lui Take Ionescu de a se pune în capul marei reforme a societăţei romîneşti, consistînd.... în restabilirea legala a aristocraţiei şi nu ştie d-sa că numai în urma primirei ironice ce d. Take Ionescu a făcut acestei propuneri, urile şi comploturile au căpătat liber curs contra aceluia care era, după mărturisirea d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, copilul alintat al partidului conservator?".

Repetăm: destănuirea este foarte importantă şi în numărul de mîine vom reveni.

⊛ Ploaia care a căzut azi dimineaţă în localitate, a fost torenţială prin unele părţi.

Aşa pe străzile Moţoc şi Moara de foc apa a inundat ogrăzile şi staţiona pe stradă.

○ Elevii liceului naţional vor face mîine, Mercuri, sub conducerea d-lui profesor V. Teodoreanu, fost director al liceului, o escursiune la mănîstirea Cetăţuia.

⊛ In cursul lunilor Iunie, Iulie şi August, trupele din localitate vor continua a face manevre regionale, în conformitate cu dispoziţiile ministerului de rĕsboiu.

⊛ Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată va fi convocat în ultimele trei zile din luna aceasta, cînd va judeca mai multe procese militare.

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

⊛ D. căpitan Costinescu, care după cum se ştie e menţinut încă arestat, a fost supus eri unui nou interogator, cu ocazia suplimentului de anchetă ce s'a deschis în afacerea delapidărei de la depositul de haine ofiţereşti.

⊛ Autorităţile au fost înştinţate că din nou s'a ivit o bandă de hoţi, care fură vitele locuitorilor de prin comunele mărginaşe Prutului.

După cercetările făcute banda ar fi trecut acum în judeţul Botoşani şi ea ar sta în legătură cu o altă bandă din Basarabia.

○ Regimentele 27 Infanterie Bacău şi 15 Infanterie din Piatra Neamţ au trecut eri, cu 2 trenuri, militare la tabăra Şipote.

⊛ Judecătorul de instrucţie Adam al tribunalului Neamţ, a fost la Iaşi să raporteze procurorului general în chestia abuzurilor silvice de cari s'a făcut vinovat d. Fondianer din Piatra-N.

● **Circulară şcolară.**—Următoarea circulară a fost trimisă direcţiunilor şcoalelor primare şi normal primare, în ce priveşte modificările ce-au fost introduse în regulamentul privitor la acele şcoli:

Art. 33 s'a suprimat şi s'a înlocuit cu „Reprezentanţii legali ai căror copii nu se prezintă la examenul de absolvire fără a motiva lipsa lor la direcţiunea şcoalei respective vor fi condemnaţi la o amendă de 5 lei de copil.

Această amendă se pronunţă potrivit dispoziţiunilor art. 30 şi se execute după cele prevuzute la art. 32».

Art. 34 s'a înlocuit cu următorul: „Copiii cari au lipsit motivat cu ultimul trimestru şcolar sau de la examenul de absolvire, vor fi datori să se prezinte la examen în primele 5 zile ale anului şcolar următor sau să justifice din nou lipsa lor. In caz contrariu cei dintăi vor fi amendaţi cu suma de 2 lei, iar cei din urmă cu suma de 5 lei.

Art. 56. asemenea modificat, între altele, timpul înscrierilor la şcoalele rurale al timpului şi a chipului examenului de absolvire zice: „Solemnitatea împărţirei premiilor este şi rămîne desfiinţată. Ea se înlocueşte cu o serbare şcolară, care va avea loc în ziua de 24 Iunie. La această serbare vor lua parte cel mult şcoalele din aceeaşi circomscripţie şcolară. Sumele prevăzute pentru premii se vor întrebuinţa la cumpărarea de cărţi elevilor săraci la începutul anului şcolar".

Modalitatea desfăşurărei unei serbări e cea prevăzută în regul. ad-ţiei interioare (art. pentru şcoalele rurale şi art. pentru cele urbane).

Odată cu aceasta vă atrag atenţiunea şi asupra art. 13—33 din regulamentul legii, care vorbesc despre chipul facerii recensim., şcolar şi care s'au modificat mai ales în aceea ce priveşte timpul cînd să se facă.

Pentru a evita orice discuţiune, d-nii directori ai şcoalilor urbane şi d-nii diriginţi ai şcoalelor rurale cu tip urban, sunt invitaţi ca pînă la 24 Iunie a. c., să ne comunice numele institutorului sau a învăţătorului care în August va face recensimentul.

Cu 5 zile înainte de începerea recensimentului (25 Iulie pentru şcoalele rurale şi 5 August pentru cele urbane) institutorul şi învăţătorul delegat cu facerea recensimentului se vor prezenta la cancelaria revizoratului şcolar, pentru a primi instrucţiunele necesare şi a lua materialul imprimat pentru facerea recensimentului.

⊛ Ni se atra e atenţiunea asupra defectuosităţei cu care se face serviciul rîdicărei gunoaelor în ogrăzi.

Proprietarii şi chiriaşii trebue să stărue timp îndelungat pînă vine podarul să rîdice gunoaele.

Credem că măsuri vor fi luate.

⊛ Aflăm că fabrica de ţesături, foastă Leo Geller & C-o din Iaşi, a încredinţat firmei inginer B. Diamant & C-o din localitate furnizarea unui motor electric de 150 cai putere şi care va fi pus în mişcare prin circuitul uzinei electrice din Iaşi".

● In satul Dădeşti s'au constatat mai multe cazuri de scarlatină.

Bolnavii au fost izolaţi în infirmeria satului.

Serviciul sanitar a luat măsuri pentru combaterea epidemiei.

● D. C. Popescu, controlor al băncilor populare şi cooperativelor săteşti, a plecat să inspecteze băncile populare din judeţul nostru.

● Eri a fost adus la Tg.-Frumos şi internat în spital, locuitorul Theodor Harbuz, din Băiceni, care a fost împuşcat de consăteanul său Constantin Munteanu.

● La săpăturile, pentru aşezarea teresamentului, ce se fac la palatul administrativ, care a fost dărîmat, sau găsit osemintele întregi a trei oameni.

● Aflăm cu părere de reu, că d-nul Leonida Panopol, fost prefect, se află greu bolnav de o dublă pneumonie.

Dorim grabnică însănătoşare simpaticului nostru concetăţean.

● Toţi elevii şcoalei Normale „Vasile Lupu" din Iaşi vor face, în zilele de 12, 13 şi 14 Iunie a. c. o excursiune şcolară la Cetăţuia, Hlincea, Bîrnova şi Dobrovăţ, iar la întors pe la mănăstirea Bârnova şi Vişan.

● Astăzi elevii şcoalei normale „Vasile Lupu" au trecut examenul practic de agricultură la domnul profesor Apostolescu.

Examenul s'a ţinut în grădina şcoalei, cu toată ploaia de azi dimineaţă.

● Luni, 16 Iunie, se va încheia anul şcolar la şcoala Normală „Vasile Lupu", prin o producţie muzicală, literară şi de gimnastică.

Vom da la timp promoţia întreagă a şcoalei.

⊛ Rugăm pe d. procuror general să bine-voiască a cerceta următorul caz: d. I. Ciuhureanu este secretarul avocatului I. Z. Simionescu. In acest scop şi potrivit art. 63 din lege, decanatul a eliberat cuvenita carte d-lui Ciuhureanu.

Se întîmplă, însă, cazul extra-ordinar că poliţaii din Tg. Frumos, făcînd oficiu de decani, opresc pe secretar să-şi exercite profesia sa.

Credem că ie o ruşine ca un comisar oare care să-şi aroge asemenea drepturi şi cerem cu insistenţă d-lui procuror general să iee cuvenitele măsuri.

⊛ Din cauză că comisiunile instituite pentru examinarea elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar, nu şi-au pregătit încă lucrările, examenele nu s'au putut începe astă-zi la oara 2 p. m., după cum se hotărîse.

In astă-seară la orele 6 comisiunile vor hotărî definitiv cînd se vor începe examenele.

⊛ Azi dimineaţă a plouat în abundenţă, în următoarele comune din judeţul nostru:

Bucium, Holboca, Ţiganaşi, Rediul-Mitropoliei, Tăuteşti, Popeşti, Sîrca, Sineşti, Păuşeşti, Coarnele-Caprei, Cepleniţa, Cotnari şi Buznea.

A plouat mai puţin în: Bosia, Tomeşti, Sculeni, Golăeşti, Roşcani, Epureni, Miroslava, Galata, Voineşti, Mironeasa, Cucuteni, Podul-Iloaia, Bărleşti, Belceşti, Bădeni, Băiceni, Brăeşti, Tg. Frumos, Ţuţora şi Bivolari.

In satul Rediul-Aldei, comuna Copou, a căzut piatră, care a cauzat stricăciuni.

⊛ Elevii claselor I, II şi III-a din şcoalele primare din localitate, conform dispoziţiunilor noului regulament şcolar, au luat astă-zi vacanţie.

Elevii clasei a IV-a vor depune între 13 şi 16 Iunie examenul de absolvire.

Acest examen se va ţinea în prezenţa tuturor institutorilor şcoalei.

⊛ Profesorii şcoalei comerciale de gr. II se vor întruni mîine în conferenţă, spre a hotărî asupra promoţiilor elevilor.

La liceul naţional profesorii se vor întruni în conferenţă poimîne, în acelaş scop.

● Eri s'a terminat proba scrisă a candidaţilor care dau examen pentru ocuparea locurilor de administratori de plasă.

Rezultatul probei scrise se va da la 16 Iunie.

⊛ La administraţia financiară şi la sucursala Băncei Naţionale au sosit formularele subscripţiilor la acţiunele Casei rurale.

Subscripţiile vor avea loc în ziua de 15 a. c., de la orele zece dimineaţă pînă la frei după prînz.

● **Judiciare.**—In procesul de ieri al cărciumarilor, Curtea a hotărît amînarea cu majoritate: domnii Iulian Teodorescu şi Gr. Demetrescu au fost pentru amînare, d. president Cernătescu, făcînd osebită socotinţă, a fost pentru respingerea incidentului.

— Se ştie că mai mulţi funcţionari ai comunei Podul-Iloaiei s'au făcut vinovaţi de falşuri în acte publice. Procesele lor se vor judeca la secţia II-a tribunalului, în ziua de 18 c.

● **Universitare.**—Azi au avut loc examenele de mineralogie şi Petrografie la ştinţi.

— Deseară la ora 8, d. profesor Dim. Alexandrescu va examina pe următorii studenţi vechi: Alex. Bîrzu, Ioan Gh. Gheorgheescu, Ionescu N. D. Mihailescu, I. Gh. Bonciu, Al. Ionescu, N. D. Victor Lecea, V. Lupu, Şeptilici A. I., Alfons Stamatopol şi Luca Missir.

— Examenele de limba romînă la d. Philippide au loc azi.

— D-ra Elena Fîntînariu va trece la 10 Iunie ora 9 dim. examenul de morfologie.

— Examenele de Mecanică anul I — ale studenţilor dela fisico-chimice, cu d. prof. Pompei se vor da în ziua de 24 Iunie.

— D. decan A. D. Xenopol face cunoscut că d-ra Laura Gheorghiu şi d. I. Oiţă, candidaţi la examene de licenţă în filologie, au a trece tezele astă-zi la l. greacă şi filologie romînă.

Iar mîne tezele la limba franceză şi latină la orele 3 p. m.

Tezele generale le-au trecut eri.

— Astăzi au fost examinaţi, la dreptul comercial de d. profesor Vasile Dimitriu, d-nii N. Bonciu, M. Paul, Octav Vasiliu, Cociorvă M., D. Constantinescu, Albineţ A., Eug. Denise şi Constantin Popovici.

— Examenele de comercial se vor continua la 11 Iunie cînd vor fi examinaţi d-nii Const. Stroici, Gr. Groholschi, I. Robescu, Eug. Iacobescu, V. Lascar şi Alistar Gr.

⊛ Misterul omului cu masca de fer (L'homme au masque de fer)—o pagină din Istoria Franţei, epoca lui Ludovic al 14-lea, este una din scenele importante cuprinse în noul program al teatrului Cinematografic Pathé Frères Paris (grădina Cuza-Vodă Palatul Creditului Urban).

Acest interesant şi instructiv program mai cuprinde şi întreaga afacere Dreyfus. Acuzarea, condamnarea şi reabilitarea căpitanului în toate amănuntele, toate persoanele marcante care au jucat un rol principal în această chestie, apar însufleţite pe pînza-scenă şi întreaga desfăşurare durează aproape o jumătate de oră.

Ministrul de răsboiu al Franţei a pus la dispoziţie armată spre a se reconstitui scenele de degradare şi reabilitare ale căpitanului Dreyfus.

Programul mai cuprinde un mare număr de scenemice şi sportive şi e unul din cele mai alese din această stagiune.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 10 Iunie

O greşală a d-lui Stelian

Bucureşti.—Face obiectul celor mai vii discuţiuni o greşală de procedură făptuită de ministrul justiţiei, cu ocazia transferărei celor trei preşidinţi.

Conform legei transferările, trebuiau făcute cu decret regal şi nu prin simplă decisie ministerială cum a procedat d. Stelian.

Greşala aceasta de procedură poate avea consecinţi mari întru cît toate actele judecătoreşti ce vor fi semnate de cei trei magistraţi transferaţi—domnii Ciulei, Demetrescu şi G. Demetrescu—ar putea fi atacate ca nule.

Diurnişti noĭ

Bucureşti.—S'a numit o comisie compusă din domnii: Malcoci, Mumuianu, Amedeu Lăzărescu şi Suculescu, care să cerceteze titlurile proprietarilor cari au convenit la vînzare de pămînt pentru formare de izlazuri.

Fie-care din aceşti diurnişti va fi retribuit cu cîte 500 lei lunar.

Falimentul Iacobi

Piatra-N.—Pasivul în falimentul industriaşului Moses Iacobi se urcă la 700,000 lei.

Contestaţii contra unor alegeri

Bucureşti.—La ministerul industriei şi comerţului s'au primit contestaţii contra alegerilor camerilor de comerţ din Bacău, Buzeu, Mehedinţi, Constanţa, Vaslui şi R.-Sarat.

Ministrul se va ocupa cu aceste contestaţii în cursul săptămînei viitoare.

Catedră vacantă

Bucureşti. —Ministerul instrucţiunei publice a declarat vacantă catedra de higienă de la facultatea de medicină din Iaşi.

Utilizarea unui truc

Bucureşti.—In cercurile politice se comentează că, imediat după plecarea d-lui Carp la Vittel, *Conservatorul* a reluat cunoscuta sa campanie în chestia maiorului Sturza, ginerele d-lui Carp.

In aceleaşi cercuri se afirmă că, pentru a ascunde d-lui Carp această campanie, se trimitea d-lui Carp, la Ţibăneşti, un număr anume tipărit al *Conservatorului*.

Proiecte admise

Bucureşti.—In şedinţa sa de eri, consiliul technic superior, a aprobat proectele pentru construirea palatului de justiţie din Focşani, aducîndu-le oare-cari mici modificări şi proectul pentru construirea unui hotel la băile Călimăneşti-Căciulata.

Duelurile militare

Bucureşti. — Se asigură că ministrul Averescu va face demersurile necesare spre a împedica celelalte dueluri ale maiorului Sturza, care urma să se bată nu numai cu căpitanul Zizi Cantacuzino, ci şi cu maiorul Paianu, care a provocat din nou pe d. Sturza, de oare ce a ramas nesatisfăcut de procesul verbal al martorilor.

Pe de altă parte ziarele înregistrează ca document omenesc curios, telegrama pe care căpitanul Cătuneanu a adresat-o, după duelul seu cu d. maior Sturza, căpitanului Cantacuzino: „Hura! Rînit adînc până la os".

Un nou regulament

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei publice a numit o comisiune compusă din d-nii: D. Ionescu, inspector al învăţămîntului gimnasticei, Tănăsescu, inspector al muzicei şi cîţi va maiştri de muzică şi de gimnastică, care să se ocupe cu alcătuirea unui regulament al serbărilor şcolare.

Sinuciderea unui învăţător

Bucureşti.—Intr'o pădurice de lîngă Ploeşti s-a sinucis învăţătorul Gh. Constantinescu.

Neurastenia l'a impins la actul fatal.

Numire

Bucureşti.—D. Traian Boicescu, inspector comunal din judeţul Vîlcea, a fost numit director al prefecturei acelui judeţ.

Chestia apei

Bucureşti.—In şedinţa de mâine consiliul comunàl al capitalei se va ocupa, între alte chestiuni importante şi cu chestia apei.

Noui adeziuni

Bucureşti.—D-nii: I. Gavrilescu inginer hotarnic, din judeţul Teleorman şi I. Popescu, proprietar din Craiova, s'au înscris în rîndurile membrilor partidului conservator-democrat.

Nou secretar general

Bucureşti.—In Monitorul oficial de astăzi va apare decretul prin care d. dr. Creangă, fost director al serviciului statisticei, a fost numit secretar general al ministerului comerţului şi industriei.

Noui credite

Bucureşti.—S'a mai aprobat descniderea de credite pe sama următoarelor comuni din judeţul Iaşi, pentru construiri de şcoli.:

Coarnele-Caprei, Poeni, Bucium şi Corlăteni cîte 13000 lei, Sîrca 8000 lei şi Bădeni 5000 lei.

Memoriul meseriaşilor

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă o delegaţie a clubului meseriaşilor din capitală, s'a prezentat la d. Djuvara, ministrul industriei şi comerţului, înmînîndu-i un memoriu, prin care cere ca noul ministru să facă o strictă aplicare a legei meseriilor.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lânuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veşminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

lîngă „Cocoşul de aur"

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în toată ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu celebrităţile medicale

Marele Hotel „METROPOLE"

BUCUREŞTI

situat în faţa palatul regal, cu o sută camere elegant mobilate, oferă Onor. D-lor voiajori, de la 1 Aprilie pînă la 1 Septembrie, camere cu preţuri mult reduse.

DIRECŢIUNEA.

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan.

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă.**

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliŭ cu *sarea de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Deposit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clăsa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicîu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Rominia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tuscimagăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

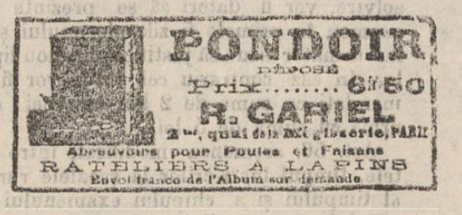

PONDOIR déposé Prix..... 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IAŞI: Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie lumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 457.—IAȘI, Joi 12 Iunie 1908.

NEMULȚUMIȚII

Vrabia malai visează. Așa și cu liberalii cari se pare că sunt pe isprăvite cu iscodirile răutăcioase la adresa conservatorilor-democrați. Acum ei ne dau sfaturi și zic ca să nu ne prea bucurăm de cele ce vedem astăzi la dînșii. Noi avem nemulțumiții noștri, spun iei; însă trebue să vă gîndiți că tot așa are să se întîmple la voi. Ba, ce e mai mult, duși pe aripele fantaziei, ei văd asemenea nemulțumiți chiar de astăzi. Și aceasta pentru că sunt tare nerăbdători să vadă și la alții ceea ce e la dînșii.

La Craiova, la Mehedinți, ne spun liberalii, sunt fruntași conservator-democrați ca d-nii N. Economu și N. Guran, T. Costescu și Gr. Constantinescu, cari nu stau tocmai bine între dînșii. De aici o sumă de prevederi sinistre pentru conservatorii-democrați.

Dar dacă e vorba așa, atunci sfat pentru sfat. Noi am sfătui pe liberali ca să stingă întîi focul din casa lor, căci tare ne e teamă că are să ardă, de cît să stea la geam și să privească la vecini, și să inventeze cancanuri de mahala. Cutare merge prea repede astăzi, cutare altul merge cu capul plecat, și de aici o sumă de născociri, pentru a explica de ce unul făcea așa și altul altfel. E prea puțin pentru un partid, care are de făcut atît de mult.

Partidul conservator-democrat este expresiunea unei nevoi real simțite acum de țara întreagă. El s'a rîdicat ca o protestare contra unor practice învechite și pătimașe, cari dăinuesc în ambele așa numite partide istorice. Tot contra acestora se rădică astăzi glasul tinerilor din partidul liberal. Conservatorii-democrați vor ca să fim astfel nu numai în vorbe, mai ales la fapte. De cînd acești conservatori ș'au zis democrați, n-au sărit ambele partide istorice să revendice pentru ele singure, privilegiul acesta? Adică aceste partide ziceau: n-avem noi în vedere pe țărani, n-avem în vedere curățirea moravurilor administrative etc. Și fiind-că vorbim de ele, de atîtea decenii, noi suntem adevărați democrați. Or, contra vorbelor umflate și pretențioase, contra vechii practice, că numai pentru popor, se prăpădesc ambele partide istorice, cu vorba, vrea să reactiveze partidul conservator-democrat. Fapta să fie la fel cu vorba. Și de aceia a putut strînge sub denumirea aceasta un număr însemnat de persoane și personalități din țară. Și toți aceștia în comun acord au recunoscut, că în adevăr a sosit vremea cînd fiecare lucru să fie la locul său. Apoi pe lîngă programul ce rezultă din declarațiunea de principii, expusă de șeful partidului conservator-democrat la 3 Februarie anul acesta, rezultă pînă la evidență, că voim o practică reală a regimului constituțional. Din acest punct de vedere și numai astfel înțelese lucrurile se poate zice că partidul conservator-democrat sta la răspintie între cele două partide istorice.

Dar nu numai atît. Partidul conservator-democrat vrea să pună la muncă și să deschidă cîmp larg tuturor activităților, tuturor energiilor spre binele general. Astfel, pe de o parte, el înțelege ca masele electorale, chiar așa cum sunt ele astăzi, orînduite în colegii, să devie mai conștiente de chemarea lor. Astăzi, cînd ne speriem de atîta politică ce se face la noi, poate nu sunt nici 30 la sută dintre alegători, cari o fac. Din această pricină de sigur și lupta politică la noi e prea personală. Și negreșit altfel vor fi lucrurile, cînd proporția va fi răsturnată.

Deci noi înțelegem, că chiar cu masele de astăzi încă se poate face treabă mai bună, dacă se face o leală aplicare a principiilor înscrise în legile noastre și Constituție. Aceasta nu împedică ca partidul să se gîndească și la o lărgire sau chiar transformare a colegiilor electorale de astăzi. Dar, în definitiv, noi înțelegem nu numai ca alegători să fie mulți pe hîrtie, ci în realitate.

De altă parte, partidul conservator-democrat voind o conlucrare a tuturor spre binele general, înțelege ca în directiva lui și privitor la toate chestiunile mari să fie ascultați toți cei ce au de spus cîte-ceva și cari știu să le spue bine.

De aceia, cînd este loc pentru cît mai multe energii, cînd partidul nu înțelege să înăduși ori-ce avînt folositor binelui obștesc, ce motive ar putea să provoace nemulțumirea?

Astfel, partidul conservator-democrat fiind întemeiat pe asemenea baze, avînd șeful pe care el singur și l-a dat, iar nu l-a primit de la alții prin voința altora, ori prin moștenire, va merge tot înainte cu succes, și în marele necaz al liberalilor nu va da loc la nemulțumiri, ca acele pe cari dînșii le au, și pe cari ar dori să le vadă și la alții. **R.**

O lozincă sănătoasă

- Nimenea indispensabil, cu toții trebuitori -

In substanțialul său toast pronunțat la Slatina—unde d. Bădăreu a fost atît de sărbătorit—fruntașul nostru a găsit o formulă din cele mai fericite, în ce privește organizarea partidului.

Lozinca, pe care d-sa își propune a o avea drept călăuză în conducerea partidului la Olt, și care a dat rezultate atît de bune la Iași, poate fi formulată ast-fel: «Nimenea nu este indispensabil într'o organizație politică; toți membrii acelei organizații sunt trebuitori».

Lozinca aceasta, izvorîtă din vasta experiență politică a fruntașului nostru, caracterizează și constituie în acelaș timp esența vieței noastre politice.

„Nimenea nu este indispensabil"—și ie just așa să fie, mai cu seamă la noi, unde, din cauză că au trebuit inventați oamenii pentru a ocupa situațiile create printr'un progres rapid, nu de puține ori s'a văzut o exagerare de pretențiuni, o ipertrofie a simțului valorei personale. Nicăirea poate ca la noi, nu s'a văzut nu numai insuficiența tronînd, dar de multe ori nulitatea îngîmfată afișîndu-se ca ceva indispensabil liniștei și mersului normal al unei organizații politice.

Dar chiar dacă ar fi vorba de o valoare reală și încă nu se mai poate admite indispensabil fiind-că nu mai sunt vremurile în care cei puțin cărmuesc, ci tot mai mulți cer să suporte drepturile și datoriile care incumbă celor chemați a dirigui.

„Toți membri sunt trebuitori"—iarăși un percept minunat, corespunzător stărei de lucruri de la noi. Intr'adevăr, am întrat pe calea lărgirei colegiilor și nu se mai poate astăzi vorbi de puțini care dispun și de cei mulți care ascultă. Politica nu se mai poate astăzi face cu răspunsuri trimise prin agenți sau poliție. Voința alegătorilor începe a fi tot mai fermă—mulțumită mai cu seamă secretului votului.

In ast fel de condițiuni nimenea nu este prea mic și nimenea prea mult. Puterea de atracție a unei organizații politice nu mai poate fi astăzi folosul guvernării, căci vremurile cînd guvernul mulțumea pe toată lumea au trecut de mult. Mijlocul de cucerirea este convingerea și cultivarea simțimintelor, ceea ce însamnă căștigarea cugetului și a inimei—lucruri ce nu se pot face prin nesocotirea și punerea omului în poziție de inferioritate.

Și cînd tăria organizației o formează elemente împreunate pe baza solidarității în convingeri și simțiri, toți sunt trebuitori, căci cu toții au rolul bine determinat de a mări patrimoniul partidului și a propăvăui ideile și credințele acelui partid.

Aceste lucruri sunt prea adevărate pentru ca simțul realității și puterea de pătrundere a d-lui Bădăreu să nu le fi sezisat. Formularea lor fericită și concretizarea lor într'o lozincă este cu atît mai norocoasă cu cît experimentarea lor a dovedit cît de frumoase sunt rezultatele culese.

Nu ne îndoim un moment că, porniți pe această cale și sub conducerea unui organizator admirabil, conservatorii-democrați din Olt vor călca pe urmele organizației de la Iași, recunoscută ca una din cele mai bune, atît de prieteni cît și de adversari.—S.

Mîna intrigantului

In afacerea militară, care a ajuns astăzi la un punct foarte dureros, presa conservatoare a avut o ținută cu atît mai curioasă, cu cît nu era permis ca un partid de guvernămînt să se pronunțe așa cum s'a pronunțat Conservatorul *și cu cît—ca parte pur delicată—în joc era persoana ginerelui șefului partidului conservator.*

S'a amestecat mîna acelui veșnic intrigant, care cată să opereze de cîte-ori ie vorba de a face acte de vandalism; a operat mîna gălăgiosului, a impulsivului, care, pînă va fi pus într'o zi la rezon, se agită să facă rău și numai rău.

Și după ce lucrurile au ajuns unde au ajuns; după ce rezultatul duelului de la Craiova a adus jale în două familii, mîna intrigantului scrie regrete și cere ca diferendele să inceteze.

Ca document omenesc de o ne mai pomenită impertinență, reproducem aci ce scrie ziarul banditesc al carpismului în chestia duelului și diferendului militar:

D. maior Sturza se găsește victima *„unor" polemici* de cari dînsul ar fi preferit să rămînă totdeauna departe *ca și a unor procedeuri de cari dînsul este străin.*

Iar Conservatorul *continuă campania sa în contra armatei, mai ales de la plecarea din țară a d-nului Carp.*

Aceiași mînă de vandal operează într'un fel la un ziar al partidului, în alt-fel în celalt ziar—tot al partidului.

Dacă d. Carp va înțelege finețа *îl privește.*

Pentru noi este absolut indiferent.

VA FI—SAU NU?

Nu odată am avut prilej să subliniem regresul enorm ce l'a făcut partidul liberal în Iași. In tuastul ce l'a rădicat la Slatina, d. Bădăreu a insistat asupra regresului acestuia și a arătat slăbiciunea totală a liberalizmului în Iași, după ce, altă dată, capitala Moldovei fuse un centru al liberalizmului.

Slăbiciunea aceasta totală s'a semnalat evident cu prilejul alegerei de șef a d-lui C. Stere. Facem abstracție de tot ridiculul ce-a urmat după alegere, de refuzul d-lui Stere, de acele multe demisiuni, supărări și reveniri. Dar ceea ce rămîne la temelie este faptul totalei indiferinți cu care și partidul și cetățenii tratează chestia: are sau n'are șef partidul liberal din Iași?

Alegerea d-lui Stere n'a fost isvorîtă nici din o necesitate imperioasă, nici din elan de simpatii pentru ales.

Cinci luni de zile a stat vacant jilțul șefului liberal. Dacă partidul ar fi fost partid, dacă Iașul ar mai fi fost centru liberal—asemenea lungă vacanță n'ar fi putut avea loc. Cu atît mai mult, în cazul special de la Iași, cu cît treburile nu erau diriguite de o locotenență importantă—ci de trei bărbați cari, sau mai bine zis, după cari se pune punct.

Dar de ce-a fost ales d. Stere? D. Stere a fost un simplu accident în viața partidului liberal din Iași. Antipatie tuturor—a devenit simpatie la toți.

Și acei cari, după alegerea d-lui Stere, —acei puțini—rămăsese tot infideli d-lui Stere, au venit apoi, în fuga mare, și au zis: ne supunem. N'au spus de ce. Nimeni n'a explicat simpatia precum nimeni nu explicase antipatia pentru deputatul de Iași: d. Stere este astăzi șeful tuturor liberalilor din Iași—fără hotărîre motivată.

Și tot fără hotărîre motivată d. Stere nu s'a presintat încă clubului ca șef și nimeni nu-l întreabă de ce, căci, după cum nimeni n'a întrebat de ce partidul n'are șef, nimeni nu întreabă de ce n'are șef—după ce acesta a fost ales.

Partidul liberal a încetat a fi în Iași. Divizat în nemulțumiți, mulțumiți, steriști, anti-steriști și Iorghiști, acest partid a ajuns un amalgam, un fel de rețetă curioasă a la Lemoine—ie tot ce voiți, numai partid liberal nu este.

Taina de a fi putut susține unit acest partid—Gheorghe Mârzescu a dus-o cu el în mormînt.

CATE-VA NOTE

Dacă d. Take Ionescu n'ar fi comis enorma greșală de a se împotrivi la o revizuire a constituției pentru reînvierea titlurilor de nobleță—am fi avut astă-zi: patru prenși Cantacuzino; pe marchizul Rahtivan; pe contele Toncescu; pe șamberlanul Tanase și—cine știe?—pe cavalerul Froim Fischer.

*

Apropos de nobleță—iată una foarte nobilă a prensului Griguță. S'a dovedit că prensul a împrumutat pe un vichil al său cu o sumă de bani, pentru care ia zece la sută.

Banca „agrară" pe care acelaș prens a creat-o la Slatina cu capitalul altora, dă bani cu 14 și 16 la sută.

Intru cît capitalul lui îl dă cu zece la sută și al altora cu 16—prensul a dovedit că este un nobil altruist.

OAMENI ȘI LUCRURI

CREDINȚA

De două zile ploaia cade cu abundență, cu zgomot. Din cînd în cînd un torent de apă acopere orașul, spală cu furie tot ce a rămas din zilele copleșitoare ale arșiței care atîta vreme ne-a chinuit și ne-a sărăcit! Pămîntul răsuflă, plin și mulțumit; țărina grădinilor și a cîmpului se umflă de umezeală și făgădUește frumuseți nouă, bogății noui. Iar în concertul de mulțumire generală se furișează un ecou de îngrijorare și glasuri de tristețe:

— Prea tîrziu!

Ce ar fi prețuit această fecundă ploaie, căzută la timp, atunci cînd toate privirile se îndreptau cu rugăminți disperate către ceriu! Cîte mii de oameni ar fi avut averile scăpate și cîte milioane ar fi răsărit din pămîntul atît de zbicit în lipsa ploilor! Dar ceriul a stat mut.

Numai pe ici colo se desfunda, anevoie, dăruind pămintului o ploiță efemeră; a stat nepăsător față de privirile și de rugile oamenilor.

Rugile! Cîte s'au făcut în aceste din urmă săptămîni în vederea ploaiei! In numărul de eri al ziarului se afla o interesantă relațiune asupra unei procesiuni extrem de solemne ce a avut loc în județul Roman cu sfînta icoană făcătoare de minuni de la Trifești.

Detaliile erau mișcătoare și te înduioșau, indiferent dacă, științificeșe, ai convingerea făcută asupra legilor fizice și condițiunilor meteorologice cari aduc plóia; indiferent dacă, intelectualiceșe, nu poți admite un moment legătura reală între rugăciunile rostite și condițiunile firești ale aerului.

Stăruitoarele și sincerele rugăciuni în așteptarea ploaiei au în ele elemente atingătoare și te împresionează, în vederea marilor nevoi ale țării, cu care sunt puse în legătură și de aceea chiar cel sceptic sau cel ateu le privește cu simpatie și cu o ascunsă mulțumire constată coincidențele cari aduc ploaia în urma procesiunilor religioase.

Ni se pare chiar curios că literatura noastră a dat așa de puțină atențiune acestui obiceiu adînc înrădăcinat în moravurile țării noastre și corespund cu însăși organizațiunea ei de țară agricolă. Literatura străină abundă în descripții de natura aceasta.

Cînd D'Annunzio în „Virgine" ne zugrăvește uriașele mulțimi pornite în procesiune; cînd Emile Zola ne arată norodul fără seamăn de mare în procesiune la Lourdes; cînd Heine ne descrie procesiunea la Kevlaar, sau cînd cetim în literatura rusă detaliile unei procesiuni, simțim fiorii adînc zguduitori ai unei credințe care însuflețește și întărește masele și—poate—părerea de rău că nu o putem împărtăși, grație recelei științifice a omului modern.

La noi doar în admirabila bucată a lui Vlăhnță „La Icoană" avem ceva din psihologia norodului în fața icoanelor; încolo—nimic.

Și cu toate acestea ar merita să fie studiat sufletul mulțimei în marile momente și emoțiuni sufletești, cînd însoțește procesiunile pentru căpătarea plóiei, care însamnă mîntuirea... **Rodion**

Anomalia unui concurs

E cert că în țara românească, cînd e vorba a spori numărul funcționarilor inutili, cum ar fi rolul de inspectori comunali, judecători ambulanți, inspectori agricoli, revizori regionari, măsurători, arpentori etc. etc. care sunt plătiți cu lefuri grase, bugetul statului nu se simte impovorat; iar cînd e vorba de a mări cu 20—30 lei salariile învățătorilor acești pionieri, care lucrează sub raportul cultural, în ogorul înțelenit al poporului rural, care stau ca niște santinele modeste la poarta ignoranței oprind-o de a'și manifesta ori intinde ravagiile ei dezastruoase, atunci bugetul e istovit, fonduri nu sunt, sunt altele la ordinea zilei, aceasta se amînă pînă cînd rîuri de lapte și de miere își vor îndrepta puhoiul asupra țărei... atunci..... și nici..... atunci.

Pentru a scoate pe acești umiliți apostoli din decepția în care soarta i-a aruncat, *s'a stabilit*, ca o emulație, ca un imbold la muncă, ca un îndemn la asaltul redutei neștiinței, *examenul de înaintare pe loc*, la care pentru 30—40 lei trebue să muncești în școală, cît este posibil și imposibil, să tceci prin prizma de apreciere a revizorului școlar, care, dacă te știe mai independent, că nu faci parte din tagma slugarnicilor, perverșilor trădătorilor de conștiinți, a umiliților înaintea celor ce dețin puterea, apoi, poți să fii un Ercule în arena didactică, poți să arunci pămîntu'n aer, te notează rău sau în cazul cel mai norocos mediocru, dacă nu votezi în colegiul prim sau nu ai rude, care să te înlocuiască cu voturile lor într'o eventuală perioadă electorală.

De la revizor treci la statul personal, unde întâiu observă dacă ai stins vre o revoltă imaginară, dacă ești medaliat, adică ai știut să faci josnice temenele stăpînirei; dacă nu, apoi pleacă prin țară cîte un inspector nalt, fioros, moftoros ori gros, roș spătos și după iudicațiile date de zabetul județului se îndreaptă spre școala învățătorului neagreat, caută nod în papură și greșală fără socoteală, după care învățătorul e șters din tablou; în fine cei mai norocoși, după nenumăratele vămi ale văzduhului prin care trece sufletul păcătosulni, ajunge și învățătorul înaintea comisiunei examinatoare, întocmită tot din oameni ai zilei și întîmplător cîte unul din tabara cartelată.

Aceste comisiuni își descarcă patimile politice tot asapra învățătorilor prezenți la examen și iată cum:

Membrii comisiunilor cari sunt *dintr'ai noștri* caută cu ori ce preț a'și scoate adepții, doctrinarii, iar carteliștii caută a trînti pe cei necunoscuți ori cît de bine s'ar prezenta, crezîndu-i lichele de ale politicianilor.

Pentru concursul din anul acesta, s'au înscris vre-o șapte sute, au fost admiși vre-o 550, pentru examinarea cărora s'au instituit cîte două comisiuni în București și Iași, care au funcționat dela 1 Februarie pînă la 15 April.

In tot acest timp revizorii erau neadormiți, pururea se găseau la centrele de examinare, se interesau, puneau stăruinți pentru *ai noștri*.

Mulți candidați *dintr'ai noștri* au părăsit școala cu săptămînile și lunile, s'au dus în orașul cu examenul spre a face temenele, a cerceta pulsul comisiunilor și în fine a-și asigura reușita. După atîta sbucium intelectual, după epuizarea forțelor fizice și intelectuale și mai presus după ruinarea materială, luînd bietul învățător, pînea dela gura a lor săi, în sfîrșit s'a înaintat tabloul la minister.

După o fermentare de vre-o 15 zile pe la 1 Mai gazetele ne aduc știrea că au reușit la București 84 și la Iași 86, în total 170 din 550.

Ordinul ministerului era să nu se publice de cît cei înaintați, iar cei reușiți cu note mai scăzute să fie îngropați în cartoanele ministerului și pecetluiți cu ștampila neștiinței, în cît pe lîngă perderile materiale să mai ai și deprimarea sufletească că n'ai fost în stare să îndrumezi două, trei buchi!

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Noroc pentru învățători, că copiștii de la minister din greșală au dat la monit. off. No. 27 din 6 Mai întreaga listă a reușiților, care se prezintă astfel: București 151 Iași 144 în total 295.

Văzîndu-se aceasta dela ministeriu și ca să nu se stîrnească murmure, prin Monitorul Oficial No. 29 să pudlică anularea listei I și se confirmă numai a celor înaintați.

In București s'au înaintat la comisiunea I pînă la media 8.09 inclusiv, la a II-a pînă la 7.96 cu Paraschivescu Roșești-Volnași Ialomița, la Iași comisiunea I pînă la 8.26, iar la a II-a pînă la 8.25 inclusiv, rămînînd astfel neînaintați cu medii egale ori superioare celor înaintați, 29 învățători, iar de toți 125.

Cei mai mulți din aceștia sunt din acei ce li s'a casat concursul în 1907, cari n'au cenzul electoral, care materialicește stau rău, împovorați de familie etc. și care nu suut *de-ai noștri*.

Prin monitorul ofic. No. 29 decizia ministerială arată că numărul institutorilor este de 1572 astfel 6 la sută face 94, două serii fac 188; 2 plătiți de academie, 2 de orfelinate și 7 din fondul general al învățămîntului primar, deci în total 199 în care număr intră toți învățătorii reușiți cu media superioară lui Paraschivescu (7.96). Dacă numărul e în limitele regulamentului nepășind maximul, de ce ministeriul nu i-a înaintat?

Tot în acea decizie se strecoară cîte-va rînduri neînțelese: „Diferența de medie". Observînd tabloul celor înaintați cîtă diferență este între 8,26 și 7.96? Ne îndrituește a crede, că acei cu media superioară lui 7.96 rămași neînaintați nu aparțin *doctrinei* și deci n'au dreptul la înaintare, căci nici o logică nu poate justifica această nedreptate. Spiritul de dreptate cere sa fie înaintați pînă la o medie egală de la toate comisiunile, dacă admitem că nota precizează gradul de inteligență și cunoștințe a învățătorilor și că toate comisiunele au avut acelaș grad de apreciere, iar rolul influențelor externe au fost de nul efect!

Logic este ca toți învățătorii reușiți să fie înaintați, căci superioritatea notei atîrnă de greutatea subiectului la dizertație, de greutatea și echivocul întrebărilor puse la oral, de subiectul lecției practice, de cunoștința unor candidați de către membrii comisiunii etc., etc. La o comisiune doi candidați odată intrați la oral: unul răspunde bine tot ce a fost întrebat dar nu era cunoscut de nici un membru al comisiunii: cellalt n'a știut să răspundă nici la cele mai elementare cunoștințe de istorie, la dizertație și lecția practică a făcut o adevărată harababură, însă fiind cunoscut ca fost elev al unui membru din comisiune esă cu nota superioară celui dintâiu și e înaintat. Altul la oral a răspuns mediocru să nu zicem rău, însă *fiind venit cu o lună înainte* esă cu o notă mult superioară decît sa crezut.

Candidați cu sute de fălci de pămînt, cu venit de 10 de mii de lei, care n'au dat probe nici prin graiu nici prin scris de buni dascăli să văd cocoțați spre descurajarea celor fără alte resurse care au muncit și muncesc spre a mîna înainte carul progresului.

Învățătorii cu 20—30 ani de serviciu s'au prezentat alăturea cu cei abea eșiți avînd 5—6 ani de slujbă, diferența e mare. Cei dintâiu au trecut prin greutăți școlare, sociale, familiare dar au rămas veșnic la muncă și la datorie, s'au apropiat cunoștințele didactice moderne, căci pe cînd erau în școală nu se pomenea de teoria herbartiană ori lecții tip după anumite planuri date; cei de al II-lea deși poate au cunoștințele proaspete, eșiți din școală cu anume pregătire însă n'au dat probe de buni dascăli, căci pînă la 20 ani de slujbă nu se știe dacă își pot menținea starea culturală în care se găsesc astăzi, încît aceștia împreună cu bogatașii trebuia să fie lăsați în al II plan, avîndu-se în vedere împrejurările în care s'au putut pregăti și unii și alții.

O comisiune de cîțiva învățători reușiți și neînaintați s'au prezentat d-lui ministru al școalelor, rugîndu-l ca în baza concursului depus să se gîndească și la ei. Ministrul le-a răspuns că fără o lege nu se poate face nimic. Dar la 1903 în baza cărei legi ori regulament a înaintat 49 de învățători avînd unii chiar media 7 de limită? Ni se va răspunde, că sunt mulți.

Da, dar se poate amîna un termen de examen, cum s'a amînat și cu casarea, care a asigurat reușita protejaților de revizori, iar cellanți sunt lasați la întîmplare.

Dacă d-l Haret voește să treacă de adevăratul susținător al învățătorilor, iar nu numai de formă, cerem:

1). Să se înainteze toți învățătorii reușiți la examen, mulți pregătindu-se încă de la 1903.

2). Dacă aceasta este imposibil apoi în spiritul dreptății și de regulament, cerem să se înainteze cei 199 pînă la o medie egală de la toate comisiunile.

3). Să nu se mai admită de cît învățătorii vechi, impovorați de greutăți familiare și fără alte resurse materiale, căci nevoia a născocit examenul de înaintare nu orgoliul.

4). La examen să dispară temenelele stăruințele, cunoștințele și hatîrul care la acest examen a jucat un rol foarte mare.

Pe aceste principii de dreptate învățători nemulțumiți cu dreptul vostru, puneți mîna pe condee și cereți a vi serecunoaște dreptatea cîștigată cu atîtea sacrificii. Ziarul „Opinia" să fiie organul, unde să ne putem întâlni. La lucru!

Mai mulți învățători

Carpiștiii la Putna

— Corespondența *Opiniei* —

Apare de cît-va timp în orașul nostru o gazetă a partidului conservator carpist. E de prisos să spunem că și acest ziar urmează aceiași cale ca și întreaga presă carpistă: lauda de sine, pe deoparte, atacurile contra noastră, pe de altă parte. „Conservatorul Putnei", așa s'a intitulat această foaie săptămînală, pusă sub direcția unui comitet—zice-se—dă cele mai false dări de seamă asupra organizărei lor uriașe și asupra fiascului nostru de pretutindeni.

Ultimul număr e consacrat marei întruniri carpiste de la Eforie, cu care ocaziune județul Putna a fost reprezentat printr'o impunătoare delegațiune de opt-zeci membri, avînd în capul său pe șeful partidului, d. Teodor Ienibace.

Și s'au publicat numele celor 80; s'a rîs mult de arta cu care d. Ienibace recrutează membrii uriașului partid.

Incepînd cu șeful, fidelul d-lui Filipescu, visătorul prefect de totdeauna, împărțind de pe acum demnitățile credincioșilor săi, amenințîndune pe noi cu exterminarea; inamovibilul opozant, plutind vecinic deasupra gogomanilor săi, în ochii cetățenilor demni, rămîne însă un simplu avocat, iar ca politician, ridicolul șef.

Urmează apoi statul major, cîți-va bogați, inconștienți, fără meserie, fără cultură, naivii cari ascultă uimiți pronosticurile ridicule ale șefului lor grav. Se fălesc poate cu amicul Ciurea, fostul primar, solemnul orator din gara Ploești, acest curcubeu politic a cărui apariițiune vestește discordie și invidie; poate cu ilustrul pompier, marele profesor de tumbe de la liceu, sau cu cei cîți-va izgoniți de pretutindeni, care se bucură de disprețul tuturora. Și ca să se formeze numărul uriaș de 80, au adunat cîți-va industriași, bărbieri, tipografi și cîte-va nume cu totul necunoscute, cari trebuia să aplaude inconștiențile debitate la Eforie, osteneală plătită cu prisosință.

Nu exagerăm căci n'avem pentru ce, țineam de mult să răspundem acestor speculațiuni ce se făceau în special de ilustrul șef. Adevărul? Acesta este marele partid carpist de la Putna, cu toții au mers la întrunire, nu vroia șeful local să nu contribue cu aceste mari personagii la măreția întrunirei.

Și cînd te gîndești că acest partid e organizat, sistem Filipescu, pe culori, cu șeful respectiv, cu conciliabuluri la clubul Pastia, de două ori pe săptămînă, avînd deja format și publicat; consiliul comunal, consiliul județian, numele celor ce vor fi aleși în parlament la toamnă negreșit, e ridicol, nespus de ridicol.

Activitatea șefului, să rostească pretutindeni și cu orice ocazii ca și stăpînul său, fraze lungi cu vorbe goale, rostite cu o precipitare violentă, însoțite de gesturi amenințătoare, dar cari se risipesc ca bășicile de săpun, jucăria copiilor. Asigură pe toți că e viitorul prefect al Putnei, el, amicul intim al lui c. c. Petrache, sluga credincioasă a lui Filipescu, are să uimească lumea cu faptele lui, are să spulbere pe adversari, afară de liberali cu cari e în cartel. Lumea s'a deprins însă cu visul de totdeauna al d-lui Ienibace, e foarte liniștită căci știe ce are să se întîmple: această demnitate va fi încredințată ca și altă dată unui boier—probabil d-lui V. Apostoleanu, iar d-sa va rămîne vecinicul opozant.

Partidul însă diferă de șef. Tăcuți, timizi, urmînd șeful cu pași nesiguri, cu capul plecat, cu îndoiala în suflet. Și avea un dictator șeful, șeful tuturor șefilor de culoare, spre nenorocirea partidului însă, și ca urmare a sincerului și trainicului cartet cu liberalii, a fost numit judecător ambulant.

Două sunt mijloacele prin care se poate ridica cine-va: prin calitățile și meritele sale, sau speculînd naivitatea unora. Și aceasta din urmă este calea ce a ales ilustrul șef carpist; s'au dus vremurile însă, e sătulă lumea de asemenea speculațiuni, de asemenea cercări de furturi a conștiinței cetățenești.

Nu știam și nu puteam înțelege nici odată o politică fără speranță, fără speranța să ajungi să fii folositor.

Cînd luptă însă cine-va fără nici o țintă, cînd alergi pe drum fără cărare, cînd te anini de corabia gata să se înece, fără îndoială că ori ce urcare e fără folos, și lumea rămîne nepăsătoare la ori ce ai cerca să faci.

Aceasta este gloria partidului carpist putnean, gloria șefului și a membrilor lui, puțin mai trebue ca disprețul cetățenilor demni și conștienți de chemarea lor, să risipească cu disprețul lor, această urmă ușoară a junimismului în orașul nostru.

X.

Focșani, 7 Iunie 1908

Litere-Științe-Arte

Titlurile. In literatură, în publicistică, în gazetărie se cuvine o deosebită atențiune *titlului*. De cîte ori, în fața unei vitrine de librărie nu ne atrage și ne fixează luarea aminte titlul unui volum. De cîte ori, mai cu seamă, nu ne procurăm cutare sau cutare volum, numai pentru faptul că titlul ne pare mai suggestiv, ne trezește mai cu tărie anumite gîndiri sau sentimente!

Dacă scrisul este o artă, o manifestare a unui talent,—găsirea titlului unei bucăți, încă este adese-ori o dovadă de abilitate, ori de talent și nu rare ori de alegerea titlului atîrnă soarta bucății întregi. Cîte pagini frumoase n'au rămas necetite, nebăgate în seamă numai din cauză că autorul n'a avut iscusința de a le da titlul care să captiveze, să rețină privirea cetitorului capricios. Ca și versul, ca și ori-ce gen de compoziție literară, titlul își are legile lui, proprii, filosofia lui aparte, și el, în primul loc, nu trebuie neglijat în materie de literatură, ca și în publicistică—în general.

La aceasta mă gîndeam eri cetind în sumarul unei interesante publicațiuni locale titlul următor al unui articol: „N'avem administrație și cu noua lege administrativă tot nu vom avea".

A pune o frază, drept titlu—însamnă a nu cunoaște psihologia titlului și a dăuna bucății însăși. Aceasta cată s'o știe publicistul tînăr care caută să pătrundă și să-și asigure cetitori.

*

Se pare că odată cu dreptul de a ocupa catedre universitare în Apus, femeile învățate au obținut dreptul de a fi distrate. Pînă acum se știa numai că savanții—de genul masculin—sunt distrași dar iată o anecdotă foarte picantă relativă la d-na Curie, celebra profesoară de la Collège de France. In una din zilele aceste pe cînd era cu totul cufundată în studii o menageră a ei dete năvală în camera ei și esclamă:

—„Madame, Madame! Am înghițit un ac cu gămălie.

—„Să-ți dau un altul" răspunse cu cea mai senină liniște d-na Curie...

*

La Collège de France s'a înființat acum o catedră de numismatică a antichității și a evului mediu, care s'a încredințat d-lui E. Babelon fost conservator al secțiunii monedelor în biblioteca națională a Parisului.

*

Pictorul Gaston La Touche a expus în galeria Georges Petit din Paris peste 300 de lucrări. E o expoziție splendidă care a atras admirații unanime. Poetul Rostand celebrează pe artist într'o poezie din care cităm o strofă:

Voici l'artiste de race
Et de grâce
Qui, tel sa pomme un pommier
Fait, quand le soleil le touche
Du La Touche...
Et même en fit le premier.

*

Universitatea din Berlin numără 6527 studenți matriculați pentru semestrul de vară. Afară de aceștia sunt 4848 persoane care ascultă cursurile.

*

In valea Sîmbetei (de lîngă Alzózombatfala, Transilvania), la poalele unui munte, stă ruina unei mănăstiri romînești, veche, în care oare-cînd rezidau călugări romîni, Mănăstirea ar fi edificat'o chiar Constantin Brîncoveanu la anul 1697 și se zice că ar fi un tezaur de artă bizantină. Impăratul Iosif a dizolvat mănăstirea, călugării s'au împrăștiat, doi pustnici cari au rămas acolo, s'au retras și edeficiul a rămas pustiu. Mănăstirea are picturi pe perete de o valoare mare, cari și sunt foarte bine conservate, ba culorile sunt vii și frumoase, cu toate că la 1767 fură vopsite pe de-asupra.

Muzăul național maghiar a luat dispozițiile necesare ca acest tezaur de artă să fie luat și prelucat din punct de vedere științific, în mod corespunzător.

*

Arhiva, Mai 1908, cuprinde:

Dr. George Mileticiu.—Pagini sîngeroase din istoria Peninsulei Balcanice. — A. D. Xenopol.—Lupta între Drăculești și Dănești—Seria istorică a rivalității în timpul domniei lui Stefan cel Mare. — Eugeniu Revent.—De ce? (versuri).—A. de Giers. — Din trecutul Consulatului Rusesc din Iași (sfîrșit).—Teodor T. Burada.—Teatrul în Moldova.—Arsh.—Schițe balcanice.—Arhiereul Narcis Crețulescu.—Inscripțiile Mănăstirilor Neamțu și Secul, cu a schiturilor sale dinprejur? — Gh. V. Botez-Gordon. — Desnădejde (versuri). — A. D. Atanasiu. — Greșita îndrumare a învățămîntului nostru.—Gh. V. Botez-Gordon.—Nopți de primavară. Sonet. Ca steaua (versuri).—Arh. Narcis Crețulescu.—Notiță pentru sf. icoană Maica Domnului din Biserica Mare de la M-rea Neamțu (665—1907).

Dări de samă: Dimitrie G. Longinescu—„Indrumarea".—A. D. X.—Sîngele Solovenilor de Caton Theodoriao.—A.—Străinătatea despre „Teoria istoriei de A. D. Xenopol și lecțiile de la Sobrona.—X.—Vacanțe militare pe timpul recoltei.

Informații

✕ ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Ploaia care a căzut eri a fost aproape generală în toată Moldova.

Prin unele părți a fost torențială și a făcut stricăciuni, linia ferată a fost inundată prin unele părți. Așa în valea Ruginoasei, linia a fost cuprinsă de apă pe o întindere destul de mare.

Din această cauză trenul ce venea spre Iași, a întîmpinat dificultăți. Acest tren, care trebuia să sosească, ca de obiceiu, în gara Iași, la orele 10 și 15, a sosit cu o întârziere de două ore și mai bine.

De asemeni trenul de București, care trebuia să sosească azi dimineață la orele 8 și 30, a sosit abia la 9 și jumatate.

● O expoziție a lucrărilor executate în toate școalele de meserii și de agricultură din țară, va avea loc în Septembrie 1909, la București.

● D. C. C. Stoicescu a fost numit eri profesor de drept Roman la facultatea din Capitală.

● Domnii doctori I. Cantacuzino, Slătineanu și maior Potîrcă din Craiova, îngrijesc pe maiorul Sturza.

Ziarele liberale asigură că starea rănitului nu inspiră îngrijiri.

● Sistemul ca elevii școalelor secundare să aleagă ei singuri pe premianții claselor, s'a pus în aplicare, eri, la școalele din Iași.

Alegerile s'au urmat fără incidente.

● Am spus că în afacerea privitoare pe d. căpitan Costinescu, s'a orînduit un supliment de anchetă.

Acest supliment de anchetă este făcut de d-nii: căp. Petrovici, raportorul consiliului de răsboiu și căpit. Alex. Dimitriu, comisarul regal al consiliului de răsboiu.

Eri după amiazi la orele 2 și jumatate, d. căpitan Costinescu a fost adus la comandament și a fost supus unui interogator.

● Excursiunea pe care de mult o plănuesc învățătorii din judetul nostru să o facă în valea Prahovei, va avea loc probabil în cursul lunei Iulie.

Escursioniștii vor vizita Sinaia, Azuga, Cîmpina, Buștenii, precum și alte localități.

Ei vor face apoi o vizită colegilor din orașul Ploești.

Inscrierile pentru această escursiune se fac la revizoratul școlar.

◕ Administrația financiară și sucursala Băncei Naționale din Iași, au fost invitate ca subscripția la acțiunele casei rurale să se închidă exact la orele trei și rezultatul să fie telegrafiat la București.

Se știe că subscripția are loc Duminecă, 15 c.

● Ministrul comerțului și industriei a confirmat ieri alegerea camerei de comerț din Iași.

Noii aleși se vor întruni probabil Duminecă. President va fi ales d. G. D. Șerban și vice-president d. T. Jellea.

● S'a vorbit în ziare despre gîndul ce l'ar avea guvernul de a veni cu un proiect de reformă electorală, în sensul introducerei colegiului unic.

Iată cum desminte *Secolul* acel zvon:

„De cîte-va zile unele ziare publică o serie de amănunte despre o campanie ce s'ar fi început în sferele hotărîtoare ale partidului liberal național pentru reforma electorală, adică introducerea colegiului unic.

Suntem în pozițiune a afirma că introducerea colegiului unic nu este privită încă ca o reformă de urgentă actualitate, în cercurile diriguitoare ale partidului liberal.

Deocamdată guvernul urmărește cu asiduitate și zi cu zi aplicarea marilor reforme votate în sesiunea trecută, rămînînd pentru mai tîrziu și realizarea celorlalte puncte, printre cari și reforma electorală, din programul de la Iași".

● Se știe că o comisie de liberali a primit delegația de a comunica d-lor Sturdza și Brătianu faptul alegerei d-lui C. Stere ca șef al liberalilor din Iași.

Comisia a tot amînat plecarea. Acum spune că era gata să plece, dar a intervenit duelul din Craiova.

Ce ți-e și cu coincidențele!

● Examenele de capacitate, la licee și gimnazii, vor avea loc în ziua de 20 a. c.

Comisiile urmează a fi numite. Ele se vor compune din cîte patru profesori secundari și un profesor universitar ca president.

● Ministerul instrucțiunei publice a pus în vedere revizoratului școlar, că în locul solemnității împărțirei premiilor, să se facă, în ziua de 24 Iunie, cîte-o serbare școlară la toate cercurile unde s'au ținut examenele de absolvire.

Aceasta în ceiace privește școalelele rurale. In comunele urbane, va avea loc, în acea zi, cîte-o serbare la fiecare școlă aparte.

● Abia se închise mormîntul fratelui neuitatului nostru prieten Spiru Prassin și moartea a venit să secere iarăși în nenorocita familie: doamna Aglae Prassin, mama, mai de mult suferindă, a încetat din viață eri la amiază.

Suntem îndureraţi de această nouă lovitură a soartei și exprimăm cele mai adînci regrete celor 3 fiice desolate, rămase pe urma regretatei defuncte.

● Regia monopolurilor Statului a pus eri în vînzare nouile cutii de chibrituri de 2 parale jum. Cutiile de 5 parale au o dimensiune mai mare. Chibritrurile pentru fumători s'au scos din vînzare. S'au redus la 10 bani prețul cutiilor cari mai înainte se vindeau cu 15 bani cutia, celelalte prețuri nu s'au schimbat.

● La școalele secundare din Iași, directorii vor da citire situației genenerale Duminică 15 c.

La fiecare gimnaziu și liceu va avea loc cîte o producție, care va consta din: recitări, cîntece, exerciții gimnastice, muzică etc.

● Misterul omului cu masca de fer (L'homme au masque de fer)—o pagină din Istoria Franței, epoca lui Ludovic al 14-lea, este una din scenele importante cuprinse în noul program al teatrului Cinematografic Pathé Frères Paris (grădina Cuza-Vodă Palatul Creditului Urban).

Acest interesant și instructiv program mai cuprinde și întreaga afacere Dreyfus. Acuzarea, condamnarea și reabilitarea căpitanului în toate amănuntele, toate persoanele marcante care au jucat un rol principal în această chestie, apar însuflețite pe pînza-scenă și întreaga desfășurare durează aproape o jumătate de oră.

Ministrul de răsboiu al Franței a pus la dispoziție armată spre a se reconstitui scenele de degradare și reabilitare ale căpitanului Dreyfus.

Programul mai cuprinde un mare număr de scenemice și sportive și e unul din cele mai alese din această stagiune.

DIVERSE

— D. Ștefănescu-Priboi a fost numit sub-director al creditului agricol și viticol.

— D. Romulus Voinescu, însoțit de d. Zdrebici, directorul prefecturei de poliție, a inspectat eri poliția Ungheni.

Seara d. Voinescu a plecat la București.

— Astă-zi a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea regregretatei Matilda Iamandi, soția d-lui dr. S. Iamandi și fica d-lui Castano.

Cortegiul a pornit dela locuința părinților defunctei din str. Sf. Andrei No. 13 și a fost urmat de rude și un mare număr de prieteni.

— D. lct. Iancu Pamfil a cerut ministerului de răsboiu să-l permute din regimentul 7 roșiori în reg 8 calarași din Botoșani.

Ultime informaţii

● Lucrările pentru construirea celor două pavilioane de izolare ce le face Epitropia Sf. Spiridon, au fost adjudecate asupra d-lui arhitect I. Marcovici.

Se ştie că pavilioanele vor fi construite în strada Universităţei, unde a fost altă dată noul liceu de domnişoare Varlam.

In public se rădică protestări contra faptului, că acele pavilioane ar fi în centrul tîrgului şi în vecinătatea a două şcoale primare.

Epitropia, la rîndul ei, declară că a luat în această privinţă, avizul colegiului medical, care a aprobat localitatea aleasă.

● Consiliul general al judeţului nostru va mai fi convocat în cursul acestei săptămîni, avînd a mai discuta încă cîteva chestiuni.

● Ministerul instrucţiunei publice a luat dispoziţia cu grădinile şcolare să cultive lucernă, care apoi să fie distribuită gratuit ţăranilor.

● Trupele din garnizoana locală, vor reîncepe în cursul săptămînei viitoare să facă marşuri regionale.

Aceste marşuri vor dura în tot timpul vacanţiei.

● Ministerul lucrărilor publice a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că a prelungit pînă la 1 Ianuarie 1910 termenul fixat prin art. 26 al regulamentului poliţiei rulajului şi circulaţiei pe căile publice, pentru punerea în vigoare a dispoziţiunilor acelui regulament relative la dimensiunile diferitelor părţi ale vehiculilor şi să puie tot-odată în vedere agenţilor administrativi să sfătuiască pe locuitori, ca pînă la îndeplinirea acestui termen, pe măsură ce vehiculile lor, se vor deteriora, să le înlocuiască cu altele, construite după cerinţele citatului regulament.

✱ D. colonel A. Georgescu, intendentul şef al corpului 4 de armată, a plecat eri să facă o inspecţie la regimentul Cantemir No. 12.

D-sa va pleca apoi în inspecţie la Roman, Bacău şi P.-Neamtz.

● Elevii şcoalei de fiii de militari au terminat astă-zi examenele. Membrii comisiunei examinătoare se vor întruni azi, sub preşedinţia d-lui locotenent colonel Lupu directorul şcoalei de cavalerie, şi Gărdescu spre a hotărî reuşiţii.

● D. maior Vasile Niculcea a inspectat eri şi alaltă eri jandarmii călări din localitate.

● Au reuşit la teze şi oral date următorii cand daţi şi candidate la posturile de ajutori de învăţători: Cleopatra Popovici, Eugenia Carpen, Vasile Ionescu şi Ambal Teodorescu.

● In marele faliment Moscu Iacobi din Piatra N. sunt angajaţi din Iaşi: banca Grossvald, 15.000 lei, banca Wachtel, 40.000 lei şi d, M. Lazăre, 30.000 lei.

○ După rapoartele sosite la prefectură aseară a plouat în următoarele comune din judeţul nostru: Tuţora, Prisacani, Bosia, Costuleni, Gropniţa, Mogoseşti, Bărleşti, Sîrca, Băiceni, Tg.-Frumos, Buznea, şi Braeşti.

In Epureni, Şipote, Belceşti, Cepleniţa Bădeni şi Cotnari n'a plouat de loc,

Astă-zi însă a plouat bine în toate comunele din judeţul nostru.

● **Curtea cu juri.**—Astăzi a venit înaintea Curţei cu juri judecarea procesului privitor pe săteanul Vasile Pascariu, din comuna Bărleşti, acuzat pentru omor.

Din actul de acuzare reiesă că numitul locuitor în ziua de 16 Aprilie a. c. a omorît pe consăteanul său Ioan Minea.

In dimineaţa acelei zile, Ioan Minea împreună cu nişte gineri şi nepoţi ai săi, s'au dus pe ogorul lui Vasile Pascariu şi Toader Matei, pe care răsărise deja sămănăturile şi începu să'l brăzdeze cu plugurile,—ogor pe care V. Pascariu îl avea moştenire de la un unchiu al sau şi la care Minea şi cu ceilanţi pretindeau că şi ei aveau dreptul.

Se încinse o bătaie atunci între Ioan Minea şi nepoţii săi şi între rudele lui V. Pascariu.

Acesta din urmă, care se afla la cîmp, în altă parte, aducîndu-i-se la cunoştinţa de cele ce se întîmplă la ogorul său, se duse acasă şi luînd o puşcă porni acolo.

Ioan Minea şi cu un fiu al său, care erau înarmaţi cu ciomege, văzînd pe Pascariu că vine la ogor, porniră spre el. Acesta de teamă de a nu fi atacat descărcă un foc de puşcă, care lovi pe Ioan Minea.

Peste puţin timp nenorocitul locuitor încetă din viaţă.

In acest proces au fost citaţi 20 de martori.

Acuzatul a fost aparat de d-nii avocaţi Roiu şi Lascar Tărăbuţă.

● Din causa timpului ploios escursiunea elevilor liceului Naţional la Cetăţuia ce urma să aibă loc astăzi, s'a amînat pînă cînd timpul va fi frumos.

● D. Haliţa, inspectorul învăţămîntului primar, a inspectat în cursul ultimelor, zile şcoalele primare din Dobrogea.

● Din Trg.-Frumos ni se telefoniază: astă-zi a încetat din viaţă d. Teodor Prigoreanu, fost consilier comunal. Dînsul era desemnat a fi viitorul primar al orăşelului Tîrgu-Frumos.

● La ministerul lucrărilor publice se studiază crearea liniilor ferate: Paşcani—Trg. Neamţ şi Bîra—Vaslui.

● Autoritaţile au fost înştiinţate că locuitorul Const. Munteanu din comuna Băiceni, care a fost împuşcat de consăteanul său I. Harbuz şi care fusese internat în spitalul din Trg. Frumos a încetat din viaţă.

Criminalul a fost arestat şi mîine va fi adus la Iaşi.

● Coloniile copiilor din şcoalele primare din localitate, vor pleca anul acesta, pe timpul verei, la Techir-Ghiol.

Vor fi două serii: prima serie va pleca la 1 Iulie, iar a doua la sfârşitul lunei Iulie.

● D. Romulus Voinescu, inspectorul general al poliţiei, a terminat eri inspectarea poliţiei din localitate.

Aseară cu trenul de 9 şi 5, d. R. Voinescu a plecat în Capitală.

Universitare.—Aseară au dat examen la constituţional următorii studenţi: Dima Cristea, Popovici Virgiliu, Tuffli Eduard Moncu, Răileanu C., Verner, Ionescu Virgil şi Eugen Tanasache, Evd. şi Manoliu Teliman, Gh. Păun.

— D. student Nicolae Ionescu de la Gruni este invitat la rectorat în ziua de 13 Iunie orele 10 dim.

De asemeni au fost chemaţi d-nii Mircea Paul Glasberg şi Cucu Constantin.

— Duminică 15 Iunie are loc examenul I de licenţă al d-rei Laura Ghiorghiu.

— Eri au trecut examenele II de licenţe în filologia modernă: d-ra Victoria Nestor şi în Istorie d-ra Maria Pantazi.

— Examenele de fisică şi căldură ale studenţilor de la ştiinţi vor avea loc în ziua de 12 Iunie, orele 9 dim.

— Astăzi au trecut examenul de drept romîn II, d-nii Constantin Coroi, Ioan Nicolau, Ioan Pascariu, Dim. Popescu, Teodor Scribar, Scorpan Const., Polcovnicul Vasile şi Serion G. Miti.

● Societatea studenţească „Romînia jună" din Viena, a decis să ţie o conferinţă de delegaţi, fără nici un amestec politic, la care să participe studenţi romîni de pretutindeni.

Locul de întrunire va fi probabil Iaşul, iar timpul va fi finele Iulie sau începutul August 1908.

Scrisorile de aderare se vor adresa: Soc. academice „Romînia Jună", Viena, VIII. Floriangasse 12.

● **Judiciare.**—Se ştie că ministrul finanţelor a luat dispoziţia de a nu restitui taxele de timbru proporţional de la contractele ce-au fost desfiinţate prin legea trustului.

D. Leon Juster din Iaşi a acţionat ministerul în judecată în un asemenea caz. Afacerea urma să se judece astăzi la judecătoria ocolului I, dar a fost amîntă pentru ca reclamantul să dovedească că ţine în arendă 4.000 ha. de pămînt.

— La secţia II-a a Curţei au început astăzi pledoariile în procesul intentat de d. maior Ghica pentru anularea testamentului def. colonel Roznovanu.

Pentru apelant pledează: d-nii P. Missir, M. B. Cantacuzino şi Orleanu-Galaţi

Casa şcoalelor are de avocat pe d. C. G. Dissescu.

— S'a amînat la 15 Septembrie judecarea procesului intentat de părintele defunctului Batist direcţiei uzinei electrice din Iaşi. Se ştie că Batist a fost ucis de curenţii electrici.

— Camera de punere sub acuzare a respins opoziţia făcută de falitul Schwarz, negutitor de haine, de-a fi pus în libertate.

● Examenele elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar s'au început azi dimineaţă, la toate cele trei secţiuni.

● Autoritaţile din Vlaşca au cerut autorităţilor ieşene prinderea şi arestarea lui Gheorghe Brichici, care a asasinat pe păzitorul unei moşii N. Ivan, iar apoi a dispărut.

● Verificatorul cl. III din Iaşi a fost desărcinat de a împlini serviciul de măsuri de greutăţi şi la Podul-Iloaia, însărcinîndu-se cu acest serviciu pe verificatorul cl. III din Tg. Frumos.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, va face la sfîrşitul acestei luni, o serie de vizite canonice pe la mănăstirele din Eparchia sa, după care Inaltul Prelat se va stabili la băile Slănic, unde şi va petrece timpul verei.

● Societatea „Pînea Saracilor" de sub preşedinţia d-nei Maria Hinna, care în timpul ernei dă ajutoare de hrană şi lemne tuturor cerşitorilor şi sărăcimei oraşului nostru, în timpul verei continuă de a da seracilor *pînea* zilnică.

Inimile caritabile sînt invitate a-şi procura deci „carnete cu bonuri pentru pîne" şi a da săracilor, din acele bonuri cu care ei să'şi cumpere pînea, căci se ştie că dînd ajutorul, gologanul din mîna săracului trece în a crişmarului altfel.

● *De la Belle-Arte.*—La şcoala de Belle Arte au luat sfîrşit eri, concursurile pentru desemn, pictură şi peisaje.

Concursurile pentru compoziţie se vor sfîrşi la 12 Iunie.

— Subiectul la concursul de compoziţie (pictură) pentru elevii din anii IV şi V, a fost: Momentul în care apostolul Toma necredinciosul, cere lui Isus Christos să-i arăte ranele dela mîni şi picioare făcute de cuie şi rana din coastă.

— Anul acesta nu se vor da, pe timpul vacanţiei, bursele lunare, elevilor de la şcoala de Belle Arte.

— Toate lucrările de la expoziţia istorică din Maiu, dela pinacoteca din Iaşi au fost fotografiate şi din ele se va alcătui un album.

— La sfârşitul acestei luni, elevii şcoalei de Belle-Arte vor face o excursiune spre Bîrnova, conduşi de directorul şcoalei.

— Elevii şcoalei de Bele Arte au terminat eri lucrările de peisaj, făcute în strada Florilor.

Concursul de peisaje al elevelor va începe de astăzi şi va ţinea pînă la 14 Iunie exclusiv.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 11 Iunie

Situaţia d-lui Stere

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu a declarat bătrînilor liberali din Iaşi că nu este întru nimic amestecat în alegerea d-lui Stere ca preşedinte şi că n'a fost consultat de nimeni.

Intru cît însă această alegere este astă-zi un fapt îndeplinit, d. Brătianu a rugat pe bătrîni să primească şefia d-lui Stere, asigurîndu-i că nici odată această şefie nu va însemna nesocotirea elementelor bătrîne liberale.

In jurul duelului Sturza

Bucureşti.—Telegrama adresată căpitanului Cantacuzino, în urma duelului, purta semnătura „Moş Ioan" şi se dovedeşte astă-zi că ea a fost opera unui politician.

Se cercetează astă-zi pentru a se face dovada întru cît toate aceste încurcături şi duelul sunt consecinţe întrării în acţiune a unor bărbaţi politici.

Martorii maiorului Sturdza trimeşi căpitanului Cantacuzino, cărora acesta a refuzat să le dea mîna au încheiat un proces-verbal, pe care l'au trimes maiorului Sturdza şi pe de altă parte au făcut un raport comandaţilor lor, prin care cer să li se arăte calea pe care trebuie să urmeze pentru a cere satisfacţie de la căpit. Cantacuzino.

D. maior Sturdza pe de altă parte a înaintat şefilor săi procesul-verbal al martorilor din care rezultă că d-sa nu poate capata satisfacţie de la d. căpit. Cantacuzino.

Cartelul Panu-Filipescu

Bucureşti.—După ce s-a declarat devotat brătienist şi şi-a ales două domicilii politice: la Iaşi şi la Huşi, d. Panu, prin intermediul unui redactor al „Epocei", a încheiat cartel şi cu d. Filipescu. D. Panu va aduce în cartel lupta contra d-lui Take Ionescu, iar d. Filipescu a asigurat pe d. Panu că, la venirea conservatorilor la putere. va fi ales deputat la Huşi.

D. Panu s'a vîndut deci la două partide. Cel de-al treilea nu vrea să cumpere asemenea marfă demodată.

Timpul in Europa

Bucureşti.— Cald la Buda-Pesta frumos la Londra, Paris şi Berlin noros la Livropol. In ţară: timp senin la Constanţa; noros la Brăila.

Un caz ciudat

Bucureşti.—La administraţia financiară din capitală s'a petrecut următorul caz foarte interesant:

Administratorul Gh. Scărlătescu a insultat pe un funcţionar.

Acesta a ripostat: „Nu-ţi permit d-le să mă insulţi, şi ai să'mi dai socoteală".

Funcţionarul a plecat dela serviciu şi peste puţin administratorul s'a trezit cu doui martori care l'au provocat la duel.

Văzînd că lucrurile se încurcă, administratorul s'a dus de a comunicat secretarului general al ministerului de finanţe cazul.

D. Jipescu a spus:

— Dacă într'adevăr l'ai insultat eşti dator să'i dai satisfacţie, urmînd ca apoi să'l dai afară din funcţie pentru părăsire de serviciu.

Administratorul financiar a convocat atunci pe funcţionari şi în prezenţa lor a prezentat scuze funcţionarului şi apoi i-a făcut cunoscut că e dat afară din serviciu.

Bine înţeles că funcţionarul nu s'a mulţumit, ci susţine ca administratorul să'şi constitue martorii.

Numire

Petersburg. —In locul generalului Nadarow, pus în retragere, generalul Schmidt comandantul districtului militar a fost numit guvernator general al Teritoriilor stepelor şi comandant al districtului militar din Omsk.

Biroul camerei de comerţ din Bucureşti

Bucureşti.— Preşedinte al camerei de comerţ va fi ales d. Gh. Assan iar vice preşedinte d. Sigmund Prager.

Lemoine la Viena

Paris. — Poliţia de aci a primit înştiinţarea că inginerul Lemoine s'ar afla la Viena.

S'au luat măsuri serioase pentru prinderea lui.

Ziarişti achitaţi

Bucureşti. — Ziariştii Uhrinovschi şi Constantinescu au fost condamnaţi, anul trecut, de curtea cu juri din Bucureşti, la cîte trei luni închisoare, pentru insulte grave la adresa d-lui Dristorian.

Procesul, prin casare, s'a judecat ieri, din nou, la Ploeşti. Ziariştii de astă dată, au fost achitaţi.

Evenimentele din Persia

Viena.—Evenimentele se precipită la Teheran. Lupta dintre Şahul Persiei şi revoluţionari e în stadiul ultim.

Eri, din ordinul Şahului palatul parlamentului a fost bombardat timp de 10 ore cu puşti şi focuri de tun. Palatul şi moscheea cea mare au fost prefăcute în ruine. In timpul bombardărei parlamentului au fost omorîte 200 de persoane.

Bombardarea a început la ora 8 dim., iar trupele înaintează mereu la reşedinţa de vară a şahului asupra capitalei şi se dau lupte în stradă între revoluţionari şi armată.

Revoluţionarii vor proclama de Şah pe unchiul actualului Şah.

Preoţii şi nobilimea a telegrafiat Şahului că i se pune la dispoziţie lupta contra revoluţionarilor.

In ajunul războiului

Petersburg.—Ziarul „Novoje Wremja" vesteşte că din fortul Chonia au plecat 2 batalioane de turişti, 2 escadroane şi o baterie de artilerie.

Aceste trupe au ajuns la 5 verste de Urmia; 17 batalioane cu 5 baterii şi cu o divizie de cavalerie sunt lîngă Sandsbulak şi Sakis.

Ziarul adaogă ca trebue recunoscut că nici un preparativ de rasboiu nu s'a făcut de Rusia.

Un discurs important

Paris. — La Senat se discută răscumpararea căilor ferate din vest. Senatorul Rouvier combate proectul, arătînd că răscumpararea căilor ferate nu se poate face de cît în ţările unde puterea e tare, ca Rusia şi Germania. D. Rouvier propune reluarea negoserelor cu companiile de vest şi din Orleans, pe baza stabilită în 1904, de către ministrul de atunci Maruejouls.

Oratorul afirmă că situaţia financiară a Franţei nu permite această răscumparare şi că din această cauză patru zeci de milioane vor lipsi pentru pensiile lucrătorilor. Cine din parlament nu va regreta atunci votul de răscumparare a căilor de vest (aplause). Rouvier declară că nu e adversar al lui Clemenceau, ci vechiu tovaraş din luptele republicane. Oratorul face apel la bunul simţ şi la conştiinţa primului ministru să se pronunţe fără constringere şi fără umilire. Dacă se va pune chestia de încredere, guvernul va obţine poate un vot favorabil, dar dacă senatul consimte la un vot de complezenţă, senatul nu mai există. (aplause pe cea mai mare parte din bănci).

Şedinţa se rîdică.

Plecarea unei escadre

Sebastopol. — Agenţia Westnic anunţă că escadra Mărei Negre, sub comanda contra-amiralului Zivinsky şi flotila de torpilori, sub pavilionul contra-amiralului Sarnawsky, a plecat în apele turceşti.

Noul cabinet sîrb

Belgrad.—După dispoziţiile partidului guvernamental, probabil că noul cabinet sîrbesc, va fi compus în modul următor: Velimirovici preşedintele şi lucrările publice; Andra Nicolici externe; general Ştefanovici războiul; Tripcoviei justiţia şi internele; Parolovici, instrucţia şi cultele, Costa Stoianovici agricultura; Mihail Popovici sau Kuciu finanţele.

Lista definitivă e aşteptată mîine după amiazi.

Prinţul moştenitor al Spaniei

Madrid.—Regele Spaniei a telegrafiat tuturor şefilor de stat ştirea despre naşterea unui prinţ.

Facerea în aşa de repede, în cît cea mai mare parte dintre personajii care trebuiau să asiste la prezentarea infantelui au sosit prea tîrziu.

Fraudator nu revoluţionar

Petersburg.—Stalnowyndin, căpitanul batalionului de săpători, din garda imperială, a fost arestat zilele trecute. sub învinuirea de comerţ revoluţionar de arme.

Azi poliţia a descoperit într'o vilă a lui Stalnowyndin un depozit de arme şi mai multe corespondenţe, dar pare a fi vorba numai de fraude fără nici un amestec militar revoluţionar.

In chestia marocană

Londra.—La Camera comunelor deputatul Ashlei, conservator, întreabă pe lordul Grey, ministrul de externe, dacă e gata să se pună de acord cu puterile semnatare actului de la Algesiras, spre a obţine ca Muley Hafid să fie recunoscut ca Sultan.

Lordul Grey respunde că n'ar fi folositor chestiei marocane ca guvernul britanic să ia această iniţiativă într'o acţiune poate intenţionată în chestia marocană.

S'A PERDUT de vre-o 2 săptămîni, între Piaţa Unirei şi Teatru, o bursă (pungă) de aur, de lant subţire cu încuetorea masivă şi ajurată înăuntru cu 2 compartimente, avînd o mărime de vre-o 15 centimetri pe 11 centimetri şi conţinînd o batistă şi vre-o 25 lei. Cine o va aduce la d-nul Dimitrescu, în strada Carol 14, va primi o bună recompensă.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lîngă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lănuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napoge, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

lîngă „Cocoşul de aur"

Gonosan

TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede durerile şi opreşte secreţiunea, scurtează durata boalei şi preîntîmpină complicaţiuni. Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip la Colectura Romana

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

in VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCURESTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri : unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu ; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor ; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuscelor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES 1 m. de haut. 1.20 METRE Of 30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2 bis, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 458.—IAŞI, Vineri 13 Iunie 1908

TRUBADURUL

La 2 Iunie a vorbit la întrunirea Carpistă, pe lîngă cei 7 foşti logofeţi ai tronului şi un artist.

Artistul e trubadurul.

Iar Trubadurul e Barbu Ştefănescu... zis şi Delavrancea.

Un artist pe lîngă 7 excelenţe!

Un artist pus în slujba escelenţelor! Un artist scoborît din sfera senină a artei şi chemat a face proză politică!

Iată ceia ce cetitorul se întreabă cu lăcomie, în ce măsură artistul pus-a în slujba politicei meşteşugul său, talentul său, sufletul său.

Se zice că arta are mai întins domeniu în ceia ce priveşte frumosul chiar de cît natura, că adică prin ingeniul artistului pot deveni frumoase în artă lucruri urîte în natură.

Marele Murillo se citează în aceasta. Că toţi marii artişti au reuşit să creeze din Madona tipul frumuseţei femeeşti, este că au avut a face cu frumosul din natură; dar ca din copii rufoşi, zdrenţoşi, unsuroşi, urdoşi; din babe scofălcite, cu creţi adînci în faţă, cu înfăţişare pogană să faci frumosul în artă, trebue să fi Murillo.

Politica în sine nu e chemată să reprezinte frumosul, ci utilul, interesul, partea materilaă a vieţei. Cum însă politica îmbrăţişază complexul vieţii omeneşti, sufletul şi corpul, lumea pasională ca şi cea volitivă, se prea poate ca din prilej de politică să ignorească frumosul prin gura şi condeiul artistului.

Genul deliberativ al discursurilor stă dovadă, şi marii artişti ai cuvîntului, doar în acest gen au escelat.

In virtutea acestui dar şi talent trubadurul a putut răzbi între cei dintîi cetaşi ai cuvîntului la 2 Iulie, lăsînd în urmă de pildă, pe Mitică Greceano, care de şi fostă excelenţă nu e însă şi un maestru al cuvîntului.

Şi trubadurul a vorbit, a spumat, şi a avut acţiune.

L'aţi auzit şi văzut pe trubadur vorbind, el care din doină doineşte, din horă îţi horeşte şi din *rostu-i... ocăreşte.*

Cu ţinuta-i largă, cu faţa-i însîngerată, cu căutătura-i cît pitită, cît căscată, cu gestu-i de fachir, cu păru-i vîlvoi, cu vocea-i basă şi desfundată, acum te sue, acum te coboară, şi te poartă, şi te poartă, cum îi e vîntul şi cuvîntul, gestul şi înfăţişarea.

Pateticul trubadurului e afectat, căci ca şi sicofanţii vechi de la Atena, trubadurul nostru a pus şi pune talentul său în slujba tuturor chestiilor, vorbind, discutînd, tratînd, *de omni re scibile et quibusdam aliis.*

De pildă, el trubadur, fiu de Sultănică de la ţară, ţăran clăcaş nu mazil, nici posluşnic ori hrisovolit, cel mult reptaş de visterie, s'a pus —după poruncă — să apere marea proprietate în Cameră, el alesul marei proprietăţi din Vrancea.

Şi a vorbit, a gesticulat, dar n'a convins. Iar la 2 Iunie s'a pus şi a vorbit contra democraţiei, contra lui Take Ionescu şi în logician Maiorescian, a atacat o definiţiune, tratînd un loc comun intern, tocmai ca sicofanţii greci, care nu pentru o smochină, ci pentru ori şi ce puteau vorbi ori şi cît.

Insă trubadurul nostru a dezlegat traista de la ţară a fiului Sultănicăi, şi ca şi salahorul ce cară nisip, cărămidă, moluz, şi trubadurul a umplut *oraţia* sa cu moluz, cu bolovani, cu cărămidă, cu bruftuială, nu însă cu idei, nimic, nimic, nimic.

Iată moluzul trubadurului:

...pleavă fără conştinţă, haite rătăcite, oameni plătiţi, procopsiţi, duhoarea sufletelor lor boante, trivialitate, injurii şi calomnie, glumă energumenilor, armată în dobîndă, primitiv din întunecimile Africei, ajunge trivială şi cade în obscenitate, şi se tîreşte ca o reptilă, urzeală de zănatici; au desfăşurat cliacele, strînsura murdară, ambiţios maladiv, se făcuse piuliţă, mimetism politic, tuiul spînzurat cameleon, nobili cavaleri!, o bandă ueagră din America, asociaţie de răi făcători, în conflict cu legile morale şi cu condică penală, i s'a deschis barierile fugarilor de pretutindenea..... şi altele şi altele...

Mai moluz nu se poate.

In gura unui om care se respectă, asemenea vocabular nu curge, dar ce poţi cere de la salahorul partidului să-ţi dee de cît moluz, lut şi cărămidă, Sărmanul trubadur!

Pe costişa rîpoasă ce sue la castelul nobilului feudal din uliţa Batiştei, se vede suind a lene, obosit, găfăind, cu mînele sprijinindu-şi genunchii, cîntăreţul în haină de paiaţă, asteptînd căutătura nemiloasă a boerului din castel. Şi bietul trubadur îşi schimbă cîntecul după firea boerului stăpîn, ici mai milogitor, colo mai războinic, după cum are a cînta din lră pătimaşă, ori din strune de războiu.

Măsura coardei lui e tactul stăpînului boer; la mişcările şi gesturile acordului, coarda trubadurului ia când *lento*, cînd *allegro*, cînd *presto*, cînd *piano*, cînd *ralletando*, cînd *saltando*, făcînd *una sallata italiana de tutti frutti e comestibli*, căci trubadurul pus în slujba boerului e chemat *să vorbească fără nici o rezervă.*

Sărmana artă!

Sărman artist!

Frenetice aplauze! frenetic orator! dar şi frenolog artist!

***

Ionescu-Concină şi ceilalţi

Romînia, care, în cursul vremurilor, a trecut prin atîtea momente dureroase, încearcă acum o durere nouă: poporanismul.

D. Ionescu-Concină de la Ploieşti este şi el poporanist. Şi fiind că ie asta—adecă poporanist—d. Ionescu vrea să-l dèe gata pe d. Take Ionescu, căci—crede d. Concină—în aceasta constă poporanismul romîn: în incercarea lèşinată de a strivi pe şeful partidului conservator-democrat.

Şi d. Ionescu-Concină, ca să se manifeste poporanist, scrie în Viitorul *de astăzi, un inimos articol intitulat* Sic transit.... *Gloria d-lui Take Ionescu a trecut!*

In curînd, asigură d. Concină, „partidul conservator-democrat se va sfărîma în bucăţi şi şeful lui îşi va vedea risipită iluzia atot puterniciei sale, pe care încă o crede reală".

Acesta ie poporanismul romîn. Partidul conservator-democrat se va sfărîma. Iar în loc se va rădica, uriaş fără concurenţă, partidul pur conservator: cu tunuri pentru ţărani, cu guvernatori şi cu suprimarea Constituţiei.

Şi cum ar putea ajunge la altă concluzie acest Ionescu-Concină—poporanist, cînd fără ruşine, el scrie:

Ne asămănăm, în organizaţia noastră socială, cu un mare bal mascat modern, în mijlocul căruia zăreşti, printre fracuri şi redingote, un cavaler cu pană la pălărie şi spadă la brîu.

Ilustru bărbat! Şi i şede bine să-l deie gata pe d. Take Ionescu.

Un voiajor politic

Domnului G. Panu i-au rămas vii amintiri din desele sale călătorii în jurul partidelor politice.

D. Panu s'a deprins atîta cu sistemul nomad în politică, încît chiar cînd se părea că s'a lasat de voiajuri ca să poposească definitiv în partidul liberal—d-nul Panu, de fapt, îşi continuă călătoria: călătoreşte stînd locului, cum ar călători ochiul, prin sticlele panopticului, în cele două Americi.

Acum în urmă, deputatul de Iaşi, pe care d. Stere era să'l mănînce—ca şi pe d. Buicliu, s'a stabilit definitiv în politica brătienistă, aşa dar în politica de mîne a partidului liberal—şi, abea se întinsese pe proaspătul culcuş şi a şi reuşit să închee cartel, în vederea unui viitor foarte distanţat—să închee cartel cu d. Filipescu. Aşa năprasnică infedilitate va mişca şi pe cei mai imposibili.

Este foarte adevărat: domnii Brătianu —numească-se el Vintilă sau Ionel; d. Filipescu şi d. Panu, sunt urmăriţi de acelaşi vis: anihilarea d-lui Take Ionescu. D. Panu s'a declarat devotatul d-lui Brătianu; Ziarele colectiviste oglindesc tot banditismul politic al d-lui Filipescu şi d. Brătianu l'a ales deputat pe marele inimic al d-lui Take Ionescu. *Septămîna* d-lui Panu, scrie, de două ori în opt zile, articole pentru *Epoca*. Inţelegerea este, deci evidentă.

Dar ca să scontezi şi asupra viitorului, cînd, în politică, ziua de mîne poate aduce atîtea surprize, cum ar fi, spre pildă, o desfacere de prietinii; să te prinzi de pe acum slugă la N. Filipescu, pentru acesta, cine ştie cînd, să'ţi dee un loc în parlament—asta înseamnă a călători în lună şi d. Panu a intreprins şi asemenea voiaj.

E şi culmea infidelităţei pentru d. Brătianu, care abia acum a rebătut palma cu d. Panu, dar ie şi caracteristic cartelul acesta Filipescu—Panu.

D. Filipescu, cu specialitatea lui de a fi vandal, a procurat d-lui Panu momente foarte dureroase, procurînd *Voinţei* unele documente compromiţătoare pentru actualul vice-president al Camerei.

Iar d. Panu, care din cauza reutăţei d-lui Filipescu n'a putut progresa în politică, poartă acestuia o curioasă, o neînţeleasă recunoştintă a stomacului: îl serveşte de ani de zile şi face carteluri anticipate—tot spre a servi pe d. Filipescu. Numai ca să voiajeze.

CATE-VA NOTE

Excelenta noastră simpatie d. Mehedinţi—profesorul, nu judeţul—l'a făcut pe mezinul la banchetul de la Buzău. Mehedinţul, profesorul, a ieşit cel din urmă cu tuastul, pe care *Epoca* îl publică cu regres—şi cu regret: după ce a isprăvit publicarea discursurilor de la Eforie, ziarul carpist s'a înturnat şi publică „frumosul" tuast al d-lui Mehedinţi.

Frumos tuast! Gaz să fi băut Mehedinţul după ce l'a rostit:

„Ei, domnilor, oameni suntem cu toţii. Ce ziceţi dv. de acela, care, cînd cumpără pluguri, scoate moşia în vînzare? (ilaritate). O fi poate negustor, adică samsar ori misit, dar plugar nu poate fi (Aplauze puternice).

Negustor, *adică samsar ori misit*; cumpără pluguri şi scoate moşia în vînzare—sau: tuast-Mehedinţi bătut la cap!

*

La Drăgăşani mortalitatea bîntue printre femei: ...„şi se mai plîng cei din Drăgăşani, exclamă dureros scriitorul unui articol medical, fiind-că n'au instrumente obstetricale"...

Aiurea mor femeile fiind-că usează de asemenea instrumente, iar la Drăgăşani fiind-că n'au asemenea instrumente!

*

D. C. N. Paraschivescu a fost interviewat dar nu de noi: de liberalii mulţumiţi.

— Noi, a declarat cc. Naiman, vorbind în numele seu şi al celor 8 demisionaţi, noi ne-am intitulat „mica garnizoană din Buna-Vestire"—şi nu vom ceda. Casa lui Şendrea e ca Belfortul: nu va capitula. Vom scoate gazetă...

— Dar cine are să vr'o scrie?—l'a întrerupt cine-va.

— Cine scrie la voi, va scrie şi la noi. Pe vremea Mitropolitului Calinic, apăreau în Iaşi două reviste bisericeşti: una susţinea pe Mitropolit, cealaltă îl combătea, dar se cunoştea că ambele reviste aveau acelaşi redactor.

Intr'o zi Mitropolitul chemă pe acel redactor—Petrescu se numea el—şi i zise:

— Petrescule—mi se pare că tu eşti şi ici şi d'incolo.

— A ghicit I. P. S. S.—respunse redactorul: dar ce să fac dacă cei de d'incolo mă plătesc mai bine...

Şi cc. Naiman, altă dată colonel în garda civică, astă-zi colonel al Belfortului romîn—rîse şi plecă.

*

Citită în *Viitorul*:

Fără îndoială, e plăcut lucru să visezi în camera ta la o situaţie înaltă, procuratoare de plăceri rafinate, lipsită de griji... Dar cînd împrejurul tău se plînge şi se tremură, se torturează şi se ucide, se exploatează şi se moare de foame, cînd visul tău e turburat de ţipătul sătenilor ucişi; cînd în seninătatea vedeniei tale îţi apare umbra celor ce pier sub biciu şi sub foame,—cît de nesimţitor trebue să fii pentru că înfiorătorul sbucium să nu te facă să vibrezi.

Dacă ai inimă şi dacă lacrimile unui popor de o umiliţi, nu cad pe sufletul tău ca pe o stîncă—atunci această politică îţi apare ca o politică nenorocită.

Toate ca toate: dar ţipătul sătenilor *ucişi*, asemenea ţipăt de mort ie mai delicat de cît chiar visul la situaţia înaltă, procuratoare de plăceri rafinate, şi lipsită de griji.

OAMENI ŞI LUCRURI

STEJARUL

Oraşul nostru e în plină transform are. Lucrările pentru aducerea apei cer atîtea operaţiuni, atîtea desfundări de străzi, atîtea pregătiri — dar toate sunt menite să înlesnească opera cea mare, reînoirea desăvîrşită a vieţei acestui oraş, alimentarea cu apă.

Cine străbate — pe jos, căci ori-ce alt mod de a circula e cu neputinţă — distanţa între „Peştele de aur" şi biserica „Sf. Constantin" poate vedea, de cîte va săptămîni încoace, un mare număr de grinzi formidabile scoase de la o adîncime de 2-3 m. sub nivelul de astăzi al străzii, bucăţi dintr'un pod uriaş care lega partea de sus a oraşului — Palatul domnesc—cu partea de jos.

Sunt grinzi de stejar, bine păstrate, înnegrite de ţărînă, întărite de apă, neatacate de puterea distrugătoare a vremei.

Cunoscătorii afirmă că acele grinzi au o vechime de o sută de ani şi nu le poţi privi fără un sentiment de curiozitate şi de admiraţie în acelaş timp.

In adevăr deasupra acelui pod s'a aşternut încetul cu încetul şi zi cu zi, o parte din istoria şi existenţa unui oraş.

Odinioară toată valea aceea era baltă, şi a necesitat un pod lung şi trainic, clădit sub îngrijirea unor maiştri pricepuţi ai timpului.

Cu cîtă încetineală trebue să se fi urmat procesul unei atari adînci schimbări, pînă cînd în locul apei să avem uscat, iar nivelul oraşului sa fie rîdicat atît de mult, de-asupra podului, pînă s'avem caldarîm şi asfalt şi case clădite, circulaţie de trăsuri, de tramvaie, ba chiar de automobile.

Asemenea transformări cer veacuri întregi şi grinzile de stejar au cu siguranţă o vechime seculară, care însă le-a respectat forma şi tăria, căci le admirăm, neatinse încă şi astăzi, cînd străbatem strada călcînd de-asupra lor pentru a găsi o cărare.

Ce o fi fost oraşul Iaşi în anii cînd mînele meştere au aşezat grinzile acele! ce formă şi ce viaţă, ce oameni şi ce moravuri va fi avut pe atunci, iată ce întrebări ne vin pe buze fără de voe şi ne preocupă gîndirea.

Cînd recetim scrierea lui Alexandri: «Iaşii în 1844» şi ne dăm seamă ce adînci şi largi transformări a îmbrăcat oraşul numai în 6—7 decenii, uşor ne putem închipui ce a trebuit să fie cu veacuri îndărăt!

Iar la toate acestea stau astăzi, mărturie durabilă şi eloquentă, grinzile masive, desgropate din adîncimi, grinzile enorme de stejar, mai voinice de cît oamenii, mai tari ca secolele, pentru că ele poartă taina şi vlaga codrilor mari ai Moldovei, în care odinioară s'a purtat, măreaţă şi stăpînitoare, umbra unui Ştefan, vitejia unor noroade hotărîte la ludtă, la sacrificii şi la moarte pentru naatîrnare cînd le chema în codri buciumul de alarmă.

Stejarul mort ne vorbeşte după atîta vreme, ca un glas viu al unor timpuri de mare bărbăţie şi sfidează civilizaţia bicisnică de acum.

Rodion

WILLIAM TAFT

—Candidatul la preşedinţia Statelor-Unite Presa şi candidatul.—Anecdotě asupra lui—

Mr. William Taft e abea candidat la preşedinţia Statelor Unite şi au şi început să curgă anecdote, care de care mai amuzante, asupra lui. Taft e advocat şi fiu de advocat, prin urmare nu e un „selfmademan" sau cum s'ar zice, un fiu al operelor sale. Cu toate acestea, a debutat foarte modest şi cum s'a însurat de tînăr, negreşit că a trebuit să fie foarte econom în tinereţe. O casă de lemn i-a servit ani îndelungaţi ca locuinţă, lui şi familiei sale şi luptele cu teribilele „moskitos" fac parte din amintirele-i cele mai vii. Ceasuri întregi îşi preumbla copiii prin grădini în serile cînd nu puteau găsi somnul în casă. Fiul cel mai mare studiază acum Yale-University, fiica lui e încă acasă, iar fiul cel mai mic, Charly e de unsprezece ani. Charlie însoţise pe părinţii sei în călătoria în jurul lumei pe care o întreprinseră aceştia întovărăşind misiunea ministrului de război în Filipine.

Intorcîndu-se acasă, vizitară pe ţar şi pe Mikado. Mr. şi Mrs. Taft făcuseră călătoria aceasta fără camerişti şi fără bonă, avînd pe deasupra şi supravegherea şi răspunderea micului Charly care făcea tot felul de nebunii. In Petesburg, viitorul preşedinte al Statelor-Unite avu o neplăcere. Mr. Taft era gata îmbrăcat pentru o audienţă la ţar. Trăsura şi probabil şi ţarul îl aşteptau de mult, cînd îi plesniră pantalonii — lucru nu tocmai de mirare, dată fiind corpolenţa diplomatului. Mrs. Taft se puse pe lucru cu un ac şi un degetar pe cînd ministrul aştepta cu nerăbdare.

„A fost una din jumătăţile de ceas cele mai lungi din viaţa mea" spunea el mai tîrziu. Puţin după aceia avu loc un banchet oficial în Japonia.

Charlie era şi el invitat. In ultimul moment însă nu era de găsit şi însfărşit sosi, fără răsuflare, cu părul vîlvoi, cu faţa murdară şi cu hainele sfîşiate. Mamă-sa îl dojeni: „Charlie, nu merge aşa. Pricepi tu, că asta nu se face într'o societate de oameni care se respectă."— «Desigur că s'a murdărit» zise ministrul, „şi eu am fost copil şi ştiu cum se face asta".

Apoi ajută copilului să-şi refacă toaleta.

— Un medic îl sfătuise să iea în fiecare dimineaţă o baie rece. De aceia „Bill" se scoală la şase ceasuri şi-şi face o poftă de mîncare monstră pentru dejun. „Ceia ce mănîncă el la dejun—destăinueşte fratele seu — ar încremeni pe ori cine l'ar vedea.

Alţii îi recomandă diferite sporturi pe cari «Bill» le practică pe rînd, cînd are ocazie. Rezultatul e însă o poftă de mîncare uriaşă, care sperie lumea la prînz. Cînd se scoală de la masă, spune'n totdeauna: „Atîta nu trebue să mai mînînc—mîine postesc. Taft însă nu e numai un mare mîncăcios, ci e şi un muncitor uriaş. Lucrează de la 7 dimineaţa pănă la miezul nopţii. Timp de 8 ani a fost preşedintele tribunalului din Ohio. Istoria grevei celei mari din 1894 ne dă măsura calităţilor sale extraordinare.

Compania drumurilor de fer americane oprea ori ce tren în care se găsia un vagon Pullman. In fine, directorul companiei, Phelan, apăru în faţa judecătorului Taft. Procesul dură o săptămînă în care timp agitaţia creştea mereu.

Judecătorul amînă, pronunţarea sentinţei pînă peste 4 zile. Iu cele două zile dintăiu, lucră pînă seara tîrziu: a treia zi pînă la 2 de noapte.

In ziua a patra lucră dela 9 pînă la două-spre-zece.

La amiază întră în sala tribunalului.

Greviştii declaraseră că Taft nu va părăsi viu sala dacă Phelan va fi condamnat.

Taft îi dădu şase luni de închisoare. Apoi răcni înspre grupul greviştilor cari erau în sală, în timp ce bătea în masă cu pumnul seu uriaş:

„Vă fac cunoscut, că dacă stă în puterea armatei Statelor-Unite ca să facă să funcţioneze trenurile ameninţate, vor funcţiona".

Atitudinea aceasta energică impusă greviştilor, Taft fu lăsat să iasă nesupărat din sală şi puţin timp după aceia greva încetă.

După ani de guvernare a insulelor Filipine, locuitorii îl numiră la plecare, „Banto Taft".

Dela 1904 e ministru de război. In acest timp a potolit revoluţia din Cuba, neliniştele din Filipine, a făcut o vizită Vaticanului şi un voiaj la Manila.

Una din poreclele lui e: „Generalul Mility-Bill".

Cînd preşedintele are prea mult de lucru, trimite la Taft—„ăsta ştie de toate". In ce priveşte canalul de Panama e în curent cu cele mai mici amănunţimi geologice şi administrative.

Odată lucrătorii inscenară o grevă. Deputăţimea lor cerea ca imediat să li se rezolve cererile.

„Inainte de a mă fi informat cum stă chestia?" întrebă Taft. — «Desigur, căci altfel încetam lucrul» i se răspunse.

„Atunci vă rog să vă decideţi, pentru cazul" din urmă zise Taft. Lucrătorii îl priviră uimiţi căci înţeleseră că fusese informat asupra cazului.

Concursurile absolvenţilor şcoalelor primare

Doi excelenţi institutori din Iaşi, d-nii Victor Munteanu şi C. Zaharia, au terminat o nouă şi însemnată lucrare, care va apare curînd în editura librăriei Iliescu, Grossu & din Iaşi.

Lucrarea este intitulată: *Preparatorul absolvenţilor şi absolventelor şcoalei primare pentru examene şi concursuri.*

Absolvenţii şi absolventele şcoalelor primare urbane şi rurale, ca să poată să-şi continue mai departe învăţătura în şcoalele secundare şi profesionale, au de trecut o punte adeseori primejdioasă.—Puntea concursului.—Mai cu seamă în internatele statului: Şcoalele normale, seminarii, licee internate, şcoli de meserii şi arte etc., concursurile sunt grele, prin faptul că numărul candidaţilor din an în an este mai mare, iar alegerea elevilor este cu scrupulozitate făcută.

Elevii şi elevile candidate la burse trebue să aibă o foarte bună pregătire asupra materiei de studii, invaţată în şcoala primară.

Dar chiar în licee şi gimnazii numărul celor înscrişi fiind foarte mare, concursul de admitere încă este greu.

Cunoaştem grija şi necazul bieţilor părinţi, cari sufăr de frigurile concursurilor copiilor lor, absolvenţi ai şcoalei primare.

Ştim greutatea ce întîmpină în timpul vacanţiei celei mari în pregătirea copiilor absolvenţi pentru atari concursuri.

Părinţii de prin oraşe iau adesea-ori preparatori, fiind căi găsesc mai cu înlesnire; dar ce să fac bieţii părinţi de pe la sate, unde numai învăţătorul satului ori preotul ar putea îndeplini rolul serios de preparator?

Dar necăjitului şi amăritului învăţător aceasta îi mai trebue în timpul celor 2 luni de vacanţă? Nu e destul de amărît el în cele 10 luni de muncă grea, ca să se mai necăjească şi în vacanţie cu pregătirea elevilor pentru concursuri?

Dar oare ocupaţiile lui de ţară îi mai îngăduiesc a-şi petrece timpul cu meditaţii? De bună seamă că nu. Preotul tot aşa.

Ce se fac atunci absolvenţii talentaţi, fii de săteni vrednici şi dornici de a-şi vedea copiii lor păşind pe calea culturii mai superioare pentru a utiliza mai tîrziu această cultură spre binele şi fericirea ţărei noastre?

De ce oare talentele de la ţară să fie condamnate a nu putea răzbate în şcoalele secundare, din pricina greutăţii concursilor?

Care ar fi mijlocul de a veni în ajutorul sătenilor şi familiilor mai nevoiaşe de la oraşe, de a putea înlocui preparatorii adeseori nepregătiţi pentru această chemare, la care se cere metodă în predare, ştiinţă?

Mijlocul este acesta: *o carte anume alcătuită pentru a pregăti pe elevi de concursuri la orice şcoală secundară, normală seminarii etc. fără pregătitori, fără profesor* (şi cu atit mai bine dacă elevii au şi sprijinul şi controlul acestora).

Această carte, menită a da cel mai preţios ajutor absolvenţilor, pentru a se pregăti singuri de orice concurs, este alcătuită aşa fel, că numai bună voinţă să aibă elevul şi foloasele ce-i va aduce vor fi nemăsurat de mari.

Cartea e împărţită în 30 lecţiuni pentru 50 zile de vacanţă.

Toată materia obiectelor de învăţămînt prevăzută în programe, care se cere la concurs de orice şcoală secundară, e împărţită în 30 lecţiuni, metodic tratate; aşa fel că pe lîngă sintetizarea întregei materii şi prin o repeţire sistematică, elevul să nu mai poată fi surprins la concurs de nici o întrebare la care să nu poată răspunde.

Bietul concurent, el nu are experienţa concursurilor, nu ştie de multe ori ce să înveţe şi cum să înveţe din cărţile lui de şcoală, pentru a mulţumi comisiunea.

E mare meşteşug pentru oamenii mari să-şi poată asimila anumite cunoştinţi, să-şi sistematizeze acele cunoştinţe, aşa că la un moment dat, să le poată utiliza cu înlesnire şi preciziune.

Dar de la un absolvent de 4 clase primare, ce te poţi aştepta să-şi orînduiască el în mintea lui crudă cunoştinţele capatate în cei 4 ani de şcoală primară, pentru a putea conrespunde unui concurs serios? E greu. Dîndu-şi seamă de această greutate, d-nii autori, cu experienţa d-lor de 18 ani de dăscălie, participînd în diferite comisiuni la licee internate, seminarii, şcoale secundare, convinşi de incalculabile foloase ce ar putea elevii absolvenţi să aibă dîndu-li-se în mînă o asemenea carte, un sfătuitor şi povăţuitor zi cu zi, lecţie cu lecţie, cum să-şi prspare ei singuri materia, credem că aduc mult folos familiilor, şcoalei şi elevilor.

Materia sintetizată e în întregime întocmai după program şi după toate *dispoziţiunile oficiale.*

Nimic, dar absolut nimic nu rămâne străin cunoştinţei elevului prin învăţarea acestor lecţiuni rezumative. Mai mult, elevii sunt sfătuiţi pas cu pas cum să înveţe, li se atrage atenţia asupra chestiunilor celor mai de căpetenie, de care sunt chestionaţi elevii mai cu deosebire la concurs.

Li se dă sfaturi asupra tezelor la romînă şi matematică, cum să rezolve o problemă, cum să facă o analiză, cum să scrie după dictare. Li se dă sfaturi părinţeşti asupra atitudinei ce trebue să aibă în concurs,

Cîte cazuri s'au văzut, că foarte adese ori din lipsa de orientare, de sfat, de prevenire, elevii buni au căzut la concursuri.

Elevii, chiar acei cari au preparatori, pot utiliza această carte în pregătirea lor pentru concursuri şi chiar pentru a se întări mai bine în repeţirea materiei şcoalelor primare.

Această carte nu ar trebui să lipsească nici unui absolvent al şcoalei primare, fie că-şi continuă studiile imediat în alte şcoli secondare, fie că se mărgineşte pentru un moment sau totdeauna la cunoştinţele şcoalei primare.

Ori cînd prin această carte, în cel mai scurt timp, la ori ce împrejurare, absolventul poate să-şi reîmprospăteze în minte cunoştinţele învăţate în şcoala primară, avînd toate materiile cuprinse într'un singur manual metodic şi pentru acest scop determinat, aranjat.

O conferinţă a tuturor studenţilor romîni

— Societatea academiei „România jună" din Viena a luat iniţiativa ţinerei, la Iaşi, a unei conferinţi a tuturor studenţilor şi societăţilor academice romîne.—

Iată apelul societăţei vieneze:

Societatea academică, „România jună" însufleţită de dorul, să vadă întreaga studenţime romînă organizată spre înlesnirea conlucrării ei solidare în anumite chestiuni de interes general, a decis să ia iniţiativa pentru ţinerea unei *conferinţi de delegaţi* a tuturor studenţilor şi societăţilor academice romîne, care conferinţă va fi lipsită de ori ce caracter politic. Scopul acestei conferinţe este afară de cunoaşterea reciprocă şi strîngerea legăturilor de frăţie aranjarea de congrese regulate studenţeşti romîne drept amfictionii naţionale şi modalităţile acestei aranjări, apoi alegerea unui comitet central studenţesc romîn şi eventual scoaterea unui ziar, care va represinta numai interesele studenţilor romîni din toate părţile. La această conferinţă vor lua parte numai delegaţii fie cărei societăţi academice şi grupurilor de studenţi neorganizaţi în societăţi, şi anume cîte 3 de la fie care spre a înlesni desbaterile şi luarea decisiunilor.

Seara după conferinţă am vroi să aranjăm spre întărirea solidarităţei studenţimii noastre o convenire festivă a tuturor studenţilor romîni de pretutindenea, la care îi invităm cu toată dragostea nu numai pe aceştia. ci şi pe acele persoane care poartă viu interes pentru progresul tinerimii noastre universitare, mai ales de oare-ce în cazul unei participări destul de mari la această convenire am dori să întreprindem cu toţii excursiuni la lucrile istorice. Locul pentru conferinţă şi convenire va fi probabil Iaşul, iar timpul finea lui Iulie sau începutul lui August st. n.

La invitarea noastră au respuns deja cele mai multe societăţi academice, făcîndu-ne şi diferite promisiuni pentru cari le mulţumim frăţeşte; mai remîne, ca şi celelalte societăţi şi grupuri de studenţi să bine voiască a ne respunde.

Apelăm deci cu căldură şi pe această cale la toate societăţile surori şi la ceilalţi studenţi, cari încă n'au putut respunde la apelurile noastre oficioase sau cari nu ne-au putut adresa privatim, necunoscîndu-le adresa, să respundă definitiv la propunerea noastră cel mult până la 8 Iulie st. n., ca pe baza acestor respunsuri să putem întreprindem paşii necesari definitivi.

Toate scrisorilor sunt a se adresa la soc. acad. „Romînia Jună", Viena VIII. Florianigase 12.

Cu toată dragostea
„pentru Romînia Jună"

Preşedinte *Gavril Teleagă*
stud. în drept.

Secretar *Dimitrie Mamerliu*
stud. în litere.

Litere-Ştiinţe-Arte

Sîngele Solovenilor. — Despre romanul d-lui Caton Teodorian, apărut în editura „Minerva", iată ce crede d. A. D. Xenopol:

Colaboratorul „Arhivei", atît de bine cunoscut prin frumoasele lui nuvele, a publicat una mai cuprinzătoare care iea proporţia unui roman.

Insuşirile autorului apar şi în acest cadru mai mare, în aceiaşi strălucită aureolă în care erau încadrate în tablourile mai mici ale novelelor sale. Ceia ce covîrşeşte este mai ales talentul de descriere, în adevăr superior, care face din d. Caton Teodorian un povestitor plin de farmec, întru cît d-sa ştie să deie viaţă tututor figurilor sale, iar încunjurimea în care ele se mişcă, este deasemenea reprodusă cu o bogăţie de amănunţimi într-adevăr uimitoare.

Subiectul este luat din viaţa unui proprietar de moşie şi se petrece la ţară. Un boier are doi copii, unul legitim şi altul făcut cu o ţărancă. Cînd cel legitim se intoarce din Paris de la studii, el prinde o mare ură şi invidie contra fratelui său, a cărui înrudire nu o cunoştea, din pricina voiniciei şi destoiniciei acestuia faţă cu propria lui slăbiciune. Legitimul corupe soţia celui natural, care în acest timp aflase că fiul boierului e fratele lui. Cînd el surprinde pe amanţi, vra să-i taie cu securea, dar nu are curajul să lovească în fratele lui, şi se aruncă într'o fîntînă.

Acest schelet este îmbrăcat cu multă artă şi îmbogăţit cu multe episoade interesante.

Cetirea „Sîngelui Solovenilor" este foarte plăcută.

*

Autorul dramatic ungur Franz Molnar spera să-şi vadă premiată la Academia din Budapesta piesa sa „Diavolul". Dar lucrarea fu decretată drept „imorală". Tradusă în germană, a fost jucată la teatrul popular german din Viena. Un critic, Franz Servaes, a declarat că autorul e „un Henry Bernstein ungur dublat de un Wilde". Compliment sau ocară?

*

A apărut volumul întăiu din *Chestiunea socială în România*, datorită confratelui nostru, d. St. Antim. Volumul acesta cuprinde: Problema politică şi chestiunea ţărănească. Problema noastră agrară, tratată pe larg în lucrarea d-lui Antim e bizuită pe cifrele cele noui publicate în urma răscoalelor ţărăneşti, precum şi pe desbaterile Parlamentare pe anul 1907—1908.

Preţul unui exemplar—peste 250 pagini —lei 2,50.

*

D. dr. Carol Grünberg, profesor de economie politică, la Universitatea din Viena, lucrează acum la un studiu asupra chestiunei agrare în Romînia. Lucrarea savantului economist austriac, va apare în cursul lunei viitoare.

*

Contesa Tatiana Suchotin Tolstoi, fiica preferată a maestrului Lew Tolstoi a publicat de curînd amintiri despre Turghenief. Tolstoi a fost multă vreme în termeni reci cu Turghenief; ei s'au împrietenit după ce acesta din urmă a stat vreme mai multă la Iasnaia Poliana, în 1878. Au rămas de atunci în corespondenţă, dar artistul Turghenief n'a admis nici odată ideile Apostolului Tolstoi şi vroia să-l readucă la literatura propriu zisă.

*

Max Nordau se arată sever pentru memoria şi munca cea mare a lui Brunetière. El socoate că cele 43 de volume scrise de el nu-l vor salva de uitare, cum nu-l va scapa nici titlul de academician. Nordau observă că dintre cei 500 de nemuritori ce a numărat Academia Franceză de la întemeiarea ei, abia 50 sunt încă cunoscuţi. Ceilalţi...

La Brunetière istoricul va trăi mai mult decît criticul.

*

Circus maximus la Roma. Bigot a făcut săpături pe locul unde a fost circus maximus, pe cheltuiala Academiei. Pînă acuma nu se cunoştea nici întinderea adevărată a circului nici amănuntele lui. Bigot a găsit locul lojelor şi linia carcerelor (în cari stăteau carele). A mai aflat lăţimea treptelor pe cari stăteau privitorii şi întinderea arenei.

Face apropiere însemnată între acest circ şi altele.

Bigot a făcut un plan în relief, care dă poziţia şi forma tuturor monumentelor antice, ale căror urme s'au mai aflat în Roma. Planul dă o icoană vie a Romei vechi, şi va fi o adevărată minune, cînd va fi gata. Cere un ajutor de la Academia franceză.

*

Duminică va avea loc la seminarul pedagogic universitar o producţiune muzicală, organizată de elevii şcoalei, cu ocazia închiderei cursurilor.

*

Primim la redacţie o broşură intitulată *„O vizită la Muzeele Luvrului"* dimpreună cu mai multe corespondenţe din Paris, scrise în anii 1905—1907 şi o schiţă *„Orbul Hristea"*, de prietenul nostru d. Dr. N. G. Dossios, profesor la Seminarul „Veniamin" din localitate. Broşură care e tipărită la tipografia d-lui *Goldner* ilustrată şi cu cîteva icoane, merită, din mai multe puncte de vedere, atenţiunea publicului cititor, de oarece, prin citirea ei face cunoştinţă cu *Parisul* şi minunele *Luvrului.* Autorul a destinat *prisosul* vînzărei acestei broşuri în folosul «*Vetrei Luminoase*» şi a scris dinadins schiţa din urmă *Orbul Hristea*, o amintire duioasă din copilărie.

Preţul 1 leu.

Să află la librăriile din localitate şi la autor.

Informaţii

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Instrucţia în afacerea căpitanului Constinescu continuă.

In cursul săptămînei viitoare se va da, probabil, ordonanţa.

Căpitanul Costinescu nu va putea fi judecat de consiliul de rězboiu, de cît in şedinţele din luna Iulie a. c.

○ Se ştie că ministerul de rězboiu hotărîse încă de anul trecut înfiinţarea unei herghelii la Graşi, în judeţul Neamţ.

La aceasta însă, s-a opus primăria comunei Iaşi, ştiut fiind-că Graşii se aflau în apropiere de Timişeşti şi prin urmare ar putea periclita isvoarele de unde se va aduce apa la Iaşi.

Chestia încă nu s'a tranşat şi serviciul zootechnic a fost însărcinat cu studiarea.

După cît ştim, la Graşi, nu se va mai înfiinţa herghelia, în schimb însă va funcţiona acolo numai un depozit.

● Membrii Camerei de meserii din localitate s'au întrunit azi dimineaţă la orele 9, în localul Camerei de comerţ şi au discutat mai multe chestiuni la ordinea zilei.

Şedinţa a fost prezidată de d. Şerban, preşedintele camerei.

● Ministrul de rezboiu a aprobat construirea unei căzărmi pentru regimentul 7 calaraşi din localitate, prefăcut în regiment de roşiori.

Planurile nouei construcţii au fost întocmite încă de anul trecut de serviciul de geniu de pe lîngă corpul 4 de armată, pe cînd încă acest serviciu funcţiona pe lîngă acest comandament şi care acum a fost concentrat pe lîngă ministerul de rezboi.

● Conform dispoziţiei ca premianţii în şcoalele secondare să fie aleşi de către elevi, la seminarul pedagogic din localitate, au fost aleşi următorii premianţi:

Clasa VI m.: pr. I, Simenski Teofil, pr. II Decusară Laurenţiu, pr. III Ganea Constantin, clasa IV: pr. I, Sterea Ioan, pr. II, Obreja Georges, pr. III Zugrăvescu.

● Profesorii liceului Naţional se întrunesc astă-zi în conferenţă pentru a se ocupa cu promoţiunea elevilor din ultima clasă, iar mîne vor decide asupra situaţiei elevilor din celelalte clase.

● In chestia falimentului Iacobi din Piatra am anunţat că banca Wachtel ar fi angajată cu 40,000 lei.

Rectificăm în sensul că acea bancă are de luat numai 12,000 lei şi că este garantată de un girant solvabil.

✱ Suntem rugaţi a atrage atenţiunea celor în drept asupra faptului că d-nii antreprenori, care fac lucrările în strada Palat, nu se îngrijesc ca să se ridice movilele de pămînt ca să aibă loc apa unde să se scurgă, mai ales acum în urma ploilor, cînd strada a fost inundată de apă.

O biată familie Renert, isgonită din Răducăneni, a fost inundată şi abia a găsit loc într'un beciu, care şi acesta a fost apoi cuprins de apă, rămănînd pe străzi fără nici un ajutor. Apa i-a luat toate lucrurile.

● Iată numele absolvenţilor şcoalei superioare de arte şi meserii din localitate:

Interni: Bolohan Ioan, Borliba Ioan, Chivulescu Eugen, Emanoil Gh., Gheorghiu Sterea, Gheonea Simion, Ghiţulescu Neculai, Grigoriu Mihai, Ionescu Alex., Lazăr Gh., Leahu Ion, Neculau P. Const. Răşcanu Ioan, Siriţeanu Alex., Strat Hristu, Ştefănescu Gh., Teodorescu Cont., Vasilian Mihai, Zamfirescu Teodor, Ciomărtan Neculai; externi: Costăchescu Emil, Focşa Ştefan, Dobreanu Neculai, Ionescu Aurel, Lăzărescu Traian, Lascar Olimpiu, Patriciu Petre, Zaharia Atanase.

*

Iată lista exactă a absolvenţilor liceului Internat:

Andriescu I., Neculau, Bottez, Radovici, Iordan, Părvulescu, Popescu, Popovici, Minovici, Ianoliu, Vasiliu C., Vasiliu N., Zarian, Marinescu, Cazan, Radu, Bălănescu, Crăciun, Stamatiu, Ralet, Crupenschi, Posa şi Buzdugan Alexandru.

● **O circulară.**—I. P. S. S. Mitropolitul Primat a trimes următoarea circulară I. P. S. S. Mitropolitului Moldevei şi Sucevei, cuprinzînd dispoziţiunile luate de Sf. Sinod, cu privire la „Pantahuze" şi care să fie comunicată tuturor parohiilor:

Sfîntul Sinod, în şedinţa din 14 Maiu a. c. modificînd regulamentul privitor la purtătorii condicilor de milă, am onoare a vă comunica, ca până la îndeplinirea formalităţilor cerute, pentru ca modificările aprobate să intre în vigoare, I. P. S. Voastră sunteţi rugat să bine voiţi a dispune cele de cuviinţă, ca chiar de acum purtătorii de pantahuze să se prezinte şi Prefectului Judeţului spre a le viza pantahuzele.—Modificările aprobate de Sf. Sinod a se face regulamentului în chestiune sunt următoarele:

Art. 3.—Strîngătorii de milă sunt datori în fiecare judeţ a se înfăţişa mai întăiu Protoereului şi Prefectului Respectiv, care vor trece în condică data de cînd se începe în judeţ strîngerea milelor de către purtătorii de condică.

Protoiereii şi Prefecţii privighează ca purtătorii de condică să nu umble mai mult prin judeţ decît este termenul fixat de Ierarchul Eparhiei.

Art 4.—Prin comunele rurale purtătorii de condici, să se înfăţişeze mai întăiu la preotul şi Primarul comunei respective, cari vor trece în condici, obiectele şi banii ce vor fi adunat de la creştini. La eşirea lor din comună se înfăţişează din nou la preot şi Primar, cari constată şi adeveresc în condică, cu semnătura lor, sumele ce sau adunat în comună, însemnînd data eşirei şi punînd şi pecetea bisericei şi primăriei.

La reşedinţele judeţene această constatare o face Protoereul şi Prefectul judeţului.

● Eri a avut loc botezul copilei amicului nostru d. avocat Emil D. Lefter. Naşă a fost d-ra Ecaterina Lefter.

Copilei i s'a dat numele de Madelena Ecaterina (Finchette).

La Serbarea familiară au asistat: d-na Gr. Demetrescu cu domnişoarele; d-nul şi d-na locotenent Sion, d-ra Alice Sion etc.

A oficiat părintele Agapi.

● Domnişoara Stroici, fiica d-lui dr. Ilie Stroici, s'a logodit cu d. T. Gr. Ghica Deleni.

DIVERSE

— D-na Pulcheria Bottez, soţia unui inginer din Brăila, venind în localitate, a fost victima unui furt.

Numita d-nă este găzduită la o rudă a sa, d-na Giurgeanu, din strada Păcurari No. 34; într'o şifonieră d-sa pusese o geantă în care avea suma de 2000 de lei în hărtii de bancă şi 500 lei în argint.

Servitoarea de la d-na Giurgeanu, anume Elvira Enăchescu, găsind şifoniera deschisă şi zărind şi geanta cu banii se gîndi că ar avea posibilitatea să'şi prindă nevoile şi făcînd un mic control în geantă, luă un bilet de bancă de 100 lei, crezînd probabil că e de 1000.

Odată avînd bani la îndămînă servitoarea se porni la tîrguit şi îşi cumpără de rochie, bluză etc.

Hoaţa a fost însă descoperită de d. sub-comisar V. Leahu, de la comisia I-a, care a arestat'o şi a trimes'o parchetului.

— In strada Gane No. 4 s'a declarat un caz de scarlatină.

Bolnava e o fatiţă de 9 ani a d-lui maior Lupescu.

— Luni, 16 Iunie, regimentul 13 Ştefan cel mare va face un marş până la Vaslui.

— D. Dimitrie Antonescu student al facultăţei de drept din localitate, a fost numit impiegat în serviciul exterior al finanţelor.

— La examenul de notari ce se va ţinea în ziua de 20 Iunie la prefectura de judeţ, s'au înscris: D. Simionescu, C, Covataru, I. Gherasim, din Podul-Iloaia.

Cumparaţi Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Ultime informaţii

● *Numărul din* Viitorul Social, *care apare mîine cuprinde un articol semnat de d. Gherea şi în care d-sa polemizează cu d-nii Stere şi Ibrăileanu.*

Asupra acestui interesant articol vom reveni în numărul de mîine.

● S'a pus în vedere învăţătorilor, că pe viitor, conform dizpoţiilor ministerului instrucţiunei publice, copiile de pe procesele verbale de inspecţie nu vor mai fi făcute pe coale de timbru, ci pe hârtie simplă.

● Revizoratul şcoiar a făcut cunoscut învăţătorilor, că până la 18 Iunie, să 'i comunice starea în care se găseşte şcoala, şi tot-dată să se arăte reparaţiile de care simte nevoia fie-care şcoală.

◕ Ministerul instrucţiunei publice a pus în vedere revizoratului şcolar ca cel mai tîrziu pînă la 25 Iunie să 'i trimeată un tablou de membrii corpului didactic primar din acest judeţ care la 1 Aprilie 1909 împlinesc termenul de gradaţie.

In acel tablou să se specifice la fie-care dată de cînd a intrat în învăţămînt, dacă a avut vre-o întrerupere şi dacă a avut un concediu mai mare de 3 luni.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei ca să puie în vedere funcţionarilor care sunt ofiţeri în rezervă, ca să facă cererele lor pentru dispensarea concetrărilor, din timp şi conform cu dispoziţiile ordinului ministerului de răsboi din 7 Iulie 1907, publicat în Monitorul Oficial No. 81 din 1907.

● Am vorbit la timp despre incidentul întîmplat în comuna Copou, unde mai mulţi studenţi au atacat cu pietre o trăsură în care se aflau domnii : Wurzian, vice-consul austro-ungar şi magistratul Mavrocordat.

Senatul universitar va fi chemat să se ocupe de această afacere. Rectoratul a cerut judecătoriei rurale, care urmează să judece afacerea la 18 c., să-i inainteze dosarul.

● In urma hotărîrei luată de d. Romulus Voinescu, inspectorul general al poliţiei, agenţii serviciului de siguranţă din localitate vor fi trimişi la Bucureşti spre a urma şcoala de antropometrie.

● Procesul de eri de la juraţi a durat pînă aproape de orele 4.

Juraţii, aducînd un verdict afirmativ, Curtea a condemnat pe Vasile Prisacariu la 3 ani închisoare şi 400 lei despăgubiri civile.

● Catolicii din localitate au sărbătorit astăzi „Joia Verde".

La catedrala catolică s'a oficiat cu o deosebită pompă serviciul divin de către episcopul Iosif Nicolai Camilli, la care a asistat un mare număr de credincioşi.

● Ofiţerii superiori din regimentele 13 Ştefan cel Mare şi 14 Roman care au plecat în marş de stat major, au ajuns eri la Trg.-Frumos.

De aci îşi vor continua marşul spre Roman.

● Autorităţile au fost înştiinţate că locuitorul C. Munteanu din Băiceni a împuşcat pe consăteanul său T. Harhas.

Din cercetările făcute s'au constatat următoarele :

Alalta-eri locuitorul Const. Munteanu se duse cu vitele la păscut.

De odată, într'un tufiş, văzu că mişcă ceva. Strigînd nu căpăta nici un răspuns şi atunci alergă acasă şi îşi luă puşca.

El crezu că în tufiş ar fi un lup şi strigă din nou.

Cum însă nu primi nici un răspuns, Munteanu descărcă un foc de puşcă, după care auzi nişte gemete.

Ducîndu-se la tufiş găsi pe nenorocitul T. Harhas scaldat în sînge.

Acesta a fost transportat la Tr.-Frumos şi internat în spital.

● Elevele şcoalei profesionale „Reuniunea femeilor romîne" vor trimite mîne seara, la Bucureşti, pentru a fi expuse la Expoziţie, lucrările executate de elevele şcoalei sub diriguirea maistrelor şcoalei.

Intre alte lucrări de valoare e de admirat un splendit „robe de chambre" comandat de M. S. Regină.

De asemeni picturile pe mătăsuri, catifea şi piele, executate de elevele d-nei profesoare N. Burghelea.

● Eri elevii şcoalei elementară comercială din localitate, sub conducerea d-lui profesor R. Tuffli, au vizitat fabrica de pielărie Ghelber şi fabrica de scaune din localitate, unde li s'au dat toate lămuririle.

Astă-zi elevii au vizitat fabrica de tutun, iar mîine vor vizita fabrica de ţesetorie Gheller şi abatorul.

Sîmbătă vor face o excursiune la Bîrnova, iar la întoarcere vor vizita fabrica de cărămidă de la Ciurea.

● Comisiunea examinatoare pentru examenul de doceuţă în specialitatea dreptului roman a d-lui Vasile Buşilă, a fost convocată pentru Simbătă 14 Iunie.

In această şedinţă se va ceti de către d. I. Th. Burada raportul asupra lucrărilor candidatului.

● **Universitare.**—D. profesor Grigore Demetrescu va examena pe studenţii care au urmat cursurile de drept roman cu d. profesor St. G. Longinescu, în zilele de 20—24 Iunie inclusiv.

— Vineri la ora 8 jum. sara, vor începe oralul la dreptul civil cu d. prof. D. Alexandrescu următorii studenţi :

Dima Ion, Manisali. Raileanu, Sturza Popovici Virgil, Venier, Clapon Gheorhe, Berea.

— D. Aurel Zeuleanu va examina pe candidaţii la examenul de drept internaţional, la 16 Iunie, ora 8 d.

— D. A. D. Xenopol a amînat examenele ce aveau să aibă loc astăzi şi mîne, pentru Simbătă la orele 8 dimineaţă.

— Vineri 13 Iunie vor fi examinaţi la dreptul civil I de dl. profesor Alexandrescu Dimitrie d-nii :

Gheorghe Berea, Ion Dima, D. Clapon, Doboş, Grănescu V., Manisali I., Popovici Virgil, Eug., Răileanu, M. Sturdza, Brumă, Tuffli E., Venier Ernest.

● *De la Belle-Arte.* — In primele zile ale lunei Iulie, se va ţinea la şcoala de Belle Arte, concursul pentru catedrele din nou înfiinţate: de Perspectivă, desemn după natură, şi antic, de istoria costumelor, Xilografie şi pedagogie.

Cu înfiinţarea catedrei de pedagogie, absolvenţii şcoalei, cari candidează la catedrele şcoalelor statului, nu vor mai fi obligaţi a urma cursurile de la seminarul pedagogic universitar.

— Lefurile pe lunile de vacanţie se vor plăti în ziua de 3 Iunie.

— Deschiderea expoziţiei şcoalei de Belle Arte, cum şi examinarea lucrărilor de concurs ale candidaţiler va avea loc în ziua de 25 Iunie la orele 9 dimineaţă.

● Domnii coloneli Grădescu şi Lupu care au făcut examinarea de fine de an a elevilor şcoalei fiilor de militari, au plecat aseară în capitală.

● Aseară d. I. Th. Burada, prim president al Curţei de apel, a plecat în capitală, de unde se va înapoia Simbătă dimineaţa.

● Iată cum s'au stabilit ieri congediile miniştrilor: d. Dim. Sturdza va pleca săptămîna viitoare la Karlsbad ; d. Em. Costinescu va pleca astă seară sau mîine la Govora apoi la Karlsbad ; d. V. Gh. Morţun va pleca săptămîna viitoare la Paris.

Interimatele vor fi ţinute ; d-nii Haret presidenţia consiliului, Anton Carp fiuanţele, I. I. C. Brătianu externele şi T. Stelian lucrările publice.

● Domnii maiori Kecais şi Alexandru Gheorghiu au plecat la Roman în vederea lucrărilor de Stat Major.

● Dl. Semei, funcţionar al comunei Tg.-Frumos a fost dat judecăţei pentru falşuri în acte publice.

● Licitaţia ce s'a ţiuut eri la Podul-Iloaia, pentru arendarea crîşmelor, s'a arendat una d-lui Filipescu cu 2.300 lei anual pe timp de 3 ani, şi alta d-nului Leizer Herman, tot pe termen de 3 ani, cu 2.380 lei anual.

● **Curtea cu juri.**—Inaintea Curţei cu juri, a venit astăzi spre judecare, procesul lui Vasile Rusan, din comuna Galata, acuzat de lovituri cauzătoare de moarte.

Din actul de acuzare rezultă că V. Rusan, în seara de înviere a venit în mahalaua Trei-Calici cu mai mulţi băietani din Galata şi s'au pus la chefuit.

Cînd a înoptat bine, aceştia au pornit spre casă pe şoseaua Galatei şi pe drum au întîlnit nişte băeţi, care rideau de ei.

Vasile Rusan şi cu ceilalţi tovarăşi au început să fugărească pe băeţi şi văzînd pe bătrînul Vasile Creţu, care nu era departe de aceştia, îl rugară să'ı prindă.

Acesta însă nesatisfăcîndu-le dorinţa a fost atacat de Rusan şi de ceilalţi.

In momentul acesta trecea pe acolo şi locuitorul Vasile Lungu, care făcu mustrări lui Rusan pentru că'l bătuse pe Creţu.

Acesta se repezi la gardul cantonierului din apropiere şi rupînd o scîndură din gard lovi pe Lungu în cap, lăsîndu-l in nesimţire.

Transportat la spitalul Sf. Spiridon, Lungu încetă din viaţă.

Acuzarea a fost susţinută de d. prim-procuror Ghinea Ionescu.

Acuzatul a fost aparat de d-nii advocaţi : St. Georgescu şi Toma.

Juraţii aducînd un verdict negativ, Curtea l'a achitat.

*

Mîine Curtea va judeca ultimul proces din această seziune.

● Duminică, 15 Iunie, ora 9 p. m. va avea loc, la Berăria Zimbru, o mare serbare muzicală şi literară, organizată de asociaţia Medico-Farmaceutică din Iaşi.

Pe lîngă concertul ce se va da de muzica militară, monologuri spuse de distinsa noastră artistă doamna Pruteanu, şi Ceremonia din piesa lui Molière „*Bolnavul închipuit*" jucată de studenţii în medicină etc. etc. ; se vor face şi proecţiuni de caricaturi actuale, un gen de distracţie pe cît de inteligent, pe atît şi de plăcut.

Vor lipsi confetele, căişorii şi alte jocuri plictisitoare.

E de prevăzut o mare afluenţă la această serată, la care 'şi va da întîlnire publicul cel mai select.

● **Judiciare.** — In procesul pentru anularea testamentului defunctului colonel Rosnovanu, au pledat ieri : dl. Orleanu-Galaţi pentru reclamantul maior Ghica şi d. P. Missir pentru casa bisericilor, legatara universală a averei colonelului.

Continuarea desbaterilor s'a amînat pentru luni, 16 c. Atunci vor pleda : d. M. B. Cantacuzino, pentru apelant şi d. C. G. Dissescu, pentru casa bisericilor.

— La secţia I-a a Curţei urma să se judece eri apelul procurorului general în contra sentinţei trib. Fălciu prin care a fost achitat căpitanul Al. Mustea, ajutor de primar dela Huşi—şi condemnaţi mai mulţi evrei, cari au uşurat unui recrut Bercovici, să obţie un certificat că este unicul fiu al mamei sale văduve.

Curtea a admis proba testemonială şi a cerut să se aducă două certificate, unul de la primăria Huşi, altul de la primăria Vaslui necesare în cauză—şi a amînat judecarea pentru ziua de 21 c.

— Trib. s. II-a a admis eri cererea de eliberare pe cauţiune, făcută de Tescu, unul din cei 3 funcţionari, cari au comis falşuri la primăria P.-Iloaiei.

● Duminică 15 c., dela orele 2 p. m. va avea loc la Teatrul Naţional, obicinuita producţie de fine de an a elevelor şi elevilor Conservatorului din Iaşi.

Programa pe care e vom publica mîne în întregime cuprinde 2 părţi.

Biletele la Thalia.

● Misterul omului cu masca de fer (L'homme au masque de fer)—o pagină din Istoria Franţei, epoca lui Ludovic al 14-lea, este una din scenele importante cuprinse în noul program al teatrului Cinematografic Pathé Frères Paris (grădina Cuza-Vodă Palatul Creditului Urban).

Acest interesant şi instructiv program mai cuprinde şi întreaga afacere Dreyfus. Acuzarea, condamnarea şi reabilitarea căpitanului în toate amănuntele, toate persoanele marcante care au jucat un rol principal în această chestie, apar însufleţite pe pînza-scenă şi întreaga desfăşurare durează aproape o jumătate de oră.

Ministrul de răsboiu al Franţei a pus la dispoziţie armată spre a se reconstitui scenele de degradare şi reabilitare ale căpitanului Dreyfus.

Programul mai cuprinde un mare număr de scenemice şi sportive şi e unul din cele mai alese din această stagiune.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 12 Iunie

Se petrec lucruri grave în guvern

— Consiliul de miniştri de Marţi —

Bucureşti.—In cercurile politice au transpirat eri dimineaţă faptele importante ce s'au petrecut în ultimul consiliul de miniştri şi cari sunt de natură a aduce mari tulburări în guvern şi în partidul liberal

Incă de Marţi seara s'a ştiut, că s'au petrecut lucruri serioase în consiliul de miniştri şi un ziar guvernamental a căutat chiar să prezinte cele petrecute ca o scenă mişcătoare produsă prin felul cum miniştrii au exprimat regrete d-lui Sturdza pentru rezultatul nenorocit al duelului de la Craiova.

Lucrurile însă nu s'au petrecut ast-fel. In realitate s'a dat pe faţă fondul sentimentelor pe care le nutresc d-nii Sturdza şi Ionel Brătianu.

Iată cele petrecute :

*

Inainte de a cerceta lucrările curente, consiliul de miniştri a exprimat primului ministru regrete pentru cele întîmplate la Croiova.

D. Sturdza a răspuns :

— *Nu mi-am închipuit nici-odată, că după o muncă de 60 ani pusă în serviciul patriei, voiu fi astfel răsplătit. Nu sunt mâhnit numai pentru cele ce se întîmplă fiului meu, mâhnirea mea este mai mare încă pentru-că am constatat cu această ocazie că nici partidul, nici acei cari trebuiau să fie alăturea de mine, nu numai că nu m'au susţinut, dar au lucrat în potriva mea. Aceste toate pe cînd acelaş partid şi aceiaşi oameni politici susţineau şi apărau pe unii care nu meritau o astfel de solicitudine.*

Am lucrat alături de Ion Brătianu şi am învăţat de la dînsul că un bărbat de Stat trebuie să se supuie nevoilor şi evoluţiilor vremilor. De multe ori a lucrat şi el contra dorinţelor lui şi aşa am facut şi eu în ultimul timp....

D. Ionel Brătianu întrerupînd :

— Multe din ideile tatului meu nu se potrivesc vremurilor de astă-zi.

D. Sturdza continuînd :

— Ştiu, nimeni n'a făcut însă din Ion Brătianu ceia ce aţi făcut din mine : o cîrpă şi mai mult nu veţi face.

Cînd d. Ionel Brătianu a vrut să riposteze, d. Sturdza a răspuns scurt :

— Şi acum să trecem la rezolvirea lucrărilor curente.

*

Miniştrii au plecet dela consiliu astăzi dimineaţă.

D. Sturdza n'a mai primit pe nimeni şi a avut o lungă convorbire la d-sa cu D. Kalinderu, cu care a şi plecat eri dim. la Sinaia, de unde s'a reîntors aseară la 9.20.

*

Mai mult n'a transpirat încă.

Dovadă insă că se petrec lucruri grave în guvern, e că dl. Em. Costinescu care trebuea să plece azi în concediu, a amânat plecarea pentru cîteva zile.

Comisiune mixtă

Bucureşti.— Astă-zi dimineaţă s'a întrunit la ministerul de externe sub preşidenţia d-lui Saligny o comisiune mixtă ruso-romînă care să se ocupe cu delimitarea fruntariei ruse în dreptul Prutului şi pe o întindere de vr'o 600 Km.

Delimitarea se face în dreptul gurei Dunărei.

Ştire desmintită

Bucureşti. — Autoritătile militare desmint ştirea *Epocei* că d. căpitan Zizi Cantacuzino, aflat încarcerat, n'ar avea voie să comunice cu nimeni, nici măcar cu tatăl seu.

Starea majorului Sturdza

Bucureşti.—Starea majorului Sturza nu este atît de satisfăcătoare cum s'a crezut pînă acum.

Astă-noapte majorul a avut temperatură şi s'a constatat formare de puroiu.

A fost nevoie de o nouă curăţire a rănei şi aplicarea unui alt pansament.

Un tuast al Regelui Carol

Bucureşti. —Se ştie că M. S. Regele a fost vizitat la Sinaia de o delegaţiune a armatei austriace în frunte cu şeful statului major.

In timpul dejunului M. S. a rădicat următorul toast.

„Sunt foarte bucuros de a putea saluta în mijlocul nostru, chiar în anul jubilar al M. S. Imparatul şi Rege suprema noastră căpitănie, pe şeful de stat major şi pe reprezentanţii armatei imperiile şi regele şi profit de acest plăcut prilej de a rădica un pahar în sănătatea Augustului vostru suveran.

Privim cu sincere admiraţii asupra bine cuvîntatei sale domnii de 60 ani şi rugăm pronia cerească să dăruiască M. Sale încă un lung şir de ani pentru fericirea credincioaselor sale popoare şi bucuria noastră a tuturor care 'l iubim.

Insufleţit de aceste sentimente vă rog să ne unim glasurile pentru a striga trăiască M. Sa Imperiaiă şi Regală.

Noui ororuri ale bandalor greceşti

— Mai mulţi romîni omoriţi —

Constantinopol.—Atacurile greciior contra romînilor macedoneni au sporit în ultimul timp.

Acum cîte-va zile, un elev al şcoalei de comerţ româneşti din Salonic a fost asasinat.

Acum două luni familia copilului fusese încunoştiinţata că trebuie să'şi scoata fiul din şcoala românească.

De asemeneni activitatea bandelor în vilaietul Monastir a sporit. ¡După rapoartele consulare, de la 1 Iunie pînă la 16 Iunie, 35 oameni au fost victimele bandelor şi asasinatelor politice.

Şeful de bandă Panitza, asasinul lui Sarafoff a dat foc la 16 Iunie unei ferme din Oba, districtul Zihna, omorînd 2 oameni.

Mareşalul Ibrahim Paşa, fostul comandant al corpului III de armată din Salonic a primit instrucţiuni foarte serioase pentru represiunea bandelor.

Evenimentele din Persia

— Amănunte asupra ororilor comise —

Teheran.—Agenţia Reuter confirmă că bombardarea parlamentului s'a făcut eri după ce cluburile politice au tras întâi asupra trupelor.

Naţionaliştii, după sosirea trupelor de ajutoare au ocupat poziţiuni pe acoperişurile caselor, trăgînd asupra cazacilor cari au pierdut 15 oameni ucişi, 3 ofiţeri şi 20 oameni.

Perderile infanteriei nu se cunosc.

Parlamentul a fost aproape distrus de soldaţi şi alte case au suferit stricăciuni.

Au fost ucise mai multe persoane care treceau pe străzi, în momentul bombardărei.

Preşedintele parlamentului, şi numeroşi şefi şi membri ai cluburilor politice, redactori de ziare, s'au refugiat la legaţiunea engleză. Reprezentanţii Angliei şi Rusiei au invitat pe Şah să ia de urgenţă măsuri pentru restabilirea liniştei, punîndu-i în vedere că guvernele lor l'ar face responsabil

Şahul a dat cele mai depline asigurări.

*

Londra.—Cu privire la cauza încăierărilor, legaţiunea persană de aci a primit o telegramă din Teheran, spunînd că din cauza escitaţiunei din oraş trupele erau consemnate ; un detaşament trecînd prin faţa moscheiei, unde era multă lume adunată, s'au svîrlit bombe printre soldaţi, omorînd pe mai mulţi. Atunci au început încăierările.

Acum e linişte la Teheran. Şahul a ordonat aplicarea legei marţiale în oraş.

*

Europenii din Teheran nu sunt ameninţaţi, sunt ameninţaţi însă cei din Tarbis şi Ourmia.

Vapor înecat

Lacorogne. — Transatlanticul spaniol „la Rache" venind din Buennos Ayres s'a scufundat lîngă Muros, Numărul victimelor nu se cunoaşte.

O interzicere

Petersburg.—O hotărîre a senatului interzice tuturor funcţionarilor de la Stat şi comună de a se înscrie în partidul Cadeţilor s'au într'un partid cu aceleaşi tendinţe.

Prima Societate Fraternă Israelită

Fondată în Iaşi. suburbia Păcurar la 15 Aprilie 1875

INŞTIINŢARE

La 29 Iunie a. c. urmînd a se face alegerea unui medic de către adunarea generală a membrilor Societăţei, se pune în vedere d-lor medici aspiranţi la această funcţiune de a presenta ofertele scrise la secretariatul societăţei până în ziua de 21 Iunie a. c. ora 6 seara.

Pentru ori-ce informaţiuni cît şi asupra condiţiilor contractului a se adresa secretarului la cancelaria societăţei în fie-care zi de lucru de la 9—12 şi 2—6 p. m.

Comitetul.

No. 128.—Iaşi 12 Iunie 1908.

S'A PERDUT de vre-o 2 săptămîni, între Piaţa Unirei şi Teatru, o bursă (pungă) de aur, de lanţ subţire cu încuetorea masivă şi ajurată înăuntru cu 2 compartimente, avînd o mărime de vre-o 15 centimetri pe 11 centimetri şi conţinînd o batistă şi vre-o 25 lei. Cine o va aduce la d-nul Dimitrescu, în strada Carol 14, va primi o bună recompensă.

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi ; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti ; Băi moderne de porţelan

— Speciale pentru : Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi ; Orchestră bună ; Baluri de două ori pe săptămînă ; Poştă şi Farmacie ; Medic cu un intern în permamenţă ; Masseur şi Masseuză speciali ; *Bucătărie aleasă* ; **Direcţiune nouă**.

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliu cu *sarea de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiță-vă a cumpara din puținile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Prețurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat postal

Se garantează servicin cel mai Prompt și conștincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpușneanu No. 10.

Legâtoria de Carți și Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpușneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie și să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Haincle** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteți întrebuința n'aveți de cît să le trimiteți spre a fi curățite și văpsite ca și noue la

Cea mai bună și Renumită

Boiangerie și Curătătorie chimică

Se spală se curăță și se vopsește ori-ce haină de barbați Dame și copii. Primesc ori ce reparație de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poștală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată țara.

— SERVICIUL PROMPT ȘI CONȘTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iași, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sfț. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de aceasta branșă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856.—Premiată de 6 ori

Casa de Incredere

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocuește Pasta Zed și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folosește de minune în contra **irritațiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** și la *diverse* Farmacii

GRILLAGES 1 m de haut. 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietăr, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și în general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație luminătoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 459.—IAŞI, Sîmbătă 14 Iunie 1908

UN VIS BOLNAV

In jeţu-i de piele stă căzut pe gînduri Nababul.

In frumoasa sală istorică a măreţului său palat cu marcă princiară, are în faţă portretul lui Andronic Cantăcuzino, primul strămoş amintit în cronicile ţării. O figură tearsă de vreme, o căutătură întunecată ca şi adîncimea timpurilor. Sus pe plafon se desfăşură judeţul lui Leon Vodă, în care jupăneasa Ilinca a lui Costantin postelnicul cere dreptate răzbunînd în sîngele Leurdeanului moartea jupânului ei supt Grigore Ghica Vodă.

In dreapta şi în stînga alte chipuri de ale Cantacuzinilor, Voevozi, logofeţi, cronicari şi mari filantropi.

E un mediu, care te dispune la adîncire istorică, şi vrînd nevrînd legi trecutul cu prezentul; iar umbra foştilor Voevozi şi Veliţi boeri strămoşi ai neamului Cantacuzino, face să cadă într'o visare de adîncă mulţimire pe fericitul urmaş.

Un mare portret în oloiu al Nababului întrece în măreţie pe toate cele vechi şi figura răstrănepotului e sorocită de mîna pictorului maestru să vorbească urmaşilor de nepilduita asemănare între strămoşi şi urmaşi.

Ca o scînteere trecu prin mintea Nababului visul de aur al strămoşilor săi:

Reînvierea Bizanţului!

Impărat creştin pe tronul Sultanilor! Şi a fost unul din Cantacuzini, primul Voevod Şărban Cantacuzino, care în pragul domniei Munteniei visa Scaunul Ţarigradului, prin ajutorul celui mai mare generalism al timpului—Eugène de Savoie.

O revenire la trecutul glorios al Imperiului bizantin, alungarea Turcilor din Europa, întoarcerea lucrurilor la matca lor, iată visul lui Şerban Cantacuzino, Vodă al Ungro-Vlahiei!

Din seria de portrete ale Cantacuzinilor, ochii Nababului se opriră pe chipul Voevodului Şerban, şi tot planul urzit de îndrăzneţul şi visionarul Domn licări în mintea urmaşului de azi.

O cuprindere în sine cu gîndul şi legîndu-şi zi de zi toate scările mărirei, îşi ceti în chipul gîndului tot rostul acestui suiş.

....Şi eu sunt primul sfetnic al Coroanei! Soarta a fost prea darnică cu mine! Averile mele întinse şi nenumărate, cîntărire pentru mult în alegerea mea de şef de partid. Toate aceste valori din afară trebue să le schimb în puteri din lăuntru. Şi dacă pe mine soarta m'a înlesnit ca să rădic prima treaptă a puterei în stat constituţional, e foarte înţelept lucru de a mă folosi de puterea mea vremelnică pentru a asigura în clasa marilor moşieri şi bogătaşi ai ţării toată puterea politică.

Poate cu alţii soarta să nu fie aşa de miloasă ca cu mine! Poate ca cu trecerea de vreme alte năzuinţe să încolţască în ţară; şi cum, supt regimul constituţional, jocul puterilor în stat poate urca spre suiş pe cei vrednici la muncă şi iscusiţi la minte, se prea poate ca într'o zi, asemenea inşi să ia locul celor cu tradiţie şi neam.

Mulţumit în sine de plămada ideii, instinctul de clasă făcu să răsară în minte epoca reglementară cînd toată viaţa politică era închisă într'un cerc ingust de 50 de mari boeri cu venituri grase fonciare.

Iar generaţiunile de urmaşi în linia Cantacuzino, vor avea ce vorbi de fericitul urmaş, care a putut lega scînteia de înălţare a neamului Cantacuzino, pe tronul Bizanţului, cu visul frumos al reînvierei privilegiilor de clasă.

Ar fi cel mai mare serviciu ce aşi aduce clasei boereşti, întrebuinţînd puterea mea trecătoare pentru reînvierea şi precumpănirea clasei boereşti în rostul trebilor obşteşti ale ţării.

Mijlocul?

Din visul aurit al sălii istorice nababul fu trezit de un sunet de clopoţel. Feciorul deschise grabnic uşa şi lăsă să intre în lăuntru pe ministrul de finanţe.

Portofoliul cu acte de stat fu rînd pe rînd discutat, găsindu-se formula de dat în rezolvirea celor mai multe dintre ele.

Era cel mai bun tovarăş, cel mai intim sfătuitor, cu care Nababul simţea adesea deosebită plăcere să se consulte! La lumina minţei colegului de la finanţe, primul ministru se simţea sigur şi că soluţiile date vor fi cele mai drepte.

Iar alunecînd din vorbă în vorbă de la cele politicesti la cele de demult, gîndurile care frămîntase cîteva minute mintea Nababului, se închegară în propunerea: că ar fi cel mai prielnic moment ca faţă cu situaţia de azi a ţării, să se revină la stările vechi cînd boerimea ţării era mare şi tare. Şi ce nimerit prilej se va da dumitale, să te pui în capul acestor mişcări şi să redai boerimei toată splendoarea, de care te îmbeţi în lăuntrul acestei sale.

Instinctul de clasă lumina ochii Nababului; iar ministrul de finanţe, grăbit de a-şi lua ochii de pe pereţii încarcaţi cu portrete istorice, se opri ţintă în faţa propuitorului, măsurîndu-i gîndul în figura-i adînc mulţumită.

— Catone, şefule, că a fost Catone, şi n'a putut întoarce lumea îndărăpt! Păţania lui Catone slujeşte de pildă ori şi căruia dintre noi. Eu după visuri nu umblŭ. Strămoşul d-voastră Şarban Vodă a visat coroana Bizanţului, dar n'a izbutit. Din parte-mi cred că e o mare naivitate a mai gîndi la lucruri de acestea! Lumea merge aşa cum merge, dar tot înainte. S'o dai îndărăpt nu se poate.

— Va să zică nu se poate! Eu tot cred că s'ar putea, dacă s'ar găsi omul.

Inde irae....

O prapastie adîncă se sepase din acea clipeală între Nababul ce visa năluci, şi între ministrul de finanţe care opuse cuvinte temeinice.

Instinctul unuia se izbi de rostul ideii altuia.

Iar dacă în veacul al XX-lea se plămădesc asemenea visări deşarte, e că cel ce a ajuns unde n'a visat, de ce n'ar mai visa şi cele ce n'au să se mai întîmple?

***

IN PLINA CRIZA

Partidul liberal şi guvernul se află în plină criză.

Am zis în primul loc partidul liberal, pentru că criza actuală nu este expresiunea unor simple împrejurări de saturaţie sau imposibilitate de a continua o guvernare, ci expresiunea unei profunde descompuneri a formei de vieţuire a partidului liberal de la noi.

Liberalismul nu este la noi—cum aiurea—în plină criză. Din contra condiţiunile sunt din cele mai prielnice, pentru dăinuirea, încă pentru multă vreme, a liberalismului. Romînia a întrat de abia în faza de capitalizare, de industrializare, şi în faza aceasta liberalismul îşi are rostul şi chemarea lui, menirea de a contribui la anumite schimbări.

Criza a cuprins, însă, partidul liberal—organizaţia lui intimă. Formele de pînă acum nu mai sunt mulţumitoare, poate chiar neîncăpătoare.

Avînturi nuoi, idei altele, năzuinţi necunoscute odinioară, îşi fac drumul cu încetul şi cer să fie lăsate a întra în făgaşul programelor noastre politice

Aceasta este obîrşia crizei lente, care din cînd în cînd îmbracă o formă acută—cum iè cazul special de pildă şi în care bătrînul Sturdza apare atît de nedreptăţit şi amărît.

De sigur că acei care ştiu să priveasă lucrurile numai la suprafaţă, îşi închipuie că întîmplarea cu încurcăturile din armată şi rolul odios jucat în această ocazie de unii politiciani, ar explica criza care a izbucnit de două zile. Inexact! Criza este mult profundă, ea priveşte însă-şi temelia organismului.

In partidul liberal se ciocnesc astă-zi curente diferite; o luptă crîncenă s'a încins; nuanţele stau faţă în faţă, dar trebuie s'o recunoaştem dispunînd de forţe inegale. Evoluţiile vremei au întărit pe unii, au slăbit pe alţii. Viitorul nu poate fi al tuturor şi uşor se poate prevede al cui va fi succesul final.

Dar lupta aceasta nu este de o zi şi nici de un an; ea nu se poate termina fără victime,—prima trebuind să fie însu-şi prototipul tradiţiei, adică şeful de astă-zi.

Iată de ce am zis că partidul iè în plină criză. Asta nu însamnă, însă, că liberalii nu vor continua a guverna. Criza din partid nu va periclita încă pentru moment situaţia guvernului. Lucrurile se vor aranja, guvernul Sturdza va continua a dăinui—dar şi lupta în partid nu va conteni un moment. Din contra, ea va deveni din ce în ce mai acerbă.—Sor.

CRIZA în GUVERN

Incidentul militar a fost declarat închis în ce priveşte pe maiorul Sturza. Eşirea regretabilă a duelului a stors lacrimi de... Filipescu pînă şi *Epocei*, al cărei patron a ştiut să opereze subţire—grobian şi în afacerea aceasta.

Inchis incidentul în privinţa aceasta, afacerea militară a intrat, însă, pe o cale neaşteptată şi a dat loc unei crize în guvern.

D. Sturza s'a simţit dureros atins în afecţiunea sa de tată şi în situaţia pe care i-a creat-o d. Ionel Brătianu.

Căci este evident că ministrul de interne a avut o parte misterioasă din cele mai regretabile în incidentul fiului primului-ministru.

Este, iarăşi, evident, că d. Brătianu n'a operat din proprie iniţiativă, ci cine-va a reuşit să-l convingă că-ar putea exploata în favoarea politicei sale acel incident Sturza-fiul.

Şi d. Brătianu a luat cîmpii şi şi-a pus în gînd să devie chiar acum şeful partidului liberal, iar nu după o eventuală retragere sau după împlinirea unui eveniment, natural să se împlinească la vrista d-lui Sturza.

Şi d. Brătianu a şantajat. A făcut presiuni nepermise asupra d-lui Sturza, care era cu atît mai îndurerat de situaţia ce şi-o crease maiorul Sturza, cu cît acesta este unicul copil al bătrînului bărbat de stat.

Acelui şantaj brătienist i s'a datorit subita împlinire a vacanţei ministeriale tocmai prin acel Al. Djuvara, la numirea căruia d. Sturza opuse toată rezistenţa. Si tot şantajul acela a îndepărtat pe d. Creangă, favoritul d-lui Sturza, de la directoratul casei rurale.

In cele din urmă şi primul ministru a înţeles lucrul acesta şi a ţinut miniştrilor—în special celui de la interne—limbajul cunoscut cititorilor.

Acesta nu mai este un incident politic, care ar putea fi aplanat, ci inseamnă declararea luptei între Sturza şi Brătieni, acea luptă care a răsturnat guvernul şi rîndul trecut.

Cum nici o idee nu stă la baza acestei lupte, ei numai dorul unei grave nule de a se rădica tot mai sus şi cum arma ce a întrebuinţat-o d. Brătianu este din cele mai meschine—simpatia ţărei va fi de partea d-lui Sturza.

„Domnia legilor"

Avem la cîrmă un guvern liberal. O parte a acestui guvern şi o bună parte a partidului liberal sunt chiar liberali cu epitete: poporanişti, generoşi, ultra-democraţi. Cu monopol. Căci faptul că d. Take Ionescu s'a pus în fruntea unui partid cu idei înaintate, este socotit ca o simplă aventură îndrăzneaţă din partea partidului liberal-generos-poporanist etc., şi nu este secret pentru nimeni că, la vreme, partidul cu epitete multe va face uz de tot democratismul de care dispune, spre a face lucruri frumoase.

Dar partidul cu epitete şi cu monopol admite bucuros orice politică contrarie: face cartel cu nobilul şi iubitorul de popor Filipescu şi vorbeşte cu respect de d. P. P. Carp, fiindcă acesta are idei foarte generoase pentru ţăranul romîn.

Şi libertatea presei, garantată de Constituţie, are mare trecere la partidul generos şi poporanist.

D. Haret, care este un poporanist cu motive bine pronunţate de anarchist, care a resculat pînă şi pietrele cu broşuri incendiare, este, tot-o-dată, şi cunoscutul autor al circulărilor cari îndemnau pe învăţători să confisce broşurile şi ziarele, cari n'ar tipări că d. Haret este un mare patriot.

La Iaşi apare revista socialistă *Viitorul Social*. La ea colaborează şi Gherea, care a fost doar un fruntaş între acei, cari au emigrat astăzi cu principiurile la partidul poporanist.

Tocmai de aceia *Viitorul Social* este un pericol şi ordine au fost date ca ea să fie confiscată.

Oficiul poştal Giurgiu a scris chiar un preţios document în această privinţă: „*Coletul*, scrie oficiul, *conţinînd* „Viitorul Social" nu s'a remis la destinaţie, în urma avisului poliţiei locale".

Confiscarea publicaţiunilor, expulzarea meseriaşilor, împuşcarea ţăranilor—iată programul de acţiune al partidului liberal—generos—poporanist—partea *progresistă* a vechiului partid liberal-naţional.

D. Ionel Brătianu a atras în partid pe Social-democraţii—de odinioare spre a reînvia, în ansamblu, politica detestabilă, de acum două zeci ani, cînd ţara era dată pradă la al-de Radu Mihai.

Firma noului partid este o mare complicaţie de democratism, fondul, însă, ie foarte meschin.

CATE-VA NOTE

Fostul director al institutului meteorologic, d. St. Hepites, s'a înscris în partidul conservator pur, adică în partidul în care d. Carp ie Soarele, Nababul—Luna, d. Filipescu—Furtuna şi d. Marghiloman—ploaia de franci.

Inscrierea d-lui Hepites a atras după ea o scrisoare a Nababului, care merită să fie cunoscută:

Am primit cu osebită plăcere *epistola* ce mi-aţi adresat pentru înscrierea în rîndurile partidului conservator.

Alipirea oamenilor cinstiţi şi culţi constitue puterea şi mîndria partidului nostru.

Hotărîrea dv. *spontanee* şi *nestrămutată* onorează atît pe acel ce o manifestă cît şi partidul căruia se adresează.

Am dar onoare a vă comunica *înscrierea dv.*, în rîndurile partidului conservator.

*

Figură extra-ordinar de plastică şi de mişcătoare, spicuită în *Paloda* de la Bîrlad:

Sub razele de *aur blânde*, care *fulgerau strălucitor* din focul sacru al veşniciei, *îmbrăţişându-se cu adierea dulce a zefirului*, păşeşte maestos convoiul ce'n *liniştea lui tainică opreşte ochii cari aleargă şi chiamă inima ce bate s'admire ziua de mărire*, în care se înalţă din mormînt, umbra sfîntă a acelui care a fost.....

Recapitulare: raze de aur blînd; fulgeră strălucitor (aurul blînd); focul sacru se pupă cu adierea dulce a zefirului; liniştea tainică (există şi linişte tumultoasă) opreşte ochii cari aleargă şi chiamă...

OAMENI ŞI LUCRURI

Şcoală de alegeri

Numai în mod vag şi din oare care notiţe de gazete cunosc noua dispoziţie ministerială cu privire la instituirea sau recrutarea premianţilor în şcolile secondare.

După această dispoziţiune ar fi vorba ca elevii să aleagă, ei în de ei, pe cei mai merituoşi, pe cei mai vrednici de a figura ca premianţi.

Detalii nu cunosc; nici nu există pînă acum vr'un studiu statistic ori vr'o anchetă asupra rezultatelor ce s'ar fi obţinut prin această metodă nouă. Presupunem că ea are de scop de a face apel la bunul simţ al şcolarilor, de a-i pune, pe dînşii, din vreme în faţa unei probleme serioase şi mari, în faţa unei responsabilităţi însemnate, cum este acea de a proclama ei însuşi pe cei mai buni, sau pe cei mai harnici, din rîndurile lor.

Psihologiceşte lucrul e interesant şi chestiunea merită luarea aminte. Dar problema în sine e din cale afară complicată şi are diferite înfăţişeri.

Ce este premiantul? După tradiţie, elevul cel cu note mai mari, de ordinar cel mai harnic la învăţătură, cel mai cuviincios şi mai exemplar la purtare. Dar, cu toate aceste însuşiri la olaltă, formează copilul în adevăr tipul celui mai *bun* sau mai merituos?

In clasificările şi distincţiunile aceste, întră fără îndoială o bună doză de artificii şi în succesele şcolarului joacă un rol important educaţiunea, creşterea primită în familie, eventual mijlocul de a fi pregătit acasă de vre-un meditator, adeseori gradul de cultură şi situaţia socială a părinţilor: atîtea împrejurări cari determină adeseori notele mari obţinute de elevi şi avantagii pe care alţi celegi nu le întrunesc şi care-i determină inferioritatea. E posibil chiar, din toate aceste puncte de vedere, că şcolarul secundar să fie mai just apreciat de către tovarăşii sei din clasă, de cît din partea profesorilor cari cîntăresc mai puţin împrejurările,—de cît rezultatul,—răspunsurile la lecţiuni.

Şi atunci se prea poate ca dînd chestiunea premianţilor pe mîna elevilor, aceştia să cîntărească mai drept meritele şi demeritele, ocupîndu-se de detalii, cîntărind circumstanţele după elementele nuoi de care nu ţineau seamă îndeajuns profesorii.

Pe de altă parte însă lucrul e mai puţin luminos.

Medalia are reversul ei şi e posibil ca în jurul dreptului nou de a „alege" premianţii, elevii imitînd „suveranitatea poporului" să-şi desfăşure o activitate zeloasă, dar puţin lăudabilă, punîndu-şi în evidenţă defectele sufleteşti şi nu calităţile.

E posibil ca să avem atmosfera din ce în ce mai viţiată prin o invidie precoce desvoltată în mentalitatea uşor impresionabilă a copiilor şi să asistăm la otrăvirea înceată, gradată, a unor suflete pe care avem tot interesul de a le feri neatinse, de a le ţinea departe de agitaţii meschine sau frivole.

La noi nimic nu e mai contagios şi mai primejdios de cît spiritul de momitărie politică şi de aceea tot ce aminteşte o manifestare „electorală" trebue evitat cu băgare de seamă şi e imprudent a se asvîrli generaţiile de elevi într'un joc „de-a alegerea premianţilor" care va degenera în mod fatal într'o mică şcoală electorală pentru crearea Caţavencilor şi Farfurizilor de mîne. **Rodion**

Metafizică Politică

Ideea conducătoare de evoluţie umană nu poate să formeze o şcoală autoritară, care să aducă conştiinţa în stare de sclăvie pentru că armonia conştiinţei face raţiunea unei şcoale liberale.

Nu vedem noi că viaţa care animează societatea are cu atît mai multă intensitate cu cît viaţa individuală este mai intensă?

Societatea e bun organism de idei, această concepţiune tinde a predomina în viaţa politică şi ştiinţifică, aşa ca să pătrundă şi să lumineze formula unor probleme profunde şi dificile.

Adevăratul ideal este ca fie-care membru din corpul social să aibă ideile cele mai clare şi cel mai întreg respect de eul altora, precum energia conştiinţelor individuale este necesară la forţa organismului colectiv, tot ast-fel e necesară o distincţiune în unire.

In consecinţă, noi putem conchide că, acolo unde există conştiinţi individuale şi voinţi distincte, numai acolo există ceea ce putem numi, dacă voim, conştiinţi sociale, adică uniunea voinţelor, pentru că dacă trebue o pluralitate şi o varietate de celule la conştiinta individuală, tot ast-fel trebue o pluralitate şi o varietate de oameni şi de conştiinţi la cea universală. Cine nu ştie că un concert de voci, are cu atît mai multă putere cu cît fie-care voce este mai plină.

*

Istoria desvoltărei omenirei ne arată o tendinţă crescîndă a conştiinţelor în a se uni în aceleaşi gîndiri, aceleaşi sentimente şi dorinţi, prin un efect de reacţiune mutuală. Omul se absoarbe în umanitate şi conştiinţa personală se absoarbe în conştiinţa colectivă la un comun acord de gîndire, căci societăţile sunt constituite prin o conştiinţă.

Legaţi oamenii între ei prin forţă şi veţi vedea că acele legături cad, pe cînd legaţii prin voinţa lor adică prin conştiinţa lor, atunci acele legături sociale devin cu atît mai durabile, cu cît libertatea este mai mare. Pornind de la această concepţiune nimeni n'ar mai putea susţinea că numai creerii şefilor formează masa nervoasă a partidului. Pentru că, în acest caz, de ce nu am admite o conştiinţă centralizată ca în capul unei anelide, unde există o conştiinţă obscură de solidaritate?

Dar putem noi admite această sensaţie simpatică şi să ne scoborîm la rolul de inconştienţi? Ori ne cere cine-va aceasta?

*

Inconştienţa nu'i de cît o deplasare sau risipire a conştienţei care în loc de a se concentra în părţile directrice se răspîndeşte în părţile dirijate.

Adevărul este că chiar la origina inconştiinţei găsim tot-deauna conştiinţa, pînă şi la animale instinctul

este comunicat în mare parte la origina lui şi lasă încă o fracţiune artei şi educaţiunei.

Apoi dacă lumea s'a civilizat, nici animalele n'au rămas în urmă. Cine nu ştie că rîndunelele din zilele noastre ştiu mai bine să-şi facă cuibul de cît acele cuiburi pe care le găsim în ruinele antice?

Fie-care rîndunică ştie a'şi modifica munca ei după natura mediului şi după dificultăţile împrejurărilor.

In rezumat: sub punctul de vedere pozitiv şi experimental nu s'au văzut exemple de doi „Eu" confundaţi în unul singur prin o simplă asociaţiune de vederi la o viaţă comună. O ast-fel de fusiune, dacă ea este posibilă, nu poate să se facă de cît prin o fusiune de encefale capabilă de a transminte conştiinţa şi prin telegraf. Dacă metafizica poate concepe aşa ceva, în politică—ar fi de prisos.

Bîrlad. **Dr. I. Antoniu.**

Un articol al d-lui Const. GHEREA

— *Polemică cu cei de la* **Viaţa Romînească** —

Deşi chestiunile care formează—şi mai cu seamă vor forma—obiectul polemicei dintre marele nostru critic şi cei de la *Viaţa Romînească* nu intră în vederile noastre şi nu cadrează cu rostul unui ziar politic, nu putem să lăsăm nerelevat ultimul articol datorit d-lui Gherea şi care a apărut în revista *Viitorul Social*, în numărul ce s'a pus astă-zi în vînzare.

Or-ce rînd scris de d. Gherea are o însemnatate deosebită în ce priveşte mişcarea literară şi socială. Cu atît mai mult ultimul—intitulat *Un mic răspuns la o mică recenzie*—căci d-sa atinge chestiuni importante şi de actualitate.

Recenzia la care se referă d. Gherea este datorită d-lui Ibrăileanu şi are de obiect o conferinţă a marelui critic despre „Din ideile fundamentale ale socialismului ştiinţific".

Acei obicinuiţi cu felul de a polemiza al d-lui Gherea vor fi oare-cum surpinşi de cruzimea cu care d. Ibrăileanu este executat. D. Ibrăileanu este dovedit pur şi simplu necunoscător al doctrinei marxiste. Ceva mai mult, d-sa este dovedit că n'a priceput lucrurile de care s'a ocupat.

Luînd ca obiect o spusă a d-lui Ibrăileanu că condiţiunile noastre sunt altele—ca şi cum Gherea ar fi zis cînd-va altă ceva—fruntaşul criticei noastre scrie:

„Iar cînd Ibrăileanu va dori să se dumerească asupra războaielor, să nu întrebe pe oamenii noştri politici. Să întrebe pe un exportator experimentat, pe un negustor serios şi cult, şi acela are să-i explice că antagonismele şi conflictele noastre internaţionale, ca şi a altor ţări moderne, au la bază motive economice; că dacă am fi în stare să facem războaie, asta ar fi doar pentru a ne asigura exportul nostru de grîne, de vite de porci, şi dacă se va face vreodată monstruoasa abominaţiune a unui război cu Bulgaria acest război se va face pentru portul Constanţa, pentru o bucată din Dunăre, şi pentru alte interese mari economice legate cu acestea, iar nu pentru a mai tăia nasul bulgarului, ca să nu se creadă mai al dracului de cît este. Iar cînd Ibrăileanu va dori să se lămurească asupra „capitalismului nostru" şi a antagonismelor economice din societatea noastră, să nu întrebe pe sociologii noştri.

Să întrebe... pe Ibrăileanu de altă dată, şi acela are să-i explice că în societatea capitalistă, capital nu ie numai fabrica sau atelierul, ci şi pămîntul—care ie chiar un capital foarte caracteristic; că relaţiile dintre proprietari şi arendaşi deoparte, şi ţărani de altă parte, deşi întunecate şi viciate prin rămăşiţe de feudalism, sunt totuşi ralaţii semi-capitaliste; că relaţiile şi antagonismele acestea sunt antagonisme de capital şi muncă, viciate şi întunecate prin rămăşiţe de feudalism; că legile abstracte sociale ale capitalismului, descoperite de Marx, manifestîndu-se în realitate într'un mod întru cîtva deosebit, chiar şi în fie care ţară capitalistă, după împrejurările reale ale acelei ţări, cu atît mai mult se vor manifesta altfel într'o ţară înapoiată capitalistă, cum e ţara noastră; că aceasta nu împiedecă însă ca Romînia—prin relaţiile ei interne de producţie şi distribuire a bogăţiilor,—să fie o ţară semi-capitalistă; iar prin faptul că întrînsa se produc mărfuri, valori de schimb, iar nu valori de întrebuinţare, şi prin relatiile ei pur capitaliste cu alte ţări ca ţară exportatoare, ea, deşi o ţară înapoiată, să rămîie totuşi o ţară „înapoiată capitalistă"; că pentru acea „ocolire a capitalismului", pe care o visează acum Ibrăileanu sub influenţa unor teorii ce cad în desuetudine chiar în ţara în care au luat naştere, ne-am trezit acum tîrziu, fiindcă ar fi trebuit să ne gîndim la aşa ceva acuma 50 de ani, şi încă şi atuncea ar fi fost în zadar, dar încă acuma cînd stăm cu mîinele şi cu picioarele în capitalism; că în sfîrşit visarea asta de a „ocoli capitalismul" seamănă foarte mult ca acea a unui marinar, care trezindu-se în corabie în mijlocul mărei şi văzînd toate greutăţile şi pericolele legate de acecstă călătorie, în loc să vîslească curagios ca să meargă spre ţinta supremă, ţărmurile viitorului, ar încerca să scoată corabia la mal, ce s'o tragă pe uscat... pentru a ocoli oceanul.

Dar astea, fie zise numai în treacăt—nici loc n'avem pentru discuţii teoretice—şi în specie; *„iar în general se înţelege că sunt perfect de acord cu Ibrăileanu că nu suntem o ţară colonială ca Englitera şi nici măcar Germania"*.

Să mergem mai departe.

In altă parte d. Ibrăileanu a căutat să descopere o contradicţie între cele susţinute de Marx şi cele susţinute de d. Gherea.

Acestă replică ast-fel:

„Aici sunt perfect de acord, în totul şi în parte. Şi mai mult de cît atîta: *„acest lucru"* nu numai că nu rezultă din Marx, dar din Marx rezultă tocmai contrariul. Sunt economişti şi sociologi burghezi, cari cred sau au crezut că legile economico-sociale ale societăţei noastre capitaliste sunt vecinice, că iele au guvernat societăţile trecute, guvernează pe cele prezente, şi vor guverna şi pe cele viitoare. Marx a arătat că nu există vecinice legi sociale, că nu numai societăţile din centrul Africei au alte legi de cît societăţile civilizate, dar chiar fie-care ţară, în fie-care epocă istorică a desvoltărei sale, are alte clase, alte antagonisme şi alte legi sociale. Aceasta ie una din marile descoperiri ale lui Marx, şi eu ca marxist, nu numai că n'am căutat să dovedesc contrariul, dar am căutat fireşte să afirm şi să explic spusele maeştrului. Ei atunci? Atunci vede şi Ibrăileanu că trebuie să fie vre-o încurcătură aici. Ie evident că sau eu dezic cele ce am spus în toată viaţa mea, sau Ibrăileanu n'a priceput conferinţa. Şi fără supărare, — între prieteni supărare nu încape—ie mai probabil cazul al doilea."

Va conveni şi d. Gherea că execuţia ie cam aspră—mai cu seamă că ie vorba de un prietin. Şi nu cum-va motivul acestei porniri o fi resentimentul pentru cel ce luptă astă-zi contra ta după ce ieri a fost cu tine? Intrebarea ie cu atit mai justificată cu cît d. Gherea releva şi obscuratismul stilului d-lui Ibrăileanu, cînd spune:

„Un lucru va trebui să-mi conceadă şi mie Ibrăileanu: că pe vremea nostră, noi scriam mai clar şi mai deslusit de cît acuma. In adevăr, ce ieste limba pythiană din pasajul citat, unde o mulţime de sublinieri, cari ar trebui să mai limpezească senzul, îl întunecă mai rău prin ascunsul şi ocultul ce par a cuprinde?"

*

Răspunsul acesta datează din 1907—deşi el a văzut lumina tiparului de abia acum. De atunci s'su întîmplat mult şi tot de atuncea s'a produs şi seria de articole ale d-lui Stere despre „Poporanism sau Social democratism". D. Gherea se ocupă de ele într'un post-scriptum care pare a fi o mică introducere la un mare studiu ce va să vie.

Ca de obiceiu în polemicele sale d. Gherea este foarte prevenitor pentru directorul *Vieţei Romîneşti*—are chiar multe cuvinte de laudă. Cu cît însă, înaintăm în cercetarea miezului articolului, cu atît mai mult vedem că d. Gherea îl găseşte superficial, fiind-că găseşte că d. Stere a reluat o sumă de obiecţiuni aduse socialismului fără a fi produs un argument nou. Partea aceasta din studiul d-lui Stere, d. Gherea o găseşte superficială şi superflu, In ce priveşte însă, fondul poporanismului marele nostru critic îl găseşte absolut de prisos, căci niminea nu poate împiedica capitalizarea ţărei noastre, acum mai ales cînd suntem deja în plin capitalism şi cînd în Rusia chiar, unde s'a produs această doctrină, ea a căzut în desuetudine.

Intr'adevăr:

„Pentru mai marea lămurire a principiului, vom lua încă un exemplu, de astădată din viaţa ţărei noastre — acest exemplu ie problema dezvoltărei noastre capitaliste şi industriale, problema industrializărei ţărei. Această problemă, ca şi cea din Rusia, despre care am vorbit mai sus, ie de natură burgheză, nu socialistă; deosebirea e numai, că problema din Rusia ie o problemă politică, pe cînd cea de la noi ie economică. Să vedem care va fi atitudinea feluritelor grupări şi concepţii sociale faţă de această problemă. Clasa proprietăţii noastre latifundiare este şi va fi împotriva dezvoltărei industriale. Desvoltarea industrială ar distrage atenţia şi protecţia statului de la agricultură la industrie, ar distrage de acolo şi forţele producătoare şi de aceia: ce ne mai trebue industrie, cînd avem agricultură, din care decurg foloase aşa de însemnate pentru... marii agricultori. Poporaniştii consecvenţi sunt, ca şi conservatorii agrari, împotriva dezvoltărei capitaliste şi industriale a ţărei, dar, în acord cu concepţia lor, din cauze şi motive cu totul diferite. Poporaniştii-consecvenţi socotesc capitalismul şi industrialismul ca o mare nedreptate socială, îl socotesc ca un rău în sine şi de aceia vor să ne retragem din drumul dezvoltărei moderne capitaliste la o parte, să ne organizăm acolo pentru propia-ne întrebuinţare o democraţie rurală semi-socialistă şi, stînd în această idilă rustică, sunînd din bucium şi cîntînd din fluier, să aşteptăm pînă ce carul progresului modern, trecînd prin gropi, prin toate piedicile, pericolele şi mizeriile drumului capitalist, va eşi în sfîrşit în drumul cel larg al societăţei socialiste realizate; atunci ne suim şi noi în car şi mergem înainte pe calea largă a societăţei viitoare. In felul acesta, şi-reţi cum suntem, vom înşela vigilenţa istoriei şi *vom ocoli capitalismul.*"

Dar suntem numai la începutul polemicei şi simplul post-script poate să dea o idee despre măreţia studiului pe care îl prepară fostul director al revistei „Literatura şi arta".

Litere-Ştiinţe-Arte

Medicamentele.—Confratele nostru „Ordinea" publică un tablou destul de eloqvent cu privire la preţul medicamentelor. Confratele nostru face comparaţiuni, în cifre oficiale, între costul unor anumite şi variate reţete prescrise la noi şi între costul lor în alte ţări, ca Austria şi Germania. Diferenţa pare în adevăr infimă, dacă ţinem seamă de faptul că la noi nu există fabrici, că toate medicamentele se aduc din străinătate, că pînă la cele mai simple substanţe farmacentice trebuiesc importate de peste frontieră.

Medicamentele nu sunt scumpe. Lucrul e dovedit. Şi cu toate aceste.. Cine cunoaşte situaţia marei populaţiuni din ţeară noastră ştie că numai o mică parte din ea îşi poate îngădui luxul unei adevărate căutări medicale, cu doctor şi doctorii; că pentru această populaţiune preţul medicamentelor este relativ enorm şi că în genere farmacia este încă inaccesibilă prin scumpetea ei. Văzută-s'au familii de ţărani,—în Moldova mai ales—supunîndu-se unui serios regim medical şi putînd suporta atari cheltueli? Foarte rar. Tot astfeliu pentru locuitorii săraci ai oreşelor. Pentru dinşii speranţa este tot spitalul, ambulanţa, pînă la o ieftinire a medicamentelor.

*

Trupa de operetă a d-lui Maninescu aduce un element nou, menit a înlocui steaua de odinioară a trupei pe Nora Marinescu. Noua artistă a trupei este d-ra Fărcăşanu.

*

In „Journal des Economistes" cunoscutul scriitor şi pacifist Frederic Passy analizează „Morala nouă" din operile scriitoarei Ellen Key, cum şi doctrinele susţinute de această „profetesă suedeză a amorului". Passy împărtăşeşte complect ideile lui Ellen Key; el admite că printre suggestiunile pe care le întreprinde sunt unele ce merită a fi reţinute, dar el n'ar vroi ca „totul sa fie măturat" şi e de părere că dacă se reformează căsătoria aceasta trebuie să se întîmple pentru „a o face mai sfîntă, făcînd-o mai sinceră".

Cetitorii „Opiniei" cunosc cele mai multe şi mai importante teorii ale romancierei, Ellen Key din articolele d-nei Maria Buţureanu.

*

Iată programa producţiei de fine de an a elevelor şi elevilor Conservatorului din Iaşi. Ea va avea loc Duminică, de la orele 2, în sala Teatrului Naţional:

Partea I.—Beethoven: „Uvertură" din „Coriolan" executată de orchestra Conservatorului sub conducerea d-lui A. Theodorini, Director al Conservatorului. D. Popper: Poloneza de Concert, pentru violoncol, executată de elevul M. Ciolan, acomp. la piano de Dl. A. Baidaff (fost elev). G. Coşbuc: Versuri recitate de eleva Horga Maria. Donizetti: Romanţa baritonului din „Don Sebastiano" cîntată de elevul V. Ionescu, acomp. ţinut de d. Profesor E. Mezzetti. Ch. Bériot: Concertul al VII-lea, pentru violină: Andante şi finale exec. de elevul Strassberg Emil, acomp. la piano de d. A. Baidaff. G Coşbuc: „Nunta Zamfirei" recitată de elevul Dimitrescu Ioan. Mendelson: Capricio în si minor p. 2 piane exec. de eleva Apostolescu Silvia iar acompaniamentul la al 2-lea pian îl va ţinea eleva Elena Botez de la clasa d-nului profesor Ilie Sibianu.

Partea II.—N. Louis: Fantasie concertantă p. 2 violine, executată de elevele Buliga Maria (violina I) şi Dimitrovici Maria (violina II-a), iar la piano d. A. Baidaff. Ponchielli: Duet din opera „Logodiţii" cîntat de elevii Jean Glückman (bas) şi V. Ionescu (bariton). François Coppée: tradusă admirabil de poietul Dimitriu Nanu, „Pentrusceptru" mare scenă, jucată de elevii I. Popovici şi Beligan N. Beethoven: Variaţiuni în fa major p. piano, exec. de d-na Matilda Zira, eleva d-şoarei Aspasie Sion. Tartini A.: Sonata în sol minor, pentru vioară exec. de elevul Jean Boncescu, la piano dl. A. Baidaff. Mozart: Simfonia No. 36, exec. de orchestra Conservatorului, sub conducerea d-lui A. Theodorini, Director al Conservatorului. André Theuriet: „Jean Marie" dramă într'un act, jucată de eleva Botez Ortansa şi elevii Bogdan I. şi Popovici I.

Biletele la „Thalia".

A propus de reforma căsătoriei. D-nii H. Conlon şi R. de Chavagnes prezintă într'un articol din „Nouvelle Revue" concluziile lor asupra „căsătoriei de mîne". Ei cer în rezumat: ambii soţi să aibă drepturi şi datorii egale; regimul legal obligător al căsătoriei să fie separaţiunea bunurilor. Femeea maritată să aibă deplinul exerciţiu al capacităţii sale civile.

*

A apărut: *Viitorul Social* No. 10 cu următorul sumar:

C. Dobrogeanu-Gherea.—Unmic răspuns la o mică recenzie. Post-scriptum sau cuvinte uitate. Maxim Gorki.—Orologiul. Karl Marx.—Acumularea primitivă. Gustav Eckstein.—Lupta de clase şi evoluţia dreptului. Paul Lafargue.—Determinismul economic. Iosef Steiner-Paris.—Sindicalismul francez. Cyril.—Socialism internaţionalist şi Naţionalism democratic. Cronica.—Politica din lăuntru: Domnia legilor.—Mişcarea Socialistă: Alegerea din Belgia de I. S.—Succesul partidului social-democrat prusian de V.—Mişcarea Sindicală: Sindicatele ungare în 1902.

Informaţii

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Un ziar local a publicat ieri seara ştirea că d. general Averescu a demisionat.

Ám intrebat imediat la Bucureşti şi ni s'a respuns, că, din toate ziarele numai *Epoca* avea acea ştire, absolut inventată.

Ca motiv al demisiei ziarul filipescian dădea faptul că *Secolul* publica extrase din memoriul căpitanului Cătuneanu, care arată pe acesta în lumină foarte tristă.

Dar *Secolul*, în numărul său de astă-zi, continuă cu publicarea extraselor.

In cercurile militare se afirmă că dacă d. Cătuneanu nu va demisiona, el va fi tradus înaintea unui consiliu de reformă.

● Examenele de fine de an la şcoala de cîntări bisericeşti, de la Mitropolie, se vor începe Luni 16 Iunie.

I. P. S. S. Mitropolitul a numit o comisiune examinatoare, compusă din: Arhidiaconul V. Marţian şi diaconii Varlam Arghirescu şi T. Stupcanu.

● Elevii seminarului „Veniamin Costache" au făcut eri, sub conducerea Părintelui Savin, directorul şcoalei, o excursiune la Ciurea.

● Consistoriul spiritual al Mitropoliei va fi convocat în a doua jumătate a lunei aceştia, cînd va judeca câteva procese.

● Dl. inginer-ordinar clasa II Emanuel Cucu Starostescu, fost inginer al judeţului nostru, iar acum inginer al judeţului Tulcea, a fost transferat şef al serviciului de poduri şi şosele la judeţul Ialomiţa, în locul vacant.

● După cum am anunţat, trupele din localitate vor face, în cursul verei, manevre regionale.

In zilele de 11, 12 şi 13 Iulie trupele din localitate vor face manevre contra Vasluiului, iar în zilele de 12, 13 şi 14 August manevre contra Romanului.

● D. Lupu Antonescu, inspector general al învăţămîntului secondar, a sosit azi dim. în localitate.

D-sa a fost trimes de ministerul instrucţiunei publice ca împreună cu d. dr. Gh. Bogdan, rectorul universităţei, să facă un supliment de anchetă în afacerea profesorului C. Bălăcescu, de la şcoala de Belle-Arte, care a fost dat în judecata consiliului permanent, pentru fapte imorale.

● Acceleratul de Bucureşti, care a pornit aseară la 9 şi 5 din gara Iaşi, a fost bombardat cu pietre prin dreptul bisericei de la Frumoasa.

Printre călători se născu o panică. N'a fost însă nici o victimă.

Avizîndu-se poliţia, unul dintre atentatori, băictanul Vasile Butnariu, din strada Canal No. 4, a fost prins şi arestat.

● Se afirmă că în urma inspecţiilor făcute poliţiei de către d. Romulus Voinescu, inspectorul general al poliţiilor, o mişcare se va face pe ziua de 1 Iulie în poliţia din localitate.

Se zice că d. Voinescu s'ar fi exprimat că va stărui pentru înlocuirea mai multor sub-comisari, de care inspectorul n'a prea rămas mulţămit.

● Din Berlin vine vestea morţei cavalerului Theodor Flondor, deputatul în dieta Bucovinei, cunoscut compozitor muzical.

● Casa centrală a băncilor populare va subscrie 700,000 lei la acţiunile Casei rurale.

● Consiliul tecnic superior a aprobat construirea celor două pavilioane de izolare ale spitalului sf. Spiridon din Iaşi.

● **Examenul de notari.**—La 20 Iunie, după cum am anunţat, se va ţinea la prefectura de judeţ examenul de aptitudine şi capacitate pentru funcţiunea de notar la comunele rurale.

Comisiunea examinatoare va supune pe aspiranţi la 2 probe: una orală şi alta scrisă. Proba orală va cuprinde: geografia şi organizarea ad-tivă a judeţului, cu enumărarea diferitelor autorităţi locale; legea asupra organizărei comunelor rurale în mod dezvoltat; procedura electorală la comunele rurale; enumerarea şi expunerea pe scurt a cuprinsului principalelor legi şi regulamente; legea poliţiei rurale, regulam. pentru înmormîntări, legea de poliţie sanitară veterinară, legea şi regulamentul asupra alienaţilor; regulamentul asupra alinierii satelor; legea şi regul. servitorilor; regulamentul pentru biletele de liberă petrecere a străinilor; legea poliţiei vînatului; legea pescuitului; legea asupra băncilor populare; legea şi regulamentul de recrutare; regul. asupra contabilităţei comunelor rurale; legea asupra monopolului băuturilor; legea telegrafică, telefonică şi postală; legea învoelilor agricole; cunoaşterea în mod desvoltat a registrelor şi dosarelor absolut trebuincioase unei primării rurale; din procedura civilă: îndeplinirea procedurilor; din codul civil: acte de stare civilă; din legea judecătoriilor de ocoale: atribuţiile notarilor.

Proba scrisă: redactarea unui proces-verbal de constatarea unei crime, delict sau contravenţiuni, a unui proces-verbal sau raport către autorităţile superioare asupra unui anume caz, sau a unui act de stare civilă.

● Masca de fer este una din frumoasele comedii cuprinsă în noul program al teatruluiCinematografic Pathé-Frères Paris (grădina Cuza-Vodă Palatul Creditului Urban).

Acest interesant şi instructiv program mai cuprinde şi întreaga afacere Dreyfus. Acuzarea, condamnarea şi reabilitarea căpitanului în toate amănuntele, toate persoanele marcante care au jucat un rol principal în această chestie, apar însufleţite pe pînza-scenă şi întreaga desfăşurare durează aproape o jumătate de oră.

Ministrul de răsboiu al Franţei a pus la dispoziţie armată spre a se reconstitui scenele de degradare şi reabilitare ale căpitanului Dreyfus.

Programul mai cuprinde un mare număr de scenemice şi sportive şi e unul din cele mai alese din această stagiune.

● Situaţia de fine de an a elevilor de la liceul naţional se va da poimîne Duminică 15 Iunie.

Absolvenţii clasei a VIII-a precum şi acei ai clasei a IV-a vor începe la 20 Iunie examenul de absolvire.

Iată şi comisiunile examinatoare:

Liceul Naţional, curs inferior: pres., Ralet I., membri: Botez Ciolac G., Atanasiu I. V., Tufescu G. I.

Curs superior (real). Preşed. Stravolca I. G., membri: Praja I. V., Laroche, Bratu T., Constantinescu I.

Curs superior (modern). Presedinte A. Xenopol, membri: Popescu V., Hulubei V., Sinigalia.

Seminarul pedagogic (şcoala de aplicaţie) Pres. Găvănescu; membri: Cădere D., Praja C. V., Revent E., Briul M.

Liceul Internat.—Curs inferior: Preş. Negulescu P., membri: Lascăr G., Costin Velea G., Botez Octav, Bogrea.

Curs superior: Preşedinte Climescu C., Membri: Erbiceanu Octav, Scriban Alexandru, Severin E., Ionescu Al. Dimitrie.

Alexandru cel Bun.—Gimnaziu: Preş. Caragiani I., Membri: Prasa I., Bude Valentin, Bărgovanu Gr. Culianu P.

Ştefan cel Mare. — Gimnaziu: Preşedinte Pompeiu D. Doctor, Membri: Sporea C., Patronet Albert, Cireş Vasile, D. Petrovanu.

Externat gr. II, Preşedinte Buţureanu V. C., membre: Nicolau Alexandrina, Severin Ana, Bată Elena, Dragomir Victoria.

DIVERSE

— D. Gh. Chimu a fost numit revizor de vite ale urbei Trg. Frumos.

D. I. Vasiliu, revizor de animale însărcinat cu desinfecţiunea şi curăţirea vagoanelor la gara Iaşi, a fost detaşat la Cîmpu-Lung.

— Prin Inaltul decret Regal No. 1696 publicat în Monitorul Oficial No. 44 din 29 Mai a. c., s'a brevetat maşina de tras matasă, sistem „Vitlimescu" şi stativele moldoveneşti, cu toate accesoriile lor, ultima perfecţie, sistem „Mironeanu", care vor contribui mult la desvoltarea industriilor casnice.

— Elevii şcoalei superioare de Arte şi Meserii din localitate vor lua vacanţie poimîne, Duminică, 15 Iunie a. c.

— I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, împreună cu P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul sf-tei Mitropolii au plecat azi dimineaţă din Slănic la Iaşi.

Inaltul Prelat va sosi de seară în localitate.

— Pietrarul Leiba Leibovici, din strada Onescu No. 12. eri pe cînd lucra la casele din strada Dăncinescu No. 8 a fost victima unui accident.

Un părete s'a surpat peste el, fracturîndu-i piciorul drept.

Nenorocitul a fost transportat la spitalul Paşcanu, unde a fost pansat.

— Servitorul Const. Stupcanu de la Mitropolie, pe cînd se primbla prin ogradă, i-a venit rău și a căzut în nesimțire.

A fost imediat transportat la spitalul sf. Spiridon și internat în secția d-lui dr. Russ.

— Aseară un început de incendiu s'a declarat la Daniil Solomonovici, din str. Cucu No. 37.

Focul a fost stins de locatari.

In strada Eternitate No. 70 a încetat din viață moașa Măndița Ionescu.

— Eri a avut loc la cimitirul «Eternitatea» înmormîntarea regretatei Aglae N. Prasin, mama neuitatului și mult regretatului Spiru Prasin.

— Alaltă-eri s'a făcut la Slănic parcelarea locului, unde urmează să se construiască o vilă a I. P. S. S. Mitropolitului Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei.

După cum se știe, vila va fi construită lîngă hotelul Racovitza. Inaltul Prelat a asistat la parcelarea locului.

Lucrările vor începe chiar vara aceasta.

Ultime informații

In cercurile militare din Iași a produs mare mirare și mare indignare faptul că memoriul căpitanului Cătuneanu este publicat în ziarul Secolul.

Pentru prima oară se întîmplă aceasia și cum foile personale ale ofițerilor se țin sub cel mai strict secret, publicarea lor, în ce privește pe d. Cătuneanu, a produs o mare indignare.

In unele cercuri liberale din Iași se afirmă că d. D. A. Sturdza se va opune la confirmarea ca president al clubului eșan, a d-lui Stere, întru cît primul ministru ar vedea în această alegere începutul întărirei brătienismului în Capitală.

Din această cauză plecarea delegaților, cari trebuiau să comunice d-lui Sturdza această alegere, s'a amînat.... sine die.

Congresul învățătorilor și institutorilor, va avea loc în zilele de 2, 3 și 4 Iulie, la Iași.

Dărămîndu-se localul farmaciei Sft. Spiridon, pentru a se construi un nou local, farmacia spitalului a fost instalată în sala ce era destinată pentru recepțiile corului bisericei.

Corul rămînînd fără sală, va face repetițiile în cafasul bisericei.

E de notat că acest cor, de cînd e condus de d. C. Cortez, un merituos maistru, — d. Cerne fiind în concediu, — a făcut progrese mari și execuțiile nu numai că nu mai lasă de dorit, dar sunt chiar admirabile.

Examenele candidaților la posturile de ajutori de învățători luînd sfîrșit, comisiunea examinatoare se va întruni la universitate, Duminică, spre a proceda la încheerea procesului verbal, cu numele reușiților, ce urmează a fi înaintat ministrului de instrucțiune.

Ministerul instrucțiunei publice a trimes o circulară revizoratului școlar prin care îi pune în vedere să facă cunoscut învățătorilor și institutorilor, ca pe viitor să nu mai oblige pe elevi să cumpere alte cărți afară de cele prevăzute în regulamentul școlar.

S'a trimes o circulară directorilor școalelor rurale și directorilor școalelor primare urbane, prin care li se pune în vedere de a nu suspenda cursurile de cît în zilele prevăzute în noul regulament școlar.

Duminică soldații din regimentul 13 Ștefan cel mare vor pleca în manevre lunare de garnizoană spre Vaslui.

La Rebricea urmează a se intîlni cu regimentul 25 Vaslui, care în aceeași zi va pleca spre Iași.

Asemeni manevre de garnizoană se vor face de două ori pe lună.

Parchetul de Ploești a cerut autorităților noastre aflarea tînărului Mihai N. Părvulescu student, care alaltă-eri a dispărut de la locuința părintească, luînd cu el și un revolver.

D. Dim. Sachelarescu, revizor școlar al județului, a fost însărcinat să prezideze comisiunea examinatoare de absolvirea cursului de menaj de la școala de gospodărie «Procopie Florescu», din comuna Tătușești.

Examenul va începe Duminică 15 Iunie a. c.

Reconstruirea palatului administrativ din Iași fusese adjudecată întăiu asupra d-lui architect Cuțarida din București.

Actualul ministru, găsind că licitația nu s'a urmat în regulă, a anulat acea licitație publicînd cunoscutul raport în *Monitor*.

D. Cuțarida, pentru această anulare, a acționat în judecată ministerul justiției, cerînd și o anchetă in futurum, care a fost făcută anul trecut prin comisie rogatorie.

Afacerea s'a judecat la secția comercială a tribunalului Ilfov și, după o lungă deliberare, a pronunțat următoarea sentință:

Admite, în parte, acțiunea introdusă de d. Nec. Cuțarida, admite, în parte, cererea reconvențională făcută de ministerul justiției, obligă pe minister ca să restitue d-lui Neculai Cuțarida garanția de 24.000 lei, obligă pe d. N. Cuțarida că plătească ministerului justiției suma de 12 216 lei și 94 bani, reprezentînd sumele ce a încasat de la minister și direcția poștelor.

Tribunalul, oferind compensația, obligă ministerul justiției să plăteoscă d-nului Nec. Cuțarida suma de 11.783 lei și 60 bani, după ce se vor achita sumele cuvenite fiscului ca taxă de înregistrare a contractului intervenit între părți.

Iată situația Școalei normală „V. Lupu" din Iași:

Inscriși 175, promovați 162, adică 92 la sută, corigenți 4, cu examen general în Septembre 3, eliminați 3, retras 1.

— Mîne, Sîmbătă, elevii școalei, cu întreg corpul didactic, vor face o escursiune la Bîrnova și Repedea.

Luni, dela orele 9 jum. dim. se va face solemnitatea de fine de an.

Judiciare. — Cei 4 cîrciumari, cari au fost condemnați în lipsă la cîte o lună închisoare și cîte 2.000 lei despăgubiri, în procesul Șumuleanu, au făcut eri opoziție, care se va judeca în sesiunea din Septembre.

In acea sesiune vor fi deci 2 procese ale cîrciumarilor: unul—al celor 84—care a fost amînat în sesiunea curentă; și un altul—al celor 4 cîrciumari despre care am vorbit mai sus.

— Dimitrie Tomiță, care a asasinat pe cumnatul seu Cihodariu, are, precum se știe, și o condemnație la un an și 2.000 lei despăgubiri, pentru delapidările comise la casa de bagaje a C. F. R, din Iași.

Atît direcția generală, cît și Tomiță au declarat apel contra acelei sentințe a tribunalului s. I.

— Epitropia Sf. Spiridon a intentat un proces foarte important ministerului de domenii. Epitropia are nuda proprietate a celebrelor vii din Cotnari.

După secularizarea averei mănăstirelor, acele vii au trecut în administrația ministerului domeniilor, care n'a mai plătit nici un venit epitropiei și s'a făcut proprietarul acelor vii, instalînd ferme model la viile: Paraclisul, Liteanu și Plaino.

Epitropia cere să reintre în posesia dreptului ei și consideră fermele—care au costat vre-o 500.001 lei—ca fiind tot ale ei.

Procesul s'a pledat eri la tribunalul secția II-a, care a ramas în deliberare până Marți.

— Am arătat că imobilul din strada Unirei, în care se află instalat consulatul rusesc din Iași, este proprietatea epitropiei Sf. Spiridon și a școalei grecești din Ianina.

Tribunalul s. I-a a ordonat scoaterea în vinzare a acelui imobil, pentru eșirea din indiviziune.

Universitare. — Direcțiunea căilor ferate a admis reducerea prețului de călătorie cu 50 la sută pentru studenții universitari.

D-nii studenți și studentele, cari doresc a se folosi de această reducere, pentru întoarcerea de vacanță în familie, trebue să facă cerere la rectorat, în cursul acestei septămîni, spre a li se elibera cuvenitul bilet.

Curtea cu juri.—Curtea cu juri a judecat astăzi ultimul proces din această seziune, acel al lui Dimitrie Popescu, zidar, din Iași, acuzat de crimă sevărșită dar neisbutită.

Cititorii își amintesc de cazul lui Dimitrie Popescu, care în ziua de 12 Martie a. c., s'a dus la d. Abramovici, din strada de jos, unde nevasta sa Maria Popescu era servitoare și în urma unei certe ce a avut'o cu es, a descărcat 3 focuri de revolver, rănind'o.

Actul de acuzare spune că cu învoirea lui Popescu, nevasta sa a întrat în serviciul d-lui Abramoviei din strada de jos rămînînd ca cei trei copilași ce'i aveau să fie îngrijiți de mama Mariei Popescu.

In lipsa acestia însă, unul din copilași se îmbolnăvi și nu mult după aceia muri.

Dimitre Popescu se duse atunci la locuința d-lui Abramovici și găsind pe Maria îi aduse la cunoștință durerea ce i-a lovit, cerîndu-i în același timp să'și ia bani de la stăpînul ei și să meargă să'și îngroape copilașul.

Maria nu se supuse dorinței soțului ei, care se rugă de ea ca macar să meargă să'și vadă copilul mort.

Cu nici un preț însă Maria Popescu nu vroi să meargă și atunci soțul scoase revolverul ce'l avea la el și descărșă 3 gloanțe asupra soției sale, care fu transportată la spital, de unde eși după două septămîni.

Imediat după comiterea faptului, Dimitrie Popescu s'a dus la palatul justiție și intrînd în cabinetul procurorului se predă singur.

Acuzarea a fost susținută de prim procuror Ghinea Ionescu.

Partea civilă era reprezintată prin d. avocat d. Longinescu, iar acuzatul a fost aparat de d. avocat Buicliu.

*

Curtea, în baza verdictului juraților, a condemnat pe acuzat la 6 luni și 1 zi închisoare.

Sesiunea curței s'a închis cu acest proces.

Militare.—Astă-zi a sosit în tabara Șipote general Crăiniceanu, șeful statului major general, pentru a asista la examenul căpitanilor, aspiranți la gradul de maior, din infanterie și cavalerie, seria II-a.

— Examenul de maior din arma artileriei va avea loc anul acesta la Roman. Președintele comisinnei de examenare va fi d. colonel D. Popovici, comandantul regimentului 8 artilerie.

— Ofițerii corpului IV de armată, vor face o călătorie de instrucție în împrejurimile județelor Roman și Neamț, de la 30 Iunie și pînă la 5 Iulie.

Toți ofițeri vor trebui să fie prezenți la cercul militar din Roman, în zina de 30 Iunie.

— La 16 Iunie c. se va întruni comitetul inspectorilor generali ai infanteriei și comitetul statului major.

— D. general Tărărescu, însoțit de d. colonel Nestorian, au plecat aseară la Șipote, în vederea examenului de maior al căpitanilor din seria II. După acea vor face inspecția trupelor din brigada XV, Infanterie.

Rapoartele sosite la prefectura ge județ, spun că eri a plouat din dou în toate comunele din județ.

Parchetul a fost înștiințat că în grădina locuitorului Stefan Panaite din satul Voinești, a fost găsit strangulat de creanga unui copac locuitorul Petru Zaharia, în etate de 70 ani.

Numitul, după cum s'a constatat, suferea de o boală incurabilă.

Relativ la atacarea acceleratului de București de aseară, ni se spune că atentatorii ar fi descărcat și două focuri de revolver, din care unul ar fi trecut prin fereastra unui wagon de dormit, iar altul prin fereastra unui vagon de clasa I-a.

Parchetul a deschis o serloasă anchetă.

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Situația în guvern se agravează

—O importantă declarație a d-lui Sturza—

București. —D. Dimitrie Sturdza n'a ieșit din casă încă de Marți și tot de atunci nu s'a mai întalnit cu ceilalți miniștri—ceea ce-a făcut și acum 5 ani, înainte de-a demisiona. D. Sturdza nu vrea să primească pe nimeni. Primul ministru a făcut unui intim, care a reușit să-l vada următoarea importantă declarație:

S-a urzit o infamie în potriva fiului meu, pentru a mă lovi pe mine. Eu, însă, nu mă voi lăsa, ci voi cere satisfacție. Voesc să repun ordinea în armată și voi spune: „cine vrea să mă asculte—să mă urmeze: cine nu—să mă lase,

*

Aseară a avut loc o consfătuire a generoșilor. Au luat parte domnii: I. I. Brătianu, Djuvara, Victor Antonescu, Procopiu, I. G. Duca, Vintilă și Dinu Brătianu,

S'a discutat asupra situației în care se află guvernul.

*

Față de hotărirea luată de d. Sturza, situația d-lui general Averescu ie cît se poate de încurcată. D. Averescu ține cu ori ce preț să iasă din guvern.

D. Averescu a plecat la Sinaia și va fi primit astă-zi de M. S. Regele.

*

Domnii E. Costinescu și Brătianu ar fi hotărît să plece la Sinaia spre a expune situația M. S.

In astă seară va avea loc o nouă consfătuire a generoșilor.

In afacerea duelului militar

București.—Starea maiorului Sturza încă este neliniștitoare. Medicii vor face astă-zi o nouă spalare a ranei.

— *Adevărul* primește o știre după care d. N. Filipescu ar fi fost la închisoarea militară, căutînd să vorbească cu căpitanul Cantacuzino, dar fiind împedicat a făcut să apară știrea că d. Cantacuzino este ținut în cel mai mare secret.

— A. S. R. Principele Ferdinand a ordonat o anchetă, în ce privește modul cum martorii d-lui maior Sturdza au fost primiți de capitanul Cantacuzino.

— Publicarea memoriilor căpitanului Cătuneanu a dat loc la discuțiuni aprinse. Căpitanul fiind informat că publicarea s'ar datora d-lui Beldiman, ministru plenipotențiar la Berlin, a cerut permisie să vie la București spre a cere explicații.

Intrunire

Craiova.—Azi s'a ținut aci o întrunire a muncitorilor sindicaliști.

Cu această ocazie dându-se loc la cîteva incidente, s'au făcut mai multe arestări. Lucrătorii amenință cu greve.

Scufundarea unui vapor

Lacorsgue.—Transatlanticul „Laroche" atingînd o stîncă, s'a scufundat repede; văsul purta 150 persoane; 65 au fost scapate prin bărcile pescarilor. Lipsesc 85 persoane. E temere că au dispărut.

Printre cei morți e căpitanul vasului, medicul și primul ofițer.

*

Madrid.—După depeșile particulare cadavrele victimelor de pe vasul „Larroche" sunt aruncate pe țărmurile golfului, însă este imposibil de o camdată a se face totalul victemelor.

Negocieri reluate

Constantinopol. — Negocierile turco-romîne în chestiunea dobrogeană au fost reluate.

O cerere a unor ofițeri

Constantinopol.—Depeșile consulare din Scutari spun că ofițerii și soldații au ocupat Vinerea trecută biuroul telegrafic și au cerut telegrafic Sultanului distituirea valiului Seifullah Pașa, generalului de brigadă a lui Kemal Pașa și șefului administrației militare, pentru neplata soldelor.

Duminecă a și sosit răspunsul acordînd distituirea și chemînd pe cei destituiți la Constantinopol pentru a se justifica.

Secretar rechemat

Constantinopol. Circulă svonul în cercurile turcești că secretarul legațiunei grece Cetianus, trimes la Samos pentru a cerceta acuzările aduse de turci în contra consulului grec din Samos, a fost rechemat.

In acest timp dînsul a fost invitat de către autoritățile locale, din ordinul Porței să părăsească Samosul. In adevăr dînsul a și plecat.

SITUAȚIA IN PERSIA

— Luptele între partide. Războiul civil —

Londra. Camera comunelor.—Syr E Grey comunică că însărcinatul de afaceri din Teheran și ministrul rus au amîntit Șahului făgăduielile sale din Decembrie, sfatuindu-l să publice o proclamație că nu voește suprimarea constituției. Șahul a dat asigurare cererilor, a ordonat o protecțiune specială pentru liniile telegrafice și pentru banca imperiului persan.

Guvernul rus și cel englez au însărcinat pe reprezentanții lor din Teheran să înștiințeze pe prințul Zille Sultan despre intrigile în contra Șahului și să spună Șahului că nici-o atitudine vrăjmașă partidului constituțional nu va găsi sprijin.

*

Tarbris. — Toată noapte, până în zorii zilei au avut loc între partide.

Reacționarii au rămas superiori. Pierderile de ambele părți se rîdică la sute de morți și răniți.

Actualmente se urmează la tratative de pace.

*

Teheran. — Un cablogram anunță că ministrul finanțelor și secretarul parlamentului cu familiile lor, s'au refugiat la legațiunea italiană.

Șahul bombardează după o listă, cîte-o casă; fiecare bombardare este urmată de jefuirea casei.

Reprezentanții diferitelor legațiuni au anunțat pe comandantul de gardă că ele nu voesc în nici un fel să se amestece în afacerile interne, dar că regretă profnndă și condamnă jefuirea continuă a bunurilor private și asasinatele de nevinovați.

*

Teheran.—Jefuirea caselor nobililor iau o mare întindere. Șahul a pus să se bombardeze din nou birourile parlamentului.

Numeroși deputați s'au refugiat la legațiunea engleză.

Președintele parlamentului s'a pus sub protecțiunea franceză; vice-președintele a fost pus la închisoare. Deputatul Iurahimkton a fost ucis de către soldați, din ordinul Șahului.

Doi oratori și un redactor au fost spînzurați. Magasiile sunt deschise prin constrîngere.

Ministrul finanțelor, un număr de preoți și alte persoane care căutau protecțiunea în legațiunea germană, au fost respinși sub motiv ca viața lor nu este direct în pericol.

Șahul a numit pe un celonel de cazaci guvernator militar al Teheranului.

Nenorocire

Turin.—Noaptea trecută, o barcă cu 12 persoane traversînd rîul Po, din cauza unui curent impetuos provocat de torentul Saugoue în creștere, barca s'a răsturnat. Trei persoane au scapat; celelalte, între care 4 femei, s'au înecat.

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu celebritățile medicale

Marele Hotel „METROPOLE"

BUCUREȘTI

situat în fața palatul regal, cu o sută camere elegant mobilate, oferă Onor. D-lor voiajori, de la 1 Aprilie pînă la 1 Septembrie, camere cu prețuri mult reduse.

DIRECȚIUNEA.

Noua Spălătorie Chimică și Boiangerie „MODERNA"

Iași, Str. Lăpușneanu 17 (lîngă Noak)

Mulțumește pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară și a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredințată de efectuare promptă și higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în toată țara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpușneanu 17 (lîngă Noak)

Grădina Cuza-Vodă

la fie-care seară

CINEMATOGRAF

Programa se schimbă de două ori pe săptămînă

SE CAUTA elevi la tipografia H. Goldner

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numerose şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumatate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

PONDOIR

DÉPOSE

Prix 6f50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie luminoare electrice de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 460.—IAȘI, Duminecă 15 Iunie 1908

Măsuri pedosnice

La ministerul instrucțiunii publice ne-am cam deprins cu măsuri luate pe dos; căci și oamenii de acolo sunt pe dos.

Invățămîntul public la noi prea este un aluat de frămîntat, de către cei nechemați. Tineri întrați în învățămînt fără alt merit personal, de cît că ori au scris cîte o conferință, ori cîte un studiu de adulare, s'au văzut cocoțați în ranguri, unde în alte țări se cere muncă depusă în învățămînt și oțeliri în ale școalei.

De la asemenea tineri grăbiți, pentru care experiența personală e pentru puțin, iar lingușirea și adularea e pentru mult, ce li-e a încerca de toate, mai ales cînd văd că șeful lor suprem e tipul omului care a încercat de toate fără sistem și s'a impus sferelor de sus.

Stăruiesc pentru astă-zi asupra a două măsuri: *desființarea examenelor* și *desființarea premiilor*.

D. Haret în al 2-lea al seu minister a desființat examenele, începînd cu școlile secundare, pentru ca acum în al treilea minister să ajungă la cursul primar.

Cuvîntul adus de ministru în susținerea acestui lucru întors, e mai mult de cît ridicul, căci nici o rațiune pedagogică, nu s'a pus înainte.

Considerentele didactice cereau ca să se înceapă experiența cu școala primară; acolo elevul cunoaște un singur dascal 4 ani—cu rotația totală;—acolo materia e mai restrînsă, acolo învățătorul își cunoaște elevii în complexul lor; deci în cursul primar examenele erau o formă goală. In cursul secundar, din contra; materii mai ample; elevi mai multe, profesori mai mulți, lipsă de unitate în apreciere, lipsă de control zilnic și riguros, față cu toate acestea, stări de fapte, examenele erau încă necesare.

Ei bine! Pedagogul Haret a început măsura cu liceele, aducînd tulburări în mersul învățămîntului secundar, și la urmă a întins'o la cursul primar.

Măsură pedosnică!

Acuma altă măsură pedosnică.

Se desființează premiile pe toată linia. Marii noștri pedagogi au învins. De la critica teoretică făcută premiilor școlare, s'a trecut la lovirea lor în fapt. Clasificările la studiu—singurul lucru ce a mai rămas—sunt prea abstracte pentru copii, mai ales la cei primari, unde premiile erau un prilej de îndemn la carte, foarte necesar învățămîntului rural.

Semnele exterioare ale distincțiunei la carte s'au șters.

Ce face ministrul cel mintos?!

Dispune ca elevii pe clase să-și aleagă premiantul lor la camaraderie.

In principiu nimic de zis!

Este un fapt care se practică pe toată linia la Paris, *însă la învățămîntul primar*.

Dar la Paris se dau premii la toți cei buni, și iau copii cîte 2 și 3 premii pentru carte, pentru dexteritați și ca încheerea premiilor se distinge cu deosebit premiu pe cel mai bine văzut din clasă.

Ce răscolire frumoasă de sentimente în lumea micilor copii! După ce s'a satisfăcut toată lumea școlară pentru munca intelectuală, după ce s'a mulțumit toată lumea școlară pentru aptitudini la dexteritate, vine și *premiul de camaraderie*, care e cel mai de samă, *la clase*, căci pune în distincții caracterul.

Foarte adesa cel mai bun la carte e și mai bun camarad, căci toată eflorescența adolescenței e în fașă la micul copil. El se poartă cu inima, nu cu calculul și în lumea de mici copii nu pot încolți alte sentimente de rasă, de neam, de înclinări rele—rod inevitabil al adolescenții.

Crescut copilul mic în această atmosferă, la o vrîstă cînd îi place a se egaliza cu toți, a se supune legilor de democratizare, el se deprinde cu acest mediu școlar și știe înăduși la vreme încolțirea elementului social cari n'are ce căuta în școală.

Și apoi la cursul primar educătorul fiind unul el poate egaliza naturile, poate înăduși rivalitățile, poate ogoi egoismul. Invățătorul e la nivelul clasei; clasa se oglindește în dascal. Omogenitatea e mai mare la cursul primar și deci și efectul educativ al unei asemenea măsuri e de netăgăduit.

Dar ce au a face toate acestea pentru mintosul ministru!

Incepe reforma tot de la cursul secundar; de la acest curs secundar, unde încep a eși la iveală apucăturile sale, fumatul, sperjurul, dările de foc, ura de neam și de rasă, clicele, în sfîrșit tot cercul de apucături sociale, ale unei tinerimi grăbite și pripite. Și apoi se șterge putința unei atențiuni date silinței la carte, aptitudinelor la dexteritate; și în această năruire e întreg elementul formal în educație, se introduce premiul de camaraderie stingher prin sine, și lung prilej pentru dedări la fapte reprobante în școală.

Nu ne miră că presa s'a alarmat! Presa nu e chemată să cunoască de-a totului tot rațiune didactică și educativă. Ea constată și unind și noi constatarea faptului, ne permitem a arăta că era mult mai prudent să se fi început de la cursul primar; acolo inovarea era salutară, dar să fi fost lăsată în mediul de premii, căci e nerațional lucru că dacă surpi principiul premiilor în sine și în genere, să-l reînvieze în specie.

Și să ne mai plîngem noi de elevii noștri! Ei sunt prea buni încă față cu toți cei nechemați de a inova în materie de școală și de educație!

Gh. Ghibănescu.

D. D. A. STURZA

Primul ministru este foarte amărît. D. Sturza, care a mai părăsit puterea pe tema de ambiție, este în stare s'o facă și de astă dată.

Ar fi un rău imens dacă d. Sturza, care se află la capătul uneia din cele mai frumoase cariere politice, să comită, la sfîrșit, greșeala foarte mare de a lăsa partidul liberal pe seama unei bande de svăpaiați: poporaniști, anarhiști, haretiști.

D. Sturza, care este un mare patriot și un mare om politic, nu poate, nu trebue—ori și cît de amărît ar fi—să lase țara și partidul, în momentele actuale, pe mîna acelui I. I. Brătianu, îngîmfat de noroc—și care, în tovărășia tuturor desperaților, aduce mari perturbări în țară.

D. Sturza are datoria să organizeze partidul, să se afirme că există și să se gîndească că mînele d-lui Brătianu sunt mai mult nenorocoase de cît generoase.

Partidul liberal, în momentele actuale, nu-și poate permite luxul să cadă pe tema unei ambițiuni personale.

Și dacă, mai la urmă, dragostea de tată a d-lui Sturza va fi mai tare decît patima sa politică; dacă d. Sturza se va retrage de la guvern, va trebui să rămîie, însă, în politică.

Partidul liberal nu poate fi condus încă de d. Brătianu și d. Brătianu nu poate fi condus de acel amalgam de Quinți, Sași și Duci, cari, ne avînd ce pierde și neștiind ce vor, ar aduce țara la prapastie.

Noi nu voim peirea partidului liberal și de aceea, în interesul lui, sperăm că bătrînul șef al liberalilor va continua să fie șef, în interesul țărei, în interesul partidului liberal.

Va fi sau nu președinte?

Frămîntarea de care se arată cuprins centrul nu împedică pe liberalii ieșeni să se întrebe mereu: va fi sau nu D. Stere președinte?

Intrebarea este întru cît-va justificată, fiind-că nici odată poate o alegere de președinte la Iași nu s'a făcut în condițiuni mai dificile politice.

D. Stere—foarte abil de alt-fel—a declarat imediat ce s'a cunoscut rezultatul votului: „Nu accept de cît dacă sunt admis de toți și șefia mea nu constituie un motiv de nemulțumire pentru unii".

Spusa aceasta a d-lui Stere dovedește că d-sa nu s'a înșelat asupra dificultăților ce urma să să întîmpine. D-sa știa într'adevăr că nemulțumiții se vor manifesta,—unii sub formă mai vehementă, alții mai lină și pe de altă parte mai știa că centrul nu este de acord asupra acestei chestiuni și că însăși d. Ionel Brăteanu nu va putea să ia o atitudine francă, în favoarea prietenului de la Iași.

Intr'adevăr ministrul de interne a comunicat liberalilor ieșeni că d-sa n'a dat nici o indicațiune în privința șefiei dela Iași; că rău și fără cale s'a făcut uz de numele d-sale; că dorința d-sale fierbinte este ca nimenea să nu fie jignit. Dar, mehenghiu cum este, d. Ionel Brăteanu a adăugat că din moment ce faptul s'a consumat bătrînii liberali ar face bine să convie la presidința d-lui Stere, asigurîndu-i că năzuințele și dolerințele bătrînilor nu vor fi un moment nesocotite.

Pe de altă parte bătrînii liberali, cunoscînd astăzi pe deplin sentimentele centrului, nu vor să cedeze pentru nimic în lume. Unii stau cu demisia gata, iar alții, cum sunt d-nii Climescu și alții declară că dacă nu poate fi vorba de o demisie, nu mai puțin ei vor face să se se știe că presedinția d-lui Stere nu are consimțimîntul lor.

De o parte dar dorința unei armonii și hotărîrea de o nu primi șefia în cazul cînd aceasta armonie ar fi turburată, de altă parte nemulțumiții gata să manifeste ostentativ contra d-lui Stere.

In ast-fel de împrejurări liberali au dreptul să-și puie întreberea care formează titlul antrefileului de față și nimenea nu ar putea da astă-zi un răspuns precis.

Cu toate aceste din însă-și cuvintele ministrului de interne se poate intrevedea soluția definitivă. Intr'adevăr, d-sa n'a uitat să pledeze față de bătrînii liberali teoria faptelor îndeplinite și deci apare ca evident ca în fundul sufletului său ministrul de interne tot șefia d-lui Stere o dorește.

Cine ar putea, împiedica realizarea acestei dorinți? Singur d. Sturdza. Va interveni d-sa? Nimenea nu poate să știe—atît este doar adevărat că pînă astă-zi d-sa nu s'a pronunțat.—Sor.

Infrîngerea Brătienismului

Se afirmă partizanii primului ministru, că d. Sturdza a fost convins de M. S. Regele că nu trebue să se retragă din viața politică, mai alès în aceste momente cînd țara are nevoe mai mult ca ori cînd de serviciile sale patriotice. D. Sturdza convins de această necesitate, a renunțat de a se retrage din viața politică, hotărît să conducă guvernul și partidul liberal cu întreaga sa autoritate și fără a mai menaja tendințele Brătenilor și ale socialiștilor din jurul acestora.

In cercurile politice aceasta însemnează intrarea Brătienilor în ordine și recunoașterea pe de antregul a direcțiunei politice a d-lui Sturdza.

Dovada cea mai palpabilă despre aceasta o avem în faptul ca, deși Brătienii s'au opus ca memoriul Căpitanului Catuneanu să fie publicat în «Voința Națională», ieri l-au dat ei singuri să fie înserat în oficiosul lor, ceea ce s'a făcut.

Cu banii străinilor

In anul 1888 d. Take Ionescu candida la Craiova, la un loc de deputat, din partea opoziției. După cum merge astăzi vorba că partidul conservator-democrat face politică cu bani evreești, pe atunci se acuza opoziția, din care făcea parte și d. N. Filipescu, imitatorul legendei de astăzi, că opoziția lucra cu carboave rusești.

Carboavele au servit ca armă de luptă în contra candidaturei d-lui Take Ionescu și în ziua alegerei s'au distribuit pamflete, cari afirmau că pînă și blana ce-o purta pe vremuri șeful nostru, era de provenință rusească. „Ucideți, spunea pamfletul, pe acei cari iau parale de la ruși și să știți că blana pe care o poartă Take Ionescu, i-a fost dăruită de ministrul Rusiei".

Cîte-va zile mai tărziu ministrul Rusiei, venind în vizită la d. Take Ionescu, îl rugă să-i arăte faimoasa blană, care, de-altmintreli, nu costase de cît trei sute lei. Ministrul o examină și zise surizînd: „ce ie dreptul—prea am fost zgîrcit"...

Cu anecdota această adevărată am voit să invederăm, că d. Nicu Filipescu, care a făurit legenda actuală, n'a fost măcar original: că și opoziția unită și, înaintea ei, C. A. Rosetti, au fost invinuiți de aceeași infamie, că, în fine, legenda bătăușilor de altă dată, a reînviat'o astăzi d. Filipescu.

Partidele politice ajunse la complecta sleire a argumentelor avubile, au recurs totdeauna, la noi, la argumentul suprem și ticălos că partidul advers a fost cumpărat de streini.

De la carboavele rusești, de la ticăloșia că o parte a țărei ar voi să dee Romînia pradă rușilor—s'a trecut la banii finanței evreești: că d. Take Ionescu ar voi să dee țara pradă evreilor.

Ticăloșia n'o crede nimeni. Dar ea aruncă lumină foarte tristă asupra țărei, asupra bărbaților noștri de stat, cari ar putea fi bănuiți de acei cari nu sunt imprietiniți cu moravurile noastre politice, că, în adevăr, suntem o țară pusă la vînzare.

Dar ticăloșia tot nu prinde. Și cu cît făuritorii meschinelor legende cată să coboare pe d. Take Ionescu, cu atît el se rădică mai sus.

CATE-VA NOTE

D. Ștefan Hepites, care a trecut de la directoratul serviciului meteorologic la partidul conservator, a scris Nababului o scrisoare de aderare, în care spune că „n'a făcut politică cît timp a fost funcționar și că n'a amestecat politica în slujbă".

D. Hepites este, deci, un naiv în politică și, ca atare, era indicat să debuteze la conservatori.

*

Un ziar hebdomadar—*Biruința*—aduce vestea că o evreică din Ploești voind să fie nașa unui copil creștin, preutul n'a voit s'o primească fiind că ea—evreică—ar fi circumscrisă.

Preutul de la o altă biserică, ne fiind de avizul colegiului seu, a lăsat pe evreică să-și împlinească dorința.

Dar chestia, dacă evreica este sau nu cum a zis primul popă, rămîne controversată.

*

Epoca, a făcut alaltăieri declarația că s'a terminat publicarea discursurilor ce au fost rostite la Eforie și s'a întors la banchetul Marghiloman ca să publice, ca mușter, după masă, tuastul d-lui Mehedinți.

Astă-zi, însă, revine la Elorie și publică—drept digestie—discursul faimosului Vlădescu. Acesta, între altele, a zis:

— Țara noastră nu este, nu poate fi, țară de experiențe...

De aceea, pe vremea lui d. Vlădescu își expedia soacra, cuscra, cimotia și nemțoica de la copii—ca să experimenteze divere lăptării în Șvițera.

OAMENI ȘI LUCRURI

CATALOGUL

In școlile austriace s'a introdus o nouă și „revoluționară" măsură: desființarea catalogului.

Vă închipuiți tabloul. Institutorul sau profesorul intrînd în clasă, urcîndu-se pe catedră cu mînile goale — căci acolo sperăm că „linia" a dispărut de mult —, fără teribilul catalog, privind elevii fără să-i „strige", examinîndu-i cu ochii sau chemîndu-i ca să-i asculte, fără a le pune note!

Nu-i așa că e o adevărată revoluțiune?

Aduceți-vă aminte, cu ani în urmă, pe cînd urmați cursurile vre unei școli. Cu ce gravitate solemnă își făcea intrarea dascălul și cu cîtă seriozitate executa operațiunea, „strigării la catalog".

Apoi venea cealaltă operațiune, mai zguduitoare: examinarea.

Studiind numele, urmărind rubricele cu vîrful creionului, se oprea de-odată, rostea un nume, chema o victimă, împlinea o sentință.

Elevul ascultat se rîdica în vîrful picioarelor, doar va ajunge la înălțimea catedrei, pîndea cu ochii lacomi fie ce mișcare de mînă, fiece trasătură de plumb ori de condeiu, doar va putea ghici primejdioasa cifră,—nota pusă la acel obiect.

Apoi se făcea mic, mititel și cele de mai multe ori se întorcea, umilit în bancă, așa cum se întoarce cineva dela o execuțiune.

Nota! Aceasta e boala cea mare a școalei, în general, a școalei noastre în special. In cifre—se poate cuprinde oare sinteza unei ființe, se poate oglindi sufletul, mintea, priceperea, voința, aptitudinea unui copil?

Acele note reci și cam ridicole în importanța, în solemnitatea lor însamnă oare o justă prețuire a ceea ce reprezintă elevul?

Și ce valorează cifra față cu observațiunea, ce cîntărește nota față cu aprofundarea psihică a școlarului,—ființă complexă din care cu luare aminte și bunăvoință se poate scoate mult mai mult de cît se scoate de obiceiu!

Ascultarea la intervale, clasificarea oficială pe note, judecarea prin cifre ce nu ne arată nimic, sunt numai artificii dătătoare de zadarnice emoțiuni, de impresii și dureri, fără efecte practice folositoare.

Profesorul care abia cunoaște la față pe elev, ci-l știe doar din... catalog, poate oare sa aibă conștiința împăcată că a lucrat pentru bînele cuiva și în interesul societății?

Dovadă de cum stau lucrurile avem în constatarea frequentă că mulți din cei rău clasificați la studii ajung în societate valori mari și creatoare, pe cînd cu premianții nu constatăm totdeauna același lucru. Vechea metodă, școala... catalogului s'a arătat sterilă și de aceea după desființarea examenelor a premiilor, va cădea jertfită pe altarul progresului pedagogic și o altă tradițională prejudecată școlară: catalogul.

Rodion

Fiica lui Mark Twain

Tortura celebrității.—Tată și fiu. — Din viața unui humorist.—Admiratoarele.—Arta de a dormi.

Pînă acum, numai fiii oamenilor celebri aveau trista soartă de a fi comparați cu autorii zilelor lor.

Egalitatea mereu crescîndă a sexelor pentru care luptă societatea modernă și pe care în parte a și realizat-o, face ca și soarta fiicelor care trăesc în umbra unui părinte ilustru să fie puțin de invidiat.

Așa, cetim într'un ziar din Londra o doleanță a Miss Clarei Clemens, fiica lui Mark Twain, care după cum se știe o cîntăreață și dă acum un concert în Londra. In afară de calitățile ei muzicale, ea pare a fi moștenit ceva din humorul tatălui seu, căci știe să zugrăvească într'un mod delicios situația ei de fică a unui om celebru în toată lumea.

„Trebue oare să mai amintesc faptul" scrie ea, ca o nedreptate vădită ca să alerg în toate părțile cu eticheta „fiica lui Mark Twain" pe cînd eu îmi caut de meseria mea?"

„Tata e, fără îndoială, un geniu—dar tocmai asta mă obosește. Oboseala mea e produsă direct de încercările ne-mai-auzite pe care le fac de ani de zile ca să găsesc o retragere tăinuită unde să-mi pot ascunde identitatea și unde să fiu sigură că voi găsi un pat în adevăr comod.

Vreau să cutreer toată Europa pentru un astfel de loc și după ce-l voi fi găsit, să mă culc pentru cîți va anișori și—să mă scol iarăși geniu. Căci obiceiul de a sta culcată e singura moștenire din succesele tatălui meu.

Pe cînd eu mă strădănuiam să mă rîdic la înălțimea unei fiice a oricăruia, el stătea liniștit în pat și se gîndea la fel de fel de lucruri și numai cîte-odată se scula ca să facă turul Europei prin vre o povestire de ale lui.

De aceia caut și eu un pat în adevăr comod. Geniul e numai arta de a se odihni în pat.....".

După ce întrebuințează stilul tatălui seu în contra lui însu-și își plînge propria-i suferință.

*

„Neliniștea mea începu la Berlin, unde tata, fără să-și fi dat multă osteneală pentru asta, e foarte popular.

Cînd nu eram ocupată cu studiile mele muzicale, frequentam uneori mici societăți, unde puteam să stau într'un colț și să rămîn absolut neobservată de nimeni pînă cînd vre-un tip șoptea altuia. „Cred că ceia care stă în colț colo, e fata lui Mark Twain".

Atunci se sculau cu toții ca un singur om și se repeziau la mine, așteptîndu-se, nici vorbă, să fac cine știe ce spirite strălucite — după ce lucrasem peste puteri toată ziua.

Asta se întîmpla, natural, numai la ocaziile în care nu era și tata de față.

In societățile pe care le fericia tata prin prezența lui, eu mă bucuram de tot atita considerație ca și un scăunel oarecare—al căror număr e totdeauna de prisos într'o odaie unde sunt adunați mulți oameni.

Imi rămînea numai o mîngîiere, anume, că tata suferea și el. Dar ultima oară cînd a fost în Londra, pe cînd trecea prin Regent strect fu acostat de o

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

doamnă bătrînă foarte onorabilă, care-i strînse mîna cu multă cordialitate și-i repata într'una cu o tandră convingere: „Cea mai arzătoare dorință a mea, a fost întotdeauna să-ți strîng mîna!“ Tata, care se simțea foarte bine, după ce se odihnise o zi întreagă, fu foarte mișcat și răspunse plin de recunoștință: „Prin urmare, știți doamnă, cine sunt!“—„Dar de sigur că știu!“ răspunse respectabila doamnă cu entusiasm, „sunteți Buffalo Bill!“... Hainele albe ale tatei sunt iarăși o obsesiune pentru mine.

Intr'una sunt întrebată asupra acestui lucru. M'am gândit în totdeauna că motivul pentru care le purta, e că-i aminteau patul.

Tot așa, s'ar putea explica științificește și părul seu alb. Epurii, paserile și vulpile care trăiesc în regiunile polare sunt de o albeață orbitoare, cînd zapada acoperе locurile în care se adăpostesc.

Un exemplu mai plastic pentru potrivirea în culori cu mediul înconjurător e ata: părul seu a căpătat întocmai cuoarea perucei pe care-și ține capul...“

Revizuirele vamale

—Ministerul finanțelor a dat o circulară, care va pune capăt, în sfîrșit, mizeriilor ce le îndurau călătorii la revezuirea bagajelor, la fruntarii.—

Domnule Șef,

Primesc din toate părțile plîngeri în contra modului necuviincios și vexatoriu cu cari se fac revizuirile vamale călătorilor ce intră în Romînia.

Am avut ocaziunea să mă conving că cele mai multe din aceste plîngeri sunt întemeiate.

Unii agenți vamali, neavînd tactul trebuincios ca să deosibească unde se cuvine, să facă revizuiri mai amănunțite, răscolesc prin toate bagajele, le răspîndesc uneori pe jos, fără nici o cruțare pentru obiectele pe care le mînuesc și nici pentru buna cuviință ce se impune față cu oricine, dela cel mai bogat pînă la cel mai sarac.

Vă pretind să faceți să înceteze de îndată asemenea procedări barbare, cari ne recomandă foarte reu străinilor ce vizitează Romînia sau trec prin teritoriul ei.

Depinde de tactul și priceperea d-tră să știți a deosebi între călătorul ce trece fără intențiunea de a frauda, și aceia ce fac contrabandă sub această formă.

Numai pe aceștia din urmă cată să'i cercetați mai de aproape dar tot cu cruțare și cu cea mai perfectă bună cuviință căci până în momentul cînd vă convingeți prin fapt că aveți a face cu un contrabandist, nu puteți ști dacă nu străgăniți și ofensați un om, care nu are intențiunea de a frauda.

Vă rog să vă gîndiți că pentru cele cîte-va sute de lei ce le puteți încasa pe an pentru obiecte de mică valoare ce ar trece prin bagajele călătorilor ce nu fac meseria de a frauda, cauzați daune cu neasemănare mai mari, demnității funcțiunei d-voastră și bunului renume al administrațiunei vamale.

Depinde de priceperea d-voastră să nemeriți cînd trebue să vă mulțumiți de simpla declarațiune a călătorului, cînd se cuvine să faceți o revizuire superficială, fără a pune nici o neorînduială în bagajele sale, sau cînd sunteți nevoiți să treceți la o cercetare mai amănunțită, însă chiar și în acest din urmă caz trebue să nu vă depărtați de loc de obligațiunea ce vă pun de a fi cruțători pentru bagaje și foarte politicoși față cu călători ori cari ar fi ei.

Dacă călătorul precum se întîmplă foarte adesea cu aceia din trenul Express Orient și din trenul Berlin, trece numai prin România, nici nu aveți trebuință să-i revizuiți bagajele, destul numai să vă convingeți după biletul de călătorie ce poartă că bagajul său nu face de cît să transiteze.

Să știți că voiu pedepsi foarte aspru pe ori ce șef de vamă sau agent vamal, care nu se va conforma întocmai dispozițiunilor ordinului de față. Păziți-vă de a ridica reclamațiuni dacă nu voiți să fiți pedepsiți.

Este în interesul bunei administrațiuni a finanțelor și chiar al demnității d-vs. ca Romîni, să nu se mai facă în viitor comparațiuni, cari pun mult mai prejos purtarea agenților noștri vamali de cît ai altor țări, străbătute de aceiași călători.

Cutia cu scrisori

Din partea d-lui Popovici, apicultor, primim următoarele, pe care le publicăm in baza dreptului de aparare:

In ziarul cu data de 8 Iunie la rubrica informațiunilor a apărut o notă la adresa mea prin care se spunea că d. Garabet Manea, proprietar, ar fi depus o plîngere la parchet contra mea cum că l'aș fi înșelat într'o afacere de stupărie.

Iată circumstanțele în care s'au petrecut faptele.

In adevăr contractasem cu d. Manea fără a ști ce fel de om e, să-i procur și să-i instalez o stupărie în calitate de apicultor specialist. Conform convențiunei i-am procurat mai întâiu, 50 stupi francezi dela un proprietar.

După ce i-am transportat la casa d-sale nu a voit să achite de cît 40 stupi, respingînd 10 din ei, deși condițiunile făcute între noi erau pentru 50 stupi.

Numai de aici se poate vedea ce fel de om e d-sa.

Acum iată și afacerea cu stupii în care d. Manea pretinde că l'aș fi înșelat.

Am primit 260 lei procurarea a 20 stupi cu albine, ambalajul (constînd din saci sau peteci mari și subțiri), precum și transportul privindu-l pe d-sa.

D. Manea însă nu mi-a dat peticile cerute ci niște bucățele de sac găurite și niște fețe roase și rupte de mobilă reformată, cu foarte mare greutate, și expus la mari pericole din cauza multelor impunsături de albină, am ambalat cu acele petici stupii, i-am dus la gară și i-am instalat într'un vagon. Aducîndu-i la Iași i-am cerut din nou d-lui Manea, să-mi dea niște petici mari, ori saci întregi, p. a lega stupi de oarece albina pin cîțiva atupi eșise. La gară i-am aratat fiului d-sale cum stau stupii, și apoi am repetat cererea pentru cele necesare împachetajului.

D. Manea, lipsit de bun simț și creștere a început a zbera ca un turbat insultîndu-mă, spunîndu-mi că nu-mi mai dă nimic și să las stupii să moară, că mi-i dă cadou și multe altele, de groaza unor cheltueli de 2 ori 3 franci, și în acelaș timp nevoind a recunoaște cleltuelile de transport. Prevenindu-l de soarta stupilor d-lui, cu acelaș ton, mi-a răspuns boerește, să-i las să moară că nu dă nici o petică.

Pe la orele 3 d. a. (deja prea tîrziu pentru stupi) îmi trimete răspuns că a găsît saci, uitînd se vede ce se întîmplase, la care am răspuns că pentru munca mea să-mi dea o sută lei, temîndu-mă a nu rămînea păgubaș de onorariul meu. La aceste demersuri n'am primit răspuns.

La orele 6 seara, cînd am voit să-i rîdic, erau deja morți, iar restul albinelor care scăpase prin găurile cărpilor rătăceau în jurul stupilor, împungînd pe trecători. Suferind nenumărate impunsături, care mi-au cauzat destul rău, și pe lîngă aceste neavînd cu ce-i transporta din cauza repaosului Duminical, iar stupii nefiind buni de nimic, am făcut cu ei ceea ce se putea face pentru a nu perde cheltuelile de transport și celelalte. Cred că oricine va judeca și vedea atitudinea mea corectă în această afacere, și numai d. Manea însăși a fost cauza celor întîmplate.

Așa fiind veritatea faptelor, vă mulțumesc anticipat Domnule Redactor, de ospitalitatea acordată.

Litere-Științe-Arte

Parizianii s'au supărat pe Sarah Bernhardt că lipsea prea mult de la cursul ei de conservatoriu unde avea o catedră de declamație. Ar trebui să afle nervoșii Pariziani că la noi un profesor de universitate a lipsit 4 luni de la curs fără congediu! Noi suntem indulgenți, nu ca franțujii...

*

Sculptorul Harselriis, autorul monumentului lui Heine comandat altă dată de Impărăteasa Elisabeta a Austriei pentru palatul Achilleion din Corfu povestește că înainte de sosirea Imparatului în insulă a venit acolo un vapor de război, german, al cărui personal a vizitat palatul. Unii dintre vizitatori și-au permis jocul de a rupe sau strica mai multe degete ale statuei lui Heine așa că—încheie cu tristețe artistul — monumentul în adevăr nu mai era demn de a împodobi un palat al Imparatului.

*

Un scriitor trebue să mănînce mult, ori e bine, pentru forța lui de creațiune, să fie cumpătat? In chestia aceasta Claude Berton publică un articol important, în care vorbește de înclinările „culinare“ ale marilor scriitori francezi.

In istoria literaturei franceze din veacul al 19-lea se înalță două opere grandioase, cari aproape întrec pe toate celelalte: opera lui Balzac și a lui Victor Hugo. Aceștia au fost mari nu numai în domeniul artei, dar și în acela al bucătăriei, și apetitul lor, nu seamănă de loc cu al muritorilor de rînd.

Alexandru Dumas era nu numai un mare mîncăcios dar și un bucatar de frunte. Știa să gătească singur, după rețete speciale, tot felul de sosuri și mîncări plăcute; macaroanele italiene gătite de el erau vestite. Fiul său era mai gurmand. In „Francillon“, Anette descrie așa de minuțios o salată iaponeză, în cît fie-care gospodină ar putea-o pregăti după rețeta din dramă.

Lui Lamartine îi plăcea foarte mult înghețata, lui Stendhal macaroanele, iar Théophile Gautier iubia nespus rissotto, gătit după toate regulele artei culinare.

Laubert mînca de asemenea mult, pe cînd slabul și nervosul Daudet iubea portocalele, pepenii și vinurile de Rhone.

La început și Zola mînca mult și era înclinat spre îngrășare; în perioada asta a scris „Bestia omenească“ și „Nana“. Mai tîrziu a slăbit. In răstimpul ăsta a scris «Lourdes», „Paris“ și... „Fecunditatea“.

*

Mîine la orele 2 p. m., după cum am anunțat, are loc la Teatrul Național, producțiunea de fine de an a elevilor și elevelor Conservatorului de Muzică și Declamație din localitate.

In numărul viitor cetitorii vor găsi o complectă dare de samă.

Informații

× *Pe timpul verei administrația* **Opiniei** *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.*

● D. A. D. Xenopol a învoit locuitorilor de pe moșia Păulenii, proprietatea soției d-sale, a pășuna vitele în pădurea de pe acea moșie, după rugămintea locuitorilor, din cauza lipsei complecte de nutreț.

Această învoire a dat'o gratuit în considerațiune că în timpul răscoalelor țărănești de anul trecut, locuitorii din Păuleni, nu numai că n'au luat parte la ele, dar au aparat averea de pe moșie de atacurile din învecinătate.

● Frații Rameder au cerut primăriei să le puie la dispoziție un loc lîngă abator, pentru a înființa o fabrică sistematică de cărămizi.

Ofertanții se oferă să plătească comunei, timp de 20 ani, cîte 100 lei pentru hectarul din locul ce li se va da, iar după 20 de ani toate uneltele fabricei să rămîe comunei.

Primăria le-a cerut să'i prezinte un plan al fabricei ce vor să o înființeze, pentru ca apoi să se pronunțe.

● Amintim că mîine, Duminecă, dela orele zece dimineață până la orele trei p. m., va avea loc subscripția la acțiunele casei rurale.

Se va putea subscrie la Banca Națională și la administrația financiară.

Primul vărsămînt va fi de zece la sută.

● Cu începere de Mercuri, 19 lunie, se va pune în circulație trenul expres Iași—Pașcani, care va avea legătură directă cu trenul de Berlin.

Trenul va pleca din Iași la orele 1.25 p. m., iar de la Pașcani la Iași, la orele 1 p. m.

In aceiași zi va intra în circulație trenul expres din Cernăuți—Viena, care va pleca din Cernăuți la orele 2 p. m. și va fi la Viena a doua zi dimineata, orele 8.

Trenul care pleacă din Iași la orele 6.10 dimineața, va avea legătură cu acel tren.

● Examenul de absolvire la Seminarul „Veniamin Costachi“, din localitate, va lua sfîrșit în astă-seară.

Rezultatul se va da probabil mîine.

● D. Simion Mîndrescu fost profesor de limba germană la liceul din Iași, a fost recomandat agregat la categra similară de la facultatea de litere din Capitală.

● A. S. R. Principele Ferdinand a fost numit presidentul comisiei examinatoare a ofițerilor de cavalerie din Tîrgoviștea.

● Pe cînd toată lumea vede că în guvern a isbucnit criză și gazetele liberale desmint acest adevăr—aceleași ziare afirmă că d. Costinescu și—a amînat, din nou, plecarea în congediu.

● Osemintele defunctului Dimitrie Gusti, fost primar al orașului, au fost desgropate eri și depuse în capela cimitirului.

Astăzi osemintele vor fi depuse în noul cavou al familiei.

● S'a amînat pentru ziua de 10 Octombre concursul de agregație pentru catedra de anatomie discript.vă dela facultatea de anatomie din Iași.

● Au început lucrările pentru construirea celor două pavilioane de izolare în str. Universității.

● Pianistul Th. Fuchs din București, care a tras 2 focuri de revolver asupra d-lui Grecescu, a fost pus în libertate pe o cauțiune de 200 lei.

● O comisiune mixtă lucrează de cîte-va zile la ministerul de răsboiu pentru a stabili modelul de construirea unei trăsuri de subsistență, destinată a urma fie-care unitate (companie, baterie sau escadron) în timp de răsboiu.

Aceste trăsuri vor căra provisiunile necesare pentru 5 ofițeri și 15 soldați și bagajele ofițerilor unității respective.

● Cei de la tramvai trebuie să se simte mîndri și satisfăcuți că pe ziua de eri au mai făcut două victime.

Vagonul tramvaiului, condus de manipulantul cu No. 11, venind de la abator, pe strada Tatarași, a dat peste un copil al brutarului Solomon Ziserman, cauzîndu-i o leziune la cap. Mama sa sărind să'și salveze copilul, a fost și ea prinsă de vagon și tărîtă pe o distanță de cîțiva metri, fracturîndu-i un picior.

Ambii au fost transportați la spitalul israelit.

● **D. Sturdza va triumfa.**—Corespondentul nostru din București ne-a telefonat eri că generoșii s'au întrunit de 2 ori și au discutat asupra supărărei d-lui Sturza.

Două rezultate ale consfătuirilor se tradează astăzi prin ziarele generoase: sudălmile la adresa ziarelor partidului conservator-democrat, care au dejucat planurile anti-sturziste și un comunicat ce-l publică *Viitorul* în chestia militară.

Dacă sudălmile ce se adresează ziarelor partidului nostru n'au de cît doar nota plictiselei — căci acele sudălmi se urmează de luni de zile—apoi comunicatul este un monument de îndrăzneală și de lacheism.

După ce, în chestia militară s'a făcut împărecherea Brătianu-Filipescu și lucrurile au fost duse pînă la extrem, se publică un comunicat cu următorul îndrăsneț cuprins:

Profitînd de duelul maiorului Sturza, „Epoca“ caută acum să dea acestei afaceri interpretări ce nu are și să se slujească de ea ca de o unelță politică.

Suntem convinși că ofițerii noștri nu se vor lăsa să fie ademeniți de cei ce caută să pescuiască în apă tulbure.

Suntem deasemenea convinși, că nimeni în armată, nu va perde din vedere fondul chestiunei, oricari ar fi interpretările ce se caută a i se da formei.

Toți cunosc bunele intențiuni de cari maiorul Sturza este însuflețit. Nici chiar adversarii săi nu pot pune la îndoială curățenia sa de suflet. Deasemenea nu putem crede nici o clipă măcar, că vor reuși uneltirile celor ce caută să solidarizeze corpul nostru ofițeresc cu ofițerii care au trimis telegrame rușinoase sau cari se bucură de reputațiuni dubioase.

Aceasta este dealminteri datoria tuturor acelor ce iubesc armata și vor să o ferească de frămîntări inutile.

DIVERSE

— Se afirmă că alaltaeri seara s'ar fi descărcat și cîte-va focuri de revolver asupra acceleratului ce pleca spre București.

Cercetările poliției au stabilit că totul se reduce la opera de prost gust a unor copii din Frumoasa, care au aruncat cu pietre asupra trenului și care copii au fost arestați la poliția de siguranță.

— Amintim că mâine seară are loc la grădina Zimbru frumoasa serbare populară, organizată de cercul medicilor și farmaciștilor din localitate.

— Eri după amiază s'a făcut la cimitirul „Eternitatea“ înmormîntarea căpitanului în retragere Mihail Comarnescu, care a încetat din viață în spitalul Sf. Spiridon.

Cîte-va companii din regimentul 13 Ștefan-cel-Mare au dat onorurile.

— Din Bacău se comunică: femeia Ruhla Blanc, desperată că fiul ei a fost depus pentru că a comis falșuri, s'a sinucis—strangulîndu-se, în podul casei ginerului ei, Karniol.

— Din Bîrlești se telefonează că locuitorii Gh. Alecu și Grigore Labasan au fost grav maltratați de consăteanul Petrachi Lăeșu.

Cazul se cercetează de primarului comunei.

CRONICA LUMEI

Marșul lui Chopin.

Celebrul pictor Ziem povestește în una din scrierile sale, următoarele amănunte asupra împrejurărilor în care a compus Chopin celebrul seu marș funebru.

Ziem locuia Nizza într'o odaie sărăcăcioasă a cărei singură podoabă era un piano vechiu și un schelet. „De mulți ani dădusem în această odăiță un prînz. Nu era tocmai somptuos prînzul nostru pentru că toți eram săraci, așa că chiar un prînz simplu era pentru noi un eveniment. Dar ce strica asta. Eram tineri și fără grijă și unii dintre noi, numai de ar fi avut, ar fi meritat să stea la masă și cu un împărat. Lumănările erau pe jumătate isprăvite, era spre miezul nopții, cînd cine-va mă ruga să cînt un vals. Mergînd spre piano mă împiedecai de schelet. Il apucai răzînd și începui cu degetele osoase primele tacturi ale unui vals. De odată se trase la o parte un scaun și înainte de a-mi da seama fui rădicat de pe scaun și împins spre perete, In acelaș timp scheletul îmi fu smuls din mîni și Chopin așezat în fața pianului începu să cînte „comme ange, comme diable, c'est e'gal, mon Dieu“.

Și cum mai cînta! In toată odaia nu se auzia nici un alt sunet. Ca azi văd figurile care mă înconjurau. Alfred de Musset, cu fruntea încrețită de meditări, Balzac, plină de viață și de plăcere, Houssaye, George Sand, albă ca pînza, cu ochii ei mari strălucitori ca stelele, Rossini, Delacroix—îi văd pe toți. Lumănările se stînseră, semi întunericul nopții de vară se lumină și soarele răsări cînd ne venisăm în fire. Și în noaptea aceia, în acea odaie, scrisese Chopin marșul seu funebru“...

„Pălării de panama pentru cai“. Frumoasele și elegantele pariziene, care în după amiezele luminoase de Iunie, se preumblă în toaletele lor deschise cu pălăriile elegante și umbrelele prețioase, răsturnate în fundul strălucitelor echipagii prin cîmpiile Elisse îndreptîndu-se spre Bois de Boulogne, nu sunt tocmai așa de egoiste cum le socotesc de obicei bărbații: căci grija lor principală nu se concetrează numai asupra toaletelor lor ci și asupra toaletei—cailor lor.

Pălăria de paie cea simplu împletită, care în zilele prea călduroase de vară apără bieții cai de arșița soarelui, eră necunoscută pînă acum membrilor înaltei societăți pariziene. De curînd însă s'au fabricat și pentrn cai pălării de panama.

Un fabricant isteț a pus în vînzare trei calități de pălării a 20 50 și 100 lei bucata.

Genii femenine.

Oscar Schmitz publică în „Berliner Tablatt“ o anchetă foarte spirituală asupra geniului femeilor. Iată ce spune dînsul, în introducere:

Deși nu se prea poate să fi fost vre-o dată femei geniale—puținele numite ast-fel nu sunt, aproximativ, așa de incontestabile din acest punct de vedere ca de pildă, Cesar sau Friederic cel mare, Shakespeare, ori Beethowen—totuși pot să afirm că printre ele se găsesc mai multe capete geniale ca printre noi bărbații.

Printre femei se află mai puține poete, dar mai multe cu simțiri poetice; mai puțini Apostoli, dar mai multe suflete cucernice; mai puțini medici, dar mai multe îngrijitoare de bolnav.

Se poate ca întreg geniul repartizat asupra femeilor să fie tot așa de mare ca și cel ce revine bărbaților, dar la femei, împărțirea e mai comunistă, la bărbați insă, în fața unei clase de capitaliști, care în adevăr covîrșește pe aceea a femeilor, stă un proletariat uriaș bărbătesc.

Schmitz vorbește apoi despre însușirile femeei și zice:

E greșită credința că numai femeile foarte însemnate au influență inspiratoare, rodnică. Ea poate porni și de la femeia mai simple, din clasa de mijloc... O femee incultă poate fi sublimă, pe cînd barbatul incult e totdeauna un om de rind. Un bărbat care are o slujbă de subaltern, e aproape totdeauna subaltern: pe cînd o femee rămîne totdeauna femee, adică fie chiar cînd trebue să se facă guvernantă sau lucrează într'o prăvălie. De aceia bărbatului i se îngădue dragostea și căsătoria cu o femee de pe o treaptă mai joasă ca a lui.

Femeia însă care ia de bărbat un om de pe o treaptă inferioară e amenințată să fie disprețuită.

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu celebritățile medicale

Ultime informaţii

● *Publicarea memoriul căpitanului Cătuneanu.*

Un militar superior, bun prieten al d-lui general Averescu, a declarat, privitor la publicarea în ziare a memorului căpitanului Cătuneanu:

— D. general Averescu a arătat memoriile d-lui Sturdza. Primul ministru l'a reţinut spre a-l cerceta de aproape—şi astfel, fără ca d. Averescu să fi bănuit ceva, memoriul a fost publicat în scopul de-a invedera cine este şi ce este capitanul Cătuneanu.

● D. Lupu Antonescu, inspector al învăţămîntului secundar, a sosit eri dimineaţă în localitate pentru cercetarea afacerei d-lui C. Bălăcescu, profesor la Belle-Arte.

D-sa a adus întregul dosar al afacerei şi urma ca să înceapă suplimentul de anchetă.

D. dr. Bogdan, rectorul universităţei, cu care d. Lupu Antonescu trebuie să facă suplimentul de anchetă, a cerut acestuia să'i lase dosarul afacerei pentru a'l studia şi de a lua ast-fel cunoştinţă in deaproape de afacere şi apoi să înceapă suplimentul de anchetă

D. Lupu Antonescu a încredinţat dosarul d-lui dr. Bogdan, iar apoi a plecat cu trenul de eri de 10 şi 15.

D-sa se va reîntoarce la 22 Iunie în localitate, cînd împreună cu d. dr. Bogdan va începe suplimentul de anchetă, orînduit de consiliul permanent de pe lîngă ministerul instrucţiunei publice.

● Odată cu disolvarea consiliilor comunale rurale, ce se va face la 1 Iulie, cu ocazia punerei în aplicare a legei de organizarea administrativă comunală, vor fi disolvate şi sfaturile săteşti, din judeţul nostru.

Nouile alegeri vor avea loc în primile zile ale lunei August a. c.

● Autorităţile locale au fost înştiinţate că eri a isbutit să evadeze din arestul din Mihaileni, ţiganul Pavel Vasile de loc din Tg.—Frumos, şi care fusese arestat pentru că a excrocat pe mai mulţi locuitori cu însemnate sume de bani, cu sistemul „apei de aur".

Pe un biet sătean din Mihăileni l'a făcut să'şi vîndă două părechi de boi, pe care a luat 500 lei, şi care sumă a fost încredinţată ţiganului, sub cuvînt, că acesta'i va face din 500 lei 1000.

● Consiliul de higienă a oraşului a fost convocat în şedinţă ordinară, pentru Luni-seara, 16 Iunie a. c., spre a se pronunţa asupra mai multor chestiuni.

● Mîne se va da rezultatul de promoţiunea elevilor la toate şcoalele secondare din localitate.

✱ D. inginer Cantacuzino, inspectorul lucrărilor de aducerea apei, a sosit azi dimineaţă cu trenul de 11 şi 20 pentru a inspecta lucrările de canalizarea oraşului.

● Astăzi s'an primit la rectoratul universităţei, două frumoase şi mari tablouri, dăruite universităţei de Iaşi, şi lucrate de pictorul Mirea.

Unul reprezintă Punerea pietrei fundamentale a universităţei din Iaşi, şi a fost aşezat în sala senatului universitar, iar al doilea Divanul Adhoc.

● La fabrica de cărămidă Bertali, din Bucium, se comiteau de mai mult timp, furturi de cărămizi.

Treptat, treptat, s'au furat peste 35000 de cărămizi şi proprietarul fabricei, reclamînd cazul, poliţia de siguranţă a început cercetările.

Autorii au fost descoperiţi; ei sunt cărăuşi la acea fabrică şi sunt în număr de 10: Vasile Arhip, Baba Casandra, Gh. Zmău, Gh. Botez, V. Zmău, V. Viorescu, Gh. Ionescu, I. Rusu, Const. Rusu şi Const. Botez.

Făcîndu-se percheziţi la locuinţele lor, s'au găsit depozîte de cărămizi furate, iar la alţii s'a constatat că începuse să'şi clădească case cu cărămizile furate.

● D. cavaler Eugène de Wurzian doctor în drept, ataşetul consular al Austro-Ungariei, a fost avansat la rangul de vice-consul al Austro-Ungariei.

D-sa va continua să rămîe în oraşul nostru.

○ Ministerul instrucţiunei a delegat pe d-nii M. B. Cantacuzin şi C. G. Stere din partea sa, ca să facă parte din comisiunea examenelor de docenţă în drept internaţional public, a d-lui Aurel Zeuleanu şi drept internaţional public şi privat, a d-lui Eugen Melic.

Ca delegaţi ai facultăţei juridice fac parte din comisiune d-nii D. Alexandrescu, P. Missir şi Al. Cuza, care vor lucra sub preşidenţia d-lui M. B. Cantacuzino.

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar un tablou de cursurile de adulţi ce au funcţionat în cursul anului expirat şcolar, în judeţul nostru.

Revizoratul a întocmit acest tablou şi din el se constată că în judeţul nostru au funcţionat 63 cursuri de adulţi, pe lîngă şcealele rurale.

● In astă seară va avea loc în grădina Copou splendida serbare dată de muzica militară a regimentului 13 Ştefan cel Mare, în beneficiul seu.

● Astăzi dimineaţă la orele 11 a avut loc în salonul palatului comunal, căsătoria civilă a drăguţei d-re Florica Andrei cu d. locot. Slatineanu.

Mîne la orele 3 va avea loc cununia religioasă, la biserica Sf-tul Spiridon.

● Iată numele absolvenţilor şcoalei superioare comerciale din localitate, în ordinea alfabetică:

Borisov C., Botez Ant., Brahă Z., Ciudin T., Cojocaru, Constantinescu Dim., Costăchescu Constantin, Dăscălescu Al., Dobru Em., Florescu Gh., Grigoriu I., Grigoriu Gh., Iacobescu I., Ionescu N. Manariu Const., Mateescu E., Mitoşeru Savel, Morgenştein D., Petrescu Const., Poliacov N., Prigoreanu I., Romanovici G., Rotariu N., Stefănescu I., Străjescu Gh., Fady Alex.

● Şi anul acesta vor fi admişi la concursul pentru primirea în şcoala de infanterie şi cavalerie din Bucureşti ce se va ţinea în Septembrie, sub-ofiţerii care întrunesc condiţiile prevăzute în dispoziţiile luate de ministerul de răsboiu şi publicate în monitorul oficial din August anul trecut.

● Din Sîrca se telefonează că aseară locuitorul Gheorghe a Niţoaiei din satul Lungani, pe cînd stătea de vorbă cu ai lui, de odată a căzut jos, încetînd subit din viaţă.

● Eri după amiază s'a făcut la Trg.-Frumos înmormîntarea defunctului T. Prigorianu, consilier comunal, şi membru al Camerei de Comerţ.

Astă-zi judecătorul a procedat la inventariarea averei rămase pe urma defunctului.

● Un architect al cassei şcoalelor va veni la sfîrşitul lunei acestia în localitate, de unde va pleca în judeţ, spre a vizita terenurile unde urmează a se construi în anul acesta clădiri pentru şcoalele rurale.

● S'au luat măsuri ca pe viitor, între staţiile Nicolina şi Ciurea, să se facă pază, pentru a evita bombardarea cu pietre a trenurilor,—mai ales în timpul nopţei.

● Ni se scrie de la M-rea Neamtz, că atît acolo, cît şi la M-rele Agapia şi Varatec a sosit foarte multă lume, spre a-şi petrece timpul verei acolo.

● După toate probabilităţile, excursiunea ce o plănuiau institutorii şi învăţătorii din judeţul nostru, în valea Prahovei, va avea loc pe la 10 Iulie a. c.

Din valea Prahovei, excursioniştii se vor duce să viziteze Constanţa.

● Astăzi la orele 4 după amiazi, profesorii liceului Naţional se întrunesc în conferinţă pentru a stabili situaţia de fine de an a elevilor.

Mâine la orele 9 dimineaţă, va avea loc la liceu o producţiune muzicală. cu care ocazie se va da cetire promoţiilor.

● Ofiţerii superiori din regimentul 14 infanterie din Roman, care fac marşuri de Stat Major pe distanţa Roman—Iaşi, au sosit eri la Trg.-Frumos, unde au făcut mai multe lucrări de Stat Major.

● Cu prilejul discutărei grevei avocaţilor în contra legei Stelian, au avut loc mai multe incidente între advocaţii din Iaşi.

Acele incidente vor fi desbătute de consiliul de disciplină, Sâmbătă, 20 c.

● Inaugurarea adăpostului pe Ciahlău se va face cu solemnitate în ziua de 30 a. c.

● Pentru ultima oară se desfăşoară astă seară la Grădina Cuza Vodă (Teatrul Cinematografic Pathé Freres) celebra afacere Dreyfus.

E o înscenare perfect reuşită în toate amănunţimile ei şi de la primele faze până la reabilitarea nenorocitului căpitan.

Pe lîngă multe scene dramatice care sgudue pe spectatori, desfăşurarea întregei chestiuni cuprinde şi persoanele marcante care au jucat un rol principal în această afacere; aşa se distinge foarte bine la un bal de elită din Paris, pe Rochefort Doumont, Henry Meyer, contele Muenster ambasadorul Germaniei etc. etc.

Degradarea şi reabilitarea căpitanului sunt perfect şi just redate—mai cu sémă că figurează armata franceză oferită de ministerul de resboiu spre acest scop.

Programul mai cuprinde un mare număr de scene comice, sportive, educative etc.

● Un fruntaş neguţitor din localitate dl. K., a fost lovit de boală mintală.

● Un debitor foarte curios.

Averea unui debitor a fost scoasă în vînzare. La termen, creditorul declară că-şi retrage cererea.

Debitorul, însă, cere ca tribunalul să respingă incidentul creditorului. Tribunalul, fireşte, a luat act de cererea creditorulu. Debitorul, însă, a făcut apel, cerînd să se execute vînzarea, ceea ce Curtea a respins.

In tot cazul—un debitor ideal.

● Azi dim. urma să se întrunească comisiunea examinatoare pentru docenţa d-lui Vasile Buşilă, spre a se proceda la citirea lucrărilor candidatului.

Lipsind însă duoi membri din comisiune nu s'a putut citi răportul asupra lucrărilor.

● Mîne au loc ultimele examene ale elevelor absolvente ale şcoalelor primare.

Elevele vor fi examinate azi la aritmetică şi istorie.

● Ministerul instrucţiunei a făcut cunoscut comisiunei examinatoare a elevelor preparate în particular, care trec examenele la institutul de domnişoare Elena Meissner, ca elevele să treacă şi proba practică de lucru manual.

● Ministerul instrucţiunei a făcut cunoscut decanatului facultăţei juridice, că a delegat ca representanţi ai sei, în comisiunea pentru examenul de docenţă în specialitatea dreptului roman, pe dl. Th. Burada.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei că conform art. 120 din legea comunală şi administrarea plăşilor, notarii din judeţul Iaşi vor fi repartizaţi pe clase, după cum urmează: 25 notari de clasa I, 15 notari de clasa II, şi 6 notari de clasa III.

○ In oraşul nostru funcţionează două cursuri de adulţi.

Au fost numite următoarele două comisiuni pentru oxamenul care se începe poimâne:

La şcoala „Vasile Alexandri" d-nii: I. Apostol preşedinte, N. Pastia şi Gr. Roiu membri.

La şcoala „V. Conta" din Nicolina d-nii: I. Tăzlăoanu, preşedinte, C. Buţureanu şi C. Dafinescu, membri.

● **Universitare.**—In ziua de 15 Iunie ora 9 dimineaţă va începe examenul de istoria Antică la facultatea de litere.

— Toţi studenţii şi practicanţii, care doresc a lua parte la excursiunea ce o vor face profesorii şi elevii seminarului pedagogic universitar, în judeţul Bacău, între 25—30 Iunie, sînt rugaţi a face cereri de înscriere din timp la d. I. Găvănescul rectorul Seminarului universitar.

— Luni 16 Iunie vor trece examenul de drept civil cu d. profesor Tabacovici, d-nii Gh. A. Şerban, Petru Şerban şi Simionescu Constantin, iar ultimele examene cu acelaş profesor le vor trece la 17 Iunie d-nii C. Stroiap, P. P. Teodorescu, I. C. Popovici.

— Şi-au susţinut azi examenul de economie politică d-nii:

Grecea I., Groholschi, Lascar, A. Freud, şi Alfons Stamatopol.

Mîne sînt chemaţi la economie politică d-nii Corciova, Eugene Denise, Em. Emandy, I. C. Popovici, I. Bottez, M. Anastasiu şi Gh. Gheorghescu.

— In ziua de 20 vor avea loc licenţele ultime dela facultatea de litere.

— Consiliul profesoral al facultăţei juridice întrunit astă-zi a respins cererea studenţilor, care căzînd la unele examene au cerut să fie examinaţi din nou tot în această sesiune.

— S'a admis astăzi cererea d-lor studenţi C. Beşteleg, A. Chirilovici, Abariu Ştefănescu şi Victor Climescu de a trece examenele la procedura civilă şi penală, cu d. profesor Iulian Teodorescu, în ziua de 17 Iulie.

— D. profesor Tabacovici va ţinea mîne examenele de drept civil ce avea să le ţie astăzi cu d-nii studenţi: Constantin Marino, Gh. Palade, I. Gh. Pavelescu şi Osvald Racovitză.

— D. profesor Dumitre Alexandrescu va examina pe candidaţii la examenul de drept civil astă-zi şi în zilele de 18 şi 19 Iunie.

Se vor prezinta la examen studenţii din anul întâi cum şi cei vechi.

◕ Casa bisericilor face cunoscut protoeriei judeţului că de oare-ce prin noua lege a fabricărei lumînărilor de ceară s'a admis din nou înfiinţarea pîngarilor pe la bisericele din ţară, pîngarele pe la biserici vor fi scutite de ori-ce taxe şi venitul va fi în folosul bisericilor.

Protoeria face cunoscut tuturor parohiilor bisericilor să reînfiinţeze cît mai curînd pangarele şi de e posibil să le arendeze prin licitaţie.

● Administraţia cassei bisericilor pune în vedere protoerii judeţului ca toate cererele de cărţi, registre, etc, să se adreseze pe viitor tipografiei cărţilor bisericeşti.

● **Tribunalul de vacanţă.**—Astăzi s'a subscris procesul verbal pentru compunerea tribunalului Iaşi pe timpul vacanţei.

Preşedinţi: d. Iulian Teodorescu, judecător de şedinţă, de la 1—13 Iulie inclusiv, d. Alex. Gane, president, de la 13—24 Iulie inclusiv, d. Em. Lepadatu, judecător de şedinţă, de la 25 Iulie—6 August inclusiv, d. Dim. Cihodariu, judecător de şedinţă, de la 7—18 August inclusiv, d. I. Corjescu, preşedinte, de la 19 August—31 August.

Supleanţi: d. Gr. Demetrescu, supleant de la 1—26 Iulie inclusiv, d. Hipolit Marzescu, de la 27 Iulie—10 August inclusiv şi d. V. Buşilă de la 11—31 August.

— Parchetul Curţei, în timpul vacanţei: d. procuror general—ambele luni, d-nul procuror Stoienescu—Iulie şi d. C. Hamangiu—August.

● Curtea de Apel, secţia II condemnase pe domnii Purcheria şi Cernescu, primul fost director al Creditului agricol din Iaşi, secundul fost funcţionar la ministerul instrucţiei—la cîte un an închisoare pentru falş în acte private.

Afacerea s'a judecat ieri la secţia II a Inalţei curţi, care a casat decisia curţei de Iaşi, şi a trimes procesul spre a fi judecat din nou, la Galaţi.

Casarea s'a făcut pe motivul că, în materie de falşuri în acte canbiale, nu se poate aplica art. 126 din condica penală.

— Din Piatra N. ni se scrie că judecătorul de instrucţie îşi va da astăzi ordonanţa în afacerea crimei de la Girov, aşa că este probabil că procesul se va judeca în sesiunea de Iulie a curţei cu juri de Neamţ.

D. procuror de secţie T. Stoienescu va fi delegat să susţie acuzarea.

— Marţi se va judeca la curtea de casaţie, s. II recursul fostului bancher. Leff. Intre acestea, tribunalul Iaşi s. I a reconfirmat mandatul de arestare.

● Sătenii din Goeşti, din apropiere de Sărca, au cerut de mai mult timp să li se recomande un preot, pentru a îngriji de cele sufleteşti ale lor.

Cum, însă, cererea nu le-a fost satisfăcută, o delegaţie de 20 de săteni vor veni mîine să se prezinte I. P. S. S Mitropolitului, spre a'l ruga să le satisfacă cererea.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Demisiunea generalului Averescu

— Audienţa la M. S. Regele —

Bucureşti.—Ministrul de războiu, care a fost ieri la Sinaia, în audienţă la M. S. Regele, s'a întors aseară, la ora 6, cu un tren special în Capitală.

Generalul Averescu a comunicat Suveranului, hotărîrea sa de a părăsi ministerul întru cît d-sa a înţeles să facă la ministerul de războiu operă de militar iar nici de cum ca politica să influenţeze şi să decidă totul şi la acest minister.

M. S. Regele a inzistat pe lîngă d. general Averescu să revie asupra hotărîrei sale—cel puţin pentru moment—întru cît o retragere în actualele condiţinni ar face o rea impresie.

Este sigur că actualul ministru de războiu va demisiona cel mult pînă în Octombrie şi de pe acuma să indică ca succesor pe d. general Crăiniceanu, actualul şef al statului major.

Administratori de plăşi

Bucureşti.—La examenul înscris al candidaţilor la posturile de administrstori de plăşi, au reuşit din candidaţii ieşeni, uamătorii: Dizen, E. Filipescu, Golăiescu, Maxim, Mihailoff, Panaite Nica, Petrea, Răpeanu, Simionescu, Ştefănescu şi Vasiliu.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—M. S. Regele a semnat astă-zi o nouă mişcare în magistratură, care va fi publicată luni.

Incurcăturile din guvern

Bucureşti.—Ziarele continuă să publice relaţiuni despre audienţa d-lui general Averescu la M. S. Regele. După cîte au transpirat, ministrul de resboi a comunicat M. S. că consideră ca o felonie publicarea în ziare a memoriului căpitanului Cătuneanu şi că dînsul—d. Averescu—nu mai poate rămînea în guvern, de cît dacă publicarea va fi desemnată în public şi categoric.

M. S. a cerut d-lui Averescu ca să stărue pe lîngă ceilalţi miniştri ca incidentul să fie cît mai repede închis.

Este sigur că un comunicat în acest sens, va fi publicat în Monitor, *şi astfel generalul Averescu va mai putea sta cîtva timp la minister.*

De altfel, probabil în urma unor indicaţiuni superioare, a făcut astăzi visite unor personagii politice fruntaşe, în scopul de a obţine închiderea incidentului.

Demersele generalului Averescu au fost făcute, probabil, fără demersele brătiniştilor, căci pe cînd d. Averescu umbla cu ramura de maslin, *Viitorul*, în numărul de astăzi, atacă cu violenţă pe d N. Filipescu.

Mişcare ţărănească

Bucureşti.—Din R.-Sarat vin ştiri neliniştitoare cu privire la o serioasă mişcare ţărănească.

Ţaranii din acea regiune, absolut lipsiţi de nutreţ şi porumb, s'au dedat la acte de violenţă.

Din această cauză s'a trimis armata şi jandarmi rurali şi au fost arestaţi numeroşi ţarani în comuna Baneşti, proprietatea d-lui Catargiu, arendată d-lui Serghiescu şi de pe moşia Cioreşti, proprietatea generalului Bocescu, arendată d-lui Gavidi.

Prefectul Lupescu şi procurorul au plecat la faţa locului.

Starea timpului

Bucureşti.—Timpul în Europa: Foarte cald la Viena, frumos la Buda-Pesta, timp splendid la Londra, vînt la Liverpol, frumos la Paris, noros la Berlin.

Timpul în ţară: senin la Brăila, ploaie la Constanţa.

Soluţia crizei în Serbia

Belgrad.—Prin adeziunea lui Svetozor Milosavlevici, care a primit internele în ministerul Velimirovici se crede că se va ajunge la o soluţie pacinică a crizei.

Prin întrarea în noul cabinet a lui Milovan Milovanovici, care ar primi externele, opoziţia ar avea altă garanţie că partidul guvernamental e gata să schimbe sistemul de guvernămînt; cu toate acestea tinerii radicali declară că numai alegeri noue libere pot da o probă de această schimbare de regim. In acest caz, ei sunt gata să voteze budgetul şi să lase tratatul de comerţ unei noui scupcini.

Revolta unor deţinuţi

Tiflis.—Cauza revoltei deţinuţilor din temniţa pentru prizonieri politici a fost, că o santinelă a tras cu puşca în deţinuţi, rănind unul din ei.

In lupta care se produse mai pe urmă, cam 30 de prizonieri au fost răniţi.

EVENIMENTELE DIN PERSIA

— Noui amănunte —

Teheran.—Agenţia Westnic vesteşte că noaptea trecută şi astă-zi ordinea n'a fost turburată.

Aseară s'a tras din casa guvernatorului direct asupra trupelor; casa a fost imediat distrusă.

Patrulele de cazaci persani menţin ordinea în oraş şi dezarmează populaţia.

*

Principele Meideddaulak a fost numit guvernator general la Teheran.

Se aşteaptă din ceas în ceas publicarea manifestului imperial despre menţinerea constituţiei şi hotărîrea pentru alegerile viitoare.

Se observă o schimbare în opinia publică.

*

Londra. — După ştirea publicată de un ziar englez soţia lui Zahir Edauled, mătuşa Şahului, s'a sinucis, cînd şi-a văzut casa distrusă.

O explozie

Lisabona.—Pe cînd un soldat din cazarma de artilerie „Trafaria" bătea un cui într'o cutie, servindu-se de o granată hotechkios, o explozie se produse, care răni 3 soldaţi, e grav atins.

Budget adoptat

Viena.—Camera deputaţilor a terminat discuţia budgetului pentru 1908, care a ocupat 21 şedinţe, fie care aproape de cîte 10 ore.

Budgetul a fost adoptat în întregime şi fără modificare: Moţiunea propusă de socialişti, care cereau desfiinţarea fondurilor secrete, a fost respinsă.

Răscumpararea liniilor din vest

Paris.—Senatul a votat cu 155 voturi contra 118, ansablul proectului de răscumpararea căilor ferate din vest.

Negocierele partidelor

Taebris. — După agenţia Westnic negocierele între partide n'au avut până acum nici un succes.

De eri după amiazi se aud în oraş împuşcături.

Prima Societate Fraternă Israelită

Fondată în Iaşi, suburbia Păcurar la 15 Aprilie 1875

— —

INŞTIINŢARE

La 29 Iunie a. c. urmînd a se face alegerea unui medic de către adunarea generală a membrilor Societăţei, se pune în vedere d-lor medici aspiranţi la această funcţiune de a presenta ofertele scrise la secretariatul societăţei până în ziua de 21 Iunie a. c. ora 6 seara.

Pentru ori-ce informaţiuni cît şi asupra condiţiilor contractului a se adresa secretarului la cancelaria societăţei în fie-care zi de lucru de la 9—12 şi 2—6 p. m.

Comitetul.

No. 128.—Iaşi 12 Iunie 1908.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3.—lei	1/4	Un sfert	6.—lei
1/2	Una jumătate	12.—lei	1/1	loz intreg	24.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurări

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA VIEŢEI *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI:

Strada Primăriei 27.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

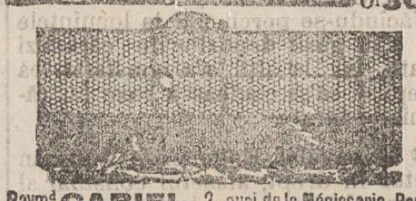

GRILLAGES 1 m de haut. EN NATTES 0f30

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

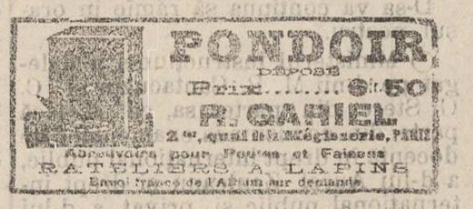

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix 6f50

R. GARIEL

2e, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

EN FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50 c

Raymond GARIEL,

2e, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Parmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 461.—IAŞI, Marţi 17 Iunie 1908

Democratismul conservator

Chestiunea democratismului stă încă la ordinea zilei. «Viitorul», organ guvernamental, prin pana unuia din directorii sei, se agită din nou. Şi e uşor de înţeles că liberalii contestă ori-ce democratism, atît conservatorilor, cît şi conservatorilor-democraţi. El nu poate fi, după concepţia autorului articolului din „Viitorul" de la 14 Iunie a. c., de cît apanagiul liberalilor. De aceia chestia merită încă a fi discutată, pentru a se vedea de care parte e adevărul.

Ne-am deprins să auzim şi chiar să vedem că în genere vorbind ţara noastră este democrată. Şi faptul e adevărat. Or dacă această ţară, aşa cum o vedem noi astă-zi, este o creaţiune a liberalilor, după cum susţin dînşii, atunci negreşit că ei au monopolul democratismului. Ştiut însă este de toată lumea că nu numai dînşii au creat Romînia modernă.

Autorul articolului de care mă ocup scrie, vorbind de conservatorii-democraţi: «Nu însamnă democraţie faptul că vor ca privilegiile naşterii să nu stea în calea muncei şi a meritului». Recunosc alături cu D-sa că democrata noastră Constituţie a suprimat privilegiile de asemenea natură. Dar ce zic conservatorii-democraţi, de cît că ceia ce e scris să fie aşa şi în realitate?

A lupta pentru ca un asemenea principiu constituţional să ajungă a fi tot aşa în practică după cum e în teorie, nu însemnează a face democratism?

Dar noţiunea democraţie în înţelesul cel mai înalt al ei, nu e alt-ceva de cît o situaţiune în care fie-care cetăţean e chemat să iea deopotrivă parte la exercitarea drepturilor politice. Dar până să ajungi aici ai de trecut prin mai multe faze. Şi ceia ce de sigur nu e permis unui om prevăzător, este de a nu ţinea samă de naţiunea din care face parte, de gradul de dezvoltare la care se află ea în anumit moment, şi de aici a decide ce trebuie să facă, avînd toate acestea în vedere. Nu însemnează că nu mai există democratism, dacă n-ai ajuns la directa conducere a poporului prin el însuşi. In mersul către acel ideal, poţi să te afli în situaţii dictate de împrejurări mai inferioare lui, dar mergînd pas cu pas înainte, fără să perzi calitatea de democrat.

De altfel cîte State democratice nu se află astă-zi pe lume, cari încă n'au ajuns a realiza idealul de guvernare a poporului prin el însuşi?

Şi la urma urmei, cum e mai bine? Să promiţi un lucru care ştii că nu se va realiza de cît într'un viitor mai îndepărtat, ori să te gîndeşti la nevoile generaţiunei din care faci parte şi lor să le aduci alinare pe cît posibil. Şi de sigur nu de la un om care cunoaşte acele nevoi, care are experienţa oamenilor şi lucrurilor, ca d. Take Ionescu, să poate cere să facă salturi cari nu stau în natura imprejurărilor.

De altfel pentru oameni noi şi încă fără experienţă, se înţelege că democratismul începe de la alt punct de cît pentru ceilalţi. Pentru democratul cu articolul în cauză, democratismul începe de la stabilirea maximului de arendă şi minimului de salar agricol.

Şi e uşor de văzut că nici odată nu va fi apropiere mare între cei cari pleacă de aici ca să ducă democratismul mai departe, şi între cei cari înţeleg această noţiune alt-fel, cari cu alte cuvinte au în vedere starea actuală a lucrurilor, pe baza cărora se pot face îmbunătăţiri sub toate raporturile.

Negreşit cînd oamenii experimentaţi şi cu multă cumpănire spun că ceia ce ai făcut procedînd astfel e *socialism*, iar tu susţii că e un *slab democratism* înţelegerea nu poate fi uşoară.

Dar autorul articolului vrea să arăte în ce anume ar sta procedarea democratică: instituţii democratice, descentralizare administrativă. Şi apoi impută D-lui Take Ionescu, că nimic din acestea n'a făcut.

De aceia, cum ziceam mai sus, va fi neînţelegere totdeauna între o inteligenţă superioară şi o mare experienţă şi între o inteligenţă vie poate, dar fără experienţă, fără cunoştinţă de oameni şi lucruri.

Căci ce alt însemnează de cît necunoştinţa de oameni şi lucruri, cînd susţii că Take Ionescu n'a propus, nici a infiinţat instituţii democratice, nu s'a pronunţat pentru lărgirea colegiilor electorale ori pentru o mai mare întărire a Statului şi descentralizare administrativă?

Autorul articolului însă vrea să fie şi răutăcios. Şi de aceia spune că d. Take Ionescu a chemat masele la budget, iar nu la răspunderile şi datoriile cetăţeneşti.

L'am soma să spuie unde a citit acestea, la ce discurs al D-lui Take Ionescu asistînd a auzit asemenea lucruri. Ştim însă că nu o va face, ci din contra dacă va mai avea ocazie să scrie, va debita acelaşi neadevăr, cu conştiinţa că spune un neadevăr.

Dar nu e mai mare surd, de cât cel ce nu vrea să audă. R.

Incidentul militar

Publicarea memoriului căpitanului Cătuneanu, de către două ziare guvernamentale, a produs în toată lumea o emoţie şi indignare din cele mai legitime.

Singura consolaţie este că, după cîte se afirmă, autoritatea militară—care are în sarcina ei paza intereselor morale ale armatei—a fost străină de această publicare.

Fireşte, însă, că această circumstanţă uşurătoare, nu va putea să fie ţinută în seamă de opinia publică, decît atunci cînd presa oficioasă va corabora informaţia, care ne vine de pretutindeni, cum că autoritatea militară a fost străină de această călcare a tuturor tradiţiilor militare.

Vina care ramîne, însă, autorităţei militare este că nu trebuia să comunice nimănui un document destinat să rămîie vecinic secret, şi să nu se expuie ast-fel la o indiscreţie ca aceea care s'a comis.

Suntem siguri că lecţia care reesă din această greşala va fi definitivă, şi că nu se va mai repeta nici odată, ori ce s'ar întîmpla, şi ori cît s'ar încerca ziare ca *Secolul*, de aseară, să invoace scuze pentru o faptă care nu poate fi iertată de nici un om cuminte.

Noi cari, din primul ceas, am fost în contra tendinţei de a se aduce în polemica partidelor chestiile privitoare la onoarea şi la disciplina armatei, suntem şi mai mîhniţi de greşeala care s'a comis căci ea a întîrziat liniştirea la care cu toţi ne aşteptam. Ori cum ar fi însă, ar fi de dorit ca această liniştire să vie măcar acuma.

„JUSTIFICAREA"

Era vorba ca, în chestia foarte delicată a publicărei memoriilor căpitanului Cătuneanu, să se deie un comunicat care să stabilească definitiv că autoritatea militară superioară este străină de acea vinovată indiscreţie.

Comunicatul n'a apărut. Publicarea lui, de acum încolo, a devenit chiar imposibilă prin un articol al Secolului, *care a ţinut să justifice grava indiscreţiune.*

Ziarul liberal afirmă că memoriile ofiţerilor sunt piese secrete. Dar, în cazul special, fiind-că în joc era persoana fiului primului ministru, trebuia, zice ziarul liberal, să se treacă peste secretul acesta şi să se publice memoriul căpitanului craiovean, ca să vadă ţara cine este militarul care, prin purtarea sa, a contribuit la accelerarea procesului d'intre sturzişti şi brătienişti.

Fireşte, ar fi putut face căpitanul acela ori ce, nu s'ar fi ajuns la aşa pacat din cauza lui. Dar fiind-că prin polemica lui cu fiul primului ministru s'a ajuns la diferende grave în guvern, s'a comis indiscreţia şi ea se justifică; un act patriotic.

Dar dacă se justifică—şi justificarea ca şi publicarea foaiei căpitanului, emană evident de la şeful guvernului—cum se va mai da satisfacţie ministrului Averescu, care el trage tot pacatul şi a cărui situaţie în armată a devenit foarte critică?

Că lupta se dă contra d-lui Averescu, este evident. Dar ce este vinovată armata în toată această afacere.

Aşa cum s'a procedat şi se procedează, se excită spiritele în armată, căci ofiţerii cari nu cunosc—nici nu trebue să cunoască—toate dedesubturile urîtei politici—liberale—ofiţerii nu pot şti ce este la baza afacerei acesteia, ci văd un lucru: o mare indiscreţiune a fost comisă şi ea cată a fi justificată în loc să fie desaprobată.

Incă o operă colectivistă.

Sănătatea oraşului

Primăria Bucureşti a ordonat o anchetă la fabricele de mezeluri, la cafenele şi la cofetării, şi rezultatul este îngrozitor.

Mai reu încă stăm la Iaşi—dar aci, cel puţin, nu se fac anchete—aşa că, oficial, nu se ştie nimic.

Serviciul medical comunal este detestabil la noi. Micele cofiterii, în special, cu îngheţatele ce le fabrică, cu apa ce-o servesc — sunt cuiburi de otrăvire. Şi de ce-ar fi altfel—dacă nimeni nu le inspectează. Cofitarul acela este un ignorant şi un lacom.

El nu ştie că este un asasin al populaţiei şi face marfă cît mai proastă, ca să cîştige parale cît mai multe.

Fabricele şi depozitele de mezeluri, atît de periculoase în timpul verei, nu le inspectează nimeni. Cu serviciul medical comunal ce-l avem şi fără de el, tot acolo s'ar ajunge.

Fiind-că s'au văzut resultatele, groaznice ce le-a dat ancheta sanitară din Bucureşti, întrebăm pe d-nii de la administraţia comunală, dacă n'ar fi nimerit să se facă asemenea lucru şi la Iaşi?

Rezultatul va fi tot groaznic. Şi de aceea ar trebui făcut, ca să ştie şi populaţia din Iaşi că este zilnic otrăvită. Şi ca să ştie odată şi medicii comunali că sunt medici, plătiţi nu ca să doarmă, ci ca să facă treabă şi ca să pună capăt unei stări de lucruri criminale.

Ancheta aceasta nar fura din timpul preţios al nimănui: nici cei de la primărie, nici doctori lor n'au ce face. De ce nu s'ar deplasa mai ales în scopuri igienice.

Sfârşitul urei barbarii

Acei cari n'au călătorit şi acei cari au călătorit — au citit cu mare interes circulara d-lui ministru al finanţelor relativă la modul cum se face acum şi cum va trebui să se facă de acum înainte—revezuirea bagajelor la punctele de graniţă. Cine n'a călătorit, avut, citind circulara, senzaţia adevarată ce, sosind la frontiera României voiajorul este torturat de indiscreţia şi de exceal de zel al slujbaşului vamal. Iar cin a fost expus să-şi vadă bagajele răscolite, să se audă interogat, scrutat şi—d multe ori—buzunărit—acela a retrăit, citind circulara, momente penibile din viaţa lui.

Era vremea să e pună capăt unei barbarii, neuzitate e cît doar în Rusia, ţară în care vămuira severă are scopuri bine determinate. Ţările civilizate fac tot posibilul pentru a aduce cît mai mult agrement şi cît ma multă comoditate în călătorii. Interesul cesta este mai mare, mai productiv pentru stat, de cît sistemul ce se uzitează acum la noi, de-a maltrata pe călător cu rigurositatea poliţienească a paşaportului şi cu ruşinea vămuirei.

Era o mare anomalie între ospitalitatea proverbială a ţărei şi între regurozitatea slujbaşilor de la vamă şi fie care va fi recunoscător d-lui Costinescu şi va aproba severa lui regulară, care va pune capăt ruşinei de la frontiere.

Fireşte, o ţară care, în budgetul ei, are înscrisă o sumă mare din venituri vamale, trebue să iee toate măsurile pentru a evita fraudele. Dar a generaliza teama de fraude şi, mai ales, a vedea contrabandist în fie-care călător, ori cît de cunoscut şi de onorabil ar fi, iata ie o mare greşeală, care a dat loc la atîtea reclamaţiuni serioase, că ministrul, care are tot interesul să stavilească fraudele, s'a văzut nevoit să redacteze acea aspră circulară la adresa zeloşilor funcţionari.

Este neîndoielnic, că prescripţiile circulărei vor fi respectate la literă, nu numai fiindcă inferiorul va da ascultare superiorului, dar şi fiind-că aplicarea strictă a circulărei va însemna introducerea unor moravuri civilizate în ţară la noi.

CATE-VA NOTE

O gazetă de provincie scrie: „...ar putea fi mai modest şi să lase altora trandafirul virginităţei".

Zicem şi noi tot aşa. Dar vorba ie dacă ar fi omul aşa de altruist ca să lase altora „trandafirul virginităţei" şi el să se lese cu spinii.

*

Acelaşi ziar, în chestia duelului Sturza: „d. Sturza a fost pedepsit pe unde a păcătuit". Ori, maiorul a fost... pedepsit la gît şi a păcătuit cu condeiul.

*

Ce cere d. Ienibace de la Focşani: „să se mişte *podgoriile* şi să ceară, pe toate căile legale, ca legile să se aplice cu severitate".

Podgoriile, cari vorbesc, se mişcă şi cer—trebue să fie din interesanta familie ce-a isvorît din trandafirul virginităţei.

OAMENI ŞI LUCRURI

CARTEA

Intre numeroasele probleme cari agită mintea educatorilor şi preocupă luarea aminte a tuturor oamenilor de bine este şi una fundamentală: acea a *cărţii*.

Pedagogii nu se mulţumesc să atace numai chestiunile mici, cum e cea a recreaţiilor, a lecţiunilor, a notelor, ori a catalogului, ci atacă însăşi baza învăţămîntului tradiţional,—cartea, considerată ca singurul şi supremul mijloc de instrucţiune:

Cărticica iea şi 'nvaţă
Lecţia de dimineaţă

zicea un vechiu cîntec romînesc care trecea pe rînd în toate manualele clasice ale cursului primar.

In adevăr ne obicinuisem cu convingerea că, odată ce a învăţat cetitul prin metodele cunoscute, restul se face pe calea cea mai simplă. Cartea e împărţită în atîtea lecţiuni; îi se porunceşte şcolarului să prepare de la pagina cutare pînă la cutare: a doua zi e ascultat şi totul e gata. Iar cu cît copilul înaintează în gradul de învăţamînt,—cu atît lucrul se complică şi devine mai bizar. Obiectele se înmulţesc şi variază; pentru fiecare—un manual osebit. Ce zic? Zeci, sute de manuale, pe fiecare an cîte unul, în fiece şcoală cîte unul, ca să nu mai vorbim de oraşe, căci pînă nu de mult în zadar aţi fi căutat două tîrguri romîneşti în care şcolile să posede aceeaşi carte. Recunoaştem că în ultimii ani lucrurile s'au mai schimbat şi s'au mai îndreptat. Nu mai există—par'că—obligaţiunea ca fie ce revizor şcolar, fiece director, fiece institutor chiar, să fie autor de manuale şcolare efemere toate imitînd aceleaşi calapod, dar avînd pretenţiunea de a realiza progrese în învăţămînt. Nu mai este vechea furie a cărţilor şcolare şi instructive; s'a domolit sportul colosal de îngrozitor şi îngrijitor al pedagogismului improvizat şi uneori nechemat.

E drept că acestei rivalizări pe terenul cărţilor datorim cîte ceva. Din uriaşa goană şi întrecere ne-am ales cu un număr de metode şi de cărţi bune şi s'a pus temelia unor lucrări folositoare. In primul rînd ne-am ales cu o carte de cetire nu tocmai model, dar cel puţin uniformă.

Dar în afară de cartea de cetire—care cuprinde după vorba lui Victor Hugo sîmburele tuturor marilor revoluţiuni—toate celelalte sunt de minimă importanţă şi pedagogii le-au jurat peirea. Din zi în zi tot mai mult îşi croeşte drum credinţa că nu în paginile cărţii, nu în buchiseală stă mîntuirea şi cultura. Vedem chiar încercîndu-se în momentul de faţă şcoli fără de cărţi, după sistemul antichităţii înţelepte şi reducîndu-se totul la observaţiunea discretă şi explicaţiunea „in vivo". Afară cu istoriile searbede, cu geografiile aride, cu aritmeticile plicticoase, cu gramaticile absurde! strigă pedagogia modernă ridicînd la înălţimea cuvenită rolul dascălului, dar scoborînd pe acel al cărţii. E o doctrină care convinge şi care va birui pentru binele multor generaţiuni de copii. Deviza sănătoasă va fi: carte multă, dar puţine cărţi... Rodion

SPRE BARNOVA

— NOTE ŞI IMPRESII —

In coloane strînse băeţii noştri o porniră din pragul şcoalei. Un, doi, trei; schimbare de paşi; trompeţii şi darabangiii începură şi în sunet de fanfară, eşirăm pe poarta şcoalei.

Răcoreala dimineţii înlesnea drumul. Mergeam cu toţii voioşi în rînduri de cîte 4 inşi, uşori neavînd cu noi de cît voia bună, căci grija de ale mîncării nu o mai aveam; ştiam de cuseară că tăvălile erau pline cu mîncare, iar cuptorul scosese cea mai bună pâine, tocmai ca pentru drum.

In apropiere de Copou, rîndurile lasate mai în voe, se aşezară la sunetul muzicei şi toată strada Carol fu străbătută în sunetul deşteptător al fanfarei.

In piaţa Unirei şi apoi până la Palat, cîntece şi iarăşi cîntece, că toată lumea care mişuna la acele ceasuri alerga în grabă să vadă ce i: trec roşiorii, călăraşii, vînătorii, infanteriştii; căci mai ales lumea de dimineaţă straşnic ţine la tot felul de arme, fără alegere. Se prăpădeşte după armată.

Iată la o fereastră se văd nişte somnoroşi, neputîndu-şi lămuri bine ce-i; la un zaplaz se iţieşte un cap stufos şi nepeptănat ca de pe somn; colo la o portiţă jupăneasa eşi în picioarele goale şi şi dezblehuiată că-ţi întorci privirea dela care o stîrneşti dimineaţa cu muzica.

Iar dacă la aceasta mai pui impestriţarea lumei muncitoare de la oraş, deosebirea de vrîste, de stare, de ţinută, de neam nu puţin rîs şi vorbă s'a iscat printre băeţii noştri.

Ieşiam din oraş; rohatca Socolii rămăsese în urmă; eram pe la trei fântîni. De ce: trei fîntîni, trei sarmale, trei calici! dar şapte oameni?

Cotim la dreapta, drumul spre Viişan; rîndurile se înşirară cât e şoseau de lungă, şi cu toate semnele date de gornist să strîngem rîndurile, abia la via d-nului Drăghici ne-am strîns toţi la o laltă să cântăm un marş profesorului Roiu.

După 3 ceasuri de drum de la şcoală, pe la 8 dimineaţă poposim la Viişan, unde am stat mai bine de un ceas, ocolind de jur împrejur pepinerile şi mai odihnind cele picioare, care ne dusese pe nesimţite 12 chilometri!

O luarăm apoi spre mănăstire; drumul duce printre vii; bieţii cireşi şi vişini au dat vamă, căci lasă pe băeţi că în salt epuresc mi-ţi doboară cireşele din creanga lor.

La apropierea mănăstirei rîndurile se îndeasă şi prin portiţa îngustă, băeţii trec ca la strungă unul cîte unul

O dată intraţi în ograda mînăstirei, se deschide un mare patrat închis cu ziduri înalte şi dărăpănate. Să fie lungimea unui zid de 100 m., deci cam un hectar de loc.

Zidurile sînt înalte; pe dinlăuntru au un briu, pe unde puteau umbla soldaţii să dea cu sineţele de pe meterezuri. Poarta de stejar gros cu drugi pe dinlăuntru. Clopotniţă deasupra porţii.

Biserica zidită de Miron Barnovski Vodă a fost isprăvită de Dabija Vodă. Starea ei lasă mult de dorit, totul e în dărăpănare de şi cu puţină cheltuială s'ar putea restaura.

In biserică nimic interesant, de cât cele 2 pietre mormintale, cunoscute deja specialiştilor; una în limba slavonă, e mormîntul lui Dabija Vodă, reposat în 7174 Septem. 11 (1666). Alta în limba greacă la mormîntul domniţei Maria fata lui Dabija Vodă, moartă la vrâsta de 15 ani.

Pietrele lor sînt puse în zidul din drépta într'un cotlon.

Mult haz am făcut de o însemnare originală prin caraghiosul ei pusă pe o carte, unde se vorbeşte de un cutremur, de spaima ce a fost cuprins pe cei ce dormeau, că în graba eşirei din casă şi au fost uitat izmenele, s'au luat la sgîriet ca motanii, şi alte cabazlîcuri.

Ceva nou am aflat din escursie după cercetările d-lui Gh. Ghibănescu. Suiţi

Cumpărați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

în clopotniță am cetit inscripțiile de pe clopote, cari ne spun în l. slavă date interesante. Clopotul cel mic poartă cuvintele: luna Iunie 20 zile, anul *1656*. Clopotul cel mare însă spune: «*acest clopot l'a făcut bine credinciosul Domn Io Stefan Voevod Tomșevici Domnul țărei Moldovei, și l'a dat pe el la biserica de la Curtea domnească din tîrg din Iași, unde este hramul sfintei și nedespărțitei Treimi, la anul 7122 (1614) luna Mai 5.*"

Stefan Tomșa a restaurat Palatul Domnesc, și a făcut și biserică mică la vornicia porții, și de multe ori se găsesc iscăliți preuți de la biserici de pe poartă, ca acel protopopul Ursul *de pe poartă*; și se vede că Dabija Vodă a dus clopotul la Bărnova.

E cel mai vechiu clopot bun, din Iași, căci cel de la Sf. Sava (1570) e dogit, iar cel de la Bărnoski e din 1628.

Masa ne-a fost lungă și chefoasă. La umbra teiului secular din ușa bisericei ne-am pus pe cîntece, și brîul l'am încins cu întreg satul; bietele fete n'au scăpat și de și erau cu tălpușoarele goale dar la horă și brîu nu s'au dat în lături, ci s'au prins voioase. — Cît despre fetele popei, gazda noastră de un ceas două, s'au prins și ele în horă și se vede că au fost cele mai dorite, căci la plecat au fugit să ne vadă și la pîrlazul din dos.

Cum trage om la om și cît de însetat e omul de om, mai ales în sihăstria Birnovei.

Dar am plecat; și nu știu zeu cui era în piept inima rece! Cucoana Ioana, adică damigeana — fusese împlută cu vin de a preotesei vadanei, și pentru hatîrul și cheful băeților acu era ochiu.

Și doamne cum se alipeau băeții la împărțit vinul.

Și mie!... și mie! și mie... ca la comăndare...

Drumul spre Schitul lui Tăriță urcă la deal. L'am urcat și l'am isprăvit.

Rîndurile rupte; vișinii și cireșii potopiți. Pârlazul schitului l'am sărit voinicește, și cu toată fanfara am crezut că vom stărni pe cineva; cînd colo tufă! Clisiarhul cetia: *amorurile unei cerșitoare!* Un frate somnoros vorbia deandoasele. Biserica închisă; ne-am uitat prin prejur: Cetim că pridvorul s'a făcut în 1836 Sept. 2; apoi cîteva pietre vechi; † Ion eromonah 1840; † Sevastița Potop 1854; † Gh. Brândză 1805—1874; etc.

Iașii se văd frumos de la acest schit; dar mai impunători se văd de pe stînca Repedii, unde ne-am urcat ca căprioarele. Ce impunătoare priveliște! Ai Iașii ca în palmă.

Dar o ploae mare se vedea la apus; dunga nourilor ploioși se tot rădica, semn că venea spre noi. O luarăm spre întors, Cișmeaua Repedei cu apă bună ne făcu cu ochiul și băeții tăbărîse ca ciorile pe un copac.

La întors o luarăm repede. 10 minute chilometrul și cînd furtuna se inteți, noi eram gazda lui Trei Sarmale. Mare ne fu minunea cînd nu găsirăm aici nici o sarma, nici o gălușcă, nici chiar o sărmăluță.

Cu o leacă de udeală întrarăm în tîrg și în sunet de fanfară în mersul cînd repede, cînd încet al tramvaiului am scormolit toată jidănimea podului roș, a Hălii și a Tîrgului Cucului.

Potop de jidovime, roiu de oameni, cari dau icoana de ce sînt Iașii în 1908.

Acasă am ajuns mai ușor ca nici odată.

Nici o escursie școlară nu am făcut mai frumoasă, mai plăcută, mai instructivă ca aceasta de la Bărnova.

Cînd oare vom avea prilej să mergem și în alte părți.

Un excursionist.

Litere-Științe-Arte

Pe malurile Bahluiului. Impotriva lașului d. Stere, directorul „Vieței Romînești"—a întrebuințat — în primul număr al revistei, cu ocazia studiului despre d. O. Goga—acest amar sarcasm: pe malurile Bahluiului. In articolul său polemic d. Gherea reia ironia și aplică Iașului următoarele caustice reflecții.

„Despre țara toată vom mai vorbi poate și altă dată, iar despre urbea de pe malul Bahluiului, putem să dăm și acum exemple cît de multe. Așa spre pildă, în altă parte o baie se face unde este și apă; pe malul Bahluiului s'a făcnt baie pe un loc mai uscat de cît Sahara și clienții vin fie-care cu porția lor de apă de acasă ca să se spele acolo. In altă parte un abatoriu mare se face unde sunt vite multe de tăiat: pe malul Bahluiului vastul abator stă închis, și așteaptă ca oamenii noștri de stat să obție printr'o convenție deschiderea granițelor noastre pentru vitele străine, ca să avem ce tăia în el. In altă parte un tramvaiu electric se face cînd sunt pasegeri, cari să meargă într'însul, pe malul Bahluiului tramvaiul aleargă toată ziua gol pușcă prin străzile orașului, și așteaptă ca înmulțirea populației urbei să-i aducă și ceva pasageri. In alta parte un edificiu mai mare universitar se face cînd studenții nu mai încap în cel vechiu; pe malul Bahluiului cîte un profesor universitar caută în zadar prin vastele săli ale Universității noi urmele vre-unui student. In altă parte judecățile celor absenți se fac după elementele și datele martorilor prezenți; pe malul Bahluiului judecățile celor prezenți se fac din elementele și datele celor absenți. Așa e legea.

In toată lumea un profesor ține de pe catedra Universitară prelegeri mulțimei de studenți ce stau în bănci, pe malul Bahluiului, mulțimea de profesori ar fi stat în bănci și ar fi ținut în cor o prelegere unicului student ce ar fi stat pe catedră. Dacă e lege e lege, n'ai ce să-i faci.

*

In Italia lumea literară așteaptă apariția unui volum de poezii ale lui A. Fogazzaro: „Cîntarea durerei și a chinului". Admiratorii marelui scriitor prezic și acestei noui opere același succes cu care obicinuit a fost întîmpinat fie-care volum al lui Fogazzaro.

*

Revista rusă Obrazovania se ocupă de secta revoluționară fundată în 1901 de un deportat polonez, Machviski și poreclită „Machaeotzi". Epoca actuală e favorabilă sectei care are menirea de a „combate" marxizmul și a apara huliganismul. Adepții sectei acuză socialismul și actuala societate rusă că rezervă o prea mare parte de bună stare lucrătorului intelectual pe care-l tratează de exploatator.

*

Asupra teatrului lui Oscar Wilde se publică un studiu în „Fortnightly Review" din Londra. Autorul arată că Wilde avea calități rmarcabile și un succes foarte sigur despre [illegible] și [illegible] caracterelor. El ar fi putut să fie un mare dramaturg, dar avea un profund dispreț pentru arta de a scrie o piesă și nu lua în serios facultățile sale teatrale. El iubia partea sclipitoare a succesului și nu se putea decide să scrie lucrări frumoase care să-i aducă numai glorie, fără beneficii materiale.

*

In „Vălenii de Munte" d. N. Iorga continuă a face aceleași fraze imposibile și kilometrice ca și în București. Iată prima frază din articolul de fond al „Neamului" de eri:

„Maiorul Sturdza a fost greu rănit la față; sabia adversarului său i-a făcut, de la urechea stîngă de-a lungul falcii, o lungă și largă rană, care va lasa o urmă neștearsă, prin care acela care azi, cu puțini tovarăși, duce una din luptele cele mai grele, cu prejudecățile și vrăjmășiile își va aminti după biruință de ceasurile grele prin care a trebuit să treacă, de suferințele fisice care au intervenit ca să tulbure mulțămirea senină a omului care știe să'și îndeplinească, în margenile largi ale adevărului absolut, toată datoria.

*

Secretar perpetuu al „Academiei Franceze" în locul defunctului Gaston Boissie a fost ales istoricul Thurean—Dangin, în vrîstă de 71 de ani.

Informații

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● **Producția Conservatorului.**—Eri după amiază a avut loc la Teatrul Național, producțiunea de fine de an a elevelor și elevilor Conservatorului de muzică și declamație.

Producția, în general, s'a prezentat bine,—de și public n'a fost tocmai așa mult.

Orchestra Conservatorului a executat, în prima parte, Uvertura din „Coriolan" de Beethoven, cu care s'a început producțiunea și în partea II-a o simfonie a lui Mozart. Ambele bucăți au fost cît se poate de bine.

Celelalte părți din program au fost executate de elevii diferitelor clase, cari s'au distins mult.

Așa d. M. Ciolan, a executat cu violoncelul și acompaniat la piano de d. Baidaff, Poloneza de Concert, de D. Popper. D. Ciolan a dovedit că are mult talent, executînd cu multă precizie, bucata.

A urmat d-șoara Maria Horga, elevă a clasei de declamație, cu recitări. Această elevă, după cum am mai spus și altă dată, are ceva talent, are voce, dicție bună și curată, dar, cu toate acestea, n'ar face rău dacă și-ar mai îngriji gesturile, și să'și potrivească ținuta cînd vorbește. D-sa însă promite mai mult de cît aproape toți colegii de la declamație.

D. V. Ionescu, elevul clasei de canto, a făcut o frumoasă impresie în sală cu Romanța baritonului din opera „Don Sebastian" de Donizzetti. D-sa are un plăcut timbru de bariton și promite mult.

Elevul Strasberg Emil, un bun mănuitor al arcușului, a executat concertul al VII-lea de Ch. Beriot, după care a urmat un alt elev al clasei de declamație, Dimitrescu Ioan, care a recitat „Nunta Zamfirei" a lui Coșbuc. Despre d. Dimitrescu se poate zice, că dacă și-ar mai pune mult interes, ar putea face ceva.

Două distinse eleve ale clasei de piano, d-șoarele Apostolescu Silvia și Elena Bottez, au executat cu multă exactitate „Capricio" în si minor p. 2 piano, de Mendelson.

Partea a doua a producției au deschis'o elevele Buliga Maria și Dimitrovici Maria, care cu multă fineță și precizie au executat „Fantasie concertantă" p. 2 violine de N. Louis, cea dintăi la violina I și cealaltă la violena II-a.

A urmat apoi un frumos duet din opera „Logodiții" de Ponchielli, cîntat de elevii Jean Glükman (bas) și V. Ionescu (bariton). Execuția a fost bună și publicul a răsplatit pe meritoșii elevi cu lungi aplause.

Elevii Beligan N., și Popovici I. care absolvește clasa de declamație, au jucat scena „Pentru sceptru" de François Coppée. D. Beligan, care l'am mai apreciat și altă dată, a fost bine, dînd dovadă de joc de scenă și dicție curată; celalt...

D-na Matilda Zira, elevă a clasei de piano a d-șoarei Aspasie Sion, a executat variațiuni în fa major din Beethoven; d-na Zira promite să fie o hună minuitoară a clapelor.

Elevul I. Boncescu, un bun violonist, cu [illegible] în sol minor, de A. Tartini. Execuția a fost admirabilă și cu drept cuvînt se poate spune că d. Boncescu e un eminent elev al claaei de violină.

După o execuție a orchestrei, a urmat în fine drama într'un act „Jean Marie" de Theunet", jucată de eleva Botez Ortansa și elevii Bogdan I. și Popovici I.

Un lucru s'a putut bine observa: d. Dragomir nu prea are parte de cît-va timp de talente la clasa sa de declmație. Aceasta, de sigur l'a făcut să nu se prezinte cu bucăți mai grele pentru elevii săi. Să sperăm însă că măcar pentru anul viitor clasa de declamație va avea mai mult noroc.

D-șoara Ortansa Botez are multă predispoziție, are și ceva joc de scenă, de cît s'a cam tradat eri stîngăcia începătorului. Totuși, d-ra Botez, o repetăm, cu timpul va deveni o bună artistă.

La sfîrșitul producțiunei, s'a făcut darea de samă anuală de promoțiunea elevilor tuturor claselor.

● **Focul din Păcurari.** Un mare incendiu a isbucnit eri la orele 4 și jum. în strada Păcurari, la casele cu No. 79 ale lui Egor Ivanov.

Focul a luat naștere de la un grajd al acestuia și cum sufla un vînt puternic, s'a întins imediat la casele lui Ivanov, ce vn apre stradă și care erau locuit de l-nele Maria Ismerliu și Botez.

S'a avizat de ndată autoritățile și secția de pompiri din Toma Cozma, care a sosit imediat la fața locului sub comanda d-ui locot. Manolescu.

Au mai sosit apoi: colonelul Stroescu, Eraclide ajtor oe primar, comisarul Stamatool, Dan comandant de sergenți, preum și o companie de jandarmi pedștri, sub comanda d-lui locot. N. Gnoi, care a luat măsuri de ordine.

Lipsa de apă i vîntul, făceau ca flăcările să se îrindă din ce în ce.

Locatarele din casele cuprinse de foc, nu se aflau în oraș și camerile erau inchise. Vecnii și pompierii au pătruns înăuntrș cu multă greutate au putut sala lucrurile.

Văzîndu-se că ăcările iau din ce în ce proporții mri, s'au avizat și secția de pompie din Nicolina, care peste puțin timp sosit la fața locului.

De la casele lu Egor Ivanov, focul s'a întins la cele cu No. 81 ale lui Vasca Filip, parte locuite de d-na Sturdza și pte de d. I. Papadopol.

Această clădire fost numai în parte distrusă, căci direcția vîntului schimbîndu-se, flăcările s'au îndreptat spre niște atenanse din ograda acestor case, care au fost nimicite, iar de la aceasta focul s'a propagat la casele lui Martin și Alexa.

Aci flăcările au distrus grajdul și o parte din locuință.

Și aci vecinii au reușit să salveze cea mai mare parte din lucruri.

Pericolul devenea din ce în ce mai mare, căci focul se îndrepta spre casele din colțul stradelei Bădărău.

Și în scurt timp, flăcările au cuprins casa cu No. 21 din acea stradelă, proprietatea lui Ștefan Lativ. O mare panică se născu printre locatarii din stradela Bădărău, văzîndu-și amenințate locuințele din două părți; din spre strada Păcurari și dinspre colțul stradelei Bădărău.

Casa lui Lativ a fost complect distruse, împreună cu o șură și alte atenanse din ogradă, iar de aci s'au întins și la casele lui N. Barabașu.

Atît d. căpit. Chiriițescu, comandantul pompierilor cît și ajutorul său d. locot. Manolescu, au desfășurat o activitate, de nedescris. Două inconveniante mari făceau ca localizarea să fie grea: lipsa de apă și vîntul puternic care sufla și care amenința să întindă focul și mai departe.

După o muncă de cîte-va ore, focul a fost în parte localizat iar pe la orele 9 seara s'a făcut localizarea complectă:

D. procuror Scarlet, care a sosit la fața locului, precum și șeful siguranței d. Briff au făcut cîte-va cercetări.

Casele lui Ivanov, a Anei Filip și Martin Alexa erau asigurate, celelante din stradela Bădărău n'au fost asigurate.

S'a constatat, după cum am spus și mai sus, că focul a luat naștere de la o șură a lui Egor Ivanov, în care acesta ținea marfă de coloniale.

Autoritățile bănuiesc că focul ar fi fost pus chiar de acesta.

Pagubele cauzate s'ar urca în total la vre-o 60 mii de lei.

● Citim în *Dimineața*:

Regele va pleca la Ischl la începutul lui August pentru a vizita pe împăratul Frantz Iosef.

La castelul Peleș se fac pregătiri pentru a se primi cu deosebite onoruri pe archiducele Franz-Salvator al Austriei.

● Camera de Comerț a fost înștiințată astă-zi oficial, că alegerile efectuate la Iași și la Roman, au fost aprobate de ministrul Comerțului. Acum urmează să fi aprobate și alegerile efectuate la Vaslui și Neamț, după care se va face constituirea.

● Subscrierile la acțiunele casei rurale s'au urmat ieri în Iași cu mare interes din partea publicului. Subscrierea totală în orașul nostru arată frumoasa cifră de 863,000 lei: 1,026 acțiuni au fost subscrise la sucursala Băncei Naționale și 350 acțiuni la administrația financiară. La această din urmă instituție s'a lucrat cu o repeziciune și o culanță uimitoare, Administratorul financiar, d. Petrescu și d. I. Kirilă, directorul, s'au distins prin amabilitatea lor.

● O mare nenorocire s'a întîmplat ieri în garda Leorda: fostul deputat, prefect și primar de Dorohoi, Iancu Dimitriu, în etate de 88 ani, a fost ucis, căzînd din tren.

● **Situația la școala militară.**—Iată situația de fine de an la școala militară din Iași:

Din clasa V în clasa VI: Ioaniția Em., Săndulescu Cordon, Buciumeanu C., Orleanu D., Kosinsky Alex., Damian R., Rădulescu A., Grigorescu R., Grideanu Iul., Oroviceanu M., Nenișor S., Urlățeanu Sc., Verbiceanu M., Georgescu A., Rădulescu Ed., Popovici Con., Nenoviceanu, Zaharia C., Satirescu Em., Mareș Gr., Georgescu Gh., Lambru G. Șerban, Roșca Iul., Macarovici Ad., Mihailescu C-tin., Sănătescu G. Șt., Dumitriu S. R., Cocîneanu D. D., Roată E. Victor, Glogajan Virgil, Dumitrescu D-tru, Gallea N., Pella Ion, Moltopol, Bărcănescu, Petrini P. D., Popescu D. N., Zlatian P. D., Jippa N.

Din clasa VI în clasa VII: Noreanu Eug., Cristodulo Gh., Tătărăscu Em., Cocorăscu Oct., Negrutz Stef., Demetriade Gr., Demetrescu Serg., Vasilescu Alex., Herescu Ion, Florescu F. Vasile, Stănescu D-tru, Ioanelli Virg., Matran Gh., Niculescu F. Aur., Repanovici Vas., Cernat Alex., Iriminoiu Ion, Ionescu Aurel, Iarca Const., Cătuneanu Mirc., Diamandescu Gh., Lupașcu Ner., Toporan Scarlat, Negoescu D-tru, Tomaide G. Gh., Tîmpeanu Ion, Niculescu G. Ion, Dumitrescu Rom., Alexandreanu Vas., Ștefanovici Ion, Bădulescu Horia, Brabețianu Adr., Koslinsky Em., Cartian Ion, Zlatian Gr. Paul, Alexandrescu Vas., Cărjă Ion, Rîmniceanu M., Grigorescu D. M., Saegiu Neculai, Pastia Adrian, Boteanu Scip., Manu P. M., Pastia Ion, Săvoiu Gh., Solacolu Henry, Iliescu G. Nec., Andreescu I. Gh. Panu Alex., Sion Al. Ion, Ciulei Gh., Cătuneanu Nec., Gărdescu Al., Oprea Mihai, Mingarelli Gh., Bejan Othon, Dimitriu V. Alex., Angelescu Gr., Popovici I. Gh., Florescu N. Vas., Petreanu D-tru.

Din clasa VII la școala superioară din București: Ianoliu Alex., Duma B., Verbiceanu M., Michail Victor, Scheleti Emil, Rascu C., Grigorescu A., Ionescu Alfr., Orleanu P., Pomponiu V., Ghineraru N., Racoviță A., Davidescu V, Dobrescu Dim., Macarovici M., Bratan Gh., Vasilescu Ștef., Ioanovici R., Lefter Raul, Crăciunescu St., Georgescu I., Dobrotescu Nic., Popescu Virgiliu, Demetrescu M., Popovici Gr., Minescu Ioan, Popovici Ioan, Nicolaescu A., Chiliman, Ștefănescu Ion, Papagal Gh., Bellu Const., Petrovianu Ion, Atanasiu C., Bursan Alex., Dragolina V., Frunzeti Ioan, Budeanu Ioan, Săndulescu C., Margaritopol, Nicolae Gh., Capsa C., Serbănescu Vl., Russo Alex., Mihalache C., Andreescu M., Brusescu Alfred, Mârza Amedeu, Nicolau Leonida, Brăteanu Ion, Stăncescu C., Petrescu C.

● Cu ocazia unor săpături făcute la palatul administrativ, ce se dărîmă s'a dat peste niște ziduri vechi care denotă că palatul în vechime nu avea forma de azi, ci descria un drept unghiu cu curtea în mijloc, apoi mortarul întrebuințat se vede că diferă cu mult de cel ce se întrebuințează azi, se apropie mult cu mortarul roman.

Zidurile găsite, mai denotă că clădirea, în lung era cu mult mai mare de cît cea care dispare acum.

Apoi, s'a dat de zidăria unui bazen circular, care ocupa mijlocul curței, care după construcție pare de asemeni a fi foarte veche.

● Administrația comunală a luat dispozițiunea ca să nu se mai introducă carne în oraș, din tîrgușoarele învecinate.

Faptul acesta a făcut pe carteliștii casapi să urce prețul cărnei.

In adevăr, pe cînd în tîrgușoarele: Nicolina, Copou și Păcurari, carnea se plătește 60 bani chilogramul, la noi prețul cărnei e de 80 și 90 bani cea trif și 1 leu și chiar 1 leu 20 cea cușer.

De ce așa scumpete, tocmal acum cînd vitele s'au eftenit atît de mult.

● D. căpitan Popovici, din batalionul 4 vînători, va fi numit pe ziua de 1 Iulie, comandant al companiei de jandarmi rurali a județului Iași, în locul căpitanului Corjescu, care va trece la corp.

D. locotenent Stavrat, din artilerie, aghiotant al brigăzei, va fi numit comandant al jandărmăriei județului Vaslui.

D. locot. Petrescu, din escadronul jandarmilor călări, va fi numit comandant al companiei de jandarmi din județul Bacău.

● Noul program al teatrului Cinematografic Pathé Fréres (Grădina Cuza-Vodă) cuprinde, între altele, urmatoarele interesante sujete: Călătoria unui prinț, moștenitorul tronului Germaniei la Colonia, Crocodilul, Miracolul lui Brahma legenda indiana, Misterul muntelui—scene dramatice, Goana Soacrei și alte subiecte comice sportive etc.

DIVERSE

— Vagonul tramvaiului, cu No. 18, condus de manipulantul cu No. 93, eri pe cînd trecea pe strada Socola, a dat peste femeea Zoița Ivan din comuna Miroslava, făcîndu-i o leziune gravă la cap.

Nenorocita femee a fost transportată la spitalul sf. Spiridon.

— Locuitorul Tanase Dimitriu din Fălticeni, a fost adus eri cu trenul de Pașcani în localitate pentru a fi internat la spital.

Pe drum însă a încetat din viață.

Cadavrul a fost transportat la morga spitalului sf. Spiridon.

— Epitropia generală a sf-tului Spiridon însărcinînd pe d. Pascu, șeful registraturei, cu serviciul de șef încasator al băilor Slănic, pe tot timpul sezonului locui acestuia va fi ținut de d. Ar. Cristea.

— In lista absolvenților școalei comerciale superioare din localitate, care am publicat'o alaltă-eri, s'au omis din eroare numele d-lor: Carp, Popescu-Pașcani, Popescu Drăgașani și N. Popovici-Huși.

— Astă-zi s'a început în sala cerului mitropolitan, examenele de fine de an ale școalei de cîntări bisericești, ce funcționează pe lîngă Mitropolia Moldovei.

— Comerciantul Aron Schönfeld din Tg. Frumos a fost dat judecății, pentru că punea în vînzare scrumbii descompuse și vechi.

— Din Bărlești se comunică, că eri după amiază la orele 4, un lan de orz al d-lui Gutman, de pe moșia Sprinceana, a fost cuprins de flacări.

Focul a luat naștere de la niște scîntei ce au sărit de la mașina trenului de marfă No. 180.

— Dumitru Harabagiu, de 14 ani, din Tomești, fiind trimis în tîrg cu carul cu boi, a căzut leșinat înaintea boilor, cari, trecînd peste el, l'au strivit.

— Azi dimineață lucrătorul Gheorghe Anton, în etate de 50 ani, a căzut de la rîndul al doilea de la palatul administrativ, care se dărămă, căpătînd mai multe leziuni grave.

Nenorocitul lucrător a fost transportat la spitalul sf. Spiridon, unde a fost internat.

Ultime informaţii

D. C. Stere a lămurit, în fine, marele mister: de ce d-sa, ales president al clubului liberal cu toate voturile, refuză să primească demnitatea.

D. C. Stere a declarat următoarele:

— Sunt unii, foarte puţini la număr, care refuză să recunoască alegerea mea. Vrea să zică, sunt unii, cari nu mă voesc. Şi eu voesc să văd un lucru: dacă nu voi fi eu president, cine se va putea alege, fără de consimţimîntul meu?

D. Locot.-colonel Băltăceanu, comandantul regimentul 13 Stefan cel Mare, va pleca în astă-seară la Bucureşti, însoţit de d. căpitan Gheorghiu, pentru a lua parte la şcoala de informaţiuni de pe lîngă statul major.

Consiliul de rezboiu al corpului 4 de armată a fost convocat pentru zilele de 27, 28 şi 29 Iunie a. c.

Consiliul va fi prezidat de d. colonel Popescu, din roşiori.

Se vor judeca mai multe procese de grade inferioare, pentru desertare, furt de efecte militare, mutilare şi părăsire de post.

In ziua de 19 Iunie a. c., se va începe la societatea de gimnastică, sport şi muzică din localitate, examenul de fine de an la secţia pregătitotoare de maiştri şi maistre de gimnastică.

Rapoartele sosite la prefectura de judeţ, arată că eri a plouat foarte bine aproape în tot judeţul, afară de comunele: Sărca, Sculeni, Golăeşti, Cucuteni, Cepleniţa, Bădeni, Băiceni, Cotnari şi Buznea, unde a plouat mai puţin.

D. dr. Gh. Bodgan, rectorul universităţei care a fost însărcinat de ministerul instrucţiei să facă un supliment de anchetă în afacerea d-lui C. Bălăcescu, a ascultat alaltăeri, ca martor, pe d. Popovici, profesor la şcoala de Bele-Arte.

Cu ocazia inventarierei averei rămasă pe urma defunctului Th. Prigoreanu, din Tg.-Frumos, s'a găsit în lada de fer suma de 12,000 lei.

Inventariarea s'a făcut de către judecătorul din Tg.-Frumos.

D. S. Haliţa, inspectorul general al învăţămîntului primar şi normal primar a făcut o anchetă la o şcoală primară din Vaslui în urma unor denunţuri primite la minister.

Ministerul instrucţiunei publice a trimes membrilor comisiunei de judecată a institutorilor şi învăţătorilor, din circ. Iaşi, un proect de regulament al comisiunilor de judecată, cerîndu-le a'şi da avizul asupra modificărilor pe care ei cred de cuviinţă a se aduce acelui regulament.

Nici pînă acum n'a venit rezultatul examenelor, de capacitate, de şi tezele s'au dat în ziua de 1 şi 2 Iunie. Felul cum comisia înţelege a lucra, încetineala pusă în darea rezultatului arată în mod evident că pe membrii comisiunei îi doare mai mult cei 20 lei pe zi diurnă, de cît aşteptarea atîtor elevi şi eleve.

Sîntem deja în 16 Iunie şi sînt de ascultat elevele de la şcoala Normală „M. Sturdza" şi elevii de la şcoala Normală „Vasile Lupu".

Dar răul cel mare stă în întocmirea regulamentului, care trebue modificat în aceia de a aduce complecta descentralizare în examinarea candidaţilor de capicitate.

✱ Un accident mortal s'a întîmplat astăzi la lucrările de dărimare ale palatului administrativ: lucrătorul Constantin Anton, căzînd de pe schele, şi-a rupt un picior şi a încetat din viaţă.

O serbare şcolară. Astăzi, Luni, s'a serbat la şcoala Normală „Vasile Lupu", încheierea anului şcolar. Corul şcoalei a cîntat: *Imnul Regal*, *Latina gintă*, *Foae verde romaniţă*, *Dor de sat*. şi *Bun rămas*.

Directorul şcoalei a cetit clasificaţia elevilor şi preutul Arhim Gherasim Miron a ţinut o mică disertaţie dînd sfaturi absolvenţilor normalişti de pasurile făcute în viaţă.

Fanfara şi orchestra şcoalei au executat mai multe bucăţi bine reuşite. In patratul şcoalei au fost exerciţii de lupte, şi dansuri naţionale...

Situaţia e aceasta: 178 înscrişi, din care 3 retraşi, 1 permutat, 1 mort, 3 eliminaţi, 3 repetenţi, 4 corijenţi, 3 cu examen general în Septembrie, 160 de promovate.

Tot odată s'a hotărit de conferinţa şcoalei situaţia solvenţilor şi după media de promovare s'au trecut între bursieri 7 solvenţi.

Absolvenţii liceului naţional.—Iată numele elevilor, care au promovat clasa a VIII-a la liceul Naţional şi care urméză a trece examenul de absolvire:

Secţia modernă: Andriescu Neculai, Bacalu D. Leib, Baidaf L., Barbu I. Mihail, Buchman C., Carpus G. Victor, Coroi V. St., Crăciun V. Grig., Cufer I. Aureliu, Eşanu M., Florian D. M., Focşăneanu H., Gavrilescu Em., Genoi Gh., Gheţu G. Al., Gheţu Eugen, Giurcăneanu Ed., Grecea L. Octav, Ionescu M. Gh., Jurist B., Nechita Gh., Pascu Dim., Poclitaru Vasile, Popescu I. M., Sick Julian, Sîrbu T. Const., Spiridoneanu V. Eduard, Stroja I., Ştefănescu Dim., Teodoru I. Const., Thierer S. M., Trancu Gh, Ţigulea Oct., Vasiliu Gh., Weiler M., Gorschi Artur, Iftodiu C. I., Ulea D. Octav, Cristea Artur, Malcoci P. Alex., Leonardescu C. Grig., Popovici I.

Secţia Reală: Andriescu I., Anghel Lupu, Apostolescu I., Botez M. Boureanu C., Ciolan M., Crupenski A., Focşa V., Hănţescu D., Lebell H., Minovici G., Nicolau A., Pogonat I., Popescu P., Radacovici D., Rosenthal M., Scorţescu A., Topăraşcu E., Vasiliu G.

Escursia societăţii de gimnastică.—Serbarea anuală a societăţii de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi va consta, în acest an, într'o excursie la Ceahlău, care va avea loc în zilele de 29, 30 Iunie şi 1, 2, Iulie.

Excursioniştii vor pleca cu trenul de 6 a. m. în ziua de 20 c. din Iaşi la Piatra-Neamtz şi de acolo, cu trăsuri vor merge la Durău sau Răpciuni, unde vor petrece noaptea.

In ziua următoare, va avea loc urcarea pe Ciahlău, unde se va face inaugurarea adăpostului, construit de Comitetul de iniţiativă.

Persoanele cari nu doresc a petrece noaptea pe Ciahlău, se pot scobori în Durău în aceiaşi zi, iar în dimineaţa de 1 Iulie vor vizita grandioasa cascadă a Ciahlăului.

In după amiaza aceleaşi zile, toţi excursioniştii se vor aduna la Răpciuni, de unde, a doua zi, 2 Iulie, vor pleca cu plutele, la Piatra.

Excursioniştii vor beneficia, pentru transportul cu drumul de fer, de reducerea acordată pentru staţiile balneare şi climaterice.

Membrii societăţii turiştilor, vor beneficia de reducerea de 50 la sută pe drumul de fer, dacă'şi vor legalisa, la Comisie, carta de membru, ei vor trebui să plece în dimineaţa zilei de 28 şi vor face drumul la Ciahlău prin Trg.-Neamţ, Petru-Vodă; iar întoarcerea pe plute, prin Piatra, în ziua de 1 Iulie.

*

La excursia membrilor societăţei turiştilor pot lua parte şi ceilalţi membri ai societăţei de Gimnastică, însă nu vor beneficia de nici un fel de reducere pe căile ferate: Inscrierile se primesc până în ziua de 20 Iunie la Intendentul societăţii de gimnastică.

In acea zi se va face cunoscut şi costul excursiei, în care va fi cuprins transportul cu trăsura, cu plutele, calul la suiş (pentru persoane care vor dori şi care trebue să facă cunoscut aceasta la înscriere) precum şi mîncarea pe Ciahlău (dimineaţa un pahar cu lapte sau 2 ouă, la dejun un aperitiv, (pui fript, masline, brînză sau ouă, uscături sau sardele şi jum. litru vin de persoană, la masă ca şi la dejun).

Mîncarea şi adăpostirea pentru restul excursiei priveşte pe escursionişti; comitetul va da numai lămuriri asupra locurilor, unde se pot găsi cele necesare pe tot parcursul excursiei.

In fie care trăsură va lua loc 5—7 persoane, după mărimea trăsurei. Ar fi de dorit ca membrii escursionişti să'şi formeze ei însăşi grupuri.

Fiecare escursionist se va îngriji să aibă pled, pardesiu sau manta de cauciuc, tacîmuri de masă şi pahar, prosop, prostiri şi alte necesare de oarece comitetul nu se însărcinează cu procurarea unor asemenea lucruri.

Excursia se va face cu toţii în grup; persoanele care se vor deslipi nu mai pot pretinde de la comitet nici o înlesnire.

Până în ziua de 24 Iunie sara, toate persoanele înscrise a participa la excursie vor trebui să depue la Intendentul societăţei întreaga sumă fixată de comitet pentru cheltuelile excursiei.

Neplata întregei sumi, nu mai dă dreptul persoanei înscrise de a participa la excursie cu grupul societăţei.

După 24 Iunie, comitetul nu'şi poate lua obligaţia de a satisface pe persoanele cari ar mai dori să participe la excursie.

D. Constantin Stere, care a fost numit membru în comisiunea examenului de docenţă a d-lor Aurel Zeuleanu şi Eugen Melick, nedispunînd de timp, a demisionat din această comisiune.

D. decan M. B Cantacuzino a telegrafiat astă-zi ministerului cerînd numirea unui alt delegat pentru complectarea comisiunei.

D. Mărgărint Berbeciu, secretarul liceului internat, a găsit eri dimineaţă pe strada Toma-Cozma, o pungă cu 300 lei.

Păgubaşul se poate adresa la d-sa spre a o primi.

Judiciare.—La curtea s. II se judecă astă-zi în continuare procesul pentru anularea testamentului defunctului colonel Rosnovanu. Astă-zi vor pleda domnii: M. B. Cantacuzino, C. G. Dissescu şi P. Th. Missir.

— Ultimele procese la curte se vor judeca în ziua de 25 c.

— Camera de punere sub acuzare, în timpul vacanţei, va fi compusă din domnii D. G. Sofian, president; D. Grigorovici şi Suciu, membri.

— Cei trei studenţi, cari au atacat trăsura în care se aflau d. vice-consul al Austriei şi magistratul Mavrocordat, vor cere, pentru suspiciune legitimă, transferarea procesului de la judecătoria rurală la altă judecătorie — de oare ce d. Mavrocordat este ajutor de judecător la judecătoria rurală Iaşi.

Din Lausanne se telegrafiază că astă-zi a încetat din viaţă acolo, în mod subit, d. Dimitrie Costake, din Bărlad, fost, în vremuri, judecător de şedinţă la tribunalul Iaşi.

Regretatul suferea de un viciu al cordului.

Eri, Duminică, 15 a. c., membrii Societăţei funcţionarilor publici din oraşul şi judeţul Iaşi întrunindu-se în adunare generală, s'a făcut darea de samă, descărcînd comitetul de gestiunea anului trecut; s'a ales apoi următorul comitet: d. Al. Ollescu, secretarul Corpului portăreilor Iaşi, preşedinte, d-nii Stanciu şi Munteanu, ca membrii în consiliu, d-nii N. N. Ştefăniu şi V. Dobreanu controlori, şi N. Stefănescu, ca secretar.

Producţia de la externat.—Eri Duminică 15 Iunie c., la orele 4 p. m., a avut loc la externatul secundar de fete producţia de fine de an a elevelor. Serbarea s'a deschis cu Imnul Regal, cîntat de corul şcoalei, sub conducerea doamnei Roza Iuga. A urmat apoi o dare de samă asupra bunului mers al şcoalei, făcută de către d-ra Strătilescu directoara externatului. D-sa arată numărul de eleve care au fost la începutul anului şcolar, apoi situaţia pe clase.

Mai zice, adresîndu-se părinţilor, că toate elevele care rămîn să repete clasa, să nu să considere ca o nedreptate din partea profesoarelor, căci clasificarea s'a făcut după meritele fie-căreia şi dacă parte n'au obţinut media suficientă, acelea vor repeta clasa în interesul lor propriu pentru a putea căpăta cunoştinţele necesare. D-sa arată că s'ar obţine rezultate şi mai bune dacă părinţii s'ar interesa mai mult de soarta copiilor lor, lucrînd în colaborare cu directoara şi cu profesoarele pentru educarea elevelor. Arată după aceia necesitatea limbelor străine de-a fi cultivate în şcoală etc. etc.

Urmează recitări. Cîntecul „Veselia" de Donizzetti şi Hora Unirei de Costescu, au fost cîntate de cor sub conducerea d-nei Roza Iuga. „Une Loterie" comedie de A. Gennevraye, jucată de şase eleve şi „Zerstreut" Schwant von Olga Stainer jucată de 7 eleve, au fost destul de bine iar elevele au fost aplaudate de asistenţă. S'a jucat apoi „Nunta ţărănească" de V. Alexandri. Rolurile au fost ţinute atît de bine de eleve, în cît au stîrnit admiraţia tuturor din sală. Cupletele muzicale, aranjate cu mult gust şi pricepere pentru voce şi piano de către d-ra Valerie Popp, maestră suplinitoate, au fost cîntate de către eleve, cîte-o cupletă sau două după rolul ce-l obţinea fie care. Intrările precum şi intonaţia au fost deasemeni exacte, lucrul ce nu e tocmai uşor, pentru nişte simple diletante muzicale, a urmări şi mimica şi intrările în muzică după terminarea prozei. Elevele au dat dovadă că au avut o instrucţie destul de serioasă, datorită d-rei Valerie Popp maestră.

Elevele au execetat apoi hora unirei şi serbarea s'a sfîrşit cu jocuri naţionale. In sunetul muzicei elevele din toată şcoala apar din sala şcoalei în mijlocul curţei, făcînd mai multe figuri în promenadă

Serbarea în general a avut succes ca şi altă dată, fapt care dovedeşte că d-ra Strătilescu, neobosita directoară, se interesează de aproape de bunul mers al şcoalei.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Conflictele militare

— *Chestia comunicatului* —

Bucureşti.—Se pare că membrii guvernului au convenit asupra formulei în senzul în care să fie redactat comunicatul guvernului în chestia conflictelor militare.

D. Sturdza a conzenit la publicarea acestui comunicat, după ce i s'a dovedit, cît de mult interes este pentru instituţiunea armatei, tranşarea pe această cale a diferendelor militare.

D. Emil Costinescu a plecat la Sinaia, spre a comunica M. Sale modul cum va fi închis incidentul militar.

Pe de altă parte ministrul de finanţe şi-a luat însărcinarea pentru a interveni pe lîngă d. inginer I. B. Cantacuzino, pentru ca acesta să facă pe fiul seu să renunţe la o ieşire pe teren cu maiorul Sturdza. Pe de altă parte, d. Ionel Brătianu s'a angajat să facă pe maiorul Paiano să renunţe la pretenţiile de satisfaţie de la maiorul Sturdza.

*

Singurul lucru care să mai discută este dacă comunicatul trebuie să aibă caracter oficial, adică să fie publicat în „Monitorul Oficial", sau oficios, adică să fie publicat în ziarele guvernamentale.

D. general Averescu susţine că comunicatul să fie publicat în Monitorul Oficial.

*

Rana capatată de maiorul Sturdza a fost atît de adîncă în cît şi limba a fost atinsă. Din această cauza, precum şi din cauză că şi falca este rănită, maiorul Sturdza nu se poate hrăni şi nutriţiunea se face printr'un tub. La întrevederea pe care primul ministru a avut'o cu fiul său, maiorul Sturdza s'a arătat foarte afectat de faptul că s'a publicat prin ziare memoriul căpitanului Catuneanu şi a cerut părintelui său ca să facă ca această publicare să fie desavuată.

*

Primind vizita unei persoane care este în afară de politică, d. Sturdza a spus:

— Nu pot să înţeleg înverşunarea cu care este urmărit fiul meu. El nu s'a aruncat în politică ci a ţinut numai să servească o instituţiune care 'i este dragă. Nu s'a pus dea curmezişul acelora care din cauza condiţiunilor de naştere îşi închipue că au dreptul să acapareze situaţiile înalte imediat ce părăsesc băncile şcoalei, să încaseze lefuri mari şi să 'şi îmbibie toate rudele cu banii bugetului.

Incă odată cu ce le-a greşit fiul meu, în cît să 'i dorească pînă şi moartea şi să 'mi amărească puţinele zile ce mi au mai rămas.

Cercurile politice continuă a face mare caz de atacurile „Viitorului" la adresa „Epocei".

Ultima declaraţie a „Viitorului" cum că d. Filipescu personal nu este amestecat în aceste incidente, dar „Epoca" are o mare parte din vină, se interpretează ca o crudă zeflemea la adresa inspiratorilor „Epocei".

*

Se crede că astăzi, la orele patru, va avea loc un consiliu de miniştri, primul de la declararea conflictului.

Consiliul superior al armatei

Bucureşti.—Azi dimineaţă s'a întrunit la ministerul de rĕsboiu, sub preşedenţia d-lui general Averescu, consiliul superior al armatei.

Au participat: A. S. R Principele Ferdinand, generalii Wartiade, Crăiniceanu, Coandă, Boteanu, Hartel, contra amiralul Kaslinschi.

S'a discutat cîte-va chestiuni cu privire la reorganizarea corpurilor de armată.

Modificări importante în regulamentul şcoalelor militare

Bucureşti. — In Monitorul de astă-zi a apărnt decretul prin care se modifică regulamentul şcoalelor militare.

Intre altele se prevede că, în caz cînd numărul candidaţilor va depăşi numărul locurilor vacante, candidaţii vor fi supuşi la un examen înscris. Nota obţinută la acest examen se adaogă la nota obţinută în ultimul an de frequentare şi media ast-fel obţinută va fi nota de admitere.

Se mai prevede apoi că toate şcoalele militare trec sub supravegherea şefului statului major.

Inspectorii de arme devin inspectorii şcoalelor militare.

Se institue o comisiune permanentă a învăţamîntului militar, compus din inspectorul general al învăţămîntului militar, inspectorii generali ai armatei şi inspectorii şcoalelor militare.

Această comisiune se va ocupa cu chestiunile referitoare la învăţămîntul militar, care de acum înainte devine aplicativ şi practic, iar partea teoretică se reduce la strictul necesar.

Agresiune violentă

Ploeşti.—Eri seara pe cînd profesorul Strugărescu ieşea de la un banchet al profesorilor, el fu acostat şi grav lovit cu bastonul de studentul Virgil Teodorini, fiul deputatului. D. Strugărescu, scăldat în sînge, fu dus la spital.

Cauza agresiunei, contra căreia protestează tot corpul profesoral de aci, este un articol apărut în „Democraţia Conservatoare".

Mişcarea în armată

Bucureşti.—Căpitanul Ioanide, din serviciul ministerului de resboiu a fost mutat la Prahova.

Sub-locot. I. Costescu, din batalionul 9 vînători, a fost mutat în regimentul Cantemir No. 12; guardul de artilerie cl. II Virgil Petrescu, de la arsenalul armatei, a fost trecut la deposit. de muniţiuni al corpului III de armată.

Medicul Bodiu Marius a fost înaintat medic locotenent şi chemat să'şi facă stagiul.

Următorii absolvenţi ai Institutului medico-militar au fost chemaţi să'şi facă stagiul, în gradul de sub-locotenenţi:

Proca Traian, la infirmeria de ochi din Periş; Constantinescu P. Stelian la bat. C. F. R. I. Anghelescu la bat. 1. pioneri şi Oarză Mircea la bat. 3 pioneri.

Cassa Rurală

Bucureşti.—Subscripţia la acţiunele Casei rurale în toată ţara, a dat 18.000.000 lei.

Furtună

Clinton.—(Minnerota) O furtună a devastat eri o mare parte a oraşului; sunt 7 persoane ucise şi 20 de răniţi.

Condemnaţii

Cetinge.—Condamnaţii au fost transportaţi azi în închisoarea centrală de la Padgoritza, afară de Ciulafici şi de Vajvodici, de oare-ce lor sentinţa încă nu le-a fost comunicată.

Luptele în Persia

Petersburg.—Agenţia Westnik află din Taebris: Focurile de puşcă care încetaseră ieri în timpul zilei, au reînceput spre seară; spre a se răsbuna de jafurile comise asupra lor, reacţionarii au pătruns în cartierul Hiaban şi au ucis pe doi advesari; după ce i-au maltratat pe dînşii şi pe părinţii lor, în urmă au străbătut străzile cu corpurile lor, ceia-ce a întărtat populaţia în contra reacţionarilor.

Acte de pace

Haga.—Delegaţii Austro-Ungariei, Germaniei şi Italiei, au semnat eri actele conferenţei de pace.

Noul ambasador

Roma.—Marchisul Alexandru Guiccioli a fost numit ambasador la Tokio.

Atentat

Barcelona.—O nouă explozie a avut loc eri pe Avenue Rombla Flores; două persoane au fost rănite, din care una a sucombat. Explozia s'a produs în momentul trecerei cavalcadei istorice. Explozia a produs o mare panică în public; iea s'a produs într'un urinoar.

Imediat după explozie a eşit un om din pisoar, şi a fost arestat. Mulţimea a vroit să-l linşeze.

Regina bolnavă

Lisabona. — Regina fiind bolnavă de gripă, este nevoită a sta în casă.

Prima Societate Fraternă Israelită

Fondată în Iaşi. suburbia Păcurar la 15 Aprilie 1875

INŞTIINŢARE

La 29 Iunie a. c. urmînd a se face alegerea unui medic de către adunarea generală a membrilor Societăţei, se pune în vedere d-lor medici aspiranţi la această funcţiune de a presenta ofertele scrise la secretariatul societăţei până în ziua de 21 Iunie a. c. ora 6 seara.

Pentru ori-ce informaţiuni cît şi asupra condiţiilor contractului a se adresa secretarului la cancelaria societăţei în fie-care zi de lucru de la 9—12 şi 2—6 p. m.

Comitetul.

No. 128 —Iaşi 12 Iunie 1908.

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Gonosan

ANTIBLENORAGIC

Cei mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repe de durerile şi opreşte secreţiunea, *scurtează durata boalei şi preîntimpină complicaţiuni.* Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu pearda ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele inaintează cu atît cîştigurile sunt mai numerose şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumatate	Lei	6
1 Loz intreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru presohimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată în anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Pepper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generala: Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.00.0000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA VIEŢEI *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

— REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI: Strada Primăriei 27.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acest branş.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

Casa de incredere

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL D^ului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opinului.

Foloseşte de minune in contra irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor, etc.

Paris, strada 22, Drouot şi la diverse Pharmacii

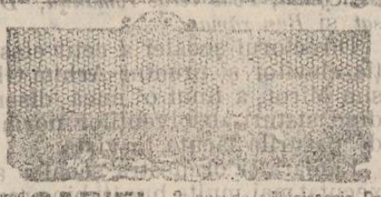

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

GLOTTES EN CRASSE VIRGINE, COTAILLES RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6f

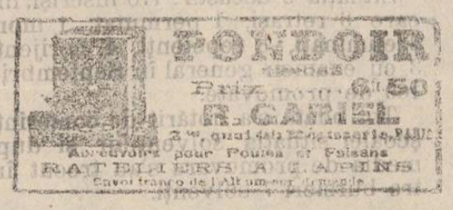

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie curentoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 462.—IAŞI, Mercuri 18 Iunie 1908

Un pericol social

Evoluţiunea socială şi culturală, către care tinde în mod fatal o ţară în mersul ei ascedent spre civilizaţie, produce prin forţa împrejurărilor înmulţirea peste măsură a titraţilor, avînd ca urmare pauperismul.

Şi de această boală socială, rezultantă a factorilor economici, cari cîrmuesc societatea modernă, sufăr nu numai ţările îmbătrînite în civilizaţie, dar chiar şi cele mai noui, ca alcătuire socială, cu singura deosebire că unele au început din timp a lua mijloace de îndreptare, iar altele constată numai faptul, fără a se gîndi la măsurile necesare cerute pentru a preîntîmpina pericolul care le ameninţă. Dacă acuma, cu ocazia sfîrşitului de an şcolar ar examina cine-va numărul absolvenţilor de pe la diferitele şcoli, cît şi al licenţiaţilor de pe la toate facultăţile, s'ar putea convinge mai uşor în faţa cifrelor, la ce rezultat îngrozitor o să ajungem cu privire la creşterea solicitatorilor de slujbe în ţara noastră. Această constatare ne-ar arata cum numărul tinerilor absolvenţi ai diferitelor şcoli speciale cît şi al titraţilor universitari se dublează aproape pe fie-care an.

Natural, că această urcare, are de rezultat o adevărată supra-producţie de titraţi, care în lipsă de locuri disponibile în administraţie, magistratură, profesorat, inginerie, etc., provoacă în mod fatal înmulţirea elementelor veşnic în luptă cu nevoile economice, cu mijloacele de existenţă.

Dar această urcare de titraţi mai are ca resultat, cîte-odată compromiterea însăşi a profesiunilor libere, ca avocatura sau medicina, prin aceia că se scoboară din cauza concurenţei lipsite de scrupule chiar prestigiul acestor profesiuni.

N'avem de cît să ne amintim de numărul avocaţilor şi medicilor de acum cîţi-va ani şi de modul cum se exercitau pe atunci aceste profesiuni, spre a ne putea convinge cît se deosebesc de acele ce sunt astă-zi.

Dar în legătură cu această stare de pauperism a celor mai mulţi dintre titraţi şi ca un fel de consecinţă fatală a iei, este şi starea sufletească revoluţionară a acestor elemente, cari devin din an în an mai numeroşi, mai ameninţători şi mai compromiţitori pentru prestigiul profesiunei libere, pe care au îmbrăţişat'o.

Numărul lor crescînd din ce în ce mai mult, o să ajungă la un timp cînd societatea va fi puternic periclitată în bazele ei, de elementele ce forţate vor deveni anarhice şi care alcătuesc această supra-producţie.

Şi acest fenomen patologico-social se observă în ţara noastră de cîţi-va ani, fără însă ca să se găsească cineva ca să arăte faptul aşa cum este în realitate şi să prevadă răul care decurge din acest fapt.

Numărul celor cu diplome, numărul titraţilor cari bat cu anii, în mod mai mult de cît umilitor, faţă pe posiţiunea lor, pe la uşile politicianilor şi cari-şi pierd zilele în audienţe pe la diferite ministere, devine din ce în ce mai mare şi mai îngrozitor.

Şi răspunsul pe care îl primesc atît de la politicianul solicitat cît şi de la ministrul asediat; este veşnic acelaş: *nu mai sunt locuri.*

In administraţie, magistratură, profesorat şi inginerie, pretutindeni locurile sunt ocupate de oameni în floarea vîrstei, care tocmai tîrziu vor eşi la pensie.

Ne gîndim oare în mod serios ce se vor face cu viitorii titraţi, care vor popula sălile paşilor perduţi pe la palatele de justiţiei destul de populate de alt-fel, sau ale ministerelor, în căutarea mijloacelor lor de existenţă?

Chestiunea e mai gravă de cît s'ar părea la prima vedere. Dacă astă-zi nu se simt în de ajuns consecinţele anti-sociale provocate de această supra abondenţă de profesionişti titraţi, cărora la cei mai mulţi profesiunea pe care o exercită nu le procură în de ajuns nici macar mijloacele de existenţă, mîine, poimîne aceste elemente cu drept cuvînt vor forma turbulenţa şi anarhia în societate.

Şi elementele aceste vor fi cu atît mai periculoase, cu cît sunt mai culte şi mai conştiente de mizeria lor.

Se impune deci cît mai curînd ca pe de o parte să se deschidă noui locuri pentru cazarea pe cît va fi posibil cel puţin a unora dintre ei, iar pe de altă parte să se dea o nouă directivă învăţămîntului nostru superior, căci scopul său nu poate fi crearea de elemente anti-sociale. Indrumarea tineritului nostru către industrii şi comerciu, către şcoalele comerciale şi în special către acele de agricultură pentru o ţară agricolă ca a noastră, pare azi mai necesară şi mai urgentă ca ori cînd.

Dacă, ca interes economic, această îndrumare ar fi fost de dorit să se fi făcut pînă acum, astă-zi ea se impune prin forţa împrejurărilor, faţă de pericolul social ce ne ameninţă.

Interese superioare sociale şi economice cer în mod imperios reforma învăţămîntului nostru secundar şi superior. Căci, a se lăsa deschisă înainte calea actuală care duce la compromiterea profesiunelor libere, la mizeria acelora ce le exercitează şi la anarhia muritorilor de foame, ar fi să mergem cu paşi repezi spre prăpastie.

Lascar Antoniu.

Un căpitan uriaş

In afară de d. V. G. Morţun, care a plecat, de seîrbă, să se fereduiască la la Govora—şi de d. Stelian, care n'are rol cînd nu ie vorba de numiri în magistratură—toţi ceilalţi sfetnici ai Tronului s'au angajat să intervie, să stărue şi să obţie tranşarea definitivă a incidentului militar.

Că lucrurile au intrat pe calea stăruinţelor şi că miniştrii se prind să facă pe misiţii onorabili, pentru ca să obţie de la tatăl unui căpitan, ca acesta să nu se bată în duel cu fiul primului ministru şi ca să obţie de la maiorul Paiano acelaş lucru—că lucrurile au intrat pe calea aceasta, ie cît se poate de înălţător.

Dar dacă este adevărat că în aşa mod se elucidează diferendele—între militari, mai ales—că un ministru trebue să intervie pe lîngă tatăl unui căpitan ca acesta, în baza amorului filial, să nu să bată în duel—de ce n'au făcut miniştrii acest lucru din capul locului?

Am ajuns, credem, la sfîrşitul ridicolului şi putem inscrie numele Cătuneanu, cu litere de aur, în cartea politicei partidului liberal. D. căpitan Cătuneanu stă la garda Pieţei, la Craiova, şi habar n'are că el invîrte politica şi că el trăneşte şi rădică acel mare guvern, chemat să reaşeze pacea prin legi inaplicabile.

D. Cătuneanu a izolat pe primul-ministru în celebrul seu fort à la Chabrol; d. Cătuneanu a făcut să se calce un mare secret militar; d. Cătuneanu a înăsprit relaţiile în guvern; d. Cătuneanu a provocat demisia ministrului Averescu şi tot dînsul a prefăcut miniştrii în stăruitori amabili.

Ajungă-ţi domnule Cătuneanu! D-ta eşti mai tare de cît toate trei opoziţiile: cele două conservatoare şi cea liberală ascunsă şi de cît întregul marele şi patrioticul guvern.

O nouă citadelă

Casa rurală se apropie cu paşi repezi de desăvîrşita ei fiinţare. Subscripţia publică pentru cele 10,000 acţiuni, în valoare de 5,000,000 lei, deschisă Duminecă la ora 12, a fost acoperită pînă la ora 3 de vr'o patru ori, deci nici acţiunile ireductibile nu vor fi căpătate prin simpla subscriere, ci prin tragere la sorţi.

Indoială nu poate fi că norocul va fi corijat, că sorţul va fi în favoarea celor aleşi pe sprinceană. Liberalii sunt meşteri în această privinţă—şi deci se poate vorbi de pe acuma de casa rurală ca de o nouă citadelă colectivistă. Indicaţiunile că aşa va fi sunt numeroase şi una din cele mai bune dovezi o constitue faptul că s'a rezervat pentru băncile populare acţiuni în valoare de 1,300,000 lei—aceasta în formă, ca banul ţărănesc să servească la cumpărări de pămînt pentru ţărani, dar în fond, pentru că astfel majoritatea în consiliul de administraţie să fie pentru totdeauna asigurată liberalilor, întru cît ei au acaparat băncile populare.

Va fi o nouă citadelă liberală—şi vina în privinţa condiţiunilor ei de funcţionare cade asupra celor dintre foştii noştri tovarăşi, din ultima guvernare, care au impiedicat realizarea soluţiei casei rurale, preconizate de d. Take Ionescu.

Dar, în afară de acest fapt, ie bine de subliniat un lucru interesant, care s'a produs cu ocazia supscripţiei pentru cele 5 milioane. Subscripţia a fost relativ slabă — mai cu samă cînd ne gîndim la marile cîştiguri realizate de acţionarii Băncei Naţionale şi ai Creditului Rural. Se ştie că aceste acţiuni au produs cîştiguri fabuloase şi deci ar fi fost normal, astăzi, cînd cu greu cine-va poate plasa la noi capitalul în mod sigur cu mai mult de 6 la sută, ca subscripţia în chestie să fi fost acoperită de cel puţin zece ori.

Explicaţia ie multiplă şi anume:

1) Convingerea multora că cu greu se va putea obţinea acţiuni, întru cît unii au interes politic să le acapareze.

2) In public a fost confuzie în privinţa valorei acţiunilor şi a dividendelor. Unii credeau că acţiunile—nu bonurile ce urmează a fi emise mai tîrziu—nu vor produce mai mult de 5 la sută şi deci dividendele pentru societari vor fi mici şi deci nici valoarea acţiunilor nu va putea spori.

3) Dar mai cu seamă nu s'a subscris din cauza genului însăşi al afacerilor ce-şi propune casa rurală. Instituţia aceasta se va adresa la un gen de debitori, care formează o categorie socială aparte, prea obicinuită la solicitudinea statului în caz de vremuri grele, pentru ca să existe contra lor o sancţiune serioasă, în caz cînd nu vor putea urma obligaţiunilor contractate.

De aci neîncredere în soliditatea operaţiunilor şi mai cu seamă în stabilitatea bunului lor mers.

Aceste cauze—şi încă alte multe, explică faptul că subscripţia a fost acoperită numai de patru ori şi nu cel puţin de zece ori, cum ar fi fost normal să fie.—Sor.

Argumentul d-lui Stere

Un adverb misterios ocupă, de peste o lună de zile, atmosfera politică liberală din Iaşi. D. Stere a fost ales president al clubului liberal local—aşa dar şef al partidului—şi d. Stere, din primul moment al alegerei sale şi pînă astăzi spune necontenit: încă nu primesc.

Un adverb nemotivat—pînă ieri. Aşa că lumea a luat drept operetă toată afacerea preşidenţiei liberale şi s'a deprins cu curioasa văduvie a succesiunei d-lui Poni.

Acum, însă, începe să se clasifice şi misteriosul adverb. D. Stere, fie că s'a greşit şi a mîncat picioare de găină, fie că-a înţeles că trebue să lămurească adverbul—d. Stere s'a explicat.

Cinci glasuri s'au manifestat, prin lipsa lor în seara alegerei, în contra introducerei curentului nou în clubul liberal local. Din acele cinci glasuri—două—ale d-lor N. Gane şi C. Climescu—poate şi acel al d-lui Pandele Zamfirescu, l'au enervat pe d. Stere. Nu fiindcă sunt contra noului ales, dar fiindcă şi d. Gane şi d. Climescu aveau şi au veleităţi, fiecare în parte, să stee ei în fruntea bucatelor.

Această veleitate a dat naştere adverbului şi contra ei se ambiţionează d-nul Stere.

„Dacă voiţi să vă alegeţi, spune d-nul Stere, poftim la luptă. Dar n'aveţi să vă alegeţi, fiind-că eu dispun, în comitet, de aproape unanimitatea voturilor şi ar trebui să vi le dau ca să vă alegeţi. Dar întrebaţi-mă dacă vă voiesc eu, pe unul din voi, ca president—dacă voi nu mă voiţi pe mine".

Iată argumentul, iată explicaţia adverbului. Şi am putea foarte bine nici să ne ocupăm de argumentul acesta, întru cît el îmbracă evident forma unei ambiţii personale.

Dar cît timp adverbul, lămurit chiar, are fiinţă—partidul liberal din Iaşi n'are şef, e lipsit chiar şi de locotenenţa rămasă pe urma d-lui Poni şi care locotenenţă s'a supărat de alegerea d-lui Poni. Că partidul liberal n'are şef în localitate este secret public şi acest fapt numai este de ordin pur personal, ca să n'avem drept să ne ocupăm de el, să ne amuzăm şi să tragem concluzii asupra halului partidului local.

D. Stere trebuie să înţăleagă o dată, că, cu adverbe nu se face politică. Nu se mai face ca, în ziua de azi, nici cu fraze.

Că d. Stere vrea să ridiculiseze pe cei doi s'au trei bătrîni, care au crezut că se vor putea alege—asta îl priveşte. Dar are datoria deputatul de Iaşi, să lucreze pe faţă, să ceară o convocare a clubului şi să se puie pe lucru.

Sau să declare solemn: că nu primeşte. Nu cu încă—ci fără încă.

CATE-VA NOTE

S'a dat ordin vameşilor la frontiere, să nu tortureze publicul călător.

(Ziarele)

Scena, luată după natură, se petrece înainte de a fi dat circulara d. Costinescu. Un tren, ce vine din străinătate, dă să intre pe pămînt romînesc. Intr'un compartiment, rezervat fumătorilor, se aflau două cucoane, cari obicinuesc fumatul.)

I-a cucoană.—Să spui că n'ai nimic de vămuit. Ai fost la Viana şi ţi-a făcut operaţie. Iar eu voiu spune că te-am condus.

A doua cucoană.—Nu cred că au să fie aşa de grobieni. Ce dracu—femei suntem! Crezi tu că are să te caute?

1-a cucoană.—Uiţi ce ne-a scris d-na Trandafirescu: a vămuit-o ca la ruşi şi a pus-o să plătească cît n'avea...

Trenul se opreşte. Momentul ie solemn, dar ie intrerupt repede prin intrarea unui bărbat grav, îmbrăcat civil, cu chipiu de funcţionar vamal.)

Funcţionarul.—Ceva nou?

Amîndouă cucoanele.—Nu ie nimic nou, domnule. Dar pe la noi e bine?

Funcţion.—Nu ma-ţi înţeles bine: v'am întrebat dacă aveţi ceva nou—de vămuit?

A doua cucoană.—De asta ne-a ars nouă? Domneaiei, soră mea, s'a operat. A operat'o la Viana, la spitalul cel mare. Şi cînd am văzut'o ieşind din spital: „hai soro, la Iaşi—i-am zis. Şi am plecat direct la gară.

Funcţionarul.—Deschideţi bagajul.

A doua cucucoană.— (prefăcîndu-se că deschide un geamandan). Dacă nu eşti însurat, domnule, să nu te mai însori. A dat boala în femei şi doctorii cei mari au dat dracului prafurile, hapurile, apele, alifiile, îndată te trimit la cuţit. (La urechea primei cucoane „fă-te că oftezi").

I-a cuvoană.—(oftează).

A doua cucoană.—(*lăsînd bagajul*). Iar ţi-e reu, soro.

I-a cucoană.—(oftind). Mă doare.

Funcţionarul.—Vorba ie vorbă şi treaba ie treabă. Deschideţi geamandanul.

A doua cucoană.—(deschide).

Funcţion.—(luînd o bluză şi cercetîn-d'o). Matase cu lînă: merge la articolul 24.

Amîndouă cucoanele.—Ce vorbeşti, domnule?

Funcţion.—(*scoţînd camaşi*). Albituri fine...

A doua cucoană.—Dar cu ce vreai să mă îmbrac?

Funcţion.—Cît mai elegant—dar să plăteşti. (scoţînd înainte) Pantalonaşi.

Cucoanele.—Inexprimabili—domnule.

Funcţionarul.—O fi—dar să-i plătiţi.

Cucoanele.—Ne apucă leşinul, domnule!

Funcţionarul.—Leşinul n'are tarif. Puteţi leşina cît veţi pofti. (*Insfăcînd lucrurile grămadă*) Poftim la cîntar! Ca la sf. Gheorghe! (*Funcţionarul ieşe*).

A doua cucoană.—Asta ie adevarata operaţie! Dar, incalea, să-i facem în ciudă Trandafirească! Să-i spunem n'am plătit un ban...

I-a cucoană.—Nici nu ne-a deschis bagajul. Foarte amabili...

A doua cucoană.—Nici n'am simţit că am trecut graniţa

I-a cucoană.—Hai repede, să nu ne fure mitocanul din lucruri.

OAMENI ŞI LUCRURI

Femeea de mîne

Trebuie să fi fost în adevăr măreţ şi impozant cortegiul „celor zece mii de femei"—care va rămînea în istorie tot atît de celebru ca şi episodul retragerei celor zece mii de care ne vorbeşte istoria grecilor — manifestînd pe străzile Londrei. Demonstraţia a fost organizată de aşa zisele „soufragettes", luptătoarele pentru drepturile politice, dreptul de vot al femeei engleze şi a fost organizată, după mărturisirea tuturor, cu un tact şi cu un talent fără seamăn. In fruntea procesiunei păşeau cu gravă solemnitate, doctoresele în robele şi bonetele academice, apoi tot în uniforme, studentele de la universităţile din Oxford, Cambridge, Londra, Manchester şi Edinburg; apoi toate categoriile sociale de femei, reprezentînd în primul rînd diferitele ocupaţiuni în cari sunt reprezentate. Se puteau vedea femei bătrîne, purtînd pardesie şi pălării bărbăteşti, cu părul scurt, alături de femei tinere, elegante, purtînd ultimele mode; femei cu cele mai ilustre nume de nobleţe, alături de simple lucrătoare,—burgheze şi proletare într'unul şi acelaşi convoiu care străbătea Londra în frumoasa şi calda zi de vară într'o ordine şi cu o linişte perfectă, căutînd să impună numai prin măreţia cortegiului, prin demnitatea manifestaţiunii. Aceasta s'a petrecut Sămbătă 13 Iunie. Iar Duminică 21 Iunie avu loc în Hyde-Park o manifestaţie poate şi mai grandioasă, căci se adunase aproape 50000 de femei din popor, iar în jurul acestei „attraction" se strînsese cel puţin un sfert de milion de curioşi şi de ascultători pentru a aplauda pe cele două zeci de oratoare. Sfîrşitul întrunirei fu un strigăt unanim: «Votes for women"—votul pentru femei!—la care se asociă toată asistenţa uriaşă, ca şi cum ar fi izbucnit în adevăr un strigăt pentru omenirea în suferinţă, ca şi cum s'ar fi luptat pentru cine ştie ce profundă mizerie a lumei. Dar nu meetingul acesta colosal a produs impresia cea mare, ci cortegiul celor zece mii, din care au făcut parte femei din lumea cea mai bună şi care fusese organizat cu un spirit de ordine fără seamăn.

In Anglia—unde mai există multe categorii de barbaţi cari nu sunt reprezentaţi în Parlament şi unde mai găsim pe steagul partidelor radicale deviza: „One man one vote"—fiecare barbat, un vot—nu se mai îndoeşte astă-zi nimenea că marea mişcare a femeilor engleze va avea succes. Partidele politice se pot împotrivi încă astăzi,—dar mîni nu vor mai putea rezistà unei mişcări care iea proporţii formidabile şi care se arată atît de conştientă de ţinta ce urmăreşte. Istoria lumii e de faţă şi ne învaţă că asemenea uriaşe forţe—cum e o mişcare a zeci şi sute de mii de femei—nu se pot pierde fără ecou şi nu pot intra în acţiune fără izbîndă. Femeea engleză va fi cu siguranţă cea dintăiu în stare să-şi manifeste în viitor nu numai aptitudinile de inteligenţă şi puterea de muncă, dar şi discernămîntul clar în direcţia politică şi va ajunge foarte în curînd să aibă un rol însemnat în mersul însuşi al afacerilor publice. E doară singura ţară unde o regină a domnit mai bine de 60 de ani şi e drept ca imaginea ei să însufleţească o pornire care tinde să impună ideea că femeea nu e întru nimic inferioară, ca intelect şi energie, barbatului. Aceasta o cere, în Anglia de o camdată, femeea de astă-zi şi va dovedi-o—femeea de mîne.

Rodion

Clopotele din Boruti

— POEMA —

Nu pentru prima dată un subiect din viaţa sau legendele ţării romîneşti apare într'o limbă străină. Avem scriitori numeroşi cari îşi îmbracă imaginaţia în drumul altor ţări, datorită faptului că au trăit în medii străine; avem apoi subiecte romîneşti împrumutate unor scriitori doritori de teme exotice.

In rîndurile de mai la vale vrem să atragem atenţiunea asupra unei opere poetice recente care intră în acsste categorii.

D. Ionel Kalinciuk, deşi stă departe de ţară, la Marienbad, nu'şi uită patria.

Intr'o broşură elegantă, d-sa a făcut să apară una din cele mai frumoase poeme, cu subiect romînesc, sub titlul de „Clopotele din Boruti".

Dl. Kalinciuk şi-a cluat da subiect o poemă fantastică cu localităţi şi personagii romîneşti, imaginate de d-sa şi le-a pus să joace un rol cu desăvîrşire în conformitate cu legendele naţionale româneşti.

Teza dezvoltată de d. Kalinciuk se aplică fatalităţei, care cu biciul ei de Nemesis, urmăreşte nemilos pe om, fără a-i da răgaz în toate actele vieţei sale.

Orice ar face, orice ar drege, cum s'ar învîrti, este supus aceleiaşi legi fixe, la nimicire prin sine, prin alţii.

Legenda d-lui Kalinciuk e simplă, simplă şi tot odată măreaţă: Negrel, un flăcău de o frumuseţe rară, e fiul păcatului; el e fiul unei vrăjitoare, de care toţi îşi aduc aminte cu groază şi al ciortului satului un fel de drac duh rău, ducă-se pe pustii.

Negrel cînta şi bine din vioară; era destul numai să atingă coardele şi toată lumea se supunea puterei fascinătoare a arcuşului său şi se apuca de dans.

Toate fetele din sat l'au iubit, el pe nici una, ci numai pe frumoasa Sofronica.

Fatalitatea şi începe: ea nu-l iubeşte, el o urmăreşte cu dragostea lui; ea ca să scape de el destăinueşte întreg satului misterul naşterei lui Negrel ce-l ştia de la baba cloanţa satului.

Pentru a-şi resbuna, Negrel împrumută de la ciort o vioară aşa zisă iresistibilă, care te făcea să joci, în potriva voinţei proprii.

*

Şi travestit ca cerşetor se duse cu vioara vrăjită în bătătura cimitirului din jurul bisericei.

Era tocmai în ziua de Vinerea patimilor. Aşezat pe piatra unui mormînt, el porni să cînte. La sunetul arcuşului său, se adună tot satul, bărbaţi, femei, tineri şi bătrîni.

Porni un danţ nebunesc, un danţ furios, drăcesc, neţinind seamă de sfinţenia zilei cînd Domnul Cristos fu răstignit, şi nici de locaşul pios.

Toate cuvintele implorătoare ale popei de a-i opri de la acest păcat fură zadarnice.

Sofronica fu atrasă şi ea in vîrtejul danţului, spre marea satisfacţie a lui Negrel. Pentru a putea scăpa satul de păcat, popa cu crucea ridicată în mînă, ceti psalmi şi rugăciuni stropind cu aghiasmă pe Negrel şi vioara lui.

Ca prin minune dispărură de odată şi cîntăreţ şi vioară. Cu toate aceste danţul nu încetă şi-şi urmă furia-i nebună. Poporul porunci ca clopotele bisericei să fie trase în lipsă de altă muzică.

Cu toată împotrivirea preotului de a nu se trage clopotele în Vinerea patimilor, poporul nu voia să ştie de nimic. Mulţi din ei se repeziră în clopotniţă şi ruşinea ne mai auzită se făptui.

In ziua morţei Mîntuitorului toate clopotele sunau şi mulţimea dansa. Era un moment trist.

Nu mai era sunetul de clopot obicinuit, era un sgomot, un plînset, un vaer; era iadul scoborît pe pămînt, era îngrozitor de auzit şi făcea ca sîngele să îngheţe cuiva în vine; parcă erau trăsnete era cerul in mînie, era viforul şi prăpădenia pămîntului ale zilelor de apoi.

Plin de groază, palid şi cu ochii ieşiţi, preotul satului Boruti pronunţă un blestem nimicitor:

— Blestemaţi să fiţi voi păcătoşilor, pe voi vă aşteaptă numai ghehena, sunetele acestea ale clopetelor să fie ultimul şi să vă ducă în faţa Domnului, şi danţul să vă scufunde în fundul tartarului! Al vostru păstor bătrîn, care până acum v'a bine cuvîntat mereu, el vă blestemă de mii de ori, cerul îi va da ascultare!—

Şi nu isprăvi bine blestemul, cînd de odată se auzi o trăsnitură puternică, pămîntul se crăpă, se căscă ca o prăpastie mare fără fund şi în două clipe tot satul cu oameni, biserică cu tot, se cufundă în adîncimi—şi apă multă, multă ca valurile mărei furioase, umplu locul unde fusese satul Boruti mai înainte.

*

Şi de atunci, mulţi ani au trecut, şi pe locul acela e o baltă mare cu trestii şi stuf şi în mijloc înfloresc trandafiri albi părăsiţi, parcă ar povesti trecătorilor un basm trist de demult.

Acesta este subiectul. Tratată cu multă artă, lucrarea d-lui Kălinciuk e o operă de mare stil.

In versuri albe, lapidare, ele îţi fac impresia de granit, de oţel. Stăpîn pe subiect şi pe limbă, plin de imagine şi de colorit, „Clopotele din Boruti" te captivează şi e peste putinţă să laşi cartea din mînă până co nu o termeni.

Talentul d-lui Kalinciuk e o revelaţie şi ne pare bine că suntem cei dintăi a-l face cunoscut publicului romînesc.

Ca un suprem omagiu pentru Regina Elisabeta a Romîniei, talentatul poet a dedicat opera sa „Vetrei luminoase", al cărei produs net îl oferă cu gentileţe pentru orbii acestui institut.

Recomandăm tuturor cunoscătorilor limbei germane şi tuturor amatorilor de literatură, aleasă, în modul cel mai călduros poema d-lui Kalinciuk.

„Opinia" la HUŞI

(Coresp. particulară a ziarului *Opinia*)

Politicale.—Intre revizorul şcolar—d. P. Vasiliu—şi între prefectul judeţului există o veche şi statornică neîncredere şi duşmănie. Revizorul adus fără ştirea prefectului, a fost bănuit la început că fiind rudă cu unii din conservatori nu va hărţui bine corpul didactic; interesele prefectului fiind de-aşi face culcuş politic la Huşi a văzut în revizor un cuiu, cuiul lui Pepelea, şi deci s'a pus să-l opereze.

In clica socialiştilor de la culte, doctorul a început să controleze actele revizorului simplu naţionalist şi liberal. Ori ce hîrtie ce trimetea revizorul la Bucureşti, înainte de a ajunge la Haret se oprea la Spiridon Popescu; acesta o punea în plic *confidenţial* şi o trimetea îndărăt prefectului. Prefectul controla prin agenţii săi cazul şi numai dacă el dădea avizul alăturat să se facă sau nu, se făcea.

Acest control deghizat al prefectului a fost descoperit şi a tradat tirania socialistă a lui Spiridon Popescu şi a prefectului.

Toată lumea profesorală e scandalizată de acest fapt şi bietul revizor tace şi înghite, şi abia se răsuflă ici pe colea la unii şi alţii.

Până cînd însă va merge acest sistem închizitorial, şi apoi ce e nevoită biata şcoală să indure aceste umiliri şi controlări extralegale! Ştie de toate d. Haret, ori d-lui se mulţumeşte să fie servit de oameni călcaţi în demnitatea lor de alte organe străine de şcoală.

Paniştii la Huşi.—Rîndurile trimise despre banchetul oferit de fraţii Dobreni, şefului lor imediat, au avut darul să supere pe unii şi pe alţii. Treaba d-lor, noi ca cronicari ai evenimentelor politice ne facem datoria, dînd curs la aprecierile ce se fac în tabăra liberală despre liberali, şi în special despre d-nul Panu.

Vestea şefiei d-lui Panu la Huşi a stîrnit indignare în rîndurile unora dintre liberali, iar la cei mai mulţi nedumerire.

Care va fi rolul d-lui Panu? Va putea uni d-sa pe toţi liberalii! Nu se crede.

D. Panu va rîdica puterea politică a lui N. Cişman şi Dobrenilor. Dar aceasta va trunchia pe prefect şi pe dr. Munteanu. Nu că se sinchisesc ei de dr. Lupu ca prefect, dar nu voesc să-i înlesnească formarea lui de cuib politic. Şi apoi prin această şefie exotică se varsă mărul zizaniei între cei locali.

Liberalii totdeauna au nesocotit Huşii şi judeţul Fălciu, luînd ca un judeţ de experimentat. Chiar de data aceasta s'au ales 2 deputaţi străini: d. Em. Porumbaru şi I. Duca, cari habar n'au de nevoile Huşilor. Alegătorii sunt indignaţi că sunt trataţi cu indiferenţă de aleşii lor, iar cei locali n'au nici tcecere la centru.

Revizorul controlat de prefect; prefectul cu unghiile tăiate la justiţie, la finanţe; aşa că lumea bîrnie cu drept cuvînt şi văd în şefia d-lui Panu permanentizarea răului.

Şi apoi d. Panu a mai avut situaţia politică a Fălciului la conservatori şi se ştie cum a condus'o.

Supt altă mască d-sa voeşte să revină în judeţ; dar mai fi-va judeţul Fălciu o vacă de muls ca la 1899 ori nu!

Un noroc însă va fi; cu prăbuşirea ce se grăbeşte la centru, nu va avea vreme ministru să se ocupe de judeţe, îi vor lasa lucrurile baltă, rămînînd ca vremea să le călăuzească.

— Pentru congresul de 2 Iulie ce se va ţinea la Iaşi se vorbeşte că vor lua parte aproape toţi învăţătorii din judeţul Fălciu şi Vaslui. *Corespondent.*

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

Cumparaţi Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Litere-Ştiinţe-Arte

Scriitori şi profesionişti.—Presa a făcut o primire elogioasă celui mai nou articol al criticului C. Dobrogeanu-Gherea, articol de polemică cu directorul şi secretarul „Vieţei Romîneşti". Articolul e nu numai interesant şi instructiv, dar şi scris—cu osebire în a doua parte, în post-scriptum—cu întregul elan, care caracteriza altă-dată viguroasele studii de critică şi polemică ale excelentului scriitor.

D. Gherea scrie acum foarte rar şi—par'că—numai cînd e nevoit de anumite situaţiuni, ori cînd e direct provocat, cum e în cazul de faţă. E drept că d-sa n'a publicat nici-odată lucruri asternute în grabă, de o zi pe alta, nu s'a pretat nici-odată la lucrări împrovizate, ci, conştient de greutatea cuvîntului ce e chemat a rosti, a preferat să scrie mai rar şi să lase, în schimb, literaturii noastre critice pagini durabile şi de o valoare deosebită. Facultatea aceasta de a publica rar, numai la intervale mari, aparţine scriitorilor de rasă, scriitorilor adevăraţi. Pe dînşii nu publicitatea îi ademeneşte, nu succesul momentului îi impresionează, dar îi obsedează răspunderea în faţa marelui public şi a propriei lor reputaţiuni. Ei nu pot fi nici-odată profesionişti ai condeiului, nu pot fi „angajaţi" ca scriitori, ci numai scriitori. Aşa ne explicăm bună-oară că într'o chestiune care-l priveşte direct, d. Gherea publică, după un an şi jumătate un răspuns pe care-l are scris gata, încă de-atunci. Ca model de scriitor propriu zis şi absolut neprofesionist avem pe Caragiale. De aceia pe dînsul nu-l vedem figurînd nicăiri în tabelele de „colaboratori" la nici una din publicaţiunile noastre periodice.

*

Suntem informaţi că la toamnă „Revista din Iaşi", excelenta publicaţiune a d-lui profesor I. Bărbulescu, îşi va mări formatul introducînd însemnate schimbări redacţionale.

*

Revista pariziană „Comoedia" a instituit o anchetă în rîndurile cititorilor pentru a afla care este criticul teatral cu reputaţiunea de „regele criticei moderne". In acest scop a adresat 11 mii de buletine adresîndu-se în special scriitorilor, artiştilor, directorilor de teatru, abonaţilor teatrali şi altor persoane din cercurile culte. Rezultatul plebiscitului a fost următorul. Din 10, 125 de răspunsuri au întrunit: Emille Faguet, spiritualul critic de la „Débats" 1525, urmează apoi Adolphe Brisson de la „Le Temps" cu 1368 voturi, Catulle Mendès cu 1301, Jean Richepin cu 978 şi Nozière cu 813.

Faguet este în adevăr unul dintre cei mai eminenţi reprezentanţi ai publicisticei franceze contemporane.

*

In vara curentă urmează în toate universităţile germane 375 femei şi anume: 133 în München, 99 în Heidelberg, 71 în Freiburg, 35 în Lipsca, 19 în Iena, 7 în Würzburg, 6 în Tubingen şi 5 în Erlangen; 169 studiază medicina, 119 filosofia, 54 matematecile sau stiinţile naturale, 20 ştiinţele de stat, 9 jurisprudenţa, 3 dentistica şi una—teologia evanghelică.

*

O nouă carte albastră a misiunilor, apărută în America ne dă următoarea nouă statistică a religiunilor în univers: catolici: 272,638,500; protestanţi: 166,066,000, Greco-ortodoxşi: 120,157,000; mozaici 11,220,000; mahomedani 216,630,000, Budişti: 137,935,000; hindouşi: 209,659,000; confuciani şi taviştі: 231,816,000; vechi culturі indiane: 12,000,000; Fetişişti: 157,069,000; alte credinţi: 15,352,000.

Informaţii

● Ziarele guvernamentale publică o notă oficioasă prin care se spune că d. Romulus Voinescu, inspector general al poliţiilor, a găsit toate poliţiile din ţară în afară de cea de la Galaţi, în starea cea mai deplorabilă.

● D. Dr. Gh. Bogdan, rectorul universităţei, se va duce mîine la şcoala de Belle-Arte, unde va asculta mai mulţi martori în afacerea sculptorului C Bălăcescu.

● Din sorginte absolut sigură aflăm că pe ziua de 1 Iulie a. c., vor fi înlocuiţi doui comisari din localitate şi mai mulţi sub-comisari.

Aceasta, în urma raportului de inspecţie făcut de d. Romulus Voinescu.

In afară de aceasta, se va face şi o notaţie a comisarilor şi sub-comisarilor.

● „Cheia examenului notarului şi a „Administratorului de plasă" este titlul lucrărei d-lor G. T. Pallade, distinsul procuror al tribunalului Vaslui, şi Aurel N. Ghinea, cunoscutul secretar al consiliului judeţean din Vaslui.

Această lucrare merită să ocupe loc în orice bibliotecă, mai cu seamă a acelor ce ocupă funcţiuni administrative. In „Cheia" d-lor Pallade şi Ghinea se găsesc tratate toate legile şi regulamentele necesare unui bun administrator de plasă sau unui constiincios notar din comunele rurale.

Prin sistemul: întrebări şi răspunsuri se poate uşor cunoaşte de ori cine Constituţia, legile electorale, orgauisărei comunelor rurale sau urbane, legea învoielilor agricole, a judecătoriilor de ocoale a casei rurale a jandarmeriei rurale, legea băncilor populare toate legile şi regulamentele sanitare militare şi diverse, dreptul şi procedura penală, actele de stare civilă urmărirea silită etc., etc.

Din toate punctele de vedere autorii acestei importante lucrare merită a fi încurajaţi şi ca atare călduros o recomandăm tuturor.

● D. profesor doctor Russ, medicul primar al băilor Slănic, va pleca la 27 a. c., seara, la postul său de vară.

● Ministerul de finanţe face cunoscut că, prin brohibiţiunea exportului nutreţului pentru vite, nu s'a înţeles şi meiul în boabe ,ci numai în paie.

Astfel, exportul meiului în boabe este permis.

● D. N. Cavaropol, şef de secţie la administaţia financiară din localitate, a fost transferat în aceiaşi calitate, la Huşi, în locul D lui Gh. Ghelmegianu, care trece la Iaşi.

In timpul iernei d. Cavaropol a mai fost mutat, la Buzeu, dar s'a revenit asupra transferăre'. Ar fi foarte bine să se revină şi acum, căci d. Cavaropol este un excelent funcţionar.

● Astă-zi s'a făcut la Dorohoiu înmormîntarea regretatului Ioan Dimitriu, fost deputat, prefect şi primar, victima accidentului de tren, despre care am vorbit.

Prohodul a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei din Iaşi.

● D. Romulus Voinescu, cu ocazia inspecţiilor ce le-a făcut poliţiei din localitate, a găsit că actualele localuri ale comisiilor de dispărţiri sunt cu totul improprii.

D-sa a intervenit ca, începînd cu anul viitor, secţiile din localitate să'şi aibă localuri proprii.

● Astăzi a sosit de la ministerul şcoalelor rezultatul probei scrise a examenului de absolvire de la şcoala normală de fete din localitate.

Toate candidatele au reuşit la această probă.

Probabil că mîine începe proba orală.

● Noul program al teatrului Cinematografic Pathé Fréres (Grădina Cuza-Vodă) din astă seară Marţi 17 Iunie 1908, cuprinde, între altele, următoarele interesante sujete: Călătoria unui prinţ, moştenitorul tronului Germaniei la Colonia, Crocodilul, Miracolul lui Brahma legenda indiana, Misterul muntelui—scene dramatice, Goana Soacrei şi alte subiecte comice sportive etc.

După îndemnul multora s'a reluat: Cazacii de la Don, în exerciţiile lor miraculoase de cavalerie. Aceste vederi sunt autentice de pe natură şi merită toată atenţiunea spectatorilor.

● După cum am anunţat ministerul de resboi a fost chemat în judecată, înaintea contenciosului administrativ, de d. general Stroiescu fostul comandant al brigăzei de artilerie a corpului IV de armată care a fost scos la pensie din oficiu.

Afacerea s'a judecat ieri. Domnii C. C. Arion şi Paul Negulescu au pledat pentru general şi d. Iulian Vrăbiescu pentru minister.

Curtea a făcut divergintă. Afacerea se va judeca din nou de complectul secţiei.

DIVERSE

— Serbarea organizată de cercul medicilor şi farmaciştilor din localitate, care trebuia să aibă loc Duminică, la grădina Zimbru, s'a amînat pentru mîine seară, Mercuri, 18 Iunie a. c.

— Revizoratul şcolar al judeţului va înainta poimîne ministerului un tablou de situaţia şcoalelor rurale din judeţul nostru.

— Astă-zi s'a făcut la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea regretatei d-şoare Aglae Cristescu.

— A fost adus şi internat la institutul antirabic locuitorul Neculai Gavril, din satul Negreşti, care a fost muşcat de o pisică, ce se crede a fi turbată.

— In ziua de 1 Iulie a. c., se va ţinea, la prefectura de judeţ licitaţie pentru darea în exploatare cu începere de la 1 Septembre 1908, a următoarelor păduri ale statului: Suhărău afec. I, Suhărau afect. II şi Adincata-Mitoc, din judeţul Dorohoiu, Feredeni din judeţul Botoşani, Prisacani din jud. Iaşi şi Zăvoiul Mogoşeşti din judeţul Roman.

— Aseară a încetat din viaţă, în strada Stejar No. 34 diaconul Neculai Teodorescu.

Defunctul era în etate de 85 ani.

Azi dimineaţă corpul a fost depus în capela cimitirului „Eternitatea".

„REUNIUNEA"

LA EXPOZIŢIA DIN BUCUREŞTI

Ministerul Instrucţiunei Publice şi Cultelor, prin o hotărîre a sa, a scris ca anul acesta să aibă loc la Bucureşti o expoziţie organizată între toate şcolile profesionale din ţară. Ideia aceasta, pornită din partea d-nei Elena Mărzescu, inspectoara şcoalelor profesionale, e foarte bună întru cît se dă un stimulent şi un indemn către atingerea unei sevîrşiri în arta manuală. Sub aceste împrejurări şi din acest motiv anul acesta n'au putut avea loc obişnuitele expoziţii ce se inaugurau, cu prilejul încheerei anului şcolar, atît la şcoala profesională S-tul Sava, cît şi la „Reuniunea Femeilor Romîne". Lucrurile confecţionate urmau a se trimete direct la Bucureşti, unde chiar eri s'a deschis expoziţia. Dintr'o legitimă curiositate de gazetar şi în dorul de a servi publicul amator de progresul artei manuale, am reuşit—profitînd de un moment fericit—să pot fi alături de mulţimea doamnelor unite, aşa în pripă, să admire confecţiunile „Reuniunei". Despre acestea vreau să vorbesc.

Şcoala profesională „Reuniunea femeilor romîne" ridicată în scurt timp, prin atingerea unui real progres de perfecţiune, la o treaptă de mult merit, a făcut totdeauna multă cinste Iaşului nostru. Ca un deosebit semn de atenţie atît Curtea noastră Regală cît şi cea Princiară, a ţinut să dea cuvenita încurajare acestei instituţii, prin mai multe comenzi, care s'au efectuat, spre marea mulţumire a Reginei şi Princesei.

Cu prilejul acestei expoziţii Palatul a bine voit să facă alte comenzi, dînd înalta promisiune de a se expune lucrurile confecţionate.

Atît lucrurile comandate de la Palat cît şi alte cîte-va formează o adevarată grupă artistică, care s'a şi expediat aseară la Bucureşti, pentru a putea fi expuse.

Să vedem cum prezintă „Reuniunea" la această expoziţie, ca să putem termina cu cîte-va observaţii juste.

Croitoria gr. II era reprezentată prin:

a) O superbă rochie de matasă veloutine albă, a M. S. Regina, lucrată c'o artă şi o perfecţiune rară. In două părţi se desprind de la umeri două admirabile etole formate din romburi de entredeux-uri de Irlande, fie-care romb avînd margarete lucrate de mînă. De asemenea etolele erau anturate de matasă cu clopoţei croşetaţi c'o extra-ordinară fineţă.

b) O rochie splendidă de culoare neagră tot a M. S. Regina. Fie-care cusutură fiind brodată. Această rochie e o adevărată creaţie.

c) Robe de chambre a A. S. R. Principesa Maria, ţesut din matasă de gogoşi. In două părţi se las alunecînd două mari bande brodate în fir, formă grecque şi în două tonuri. Pe deasupra un admirabil guler brodat pe tule şi terminat cu canafuri.

d) Paltonul d-nei Vlădoianu, o neîntrecută confecţiune din entredeux-uri late negre şi din reţea de filet negru, dublat cu mousseline royal neagră.

Afară de acestea un admirabil costum tailleur bleumarin, a d-nei Racovitză şi o prea frumoasă rochie mauve de voile ninon a d-nei Cléo Sion.

Croitoria gr. I posedă o foarte frumoasă rochie a d-nei căp. Petrovici de matasă crême. Rochia e decoupată de tule avînd un splendid aranjament de sontache.

Lengeria gr. II e în chip cît se poate de demn şi merituos reprezentată prin o sumă de lucrări comandate de d-na Cristodulo. In special remarc o robe d'interieur a d-nei Cléo Sion în Irlande anglaise şi points de venice, lucrată de meritoasele eleve a clasei VIII. De alt-fel secţiunea d-nei M. Simionescu e cît se poate de bine cunoscută încă din trecut, prin lucrările ei de valoare artistică.

Lengeria gr. I posedă o sumă de lucruri, care de care mai reuşite. Remarc un splendid napron brodat în matasă albă şi cu frumoase ajoururi. Cîte-va batiste se întrec prin eleganţă şi fineţă. Ceea ce contribue la faima acestei secţiuni, e între altele, o admirabilă redingotă de Irlande foarte fin lucrată numai în crochet, de elevele cursului preparator. E de ajuns să amintesc că sunt şi amatoare care au oferit pe această redingotă suma de 800 lei.

Constat cu multă plăcere un foarte mare progres la această secţiune faţă de anii trecuţi. Sub noua conducere a d-nei Maria Stihhi această secţiune face cinste „Reuniunei". D-na Stihhi, în opera expusă, se prezintă ca un element de multă valoare, multă pricepere şi mult gust, care posedă pe lîngă toate acestea mult drag de muncă şi de progres.

Croitoria gr. I sub conducerea d-nei Gavrilescu netăgăduit prezintă o superioritate faţă de trecut. Croitoria gr. II de sub conducerea doamnei Wisznewski, care a rădicat şcoala la înalta cinste de furnizare a Palatului, e în afară de comentarii, opera fiind de o superioritate neîntrecută.

Intr'un viitor număr vom vorbi despre lucrările artistice de pictură, ale elevelor acestei şcoale, care sînt pe treaptă să rivalizeze, cu lucrări de valoare artistică din şcoli speciale, lucrări executate sub conducerea eminentei profesoare pictorei d-nei Natalia Burghelea.

Cu diriguirea pricepută a d-nei Elena Mărzescu, cu neobosita şi harnica directoară d-na M. Stamate, cu asemenea elemente ca maestre, progresul „Reuniunei" nu trebue să ne mire, trebue însă, să ne mîndrească.

Fică.

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu celebrităţile medicale

Ultime informaţii

● Marele banchet pe care Capitala conservator-democrată îl oferă d-lui Tache Ionescu va avea loc, precum se ştie, Duminica 22 Iunie în grădina Blanduziei.

Este sigur că numărul comensenilor va depăşi cifra de 1200 de tacîmuri.

Din provincie vor participa foştii deputaţi şi senatori, foştii prefecţi şi primari din ultima legislaţie conservatoare, actuali membri ai partidului concervator-democrat.

Amicii noştri din Iaşi vor pleca în seara de Sîmbătă 21 Iunie.

● *Ziarele liberale se încearcă în zadar să dovedească că există desidenţe sau chiar divergînţe de păreri în rîndurile membrilor partidului conservator-democrat, atunci cînd comenteaza un articol apărut în revista «Indrumarea», privitor la întroducerea colegiului unic.*

Nu se poate vorbi de desidenţe şi iată de ce:

In declaraţia făcută la congresul partidului conservator-democrat din 3 Februarie, şeful nostru a recunoscut necesitatea unei reforme electorale. Intru cît natura ei n'a fost specificată şi nici epoca la care ea să aibă loc n'a fost fixată, este foarte natural ca să existe o diversitate de păreri asupra naturei reformei şi asupra epocei cînd ea să fie realizată.

S'a vorbit, şi cu drept cuvînt, ca trebuie început prin experimentarea unei funcţionări sincere a colegiului al III-lea. Daca, toate garanţiile fiind luate, se va dovedi că acest colegiu poate să între, cel puţin în parte, în funcţionarea vieţei noastre reale politice, atuncea se va putea vorbi şi de contopirea chiar a celor trei colegii. Dacă, din contra, cu toată bună-voinţa unui guvern care ar voi să asigure o funcţionare sinceră a colegiului ţărănesc, s'ar face dovada că colegiul al III-şea nu corespunde aşteptărilor, de sigur că nu se va mai putea vorbi, pentru cîtă-va vreme cel puţin, de înecarea colegiului I şi al II-lea în masa colegiului ţărănesc, dovedit ca neprăgătit.

In ori-ce caz fiind vorba numai de credinţi şi de acţiune, nu încape îndoială, că nu poate fi vorba de dezidenţe sau divergînţe. Cel mult avem a face cu o diversitate de păreri, lucru foarte normal într'un partid care şi-a propus a fi expresiunea reală a vieţei noastre politice, un organism viu. Din contra, lipsa acestei diversităţi de idei ar trebui să ne mîhnească.

● A. S. R. Principesa Maria a trimis o călduroasă scrisoare de mulţumire I. P. S. S. Mitropolit al Moldovei, pentru colectele ce s'au făcut, cu prilejul deniilor, în bisericele din Iaşi, în profitul creărei unui sanatoriu pentru tuberculoşi.

○ In ultima şedinţă a consiliului comunal, s'a decis ca diferendul dintre comuna Iaşi şi societatea de electricitate din localitate, să fie tranşat de tribunalele romîne.

● Consiliul superior agricol a trimes următorul avis prefecturei noastre de judeţ:

„De oare-ce legea de organizarea comunelor urbane nu prevede nici un organ care să poată îndeplini pentru locuitorii din aceste comune formalităţile prevăzute de legea tocmelilor agricole, de şi legea nu face menţiune de locuitorii din comunele urbane ale căror ocupaţiuni sunt cultivarea pămîntului rural, sau care se încheie diferite contracte căzînd în cadrul legilor tocmelilor agricole, nu e nici un motiv de a lipsi pe aceşti locuitori de la garanţiile acestei legi, s'au dispus următoarele, conform cu spiritul legei pentru asemenea cazuri:

La comunele urbane vor lua certificate de identitate de la comisariatul respectiv. Aceste certificate vor conţine toate menţiunile relative la identitate, prevăzute în libret şi vor indica comuna în care purtătorul vrea să încheie un contract agricol.

Pe baza acestui certificat primăria rurală respectivă le va elibera libretul, făcînd în el menţiunea că este eliberat pe baza certificatului prezentat de acel locuitor.

Se va încheia apoi contractele pe formularele legale prevăzute de art. 71 al 2 din lege.

● Poliţia din Trg.-Frumos a arestat pe tînărul Neculai Popescu, care a maltratat grav pe tatăl său, în urma unei certe ce a avut'o cu acesta.

● In cursul săptămînei viitoare se va deschide pe şesul abatorului iarmarocul ce se ţine în localitate cu ocazia sărbătoarei Sf-ţilor Petru şi Pavel.

● Instrucţia căpitanului Costinescu a fost terminată.

Numitul căpitan va fi dat în judecata consiliului de resboiu şi va fi judecat în una din şedinţele din luna Iulie a. c.

● Salariile membrilor corpului didactic primar pe cele două luni de vacanţă se vor achita în primele zile ale lunei Iulie.

● Atît eri cît şi astăzi autorităţile au continuat cu cercetările pentru a stabili de unde a luat naştere focul din strada Păcurari şi în sarcina cui cade responsabilitatea.

● Din Focşani ni se scrie despre un mare scandal ce-a avut loc, în seara de 14 Iunie, în biserica „Sft. Samoil" de acolo.

Preutul St. Bosgan, parohul biserilor „Tf. Apostoli" şi „Profetul Samoil", venind la biserică, a fost întîmpinat de intendentul Sion şi de preutul Rălescu, cari l'au anunţat, că nu mai are voie să slujească.

Preutul n'a voit să dee ascultare celor ce-i s'au spus, ci a cerut să-i se comomunice ordinul în scris.

Atunci preutul Răiescu se îmbrăcă în vestminte, se repezi la Altar şi începu să strige: „mie nu-mi pasă de Episcop, cine mă plăteşte acela mi-e episcop".

Iar intendentul, la rîndul seu, strigă: „popă Rălescule, îţi ordon eu, slujeşte pe socoteala mea, că de nu vine procurorul".

Puţin după aceea biserica se umplu cu poliţişti şi preutul Bosgan fu nevoit să fugă.

Asupra acestui enorm scandal, opera Săvenilor, chemăm atenţia celor în drept.

● In regulament se prevedea serbarea de împărţirea premiilor pentru ziua de 29 Iunie. S'a schimbat acea zi pentru 25; acum desfiinţîndu-se distribuirea premiilor s'a dispus prin modificările regulamentului ca la fie-care şcoală să se facă cîte o serbare şcolară pentru ziua de 24 a. c. Cum directorii şcoalelor primare n'aveau cunoştinţe de această dată, au anunţat părinţilor şi copiilor să vie în ziua de 25 a. c. Vestim pe părinţi că acea serbare se va face conform noului regulament în ziua de 24 a. c.

● D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, care se află în inspecţie la Şipote, se va reîntoarce poimîne Joui în localitate.

● In cursul lunei trecute au fost următoarele epidemii în judeţul nostru:

Scarlatina: în Buciu, Epureni, Bivolari, Mogoşeşti, Copou, Roşcani şi Păuşeşti; febra-tifoidă în: Copou, Voineşti, Şipote, şi Costuleni; tusa-convulsivă în Roşcani şi Mogoşeşti; anghina difetirică în: Cucuteni şi Bucium; morbili în: Stînca-Sculeni.

— Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că în satul Isvoarele, din comuna Copou s'au constat eri 4 cazuri de scarlatină.

● Partidul bolnavilor.

Un ziar liberal, în polemică cu ziarul banditesc al carpismului, scrie următoarele privitoare la constituirea grupului carpist în Tecuciu:

„Epoca" ar face mai bine să se intereseze de modul cum a fost format grupuleţul junimist din Tecuci. Doctorul Boteanu, fiind chemat la Bucureşti şi dîndui-se însărcinarea de a forma un partid junimist la Tecuci, d-sa a înscris în noul partid pe toţi foştii săi bolnavi şi de aceea, *în Tecuci, grupuleţul doctorului Boteanu, e numit partidul bolnavilor.*

Numai astfel se explică că un Petru Sachelari, vechiu junimist, om cu multă greutate şi de valoare, nefiind nici odată în clientela doctorului Boteanu nu a fost trecut în noul partid.

Tot astfel s'a întîmplat şi cu d-nii C. Bobeica, fraţii Giurgea, toţi vechi şi înfocaţi junimişti, dar cari fiind totd'auna sănătoşi, au fost lăsaţi la o parte.

✱ D. dr. Scarlat Iamandi, fost medic veterinar provizor la Trg. Frumos, a fost numit veterinar al cercului R.-Sarat.

● D. Benedict Dimitriu a fost numit sub-comisar cl. III-a în poliţia din Trg.-Frumos, în unul din cele două locuri vacante.

● D. Spireanu, poliţaiul punctului Burdujeni, a fost transferat la direcţia poliţiilor.

In locul său a fost numit d. Simionescu.

● **Judiciare.**—Desbaterile în procesul pentru anularea testamentului defunctului Colonel Rosnovanu, s'au terminat ieri sub seară, după ce-au pledat d-nii: Ath. Gheorghiu, pentru doamna Eva Basily; domnii Al. Constantinescu şi M. B. Cantacuzin, pentru maiorul Ghica şi d. C. G. Dissescu, pentru casa bisericelor.

Curtea va pronunţa decisia la 23 c.

— Judecătorul de instrucţie al tribunalului Neamtz a remis astăzi parchetului general dosarul referitor la asasinarea primarului Comăniţă din Girov. Procesul se va judeca în Iulie şi acuzarea va fi susţinută de d. procuror de Curte T. Stoienescu.

— Intre ministerul lucrărilor publice şi doamna Lucia Cantacuzino-Paşcanu există un proces referitor la o expropriere ce-a fost necesară construirei liniei ferate P.-Iloaiei—Hârlău.

Ministerul a numit arbitru pe d. Ath. Ath. Gheorghiu şi doamna Paşcanu a ales pe d. Ştefan Gane.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 17 Iunie

Noua întorsătură în chestia conflictului

Bucureşti.—Se pare că chestia conflictelor militare a luat o întorsătură cu totul gravă.

D. Dimitrie Sturdza se opune, în mod categoric, ca să se publice vre-un comunicat în chestia publicărei memoriului Cătuneanu.

D-sa a declarat că'şi ia răspunderea faptelor, dar că nu va răspunde de ele decît atunci cînd va fi interpelat în Cameră.

Primul-ministru nu vrea să convie pentru publicarea vre unui comunicat nici în „Monitorul Oficial" şi nici în presa guvernamentală.

D. Sturdza aflînd că M. S. R-gele a fost convins, că un comunicat trebuie să se publice, a plecat azi la Sinaia, spre a se opune.

In caz cînd M. S. Regele va continua de a susţine publicarea comunicatului, d. Dimitrie Sturdza, după cum a declarat, va prezenta Suveranului demisia; iar dacă M. S. va consimţi ca să nu mai publice nici un comunicat, aşa cum susţine primul ministru, d. general Averescu, ministrul de resboiu, îşi va înainta imediat demisia.

In capitală se aşteaptă cu nerăbdare reîntoarcerea d-lui Sturdza de la Sinaia, spre a se vedea rezultatul întrevederei cu Suveranul.

Grevele agrare

Bucureşti.—In vederea grevelor agrare care se semnalează în mai multe judeţe consiliul de miniştri a decis să se trimeată din nou armată în judeţe.

Astfel au fost trimise aseară în judeţul Vlaşca două companii din reg. Mihai Viteazu. Soldaţii trebuie să mijlocească pe lîngă ţarani să iasă la munca cîmpului sau de nu să secere ei.

Soldaţii au luat şi cartuşe de răsboiu.

Consiliu de miniştri

Bucureşti. — Consiliul de miniştri care urma să se ţie eri, a fost contramandat, din cauză că d. Sturdza n'a părăsit eri casa.

Viitorul consiliu de miniştri va avea loc mîine, Mercuri.

In acest consiliu se va lua cunoştinţă de subscripţia acţiunilor pentru casa rurală şi se va decide asupra persoanelor care să fie numite la direcţie şi în consiliul de administraţie a numitei instituţiuni.

Chestia comunicatului

Bucureşti.—Miniştri n'au putut conveni asupra formei în care să fie redactat comunicatul în chestia conflictelor militare.

Pe cînd d-nii Costinescu şi general Averescu susţin o formulă care să degajeze de ori-ce răspundere autoritatea superioară militară, d. Dim. Sturdza cere ca prin comunicat să se spuie că el, primul ministru al ţărei româneşti ia răspunderea celor publicate.

Din această cauză nu s'a putut lua nici o hotărîre şi deci neînţelegerile continuă.

Inrăutăţire

Bucureşti.—Starea sculptorului Franasovici, care a încercat să se sinucidă în condiţiunile ştiute, s'a înrăutăţit foarte mult.

Acum s'a produs o pneumonie, aşa că prognosticul e serios.

Falimentul Moscu Iacobi

P. Neamtz.—Eri a fost arestat de către judecătorul de instrucţie de pe lîngă acest tribunal, bătrînul Daniil Iacobi, tatăl dispărutului Moscu Iacobi, care a girat pentru fiul său poliţe în sumă de 185000 lei şi pe care astă-zi nu le recunoaşte.

Părerea militarilor

Bucureşti.—D. general Averescu a sondat eri, în mod indirect, părerea generalilor inspectori ai armatei asupra publicărei memoriilor căpitanului Cătuneanu.

Toţi au fost de părere că s'a comis o mare greşală cînd s'au publicat acele memorii.

Procesul prinţului Eulenburg

— Noui detalii asupra mersului procesului—

Berlin.—Prinţul Eulenburg a fost adus pe targă în sala tribunalului. El are vocea stinsă: de abia se aude. Din cauza stărei lui de slăbăciune procesul va dura 3—4 săptămîni, în zilele în care sanatatea prinţului va permite judecarea.

A produs între cei prezenţi o deosebită mişcare faptul că contele Moltke, care fusese intim prieten cu prinţul Eulenburg, astă-zi nu l'a mai salutat.

Tribunalul a permis ca prinţul să răspundă şezînd.

La interogator prinţul încearcă să se scoale în picioare, dar cade din nou din picioare.

El respinge categoric că ar fi comis vre-o faptă pedepsită de codul penal şi că nu ar fi responsabil de ceia-ce a făptuit.

Numărul martorilor este destul de mare. Unii din ei sunt simpli negustori, barcagii, pescari. Martorii aparţinînd aristrocaţiei nu s'au presentat astă-zi. Baronul Albert Rotschild a telegrafiat că sosește mîine şi roagă să fie ascultat în aceiaşi zi.

Scriitorul Brand a fost adus din închisoare pe la ora 3 şi ascultat. Un incident mic s'a produs cînd unul din martori a cerut ca prinţul să 'i plătească o daună de 100 mărci, sumă pe care ar fi cîştigat'o dacă s'ar fi putut duce la Berlin unde avea o afacere.

Desbaterile au durat pînă la ora 4. In sală n'au fost admişi de cît 50 de ziarişti.

Ascenziunea unui nou balon

Friedrichhafen.—Contele Zeppelin. cunoscutul aeronaut, a făcut astăzi o ascenziune cu noul său balon care s'a urcat până la o înălţime de 300 de metri şi merse în contra vîntului spre lacul Constanţa, la o distanţă de 8 km., de unde a fost readus de un remorcher.

Balonul a atins o viteză medie de 55.6 km. pe ceas.

Manifestaţie republicană

Lisabona.—O manifestaţiune republicană a avut loc spre a protesta în contra avansurilor făcute de tesaurul casei regale; asistenţa era foarte numeroasă şi mai multe cuvîntări au fost rostite.

Alfonso Costa a spus: „Dacă Regele este conştient de imposibilitatea în care se găseşte să reabiliteze regimul monarhic, trebuie să renunţe la tron în mod voluntar.

Deputaţii republicani din Cameră cer ca chestiunea avansurilor nelegale, făcute casei regale să fie desbătută cu cea mai riguroasă justiţie.

Evenimentele din Persia

Londra.—Se vesteşte din Teheran că nesiguranţa creşte. Poporul e redus la disperare; trupele care n'au ce mînca sunt gata să jefuiască şi să comită acte de violenţă. Generalul Liakow e stăpîn pe situaţie şi joacă rolul unui vice-rege, a tot puternic şi independent.

Se zice că în tabăra Şahului ar fi până acum 10,000 oameni.

Boala reginei Amelia

Lisabona. — Regina Amelia e atinsă de anghină difterică. Temperatura s'a urcat deasupra de 37 grade, cu toate că s'a făcut injecţie de serum.

Unde e Lemoine?

Buda-Pesta.—Poliţia a constatat că inginerul Lemoine a sosit Sîmbătă în Capitala Ungariei, unde s'a înscris la hotel, sub numele de Uyer Ledonie, supus turc.

Aventurierul care purta o barbă felşă a plecat eri la 12 spre Constantinopol.

Duma

Petersburg.—Duma a adoptat proiectul de împrumut interior de 200 de milioane.

Percheziţii la o soc. de automobile

Torino.—Ziarele „Stampa" şi „Gezeta de Popolo" anunţă că după mandatul dat de autorităţile judiciare, s'a operat o percheziţie la preşedintele şi la doui membrii administratori ai societăţei de automobile „Fiat".

„Gazeta de Torino" spune că ar fi piese false în budgetul acestei societăţi pentru 1906.

Preşedintele societăţei a protestat energic contra percheziţiilor.

Sociotatea "CULTURA"
Iaşi

Insciinţare.

Domnii Membri ai Societăţei „Cultura", precum şi persoanele invitate, sunt însciinţaţi, că serbarea împărţirei premiilor, anunţată pentru ziua de 22 Iunie, s'a amânat pentru o dată ce se va face cunoscută ulterior, prin ziar.

Comitetul.

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lânuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

lîngă „Cocoşul de aur"

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în atotă ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Dr. D. FRUHLING

fost Intern de Spital

Stabilit în strada Lozonschi 8

Consult. 9—11 a. m. şi 2—5 p. m

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan.

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă.**

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliŭ cu *sare de Băi de Balţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și măi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiță vă a cumpara din puținile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua și Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale :

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumătate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Prețurile Oficiale pentru presolimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează servicin cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Reprezentanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași :

Dl. Iosef Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

Legătoria de Carți

și

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpușneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie și să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteți întrebuința n'aveți de cît **să** le trimiteți spre a fi curățite și văpsite ca și noue la

Cea mai bună și Renumită

Boiangerie și Curătătorie chimică

Se spală se curăță și se vopsește ori-ce haină de barbați Dame și copii. Primesc ori ce reparație de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poștală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată țara.

— SERVICIUL PROMPT ȘI CONȘTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iași, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri : unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PHILLES MOUSSETTE de CLIN & Cie. de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sfț. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de aceast branșă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de heredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina și Tolu**; el inlocuește **Pasta Zed** și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folosește de minune în contra **irritațiunilor, peptului și ale pulmonilor, a tuselor învechile, bronchitelor, tuseimagăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** și la *diverse* Pharmacii

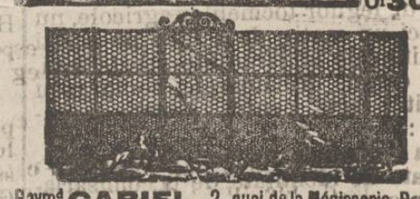

Raym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : Of50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE, FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI.

BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE

și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITŬ IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație lumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

OPINIA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 »

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul V.—No. 463.—IAŞI, Joi 19 Iunie 1908

De la Ministeriul Instrucţiunei

Nicăeri nu se munceşte mai mult.... pe hîrtie de cît la ministerul Instrucţiunei Publice. Se desfăşoară acolo o activitate prodigioasă prin circulări, regulamente, decisiuni, cari se revoacă una pe alta, şi aceasta pentrul interesul cel mare al naţiunii ca repede de tot, cît ai bate în palme, să avem mai puţin analfabeţi, mai mulţi oameni culţi şi cu educaţiune aleasă. De altfel sistemul circulărilor a fost în vigoare şi sub precedentul guvern liberal. Acum el este o continuare a aceluia, dar mai perfecţionat.

De o parte curg circulările şi regulamentele, aşa că unii directori s'au şi zăpăcit de atîtea ordine şi contraordine, iar de altă parte plouă cu inspectori de toate gradele şi de toate felurile. Imi amintesc că sub guvernul conservator trecut, se zvonise că unul din bunii maeştri de gimnastică din localitate, va fi numit inspector pentru această materie. Ei bine! Cîtă gălăgie, cîtă ridiculizare, cîte protestări n'au făcut liberalii contra unei ast-fel de numiri? Nu trebuia noi inspectori, ci şi acei cîţi erau, se găsiau prea mulţi. Se risipea banul Statului cu dînşii, ei erau de prisos.

Cum s'au schimbat însă lucrurile?! A fost de ajuns să vie ai noştri la situaţiune, pentru ca să se invedereze utilitatea serviciului de inspecţiune şi deci să se înmulţească numărul acelor inspectori. Ziarele anunţă că pe ziua de 1 Septembrie se vor numi cei cinci inspectori ai învăţămîntului primar şi cei 48 revizori şcolari a căror posturi au fost prevăzute în budgetul actual. Mai că ne-am prinde că mulţi profesori secundari nu ştiu cîţi inspectori au. Dacă maşina creatoare de atari apostoli ai ştiinţei şi pedagogiei nu va fi oprită, se va simţi nevoia ca pe lîngă unele catedre să se facă lecţiuni de cîţi inspectori sunt, ce materie stă în competinţa lor, cum îi cheamă etc. Şi cum activitatea tuturor acestora trebue să fie consemnată în rapoarte scrise, ne închipuim numai ce nămol de hîrtie se va aduna în consecinţă. Va fi nevoe poate ca Ministerul să mai adauge la clădirea actuală, ca să aibă unde ţinea şi acea imensitate de rapoarte.

Dar încă-odată rămîne constatat că conservatorii n'au avut pentru serviciul de inspecţiane şcolară nici jumătate din personalul actual şi se striga atunci de către liberali că Statul se ruinează, că e un abuz din partea ministrului respectiv să se servească de atîţia inspectori. Liberalii au îndoit cel puţin numărul acestora şi în potriva acestei acţiuni a lor nu vedem protestări aşa vehemente cum ştiau dînşii să le facă la timp. Şi dacă zicem acestea, nu o facem pentru că am recunoaşte utilitatea inspecţiunilor, dar voim a pune faţă în faţă procedeurile şi consequenţa în principiu şi idei. Drept, e iarăşi, să constatăm că liberalii beneficiază pentru aceasta ca şi pentru multe altele de situaţiunea partidelor adversare lor.

Şi dacă Ministerul de Instrucţiune are un personal administrativ aşa de numeros, mai numeros poate de cît trebue, ce voiţi să facă acesta de cît să-şi caute de lucru? De aici sumedenia de decizii, circulări etc. Şi cum cei din învăţămîntul secundar şi primar sunt mai mici, tot ei sunt consideraţi de zisa administraţie că au nevoe de tutelă şi îngrădiri, aşa că libertatea de a se mişca în chestiile pur şcolare să le fie ţărmurită. Toată lumea, chiar cea care n'a învăţat atîta pedagogie, ştie că aplicarea programului de studiu depinde de profesor. El este cheia de bolta a edificiului instrucţiunei. Or, regulamentul zice, că cei ce au făcut programele au fost mai pricepuţi de cît toţi, şi că s'a acordat timp matematiceşte suficient pentru trecerea ei, şi pentru tratarea fie-cărei chestiuni. N'are voe profesorul să aprecieze care parte din materia lui merită o dezvoltare mai mare, atenţiune deosebită, pentru că altfel au hotărît pricepuţii cari au alcătuit programa.

Inspiră un sentiment de milă proza din ultimele timpuri eşită de la Ministerul Instrucţiunii. Fie-care se gîndeşte numai cît a trebuit să se tortureze cei cari au scris'o, cît spirit au trebuit să cheltuiască, pentru ca să născocească lucruri noi, cari să nu se mai găsească în circulările ori reglementele mai vechi.

Aşa în regulamentul mai nou, pentru şcoalele secundare, se găseşte o mare inovaţie. Anul şcolar de la Septembre viitor, are a fi împărţit în patru bimestre în loc de cinci. Nimic de zis, de oare ce această diviziune e mai conformă cu realitatea. Dar tot acolo se zice că «primele bimestre se sfîrşesc cu Sîmbăta cea mai apropiată de următoarele date:

15 Noembrie
31 Ianuarie;

iar despărţirea dintre ultimele două bimestre se va fixa în fie care an avînd în vedere căderea Paştilor». A găsit de sigur administraţia şcolară că se aducea mare perturbare în învăţămînt, că nivelul cultural se scoboară pentru că pînă astăzi bimestrele nu se sfîrşiau Sîmbăta. Oricum, dar aceasta e cum ar zice francezul «une trouvaille». De acum toate vor merge bine pentru că bimestrele şcolare se vor termina Sîmbăta şi nu în altă zi. Vor merge bine şi comercianţii de calindare, pentru ca fără aceste auxiliare n'au să ştie cînd vine Sîmbăta cea mai aproape (înainte şi după) de 15 Noembre şi 31 Ianuar. Dar mai ales căderea Paştilor.

Mai sunt însă şi altele în Regulament şi circulări.

R.

CHESTIA COMUNICATULUI

Noi am prevăzut încă de alaltăieri că d. Sturza, care a hotărît publicarea memoriului d-lui Cătuneanu, a zădărnicit şi judecarea comunicatului, prin aceea că ziarul liberal, care a publicat memoriul, a justificat faptul ca fiind patriotic—de şi în contra legei.

Noi am avut dreptate: d. Sturza se opune la publicarea comunicatului. Primul ministru a părăsit postul şi a plecat la Sinaia să comunice Suveranului că se opune la hotărîrea ce-au luat'o miniştrii de a da descărcare d-lui Averescu.

Dacă d. Sturza va persista în hotărîrea sa, sau dacă nu va persista—o victimă va avea cu siguranţă incidentul acesta cu toate incidentele ce—au decurs din el: d. general Averescu va trebui să demisioneze. Căci, în cazul cel mai bun, ce satisfacţie şi ce descărcare ar mai putea da d-lui Averescu un comunicat, care n'a fost izvorît din dreptate, ci cu care s'a traficat, despre care se ocupă ziarele—fără ca el să apară?

D. general Averescu este străin de publicarea memoriului. A susţinea contrarul ar fi a inovăţi pe un militar de trădare, de gravă călcare a unui regulament sever—şi asta nu se poate face, fiind că nu este adevărat.

Dar păcatul cade asupra d-lui Averescu, pacatul de a fi servit, în mod strict omenesc, pe un om, pe un mare bărbat de stat, care era lovit în afecţiunea sa de părinte şi pe care generalul a voit să-l servească, să-l mîngâie.

Şi d. Sturza ar fi putut să încredinţeze o taină unui alt ministru, dar ce-ar fi zis dacă acela ar fi abuzat de încrederea sa!

Generalul Averescu va trebui să plece din minister şi noi regretăm că iarăşi s'a lovit pe nedrept într'un om, care este fiul operelor sale, care prin muncă mare, fără nume, fără şcoală, a rădicat aşa repede treptele succesului—spre a fi prăbuşit de acei cari preţuiesc, mai presus de toate, ambiţia lor personală.

Excelent ofiţer, d. Averescu nu este, însă, şi un cunoscător al moravurilor noastre politice—şi această ignoranţă o va plăti cu portofoliul seu de ministru şi cu multele duşmănii ce şi le-a creat în ultimul timp.

Diverginţi, nu desidenţe!

S'a relevat ieri în ziar—şi cu drept cuvînt—cît de mult greşesc confraţii noştri liberali, atunci cînd, luînd ca motiv un articol din revista Indrumarea, *caută să dovedească că în lăuntrul partidului conservator-democrat s'a produs o sciziune, pe baza chestiunei colegiului unic.*

In primul loc nu se mai poate vorbi astăzi la noi de un partid întocmit pe baza unei supuneri oarbe faţă de ideile şi credinţele diriguitorului său. Un partid avînd o organizaţie similară unei tagme călugăreşti nu se mai poate admite astăzi în ţara romînească.

Partidul conservator-democrat a fost cel dintîiu care a afişat desfiinţarea definitivă a oligarhiei diriguitoare şi a crezut de cuviinţă să aşeze ast-fel orînduirea lăuntrică în cît organizaţia să îmbrăţişeze viaţa noastră reală politică, în toată plenitudinea ei.

A vorbi dar de desidenţe într'un astfel de partid pe o chestie de principii, atunci cînd diversitatea de păreri trebuie să constituie criteriul de apreciare a vieţei însăşi a partidului, este a nesocoti rostul şi organizaţia acelui partid.

Prietenii noştri de la Indrumarea *au idei bine determinate în chestia colegiului unic, pe cînd alţi prietini au păreri mai puţin radicale. Dovedeşte oare accasta o stare de nemulţumire, se poate vorbi serios de desidenţă?*

Din moment ce suntem in domeniul principiilor, întru cît este vorba de idei şi nu de acţiune, nu poate fi vorba de desidenţă.

Un principiu general a fost admis de toţi, în frunte cu şeful partidului: reforma electorală. Chestiunea este de a se şti în ce va consista această reformă şi cînd se va face ea? Unii sunt de părere că leacul relelor de care suferim constă în colegiul unic; alţii sunt de părere că se impune mai întîiu o experimentare a funcţionărei sincere a colegiului al III-lea spre a se vedea întru cît el este pregătit, în cazul chiar cînd guvernul ar face totul ca funcţionarea acelui colegiu să nu fie supusă influenţelor din afară. Unii sunt pentru introducerea imediată a colegiului unic; alţii pentru experimentarea cu colegiul al III-lea în scop de a-i face educaţia şi pregătirea necesară. Oare aceasta însamnă desidenţă—sau numai diversitate de păreri asupra unei chestiuni in litigiu?

Diferenţiarea aceasta nu poate de cît să fie folositoare partidului. Din munca unora şi a altora, din cercetarea şi discuţia chestiunei, vor rezulta desigur lucruri folositoare şi ţărei şi partidului şi în loc de micşorarea forţei partidului conservator-democrat vom vedea puterea mărită prin reforme bine chibzuite şi la timp făcute.—Sor.

In trecut şi astă-zi

Ni s'a adus ieri la redacţie un număr din ziarul „Dreptatea"—„foaia intereselor Poporului—ce se tipărea în Iaşi, de două ori pe săptămînă.

Numărul ce-l avem sub ochi poartă data de 4 Iunie 1870. Am putut citi deci despre politica şi despre unele fapte ce s'au petrecut cu treizeci şi opt de ani în urmă.

Era în perioada electorală. In locul ministerului Mihail Cogălniceanu veni acel al lui Manolache Costache Iepureanu, care, de şi autorul vorbei „sacul cu grăunţe", a proclamat solemn alegerile libere „pentru ca nu ministerele să formeze Camerele, ci Camerele să formeze ministerele".

Asta s'a zis cu 38 ani în urmă, aşa se zice şi astăzi, de şi astăzi, ca şi atunci ministerele sunt d'asupra Camerelor.

Cari erau punctele principale ale guvernului M. C. Iepureanu? Ele au fost stabilite la Bucureşti, în întrunirea publică de la 6 Mai, şi sună astfel:

1) Constituţiunea să înceteze a fi o ficţiune;

2) Soarta ţărei să nu mai fie lăsată în voia unei acţiuni *oculte*;

3) Guvernul să fie expresiunea unui parlament liber ales.

Aşa s'a vorbit acum 38 ani în sala Slătineanu, iar astăzi doar numele sălei s'a schimbat.

*

Spuneam că ziarul ce-l avem înaintene arată că pe atunci ţara se afla în toiul alegerilor generale.

Din rezultatele alegerilor vedem, că numai patru din cei atunci aleşi mai sunt astăzi în viaţă: domnii P. P. Carp, ales la Vaslui; A. D. Holban, la Iaşi; P. Grădişteanu, la Ialomiţa şi N. Fleva, la Putna.

La Iasi reusise un singur opozant: regretatul Mârzescu. Ion Brătianu s'a ales la Craiova. Mihai Cogălniceanu la Galaţi şi la Neamţ.

*

„Opoziţia cu enormele ei presiuni" n'a lipsit. *Dreptatea* publică, în această privinţă, în prima coloană a paginei I următoarea „depeşie telegrafică": „oraşulu are de regretiatu tristele procedări a unei minorităţi perdute. Ea a provocat „scandaluri dureroase". Ordinea fu stabilită de garda civică.

Iar mai departe, următoarea frază a la Mehedinţi—profesorul: „Desasperarea cuprinse opoziţia. Ea se retrase şi improvizase un birou la porţiele d-lui Sugramala unde „sub impresiunea" unor mobile ce pudoarea nu ne permite a cita", copiază lista colegiului şi nu rosiescu a o numi votare.

*

Pentru timpurile de faţă, cînd o bună parte a populaţiei moare de foame şi budgetul dă excedente—este interesant de văzut cum a stat visteria statului în 1870.

Situaţia o aflăm d'intr'o dezbatere a consiliului comunal din Iaşi: „s'a supus consiliului depeşia d-lui ministru de financie, prin care întreabă autoritatea comunală, dacă nu dispune de vre-o *sumă oare care* pentru a o da cu *imprumutu guvernului cu procente de 10 la sută. Consiliul a hotărît că nu poate face imprumutul*".

Cerînd cu împrumut „o sumă oarecare", pentru care propunea să plătească zece la sută—la nevoie şi mai mult!—guvernul se adresa, de fapt, unui mare debitor al lui, căci, cum rezultă din aceiaşi dare de seamă a şedinţei comunale, primăria Iaşi datora guvernului *444 444 lei şi 42 bani*, subvenţia pentru plata serviciului pompierilor de la 1865 şi pînă atunci (1870).

*

Iar *pour la bonne bouche* reproducem un foarte mic antrifileu publicat în prima pagină a ziarului ieşan de pe atunci:

> O societate catolică din Viena, *Casino* a pusu la concursulu următoarea cestiune: prin ce mijloace legale se poate impedica înmulţirea jidaniloru şi aglomerarea avuţiiloru în mînele loru.

De la 1870 şi pînă astăzi concursul a rămas dechis!

OAMENI ŞI LUCRURI

DE PROFUNDIS...

„... Zeii îmi dăduse de toate. Dar m'am lasat prins în cursă şi m'am dedat unor lungi perioade de odihnă fără de rost şi sensuale. Mă amuzam făcînd pe hoinarul, pe dandy, pe omul modei. Mă 'ncunjurai de caractere mici şi de spirite meschine; am devenit batjocoritorul geniului meu propriu şi am simţit o curioasă bucurie de a risipi o eternă tinereţe.

Sătul de înălţimi, m'am scoborît de bună voie în prăpăstii, în căutarea unor senzaţii noui. Ceea ce era pentru mine paradoxul în sfera gîndirii, mi-a fost perversitatea în sfera pasiunii. La urmă dorinţa fu o boală, sau o nebunie, sau amîndouă la olaltă. Am devenit nepăsător de vieţele altora. Culegeam plăcerea unde mi se părea mai bună—şi trecesam mai departe. Uitasem că fiecare mică faptă de toate zilele formează ori deformează caracterul şi că, prin urmare, ceea ce ai făcut cîndva în taina camerei va trebui odată s'o auzi din gurile tuturora.

Peste puţin am încetat de a fi stăpîn pe mine însu-mi; nu mai eram călăuza sufletului meu, nici nu ştiam dacă mai am suflet. Am îngăduit plăcerilor să mă stăpînească şi am sfîrşit într'o grozavă nenorocire. Acum nu-mi mai rămîne de cît un lucru: desăvîrşita umilinţă!"

Aceasta e una din dureroasele pagini sincere ale cărţii „De profundis" scrisă de marele poet Oscar Wilde în închisoarea de la Reading, unde a ispăşit în cei doi ani de „hard labour"—muncă silnică—păcatele şi ruşinea unei vieţe svăpăiate prefăcută într'un sport continuu, într'o goană nebună după plăceri noui, senzaţii necunoscute încă, după acele nenumarate forme pe care anumite temperamente bizare le dau—plăcerei senzualităţii. Acolo pentru întăia dată, a cunoscut durerea cea mare, amărăciunea şi nevoia, acolo s'a simţit om cu suflet şi cu păreri de rău, a simţit adîncimea şi eternitatea suferinţei:

Suffering is permanent, obscure and dark...

iar de-acolo a fugit din Anglia, ca să moară pe pămînt străin, uitat şi părăsit de toţi.

...Imaginea lui Oscar Wilde răsare acum cînd în Germania are loc procesul prinţului de Eulenburg, un artist, un poet şi dînsul, un căutător de senzaţii şi de plăceri. Ca şi Wilde, Eulenburg căpătase toate darurile şi era printre fericiţii acestei lumi. Ca şi dînsul stă astă-zi umilit şi incovăiat, invinuit, mîne poate dovedit, de cele mai abnorme perversităţi practicate pentru descoperirea unor himerice senzaţii de necunoscută fericire. Bizare şi neînţelese manifestări ale unor naturi distinse, pe care le împinge spre peire şi ruşine instinctul nesăţios al unor imaginare plăceri pe cari cei lalţi nu le pricepe, căci nu suntem din lumea muritorilor normali.

Rodion

Turcoaica modernă

Misterele haremului.—Viaţa femeilor moderne.—Mişcarea femeilor în Turcia.—Căsătoriile moderne.—Iluzii şi realitate.

Cine a vizitat Constantinopolul sau ori care alt oraş turcesc, desigur că nu odată şi-a îndreptat privirea curioasă spre ferestrele înalte a căror zăbrele de lemn le apără de indiscreţi, şi în dosul cărora se adăpostesc turcoaicele despre care mulţi au auzit şi au cetit atîtea lucruri misterioase, dar pe care puţini le-au văzut şi le cunosc de aproape.

Misterul care înconjură turcoaicele, povestirile care circulă asupra vieţei lor în harem, le-au creat în literatura apusană şi mai ales în fantazia europenilor, o situaţie excepţională.

Mulţi ar vrea să le cunoască de aproape, dar eunucii, zidurile înalte şi mai ales frica de adîncimile Bosforului despre care s'au povestit atîtea, constituie un şir de obstacole de neînvins. Şi apoi, ci ne-ar putea găsi printre ele, una destul de luminată şi de cultă ca să-i poată da o icoană a vieţei lor sufleteşti.

*

Intîmplarea a făcut ca o turcoaică modernă să vie în contact mai de aproape cu un ziarist francez, care ne dă o sumă de amănunte foarte interesante asupra vieţii lor familiare şi sociale.

Turcoaica, o femeie de vre-o trei zeci de ani, svelită şi graţioasă, aşa cum o cîntă poemele orientale, cu nişte ochi negri, adînci şi plini de foc, făcea o „escapadă" împreună cu bărbatul ei, spre Europa. Nu purta „iaşmac"—vălul cel des care acoperă faţa compatrioatelor ei—şi nu avea să-l mai poarte decît la întoarcere.

Părerea ei era că misterul de care sunt înconjurate turcoaicele dă loc la atîtea presupuneri fantastice asupra vieţii din harem

Dacă ar putea cineva pătrunde într'o casă turcească, nu i-ar veni să creadă că e la Constantinopole şi mai cu seamă într'un harem. Ar vedea cu mirare, cum într'o casă aranjată după gustul european, o profesoară franceză sau engleză dă lecţii copiilor, pe cînd într'un colţ al camerei, stăpîna casei într'o elegantă „robe d'intérieur" se ocupă cu lucrul sau cu cetirea ultimului roman, drame sau volum de poezii.

*

E femeia în Turcea nenorocită? Desigur că nu. Ea nu mai e ceea ce era turcoaica mai de mult.

Mai întăi că nu mai sufere din cauza poligamiei. Nu atît din motive morale sau religioase, cît mai mult din motive economice, foarte puţini turci îşi pot plăti luxul unui harem.

Tinerii sunt crescuţi în şcoli foarte severe supraveghiate iar fetele primesc în casă o cultură cu adevărat europeană.

*

Vorbind de romanul lui Pierre Loti „Les Désenchantées" ea spune că tendinţa autorului e lăudabilă, dar psichologia turcoaicei e greşit concepută. Autorul deabea cunoaşte realitatea lucrurilor, iar turcoaicele lui aparţin acelor figuri fantastice pe care de obicei le descriu romancierii şi care poate au şi existat vre-

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

o dată dar acum nu se mai găsesc. De altfel Pierre Loti ca și Marcel Prevost nu sunt autorii favoriți ai turcoaicelor moderne.

Prevost e mult cetit pentru că se crede că prin el se poate cunoaște mai bine psichologia francezei moderne. Atîta tot. Și Bourget e citit, dar, e considerat ca prea artificial și greoi, pe cînd Zola e socotit tot ca cel mai mare maestru al literaturii care nu trebuie să lipsească din nici un harem. Acum e cetit și admirat mult, Anatole France. De asemenea și literatura germană e mult gustată mai ales clasicii. Turcoaicei moderne îi place mult și muzica și se interesează și de pictură.

*

Deși nu poate fi vorba de o mișcare femenină în înțelesul european al cuvîntului totuși ideia emancipării femeei a pătruns mult în Turcia în senzul că se caută a se ajunge la înlăturarea prejudecăților vechi care nu mai există în Europa. Asa se înbunătățește situația soției în căsnicie. Căsătoria nu se mai face ca mai înainte. De obicei fata își cunoaște înainte de logodnă pe viitorul ei soț.

De multe ori căsătoriile se fac din inclinație cum e cazul „cîteodată" și în Europa. Un mare avantaj e în Turcia lipsa zestrei. Bărbatul intră în familia soției ai cărei părinți îl întrețin. După moartea lor, dacă nu lasă fii ginerele devine șeful familiei.

Un dezavantaj e însă ușurința despărțeniei în Turcia. Bărbatul poate cere divorsul printr'o simplă declarație, verbală sau scrisă. Nu se abuzează însă de această situație mai ales cînd sunt copii, căci soțul cel mai rău, e de obicei un tată bun și duios.

*

Femeea turcă prea e religioasă. E mai puțin religioasă decît bărbatul de oare ce, pecînd acesta trebue să se ducă la moschee să-și facă rugăciunile, ea se poate ruga și acasă.

O dovadă mai vie a dorinței de emancipare a femeei în Turcia e tendința de a se da fetelor o carieră. Fiecare mamă vrea să facă din fiica ei o doctoreasă sau o diplomată. In acelaș timp nu vrea să lupte contra curentului și să-și exprime părerile în public, fără folos.

Multe femei, chiar din popor se simt foarte fericite cu toate că sunt supuse încă multor prejudecăți. Ceia ce le lipsește femeilor în Turcia e mai multă libertate.

Poate că aceste amănunte fac pe mulți să-și peardă iluziile despre femeile din Turcia, mai ales pe acei cărora le plac descrierile fantastice ale vieței de harem. Aceasta e însă realitatea.

Litere-Științe-Arte

Epigrame. Confratele nostru *Cridin* a editat un nou volumaș—100 de pagini—de Epigrame: al treilea ni se pare, reproducînd drept prefață un raport academic al d-lui I. Caragiani cu privire la un volum interior. Nu e de mic interes a cunoaște părerea unui serios și bătrîn academician asupra epigramei în general, gen literar pentru care oamenii „serioși" și cu deosebire academicianii se arată adesea disprețuitori.

„... m'am convins, scrie d. Caragiani—că autorul lor—d. Cridin—este înzestrat de natură într'un mod preponderant cu darul scrutător și fin de a descoperi contraziceri între fondul adevărat al lucrurilor și formele lor exterioare cari se prezintă cu pretențiuni, de important și că are talentul de a practica cu multă iscusință printre aceste forme niște portițe, pe care luminîndu-le cu scînteile lucitoare ale spiritului său comic, ne face să străbatem și noi în interior și să vedem că în adevăr formele ne înșală"...

Definiția și caracterizarea par mai mult niște portițe cari nu prea strecoară lumina. Dar din parte-ne, partizani ai epigramei ne bucurăm că un venerabil academician recomandă cu căldură pe un maliție și de multe ori talentat, epigramist.

*

A apărut „Revista Idealistă" No. 3 anul VI cuprinzînd articole și versuri de d-nii Mihail G. Holban, Ion Ciocîrlan, N. Zaharia, Gh. Arghiropolu etc. Numărul poartă data de Martie 1908.

*

„Chestiunea socială în Romînia" se intitulează noua lucrare a colaboratorului nostru St. Antim. E un volum de 220 de pagini asupra căruia vom reveni în curînd.

*

La Birmingham se pregătește o expoziție a Palestinei.—La Bingley Hall va fi o hartă a Palestinei, mare de 18000 de picioare pătrate, copiată de d. Bernasconi de pe harta lui W. Armstrong secretarul Fondului de cercetare a Palestinei.

Va mai fi un model al Ierusalimului vechiu, făcut de Dunbreck pe întindere de 144 picioare pătrate, alcătuit din un milion de bucățele de lemn și care a cerut muncă de 25 ani. Va fi și un model al templului al doilea, cu chivotul legei și cu grădina mormintelor. Vor fi locuințe vechi ovreești și industrii resăritene, se vor arăta lucrînd. Vor fi pluguri vechi, care vor ara ca pe vremea statului evreesc. Vor fi mobile, haine, antichități, colecții de plante, etc. Se va putea vedea ce fel putea fi atelierul de tîmplărie al lui Iosif Arabul, va sta înaintea ușei și femeia rîșnind grîul, ca în timpurile biblice.

*

Eminenții savanți și neurologi practicanți, d-rii G. Marinescu și C. Parhon au făcut o comunicare societății de Biologie din Paris, care are o filială și în București, prin care arata interesantele d-lor observații cu privire la efectul ce-l are extirparea corpului thyro-parathiroid asupra grăsimei suprarenale la cîini.

Se știe că corpul thyro-paratyroid are o importanță covîrșitoare în desvoltarea organismului animal și că extirparea lui produce turburări profunde și generale determinînd oprirea pe loc a desvoltărei corpului și chiar regresul intelectului.

D-nii dr. Marinescu și dr. Parhon au constatat că extirparea acestei glande are un efect sensibil asupra producerei grăsimei suprarenale, care se pare că ar fi o elaborare a celulelor glandei thyroparathyroide.

*

A apărut și se află de vînzare la principalele librării din țară *„Surete și izvoade"* vol. IV și V-a.

Prețul fie-cărui volum e de 6 lei.

Vol. IV cuprinde doc. slavo-romîne dintre 1653—1671; vol. V cuprinde doc. slavo-romîne dintre 1671—1692.

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

Invoeli agricole

In chestiunea angajărei la lucru a muncitorilor agricoli de la orașe, și a învoelilor ce ar vrea să facă pe la diferite moșii,—consiliul superior al agriculturei, în ședința de la 10 Iunie, a dat următorul avis care a fost adus la cunoștința prefecturilor și primăriilor comunelor urbane reședințe de județ:

Consiliul superior al agriculturei, avînd în vedere că organizația comunelor noastre urbane nu prevede nici un organ care să poată îndeplini, pentru locuitorii din aceste comune, formalitățile prevăzute de legea tocmelelor agricole:

Că de și această lege nu face mențiune de locuitorii din comunele urbane a căror ocupațiune este de a cultiva pămînt rural, sau cari ar voi să încheie diferite contracte căzînd în cadrul legei tocmelile agricole, nu este nici un motiv de a lipsi pe acești locuitori de la garanțiile pe care le dă legea, muncitorilor de pămînt:

Că astfel fiind trebuie să se stabilească o procedare care să le înlesnească și lor facerea unor contracte legale:

Fixează următoarea procedare conformă cu spiritul legei pentru asemenea cazuri:

Locuitorii comunelor urbane vor lua certificate de identitate de la comisariatul respectiv. Aceste certificate vor conține toate mențiunile relative la identitate prevăzute în libret și vor indica comuna în care purtătorul voește a încheia un contract agricol.

Pe baza acestui certificat primăria rurală respectivă le va elibera libretul, făcînd în el mențiune că este eliberat pe baza certificatului prezentat de acel locuitor

Se va încheia apoi contractul pe formularele legale prevăzute la art. 71 alin. 2 din lege.

*

Acest avis a fost adus la cunoștința ministerului de interne, care l'a comunicat comunelor respective și inspectorilor agricoli.

Informații

● **Intre profesorii Carpiști**.—Asupra luptei care s'a încins între profesorii Universitari de nuanță junimistă și cantacuzinistă, luptă care a avut ecoul ei și la Iași, cu ocazia prezenței aci a d-lui P. Missir—și asupra cărui fapt vom reveni în numărul de mîine—ziarul *Secolul*, totdeauna bine informat în ce privește culisele grupărei carpiste scrie:

Cînd s'a făcut ruptura cu takiștii, d. Sabba Ștefănescu era să treacă de partea acestora, știind prea bine că nu va putea duce casă bună cu junimiștii. Atunci d. Gh. Gr. Cantacuzino l'a poftit la dînsul și l'a determinat să rămînă cu el, recunoscîndu-l de șef numai pe dînsul.

De atunci și până mai ieri nu s'a prea auzit mai nimic de profesorii cantacuziniști. De cînd însă cantacuziniștii au izbutit să impună d-lui P. P. Carp pe d. M. Vlădescu, profesorii cantacuziniști au început să se afirme sub conducerea d-lui Sabba Ștefănescu, și formîndu-se într-un cenaclu didactico-politic au somat prin „Conservatorul" pe profesorii junimiști să se supună și să rupă ori ce fel de relații cu „școala haretistă" în materie de învățămînt.

*

Ieșirea inopinată a cenaclului didactic cantacuzinist a produs o mare vîlvă printre profesorii maiorescani și multă lume povestea o nouă ruptură în partid.

Nimic mai firesc ca oameni ca d. P. Misir, M. N. Seulescu, Pangrati, Mehedinți, Bogdan, Onciul, Em. Antonescu, Negulescu Teohari Antonescu, etc. să ridice o energică protestare în contra vlădescanilor ca d. M. Vlădescu, Sabba Ștefănescu, Gavănescu, Mangîru, cari nu prea strălucesc prin nimic.

Aflîndu-ne, însă, în vacanță, protestarea maiorescanilor se limitează numai în cercul lor intim, rămînînd ca la toamnă să facă și ei o eșire mai accentuată, dacă până atunci vlădescanii nu pot fi puși la locul lor.

Până atunci lupta dintre cele două nuanțe se localizează printre culise.

*

Face însă o rea impresie imixțiunea domnului N. Filipescu în această afacere.

D. N. Filipescu, cu buna intențiune de a împiedeca o eventuală ruptură, stărue atît pe lîngă unii cît și pe lîngă ceilalți să nu se răsboiască.

Dar cum d-sa n'are nici odată noroc, mai rău încurcă situația, căci face o dublă politică.

Cînd se află cu vlădescanii rîde de maiorescani și-i zeflemisește, și viceversa cînd se află cu maiorescanii.

Această dublă politică a îndîrjit ambele nuanțe, cari privesc acum cu multă neîncredere acțiunea „pacificătoare" a d-lui N. Filipescu. Până și d. Em. Antonescu care nici odată nu iese din cuvîntul d-lui Nicu Filipescu, începe să murmure în contra procedării atît de bizantine a acestuia.

● Administrația comunală respunde la informația noastră că, prin prohibirea introducerei cărnei din comunele invecinate, s'a luat ori ce concurență cartelului casapilor din Iași, cari vînd carnea cu prețuri rădicate.

Ni se respunde că măsura a fost luată din cauze sanitare—veterinare. Boala antrax ar bîntui în *toate* comunele invecinate și, în scop de a stavili propagarea boalei, s'a oprit importul de carne.

Că antraxul bîntue în *toate* acele comuni, ar trebui dovedit. Noi știm foarte bine că, încă de astă iarnă, cartelul din Iași a pus condiție să nu se permită intrarea cărnei din alte locuri. De ani de zile persistă foarte curioasa onamalie, că prețul cărnei în comunele invecinate este cu 50 și 60 la sută mai ieftin ca la Iași.

Acum a venit antraxul în ajutorul cartelului local!

● Eri a sosit la școala normală «Vasile Lupu» rezultatul probelor de la înscris la examenul de capacitate. Din 22 elevi prezenți au fost admiși pentru probele orale 27 candidați, iar 5 elevi au fost respinși, și anume: Lazăr Ion, Marta M., Grosu Gavril, Teodoru Gh., Chirița Alex.

Comisiunea examinatoare a început azi examenul oral la școala normală de învățătoare. Esamenul oral consistă din o lecție de practică pedagogică.

● D-na Ana Conta Kernbach, inspectoara școalelor secundare din țară a pleat azi pentru 3 săptămîni în străinătate să-și continue cura la una din stațiunele balneare pe malul mării Baltice. D-sa se va reintoarce în țară pe la jumatatea lunei lui Iulie cînd va lua parte la noile numiri în învățămîntul secundar de fete.

● Următorii elevi solvenți de la școala normală «Vasile Lupu», au fost recomandați ca bursieri întrunind notele reglementare la studiu și conduită; Dăscălescu Ion, Ciubotariu Gr., Căluian Gr., Dominte D., Lavric Har, Știrbu Gh., Teodorescu I. Gh.

● Publicăm din nou lista primilor clasificați de la seminarul pedagogic, de oare ce s'au strecurat unele erori:

clasa IV-a: Obreja Gh. (8.^{42}), Stere Gh. (8.^{22}); și Șaraga S. (7.^{07}).

Clasa VI-a: Simcaski T., Decusară L., Ganea Gh.

● D. Ionescu-Concină scrie, în *Viitorul* un articol „Pedeapsa lui Caragiale".

Mare pedeapsă pentru Caragiale că Ionescu-Concină se ocupă de el.

● D. profesor doctor Hurmuzescu s'a stabilit, pe timpul verei, cu familia, la băile Oglinzi.

D. C. Stere și familia sa vor petrece vacanța la mănăstirea Neamț.

● După cum am anunțat, la toamnă se va ținea examenul pentru ocuparea posturilor de maestre la școalele profesionale din țară.

Examenele se vor ține în ordinea următoare:

La 1 Octombrie pentru maestrele de rufărie; la 1 Noembrie pentru croitorie și la 1 Decembrie pentru flori artificiale.

Cererile se vor adresa ministerului cel mai tîrziu până la 31 August a. c.

*

Ministrul instrucțiunei a publicat vacantă catedra de fisică de la facultatea de științe din București.

Cererile candidaților pentru această catedră, vor trebui adresate ministerului până cel mai tîrziu la 15 August a. c.

● Prefectul județului va face mîne, Joi, la orele zece și jumătate dimineața, instalarea nouei Camere de Comerț din Iași, după care se va proceda la constituirea biroului.

D. G. D. Șerban va fi ales president și vice-president d. T. Jellea.

● Noul program al teatrului Cinematografic Pathé Fréres (Grădina Cuza-Vodă) din astă seară Marți 17 Iunie 1908, cuprinde, între altele, următoarele interesante sujete: Călătoria unui prinț, moștenitorul tronului Germaniei la Colonia, Crocodilul, Miracolul lui Brahma legenda indiana, Misterul muntelui—scene dramatice, Goana Soacrei și alte subiecte comice sportive etc.

După îndemnul multora s'a reluat: Cazacii de la Don, în exercițiile lor miraculoase de cavalerie. Aceste vederi sunt autentice de pe natură și merită toată atențiunea spectatorilor.

● In județul nostru vor fi vacante, cu începere de la 1 Septembrie, un mare număr de posturi de învățători.

Candidații care doresc să ocupe asemenea posturi, vor trebui să aibă cel puțin 4 clase gimnasiale.

● D. Gh. Rîșcanu avocat din Huși ne roagă să arătăm că d-sa fiind ocupat cu trebele avocăturii, mai ales în urma nouei legi de organizare a judecătoriilor de pace, nu a mai scris de mult la *Opinia* corespondențe din Huși și nici că mai poate scri pe viitor la ziarul nostru.

Luăm act de aceasta.

● Pentru azi au fost chemați la București toți comandanții regimentelor cu numere fără soț, spre a lua parte la școala de informațiuni de pe lîngă statul major al armatei.

● Se știe că odată cu începerea noului an școlar, la seminar se reînființează clasa VIII-a.

După cît știm elevii care au absolit anul acesta seminarul, nu vor mai face acea clasă.

● Congresul institutorilor și învățătorilor, care, după cum am anunțat, va avea loc în Iași în zilele de 3 și 6 Iulie, se va ținea probabil la Universitate.

Congresiștii vor vizita, cu această ocazie, principalele instituțiuni ale Iașului, iar după congres va urma o escursiune în împrejurimele Iașului.

● Sf. Sa diaconul Const. Sandovici, a fost numit sub-protoereu al județului Dorohoiu, în locul vacant.

● Zilele acestea se vor fixa premiile învățătorilor care s'au distins în timpul anului cu lucrul manual în școală și în grădinele școlare.

DIVERSE

— In cursul lunei Iulie a. c., se va face la școala superioară de Arte și Meserii din localitate o serie de reparațiuni, de care simte nevoia școala.

— Sergenții de oraș vor serbători anul acesta în chip deosebit patronul societății lor, în ziua de s-ftul „Petru și Pavel". Cu drapelul și muzica regimentului 13 în frunte, ei vor pleca de la Prefectura poliției și vor parcurge stradele Golia—Primărie—Stefan cel mare—Anastasie Panu—Albă și Tatarași pană la biserica sfinții Voevozi, unde un tedeum va fi oficiat de clerul bisericei. Apoi în acelaș chip se vor întoarce la prefectură unde vor lua un copios dejun.

Divorsul prin învoială

Progresul moralei sexuale probează tendința ce o are tinerimea de a lupta în contra prostituției prin libertatea amorului. O altă tendință actuală este cea de a combate adulterul prin libertatea divorsului. Apărătorii monogamiei indisolubile, se tem însă ca această tendință să nu deschidă căile poligamiei pe față, înlocuind poligamia clandestină actuală. Și literatura modernă este acuzată de această „nouă imoralitate".

Acum jumătate de secol, conștiința socială era așa de adormită în cît imoralitatea sexuală era considerată ca necesară, numai ca aparențele exterioare să dee tot respectul cuvenit moralei monogamice.

Toată lumea știe că soții și fiii de familie, înșală femei și fete de ale subalternilor precum și pe servitoare. Toată lumea știe că soții au amante în cercul cunoștințelor lor. Se știe că bărbații au cîte un alt menaj fie înainte de căsătorie fie chiar și în timpul ei. Se știe că bărbații, fiii, logodnicii părăsesc întrunirile familiare pentru a se duce în anumite case. Apărătorii moralei nouă zic că stăpînirea de sine nu trebue și nu poate fi singura soluție a tuturor problemelor moralei sexuale. Pentru ei imoralitatea este adulterul fără amor. Singura soluție e proclamarea drepturilor amorului la care se va ajunge numai deslegînd cît mai ușor legăturile conjugale fictive. Calea cea nouă pentru aceasta va fi consimțimîntul liber atîrnînd numai de la voința unuia din soți sau a amîndurora. Să ajungă opinia publică a judeca divorsul cum judecă și stricarea logodnelor, considerată altă dată tot așa de infamantă, ca și un divors astă-zi. Și ori cît abuz ar aduce libertatea divorsului, e greu de admis că ar fi mai grav de cît cel adus de căsătoria constrînsă. Aceasta căsătorie e redusă la apucăturile sexuale cele mai înjositoare la un comerț nerușinat, la martirul cel mai dureros moral, la tratamentul cel mai crud, atentatele cele mai strașnice la libertate. Această constrîngere este în dauna progresului moralității sexuale, fapt recunoscut numai de o minoritate de oameni. Aceștia recunosc amorul ca baza căsătoriei. De unde urmează după ei, că cel care a încetat să iubească să se bucure de dreptul moral și legal de a rupe unirea.

Oamenii înțeleg din ce în ce mai bine că nimeni nu mai are dreptul de a încheia o unire unică pentru a rămînea credincios făgăduelii sale stăruind într'o unire care-l pierde. Tinerimea care a primit o înaltă cultură morală nu recunoaște altă fidelitate, de cît cea a amorului, nici altă unire de cît cea fundată pe libertate. Amanții de elită nu voesc o legătură numai din milă. Ei tremură ca nu cum-va unul să fie o piedică pentru celalalt. A limita legalminte libertatea individului, ast-fel ca unul din soți să nu poată face rău celuilalt, în condițiunile de azi, e o absurditate. Cei doi soți vor suferi egal de unirea care nu s'ar aprijini pe simpatie reciprocă. Aceasta e concepția modernă a divorțului, cînd nu-s copii. Dacă sunt, greșala făptuită de părinți nu poată să-i scutească de datoria de a colabora la educația copiilor cărora le-a dat viață fără a fi nevoe pentru aceasta a duce viața în comun. Iar dacă e cu neputință, atunci soții să-și supue revendicările lor personale celor ale unei generații nouă. Libertatea cu ori-ce preț nu-i fapta unui moralist. Dreptul la fericire inspira revoltă contra suferințelor conjugale. Actualminte e vorba de drepturile sufletului în viața sexuală. Azi o ființă iscusită în materie amoroasă nu poate aparține altuia fără sentiment. Dacă cineva nu iubește sau nu e iubit, căsătoria e o umilire adîncă. Unii se înțeleg și fără iubire și aceștia bine fac că cel puțin păstrează un cămin copiilor. Alții însă sufăr și sfîrșesc prin adulter sau divorți. Mult ar ajuta tinerimei, pentru a-i rădica nobleța sentimentului, dacă mediul înconjurător ar fi format numai din oameni cari se înțeleg.

Ceea ce duce pe mulți la greșală e orbirea amorului, care va dura cîtă vreme amorul nu se va face mai pur. Cel care iubește se încrede și experiența celorlalți nu-i ajută la nimic.

(Va urma)

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu celebrităţile medicale

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Ultime informaţii

● **Rezultatul concursului de matimatici.** Se ştie că la 27 Aprilie a. c., s'a ţinut în localitate, la şcoala fiilor de militari, concursul de matematici, organizat de „Gazeta Matematică", între elevii tuturor şcoalelor din ţară.

„Gazeta Matematică" care a organizat concursul, aduce vii mulţumiri d-lui comandant al şcoalei militare, pentru multa amabilitate ce a avut'o de a pune la dispoziţie o sală pentru ţinerea concursului.

La acest concurs au asistat şi d-nii V. Teodoreanu eminentul profesor şi d-nii locotenenţi Scheletti, Moscu şi Linteş.

E de observat că şi anul acesta Iaşul a eşit întăiul la acest concurs, aceasta constitue în primul rînd un merit pentru valorosul profesor V. Teodoreanu, căci elevii prezenţi la concurs, sînt elevii săi.

Din clasa a VI-a a reuşit d. M. Manoilescu, de la liceul naţional din Iaşi, căruia i s'a acordat premiu, iar elevilor O. Cocorăscu şi A. Niculescu de la şcoala militară, li s'au acordat menţiune.

Cel din'ăi a dat soluţiuni bune, tratînd problema şi pe cale aritmetică şi pe calc algebrică, făcînd discuţiunea cazurilor de posibilitate.

Din clasa VII a reuşit întăiul, d. I. Protopopescu, dela liceul Naţional din Iaşi, care a dat cea mai bună soluţie la aritmetică, iar la trigonometrie a reuşit d. I. Daraban, tot de la acelaş liceu, care a dat de asemeni o soluţie foarte bună.

Din clasa VIII-a cea mai bună soluţie a dat'o chestiunei geometrie d. A. Nicolau, tot de la liceul Naţional din Iaşi. Demonstraţia d-sale a fost excelentă din toate punctele de vedere, simplă, riguroasă şi bine expusă.

O altă soluţie bună a dat'o d. I. Andriescu, tot de la liceul Naţional din Iaşi.

● In unele cercuri liberale din Iaşi se afirmă că s'ar fi oferit d-lui Vasile Missir, fost Ministru, postul de guvernator al Casei rurale.

Dacă d. Missir va primi—nu se ştie.

● D. I. Atanasiu, prefectul de Covurlui, care s'a făcut vinovat de atîtea acte arbitrare, după ce, în opoziţie, fusese inima mişcărei anarhiste, va fi, în fine, sacrificat. Tulcea este desemnată să aibă parte de celebrul Jenică.

D. Gussi, prefectul poliţiei, va trece prefect de judeţ.

● Eforii Spiridoniei au lansat mulţime de invitaţiuni cu conţinut foarte curios: oameni de bună societate locală, aveau practicul obicei de-a lua lemne de la eforie, din pădurile acesteia—fără a achita costul.

Invitaţiile sunt redactate în inţelesul ca datornicii să-şi achite datoriile.

● Din Slănic ni se scrie că de trei zile plouă aproape încontinuă şi timpul e rece.

Totuşi vizitatorii continuă a sosi în număr destul de mare.

● La congresul institutorilor şi învăţătorilor ce se va ţinea la 3 Iulie în Iaşi, va asista şi un delegat al ministerului instrucţiunei publice.

După toate probabilităţile va veni d. Teodoru, secretarul general al acelui minister.

● E vorba ca societatea de gimnastică, sport şi muzică din localitate să înfiinţeze o fanfară proprie a societăţei.

● **Ofiţerii superiori din brigada VII-a se vor întruni mîine, Joi, la Vaslui, sub preşidenţia d-lui general Presan, comandantul brigăzei, pentru a chibzui asupra unor lucrări de stat major.**

● **Casa bisericelor a luat dispoziţiunea ca în cursul acestei veri toate mănăstirile din ţară să fie aprovizionate cu stupi sistematici de albine.**

La mănăstirile din Moldova se va da o deosebită îngrijire apiculturei.

● Eri s'a terminat examenul de absolvire la seminarul, „Veniamin Costache" din localitate.

Iată numele absolvenţilor:

Andriescu Dim., Ardare Gh., Chiricuţă P., Danielescu V., Gherasim C., Isăcénu Al., Munteanu Const., Negoiţă I., Popescu Alex., Popescu I., Popovici Th., Răşcanu Gr., Stoica V., Timircan Gh., Ursu C., Zăhărescu Gr., Zugravu Ioan.

● **Ministerul instrucţiunei a făcut cunoscut decanatului facultăţei de drept că numeşte în locul d-lui Const. Stere—demisionat din comisiunea examenelor de docenţă în drept internaţional public şi internaţional privat, a d-lor Aurel Zeuleanu şi Eugen Melic,—pe d. Ioan Peretz.**

● **D. Petru Gîdei, doctor în drept de la universitatea din Bruxelles, îşi va trece examenul de echivalarea diplomei sale, astă-zi 18 Iunie.**

● **D. Vulf, vice-consulul Rusiei în localitate a fost detaşat să gireze afacerile consulatului rus din capitală, pe timp de o lună, cît consulul rus respectiv se va găsi în congediu.**

● **Se crede că examenul de capacitate pentru şcoalele secundare de fete vor avea loc în April viitor.**

In acest scop se vor aduce mai multă modificări regulamentului ţinerii acestor examene, descărcînd programele după care s'au dat asemenea examene în 1903.

Numărul candidatelor va fi colosal de mare, dat fiind că de la 1903 foarte multe licenţiate în litere şi ştiinţe au eşit de la Universităţile noastre.

● Soldaţii regimentului 13 Stefan cel Mare îşi vor continua instrucţiile de vară în ordinea următoare:

Până la 10 Iulie, în fiecare zi de la 6—9 şi 1—4 vor face exerciţii de perioadă de perfecţionare.

De la 10 Iulie la 10 August vor continua şcoala de plutonieri iar de la 10 August până în ajunul manevrelor şcoala de companie şi batalion.

● Din cauza ploilor de septămîna trecută, lucrările de alimentare cu apă dela Timişeşti au fost suspendate în aproape întreg judeţul, de oarece şanţurile erau pline de apă.

Ele au fost reluate de eri.

● Senatul universitar, compus din d-nii dr. G. Bogdan rectorul universităţei, Xenopol, M. B. Cantacuzino, Socor, I. Stravolca, P. Răşcanu şi D. Alexandrescu a fost convocat împreună cu consiliiile profesorale ale tuturor facultăţilor pentru ziua de 20 Iunie, cînd urmează a se face darea de seamă despre mersul Universităţei în cursul acestui an şcolar.

● După toate probabilităţile concursul pentru admiterea în Gimnasiul militar din Craiova se va ţinea în ziua de 15 Iunie a. c.

In Iaşi concursul se va ţinea, după cum am mai anunţat, în localul şcoalei fiilor de militari.

● Cu începere de astă zi, Mercuri, şi până la 1 Octombrie, ,vor circula cele două trenuri exprese cu legătura la trenul spre şi din Berlin.

● Ni se scrie din Tg. Frumos ca să atragem atenţia prefectului de judeţ asupra faptului că o mică reparaţie ce s'a făcut la podul numit Titus, a costat 750 lei.

N'ar fi rău să se ancheteze.

De-asemenea ni se atrage atenţia că adjutorul de primar Guriţescu uşurează numitului M. Strulovici, casap, să scoată cîte bilete de proprietate voeşte.

● De mai bine de 3 septămîni sufer interesele bisericilor din jud. Iaşi, din cauză că nici până acum ministerul n'a decis nimic în ceea ce priveşte numirea noului protoereu. Directorul casei bisericei, d. P. Gîrboviceanu, umblă să facă politică din această numire, în loc de a priveghia ca să se satisfacă interesele bisericei.

S'a intervenit din nou din partea chiriarhiei pentru a se pune odată capăt acestui scandal.

● La seminarul Veniamin Costache 17 solvenţi au cîştigat bursa, întrunind toate condiţiile regulamentului, iar 13 bursieri au perdut bursa, neîntrunind notele satisfăcătoare nici la carte nici la conduită.

● D. Dimitrie Alexandrescu va examina astă-seară la Dr. Civil pe studenţii vechi.

● Un consiliul de miniştri a fost convocat pentru azi, Mercuri, la orele 2 p. m. Consiliul va fi prezidat de d. D. Sturdza.

Primul ministru s'a dus, după cum se ştie, la Sinaia, pentru a supune regelui vederile sale în chestia conflictelor militare.

E probabil ca în consiliul de miniştri de astăzi criza să se rezolve definitiv.

● D. Spiru Haret a mai primit încă o palmă.

Inalta Curte de casaţie, secţia contenciosului administrativ, a admis eri recursul profesorului Vioreanu, de la gimnaziul din Turnu-Măgurele, pe care ministrul instrucţiei îl eliminase pentru totdeauna din învăţămînt; a dispus reîntegrarea lui în drepturile de mai înainte şi plata salariului din ziua eliminărei.

Obrazul d-lui Haret s'a transformat într'un adevărat răboj pentru socotirea palmelor primite.

Şi cu ce admirabilă şi clasică resemnare le primeşte!

● Acum câte-va luni s'a relatat în ziar despre cazul tînărului Macri, care a fost escrocat de un cofetar din Iaşi, în senzul că, pentru cîte-va sute lei, Macri a constituit cofetarului o ipotecă de trei-zeci mii lei, într'o moşie situată în judeţul Tutova.

In urma intervenţiei parchetului, ipoteca a fost redusă la 6000 lei. Tînărul Macri, între acestea, a fost pus sub interdicţie şi ca curator a fost numit d. C. Grigoriu, consilier la Curtea de Apel, care a primit sarcina în amintirea lui Gr. Macri, care a fost o ilustraţie a baroului ieşan.

Se pare că d. Grigoriu a dat de urma întregei escrocherii, a cărei victimă a fost tînărul Macri, căci parchetul a fost din nou sezisat de această afacere.

● Comisiunea instituită pentru a preţui pagubele suferite de proprietari, arendaşi şi ţaranii din judeţul Iaşi, cu prilejul răscoalelor, va pleca pomîne la Băiceni.

● In tot judeţul Iaşi a început secerişul. Recolta promite să fie mai mult de cît mediocră. Preţurile sunt bune. Eri s'a vîndut vagonul de grîu cu 1,800 lei.

● Pe ziua de 1 August a. c. se va face o mişcare în corpul didactic primar rural din judeţul nostru.

Această mişcare va cuprinde mai multe transferărei de învăţători, cerute de ei însăşi, precum şi mai multe noi numiri.

● Revizoratul şcolar a înaintat astăzi ministerului instrucţiunei publice un tablou de situaţia şcoalelor rurale din judeţul nostru.

Mîine revizoratul va înainta ministerului un tablou de membrii corpului didactic primar din judeţul nostru, cărora le vine rîndul la gradaţii pe ziua de 1 Aprilie viitor.

● Se ştie că în urma intervenţiei revizoratului şcolar al judeţului, s'a decis construirea mai multor şcoli rurale în judeţul nostru.

In cursul verei anului acestuia însă nu se vor putea construi decât 15 localuri.

Aceste localuri vor fi construite după noul tip.

● Azi dimineaţă două escadroane din regimentul 7 roşiori din localitate, escadroanele II şi IV pe cînd făcea exerciţii pe platoul de la Şorogari, s'au vîrît cu caii în nişte lanuri ale d-lui I. Renz, făcînd mari stricăciuni.

Propietarul lanurilor a reclamat cazul comandamentului corpului 4 de armată.

● **Judiciare.**—Ziarele au relatat că un domn Mendelovici din Bacău, surprinzîndu-şi nevasta în flagrant delict cu contabilul seu, a tras focuri de revolver asupra acestuia. Tribunalul, apreciind că nu este caz de urmărire, a infirmat mandatul de arestare. Parchetul general a cercetat dosariul şi a găsit că nu este caz a face apel la camera de punere sub acuzare.

— Tribunalul s. II avea să judece astă-zi pe cei trei funcţionari ai primăriei P. Iloaiei; Tescu, Lăzărescu şi Alexandrescu, acuzaţi de a fi comis falşuri în acte publice.

Tribunalul, admiţînd dovada cu martori, a amînat cauza.

— Direcţia tramvaiului a făcut astă-zi apel contra sentinţei tribunalului Iaşi, s. II, prin care a fost condemnată să plătească daune victimelor şi erezilor catastrofei din Septembre 1905.

● Tribunalul s. III a confirmat astă-zi mandatele de arestare a 5 băieţi minori, cari operau furturi în Iaşi.

● Aflăm cu părere de rău că d. Alex. Philippide, profesor universitar se află greu bolnav.

Dorim învăţatului profesor curîndă şi deplină însănătoşire.

● Dentistul Wasserman a fost victima unui accident care ar fi putut să aibă urmări nenorocite.

Pe cînd d-sa lucra în atelier, o maşină «Primus» a făcut explozie şi Wasserman a fost grav rănit la faţă.

D-sa are răni adînci la bărbie şi deasupra ochiului drept.

Transportat la spitalul israelit, medicii de aci i-au suturat rănile. Un moment a fost pericol că ochiul va fi perdut — dar astă-zi medicii au constatat că pericolul acesta a fost ocolit.

● Consiliul comunal a fost convocat pentru mâine, Joiu, la orele 4 p. m. în şedinţă extraordinară.

Se vor discuta următoarele chestiuni:

Credite, recunoaşteri de bezmănari, scăderi din debitele perceptorilor, autorizaţii de diferite lucrări, fixarea onocariului d-lui avocat Dimitriu, recursuri în chestia exproprierilor, scutiri de taxe, restituiri de garanţii, constituirea unui local de şcoală, chestia Buchental.

● Alaltăieri s'a ţinut licitaţie la şcoala fiilor de militari din Iaşi, pentru furnizarea echipamentului necesar elevilor.

S'a adjudecat asupra următorilor: categoria I: Crompton şi Comp., categoria II: nu s'a prezentat nimeni; categoria III: V. Georgescu, categoria IV: Paiu Teodor; categoria V: Mendel Silberman şi categoria VI: Isak Geltzer.

● **Soldaţii din contingentul 1906, conform dispoziţiilor noei legi de reorganizare militară, vor fi trecuţi în concediu la toamnă.**

✱ **Administraţia noastră comunală a intervenit la prefectura de judeţ să ia măsuri ca să nu se introducă în oraş carne din satele învecinate, ţinîndu-se seamă că bîntue antraxul.**

● In cursul săptămînei viitoare prefectura noastră de judeţ va distribui ajutoare băneşti mai multor locuitori din judeţul nostru, ale căror case au fost incendiate, ajutoare trimese de comitetul central al incendiaţilor şi inundaţilor din Capitală.

● **Universitare.**—Au trecut examene de drept comercial la d. profesor Vasile Dimitriu, obţinînd bile albe d-nii Şerban Petru, N. Gheorghiade, Alexandru Coroi şi C. C. Simionescu.

— D. I. Th. Burada, profesor de drept roman şi prim preşedinte al Curţei de Apel nu se va reîntoarce din congediu decît la 27 Iunie, cînd va continua examenele.

— Au trecut examenele de drept penal, procedură civilă şi criminală, eri 17 Iunie d-nii: Chirilovici, Victor Climescu, Besteley M. C. şi Ştefănescu Marin.

— D. M. B. Cantacuzino, a examinat la dreptul civil pe toţi candidaţii din anul întăi eri la orele 10 dim. şi 6 seara.

— Au trecut examenele la d. Aurel Zeuleanu, la drept internaţional public următorii studenţi, din seria I-a A. Anastasiu, Adolf Antoniu, D. Alexandrescu, Bottez I., Bottez-Gordon, M, Corciovă, D. Constantinescu, A. Albinetz, D. Chirica Euginiu Denise, Gr. Groholschi, Candid Golăescu, I. Gh. Gheorgheescu, M. Giurgian şi Eugen Iacobescu. Seria a doua va trece examenele la orele 2 şi anume: Lascar V., Laur Gh., Emandy Emil, Paul Mircea, Popovici I. C., Dimitrescu Albert, Strat I., Stroian C., Vasiliu Octav, Pădure V., şi Pompilian N., Nicolae.

— Astăzi au fost examinaţi, la dreptul civil de d. profesor Dim. Alexandrescu la ora 8, d-nii: Răutu Al., Lupu C., Stamatti C., Albineţ Al., Denise Eugen, Bîrjovanu V., Corciovă M., Dim. Gall, Gh. Solomon, Victor Lecca.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 18 Iunie

Situaţia politică

Bucureşti.— D. D. Sturza s'a întors ieri seara de la Sinaia, unde a avut o lungă audienţă la M. S. Regele. Astă-zi, Mercuri, la ora 4, are loc un consiliu de miniştri, în care urmează, să se rezolve incidentele survenite în urma conflictelor militare.

Din cercurile liberale transpiră că M. S. l'ar fi asigurat pe primul ministru, că partidul liberal mai are deplina sa încredere şi că nici sub nici un chip, nu poate pricepe un minister liberal fără d. D. A. Sturdza.

O manevră a d-lui Filipescu

Bucureşti.—Se zice că, în caz dacă guvernul nu va desavua prin comunicat publicarea memoriului căpitanului Cătuneanu, d. N. Filipescu, care a reuşit să-şi procure o copie de pe memoriul generalului Averescu va publica acel memoriu, în scop de a creia nuoi şi mari încurcături guvernului.

Febra tifoidă în Capitală

Bucureşti. —In Capitală a isbucnit cu furie febra tifoidă.

Intr'o singură stradă s'au constat 46 de cazuri de febra-tifoidă.

Lemoine în România ?

Bucureşti.—Aseară s'a respândit ştirea că Lemoine, celebrul alchimist-escroc, ar fi fost arestat la Constanţa.

In ce priveşte arestarea—ştirea nu se confirmă, dar poliţia are certitudinea că Lemoine se află în Constanţa.

Pentru prinderea lui s'au luat toate măsurile, în special spre a împedica îmbarcarea lui. D. Romulus Voinescu şi doi din cei mai iscusiţi agenţi ai siguranţei au plecat la Constanţa.

Un mare împrumut

Bucureşti.—Se asigură că la toamnă d. Emil Costinescu va contracta un mare împrumut extern şi intern.

Conflictele militare

Bucureşti.—In vederea aplanărei conflictelor militare, d. general Averescu a chemat astă-zi la ministerul de război pe d. căpitan Zizi Cantacuzino şi a insistat pe lîngă d-sa ca să renunţe a se mai bate în duel cu maiorul Sturdza.

Se zice că căpitanul Cantacuzino ar fi declarat că concepţia d-sale despre onoarea militară îl face să nu poată renunţa la satisfacţia la care are drept din partea maiorului Sturdza.

Procesul omorului Potocki

— Studentu condamnat la moarte —

Lemberg.—Curtea cu juri a condemnat la moarte, prin ştreang, pe studentul universitar Siczyuski, ucigaşul guvernatorului Potocki.

Ofiţeri necinstiţi

Roma.—Consiliul de miniştri, în urma anchetei comisiunei de anchetă a armatei, a hotărît punerea în disponibilitate a generalului, Rogier, comandant de corp de armată şi a generalului Maugiagalli, inspector general al artileriei.

Un periculos asasin

Milan.—Poliţia a arestat pe un anume, Dinotte, în vrîstă de 80 ani, directorul văpsitoriei de stofe Mattoi, acuzat de tentative de otrăvire a sub directorului fabricei, bolnav de mai mult timp şi anume de cînd s'a găsit în farfuria sa un praf alb.

Ancheta poliţiei a constatat că înnainte de îmbolnăvirea actualului sub-director, şapte alţii au prezentat aceliaşi fenomene, trei încetînd din viaţă. Se presupune că Dinotti îi otrăvea din motive de gelozie.

■ *Un incendiu ingrozitor a isbucnit astăzi la Tg. Frumos.*

Intreg tîrguşorul se află în flacări.

S'a trimis la Iaşi după ajutoare şi un tren special a plecat de aci ducînd pompieri la faţă sinistrului.

Prefectul şi primarul de Iaşi pleacă astă-zi cu trenul de 5.55 la Tg.-Frumos.

Aproape toate casele din micul orăşel sunt proprietatea creditului urban din Iaşi.

Societatea „CULTURA"
Iaşi

CONVOCARE

Adunarea generală din 17 Iunie, neputîndu-se ţinea din pricina că nu s'a prezentat numărul cerut de membri.

Avem onoare a convoca din nou pe membri în adunarea generală pentru ziua de **Duminică 22 Iunie ora 4 p. m.** în localul societăţei din str. Seulescu 6, cunoscînd că de astă dată hotărîrele luate vor fi valabile, conform statutului, ori care ar fi numărul de membrii prezenţi.

Tot odată se aduce la cunoştinţă, că numai acei d-ni membri vor putea participa la lucrările Adunărei generale, cari vor fi în curent cu cotisaţiile.

preşedinte, **M. Schürer.**
secretar, **Is. Popper.**

Iunie 1908.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost **S. SCHILLER**
Str. Ştefan cel mare No. 4
lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lănuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris
lîngă „Cocoşul de aur"

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Gonosan
TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede durerile şi opreşte secreţiunea, scurtează durata boalei şi preîntimpină complicaţiuni. Doza: 4 –5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumătate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pemper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legătoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît să le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curăţătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri : unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vro usurare, va lua 4 hapuri a doua di ; 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE, de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfîntul Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu ; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fi ntrebuinţat pentru a induleci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor ; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tuselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor, etc.**

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Farmacii

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, PORTAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

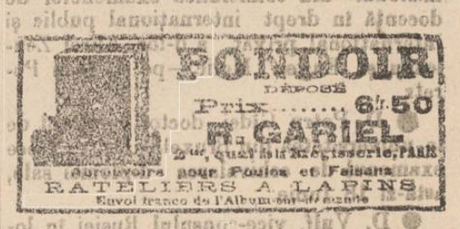

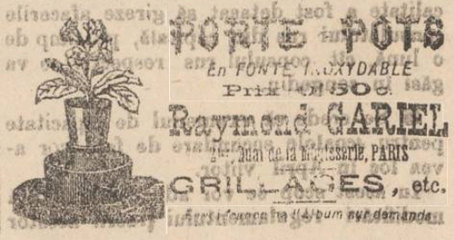

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIE** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilori şi bătrânilori fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Corap Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 464.—IAŞI, Vineri 20 Iunie 1908

Rezolvarea crizei

Viaţa politică are atîtea peripeţii şi neprevăzutul joacă aşa de mare rol, că e foarte greu a presupune de azi ce va fi mîne.

Cauza e că sînt aşa de mulţi factori, cari intră în jocul politic, că unii pe alţii se complectează, se încrucişază, se contrazic.

Partidul liberal a fost mînat să ia puterea de propria sa grabă, căci jucîndu-se cu focul a aprins palalaia cea mare în ţară şi a trebuit ca tot el s'o stîngă.

Insă întrînd grăbiţi la putere n'au apucat a se *omogenisa* şi au venit la putere cu boala organică în interiorul partidului.

Boala întăia a partidului liberal e lipsa de şefie. De şi e şef nominal d. D. A. Sturza, alţii aleargă cu limba scoasă după şefie... E d. I. C. Brătianu, care zoreşte ungerea sa de şef.

Din această goană şi prigoană după şefie şi şef decurg toate relele politice ale actualului guvern. Ori ce act care îl face e urmarea unui compromis, a unei cedări. Ministrii se numeră care sînt Brătenistii, care sînt Sturziştii şi care-s echilibristici.

De la un departament la altul e prigoană şi fie-care ministru se crede în drept a nuanţa ori ce act al său pentru ca să se ştie.

Iar mai pe sus de toate ministrul de interne şi-a nuanţat aşa de mult şi de tare departamentul său, că e vădit lucru că avem a face cu o sistemă de încălcare de teritoriu politic.

Ionel Brătianu face combinări politice ale lui, care să-i servească lui şi a lor lui, şi la toate acestea asentimentul şefului nu e cerut nici consultat.

O altă urmare a acestei destrăbălări e lipsa de scrupule, sau mai bine zis persistarea în această lipsă de scrupule.

Se ştie că partidul liberal prin fruntaşii săi e mai dispus la măsuri revoluţionare, că partidul liberal se agită mai tare, şi ştie să agite ţara.

Şefia d-lui D. A. Sturza a însemnat pentru partidul liberal tronarea lipsei de scrupule. De 15 ani de cînd e şef, toate campaniile sale au fost dovada evidentă a lipsei de scrupule.

Din ori ce lege prezentată de guvernul conservator ei au făcut armă de răsturnare: legea jăndărmariei, legea minelor, legea maximului taxelor comunale, legea bugetară, etc. etc. toate au stărnit în ţară provocări şi mişcări chiar sediţioase.

Lipsa de scrupule au dus'o şi la guvern şi chestia Ghenadie, chestia Naţională au fost din cele mai deochiate.

Acum dl. D. A. Sturza culege furtună, el care a sămănat vînt.

Evenimentele din Martie anul trecut s'a crezut că a copt liberalismul, şi i-au servit ceva de învăţătură.

Dacă bătrînul şef al partidului pare a se fi cuminţit, în schimb dl. Brătianu duce mai departe şi perfecţionează metoda d-lui Sturza.

Incidentele militare provocate în ultimul timp sînt urmarea acestor lipse de scrupule.

Liberalii au mai agitat oştirea cu pronunciamentul militar. Acum iară au agitat armata din 2 direcţii: una, înjosind şi lovind demnitatea de om şi bun oştean la o sumă de bătrîni viteji, cari au făcut războiul. In loc să fie lăsaţi să iasă la pensie ca toţi oameni de rînd, au fost scoşi din armată ca incapabili.

Nu s'au întrebat însă militarii de azi că, cu aceşti incapabili de azi marele Căpitan a căştigat independenţa ţării pe cîmpiile Bulgariei.

Această lovire în simţul intim al omului, a tulburat adînc armata, şi o indignare unanimă stăpîneşte ofiţerimea noastră de palma ce s'a dat armatei de cel mai bun—zice-se—membru al ei.

Alt rău e că s'a alunecat ca să se hrănească în armata aceleaşi sentimente şi antipatii din lumea mare civilă.

Considerentele politice au făcut pe unii să închidă ochii la unele abateri, şi pe alţii să-i lovească.

Acest de al doilea motiv s'a suprapus peste cel dintăi, care e mai adînc, şi mai pe drept, şi iată focul gata. Autoritatea morală a armatei a fost sdruncinată prin lipsa de scrupule a partidului liberal şi am fost duşi iarăşi la pragul unei schimbări de regim.

Dar s'a întervenit de sus, că încă nu e timpul potrivit: 1) să fie un guvern fără Sturdza; 2) să se repete luptele de la 1896, nu pe o temă dogmatică ca chestia Ghenadie, ci pe tema militară, care ar fi fost şi mai periculoasă prin urmările ce ar fi atras; 3) să se dea puterea partidului conservator, care e încă în luptă de reformare şi deci Regele n'are încă suficiente indicaţiuni pentru înclinare.

Deci iarăşi *compromis*!

Iarăşi apel la opoziţie să ajute la potolirea ofiţărilor din armată.

Potoli-se-vor?—nu cred.

Iarăşi apel la opoziţie să-şi ia angajamente faţă de armata.

Rănirile aduse armatei nu se pot vindeca cu compromisuri şi apeluri.

Guvernul liberal şi-a împlinit misiunea. El nu mai are autoritatea morală, singura care dă raţiunea de a fi a unui guvern.

Corabia liberală a început a prinde apă — vorba d-lui Costinescu—, şi ori-cît se încearcă ei miniştrii ca să roage pe opoziţie să ajute la pompat apa, tot nu vor izbuti, spărturile corăbiei sunt aşa de mari, că apa a început a izbucni cu tărie şi furios înlăuntru.

Rezolvirea pentru moment, e pomparea puterii pentru opoziţie, lăsînd ca vremea să decidă căruia i se cuvine de drept şi de fapt nouă ori Carpiştilor.

Pînă atunci noi avem un caz mare: strălucirea şi autoritatea şefului, omogenitatea partidului prin şef şi încrederea neţărmurită a partidului în şeful său.

In acest semn vom învinge.

***

Tristă specialitate!

Telefonul ne-a adus aseară ştirea că se prepară o „mare lovitură" în chestia conflictelor militare. E vorba, nici mai mult nici mai puţin, ca să se publice memoriile generalului Averescu, în scop de a crea noui şi mari dificultăţi guvernului. Autorul acestei lovituri ar fi d. N. Filipescu, care s'ar afla în posesiunea unei copii de pe memoriile actualului ministru de răsboiu.

Demn de remarcat în această întîmplare este că acel care urmează să fie autorul loviturei este d. N. Filipescu, şi lumea nu se arată de loc surprinsă de a şti că d-sa prepară ast-fel de lovituri. Inspirătorul Epocei, *procedînd ast-fel, nu se dezice, ci dovedeşte că a ramas consequent cu specialitatea d-sale în politică.*

Căci şi politica are specialiştii ei. După cum în sfera economică nu se poate concepe progresul fără diviziunea travaliului; după cum întreg progresul societăţei este legat de propăşirea economică, întru cît preponderenţa acestui factor este astăzi în afară de discuţie; după cum progresul a făcut cu neputinţă existenţa enciclopediştilor şi a impus specializare, întru cît mintea omenească nu poate să mai asimileze întreg nămolul de cunoştiinţi din lumea literelor şi a ştiinţei; tot astfel şi politica impune numai de cît specializarea.

Şi d. Filipescu, care face tot timpul şi din toate politică, nu putea să nu-şi aleagă o specialitate!

Băgaţi de seamă că cel puţin de 15 ani încoace toţi aceia care urmăresc montarea unei cabale, dezvăluirea unei fapte menite a reminea pururea necunoscută marelui public, toţi nemulţumiţii şi ranchiunoşii care voesc să lovească cu preţul de a primejdui ordinea publică şi interesul general, toţi aceştia se adresează d-lui Nicu Filipescu.

Şi nici odată ei nu sunt respinşi, nici odată propunerea lor nu este socotită ruşinoasă sau nedemnă: ce importă că te serveşti de o calomnie, că comiţi o incorectitudine, că te serveşti chiar de o felonie! Nimic nu este prea tare, când faptul serveşte politicei nenorocite de distrugere, sau cel puţin de turburare a stărei de fapt.

Văzut-aţi vr'odată pe d. N. Filipescu îndeplinind rolul de împăciuitor, lucrînd pentru restabilirea liniştei turburate, avînd o chemare atunci cînd chestiunea cerea un acord între partide? Există vr'o urmă de creaţiune,—sau cel puţin de contribuţiune—a unei opere positive din partea d-sale, menite să dea roade, să folosească partidului şi ţerei? Nici una, nici odată!

In schimb de este vorba de o intrigă, de utilizare de scrisori, chitanţe, memorii de înveninarea luptelor, deslănţuirea patimelor, inspiratorul Epocei *nu poate să lipsească. Iată de ce spuneam că lumea n'a fost de fel surprinsă aflînd de noua „lovitură" a d-lui Filipescu, cu publicarea memoriilor ministrului de războiu.*

E doar specialitatea d-sale—şi cè tristă specialitate.—Sor.

Darurile Nababului

La Nababul Romîniei, la sinucisul fost şef al partidului conservator, clasica zgîrcenie s-a manifestat, în timpul din urmă, de două ori, sub forme de daruri fictive. Zgîrcitul nu dă, nici în vis. El învaţă pe alţii să dee, cu gîndul ascuns bine pronunţat: să dee ca să sărăcească.

O jumatate de milion aproape a dăruit Nababul statului, cu prilejul votărei sau promulgărei legei despăgubirelor. După ce un singur judeţ, unul singur, avea cereri de despăgubiri de peste şase spre zece milioane şi camerele votase, pentru toate judeţele, cinci spre zece milioane, răsări Nababul cu scrisoarea lui şi zise: „eu aşi avea de luat cinci sute mii lei şi zece bani, dar renunţ în folosul bieţilor ceilalţi"

Şi Nababul era archi-fericit de acest însemnat dar ce l'a făcut şi care l'a costat, de fapt, trei zeci bani—petiţia către ministru.

Dar iată că, la interval de cîte-va luni numai, Nababul se ruinează iarăşi. De această dată manifestaţia sa se presintă sub forme mai îngrijitoare. A subscris 200.000 lei la acţiunele Casei rurale. In schimbul acestor bani, va capata—dacă va veni la rînd—hîrtii cari i vor produce cel puţin 5 la sută. Nababul, subscriind, a făcut deci în mare ceea ce-ar fi făcut şi alţii dacă ar fi putut, ceea ce alţii au făcut în mic, căci subscripţia la acele acţiuni au fost acoperite aproape de cinci ori.

Fie-care, însă, s'a dus la ghişeul respectiv a subscris formularul, a depus zece la sută, a luat recipisa şi s'a dus a casă. Dar ce era să facă alta?

Nababul, însă, iar s'a dedat la petiţie, la petiţie direct către ministru, ca să-l anunţe că el—marele bărbat—subscrie 200.000 lei. Iar petiţia este reprodusă de ziarele carpiste, cari aduc prinos de laudă „marelui patriot, marelui Romîn".

Dacă am-şti că operile caritabile ale Nababului, trebuesc trecute la contul vrîstei—am şti a fi atîta de delicaţi ca să nu insistăm.

Dar Nababul lucrează cu toată mintea de care dispune şi ceeea ce face invederează pe om: aşa ie, aşa face.

Istoria va trebui să grăiască şi despre marea zeflemea, care a fost şeful unui partid politic în Romînia.

CATE-VA NOTE

Lemoine în Romînia!

Alchimistnl, care a fugit din Paris lăsînd în urma sa mulţime de escrocraţi şi celebra reţetă pentru fabricarea diamantelor—a fost alaltaieri şi la Pesta şi în Constanţa, a fost, probabil, şi aiurea acest bărbat cu darul de a fabrica diamante şi cu darul ubicuităţei.

Cît pe aci era să fi fost şi la Iaşi! Lipsa de ştiri mai importante inspirase unui redactor al nostru ideea de a compune un articol de reportaj despre sosirea lui Lemoine în Iaşi şi plecarea spre Rusia. Dar tocmai atunci îşi revenise în fir şi în fire amicul nostru, telefonul Iaşi—Bucureşti—şi aflarăm că Lemoine se află şi la Pesta—Hotel Londra—şi la Constanţa...

Ori cum fie, oraşele cele mai mari ale Europei manifestă dorinţa vie de-a găzdui pe acela, căruia judecătorul de instrucţie Le Poittevin, i-a uşurat fuga din Paris—spre a afla că diamantele se pot fabrica asemenea saladelor nemţeşti: cu ouă, oţăt, cu piper şi cu ceva zahăr...

Cu 15 ani în urmă, o escrocherie mai mare—afacerea Panama—ocupase spiritile lumei. Cum îl caută acum poliţia pe Lemoine, îl căuta în vremuri pe Arton. Şi iată că, în una din zile, se prezintă la prefectura poliţiei Iaşi, proprietarul otelului Binder, defunctul Glanz, —şi vesti pe prefect că Arton se află în Iaşi, în hotelul Binder, cu încă doi franţuşi. Identitatea nu era greu de stabilit: fotografia lui Arton se află la prefectură, cum, de altmintreli, chipul celebrului agent de change era reprodus pe cutiile de chibrituri, pe nasturii de manşete, pe învălişul tabletelor de şocoladă...

Bietul Costea Balş—el era prefectul poliţiei—luă potretul şi merse la Binder. Pe tabla pasagerilor, unde se înscriau, cu tibişir, numele călătorilor, se afla, în adevăr, şi călătorul: „Arton, agent de change, Paris".

Prefectul intră în camera ocupată de Arton. Asemănarea cu fotografia era evidentă. Şi prefectul, care obişnuia să-şi tragă manşetele de cîte-ori era enervat sau emoţionat, făcu gestul şi zise, foarte solemn, franţuzului:

— Monsieur, je suis le préfet de police.

— Charmé, monsieur, respunse franţuzul. Moi je suis Arton, agent de change, de Paris.

— Comment? Vous...

Şi Arton, care se preumbla d'alungul camerei, se opri în loc şi zise:

— Oui, je suis le véritable Arton. Auriez vous l'obligéance de me faire coffrer?

Prefectul, pînă la una alta, postă agenţi la uşă, cu ordin de a nu lăsa pe Arton să iasă.

Pe urmă, dete fuga la telegraf şi vesti pe ministrul de interne—neuitatul Lascar Catargi—despre şansa cea mare.

Vre-o oră mai tărziu, prefectul primi o telegramă cifrată, urgentă, semnată de Lascar Catargi, de-a nu impiedeca pe Arton să plece imediat.

Arton, cu cei doi franţuzi, plecară în Rusia. Prefectul fu inştiinţat, confidenţial, că Lascar Catargi, imediat ce primi telegrama, merse în persoană la ministrul Franţei, care lămuri toată taina: Arton este urmărit numai de formă. Doi agenţi pleacă după el, ca să-l impiedice să reintre în Paris „pour ne pas trop parler".

OAMENI ŞI LUCRURI

Microbul lenei

Nici-odată nu e mai la ordinea zilei cuvîntul de „lene" decît astă-zi, în toiul examenelor. Acum se alege neghina de grîu, acum se osebeşte cel bun de cel rău, cel harnic de cel leneş, cel cu viitor, de cel osîndit să rămînă un „parazit" în societate, numai din cauza acestei uricioase boale care se cheamă „lene".

Da, o boală... Cele mai nuoi cercetări ştiinţifice au condus în adevăr medicina modernă să scruteze pînă şi această afecţiune omenească, lenea, şi un harnic savant american i-a descoperit pînă şi microbul căruia îi s'a dat numele greoiu de „uniciarisis".

Dacă descoperirea e adevarată, dacă în adevăr lenea e o stare patologică, un rezultat al unei boli microbiene, atunci omenirea nu-şi va putea ispăşi îndeajuns păcatul săvîrşit în timp de atîtea secole—dar mai cu seamă în veacul din urmă—de a pedepsi lenea ca o simplă încăpăţinare, ori o intenţionată lipsă de voinţă. E în adevăr îngrozitoare cantitatea de ofense şi de pedepse aplicate în decursul vremilor atîtor generaţiuni de copii din pricina lenei de care, precum se vede, nu erau vinovaţi, nici răspunzători.

Dacă descoperirea e adevărată—atunci desigur avem de a face cu microbul cel mai puţin vătămător, cu microbul cel mai inofensiv şi mai simpatic din lumea microscopică a baccililor răufăcători. Căci dacă lenea e boală, avem a face, evident, cu o boală tolerabilă care pînă la un punct poate fi privită ca o... virtute. Lumea e a celor harnici, lumea aparţine celor muncitori, celor ce luptă, ce dau din mîni; ceilalţi—leneşii—se înnecă adeseori în oceanul nevoilor şi nimeni nu are pentru dinşii milă sau stimă măcar; nimeni nu-i scuză, nu-i apără, nu-i înţelege, deşi ei nu merită nici un dispreţ, ba pot fi priviţi ca binefăcători. In adevăr ei lasă locul liber pentru ceilalţi; ei uşurează harnicilor poziţiunea şi lupta socială; ei se retrag de bună voie dinaintea celorlalţi şi se resemnează, fără pretenţii, fără vină. E cineva *vinovat* de lene? Pedagogia şi ştiinţa sunt de aceeaşi părere: nu. Iată acum şi microbul descoperit, celebrul „uniciarisis", care aduce supremul argument în favoarea celor leneşi. Iar dacă ştiinţa va izbuti să stîrpească microbul, să imunizeze generaţiile viitoare contra lenei printr'un serum oare-care, lesne ne închipuim că omenirea nu va fi mai fericită: din potrivă. Lupta pentru traiu se va îngreuia, rivalitatea între oamenii esclusiv harnici va deveni teribilă; locurile lasate odinioară libere vor fi ocupate şi nimeni nu va mai ridica glasul în favoarea lenei, aşa cum au făcut unii filosofi cuminţi, între cari şi Paul Lafargue care a demonstrat „dreptul la lene".

...Iată de ce noua descoperire ştiinţifico-americană, n'are de ce să ne bucure prea mult.

Rodion

O lucrare de valoare

— „Chestiunea socială în Romînia" —

In nămolul de scrieri şi publicaţiuni apărute de la răscoalele ţărăneşti încoace publicul riscă să peardă adeseori din vedere lucrări serioase a căror cetire ar putea să contribue la luminarea uneia din cele mai grele ale noastre probleme sociale: Chestiunea agrară, capitol iportant din chestiunea socială.

Unul dintre tinerii noştri scriitori care s'au distins prin cercetări relative la această chestiune este d-nul St. Antim, cunoscut cetitorilor „Opiniei" prin numeroase articole publicate în ziarul nostru. D-sa a întreprins o serie de studii documentate asupra chestiunii sociale şi lucrările d-sale se impun nu numai prin bogăţia materialului adunat, dar şi prin claritatea stilului, atît de necesară în această materie, unde statistica şi citaţiile îngreuiază fatalmente cetirea şi fac uneori anevoioasă urmărirea documentărei.

Volumul d-lui Antim intitulat: „Chestiunea socială în Romînia" se împarte în două capitole mari: *Chestiunea politică şi Chestiunea ţărănească*. Expunerea e limpede, iar cetirea cărţii extrem de plăcută. Reproducem aci un fragment din prefaţă asupra Cauzei rescoalelor:

„... De ce s'au resculat ţăranii?

Unii zic că pricina răscoalelor ţărăneşti este mizeria; alţii le atribue instigatorilor; cei mai mulţi le pun pe seama ambilor aceşti factori.

Cu toate cercetările făcute de autorităţi, instigatorii n'au putut fi descoperiţi; iar în ceeace priveşte mizeria, ea nu explică în deajuns izbucnirile din primavara anului 1907.

Prea adevărat, ţăranul romîn trăeşte într'o stare de neagră mizerie. Dar starea aceasta rea datează de ani mulţi, pe cînd răscoalele au izbucnit abia acum. Suntem dar în drept să ne întrebăm: de ce nu s'au resculat ţăranii cu cîţiva ani înainte sau cu cîţiva ani mai tîrziu?

Fost-a, în anul 1907, starea ţăranului mai rea ca oricînd? Vom vedea îndată contrariul.

Răscoalele ţărăneşti din 1907 nu se datorează faptului că săteanul nostru e într'o stare rea; ele îşi au obîrşia în unele împrejurări particulare acestui an, cari fără a constitui însăşi cauzele răscoalelor, formează contigentul lor cauzal.

Primul factor care a contribuit la izbucnirea răscoalelor a fost iarna excesiv de grea din anul 1906—1907.

Gerurile şi viscolele s'au prelungit, ca nici odată, până prin mijlocul lui Marte. Ţăranii, disperaţi de vremea rea, în neputinţă de-a-şi face ogoarele, lipsiţi de orice ocupaţie, au luat calea răsvrătirei —uritul şi lipsa de lucru sunt cei mai răi sfătuitori.

Coincidenţa aceasta între vremea rea şi izbucnirea răscoalelor ţărăneşti să nu ni se pară o simplă întîmplare. Există totdeauna o strînsă legătură între revoluţiune şi vremea rea sau bună.

La oraşe soarta revoluţiilor este legată de vremea bună; la sate, mişcările agrare au fost determinate în toate vremurile de timpul rău.

Altă cauză care nu mai puţin a determinat izbucnirea răscoalelor în Martie 1907, a fost recolta excelentă de porumb din toamna anului 1906.

In adevăr, în 1906 am avut cea mai mare producţie de porumb pe care a văzut-o vre-odată ţara noastră.

S'a cultivat cu porumb în anul 1906 o întindere de 510.966 hectare, iar producţia totală a acestor întinderi a fost de 13.466.152 hectolitri, adică în mijlociu $26,_8$ hectolitri la hectar, pe cînd în anii precedenţi producţia aceasta a fost mult mai mică, precum se poate vedea în tabloul de mai jos:

1896 . .	11_9	hectolitri la hectar
1897 . .	15_2	» » »
1898 . .	16_9	» » »
1899 . .	4_8	» » »
1900 . .	14_7	» » »
1901 . .	19_4	» » »
1902 . .	11_1	» » »
1903 . .	13_1	» » »
1904 . .	3_3	» » »
1905 . .	10_6	» » »
1906 . .	26_8	» » »

Recolta aceasta excesiv de abundentă a pus la adăpostul zilei de mîine clasa noastră ţărănească şi a făcut cu putinţă izbucnirea răscoalelor din primăvara anului 1907.

Marele istoric al Angliei, Green, a observat că un popor, ca să se poată răscula, trebue să poseadă ceva.

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

In Anglia, recoltele țărănești n'au izbucnit în vremea de apăsare și de sărăcie a *yeomen*-ilor, ci numai atunci cînd țărănimea engleză și-a îmbunătățit întru cîtva soarta

Pentru a porni și duce greutățile unei răscoale e nevoie de un fond de rezistență—porumbul din toamna anului 1906 a fost pentru țărănimea noastră fondul de rezistență care a făcut cu putință răscoalele din primavara anului 1907.

* * *

Nu e însă mai puțin adevărat că atît vremea rea cît și revolta bună din 1906-1907 n'au fost decît incidente determinante în izbucnirea răscoalelor.

Ele pot cel mult explica de ce răscoalele au izbucnit în Martie 1907 și nu cu cîțiva ani înainte sau mai tîrziu.

Rămîne dar să vedem care e cauza adevărată și profundă a răscoalelor. S'a zis că e mizeria. Neapărat, situația țărănimei noastre, dacă nu e una din cele mai mizerie, e în orice caz foarte rea.

Cu toate acestea, mizeria singură nu poate explica răscoalele. Fellahul egiptean e cel mai nenorocit și cel mai exploatat țăran, pe cel mai rodnic pămînt, —deci țăranul cel mai încercat de ispită —și cu toate acestea lunga istorie a Egiptului n'a înregistrat o singură revoltă țărănească.

Mizeria singură nu poate explica răscoala. Mizeria, ca să provoace o răscólă, trebue să fie zădărită. Or, nici o mizerie n'a fost mai mult exploatată și mai mult zădărîtă de cît cea a țăranului nostru.

Aceasta a fost poate cea mai mare greșală politică care s'a făptuit vreodată la noi.

Să mă explic: țărănimea noastră e reprezentată în Parlament prin 38 de deputați. In loc ca acest colegiu să fie lăsat liber, așa ca țăranii să-și poată exprima în toată libertatea, prin reprezentanții lor legali, dolеanțele; guvernele noastre au acaparat acest colegiu.

Așa că această supapă de siguranță a fost închisă; pe de altă parte, țăranii, în necunoștință de cauză, priveau pe acești candidați impuși de guvern, ca pe niște organe ale stăpînirei, datori a satisface toate cererile lor, mai cu seamă cele de pămînt.

Dacă nu s'ar fi falșificat colegiul al III-lea, țăranii ar fi știut să considere pe alegii lor drept ceiace sunt, adică ca pe niște reprezentanți ai intereselor lor, iar nu ca pe niște reprezentanți ai statului, datori a stărui pe lîngă stăpînire a se da țăranilor un pămînt la care ei n'au nici un drept.

Violentarea aceasta a colegiului al 3-lea a deschis poftele la o mulțime de aventurieri, în neputință de a ajunge la vre-o situație politică în rîndurile celor două partide istorice.

Pretextul apostolatului lor a fost desrobirea sătenilor de sub tirania color 2 partide de guvernămînt.

Activitatea aceasta, fie a celor de bună-credință și mai cu seamă a celor de rea-credință, a avut ca urmare să sădească în sufletele lesne-încrezătorilor noștri săteni, semînța unor dorinți ce nu se pot realiza; iar fructele acestei activități s'au putut vedea în Martie 1907.

Litere-Științe-Arte

Notarul. Presa dat cu drept cuvînt atențiune bucăților publicate de d. Sebastian Moruzzi în „Indrumarea" și cu deosebire ultimei bucăți *Notarul*, reprodusă sau comentată în diferite ziare. Dl. Moruzzi cunoaște de aproape, cunoaște în cele mai mici detalii, în cele mai variate peripeții, viața țaranilor romîni și a întreprins a schița în formă literară cele mai obișnuite și mai izbitoare conflicte. De unde provin aceste din urmă?

In general din ciocnirea între formele orășenești și cele rustice, cînd nu provin chiar din sistemul de exploatare ori de obijduire fățișă a populațiunii de la sste. Dl. Moruzzi nu scrie nuvele, nu caută efecte literare, dar din simplicitatea naturală cu care-și așterne impresiunile efectul răsare sigur și intens. Fără a recurge la artificii de fraze și de stil, fără a suggera personagiilor o limbă și o gîndire pretențioasă—greșală în care cade adese ori d. Spiridon Popescu, creatorul lui „Moș Gheorghe" —d. Sebastian Moruzzi a reușit să introducă un gen aproape nou în publicistica noastră și această explică răsunetul ce-l găsesc bucățile d-sale. In special „Notarul" are meritul de a atrage luarea aminte asupra unor neajunsuri mari și reale expuse într'o fermecătoare simplicitate de stil care constitue meritul acelei schițe.

*

A apărut „Vieața Nouă", sub direcția d-lui Ovid Densușeanu, anul IV No. 9 cuprinzînd versuri și articole semnate de A. Gherghel, M. Stăncescu, G. Duma, G. Andriescu, E. Slătineanu, D-na L. Caracostea.

*

Din Londra se anunță moartea celei mai populare poete a Angliei, Mis Bengon Puddi Combe care devenise celebră în ultimii zece ani prin o serie de romane semnate cu pseudonimul Allen Raine. Ea s'a hotărît tocmai tîrziu să se consacre profesiunii de publicistă după ce bărbatul ei căzu greu bolnav. In 1897 a publicat primul volum care atinse tiragiul de 300.000. In cei zece ani următori a mai publicat 8 romane. In total volumele ei au atins o vînzare de 1.800.000 exemplare.

*

Dr. Heilinger, deputat austriac și consilier comunal al Vienei, a născocit o mașină, care, prin ajutorul gazului ce face din apă descompusă printr'un curent electric, poate ridica la fața apei vase înecate. Tot prin acest mijloc poate împiedeca vasele ce sufăr spărturi de a se scufunda.

Se vor face experiențe la Berlin.

*

Ziarele străine publicaseră știrea că profesorul dr. Ernt Haeckel va dărui Universității din Iena, cu prilejul jubileului de 350 de ani al acesteia, colecția sa celebră și unică în toată lumea.

Intr'o scrisoare adresată ziarului „Voss Ztg." Haeckel confirmă știrea, adăogînd că valoarea colecțiilor sale științifico-naturale, făcute de el în cursul celor 48 de ani de profesorat, trece peste un milion de mărci.

Dar numai o parte din ele formează colecțiile biologice, cari vor umplea încăperile noului muzeu filaletic. Cealaltă parte rămîne institutului zoologic.

Cea mai mare parte a colecțiilor sunt făcute în numeroasele călătorii ale învățatului german în India Ceylan, Iusulind, Marea Roșie, Mediterana și în insulile Canare. Altă parte o formează obiectele dăruite și cele cumpărate.

Groaznicul incendiu din Tg.-Frumos

— Ancheta noastră —

Amănunte culese la fața locului.—Cum și de unde a luat naștere focul.—In str. Cuza-Vodă.—Propagarea flacărilor. — Panica.— Insuficiența ajutoarelor.— Zvonurile alarmante.— Cererea de ajutoare la Iași.—In stradele Iarmaroc și Girliță.— Sosirea pompierilor din Iași.— Ajutoarele.— Un accident.— Scene emoționante.— Localizarea.— Cîte case au ars. — Pagubele.— Ancheta.— Alte amănunte.—

Am anunțat eri la ultima oră, că un groaznic incendiu a izbucnit în Trg. Frumos, fără însă a înregistra svonurile alarmante, ce circulă în asemenea ocazii și din cauză că ziarul era deja sub presă, am lăsat să dăm astă-zi cititorilor amănunte complecte, culese la fața locului.

Corespondentului nostru din Trg. Frumos, care venise la telefon spre a ne comunica amănuntele, i-a fost imposibil s-o facă, de oare-ce telefonul era ocupat, timp de cîte-va ore, cu autoritățile ieșane, de la care, cele din Tg.-Frumos cereau ajutoare.

*

Svonurile alarmante care circulau în oraș, cum au fost acela că orășelul ar fi fost cuprins din mai multe părți de flacări și că din cauza vîntului puternic ce sufla, aproape întregul tîrg ar fi fost distrus, au făcut ca foarte multă lume din Iași, cari are rude și proprietăți la Tg.-Frumos, să plece într'acolo cu trenul de 6.

Cu acelaș tren au plecat și d-nii N. Gane primarul orașului, și Gh. Săndulescu, prefectul poliției, precum și mai mulți reprezentanți ai presei.

Nerăbdarea de a ajunge cît mai curînd la fața locului era mare, cu atît mai mult, cu cît, chiar la pornirea din gara Iași, svonurile deveniseră și mai alarmante și numărul caselor distruse precum și al victimelor creștea la fie-care stație, după acele zvonuri.

Un biet negustor, care venise eri la Iași, punînd temeiu pe svonurile ce circulau, a fost apucat de o mare criză nervoasă, cînd i s'a spus că un frate al seu, care remăsese la Tg. Frumos, vrînd să dea ajutoare pentru salvarea lucrurilor din casă, ar fi fost cuprins de flacări și carbonizat.

In gară la Tg.-Frumos a urmat o scenă cît se poate de duioasă, cînd bietul negustor zări pe fratele seu, așteptîndu-l.

De la gară, cum am spus, cînd am sosit, se vedeau încă flacările care continau să distrugă clădirile din cartierul Cuza-Vodă, așezat în spre partea din spre Strunga.

Pompierii, sosiți de la Iași, destășurau o mare activitate pentru localizarea focului.

La locul sinistrului, era adunată o mare mulțime de lume, precum și antoritățile din Tg.-Frumos și o parte din Iași.

In toate părțile auzeai țipete și care de care grăbindu-se să ia măsuri pentru a'și scapa avutul.

De unde a luat naștere focul?

Focul a luat naștere de la casa cu No. 134 din strada Cuza-Vodă,—stradă principală din Tg. Frumos—, casă care era proprietatea Haiei Leizer Frisch Rabinovici.

Pe la orele 2 după amiazi, Haia Frisch Rabinovici se duse în ograda caselor și făcu focul într'un paravanaș, pentru a frige o găină.

Probabil că ea n'a stins focul bine, și o scînteie ar fi sărit în cealalta parte a paravanașului, unde era un mic depozit de fîn. Cînd biata femee se afla în casă, zări un fum negru ce venea din ogradă, eșind afară văzu paravanul cuprins de flacări.

In zadar vecinii săriră să dea ajutor, căci flacările alimentate de vînt s'au întins cu o mare repeziciune la un grajd de alături, iar de aci la case. Un vițel și un cal, care se aflau în grajd, au fost cuprinși de flacări și carbonizați.

Odată acoperemîntul caselor cuprinse de flacări, focul s'a propagat și la casele alăturate, proprietatea d-nei Ecaterina Trancu din Iași și locuite de Zeida Grimberg și Nuta Aronovici, iar scînteile începuse să fie purtate de vînt în toate părțile.

Vecinii, care vedeau că pericolul devenea din ce în ce mai mare, se grăbeau să'și scoată lucrurile din casă și să le ducă afară de tîrgușor, pe cîmp.

Sforțările pompierilor din Tg. Frumos erau, putem zice, zadarnice, căci flacările cuprinse și atenansele din ograda caselor locuite de Zeida Grimberg și Nută Aronovici și au cuprins în același timp și casele cu No. 138, ce urmau imediat, proprietatea d-lui Gh. Ionescu debitant de tutun și cojocar și care în parte erau locuite de David Goldemberg și Malca Wexler.

Nu trecu mult timp și aceste case au fost nimicite,—focul propagîndu-se tot mai repede. De la casele lui Gh. Ionescu, focul mergea spre deal, cuprinzînd apoi casele cu No. 140 și 142, proprietatea d-lui I. Garabet,—cele dintăi locuite de comerciantul Moise L. Segal, iar celalte de Iți Marcovici.

Aproape nici unul din aceștia nu și-au putut salva de cît o mică parte din avutul lor, căci flacările se propagau cu atîta iuțală și ajutoarele erau insuficiente.

Flacările din două părți

Și din nenorocire, vîntul continua să suffe cu putere. Scînteile se împrăștiau prin toate părțile și ajungeau pînă chiar în marginea orașului.

O mare panică se născu, cînd prin propagarea scînteilor, luă foc și casele de peste drum de unde luase naștere, casele cu No. 133 din aceeași stradă, proprietatea lui Herșcu Iționovici, locuite de acesta și de Haim P. Segal.

Și acum focul amenința să ia proporții tot mai mare s'a cerut ajutoare la Iași,

Un tren special, care a pornit din gara Iași la orele 3, a adus la fața locului 25 de pompieri, cu pompele. și instrumentele necesare, sub comanda iscusitului militar d. locotenent Manolescu.

Plecarea din Iasi a pompierilor a dat naștere la fel de fel de svonuri alarmante, care din fericire nu s'au adeverit.

Pînă să sosească însă ajutoarele de la Iași, focul cuprinsese și casele cu No. 135 proprietatea C. Ivașcu, locuite de comerciantul Șloim Garfunkel și de Pincu L. Handel, care avea un depozit de făină, iar în partea cealaltă, după ce a distrus și casele d-lui I. Garabet, focul a cuprins o căsuță mică din dosul caselor cu No. 144 locuită de Șulem Butman și un grajd, care în scurt timp au fost distruse. De aci focul s'a întins în față și cu toate măsurile ce se luaseră și casa No. 144 a lui Iosef Frenkel a avut aceiași soartă ca și celelante. Această casă era locuită de M. Engel.

Pompierii de la Iași, care sosiseră deja depuneau o activitate de nedescris pentru a împiedeca propagarea flacărilor mai departe.

Și aci însă s'a simțit lipsă de apă și cu toate ajutoarele ce să dădeau, un alt șir de case fu cuprins de flacări.

In partea dreaptă, de unde pornise, focul era aproape localizat; în cealaltă parte însă, de la casele No. 135 focul s'a întins mai departe și de aci tot înainte, cuprinzînd casele No. 137, proprietatea Esterei Rabinovici, unde se afla magasinul de fierărie a lui Iancu Strul, casele No. 139 ale lui Const. Perju, locuite de Froim Șaer, apoi cele locuite de David Rubin și proprietatea lui C. Pavel, casele care erau în construcție ale d-lui Gheorghe Brănișteanu și casele No. 143 ale preotului Gheorghe Popescu, unde era un depozit de grîu și o prăvălie de olărie a văduvei Olărița.

Un accident

Un biet fanaragiu, numit Alexandru Nistor, curajos paste măsură, a fost victima unui accident.

Numitul se urcă pe un zid al caselor cu No. 143, pentru a da ajutor, dar din nebăgare de samă a căzut jos între dărămături, alegîndu-se cu mai multe leziuni grave.

Nenorocitul fanaragiu a fost transportat la spital, unde a fost internat și unde i s'au dat ajutoare.

In str. Iarmaroc

Focul a mers crescînd înainte pe strada Cuza Vodă și cînd a ajuns colț cu strada Iarmaroc s'a propagat la casele cu No. 25 din această stradă, compusă din mai multe apartamente și locuite de Șloim Iosub, Aronovici, Nută M., Iți, Șae Moscovici și Peisa Braunștein.

Locatarii din această stradă, de teamă ca să nu aibă aceiași soartă ca și cei din strada Cuza-Vodă, au început să'și scoată lucrurile de prin casă, fugind care încotro pe cîmp.

D. locot. Manolescu, comandantul pompierilor, care a dovedit multă pricepere și iscusință a împărțit pompierii în două, o parte dînd ajutoare pentru localizarea focului în strada Cuza-Vodă, iar o parte lucînd măsuri în mahalaua Iarmaroc, locuită numai de familii sarace, pentru a impiedeca propagarea flacărilor.

Din fericire focul nu s'a mai propagat de aci, însă vîntul a împrăștiat scînteile la o departare de aproape un kilometru, peste linia ferată, în strada Girlița, pe un deal, unde se aflau casele Sidor Vragiu, care au și fost distruse, iar de la acestea focul s'a întins la o locuință vecină a bucovineanului Ion Brodici.

Ambii aceștia se aflau la munca cîmpului, așa că neavînd cine să dea ajutoare le-au ars tot avutul.

Își poate ori-cine închipui disperarea bieților muncitori, cînd aseară la orele 8 s'au reîntors de la munca cîmpului și au găsit numai cenușă.

Localizarea

Ajutoarele date de pompierii de la Iași au uimit pe toți.

După ce au localizat complect în partea dreaptă, de unde pornise focul, pompierii după o muncă extra ordinară au reușit să localizeze focul și în partea stîngă și apoi spre seară și în mahalaua Iarmaroc.

Locuitorii, în frunte cu primarul, au mulțumit călduros d-lui locot. Manolescu, care împreună cu soldații săi pompieri s'au expus de cîte-va ori primejdiei și au reușit să localizeze focul, care probabil fără ajutorul lor, ar fi nimicit tîrgul întreg

Ținem să relevăm că d. locot. Manolescu s'a bucurat și de concursul unui iscusit și foarte curajos sergent din secția sa de pompieri, Olteanu, care a lucrat cu multă sirguință și care după cum spunea d. locot. Manolescu e un element indispensabil.

Către seară, după ce pompierii luaseră masa și cînd se pregăteau să meargă lă gara spre a se îmbarca la trenul de 10 pentru a se reîntoarce la Iași, li se aduse vestea că focul a reînceput din nou.

D. locot. Manolescu s'a dus din nou la fața locului cu oamenii săi și în scurt timp, mai ales că vîntul stătuse, au reușit să facă complecta localizare.

Din această cauză pompierii nu s'au mai putut îmbarca la trenul de 10 și s'a format un tren special, care a pornit la 12 din Tg.-Frumos și a adus pompierii în Iași la ora 2 noaptea.

Cu această ocazie s'a observat o mică neglijență a celor de c. f. r. din Tg.-Frumos, din care cauză bieții pompieri au fost nevoiți să aștepte în gară mai bine de 2 ore.

Pagubele.—Alte amănunte.

După ce focul a fost complect localizat, din toate părțile vedeai cum bieții locatari își carau lucrurile și avutul ce 'și le duseseră tocmai afară pe cîmp.

Mulți însă, sărmanii, au rămas pe drumuri, fără adăpost.

Din clădirile distruse au fost asigurate numai: casele No. 136 din str. Cuza-Vodă, proprietatea d-nei Ecaterina Trancu, casele No. 141 ale d-lui Gheorghe Brănișteanu, acele cu No. 143 ale preotului Gheorghe Popescu și ale Văduvei Olărița și cele cu No. 138 din aceiași stradă.

Celelalte n'au fost asigurate nici una.

Pagubele se zice că ar trece de suma de 200,000 lei, ținîndu-se samă că la unii comercianți a fost distrusă foarte multă marfă.

Cu trenul de 10 și 5 minunte d-nii N. Gane primarul din Iași și Gh. Săndulescu, prefectul poliției, precum și foarte mulți curioși care veniseră din Iași, s'au reîntors în localitate.

*

Și acum, înainte de a sfirși, ținem să atragem atențiunea celor în drept, pentru ca să facă o anchetă și să vadă de ce comuna nu dispune de numărul de pompieri prevăzut în budget?

Și n'ar fi rău,—spre siguranța acestui tîrgușor,—să se mai cerceteze dacă secția de pompieri are sau nu instrumente suficiente, — căci, o repetăm, de nu veneau în ajutor pompierii din Iași, întreg tîrgul era amenințat să fie distrus. **N. P.**

Informații

○ *Indépendența* a început publicarea unei serii de articole în chestia campaniei ce se duce în contra ministrului și contra ministerului de resboi.

Privitor la campania în contra d-lui general Averescu, ziarul oficios scrie:

Această campanie este făcută din răutate, din alterarea adevărului și chiar **prin spionaj—căci numai prin spionaj s'au putut procura anume fapte și date ce le-am văzut publicate.**

Și memoriul Cătuneanu?

● D. I. Stravolca, decanul facultății de științi a înaintat astă-zi rectoratului Universității, raportul domnilor profesori dr. Dragomir Hurmuzescu, Vasile Buțureanu și Dimitrie Pompeiu, asupra proectului înființărei pe lîngă Facultatea de Științi din Iași, a unei școli de electricitate.

Acel raport va fi discutat de Senatul universitar în ședința sa de mîine la orele 5 p. m.

● Examenele de capacitate a absolvenților clasei VIII și a celor ai clasei IV, vor începe mîine, 20 c.

Iată comisinile examinatoare:

Liceul Național, curs inferior: pres., Ralet I., membri: Botez Ciolac G., Atanasiu I. V., Tufescu G. I.

Curs superior (real). Pres. Stravolca I. G., membri: Praja I. V., Laroche, Bratu T., Constantinescu I.

Curs superior (modern), Pres. Xenopol, membri: Popescu V., Hulubei V., Sinigaglia.

Seminarul pedagogic (școala de aplicație) Pres. Găvănescul; membri: Cădere D., Praja C. V., Revent E., Briul M.

Liceul internat. — Curs inferior: Pres. Negulescu P., membri: Lascăr G., Costin Velea G., Botez Octav, Bogrea.

Curs superior: Pres. Climescu C., Membri: Erbiceanu Octav, Scriban Alex. Severin E., Ionescu Al. Dimitrie.

Alexandru cel Bun. — Gimnaziu: Pres. Caragiani I., Membri: Prasa I., Bude Valentin, Bîrgovanu Gr., Culiano P.

Ștefan cel Mare.—Gimnaziu: Pres. Pompeiu D. Doctor, Membri: Sporea C., Patronet Albert, Cireș Vasile, D. Petrovanu.

Externat gr. II, Pres. Buțureanu V. C., membre: Nicolau Alexandrina, Severin Ana, Bută Elena, Dragomir Victoria.

● Examenul elevilor preparați în particular pentru cursul secundar va lua sfîrșit mîine Vineri 20 Iunie.

DIVERSE

— In județul Iași sunt disponibili 76 muncitori agricoli, cari pot fi angajați și pentru alte comune: 29 sunt la Costuleni, 16 la Mogoșești și 31 la Păușești.

— Mai multe incendii s'au declarat eri în oraș, dar toate au fost stinse la vreme.

— Săpîndu-se o movilă la hipodromul de la Abator, s'au găsit, la o adîncime de 80 cm., 2 schelete omenești.

— La ministerul Industriei se face recepția măsurilor și greutăților necesare comunelor rurale.

Predarea va începe la 25 c.

— D. Petru Gideiu, doctor în drept de la universitatea din Bruxelles, și-a susținut cu un deosebit succes examenul de equivalare a diplomei sale.

— Consiliul de miniștri a autorizat pe d. medic căpitan Emanuel Popescu, din Iași, să-și schimbe numele acesta în acel de Emanuel Veisa.

— „Monitorul Oficial" de astăzi publică decisia ministerială prin care sunt confirmați membri ai Camerei de Comerț din Iași, secțiunea centrală, domnii: G. D. Șerban, Th. Jelea, C. D. Papană, I. N. Motăș, Th. Lupescu, I. C. Fleașcă, Gustav Ulrich I. Ermacov, I. S. Ionescu I. Sandulache și P. Iliescu.

Th. Prigorianu, ales și el, a încetat din viață.

● Ministerul instrucţiunei publice a hotărît următoarele asupra modului cum se vor achita lefurile institutorilor şi învăţătorilor în timpul vacanţei.

Suplinitorii, cari în acest an şcolar au servit de la 5 la 7 luni pe un titular, au drept la leafa pe o lună de vacanţă; cei cari au servit de la 7 luni în sus au dreptul la leafa pe ambele luni de vacanţă.

Titularii cari au avut în cursul unui an şcolar doi sau mai mulţi suplinitori cari în total au servit de la 5 sau de la 7 luni în sus,—fiecare din aceşti suplinitori nu au dreptul la leafa pe o lună sau pe ambele luni de vacanţă,—cei 60 la sută, 70 la sută, sau 80 la sută pe timpul lunilor de vacanţă nu se vor da nici suplinitorilor, nici titularului, ci se vor vărsa la Casa şcoalelor.

Suplinitorii cari au servit pe mai mulţi titulari de la 5 sau de la 7 luni în sus în cursul unui an şcolar, însă pe fiecare din aceşti titulari mai puţin de 5 sau 7 luni (adică pe unul două luni, pe altul o lună), nu va mai primi nimic pe vacanţă.

Un suplinitor de catedră vacantă care se găseşte suplinind în Iunie, indiferent cît ar fi servit în cursul anului şcolar, are drept la leafa pe vacanţă.

Lefurile tuturor institutorilor şi învăţătorilor vor fi plătite pe timpul vacanţiei într'un singur stat pe Iulie şi August.

● Mercuri 25 Iunie, la orele 10 dimineaţa, se va întruni consiliul profesoral al şcolei de Belle-Arte pentru a examina lucrările anuale ale elevilor şi elevelor acelei şcoli, cum şi lucrările de concurs ale absolvenţilor şcoalei.

● D. dr. Teofil Benno Stenner, plecînd în congediu de o lună, va fi înlocuit în postul său de medic al serviciului la aducerea apei de la Timişeşti prin d. doctor Bălăceanu.

● Elevii liceului din Pomîrla au dat o producţiune muzicală-literară în ziua de 15 Iunie a. c. al cărui venit avea de scop a servi la o escursie pe care o organizează direcţia şcoalei.

Producţia a produs suma de 1.000 lei —şi în ziua de 25 Iunie elevii şcoalei cu profesorii respectivi vor pleca în escursie, sub conducerea directorului lor d. Grumăzescu şi-a d-lor N. Baciu şi Botez.

● Începînd de ieri şi pînă la 19 Septembre, poşta străină, ce soseşte în Iaşi cu trenul de 2. 55 p. m., va fi distribuită, împreună cu poşta rusească, între orele 6 şi 7 seara, iar poşta ce soseşte din Bucureşti, cu trenul de 6 şi 10 seara nu va fi distribuită de cît a doua zi, dimineaţă.

● Din Bucureşti ni s'a telefonat ieri, tărziu după apariţia gazetei, că înalta Curte de Casaţie, s. II a respins recursul fostului bancher Leff, în contra procesului verbal al Camerei de punere sub acuzare din Iaşi.

● Producţia de Duminică a elevelor şi elevilor Conservatorului din Iaşi, a dat o reţetă notă de 208 lei, care a fost distribuită între elevii silitori şi lipsiţi de mijloace.

● Ministrul Industriei va da cele mai severe ordine ca patronii să oblige pe ucenici să urmeze cursurile şcoalelor primare.

● D. V. G. Morţun, ministrul lucrărilor publice, se va stabili, în cursul lunei Iulie, la băile Slănic-Moldova.

✱ D. Spiru Haret va inspecta zilele acestea liceul din Pomîrla.

● D. Dim. Brătianu, inspector administrativ, a sosit astăzi în localitate.

Ultime informaţii

○ Intre carpiştii şi cantacuziniştii din localitate există o mare tensiune de la sub-titlul de pe manşeta ziarului local *Evenimentul*. Acel sub-titlu glăsuia: „organ al partidului conservator.

Ori, carpiştii susţineau că ziarul local este ziar conservator, dar nu organul partidului. In cele din urmă au triumfat carpiştii, cum vor triumfa tot-deauna asupra elementului cantacuzinist—aşa că sub-titlul manşetei glăsuieşte astă-zi: „organ conservator cotidian.

Rămîne de văzut, dacă cu toate acestea, junimiştii vor recunoaşte ziarul despre care au cea mai detestabilă părere.

Constituirea Camerei de Comerţ.—Ministrul de Comerţ confirmînd alegerea membrilor Camerei de Comerţ, efectuată în ziua de 1 Iunie a. c., astăzi dimineaţă la oarele 10 jum. s'a făcut constituirea şi alegerea biroului Camerei.

Solemnitatea a fost deschisă de d. Gh. Kernbach, prefectul judeţului. Se aflau d-nii: Gh. D. Şerban, Th. Jellea, I. Motăş, T. Lupescu, I. Ionescu, G. Ulrich, P. Iliescu, Marcopol, I. Sandulachi şi Ermacov.

D. *prefect Kernbach* face cunoscut că are însărcinarea de a face instalarea noilor membri aleşi ai Camerei de Comerţ şi conform art. 13 din legea organizărei Camerilor de Comerţ declară Camera constituită pe un period de trei ani. D-sa felicitează pe noii aleşi şi promite tot concursul pentru realizarea nevoilor economice dîndu'şi sama de importanţa Camerilor de Comerţ în viaţa noastră economică.

D. *Gh. D. Şerban* luînd cuvîntul mulţumeşte prefectului pentru felicitările aduse şi insistă apoi asupra rolului important pe care 'l au Camerile de Comerţ,—relevînd că timp de 15 ani de cînd d-sa e în Camera de Comerţ, s'a convins că această instituţie a ajuns la maturitate şi că scopul ei e mai cu samă armonizarea activităţei statului cu activitatea clasei producătorilor.

D-sa arată că pentru aducerea la îndeplinire a scopului urmărit, e nevoie de concursul d-lui prefect, căruia îi face cunoscut cănoii membrii şi de acum înainte vor căuta să'şi facă datoria pentru aducerea unui serviciu real ţărei.

Roagă pe prefect să le acorde buna atenţiune şi tot sprijinul, cu atît mai mult cu cît Iaşul e un centru comercial.

Mulţumeşte apoi d-lui prefect, în numele colegilor, pentru felicitările aduse şi'l roagă să comunice guvernului că noii aleşi nu sunt însufleţiţi de cît de ideia de a lucra pentru nevoile economice ale ţărei.

D. *T. Jellea* zice că se cuvine să mulţumească d-lui prefect, cu atît mai mult cu cît se găseşte o cameră de comerţ care n'a fost aleasă de cît prin voinţa negustorească, fără influenţe politice.

Şi fiind-că acesta e un început nou, d. Jellea zice că e de dorit ca fericirea aceasta să se p rpetue pentru ori ce prefect în capul judeţului şi aceasta să se întîmple la toate camerile de comerţ,—dar mai ales la Iaşi' unde corpul negustoresc romîn este atît de restrîns. Mulţumeşte apoi d-lui prefect pentru felicitările aduse.

D. *I. Motăş* zice că a ţinut să se aleagă ca membru al camerei de comerţ, pentru a înlesni cu micele sale cunoştinţe la tot ceia-ce se va cere pentru comerţ. Vorbeşte de congresul de la 1881 ţinut la Iaşi, cînd a văzut un mai mare număr de negustori romîni. De şi de 12 ani s'a lasat de comerţ, totuşi s'a interesat de mersul comerţului. Cere şi d-sa concursul d-lui prefect şi'l roagă să ţie samă de cele ce se cer pentru întărirea comerţului, căci sunt încă multe de făcut.

D. *I. Ionescu* spune că timp de 9 ani, cît a făcut parte din camera de comerţ, şi-a făcut datoria şi de acum va pune şi mai multă activitate.

D. *prefect Kernbach* ia din nou cuvîntul şi zice că mulţumeşte pentru măgulitoarele cuvinte ce i s'au adus. Promite să aducă la cunoştinţa guvernului sentimentele sincere de care sunt însufleţiţi membrii camerei. D-sa zice apoi că va fi o fericire pentru d-sa de cîte-ori va putea veni în ajutorul instituţiunei.

După ce adresează din nou felicitări membrilor, le urează spor la muncă şi'i roagă să procedeze la constituirea biroului.

D-sa apoi se retrage.

Se alege apoi pe dl. Motăş, ca preşedinte de vrîstă, pentru a prezida constituirea.

D. Jellea, pe d. Gh. D. Şerban, omul şi cu demnitate şi cu multe cunoştinţe.

D. Gh. D. Şerban e proclamat prin aclamaţie ca preşedinte.

D. *Şerban* zice că e mişcat de încrederea ce i s'a aratat şi de sentimentele ce le păstrează membrii pentru d-sa. Spune că a fost fericit că în cursul vremurilor a putut aduce la îndeplinire multe, şi sceasta se dovedeşte din cele spuse de d. Jellea.

Mulţumeşte pentru cinstea că a fost reales preşedinte şi în acelaş timp mulţumeşte pentru concursul ce i s'a dat pînă acum, promiţînd că şi de acum va lucra cu aceiaşi rîvnă.

D-sa propune să i se dea ca santinelă pe d. Jellea ca vice-preşedinte.

Prin aclamaţie d. Jellea este ales vice-preşedinte.

Acesta în cîte-va cuvinte mulţumeşte de încrederea ce i se arată şi spune că alăturea de d. Şerban va căuta să lucreze cu mult interes.

Solemnitatea a luat sfîrşit la orele 11 şi jum.

● O gazetă cu două nume diferite.

Ziarul local al liberalilor se numeşte „Liberalul". In numărul apărut astăzi ziarul se numeşte, în trei pagini, tot „Liberalul", iar în pagina IV-a, s'a metamorfezat în... „Ecoul Moldovei".

● D. N. Gane, primarul Iaşului, se va stabili la Slănic pe tot timpul vacanţei; d. X. Ersclide, jutor de primar, va lipsi în luna Iulie şi d. P. Fîntînariu, în August.

● In zilele de 17 şi 18 Iunie a. c., următorii absolvenţi ai anului al III-lea de la facultatea de medicină, reg. 1904, au trecut cu succes examenul de al II-lea doctorat:

Popovici Constantin, Veisman Leon, Rîşcanu Vasile, Iancu Neculai, Mironescu Eugen, Bercea Maria şi Maxim.

Aceştia urmează a trece examenul de al treilea doctorat. Din cauză însă de lipsă de cadavre, acast examen se va amîna probabil la toamnă.

Acestei serii li se rezervă 4 seziuni de examene.

● D. profesor I. Th. Burada soseşte Duminecă în Iaşi şi va ţinea examenele sale în zilele de 22, 23 şi 24 Iunie.

● Atragem atenţia numeroşilor vizitatori ai teatrului Cinematografic Pathé Freres (grădina Cuza Vodă) că astă-seară Joi 19 Iunie se desfăşoară un program nou compus din cele mai frumoase şi cele mai noui sujete. Intre alte noutăţi de senzaţie el cuprinde frumoasa dramă: Fiica ţaranului, Sporturile multiple din Chamounix, un mare număr de comedii precum: Coate-goale la închisoare, o întîmplare hazlie la cinematograf, cum e aparat Parisul contra incediului etc. etc. S'a reluat apoi, după îndemnul tuturor: Acuzarea, Condamnarea şi reabilitarea capitanului Dreyfus, întreaga desfăşurare a celebrei chestiuni.

● Pentru examenul de notar ce se va ţinea la prefectura noastră de judeţ, nu s'au înscris de cît 22 de candidaţi.

Mâine se va face cercetarea actelor şi tot-mâne se va începe proba scrisă.

Comisiunea axaminatoare va fi prezidată de d. Gh. Kernbach prefectul judeţului; din partea consiliului judeţan va asista d. dr. Iuliano.

● A. S. R. Principesa Maria va pleca în cursul lunei viitoare, la Coburg şi apoi la Londra, iar A. S. R. Principele Ferdinand va pleca, tot atunci, la Kreuznach şi apoi la Sigmaringen.

● **Judiciare.**—Judecătorul de instrucţie al tribunalului Neamţ a lansat mandate de arestare în contra numiţilor Lupu Iancu, Gh. a Paveloaiei şi Haralamb Tufescu, implicaţi în afacerea Fodianar, care după cum se ştie, a aplicat mărci falşificate pe nişte copaci pe care i-a luat în exploatare de la ministerul domeniilor. Tribunalul a confirmat cele trei mandate şi depuşii au făcut apel la Camera de punere sub acuzare, care se va ocupa mîne de această afacere.

— Să ştie că acum cîteva zile acceleratul Iaşi—Bucureşti a fost atacat cu pietre lîngă Frumoasa Jandarmii rurali au descoperit ca autori pe numiţii Ifrim Ihor, Maxim V. a Zoiţei, Pendus şi Ştefan Grosu. Toţi cinci au fost depuşi şi tribunalul s. III a confirmat azi mandatele lor.

— Eri trebuia să se judece la judecătoria rurală Iaşi procesul celor trei studenţi, cari au atacat cu pietre, în comuna Copou, o trăsură în care se aflau Vice consulul Austro-ungar şi magistratul Mavrocordat.

Procedura nefiind îndeplinită, procesul s'a amînat.

— Curtea de apel, s. I, a făcut pentru ziua de 23 judecarea apelului procurorului general, în chestia referitoare la afacerea capitanului Mustea, ajutorul de primar al com. Huşi, acuzat că ar fi eliberat un certificat de complezenţa cu care s'a servit la recrutare un oare care Bercovici.

— Un dosar foarte interesant, ca stil şi ca moravuri, a venit astăzi de la trib. Botoşani.

Un oare care V. Creţu, acuzat de furt prin efracţie şi-a scos o măsea pe cînd se afla depus în arestul preventiv din Botoşani. La interogatorul ce i s'a luat la tribunal, Creţu a susţinut că nu el şi-a scos măseaua, ci că l'ar fi bătut procurorul Tufescu în urma cărei bătăi i-ar fi sărit măseaua din gură.

Directorul închisoarei susţine din contra că acel Creţu a cerut să vie subchirurgul care ia scos măseaua şi în adresa pe care directorul a înaintat-o procurorului el spune: „vă înaintam totodată şi măseaua lui Creţu".

Acum dosarul interesantei cauze a venit la Iaşi cu apel şi pe una din paginile dosarului, procurorul Tufescu scrie urmetoarele: „Onorată Curte de apel, care este sesizată cu judecarea apelului lui V. Creţu, este rugată să bine voiască a da lectură procesului verbal al directorului arestului preventiv, că numitul Creţu a pretextat că'l doare o măsea şi scoţindu-se de subchirurg, a susţinut înaintea tribunalului, la interogator că a fost maltratat de noi procurorul şi că din aceasta cauză i-a căzut maseaua.

— Inaintea Curţei de Apel secţia II-a au stat astăzi doui soldaţi dezertori ruşi: Iacob Mertz şi Terente Kislitiki, ambii din regimentul Costulenski garnizoana Sculeni-ruşi, care neputînd suporta greutăţile armatei, au trecut Prutul prin cotul pădurei Mândrea.

Curtea a achitat pe ambii dezertori.

● Iată rezultatul examenului de absolvire la şcoalele normale din Craiova şi Bîrlad.

La Craiova s'au presentat 55 de candidaţi; 42 promavaţi din anul acesta şi 13 care au căzut anul trecut. Din aceştia au reuşit 31, iar 24 au căzut.

La Bîrlad s'au presentat 53 de candidaţi: 45 din anul acesta şi 8 din cei căzuţi anul trecut. Au reuşit 47 şi 6 au căzut.

● D. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, s'a reîntors astă-zi în localitate, venind din tabăra Şipote, unde a prezidat examenul de maior, care a luat sfîrşit eri.

● Toţi secretarii comunali din judeţul Iaşi au fost convocaţi ieri la prefectură, spre a-şi alege comunele potrivit cu noua lege, care va intra în vigoare la 1 Iulie.

● La 26 Iunie a. c. se întruneşte în Ploeşti comitetul central al asociaţiei învăţătorilor din România, pentru a hotărî ziua ţinerei congresului general anual. Cum pînă acum ziua ţinerei congresului a fost la 2 Iulie, se crede că şi de data aceasta se va ţine tot la 2 Iulie în Iaşi; în caz contrar congresul se va ţinea la 2 August.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 19 Iunie

Aplanarea neînţelegerilor

— Succesul d-lui Sturdza —

Bucureşti. — Neînţălegerile în guvern din cauza conflictelor militare au fost definitiv aplanate în consiliul de miniştri de eri.

Modul cum s'a făcut această aplanare constitue un triumf pentru d. Sturdza şi o înfrîngere pentru brătenişti.

Intr'adevăr consiliul de miniştri s'a raliat la părerea primului ministru că nu trebuie dat nici un comunicat în chestia căpitanului Cătuneanu. Aceasta întru cît primul ministru îşi ia întreaga răspundere a acestui fapt şi va respunde atunci cînd va fi interpelat în parlament.

*

In cercurile politice se interpretează soluţia aceasta, ca fiind indicată de către însuşi M. S. Regele şi apoi pentru că unii miniştri ştiau că de nu se va admite această soluţie d. Sturza se va retrage, iar o eventuală criză ministerială nu va fi rezolvită în senzul dorit de brătienişti, ci din contra.

*

Tot în consiliul de minişiri de eri, d-nii general Averescu şi Costinescu, au făcut cunoscut că incidentul căpit. Zizi Cantacuzino se poate considera ca definitiv închis.

*

După consiliul de miniştri d. general Averescu a plecat la Sinaia, pentru ca să aducă la cunoştinţa M. Sale cele fixate în consiliu şi în acelaş timp să supuie aprobărei M. Sale proectul pentru înfiinţarea unui consiliu de onnare, care să rezolve conflictele dintre militari.

Nou examen

Bucureşti.—La toamnă se va ţinea un nou concurs de ofiţeri de poliţie.

Condiţiunile acestui concurs sunt exact aceliaşi care au fost când s'a aplicat noua lege a poliţiei.

Liberalii la Craiova

Bucureşti.—Eri a avut loc o şedinţă plenară a membrilor comitetului executiv liberal din Craiova, cu şefii tinerilor care duc lupta în contra organizaţiei actuale, iar aseară a avut loc o întrunire a membrilor clubului, când s'a expus motivele de nemulţămire.

După multe discuţii s'a găsit o formulă de quasi-înţălegere. Dar cât este ea de temeinică se poate vedea din următorul incident:

Pe când vorbea d. Mihail Policrat şi arăta pericolul ce rezultă pentru partidul local, când nesocoteşte elementele tinere, d. Ghilţu l'a întrerupt:

— Dar cine vă bagă par'că în samă?

Numiri de Prefecţi

Bucureşti.—In consiliul de miniştri de eri s'au făcut următoarele numiri în personalul superior administrativ:

D. I. Atanasiu, prefect de Covurlui, a fost numit inspector general administrativ şi cu delegaţia de a gira prefectura de Tulcea;

D. Al. Gussi, actual prefect de poliţie de Galaţi, a fost numit prefect al judeţului Covurlui; în locul d-lui Gussi n'a fost încă numit nimeni, dar se crede că va fi numit d. Pârvulescu, fost magistrat.

D. Al. Bălteanu, care gira prefectura de Tulcea, a fost numit prefect de Mehedinţi.

Locul de prefect de Prahova a rămas încă vacant, iar prefectul de Romanaţi, Manolescu, care urma să fie numit inspector administrativ, a fost lasat la postul seu.

Respectul convenţiunei

Bucureşti.—Pe cînd liberalii şi chiar unii din miniştri, fac dificultăţi în ce priveşte condiţiunile vînzărei pămînturilor pentru islazuri, toţi membrii opoziţiei din parlament, cari au proprietăţi rurale, au cedat pămîntul trebuitor sătenilor, aceasta ca un respect al înţelegerei stabilite între partide atunci cînd a fost vorba de votarea legei tocmelilor agricole.

Fabrica distrusă

Roma.—Astă-noapte din cauza unui trăsnet, un incendiu a isbucnit în fabrica de ţesături de bumbac Cottnificio Bergaviasco din Pentedmossa; a treia parte din clădire cu maşinăriile şi cu aparatele au fost distruse. Fabrica era asigurată, pagubele sunt foarte însemnate Au remas pe drumuri 700 lucrători.

Duel

Paris.—In urma unui incident, care a avut loc iri la curtea cu juri în afacerea Humbert, o întîlnire cu spada a avut loc azi dim. între avocatul Baudelat şi publicistul Thouvenel.

Baudelat a fost uşor rănit la mîna dreaptă.

Cutremur de pămînt

Calabria.—Azi dimineaţă la orele 3.20 s'a simţit un puternic cutremur de pămînt, care a durat patru secunde. Nu s'a întîmplat nici-o nenorocire.

*

Brancaleone.—Un puternic cutremur de pămînt s'a simţit azi la Brazzeno Fernuzo şi în alte localităţi.

Grevă

Buda-Pesta.—Toţi lucrătorii uzinelor de gaz, afară de cei de la fabrica din Ofeu, s'au pus în grevă.

Pionerii înlocuesc pe greviştii.

Situaţia în Persia

Teheran.—Un cablogram anunţă că noile alegeri pentru parlament sunt amînate pînă peste 3 luni.

Noul cabinet nu este numit încă. Zilles Sultan a fost destituit din postul de guvernator de Shiras.

× *Pe timpul verei administraţia* **Opiniei** *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.*

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă.**

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliu cu *sarea de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuseelor invechile, bronchitelor, tuseimagăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

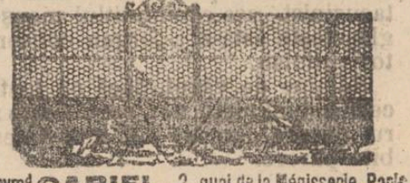

GRILLAGES 1 m. de basul. 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

PONDOIR

Prix 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie fumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 69 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 465.—IAȘI, Sîmbătă 21 Iunie 1908

HAL DE REGIM

Vacanțele parlamentare scoat la iveală valoarea unui guvern. In timpul cît parlamentul lucrează partea administrativă dă pasul părții legislative. Necontenit se aude jalba că ministerele nu pot lucra nici bine nici expeditiv fiind împedecate de înrîurirea și amestecul deputaților.

Fiind parlamentul închis, și reprezentanți ațiunei întorși pe la vetrele lor, rămîne singur guvernul să facă administrație.

Iar administrația atîrnă *toată* de ministerul de interne, și deci valoarea unui guvern o reprezintă ministrul de interne

Și ministru de interne e Ionel Brătianu; zilele aceste s'au făcut o serie de numiri de prefecți. Un prefect într'un județ reprezintă pe cel mai de samă reprezentant al guvernului, prin prefect se execută legile; el dă viață întregii mașini administrative și spiritul politic de care e animat și condus un partid la putere prin prefecții săi se arată.

In prefecți se oglindește un regim cum și tot sistemul electoral și politic al unei epoci, în prefecți se concretizază.

Țara romînească n'are noroc de prefecți buni; fie-care partid sufere de boala prefecților; putrezeciunea sistemului nostru politic de azi se oglindește în elementele din care se recrutează prefecții noștri.

Ionel Brătianu, prin prefecții săi, a arătat că în partidul liberal predomină curentul socialist, care a știut să acapereze pe ministrul de interne, ori că el a acaparat socialismul romîn pentru planurile sale de viitoare șefie. Moldova în special s'a resimțit de acest curent socialist, unde el a agitat mai mult țărănimea luîndu-și ca platformă de luptă electorul *casa rurală* și *vreți pămînt*.

Dar acest regim socialist în administrația țării a fost ogoit la Iași prin tembelismul celui chemat la prefectură, pe cînd la Galați și Fălciu de pildă, au ajuns la așa zisă *tiranie socialistă* a lui Ives Guyot. Abuzurile de putere săvîrșite în numele liberalismului roș și-au găsit ecoul în presă, și actele d-rului N. Lupu la Fălciu și Jenică Atanasiu la Galați au fost inferate la vreme.

La Huși acțiunea politică a lui N. Cișman și a Paniștilor n'a putut desbîrna pe prefect, la Galați din contra acțiunea d-lui Orleanu a izbutit să desbîrne pe fuguosul socialist, și supt forma de înaintare administrativă, azistăm de fapt la o exoflisire a prefectului Atanasiu.

Noul inspector administrativ va stărui în lățirea nuanței socialiste în administrația liberală, dar neavînd de fapt atingere cu nici un județ va pluti în văzduh hirosindu-și toată înrîurirea sa.

Alt fapt.

Prefectura de Tulcea e văduvă de la început de prefect; acolo unde romînismul e mai slab și n'are nevoe de mai mare și îndărătnică îndrumare acolo naționalistul Ionel Brătianu lipsește de la datorie.

Și dacă guvernul liberal n'a reușit să pună un prefect a cătărei în județul Tulcea, unde nu se face politică efectivă, arată slaba temeinicie a întregului regim liberal, care n'a putut avea prefect nici de umplutură. Insărcinarea provizorie ce se dă exoflesitului prefect de Covurlui, arată că d-sa nu va face nici pe prefectul, nici pe inspectorul și exilul său la Tulcea, e lichidarea acțiunei sale politice.

Dar halul regimului se trădează și mai bine cu numirea de prefect la Severin și cu vacanța de la Prahova. La Turnu-Severin liberalii sufăr de boala slăbăciunei electorale. Din cauza luptei țățișe ce se dă între matadorii liberali: Izvoranu, Igirașanu și Burileanu, guvernul liberal a tot amănat numirea de prefect, pentru a nu creia o vacanță, parlamentară.

La alegerile generale din Mai anul trecut, prietenul nostru T. Costescu, a întrunit și el majoritatea, dar încă acum după un an, cînd regimul liberal e așa de uzat, că și-a perdut toată vaza în fața alegătorilor.

Aici Ionel Brătianu a făcut-o baltă, căci a *rînduit* prefect de Mehedinți pe d. Bălteanu, girantele de la Tulcea. Cu această rînduire nu se împacă nici o nuanță liberală la Severin; s'a evitat vacanța parlamentară, dar atîta. Urmările acestei numiri se vor resimți cît de curînd. Burilenii, Izvoranii și Igirașanii, vor arăta colții la centru și cedînd pentru moment centrului, vor cere la vreme, că și centrul să cedeze.

In sfîrșit Prahova formează *le clou* al halului regimului de la putere.

In Prahova se ciocnesc curentele liberale de baștină cu cele socialiste. Și ie trist ca într'un centru de liberalism clasic ca Prahova, centrul republicanismului liberal roș în prima lui fază să vadă tronînd un Ionescu *Cincică*—zis și Quintus—care își organizază banchet socialist, pentru a da cu tifla în nasul vechilor cadre liberale.

Pentru echilibristică politică însă s'a amănat numirea unui titular la prefectura de Ploești, căci a se găsi un urmaș a lui Luca Ionescu, care să împace toate nuanțele liberale de la Ploești e peste poate.

Și așa o duce guvernul liberal, fără cîrmă, fără busolă, fără țintă hotărîtă. In asemenea hal a ajuns partidul liberal după 16 luni de guvernare, că nu mai are autoritatea morală necesară de a guverna. Iar dacă se mai menține la putere e că factorul constituțional, care vede mai de sus afacerile obștești dăinuiește a crede că încă partidul liberal nu și-a împlinit de-a totului tot sarcină de-a se epuiza și că se mai rezervă și alte surprize de slăbăciune în arta de a guverna.

Zilele regimului sunt numărate. O lună două mai mult, nu se bagă în samă, căci traiul material al unui regim nu însamnă nimic, cînd îi lipsește forța morală.

BANCHETUL DE DUMINECA

Cum fiecare din gesturile partidului conservator-democrat provoacă criticele adversarilor noștri!—dovadă cît îi supără acțiunea noastră.

După cum fie-care pas al acestui partid n'a scăpat criticei fariseilor noștri politici, tot astfel și cu serbătorirea șefului nostru pe care o pregătește Duminecă capitala conservator-democrată.

Banchetiștii, partidul banchetist, așa exclamă presa cartelată liberalo-junimistă! Și cu toate aceste banchetul care va avea loc Duminecă în Capitală are rostul lui și pentru ziua de ieri și pentru ziua ce va să vie.

Pentru ziua de ieri—căci la 22 Iunie se încheie o activitate prodigioasă de aproape șase luni, în care interval s'au produs numeroase și importante întîmplări.

Desigur că nu aci ie locul pentru un bilanț al acestei activități. Atît doar se poate spune, că acțiunea desfășurată a impus unele lucruri și a distrus altele; a invederat puterea și vitalitatea partidului conservator-democrat și totala slăbiciune a grupărei carpiste; a adus după sine triumfuri electorale care au consacrat definitiv ca singurul partid adversar liberalilor partidul conservator-democrat, iar gruparea carpistă ca o cantitate neglijabilă; a dovedit că opinia noastră publică condamnă cocoșarea coteriilor cu pretențiunea de diriguire și dorește partide politice cu o organizare democrată și cu diriguirea celor vrednici.

Aceasta pentru ziua de ieri. Pentru ziua ce va să vie—banchetul de Duminecă este menit a arăta că forța de care dispune acest partid nu poate fi de nimenea nesocotită—după cum ar pretinde d-nii carpiști—și că d. Take Ionescu este încunjurat, urmat și iubit, cum nimenea nu este în această țară.

Și foarte bine s'a făcut că s'a ales această formă pentru serbătorirea șefului și încheiarea unei activități prodigioase pentru partid și pentru țară.

Banchetele sunt și în datina poporului nostru și ele intră tot odată în obiceiurile occidentale de a manifesta politicește.

In totdeauna romînul a înțeles o astfel de ocazie pentru a gusta fructul unei fapte bune sau să serbătorească o întîmplare fericită.

Și fericiți trebuie să se simtă și generalii și soldații—căci grea a fost lupta, dar tot atît de mare triumful, căci, ori-ce s'ar zice am triumfat definitiv!

Și iarăși de multă vreme a intrat în practica occidentului ca la un banchet să se afirme o directivă, să se afișeze un program, să se glorifice o faptă. Acest procedeu l'am imprumutat de mult, căci la un banchet d. Sturdza a fost consacrat șef, la un banchet d. Cantacuzino a cetit programul fostului guvern.

Și după cum în trecut, tot astfel la banchetul de Duminecă, se vor petrece lucruri de seamă, atît prin cele ce se vor spune cît și prin măreția manifestației, care se anunță de a fi fără pereche pînă acum, în țara romînească.—Sor.

Sfîrșitul comunicatului

Curioasă soartă a avut comunicatul, al cărui publicare o pretindea generalul Averescu, care, din cauza indiscreției altora, și-a creiat o poziție grea—foarte grea, de aci inainte, în armată.

Comunicatul nu se va publica. Acesta este epilogul tuturor tergiversărilor, tuturor sfaturilor, supărărilor și impăciuirilor. Nu se va publica—iar respunderea faptului l'a luat d. Sturdza asupră-și.

Dar nimeni n'a cerut nemic d-lui Sturdza. Nici generalul Averescu nu se poate ascunde în dosul primului ministru, nici cercurile militare, foarte afectate de publicarea memoriului, n'au cerut nici o satisfacție de la d. Sturdza.

Că d. Sturdza a triumfat—nimeni nu contestă faptul. Dar nu triumful sau înfrîngerea erau în joc, ci persoana ministrului de resboi, singurul vinovat—ca formă—de călcarea unui regulament precis.

D. Sturdza a luat toată chestia drept o afacere personală și o maltratează cu cunoscuta sa ambiție. O maltratează ca și cum n'ar avea de-a face cu o instituție în afară de politică, ci cu un partizan oare-care, căruia nu vrea să-i dele satisfacție, după ce l'a jignit.

Primul-ministru trece cu mare indiferență peste instituția armatei—su care nici nu vrea să steie de vorbă, ci așteaptă să fie interpelat la... iarnă, pentru ca atunci mamelucii să ceară închiderea discuției.

Și cum remîne cu generalul Averescu? Actualul ministru de resboi nu mai poate rămînea într'un minister, care i-a refuzat ori ce satisfacție, nu poate rămînea ministrul unei instituțiuni căreia nu este în stare să-i dele dovadă, că nu el—ministrul—a călcat un regulament militar, ci s'a abuzat de inrederea lui.

Noi știm că, în cazul special, d. Averescu n'are nici o vină: că este străin de publicarea prin ziarele liberale a memoriului căpitanului.

Dar, fiind-că acel care-a abuzat de încrederea ministrului, n'are delicateța să-dee cuvenita satisfacție—și fiind-că nu acel care a abuzat și a fost nedelicat va pleca din minister — trebue să plece d. Averescu. Altmintreli nu se vor liniști spiritele în armată.

Țara recunoscătoare

Du-te la bătaie, pentru țară mori și 'ți va fi mormîntul încoronat de flori.

Nu există patriot mai mare decît ostașul. Pe dînsul se razămă existența unei țări. El e pururea gata a se sacrifica pentru scumpa sa patrie. El e primul la locul primejdiei, ori de unde ar veni ea.

Am văzut soldatul și l'am admirat în fața Turcului la Plevna, cum și în fața răsculaților în țară.

Patriot convins de datoria sa, nu se gîndește decît la mijlocul cum să s'o îndeplinească mai bine.

Dar dacă soldatul trebue privit în acest fel, cum trebue judecat dragalașul nostru ofițer, care are frumoasa sarcină și calitate de a forma prin o educație solidă pe tinerii noștri apărători ai patriei.

Ofițerul prin vocațiunea sa, se hotărește la o viață sărăcăcioasă și plină de spini și greutăți; vocațiunea aceasta îi armează și sufletul și fizicul pentru o luptă necontenită cu tot felul de gretăți în timp de pace, ast-fel că în fața inamicului, el se găsește deja oțelit.

Nu se pot descrie mizeriile unui resboiu, unde mortul e în genere cel mai fericit, mai puțin fericit rănitul și nenorocit de tot cel de care nu se lipește glonțul dușmanului.

Mortul nu mai știe ce e foame, ce e frig și oboseala, rănitul nu are decît rana sa, toate cele lalte le are din belșug, iar sănătosul e pururea flămînd, obosit, înfrigurat și pe deasupra de toate pîndește necontenit moartea.

Ei, dar dacă mizeriile le sunt așa de mari într'o campanie să nu se crează de nimenea, că în timp de pace acestè sunt mult mai puțin simțite de ofițer. Cine n'a văzut pe ofiter la tir pe 20—25 grade de frig. La instrucție pe zăpadă, pe ploaie, etc.

Îmi fac o datorie să semnalez toate aceste celor cari au o simțire, cari cred că sunt leali cînd găsesc că un ofiter trebue reformat pentru *boala capatată în timpul serviciului, iar nu din cauza serviciului*, eu i cred ca cei mai mari dușmani ai ostirei, aceștia fac cel mai mare rău intregei instituțiuni prin insulta ce i arunca că boala nu e capatată din cauza serviciului, ca și cum ofițerul nostru toată viața sa s'ar ocupa și de alte afaceri străine serviciului militar.

Eu personal am cunoscut pe ad-torul Capit. *Vartan Anton* care într'o iarnă a rasjind magazie reg. 18 a recit și murit.

Un alt ad-tor tot la aceasta magazie Capit. *Veleiu* s'a inbolnăvit așa de rău că a fost reformat și chiar scos la pensie cu vr'o 100 de lei pe lună.

Cîți Nițălești vei mai găsi mâine față de nenorocita pensie ce s'a dat soției și copilei acestui martir.

Căpitanul Batăr moare lăsînd o femee și patru copii cari primesc o pensie de 90 lei lunar și aceasta din cauză că de și acest ofițer a avut actele formate de camarazii sei că căzînd într'o luptă de noapte la Șipote de pe cal s'a lovit la cap așa de tare încît puțin timp după acea a inebunit.—Cei în drept constată că aci nu e caz că boala a fost din cauza serviciului.

Cînd în toate carierile vezi că unii devin milionari, pe alți cu situații înalte, care părinte cu dor de copii își va mai lasa copilul său, ori cîtă vocațiune ar avea pentru oștire să îmbrățișeze această carieră săracă și a-l face oficer expus la tot felul de boale a'l arunca pe drumuri.

Fac apel la cei în drept nu în interesul persoanelor semnalate ci în interesul instituției și a țărei pentru a lua urgente măsuri de îndreptarea acestui mare reu, pentru ca cîntecul de mai sus să nu se rezume:

Mai du-te la bătae, pentru țară mori
Copii să-ți rămie fär'de ajutor

Un ofițer în retragere

OAMENI ȘI LUCRURI

Morminte sarace

Primarul Romei nu e democrat numai în politică, dar și un sincer apărător al sărăcimei. In ultimul timp el a adus la îndeplinire un proiect foarte nobil și anume. A pus să se ridice în cimitirul central, în mijlocul părții rezervate pentru mormintele celor saraci o coloană de marmoră care va fi împodobită în fiece săptămînă în coroane proaspete. Pe acea coloană a pus să se sape următoarea inscripție:

„De-asupra copiilor ei — îngropați aici fără de nume—odihnindu-se de viața lor grea și întunecată—veghează Cetatea înfloritoare prin munca mîinilor harnice — acoperindu-i cu iubirea ei—și împodobind țărîna lor pustie cu ghirlande proaspete și verzi."

Ideea d-lui Ernesto Nathan, popularul primar al „eternei cetăți" e de o înaltă poezie și probează o profundă sinceritate de simțire pentru lumea cea mică, pentru marea mulțime a celor stînși în uitare și nejăliți de nimeni.

Neegalitatea în viață urmează de cele mai multe ori dincolo de morminte. Priviți cimitirile, ori în ce parte a lumei și veți fi izbiți de o privelește întristătoare. Nu numai orașele mari și mici—au cartiere sărace, despărțiri între bogați și sărmani, dar aceleași deosebiri se urmează și în cuprinsul țintirimelor: acolo sunt gropile ce ascund marele număr de anonimi, ale căror nume nu le mai știe nimeni, ale căror fapte și isprăvi nimeni nu le mai cunoaște, ale căror zile au trecut pe pămînt nebăgate în seamă — și cari totuși, în viață, au avut o mare virtute: sărăcia. Ea e chezășie că n'au putut face mult rău nimănui; că n'au putut, prin forța lor materială și socială, apasă pe nimeni, n'au putut să umilească pe nimeni, ei singuri fiind subjugați și umiliți. Mulți din ei—se prea poate—au dăruit lumei exemple de răbdare, de muncă, de stoicism; mulți din ei au lasat poate urmași vrednici, au crescut suflete eroice, dar dacă n'au putut lăsa vr'o bogăție, atunci nu și-au asigurat măcar după moarte atîta privilegiu: de a avea o piatră pe mormînt. Și ei toți la olaltă, alcătuiesc legiunea cea mare a celor uitați, a celor disprețuiți; ei sunt osîndiți să zacă pentru vecie în acele morminte fără nume de-asupra cărora vîntul doară vine să îngîne o rugă sau un bocet, aducînd cîteodată o frunză ori o floare răpită unui mormînt bogat, unde se răsfață grădini întregi de coroane și de flori.

Primarul Romei a asemuit cu drept cuvînt acele morminte cu ale unei oștiri de soldați anonimi, morți pe cîmpul de bătălie, ascunși într'o singură mare groapă comună. Și punînd acea coloană de marmoră cu frumoasa inscripțiune și cu darul de ghirlande mereu împrospătate, a adus un frumos omagiu nu numai umiliților dispăruți, dar și sărăcimei vii, norodului în luptă, pe care-l întunecă adeseori gîndul că ne avînd pîne în viață, nu va avea nici după moarte o piatră ori o floare în colțul retras al țintirimului.

Rodion

De ale... d-lui Quintus

— Scenă petrecută la Ploești în casa jupînului Dumitrache —

— Onorabile! spune Ipingescu lui jupîn Dumitrache, știi cine-i tînărul ăsta?

— Cine?

— Asta este ăl care scrie la „Viitorul".

— Nu mă nebuni.

— Parol.

— Ei fugi că mor.

— D'apoi ce crezi! chiar el însuși în persoană. El combate în articolul ăl de astă dimineață, știi cu privire la c.c. Iancu Caragiale, pe care îl combate că nu mai scrie literatură și face politică.

— Ei bravos! Apoi de, să facem cunoștința, spune încîntat jupîn Dumitrache, care terminase de cetit „Viitorul" în fața cîrciumei sale din Ploești, pe cînd d. Ipingescu, comisar cl. III și cu „onorabilul" d. Ionescu Quintus își făcuseră apariția pentru un mic turneu politic, în vederea unui banchet dat în cinstea sa, întru împlinirea unui an de deputație.

— Dumnialui, zice Ipingescu, e cetățeanul Ionescu-Quintus, fost studinte mulți ani la drept, sucat, depotat și redactor la „Viitorul"... E d'ai noștri... ce să mai stăm să mai vorbim... îl știi... (amîndoi recomandații se complimentează și își dau mîna).

D. Dumitrache, cu respect amestecat cu sfială se adresează d-lui Quintus. „Da, tocmai azi dimineață citeam cu nenea Nae, în gazeta d-tră cum scriți despre Take Ionescu că a vîndut țara la jidani. Ei bravos! Imi place! Bine combateți, nu pot să zic, știi colea verde, romînește. Și mai ales, auzi d-ta, să facă politică și Caragiale.

Dar, cine e dumnealui, domle? Un ăla, un scriitor, n'are măcar nici cinstea să fie epigramist, ca d-ta, sau deputat ales cu banii babacăi d-tale"!

D. Ionescu-Quintus—ales Rică Venturiano—prinzînd limbă, după ce a zîmbit cu multă satisfacție de vorbele lui jupîn Dumitrache: „Domnule, tocmai de aceea ziceam și eu. Mie îmi e permis să fac politică, e permis d-lui Ionel Brătianu și d-lui Marghiloman să facă politică..., dar auzi d-ta, un Caragiale să facă politică, un scriitor, un om sărac, un ăla.

— Bravos, zice jupîn Dumitrache, să trăești! Vorbești abitir domnule.

Cum combați d-ta poți s'ajungi și ministru, mai ales că ai și parte în bogaseria dela noi din Ploești.

— Aprob pozitiv, zice nenea Nae Ipingescu—nu vezi că d. Quintus nici nu-și iscălește articolele cu litera de tipar ca toți muritorii, ci și o plastografiază până și prin jurnale, cum făceau alde Bebel și Liebnecht în „Lumea Nou", știi cînd eram noi socialiști.

— Adică s-am pardon de impresie, d-le Quintus, dar în articolul de astă dimineață nu te-ai mai iscălit, cum zice nenea Nae cu iscălitura plăstografiată și era cu literă proastă de gazetă.

— Să vezi cetățene, zice Ionescu-Quintus, ăla de la gazeta lui Take Ionescu mi-au găsit și aci o vină, unde îi combat turbat.

— Turbat! strigă cocoana Veta care eșise în pragul prăvăliei.

— Da, cocoană, turbat, noi cînd combatem suntem turbați uităm total.

Puțin ne pasă pe cine combatem. Dacă adversarul e de sute de ori mai mare, cu atîta turbăm mai rău; dacă adversarul e cel mai mare scriitor al nostru, noi 'l atacăm și îndrăznim să scriem că un Caragiale face politică de oare ce n'are ce mînca, și-și vinde conștiința și mintea lui pentru un blid de linte.

w Ma ha ha ha, l-a înfundat, strigă entuziast jupîn Dumitrache. Bravos! Așa om merită că l'am ales deptat... îndrăznet și pișicher...

— Bine, spune cocoana Veta în naivitatea ei, vei fi combătînd d-ta turbat,

Cumparați Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

dar nu e cinstit cum combați.

Pe c. c. Iancu Caragiale 'l cunosc, că e și dumnealui dela noi din Ploești și'l cunosc cînd d-ta, musiu Ionescule, umblai călare pe băț, și încurcai zmeurile la copiii. Și deh... să nu te superi... dar de alde Caragiale nu se vinde pe un blid de linte.

Eu ca's femee romanticoasă și citesc și cărți și reviste, și nu numai gazeturi ca jupînu meu și ca nenea Nae, am citit odată că d. Gherea restauratorul de la noi din gară a scris:

„Caragiale prin firea lui n'a putut nici odată să se încovoae și să se plece. Ajuns până la palat, până la prietenia Carmen Sylvei, Caragiale nu s'a dus ambasador la Paris ca Alexandri, ci s'a întors restaurator în strada Gabroveni".

Și apoi dom'le Quintus, zice cocoana Veta, dacă lui Caragiale i-ar fi ars de politică, din cauză că remunerația i-o fi mică și familia mare, nu intra el lad. Take Ionescu în partid, ci se ducea la d-voastră, că aveți și banca națională și creditul rural, bez Vlașca și Teleormanul, sau să ducea la alde d. Marghiloman care, se zice că și-a despăgubit până și plăcerile romanticoase.

— Rezon, zice nenea Ipingescu, care aprobă vecinic pe cocoana Veta—oare nu consimțea și el la onoarea de familist al lui jupîn Dumitrache—și uitase pentru moment că se afla în fața superiorului său.

— Ce rozon, ce de rezon... eu una știu, continuă cocoana Veta în simplicitatea ei, eu am respect pentru c. c. Iancu Caragiale, căci el pe noi femeile, ne-a cabulipsit totdeauna cu onoarea de femei de inimă și de acea nu'l las ca ori-ce scîrța-scîrța pe hîrtie, fie chiar și la gazeta la care este abonat bărbatu meu, să'l insulte. Ei musiu Ionescule, c'alde Caragiale nu face țara mulți într'un veac, dar c'alde d-ta, cîți vrei, terchea berchea, șeapte lei părechea.

— Cucoană, du-te în prăvălie, aci avem lucruri mari de vorbit, spuse jupîn Dumitrache enervat.

— Ce mari? Ce aveți de vorbit? Injurați oamenii și vă lăsați să vă îndruge cai-verzi pe păreți un ăla căruia până eri îi ștergeam nasu cu șorțul meu.

Injurați și pe cine înjurați? Pe un Caragiale! Apoi de treapta lui sunteți voi, la înălțimea lui vă puteți voi ridica?

Și credeți că îndoiala voastră în cinstea lui o să vă fie crezută de oameni? De ce n-a stat conu Iancu Caragiale cu un Filipescu... pentru că nu-l putea suferi și pentru că i-a spus-n față: „Nu te pot mistui dom'le..."

Și cocoana Veta intră în prăvălie.

Jupîn Dumitrache nu știa cum să-și exprime scuzele sale.

— „Să mă pardonați, d-le Quintus", vă rog să mă pardonați, minte de femee".

— Rezon, spuse Ipingescu.

D. Ionescu-Quinius tăcea.

In minutele acelea își aduse aminte calea pe care o parcursese în viață, se vede cît e de mic, cît e de naiv și fără duh, că și o femee ca cocoana Veta putuse să-l amuțească.

Și după ce șopti „nu face nimic, nu face nimic, fie care cetățean și cetățeană au libertatea de a gîndi".

— Rezon, adaugă nenea Ipingescu și amîndoui dispărură într'o stradă laterală, pe cînd copii mahalagiilor țipau:

— Uite nenea Rică, uite nenea Rică...

— Care Rică mă, întrabă supărat de odată nenea Ipingescu.

— D. dipotat Ionescu-Quintus.

— Aprob pozitiv.

— Cum și d-ta nene Igingescule?

— Să pardonați, d-le deputat... dar știți, gura păcătosului adevăr grăește, o îndreptă nenea Nae. D.

VILIGEATURA

Din Slănicul-Moldovei

Și anul acesta, din ce în ce vine lume foarte multă.

Corpul medical se compune din d-nii dr. Brăescu, director al stabilimentului de hidroterapie, d-șoara dr. Aronovici și d-na dr. Dochman, asistente la stab. de inhalații, dr. C. Missir, medic sanitar, d-șoarele dr-de Rojniță și Forăscu, asistente la stab. de hidroterapie secția d-nilor dr. I. Tatos și dr. Alex. Țaicu asistent la stab. de hidroterapie secția barbaților. La 1 Iulie va sosi și d. dr. L. Russ.

— D. V. Morțun, ministrul lucrărilor publice se va stabili pentru cîtva timp aci. D-sa și-a rezervat camerile 6 și 12 de la hotelul Racovitza.

— Pînă acum au sosit aci: Generalul Bengescu cu d-na București, C. B. Pennescu Iași, dr. A. Brăescu Iași, căp. Claos Iași, Dim. A. Moruzzi Iași, Maria Vasiliu Iași, N. Diaconescu Iași, V. Botezanu Galați, C. Vasilatos Ploești, D. G. Allexa Iași, Archidiacon I. Popescu Buzeu, V. Axente Dumbrăveni, d-na Ortansa dr. Samfirescu Iași, D. Gabroveanu cu fam. Băilești, Amalia Niculescu Brăila, fam. Dima Brăila, Carol Renert Doftana, C. Chiriițescu Focșani, Ad. Blumenfeld Iași, Econom V. Darie Dobreni, V. Decusară cu fam. Buzeu, Iliescu Filipeanu București, Gh. Popovici cu fam. Vaslui, I. Linos Galați, Gh. Găvănescu Slatina, Simion H. Bogdan Focșani, Marin Ionescu R.-Sărat, D. S, Tujan Tecuci, Natalia Dobreanu Iași, I. Botez cu familia Tecuci, N. Vătășescu București, Gh. Simionescu Botoșani, Ioan C. Velican cu d-na Tg.-Jiu, M. Zweker București, V. Ciomac Botoșani, Roza Lewenter București, Chr. Voicu Galați, Octavian Popp Constanța, Vasile Ralea, Huși, Em. Sihni Iași, Maria și Alexandrina Pascariu Tg.-Neamț, Pekea Alexandrescu cu D-na și D-șoara Iași, Maior Ed. Coroi București, Ioan Botescu cu D-na Tg.-Ocna. Leon Tataru Roman, Wilhelm Bergman cu D-na Tulcea, Eugen Ghyka-Budești Roman, Th. Morțun Bacău, Dr. Christea Missir cu familia Iași, Grig. N. Cicei Brăila, C. Grossu Iași, D. Octav Ștefăniu cu D-na Iași, Nicu I. Juvara Berlad, I. Grünfeld Focșani, Ilie Eliad Alexandria, P. Sudețanu cu fam. Calarași, Leon Daici Bucur. Gh. Bănălescu Ciocănești. Solom. Leibovici Tulcea, Grig. M. Missir cu fam. Botoșani, Victoria Dimitrescu Ploești, Const. Leon Bacău, Eufrosina Cherciu Iași, Mihai Ștefan Bacău, Dim. Burghelea cu D-na Iași, Lili Marinescu Iași, Agl. Lăzărescu Iași, Aristide Bontăș cu D-na Roman, Gh. Popescu cu D-na Berlad, Hugo de Ronov cu D-na Buzeu, Preotul Grigore Goagă Tg.-Ocna, D. M. D. Racoviță cu D-na Focșani, Ecom. I. Burcă București, Anghel Crețu Berlad, Maxim Nicolaescu cu fam. Corabia, Dimitrie Dimitrescu cu D-na București, D. F. Chiriac Berlad, Maior Al. Cottescu cu D-na Bacau, Ioan Nancescu București, Al. Racoviță cu D-na Berlad, Ecat. Florescu Dumbrăveni, Iacob Anghelovici București, Ioan Nancescu București, Eugenia căpit. Constantinescu Bucur. Elena Blidescu Vaslui, Nalvila Vrânceanu Vaslui, Preot I. Pârvulescu Gorj, Maria Theodorescu Focșani, Pavel Chiricuța cu familia Berlad, Jorj Munteanu cu fam. Berlad, Ioan Ciocârlan Păunești, Ioan Bogdanovic, cu soția Dorohoi, Ivan N. Jordanescu cu fam. Brăila, Arhimandrit Teofan Ionescu M-tirea Durău, Elena Brănișteanu cu D-ra Brăila, Necul. A. Siroiu Tecuciu, I. D. Mihaileanu cu fam. Focșani, Carol Reis, Focșani, D. S. L. Leibovici Tulcea, Iorgu Neculau cu fam. Tecuci, Neculai Corcioavă cu fam. Docani, Iul. Calus Bucur. Radu Tudor, Pașcani, D. Const. Popescu cu fam. Chișinău, Paraschiva Haimangiu Brăila, Dum. Eftimiu cu fam. Ploești, Const. Arseni cu familia Constanța, Eugenia Popovici Bucur., Elena Liciu Iași, Preotul Gh. Petculescu Calafat, Mihail F. Stănoi Calafat.

Litere-Științe-Arte

Kneipp. In apropierea orașului, în cunoscuta localitate frumos situată și fermecător adumbrită de pădure —la Strunga—se va face astă vară o nouă și interesantă încercare medicală: cura lui Kneipp.

Numele fostului apostol de la Wörishofen al părintelui Kneipp e atît de popular în tot universul în cît a defini în ce anume constă cura de apă rece, după sistemul Kneipp, e complect de prisos.

Pe cît știm, o experiență în stil mare a acestui sistem de... hydroterapie—redusă la proporțiile simple și rustice—nu s'a făcut la noi în țeară. Mai curînd în ultimii ani s'a introdus cu zgomot de fanfare, hydroterapia modernă, complexă și complicată, acele mii de minuțioase forme ale dușurilor „calde și reci", cu instalații variate, luxoase și formidabile, menite a impresiona în chip viu imaginațiile, precum și este necesar în primul rînd. Cura lui Kneipp a dat îndărăt; credința în celebra metodă a preotului a slăbit din ce în ce, în lipsă de încuragiare din partea oamenilor de știință și în lipsă de instalațiuni.

Iată de ce ne pare interesantă știrea că la Strunga se va relua o asemenea încercare dîndu-i-se proporții însemnate. Se prea poate ca sistemul să se bucure încă la noi de frumoase succese, căci el izvorește din aplicațiuni ale elementului natural—apa—și se sprijină pe o lege eternă și invariabilă: bunul simț.

Se cunosc din ce în ce mai multe detalii asupra surprinzătoarei alegeri de la Academia Franceză, unde a fost ales ca secretar perpetuu bătrînul Thureau. Dangin, unul din cei mai obscuri ai Academiei.

Intr'o recentă anchetă întreprinsă de reviata „Censeur" s'a constatat că după Marchizul Costa de Beauregard cel mai neînsemnat nemuritor între cei patruzeci este tocmai Thureau.

Dangin care în ultimii ani a reușit să-și asigure bunavoința elementelor reacționare din sinul Academiei.

Cu toate aceste în ziua alegerei curentul era pronunțat antidemocratic așa că nici nu s'a mai susținut candidatura lui Jules Claretie. Dintre cei 36 Academiciani în viață, trei „democrați" n'au încă drept de a alege: Poincaré, Charmes, Richepin; apoi au lipsit cinci ai „stîngei": Anatole France, Rostand, Lavedan, Dangin a putut întruni chiar de la primul „tour" un număr de 20 de voturi. Claretie a votat pentru bătrînul senator Mézières.

*

Publicistul rus W. Posse, fost marxist și astăzi un fervent sindicalist face o curioasă propunere în revista „Trushennik" (Lucrătorul) și anume. Cu ocazia jubileului lui Tolstoi el cere ca societatea rusă să consacre, în onoarea jubileului, banii ce-i cheltuește pentru „plăceri sexuale" în folosul uniunilor cooperative.

El face propunerea cu toată seriozitatea și ea e discutată în diferite publicațiuni, ca un omagiu bătrînului antisensualist, Leon Tolstoi.

*

Herodot ne vorbește că faraonul Nechao a trimis vase egiptene de au făcut călătorii în jurul Africei. Acuma muzeul Guinet a cumpărat un Scarabeu mare pe care Nechao a scris istoria acelei călătorii.

Se vede că Nechao al II-lea a trimis ca să se facă astă călătorie; că vasul s'a întors tot pe apă, după ce a înconjurat Africa și că faraonul a primit pe căpitan la Barbatis. (O fi Bubastis), de unde e și Scarabeul.

Alt scarabeu aflător la Bruxelles ne dă mijlocul de a afla că s'a făcut călătoria în anul al 12-lea al domniei lui Nechao al II-lea (599 înainte de Hristos).

*

Despre nazalizare și rotacism de Alexie Procopovici, memoriu prezentat Academiei Romîne.

In acest studiu autorul tratează chestia întunecării vocalelor urmate de nasalele *n* și *m* singure sau în grup. (n, n+cons, m, m + cons) = bonus, (bun) campus, (cimp) dar annus (an). Nazalizarea s'a născut în regiunile Daciei și autorul voește să scoată din acel fenomen fonetic un nou argument pentru continuitatea elementului romînesc în Dacia Traiană.

Dintre elementele slave foarte puține au fost atinse de nazalizarea romînească, *iusurile* (en, on). = muncă, răspântie.

Rotacismul n'a fost general la toți romînii.

Informații

● Un ziar junimist — care n'are cititori a declarat că banchetul, care va fi oferit Dumineca șefului partidului—nostru—nu va avea loc; un ziar liberal afirmă că banchetul nu va avea succes.

Noi afirmăm că banchetul va avea loc, Duminică, iar în ce privește succesul, se va vedea mai târziu,

● La examenul de maior, ce s'a ținut zilele trecute în tabăra Șipote, au reușit D-nii Căpitani: Coculescu și Flor, din regimentul 7 roșiori și Metz din reg. 8 roșiori,

● **De la consiliul comunal.**—Eri la orele 4 și jumatate, membrii consiliului comunal, s'au întrunit în ședință extraordinară, sub presidența d-lui N. Gane, primarul orașului.

Consiliul se ocupă cu mai multe credite și admite: un credit suplimentar pentruplata unor datorii de cancelarie pe anul trecut; un credit de 200 lei pentru venirea în ajutorul unui olog; un credit de 1125 lei pentru cumpararea unui cazan la abator, spre a servi la opărirea mațelor; un credit de 146 lei, pentru repararea etuvei de desinfectare, un credit de 1711 lei pentru niște furnituri la serviciul curățirei străzelor; un credit de 345 lei, pentru plata medicamentelor furnizate de farmacia dr. Fabini; un credit de 7739 lei pentru plăta luminei electrice pe luna Martie; un credit de 573 lei pentru repararea cazanelor etuvei și un credit de 462 lei plata ovăsului pentru caii comunei. Deschiderea unui credit de 4460 lei pentru plata lemnelor furnizate de d. Neron Lupașcu în 1907, se amînă.

S'a fixat un onorar de 2000 lei d-lui avocat Dimitriu, pentru apararea intereselor comunei.

Consiliul admite scutirea de taxă a tinerilor Cheffneux și D. Andriescu pentru o serbare ce o vor da la grădina Copou, în scop de a face o escursiune în Italia.

● **Deficite.**—In primele 2 luni ale anului financiar curent încasările la C. F. R. s'au soldat cu un deficit de 654552 lei față cu anul trecut. Dacă proportia se păstrează vom avea la finele anului un deficit de circa 4 milioane lei. Cum, însă, vin luni de exportul cerealelor, noi credem că încasările la C. F. R. se vor solda cu aproape 8 milioane deficit

● Dintre învățătorii autorizați de a face escursiune în țară și Transilvania este și V. Dorin, de la Romînești-Iași. Acesta este învățătorul, care a introdus cursul primar rural pe serii, adică classele superioare dimin-ața și clasa I deamezile. D. Haret, generalizînd sistemul, a avut de efect că n'a sporit învățămîntul, ci l'a slăbit, căci copii au eșit mai slabi la carte și socoteli.

● **Din Răducăneni** (Fălciu).—Politica la Răducăneni e în toiul ei. Nu se face în Huși atîta politică cîtă se face în tîrgușorul Răducăneni. Aici partidele sunt bine definite, tendințele lor bine arcuite și luptători nu lipsesc. Nu e prefect de Falciu, care să nu aibă în întâia lui grijă de a regula politica Răducănenilor.

Primar la Răducăneni e bătrînul D. Goian, ctitorul ziditor al prea frumoasei biserici din Bazga, sat învecinat. Acest Goian a izbutit să se aleagă în opoziție contra candidaturii oficiale a lui P. Bogdan și prefectului Pavel Michiu.

Casată alegerea s'a ales apoi supt prefectura d-lui T. Cerquez și a rămas primar până azi adică a slujit 16 luni cu d. dr. N. Lupu. Astăzi d-sa nu mai poate sta în fruntea comunei, și demisia dată pe motive pe boală n'a fost acceptată de prefect.

Vom avea dar în curînd o comisie interimară în cap tot cu d. P. Bogdan, avocat, căci d-sa ține foarte mult la primărie, de și nu tot cu aceiași rîvnă ține primăria la d-sa.

● **Banchetele d-lui Mișu Cantacuzino.**—Excelentul nostru confrate „Dunărea din Calarași, publică sub titlul „un proces frumos", următoarele:

In ziua de 13 c., s'a desfășurat la judecătoria din Călărași procesul intentat de d. Parasch v Tiliucă contra d-lor P. Sfetescu, P. Toncescu și Al. Bădulescu cari cu ocazia banchetului oferit de d-l Mișu Cantacuzino la alegerea sa de deputat, au făcut la prăvălia d-lui Tiliucă datorii cu tratarea alegătorilor în numele și cu autorizația d-lui Cantacuzino, datorii pe cari acesta nu vrea să le achite.

De altfel e știut că d. Cantacuzino a mai fost dat judecății pentru neachitare de datorii.

De la început ilustrul bărbat de stat (?!). Pascal Toncescu a ridicat incidentul de incompetență; incident care a fost respins.

Apoi luîndu-se interogatorul d-nului Toncescu, acesta asvîrlea niște răspunsuri echivoce ca să inducă judecata în eroare că adică d-sa nici n'ar fi fost în acea seară la d. Tiliucă. Strîns cu ușa de d. Negruț Dimitrescu avocatul d-lui Tiliucă, d-nul Toncescu face complecte mărturisiri.

D-nul Sfetescu declară că a fost la banchet și a băut aproape cît d-nul Toncescu, dar n'a comandat de loc.

D. Tiliucă a cerut proba cu martori ca să'și dovedească pe deplin acțiunea; d-l Al. Bădulescu a cerut chemarea în garanție a d-lui M. Cantacuzino.

Ambele cereri au fost admise.

In urma lamentațiunilor d-lui Sfetescu că e păcat să fie adus din București în toiul căldurilor însuși d. Negruț cere scoaterea din cauză a d-lui Sfetescu, cerere care iarăși a fost admisă.

Procesul s'a amînat pînă se va timbra la administrația financiară o chitanță presentată de părți.

● In ziua de 29 Iunie va avea loc în grădina berăriei Zimbru o frumoasă serbare de vară organizată de comercianții din orașul și județul Iași, în beneficiul societății lor.

● D-na dr. Elena colonel Bălteanu, medic secundar al spitalului din Botoșani, a obținut un congediu de 3 luni în care timp va fi înlocuită de d. dr. Chiriceanu.

● Următorii studenți în medicină au absolvit anul al III-lea:

Pandele Elena, Goldenberg Willi, Adler Saly, Otoi Haim, Trufinescu Neculai, Radu Emil, Ghețcu Leon și Gheorghiu Mihai.

● Din Fălticeni ni se comunică că alaltăeri seara, pe munții Dorna, a căzut zăpadă.

A nins timp de aproape jumătate de oră.

● D. A. Manole, învățător la Hermeziu, a fost transferat la școala mixtă din Tăutești: d. Marin Țuchel, învățător de la Tureatca, județul Dorohoiu, a fost transferat la Hermeziu, în locul d-lui Manole.

● Alaltă-eri s'a terminat examenul de fine de an la școala de moașe de pe lîngă institutul, Gregorian din localitate.

Mîine se va da rezultatul.

● **Măsuri sanitare.**—Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a trimes următorul ordin circular primăriei locale și tuturor celorlante din țară cu privire la higiena alimentară:

Domnule Primar

In sezonul călduros: cărnurile, peștele și în genere ori ce produs de natură alimentară, se alterează foarte repede dacă nu sunt păstrate în bune condițiuni. Adesea ori unii negustori pun în comerț aceste produse fără nici un scrupul, diminuindu-le chiar prețul și căutînd să le sustragă de la control.

Pentru a preîntîmpina acest mare prejudiciu la higiena alimentară, vă rugăm domnule primar, să binevoiți a lua cuvenitele măsuri ca d-nii negustori și în special măcelarii *să aibă răcitori sistematice* pentru conservat carnea în timpul verei și ca în regulamentele locale pentru deschiderea de macelării să fie prevăzută în genere această clauză, *fără de care să nu se permită deschiderea.*

De asemenea în halele ce apartin comunelor să se instaleze asemenea răcitori, întru cît abatorniile nu au frigorifere sistematice.

Cunoscînd interesul în solicitudinea ce arătați higienei publice, așteptăm domnule Primar, ca să vedem cît mai în grabă adus la îndeplinire acest desiderat.

● **Examenele de capacitate.**—După cum am anunțat azi au început în toată țara examenele generale, la care trebue să fie supuși elevii și elevele școalelor secundare, după promovarea lor din ultima clasă de gimnaziu, liceu sau școală secundară de fete gradul I sau al II, în scop de a dovedi mai ales influența studiilor făcute asupra formărei cugetărei lor.

Aceste examene vor ține până la 25 Iunie inclusiv, chiar în școala respectivă în fața unei comisiuni compusă din 5 membri numiți de minister.

Relativ la examene, d. ministru al instrucțiunii publice a luat anul acesta dispoziția ca să figureze obligatoriu dirigintele ultimei clase în comisia de examinare, cu scop de a cunoaște adevărata valoare a candidaților.

De asemeni s'a dat libertate comisiunei, la unele probe, de a alege între deosebitele modalități de examinare; aceasta spre a da profesorului respectiv putința de a pune în acord proba de examen cu metoda urmată, și din acest punct de vedere, ministerul ar dori să cunoască îndreptățirea preferinței comisiunei în aceste cazuri.

D. ministru a mai făcut cunoscut președinților comisiunilor ca la terminarea examenului să facă un raport ministerului.

La finele anului curent școlar acest raport are o deosebită importanță. Anul acesta se împlinesc 10 ani de la aplicarea legei învățămîntului secundar și superior și elevii cari se presintă de astă dată la examenul de absolvire sunt formați complect prin programele și cu spiritul preconizat de această lege. Ținînd seamă de această împrejurare, d-nii președinți ai comisiunilor vor trebui să releve în raport mai de aproape calitățile și insuficiențele ce li se par că se prezintă demne de remarcat, atît în organizarea examenelor cît și mai ales în gradul în care membrii corpului didactic s'au pătruns de spiritul nouei organizații.

In această privință, ministerul ar dori ca președinții mai tineri să facă comparațiuni cu timpul cînd ei au trecut prin liceul vechiu cu sistemul său de examene; cei mai în vrîstă cari au mai fost însărcinați să rezolve examene de absolvire în anii precedenți, să consemneze observațiuni și reflecțiuni ce le prezintă experiența lor mai îndelungată.

● Primăria orașului Focșani a însărcinat pe d. inginer A. D. Pastia, din localitate, cu lucrările de instalarea luminei electrice în acel oraș.

DIVERSE

— Aflăm cu plăcere că d-na Marie Fedy Stihhy profesoară la școala profesională „Reuniunea femeilor Romîne", a dat naștere unei drăguțe fetițe care a primit numele Mărioara.

Să-i trăiască.

— Eri seara a avut loc o întrunire a lucrătorilor tipografi din localitate, la sediul societății „Jubileul Carol I", unde au decis înființarea unei societăți de ajutor reciproc, alegîndu-se pentru acest scop, un comitet provizoriu compus din d-nii: Ioan Alexandrescu, B. Brociner, Mihail M. Bogdan, Vasile I. Alexandrescu, Ioan Zotta, Gh. Bottescu, Mihail Niculy, și Ioan Ciorinciuc.

— Un început de incendiu s'a declarat eri după amiazi în strada Asachi No. 11, la d. Stoianovici.

Focul a fost stins la timp de locatari.

— Serbarea organizată de societatea funcționarilor tramvaiului în seara de 7 Iunie, în grădina Copou a produs un beneficiu net de 453 lei.

Eri, d. președinte al societății, Alex. Mihail a trimis din acest beneficiu suma de 100 lei, „Vetrei luminoase".

— Amintim publicului, că mîne seară Sîmbătă va avea loc la Copou serbarea organizată în beneficiul seu de muzica regimentului 13 Stefan cel mare, care din cauza timpului nefavorabil n'a putut avea loc la 14 Iunie.

Ultime informaţii

● D. Dimitrie A. Grecianu a plecat alaltăieri la Bucureşti cu gîndul ca să reguleze echivocul ce există privitor la ziarul local *Evenimentul*.

D. Grecianu a cedat, precum se ştie, pretenţiunei carpiştilor ca ziarul să nu se mai întituleze „organ al partidului conservator".

Cu toate acestea atît carpiştii, cît mai ales, d. M. B. Cantacuzino, prezidentul, continuă să se desintereseze de ziarul local.

Avocatul Henri Suţu, care ţine locul d-lui Meisner, casierul clubului, venind la d. Cantacuzino, ca să cotiseze pentru ziar, a fost refuzat.

Junimiştii vor să dispară „Evenimentul" şi să apară un ziar nou: *Timpul*.

Greceniştii susţin ca să nu dispară „Evenimentul", ci să se reorganizeze la toamnă.

Vom vedea ce respuns va aduce d. Grecianu de la centru.

● O comisie de liberali fruntaşi a plecat ieri seara la Bucureşti, ca să comunice d-lor D. A. Sturdza şi I. I. C. Brătianu, faptul, petrecut cu vre-o şase septămîni în urma: alegerea d-lui Stere.

D. Gr. Buiciliu, care era ales în comisie, n'a plecat, sub pretextul că are afaceri la credit. Din cei plecaţi fac parte, d-nii: doctor Botez, Pennescu, Stravolca, Tomida, prefectul oraşului şi prefectul judeţului.

Comisia urmează să fie primită astăzi de primul-ministru.

● D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, a plecat aseară cu trenul de 9 şi 5 la Bucureşti.

D-sa va presenta ministrului de interne tabloul complect de noua împărţire a comunelor şi plăşilor din judeţul nostru, în vederea punerei în aplicare de la 1 Iulie a nouei legi de organizare comunală.

După noua împărţire ce s'au făcut urmează ca pe ziua de 1 Iulie, din cele 44 de comune, în 33 să fie disolvate.

● Numirile de inspectori comunali se vor face pe ziua de 1 Iulie.

La noi în judeţ, vor fi numiţi 6 noui inspectori.

Se zice că d. Kernbach ar şi fi înlocuit lista celor ce urmează a fi numiţi, cu toate că cei care s'au prezentat la concursul de inspectori comunali, prin urmare şi acei ce 'i are d. Kernbach pe listă, n'au terminat încă concursul.

● La şcoala normală de învăţătoare, de sub direcţiunea d-nei Agripina Buţureanu, au reuşit la teză toate elevele absolvente a şcolei care trec examenul de capacitate.

Iată numele lor în ordinea alfabetică: Valeria Banu, Olimpia Burghelea, Elisa Butescu, Mărioara Ciochici, Ecaterina Costinuc, Ştefania Dimitriu, Aurora Ghidionescu, Mărioara Hianu, Aristie Hordilă, Elisa Hinţescu, Aspasia Ionescu, Elisa Jalba, Natalia Leontescu, Maria Mandinescu, Parmena Mironescu, Eleonora Nourescu, Jenny Petrow, Lucreţia Popescu, Lenuţa Popovici, Virginica Sebastian, Mărioara Stănescu, Lenuţa Ştefănescu, Eleonora Vasilescu şi Laura Tomaziu.

Eri au avut loc oralul, începînd cu dizertaţie şi desemn.

Ca subiect al dizertaţiei şi-a dat „Bogăţia minieră a României".

Au ţinut dizertaţie elevele din seria I-a şi anume: Aurora Ghindeanu, Ecaterina Costiniuc, Valeria Banu, Olimpia Burghelea, Elisa Butescu, Maria Ciochici şi Ştefania Dimitriu.

După amiază elevele au avut preparaţie iar azi dimineaţă vor fi ascultate elevele din seria a II-a.

Examenele vor ţinea zile.

Duminică se va întruni comisiunea examinatoare spre a fixa subiectele de probă practică pedagogică, care va începe de Luni.

Comisiunea examinatoare a absolventelor şcoalei normale de fete se compune din d-nii Dimitrie Pompei-preşedinte, Mihail Tomida, Constantin Botez.

● Astă-zi s'a început examenul pentru notari.

S'au mai înscris încă doui candidaţi, aşa că acum sunt 24. Examenul se ţine în localul şcoalei primare „Gh. Asachi".

Comisiunea exminatoare se compune din: directorul prefecturei, primarul procuror şi d. dr, Iuliano din partea, consiliului general.

● I. P. S. S. Mitropolitul Parţenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei a plecat aseară în capitală.

● D. Tedor A. Badareu, fiul mai mare al fruntaşului nostru, d. A. A. Badareu, a trecut ieri, cu laude, examenul de licenţă în drept, la Paris.

● D. Em. Cucu-Starostescu, fost inginer şef al judeţului Iaşi, actualminte la Ialomiţa, a fost mutat la Neamţu, şef al serviciului de poduri şi şosele.

● Strada Romînă se va numi în viitor—strada Lascar Catargiu, iar strada Primăriei—strada George Mîrzescu.

Cei de la primărie s'au gîndit întâi să satisfacă vanitatea d-lui Gane şi pe urmă se gîndesc şi la acei, cari merită, în adevăr asemenea distincţie.

● Călătorii pentru trenul de Dorohoiu care au plecat eri dimineaţă de aci, au observat un fapt curios şi puţin obişnuit.

Intr'un compartiment de clasa I-a a fost aşezată o masă cu 6 tacîmuri, iar al doilea compartiment a fost închis şi ţinut la dispoziţia unor călători speciali, aşa că restul călătorilor destul de numeroşi acum cînd părinţii au venit să'şi ieie copii de pe la şcoli, n'au avut de cît un singur compartiment de clasa I-a.

Călătorii nedumeriţi cercetînd rostul măsurilor luate au aflat că cu trenul de 8.30 din Bucureşti, soseşte d. Haret pentru a'şi continua călătoria pe linia Iaşi—Dorohoiu.

Care însă nu fu mirarea călătorilpr cînd văzură că în locul ministrului Haret şi al suitei, au luat loc în acele două compartimente cîte-va d-ne şi doui d-ni, unul înalt şi brun, iar celalt mic şi spîn.

Dar, nu numai călătorii au fost nedumeriţi, ci şi personalul de tren, căci conductorul întrebînd pe unul din d-ni:

Dar d. ministru Haret n'a venit?

A primit răspunsul din partea d-lui cel brun:

— Eu sunt ministrul Haret.

Nu noi avem calitatea de a cerceta cine sunt acei care se prezintă ca fiind miniştri ai ţărei romîneşti. Credem însă că fie ce miniştri veritabili sau nu, n'au dreptul să'şi creeze comodităţi exagerate în vagon în dauna călătorilor care plătesc şi au dreptul la locurile lor în compartiment.

● In astă-seară Vineri are loc la grădina „Zimbru" frumoasa serbarea organizată de cercul medicilor şi farmaciştilor din localitate.

Tot ce Iaşul are mai distins şi-a dat întîlnire la această serbare.

La sfîrşit va fi dans.

● Şeful poliţiei din Tg.-Frumos a continuat eri cu cercetările în afacerea incendiului din acel tîrg, care a distrus 18 case.

Cercetările au stăbilit pînă acum că focul a luat naştere de la casele Haiei Leizer Frisch, din strada Cuza Vodă No. 134.

Cea mai mare parte din cei ale căror case le-au fost distruse, au rămas pe drumuri fiind familii sarace.

● Pagubele pricinuite de incendiul din Tg.—Frumos au fost evaluate la 80000 lei.

Din cele 18 case care au ars, numai 6 erau asigurate.

● De astă-zi dimineaţă a sosit în localitate în interes de serviciu, d. maior Dimitrescu din serviciul intendenţei Ministerul de rezboi.

● D-lui Vasile Greceanu, portărel pe lîngă tribunalul Iaşi, i s'a acordat concediu de la 1 Iulie—1 Septembrie.

● **Judiciare.**—Iată nuoi detalii în chestia escrocărei tînărului Macri: după ce a intervenit împăcarea în senzul că ipoteca de trei zeci mii lei a fost redusă la şase mii lei, parchetul a urmat cu cercetările şi a însărcinat cu ancheta pe serviciul de siguranţă.

D. Brief, şeful serviciului, a aflat de la d. Marcopol, un prieten al lui Macri, că acesta n'a primit de cît nouă sute lei. In una din zile, şeful siguranţei era faţă cînd cofetarul Alexiades 'i zise lui Macri: „de ştiam că va fi aşa, nici nouă sute lei nu ţi-aşi fi dat".

Afacerea acum ie la parchet şi luni dosariul va fi înaintat judelui-instructor.

— Rabinul Niemeromer a refuzat să asiste şi la alte prestări de jurăminte mare-judaico.

— Camera de punere sub acuzare a respins astăzi apelurile celor patru complici în afacerea Fodianer din Piatra Neamţ.

● *Astă-zi la orele 5 d. a. se va întruni Senatul universitar împreună cu consiliile profesorale ale tuturor facultăţilor, în sala Senatului uniiversitar. D. rector va proceda la cetirea dărei de seamă despre mersul universităţei în întregul an şcolar şi va comunica măsurile ce crede că ar fi de dorit a se lua pentru anul viitor.*

Apoi se va supune discuţiei propunerea decanatului facultăţ i de ştiinţi de a se înfiinţ i pe lîngă acea facultate o şcoală de electricitate.

● Corpul de grăniceri a intervenit la prefectura noastră de judeţ să puie în vedere autorităţilor comunale să ia măsuri ca locuitorii care construesc case pe locurile din marginea Prutului să nu înceapă ogrăzile de cît la 10 metri departe de la malul Prutului.

Aceasta pentru siguranţa statului în ceia-ce priveşte contrabandele şi contravenientele, şi ca grăniceri să poată executa serviciul de patrule ăau şefii lor să poată face controlul.

● Febra tifoidă care bîntue cu mare furie în Capitală, cată să facă şi o victimă cu totul distinsă: d. George Buzdugan, consilier la Curtea de Apel de Ilfov, se află greu bolnav de tifos.

Vestea va produce durere cu atît mai mare, cu cît d. Buzdugan este cel mai bun magistrat din Romînia.

Dorim ca bolnavul să doboare boala şi ca magistratura noastră să se poată mândri încă multă vrema, de o podoabă cum este, în larga acceptiune a cuvîntului, distinsul consilier al Curţei de Apel de Ilfov.

● In ziua de 1 Iulie vor pleca din localitate, spre a face lucrări de stat major între Podul-Iloaie—P.-Neamţ 53 de ofiţeri, şi anume: Comandantul corpului IV de armată, comandanţii de regimente, comandanţii de divizie şi brigăzi.

Ei vor fi întovărăşiţi numai de 120 soldaţi.

● In casa cu No. 60, strada Zugravilor, s'a declarat ieri al doilea caz *mortal* de scarlatină. Cu toate acestea, serviciul sanitar comunal, asupra defectuosităţei căruia am insistat zilele trecute, n'a luat nici o măsură de desinfectare sau de izolare.

Se pare că serviciul medical comunal este gelos de succesele celui din Bucureşti.

● Aflăm cu plăcere că tînărul Emil V. Radu, fiul amicului nostru V. I. Radu, a trecut ieri cu deosebit succes examenul pentru doctoratul al doilea la facultatea de medicină din localitate.

● **Rezultatul examenului particularilor.** — Iată rezultatul examenului elevilor preparaţi în particular, precum şi a elevelor preparate în institul liceal de d-şoare „Humpel", în ceia ce priveşte clasele a VIII-a şi a IV-a.

Promovaţi clasa VIII-a: Cosmovici L. L., Negrea T. I., Petrescu C., Reiter Cecilia, Spitzer Adolf, Smîdu Virginia.

Corigenţi: Ciobanu N., la limbele Franceză şi germană; Dimitriu Ioan la limba Germană şi Filosofie; Panaintescu A. la limba Franceză; Rosenblatt B. la Filosofie şi Şt. Naturale; Rasner A. la Şt. Naturale şi Toni M. Alex. la Germană şi Flosofie.

Promovate clasa VIII (Humpel): Bradu Constanţa, Cancicov Margareta, Damaschin Ca elia, Eraclide Ştefania, Găluşcă Maria, Motăş Val ntina, Popovici Emma, Popovici Ana, Ştefănescu Maria, Ştefănescu Lucia şi Maxim Maria.

Promovaţi clasa IV: Buchman Gheţel, Ghyka I. Gheorghe, Popovici Acontz Sofia, şi Vizante Dimitrie.

Corigenţi şi repetenţi: Duca P. M. repetens; Ghica Gr. Al., corigent la limba germană; Irimescu Spiridon repetent şi Moise Isidor repetent.

Promovate cl. IV (Humpel): Boghen Lucia, Fingherhut Ana, Filipescu Adela, Popovici Elena, Pennescu Elisa, Protopopescu Maria, Stănescu Georgeta, Sevastas Ecaterina, Voişel Maria şi Gîrcineanu Corina.

Corigente: Boteanu Eliza la Matematică, Pavelescu Olga la Matematică şi Germană; Leon Corina la Matematică.

Promovaţii şi promovatele din clasele a VIII-a şi a IV-a au început astăzi examenul de absolvire.

*

Celelalte clase au avut astăzi ultima zi de examen, la Muzică.

Mîine se va da rezultatul probabil şi la aceste clase.

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Atragem atenţia numeroşilor vizitatori ai teatrului Cinemătografic Pathé Freres (grădina Cuza Vodă) că astă-seară Joi 19 Iunie se desfăşoară un program nou compus din cele mai frumoase şi cele mai noui sujete. Intre alte noutăţi de senzaţie el cuprinde frumoasa dramă: Fiica ţaranului, Sporturile multiple din Chamounix, un mare număr de comedii precum: Coate-goale la închisoare, o întîmplare hazlie la cinematograf, cum e aparat Parisul eontra incediului etc. etc. S'a reluat apoi, după îndemnul tuturor: Acuzarea, Condamnarea şi reabilitarea capitanului Dreyfus, întreaga desfăşurare a celebrei chestiuni.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 20 Iunie

Banchetul de Duminică

— *Amănunte* —

Bucureşti. Deşi la început era vorba ca la banchetul în onoarea d-lui Take Ionescu să nu participe de cît 1000 de persoane, numărul s'a rîdicat acum la 1500—de şi din provincie nu vor lua parte de cît foştii deputaţi, senatori, primari şi prefecţi. Comitetul a fost nevoit să admită din Capitală un număr anumit din fie-care culoare, căci altfel numai numărul celor din Bucureşti ar fi depăşit cifra de 1500.

Vor fi zece mese dealungul grădinei, din care cea din mijloc va fi prezidată de d. Tache Ionescu. Celelalte mese vor fi prezidate de foştii miniştri, foştii preşedinţi şi vice-preşedinţi ai corpurilor legiuitoare. La capetele opuse ale meselor vor lua loc şefii de culoare din Capitală.

Invitaţii se vor afla în localul grădinei şi vor ocupa locurile cel mult la ora 7 şi jum., căci la ora 8 banchetul va începe.

*

In privinţa cuvîntărilor şi ordinei în care ele vor fi pronunţate nimic nu s'a hotărît.

Mîine va fi stabilită lista oratorilor.

Tot mîine Sîmbătă şi Duminică dimineaţă d. Tache Ionescu va primi delegaţiunile din provincie.

Urmărirea lui Lemoine

Bucureşti. — Poliţia din Paris a rugat pe poliţia din Bucureşti să nu mai urmărească pe inginerul Lemoine, întru cît are date precise că excrocul se află în drum spre Australia.

Călătoria d-lui Sturdza

Bucureşti.—Ziarul „Reichspost", din Viena, află că, cu prilejul călătoriei sale în străinătate, primul ministru al Romîniei va avea întrevederi cu baronul d'Aerenthal şi cu prinţul de Buelow.

Obiectul întrevederilor va fi chestiunea convenţiilor comerciale cu Austria.

Luptele Romînilor din Ardeal

Bucureşti.—D. Aurel Vlad scrie în numărul de astă-zi al ziarului „Lupta" cu privire la tendinţa Romînilor moderaţi: „Afle agenţii împăciuitori că poporul romîn din Ungaria nu va renunţa nici-odată la năzuinţele sale naţionale, atîta vreme cît fiinţa sa etnică nu va respectată.

*

Pe de altă parte din Oradea Mare vine ştirea că în adunarea generală a consiliului comunal al comitatului Bihorului, a ascultat pe ziua de eri un raport al inspectorului şcoalelor confesionale, prin care acesta comunică cum că învăţătorii romîni neglijează cultura limbei maghiară şi dau copiilor o educaţiune antinaţională. Adunarea a decis să deschidă o acţiune disciplinară în contra învăţătorilor romîni.

Retragerea d-lui general Averescu

Bucureşti.—De şi criza din guvern a fost aplanată şi d. general Averescu a convenit să nu se mai deie nici un comunicat în chestia publicărei memoriilor căpit. Cătuneanu, cercurile oficioase afirmă că d. general Averescu va părăsi ministerul de rezboiu cel mai tîrziu la 15 Septembrie.

Succesorul d-sale va fi d. general Crăiniceanu, şefului marelui stat major.

Procesul ziarului „Matin"

— *Condemnarea ziarului* —

Paris.—In afacerea Humbert în contra ziarului „Le Matin", juriul a adus un verdict afirmativ asupra tuturor chestiunilor. Administratorul lui „Le Matin" a fost condemnat la trei mii franci amendă, 50 mii franci daune interese şi să publice inserţiunea sentinţei în 101 ziare din Franţa şi din streinătate, între care şi „Le Matin".

Duel

Paris.—In urma unui articol publicat în ziarul „L'autorite" un duel cu spada a avut loc între Jouvenel, redactor şef al ziarului „le Matin" şi Paul de Cassagnac, fiul autorului articolului publicat. Jouvenel a fost rănit la braţul drept.

Afaceri greceşti

Atena.—Poliţia din insula Meteleni voind să confişte o luntre a unui supus greg. şi cavaşul consulatului grec opunîndu-se, directorul poliţiei a tras asupra cavasului. Interpretul consulatului italian care era de faţă era aproape să fie omorît de soldaţi. Mai multe arestari au fost făcute printre care cîţi-va supuşi greci.

Ciocnire de vapoare

Las Palmas. — Două gondole spaniole „Lucia" şi „Rosa" s'au ciocnit azi dimineaţă, lîngă Palmas. „Rosa" s'a înecat şi „Lucia" are grave avarii. Nu se ştie dacă sunt şi victime.

Procese ungureşti

Oradea-Mare.—Autorităţile Comitetului din Bihar au deschis o anchetă desciplinară în contra 47 învăţători greco-orientali şi 8 greco-catolici, sub cuvîntul de a fi crescut copii încredinţaţi lor în trun spirit duşmănos faţă de unguri.

Lista civilă

Lisabona. — Camera urmează discuţia asupra proectului de lege privitor la lista civilă a regelui. Deputaţii Braga şi Costa au combătut acest proect şi Costa a presentat mai multe amendamente care au şi fost admise.

Furtuni mari

Insoovaka—Furtuni violente au fost semnalate din mai multe provincii din Franţa. In regiunea Beance care produce mai cu seamă grîu pentru capitala, recolta a fost devastată, trăsnetul a provocat mai multe incendii, un sătean a fost ucis.

LUCRATOARE

găsesc ocupaţie sigură la

IANOVICI & WECHSLER

— *Iaşi Str. Lăpuşneanu 37, Iaşi* —

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lîngă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lănuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, invită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în atotă ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Gonosan

TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Este un bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede [illegible] şi opreşte secreţiunea, scurtează durata boalei şi preîntimpină complicaţiuni. Doza: 4—5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu pearză ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute doua-zeci şi doua Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

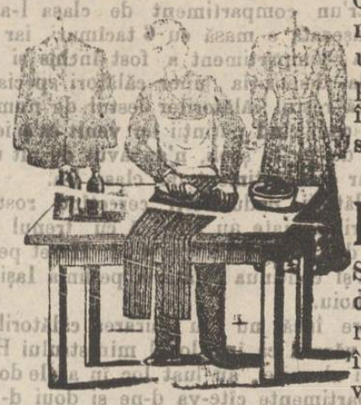

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat: Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît să le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acesta branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856.— Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIE est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic în acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ poţe fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de-ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IAŞI: Farmacie FRATII KONYA.

SIROPUL Dr-lui ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* farmacii

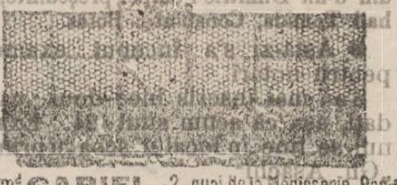

Raym^d GARIEL 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

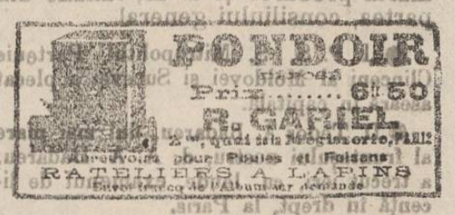

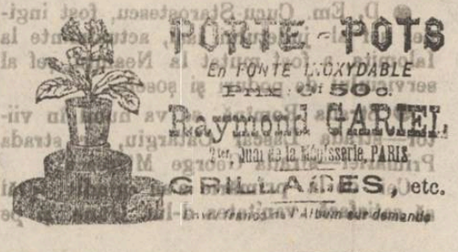

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE.

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 466.—IAŞI, Duminecă 22 Iunie 1908

Gospodăria de la ministerul şcoalelor

Este astă-zi un fapt dovedit că la fie-care schimbare de regim se schimbă şi regulamentul şcoalelor secundare. Şi dacă ar fi numai atît?! Dar chiar sub acelaşi regim politic, dacă se schimbă Ministrul de Instrucţiune, pătimeşte şi regulamentul învăţămîntului secundar. Sub ministerul conservator erau trimestre în număr de trei. Sub liberali au fost cinci bimestre, iar pe viitor vor fi numai patru bimestre. Toate condicile, cataloagele şi ori-ce act făcut pe trimestru au fost date de o parte şi înlocuite cu altele pe cinci bimestre, iar acestea la rîndul lor vor rămâne la muzeu, pentru că vin cele cu patru bimestre.

Şi care să fie motivul acestor porniri modificătoare şi răsturnătoare? Cred şi acum încă, că pentru mare parte întră în această acţiune mulţimea personalului administrativ, de care e înconjurat Ministerul Instrucţiunei. Trebue să aducă fie-care o idee, iar dacă nu o are, atunci i se cere par'că să spună multe pentru ca să dovedească importanţa locului ce ocupă. Dacă ar citi cine-va cu atenţiune Regulamentul şcoalelor secundare publicat în Monitorul din 17 Mai 1908, ar vedea cîtă prolixitate, cîte cuvinte de prisos conţine dînsul acolo unde nu trebue şi cît de puţin vorbeşte unde trebue.

Şi zic că cele mai multe modificări reglementare provin din lipsa de lucru a personalului administrativ, precum şi din dorinţa de a inova, pentru că dacă întrebăm întru cît nivelul cultural s'a rădicat, dacă în loc de trimestre, ai bimestre nu ştiu zău ce s'ar putea răspunde? Or, tocmai aici e punctul important. Ce-i pasă observatorului că profesorii notează pe elevi pe trimestru, pe cinci bimestre, ori pe patru, dacă nu-l mulţumeşte progresul cultural?! Şi drept este că atît nivelul cultural, cît şi cel moral, ca şi cel de disciplina cam lasă de dorit.

Autorii Regulamentului de care vorbim cred că ne vom prezinta mai bine în ce priveşte învăţătura, dacă se vor face concesiuni la promovări. Pînă astăzi, de exemplu, se zicea că nota cinci indică o sumă de cunoştinţe pe care şi le-a însuşit elevul la fie-care obiect de studiu, că dînsul le posedă pe toate de mijloc şi că ast-fel fiind poate să promoveze din o clasă în alta. Regulamentul care se va aplica în viitor pe lîngă că dă o mai mare latitudine pentru corijenţă, dar aduce uşurări pentru promovare. Mă mărginesc a spune că el face concesiunea că la un obiect de studiu un elev ar putea să aibă nota 4.75 şi aceasta va fi considerată ca 5, deci elevul va putea fi deadreptul promovat. Este un pas îndărăt. De unde acum 10 ori 15 ani se pretindea de mulţi, ca media de promovare să se rădice, acum ia tinde a se scoborî. Astăzi se face concesiune pentru un obiect, mîine nu se ştie dacă nu se va face pentru două şi aşa mai departe, aşa că cu timpul să ajungem la media de promovare patru.

Şi în scoborîrea mediei admisă de regulament pentru un obiect e o nuanţă. Înainte alte regulamente dădeau voe conferinţei şcolare că atunci cînd la un obiect un elev ar avea media 4.88 după cum rezulta din calculele de atunci, iar 4.75 după calculele actuale, se adăogă pînă la 5. Astă-zi aceasta e un drept cîştigat, care nu rămîne la latitudinea conferenţei şcolare.

Apoi în chestiune de învăţare a limbelor străine franceza şi germana. Se hotăreşte prin noul regulament că dacă un elev învaţă bine pe una din ele, n'are nevoe să înveţe şi pe a doua, ci la această din urmă ştiinţa lui poate fi notată cu ceva mai mult de 4 şi el tot va promova. Şi mie mi se pare curioasă această concepţiune. Căci ce însemnează aceasta de cît că pentru astă-zi învăţarea a două limbi străine moderne e ceva care întrece puterea elevilor.

Şi dacă aşa se prezintă lucrul, atunci pentru ce două limbi moderne, din cari una neştiută. Şi nu mai bine una singură? Zic acestea, pentru că dacă aşa sunt constatările pedagogiei moderne, de ce să nu ne ţinem de ele? Mergem pe calea aceasta scăzînd, aşa că cu timpul vom ajunge în acelaş hal ca vechii romani din epoca decandenţei. Scrutorii spun că soldatul lor ajunsese aşa de slab atunci că nu mai puteau purta armele pe cari le purtau cei cu cîte-va secole înaintea lor.

Socotesc că nivelul cultural trebue rîdicat, iar nu scăzut. De aceia ar trebui bine cunoscută capacitatea medie a tineritului nostru, ce urmează cursurile secundare, şi a nu'i se da de cît atît cît poate soporta, dar ceia ce i se cere să i se ceară cu o potenţialitate mai mare, iar nu mai mică.

Căci chestiunea mi se pare că trebue pusă aşa. Vrem noi să avem mulţi cari să fi trecut prin cursul secundar pentru a ne face o fală din acea mulţime, ori din contra dorim ca cei ce urmează un asemenea curs să fie destoinici, cu un grad mai mare de pricepere a chestiunilor? In cazul dintăi o scoborîre de medie pentru promovare va fi bine venită, în cazul al doilea va trebui a se proceda tocmai contrar.

Şi dacă o dată ne plîngeam că n'avem destui ca număr, de cît-va timp înţelesesem că nu atît numărul importa, cît calitatea. De aceia între altele, regulamentul şcolar secundar aplicabil în viitor, păcătueşte prin prea multele concesiunei ce face?

Dar nu numai sub raportul instrucţiunei el face concesiunei, ci mai ales sub acel al disciplinei, care într'o şcoală trebue să joace rol de căpitenie.

R.

Banchetul de Duminecă

La Bucureşti va fi sărbătorit mîine şeful partidului conservator-democrat, pe care l'a sărbătorit şi ţara întreagă, îndemnîndu-l să meargă înainte în contra adversarilor aliaţi. 1500 de devotaţi vor participa la banchetul ce se dă în cinstea d-lui Take Ionescu şi alte foarte multe mii de oameni vor fi cu inima şi cu gîndul lîngă acel, care este un mare patriot, un fiu ilustru al ţărei noastre, un talent aşa de mare, că nici calomniile, nici invenţiunele, nici intrigile, n'au reuşit să facă să sclipească mai puţin.

Crearea partidului conservator-democrat va insemna în istorie şi eliberarea din sclavie a şefului acestui partid, va insemna şi un moment imoral în istorie: căci de atunci s'a încheiat imoralul cartel între celelalte două partide, pentru strivirea lui Take Ionescu şi pentru strivirea partidului, care vrea să lupte pentru ţară şi pentru disparaţia atotputerniciei unei anumite clase.

E imoral acel cartel, fiind-că junimiştii profită de el pentru a capata slujbe grase şi fiind-că liberalii, de şi asigură că vor să meargă spre democraţie, fac cartel cu junimiştii, cei mai reacţionari politicieni.

Dar ce vor partidele le, în definitiv, treaba lor. Ţara, care singură are dreptul să se rostească, a glăsuit pentru existenţa partidului conservator democrat şi succesele lui, ca şi acelea ale şefului—sunt o sănătoasă chezăşie că viitorul este al partidului nostru.

Şi omul, care va fi sărbătorit mîne în Capitală, poate să fie mîndru de opera sa şi poate merge înainte, căci ţara îl voieşte, după cum el vrea binele ţărei.

Din adîncul sufletului strigăm şi noi de aci: „să trăiască partidul conservator-democrat; să trăiască Take Ionescu".

Presa streină şi partidul nostru

Ziarele Epoca *şi* Eveuimentul *au făcut extraordinar caz de faptul că un obscur ziar reacţionar german,* Deutsche-Orient Korrespondenz, *publică un articol favorabil grupărei Carpiste.*

Intîmplarea aceasta dă prilej fratelui nostru Ordinea *să facă următoarele reflexţii:*

Presa străină, atît cea franceză, cît şi cea germană şi engleză s'au ocupat în diferite rînduri de constituirea partidului conservator-democrat ca şi de persoana ilustrului său şef, d. Take Ionescu.

Ziarele cele mai mari din lume s'au ocupat despre noi şi au relevat cu laude activitatea şi programul partidului conservator-democrat. Noi, la rîndul nostru, am reprodus multe din acele articole extrem de elogioase, apărute în ziarele şi revistele streine. De câte ori însă publicam o asemenea traducere, Epoca *ne zeflemisea şi ne acuza că am fi vînduţi străinilor şi că punem mai multă bază pe opinia publică din străinătate decât pe cea din ţară.*

Am înţeles imediat furia Epocei. *Era invidia Galbenă care roade şi neliniştesţe nopţile d-lui N. Filipescu. D. Take Ionescu primit la Curtea imperială din Berlin, d. Take Ionescu sărbătorit şi lăudat de întreaga presă europeană, lovitura era prea grea pentru d. Filipescu, şi natural a fost ca eroul de la Fălurei să reacţioneze, calomniind.*

Azi faptul se adevereşte cu prisosinţă. Un ziar german obscur, Deutsche-Orient Korespondenz *se mileşte a publica, D-zeu ştie cum, un articolaş favorabil grupării junimiste.*

Ce credeţi că face Epoca? *Se revoltă de acest amestec al străinilor în politica ţărei? Se gîndeşte oare un singur moment la opinia publică din ţară? Ei aşi!* Epoca *publică şi retipăreşte articolul strecurat în coloanele ziarului german.*

Apoi, d-le Filipescu, dacă laudă e să fii lăudat de străinătate, ce să mai zicem noi, cari am fost lăudaţi, nu de o gazetă reacţionară ca Deutsche-Orient Korrespondenz, *ci de ziare mari, cu greutate, ca* Frankfurter Zeitung, N. F. Presse, Pester Lloyd, Berliner Tageblatt, Berliner Borsen Courrier, Le Gaulois, Le Temps, Le Journal des Débats *şi atâtea altele?*

De ce oare noi, cînd suntem lăudaţi de presa străină, însemnează că suntem vînduţi străinilor, iar junimiştii, cînd se îndură vre-un ziar străin—fie el chiar de însemnătatea lui Deutsche-Orient Korrespondenz—*să-i laude, însemnează că sunt un partid de mare vază, iar noi o simplă aventură?*

Dar, în sfîrşit, Epoca *reproducînd şi comentînd cu atîta grabă articolul lui* Deutsche Korrespondenz, *confirmă rostul laudelor presei străine, rost ce ne priveşte în primul loc pe noi.*

CATE-VA NOTE

Raportul poliţiei din Iaşi relatează în termenii următori despre o naştere *post mortem*:

Cadavrul femeei Zoiţa I. Guţă, strada Sivestru 18, pe cînd se afla în sicriu, a dat naştere la un copil, de sex femenin, tot mort.

Cu mijlocul acesta s'a găsit pereche la cadavrul despre care relatase zilele trecute procesul verbal al unui jandarm rural.

*

Paloda din Bărlad, după ce face o savuroasă critică asupra unei picturi făcute cu *pesnula*—trece la lucruri mai comune şi glăsueşte: „Dl-locotenent Gorjan a adus un cal trotor american din Argentina, Bonos tires.

Că un cal adus din Argentina ie american—iată un adevăr indubitabil. Dar ce ie aia Bunos tires? Ar avea haz să fie pesnulă.

„BLOCUL" LOCAL

Ziarul local al d-lui Grecianu nu place carpiştilor, cum de altmintreli, nici d. Greceanu, nici ai sei, nu plac carpiştilor—după cum iarăşi, nici d, Grecianu, nici ai sei, nu s'ar da în foc pentru carpişti. Sau cum s'ar zice cu mănuşi: o situaţie delicată.

Dar ziarul local a fost motiv de supărări multe: d. Grecianu ţine foarte mult la ziarul seu şi junimiştii să nu-l vadă în ochi. Cînd aude un junimist de acel ziar, spune numai de cît:

— Eşti indiscret, cînd vorbeşti de ziarul acela în presenţa mea.

D. Greceanu ar fi suportat încă multă vreme reutatea cu care junimiştii tratau ziarul seu. Dar prea era costisitoare lupta, căci susţinerea ziarului costă, anual, o avere de om. Şi atunci s'a hotărît să satisfacă pretenţia junimiştilor şi să scoată din manşeta ziarului—vorba—căci era numai o vorbă—de „organ al partidului conservator"—ca să rămîie numai „organ conservator".

Dar junimiştii nu se arătau indeferenţi faţă de ziar, numai pentru motivul de uzurpare de titlu. Ei nu vor ziarul, nu le convine modul cum este redactat, de cine este redactat—căci nici un junimisist nu colaborează la acel ziar.

Junimiştii ar vroi să n'aibă nici o gazetă în Iaşi, sau dacă ar fi nevoe neapărată, să fie una a lor, proprietatea lor, titlul ales de ei şi redactorii lor.

Aceasta este tendinţa lor: să prepondereze. D. Grecianu ar putea scrie articole la ziarul lor, ar putea subvenţiona foaia — dar ca ei să vie la d. Greceanu vorba ceea: jamais.

Iar d. Greceanu, care nu dispune, în club, de cît de o minoritate, voia să se impue cu gazeta, să aducă şi el capitalul lui în intreprinderea politică locală.

Nu l'au lăsat. Şi cum a fost nevoit să cedeze la pretenţia cu sub-titlul gazetei, va fi nevoit să cedeze şi la schimbarea titlului.

Cît de curînd.

OAMENI ŞI LUCRURI

FEMEEA LIBERA

Agitaţia colosală a „suffragetelor" continuă în capitala Angliei. Parlamentul e ameninţat aproape la feliu cu acel din Teheran. Femeile cer dreptul de vot, femeile vor egalitate complectă, femeile doresc dreptul de a face politică. Iată acum un splendit exemplu despre modul cum se va înfăţişa în viitor tabloul politicei femenine. In oraşul Emporia din Kansas apare un ziar cotidian „Times" sub direcţia unei doamne. Aceasta din urmă fu întrebată de diverşi cititori ai ziarului de ce nu susţine mai călduros tendinţele politice ale barbatului ei şi directoarea dete prin ziar următorul răspuns:

„Am fost dese ori întrebată de ce nu pomenesc în ziar numele soţului meu. In general vorbind, aşi vrea să stabilesc odată pentru totdeauna că nu priveşte pe nimeni modul cum mă comport politicesţe faţă de bărbatul meu. Cel mult e de ajuns să afle că eu şi barbatul meu ne vedem zilnic dimineaţa, la amiază şi seare, aşa că nu mai există dorinţa de a-i vedea şi numele tipărit cu slove negre. Intre mine şi soţul meu există—ca în toate familiile—deosebiri de păreri şi neînţelegeri. In unele împrejurări se întîmplă însă să avem aceiaşi părere, bună oară în discuţiuni literare, în materie de religiune, de artă, în hipoteza nebuloaselor, în privinţa metodei de a aprinde focul în sobe, cu privire la noul mijloc brevetat al doctorului X pentru alimentarea creerului, în privinţa asfaltării stradelor oraşului nostru, sau în sfîrşit, asupra cazului cu omorul din Guneas...

Dar în politică,—a, politica e altă gîscă. Admit bucuros că barbatul meu, privit ca simplu individ în societate, e destul de inteligent; dar într'ale politicei vede lucrurile anapoda. E republican şi ca atare nu are mari pretenţiuni faţă de noi, fie ca redactori ai ziarului în care se oglindeşte opinia publică, fie ca cetăţeană, fie ca soţie. In ce mă priveşte stau în serviciul lui pentru a-i face bucate, a-cîrpi o haină, a-i împleti un ciorap, ori a-i curăţi costumul de plimbare—pentru că e soţ legitim. Dar întru cît, politicesţe, dă ajutorul său unei organizaţiuni corupte, viţioase şi stupide; ca emisar al uriciosului „Wall Street" şi apăsătar al sărăcimei nu ne poate inspira decît un *dispreţ fără margini*. Ar trebui de bună seamă să mulţumească cerului că nu-i pomenim numele în ziarul nostru, altfel nu ştiu, zeu..."

E o pagină de exemplară ironie şi ar merita să fie citată într'o antologie a ziaristicei contemporane. Dar nu mai puţin ne impresionează semeţia femeei libere care a pătruns în publicistică cu ajutorul sexului celuilalt şi astăzi îl tratează cu atîta prezumţiune, de sus...

Să sperăm că în Europa femeea liberă, femeea directoare de ziar, nu va imita sistemul american şi nu va fi *mai* moralistă decît barbatul. Altfeliu, femeea de mîne ne-ar face să regretăm pe cea de eri.

Rodion

Misterul briliantelor

Lemoine în Romînia.—O iluzie mare.—Pericolul a trecut.—De unde vine diamantul?—Experienţele lui Cookes.—Lumina briliantelor!

Numele lui Lemoine e pe buzele tuturor, mai cu seamă de cînd ziarele au lansat ştirea senzaţională că celebrul „inginer" s'ar fi aflînd în Romînia, în fuga lui spre Constantinopole.

Lemoine este eroul acelei rare şi tragicomice aventuri care a emoţionat lumea. El făcuse să treacă dinaintea ochilor uimiţi iluzia că va fabrica diamantul pe cale artificială, făcînd să treacă fiori de spaimă în rîndurile marilor întreprinzători, a marilor comercianţi şi proprietari de mine de diamant. Ar fi fost în adevăr un formidabil Krach universal neaşteptata invenţiune anunţată de Lemoine şi primul ei rezultat ar fi fost depreciarea fabuloasă a pietrelor preţioase, o—atît de preţioasă! Cu cea mai jalnică decepţiune damele noastre ar fi renunţat la strălucitoarele comori ce le atîrnă pe piept ori de urechi şi s'ar fi mărginit numai să ne încînte cu strălucirea... ochilor lor frumoşi, plini de dorinţi. Dar primejdia a trecut; briliantul a ramas tot scump ca şi înainte şi lumea ştiinţifică înclină a crede că de acum atari încercări de fabricaţiune nu se vor mai repeta. Misterul însă va continua să încunjure acest preţios element despre care William Crookes ne-a înzestrat cu foarte importante cercetări şi experienţe, mai de actualitate acum ca nici-odată.

*

Ilustrul savant englez sir William Crookes publică în „North Americain Review" interesante amănunte asupra provenienţei diamantelor. Se ştie că s'au găsit diamante în aeroliţii găsiţi pe teritoriul Arizonei şi în alte puncte ale pămîntului.

Dacă ar fi adevarat că aceasta e singura origină a diamantelor, atunci conductele vulcanice cari se găsesc în toate minele de pietre preţioase, n'ar fi decît nişte săpături în coaja pămîntului cauzate de căderea imensilor aeroliţi. Bassele mari ar fi intrat ca nişte blocuri compacte, iar cele mai mici s'ar fi sfărmat în ciocnirea cu pămîntul împrăştiind în toate părţile diamantele care intrau în compoziţia lor.

Sir William Crookes admite că o parte din diamantele găsite în adîncimile pămîntului pot avea o astfel de origine, însă nu acceptă teoria care susţine că toate diamantele, fără excepţie ar fi căzute din cer. Orice conduct vulcanic, spune el, e în legătură cu un laboratoriu situat în adîncul pămîntului, unde omul nu poate pătrunde a cărui temperatură s'ar putea compara cu aceea a unui cuptor electric, în care presiunea e cu mult mai mare decît am putea-o obţine noi, unde nu există oxigen şi unde masselor de cărbune lichid le-au trebuit sute şi poate mii de ani ca să se întărească.

Crookes constată prin experienţe făcute în laboratoriul lui, că ferul rîdicat la o temperatură mare şi supus unei mari presiuni, dizolvă cărbunele şi-l cristalizează sub formă de diamante.

Condiţiunile acestea se realizează în adîncimile mari ale pămîntului, dar se găsesc reunite şi exercită acţiunea lor şi asupra aeroliţilor cari vin din spaţiurile interplanetare.

Pare că aceste două soluţiuni nu se exclud în spiritul acestui savant. Presiunea şi temperatura necesară pentru cristalizarea cărbunelui sub formă de diamante, se pot găsi tot atît de bine şi în adîncimile pămîntului caşi aeroliţii cari cad din cer.

Dar aceste condiţiuni se pot oare realiza prin mijloace artificiale? Crookes spune că se pot fabrica diamante mici, negre, şi dă şi reţeta pentru fabricarea lor, fără să simtă nevoia să o sigileze şi să o depună într'o cassă de fer a vreunei instituţii de credit.

Experienţele lui însă, n'au avut de rezultat de cît fabricarea unui mare număr de bucăţi de cristale; nu s'a fabricat încă un singur cristal complect.

Cristalele acestea complecte, care chiar reduse la cele mai modeste proporţii n'au putut fi încă obţinute pe cale artificială, au cu toate acestea dimensiuni considerabile la diamantele naturale găsite în mine; aşa diamantul „Cullinan" care are o greutate de peste cinci sute de grame şi întrece prin urmare cu mult toate diamantele istorice cele mai celebre n'ar fi decît jumătatea unui cristal octoedric.

Inventatorul aparatului cu ajutorul căruia s'au descoperit razele X nu putea

desigur să nu se ocupe şi de proprietăţile fosforescente ale diamantelor.

Sir William Crookes a supus acţiunei vidului un număr de diamante fosforescente găsind că un diamant produce atîta lumină cîtă trebue ca să se poată citi.

Materialul acesta nou de luminat costă însă cam scump şi pentru moment n'are utilitate practică însă deschide ştiinţei orizonturi noui.

...Cine ştie! Va veni o vreme cînd nu ne vom mulţumi cu lumina albă a electricităţii, ci diamantul fiind uşor de fabricat, ne vom servi de lumina lui, măcar pentru serbări, la zile mari... **Blag.**

Instalarea Camerei de Comerţ

— Discursul inaugural al d-lui Gh. D. Şerban —

Să-mi daţi voe, Domnule Prefect, să vă mulţămesc, în numele colegilor mei, pentru frumoasele cuvinte ce ne-aţi adresat şi să vă arăt, cu această ocaziune, pe de-oparte rolul însemnat ce'l au de jucat camerele de Comerţ în viaţa economică a poporului nostru, iar pe de altă parte, necesitatea absolută ce au aceste instituţiuni de a fi sprijinite în acţiunea lor prin concursul preţios al celorlalte organe administrative ale statului.

Afirmaţiunea că vă fac nu poate da naştere la cea mai mică îndoială; ea e rezultatul unei experienţe de 15 ani, timp în care am avut onoarea de a fi în capul instituţiunei ce dv. o instalaţi astăzi şi în care timp am avut posibilitatea a mă convinge pe deplin atît de gradul de maturitate la care au ajuns, Camerele de Comerţ cît şi de necesitatea unui concurs mai mare pe viitor din partea tuturor organelor administrative a statului.

Cunoaşteţi, domnule Prefect, că în ţara noastră, ca şi'n ori care alta, există două feluri de activităţi; activitatea statului, manifestatea prin diversele sale instituţiuni de cultură, de apărare naţională, de justiţie etc., cari au menirea pe de o parte de a face ca tînărul popor rămânesc să nu rămînă în urma popoarelor mai bătrîne şi mai tari, în drumul progresului, iar pe de altă parte de a garanta integritatea teritorului şi a avuţiei naţionale.

Pentru ajungerea acestui scop, însă, statul are nevoie de venituri din care cauză a luat naştere, la rîndul seu, aşezarea a diferitelor soiuri de impozite, cari sunt menite a alimenta nevoile sale, întocmai ca pe un stomach după cum zicea Meneniu Agripa pe timpul Romanilor.

Statul, însă, determinat de nevoiea creării şi menţinerea veniturilor sale, n'ar trebui, tocmai pentru acest motiv, să uite că veniturile sale îşi găsesc originea lor în cea de a doua activitate desfăşurată de popor, în munca rodnică şi folositoare desfăşurată pe ogorul muncei naţionale de clasa agricultorilor, comercianţilor, industriaşilor şi meseriaşilor şi tocmai pentru acest bine cuvînta motiv ar trebui să acorde toată atenţiunea întinzînd aripa sa proteguitoare asupra acestor importante clase sociale.

In rezolvarea acestei importante chestiuni, îşi au rolul lor însemnat Camerele de Comerciu şi Industrie; lor le este dată sarcina de a stabili armonia între cele două activităţi; astfel ca interesele mari a le statului să fie respectate iar interesele c l a s e l o r producatoare să nu fie jignite pentru a contribui însă cu folos la îndeplinirea acestei stări de lucruri, Camerile de Comerţ trebue să se ţină departe de luptele şi influenţele politice, lucru care de cîţiva ani pare că a fost înţeles şi de partidele noastre politice aşa că astăzi Camerile lucrează independent şi sunt expresiunea numai a voinţei comercianţilor şi a industriaşilor.

Clasele acestea luptă cu mari greutăţi din cauza concurenţelor străine, şi pentru susţinerea şi întărirei lor trebue muncă fără preget şi sprijin la timp.

In Camera noastră la constituirea căreia a-ţi procedat acum, nu se va găsi nimic altă de cît dorinţa ferbinte de a corespunde menirei noastre, vom lucra mînă în mînă, sacrificîndu-ne timpul şi toate puterile noastre de muncă pentru înălţarea instituţiei aceştiea şi îmbunătăţirea situaţiei noastre economice.

Multă vreme cerinţele şi dizideratele Camerilor de Comerciu nu erau ascultate şi pe atunci şi menirea lor era mai greu de îndeplinit, de un timp însă ne bucurăm de atenţiunea tuturor organelor Statului de care avem mare trebuinţă. In special pentru noi, Domnule Prefect, sprijinul d-tră reprezentantul puterei executive—ne ar fi foarte preţios, cu atît mai mult cu cît el ne-ar veni de la un om cu cultura şi cunoştinţele d-lui Kernbach.

Vă rugăm încă odată să acordaţi binevoitoarea d-voastră atenţiune activităţei noastre şi să comunicaţi guvernului sentimentele de care suntem insufleţiţi pentru apararea intereselor generale ale economiei noastre naţionale.

Litere-Ştiinţe-Arte

Iniţiale.—Un ziar francez din capitală—de nuanţă junimistă — începea eri un articol cu o frază din... *Henri* Taine. Aceasta ne aminteşte o întîmplare ce priveşte „Opinia". La rîndul nostru, nu de mult, am pomenit pe „Henri" Taine şi am primit din partea maestrului Caragiale o foarte spirituală carte poştală, în care ni se amintea—lucru pe care-l ştie şi-l uită toată lumea—că e vorba de Hippolyte Taine şi nu de Henri. Există în adevăr iniţiale ciudate, adecă predestinate a da loc la echivocuri de asemenea natură. Bibliografiile franceze vorbesc de cărţile lui H. Taine. Lumea cetitoare complectează numai de cît iniţiala prin Henri. Şi astfel toată lumea „cultă" citează mereu pe Henri Taine.

Lucrul s'ar întîmpla şi cu alte iniţiale care ar ascunde nume puţin obişnuite. Maestrul Caragiale observa cu drept cuvînt, că dacă simpaticul nostru colaborator, poetul Cincinat Pavelescu s'ar încumeta să semneze unul din frumoasele sale „Lied-uri" cu un simplu C. Pavelescu, care gingaşă cetitoare n'ar face reflecţia:

— Ce frumos scrie domnul Costică Pavelescu.

E sigur că foarte puţini ar ghici că anonimul C. ascunde pe Cincinat, după cum, după atîţia ani şi atîta celebritate, lumea înlocueşte pe H al lui Taine prin Henri, iar nu prin Hippolyte. Au şi literile iniţiale schepsisul lor.

*

Aflăm că articolul d-lui C. Dobrogeanu-Gherea, apărut în „Viitorul Social" ca răspuns d-lor C. Stere şi G. Ibrăileanu da la „Viaţa Romînească" va apărea zilele aceste în broşură sub titlul: *„Cuvinte uitate"*.

*

A apărut No. 12 din anul II al excelentei reviste „Convorbiri critice" cuprinzînd un bogat sumar cu articole, versuri, şi critici semnate de: M. Dragomirescu, Eug. Lovinescu, Gh. Orleanu, Em. Gîrleanu, N. Em. Teohari, Andrei Popovici, Bănăţeanul, Bosnief Paraschivescu. In acest număr se află importante critici asupra poeziilor d-lor Goga şi Minulescu.

*

La congresul de la Lille, unde iau parte afară de reprezentanţii tuturor facultăţilor de medicină din Franţa, şi un număr din cei mai însemnaţi specialişti, se va desbate despre propunerile lui Roux pentru reformarea studiilor medicale.

Se crede că vor birui ideile moderne, aşa că Franţa să nu fie mai pe jos de cît Germania şi Anglia.

*

Renumitul artist dramaturg din Viena Bernhard Baumester s'a căsătorit, la Baden, cu nepoată-sa, d-ra Roza Pischinger. Artistul are 80 de ani împliniţi.

*

La Roma se fac de cîte-va săptămîni lucrări pentru dezgroparea vechei biserici Crisogono, clădită odinioară de cardinalul de Crema şi care a existat până la 1123. Vechea basilică s'a dărîmat atunci în lipsă de îngrijire. Sub dărămături, în adîncime s'au regăsit picturi preţioase, sarcofage şi altele.

*

Heinirich von Posshinger dă la lumină în „Deutsche Revue", o nouă serie de scrisori inedite de ale lui Bismark dintre anii 1851 şi 1858. Unele conţin lucruri foarte importante şi sunt scrise într'un stil cu adevarat bismarckian.

*

A apărut în colecţiunea C. Sfetea: Ioan Săndulescu Poezia Lirică din Timpul Răsboiului pentru Neatîrnzre 1877-1878 cu o prefaţă de d-nul Gh. Bogdan Duică şi se află de vînzare la principalele librării din Capitală şi provincie. Preţul 1 leu.

*

Din Iasnia Polonia se anunţă că contele Leo Tolstoi şi-a terminat noua operă „Familia popoarelor". In această seriere el se ocupă cu ultra-naţionalizmul pe care Tolstoi îl critică cu vehemenţă.

Contele Tolstoi nu crede că chestia naţionalităţilor sa se poată rezolvi curînd dar speră în triumful ideilor umanitare.

Nu se ştie dacă cenzura va lăsa să se pue în vînzare această scriere.

Cumparaţi Bilete pentru Clasa I Loteria 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Informaţii

Banchetul de mine.—Marele banchet ce va fi oferit D-lui Take Ionescu, va avea loc mîne Duminică, de la orele 8 seara, în *Grădina Populară* (foastă Blanduzie), strada Academiei, colţ cu strada Doamnei.

In afară de cetăţenii Capitalei nu vor luoa parte la banchet de cît foşti senatori, deputaţi, prefecţi şi primari din ultima guvernare conservatoare şi care au recunoscut ca şef pe d. Take Ionescu.

Din Iaşi vor pleca astă-zi spre a lua parte la banchet, domnii: A. A. Bădăreu, Dim. Alixandrescu, N. Nanu, G. Lascar, N. Cananău, doctor Dragomir Hurmuzescu, fost secretar general; Lascar Antoniu, Lascar, Rosetti, G. D. Şerban, Cristea T. Cristea; Gh. Ghibănescu, Em. Buznea, St. Gheorghiu, St. A. Negruzzi, C. C. Kirilă şi Marcopol, fost primar de Tîrgu—Frumos.

○ *D. Th. Rosetti şi-a dat demisia din consiliul superior de agricultură, al cărui president este.*

Demisia este însoţită de un raport prin care d. Rosseti îşi justifică demisia prin aceia că legea tocmelilor agricole este inaplicabilă.

Nu ştim cît ie de serioasă demisia, întru cît d. Rosetti şi-a mai dat-o de cîte-va ori.

Cartelul colectivisto-liberal s'a mai afirmat încă odată: alegerea camerei de comerţ din Buzeu, din cauză că cei aleşi sunt prieteni de ai d-lui Take Ionescu, a fost casată ieri.

D. Djuvara a debutat!

● Un furt îndrăzneţ s'a sevîrşit astănoapte la magazinul „La globul verde" al d-lui Friedmann, din strada Golia, alături de magazinul de haine gata Braunştein.

Hoţul, probabil un cunoscut al locului s'a dus în dosul magasinului Braunştein şi stricînd privazul de la fereastră, s'a introdus în atelierul magazinului, care se desparte de magazinul d-lui Friedman printr'o fereastră.

Spărgînd acea fereastră, hoţul s'a introdus în magasinul lui Friedman, unde a spart cu o daltă saltarul tejghelei furînd suma de 2.600 lei în hîrtii de bancă şi în argint.

Nu mai încape îndoială că e un cunoscut al locului, căci hoţul a ştiut aşa de bine intrările, în cît a mers la sigur.

Dl. comisar Florian, care ţine locul d-lui comisar Stamatopol, a fost azi dimineaţă la faţa locului şi împreună cu sub-comisarii de la secţia 1-a au făcut cercetări.

S'au făcut cîteva arestări.

● Astăzi am primit primul număr din „Curierul Slănicului", ce apare în frumoasa localitate balneară, pe timpul sezonului.

Şi de data aceasta ziarul se prezintă foarte bine.

● După cît ştim, în judeţul nostru, se vor face pe ziua de 1 Iulie 22 de numiri de notari.

Acei care vor reuşi la examenul ce se ţine acum, vor fi numiţi notari cl. III-a.

● Au mai absolvit anul al II-lea la facultatea de medicină, dînd examen de doctoratul al II-lea, următorii studenţi în medicină:

Mareş Gh., Maxim Natalia, Bercea Popovici Titel, Mironescu Ioan, Pandele Elena, Stoian Constantin, Gheorghiu Mihail, Radu M. şi Goldemberg Lupu.

● In falimentul Moscu Iacobi din Piatra N. este implicată, precum se ştie, şi societatea forestieră Austro-Romînă din Brăila, care a girat pentru Iacobi poliţi în sumă de 90,000 lei. Eri trebuia să se judece la tribunalul Brăila, s. II, cererea pentru declararea în faliment a societăţei. Părţile, de acord, au cerut amînarea pentru ziua de 8 Iulie.

● După cum am anunţat, d. Gh. D. Şerban, a fost ales preşedinte al Camerei de comerţ şi d. T. Jellea vice-preşedinte.

In afară de aceasta, au fost delegaţi din partea Camerei de Comerţ, la Camera de meserii d-nii: Gh. D. Şerban, I. N. Motăş şi I. C. Fleaşcă.

De asemeni s'a ales o comisiune permanentă, care să se ocupe cu rezolvarea lucrărilor Camerei. Comisiunea e compusă din d-nii: I. Motăş, I. S. Ionescu şi T. Lupescu.

● Aseară membrii societăţei absolvenţilor şcoalei de comerţ au ţinut o şedinţă în localul camerei de comerţ.

Intre altele, s'a decis ca societatea să se unească cu societatea similară din Bucureşti.

● Eri dimineaţă membrii Camerei de meserii, s'au întrunit în şedinţă extraordinară discutînd mai multe chestiuni.

● Mîine membrii corporaţiilor „Progresul", „Metalurgică" şi a „Constructorilor", se vor întruni în adunare generală, în localurile respective, pentru a se proceda la alegerea comitetelor şi a preşedinţilor acelor corporaţii.

● Candidaţii înscrişi la examenele de notari pentru comunele rurale au început astă-zi proba scrisă.

Examenul va dura cîte-va zile.

● Din eroare nu s'a zis că excelenta schiţă „De-ale... d-lui Quintus, publicată în numărul de ieri, era reprodusă din confratele *Ordinea*.

● Direcţia generală a serviciului sanitar va fi delega pe un medic veterinar ca să stee la Slănicul din Moldova, în tot pul sezonului, spre a inspecta zilnic alimentele puse în vînzare.

● Examenele absolvenţilor şcolei primare de pe lîngă parohia catolică din localitate au luat sfîrşit.

Din 76 elevi au rămas numai 6 repetenţi.

Comisiunea examinatoare se compunea din institutorii Roiu şi d-na Borcea.

● *Secolul* nu este de părerea celorlalte ziare liberale, cari pretind, că Nababul a făcut „act patriotic", subscriind 200.000 lei la acţiunile casei rurale.

Iată părerea *Secolului*.

De ce era atunci nevoe ca d. Cantacuzino să facă acest plasament cu atîta sgomot şi mai ales cu atita alură de... Valois? Ca să demonstreze încrederea ce-i inspiră această instituţie? Nu era nevoe de această manifestaţie de încredere din partea d-sale, căci a făcut'o însăşi ţara subscriind în două zile peste 20 milioane. Ca să demonstreze dragostea sa pentru ţărani sau pentru scopul ce-l urmăreşte această instituţie? Dar ştie toată lumea că tocmai d-sa a fost cel mai aprig agitator în contra înfiinţărei unei Casse Rurale, şi nu i se poate uita că în iarna anului 1897 d-sa ceruse audienţă la M. S. Regele tocmai pentru împiedicarea înfiinţărei cassei rurale, ameninţînd pe atunci, că dacă instituţia aceasta se va înfiinţa, d-sa se va expatria.

● Dentistul Wasserman despre al cărui accident s-a relatat ieri în ziar, s'a restabilit şi şi-a reluat ocupaţiile.

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Atragem atenţia numeroşilor vizitatori ai teatrului Cinematografic Pathé Freres (grădina Cuza Vodă) că astă-seară Sîmbătă 21 Iunie se desfăşoară un program nou compus din cele mai frumoase şi cele mai noui sujete. Intre alte noutăţi de senzaţie el cuprinde frumoasa dramă: Fiica ţaranului, Sporturile multiple din Chamounix, un mare număr de comedii precum: Coate-goale la închisoare, o întîmplare hazlie la cinematograf, cum e aparat Parisul contra incediului etc. etc. S'a reluat apoi, după îndemnul tuturor: Acuzarea, Condamnarea şi reabilitarea capitanului Dreyfus, întreaga desfăşurare a celebrei chestiuni.

● D. Dobrovici, inspector administrativ, va fi numit director general al închisorilor.

● Ministrul industriei a luat hotărîrea ca la toate petiţiunile ce-i se vor adresa, să răspundă, prin cărţi poştale, cel mai tîrziu în opt zile.

● Din iniţiativa părintelui Weber se va clădi la cimitirul catolic de la Eternitate în cursul acestei veri, o frumoasă capelă.

Suma necesară ridicărei acestei capele a fost adunată dela dreptcredincioşi.

DIVERSE

— Elevii şcoalei de aplicaţie de la şcoalele superioare de Arte şi Meserii vor lua vacanţă la 1 Iulie a. c.

— Statutul cooperativei Nicolina-Iaşi, a fost autenficat ieri de tribunalul de notariat.

— In ziua de 22 Iunie orele 11 dimineaţa doamna Ortansa Ivanovici—născută Ioan, îşi va susţinea examenul de licenţă în istorie şi filosofie.

— Cu ocazia marei serbători a sf-tului Petru serviciul divin al catedralei catolice din localitate va fi oficiat de însuşi monsegniorul Camilli.

— Poliţia a urmat azi după amiază cu cercetările în afacerea furtului de 2600 lei de la magasinul «La globul verde» din strada Golia.

In afară de arestările făcute dimineaţă, poliţia a mai arestat 2 greci, care s'a constatat că astă-noapte au stat în cafeneaua de vis-à-vis de acea magasie şi care se crede a fi autorii.

Divorsul prin învoială

II

Indisolubilitatea căsătoriei e un atentat la sanatatea şi personalitatea umană a generaţiei viitoare. Şi iată cum. Silind pe soţi a duce viaţa comună şi atunci cînd nu se înţeleg, îi face să dea naştere unor copii în condiţii fizice şi morale a căror urme se găsesc în caracterul lor.

Biserica catolică susţine că unirile bazate pe simpatie profundă ese rău şi deci nu trebue de luat amorul ca bază a moralităţii conjugale. Concesiile protestantismului duc drept la distrugerea căsătoriei, o unire bazată pe amor este clădită pe nisip. Căsătoria făcută indisolubila de B. serică, însamnă absoluta stăpînire a barbatului asupra femeei şi a copiilor. Această concepţie religioasă şi economică n'a încetat a evolua convingîndu-se lumea că trebue trecut de la autoritate la libertate; căci constrîngerea nu creează moralitatea. Intru cît o femee sau un bărbat a scăpat adulterului, dacă învingînd ispita, a iubit pe o altă fiinţă chiar în braţele soţului sau a soţiei legitime? Urmările rele a unei datorii rău înţeleasă sunt tot aşa de nefaste ca şi urmările lipsei de la datoria bine înţeleasă.

Unul din motivele care făcea amorul şi căsătoria inconciliabile este că femeea nu trebue să aştepte curtuoazia de la barbat ca de la amant, de vreme ce unul primeşte prin favoare ceea ce celalalt ia ca şi cînd i s'ar fi cuvenind.

Cînd se vor uşura condiţiile divorţului, soţii vor urma după căsătorie ca şi în timpul logodnii a-şi mărturisi reciproc aceiaşi atenţie, aceeaşi dorinţă de a plăcea celuilalt silindu-se fie-care a-şi stăpîni accesele de indispoziţie. Siguranţa de acum amorţeşte zelul; Va veni un timp cînd numai această credinţă, ast-fel cîştigată va fi singura demnă de preţuit. Au fost oameni în toate timpurile care au luat foarte în uşor amorul şi mai sunt şi azi de aceştia. Dar tot azi sunt mai mulţi de cît ori cînd pentru care amorul e marea afacere a vieţei.

Gelozia cu formele ei cele mai respingătoare a început a mai dispare.

In locul ei rămîne durerea de a nu mai fi bucuria fiinţei pe care o iubim sau de a vedea pe o alta că face această bucurie. Durerea aceasta este naturală şi respectabilă, dar care ar înceta a mai fi în cazul cînd ar lua forma unei dojeni brutale. Şi nu-i uşor de găsit un suflet care să răspundă cu totul aspiraţiilor din ce în ce mai complexe, dar cu cît amorul e mai exigent, cu atît sunt mai mulţi sorţi de fidelitate. Cei cari se tem ca societatea să nu fie ameninţată de acest drept crescînd al amorului, uită că dreptul de a rupe o legătură nu va fi acordat aşa uşor. Pentru a rupe, va trebui de întîlnit nu numai un sentiment pasionat, dar şi un amor reciproc, o înţelegere perfectă, o încredere absolută. Această fericire acordată numai unei elite se întîlneşte numai odată în viaţă. Şi cum s'ar abuza de libertatea în amor, cînd se ştie cît costă pe o inimă a se desprinde de o alta? Pentru monist, în această privinţă, fericirea face una cu moralitatea. Simţul fidelităţi pentru el e tot una cu demnitatea vieţei morale. Şi credinţa bazată pe tradiţionalul sentiment de datorie nu-i solidă. Un amor mare dă unitate şi mărire personalităţii. Credinţa e condiţia naturală a amorului.

Arta de a trăi bine cere ca soţii să-şi aibă orele lor pentru a-şi cultiva şi a întări atecţia dintre ei. La amor, ca în toate, numai măsurile profilactice, nu fac nimic în comparaţie cu o bună igienă. Şi numai după lungi sforţări şi după un scrupulos examen de conştiinţă, după ce s'a isprăvit toată buna voinţă şi numai după ce s'a căutat din toate puterile a înţelege cît mai bine natura consortului şi dacă nu s'a ajuns la bun sfîrşit, numai atunci se poate divorsa fără mustrare de cuget.

(Va urma).

LUCRATOARE

găsesc ocupaţie sigură la

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— Iaşi Str. Lăpuşneanu 37, Iaşi —

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Ultime informaţii

● Comisia, delegată de comitetul executiv al partidului liberal, ca să comunice la centru evenimentul alegerei d-lui Stere, s'a întors astă-zi în Iaşi.

La orele zece, ieri dimineaţă, comisia a fost primită de d. Brătianu, la ministerul de interne, iar la orele patru a fost primită de d. Sturza, la ministerul de externe.

D. Sturdza a întrebat comisia dacă alegerea d-lui Stere s'a făcut cu majoritatea voturilor.

La respunsul că alegerea s'a făcut cu unanimitate, şeful liberalilor a replicat:

— Atunci alegerea trebueşte recunoscută, căci partidul liberal ţine seamă de hotărîrile clubului.

*

D. Sterea primi-va el acum preşedinţia?

Unii din prietinii sei zic că da, fiind-că d. Stere n'ar fi aşteptat de cît aprobarea d-lui Sturza. Acei prieteni afirmă, că d. Sterea va convoca în curînd comitetul executiv spre a mulţumi de alegerea sa, cu care prilej va da citire şi programului seu de activitate.

Sunt, însă alţi liberali, care pretind că d. Stere nu va primi nici acum, căci se ştia cu siguranţă că alegerea va fi aprobată de d. Sturza, fără de care comisia nici nu s'ar fi expus să se presinte d-lui Sturza.

Ce va fi—vom vedea.

Amînarea examnelor de licenţă de la facultatea de litere. —Se ştie că d. Teohar Antonescu a plecat la 25 Mai la băi, fără a avea nici un concediu şi fără a vesti măcar pe decan despre plecarea d-sale.

Din această cauză, examenele anuale ale d-sale nu s'au ţinut pînă acum şi licenţele de istorie s'au amînat pentru 20 Iunie.

D. Antonescu, nesosind nici în acea zi, d. decan i-a telegrafiat la Govora, că dacă nu vine a doua zi va amîna toate licenţele, în număr de 6, pe răspunderea d-sale.

D-sa a respuns că va veni Luni sau Marţi.

Incepînd licenţele la 24, nu pot fi terminate pînă la 30 Iunie, termenul extrem acordat de regulament pentru trecerea licenţelor.

In consecvenţă, d. decan va amîna toate licenţile şi va raporta ministerului.

● D. dr. Bogdan, rectorul universităţei, continuă cu suplimentul de anchetă în afacerea sculptorului C. Bălăcescu.

D-sa a ascultat eri şi alaltăeri mai mulţi martori în această afacere.

Mîine dimineaţă va sosi în localitate d. Lupu Antonescu, inspector al învăţămîntului secondar, care împreună cu d. dr. Bogdan va continua suplimentul de anchetă.

● După cum am anunţat, şi anul acesta ministerul instrucţiunei publice a decis să trimeată colonii şcolare, dar nu la mînăstiri, ca anul trecut, ci la Techirghiol.

Prima colonie din localitate va pleca în primele zile ale lunei Iulie.

Elevii vor fi conduşi de doui institutori.

● Astă-zi au început examenele de capacitate ale elevilor absolvenţi a patru clase gimnasiale.

Dimineaţa elevii au trecut teza la limba franceză iar după amiază vor trece teza la matematici.

Mîne dimineaţă se va da o compoziţie la romînă iar Luni va avea loc disertaţia.

● Se ştie că ministerul de răsboiu a aprobat construirea unei căzărmi noi pentru regimentul 7 roşiori din localitate.

Lucrările de construire vor începe la sfîrşitul lunei August.

● Ministerul instrucţiunei publice a aprobat un congediu de 35 de zile d-lui D. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, cu începere de la 6 Iulie.

In tot timpul concediului, revizorul şcolar va fi suplinit de d. I. Dodon, sub revizor.

● D. I. Damir, învăţător la şcoala din comuna Birleşti, a fost trimes în judecata consiliului permanent de pe lîngă ministerul instrucţiei, pentru insubordonanţă şi indisciplină faţă de superiori.

Se ştie că numitul învăţător a acţionat în judecata civilă pe d. D. Sachelarescu, revizor şcolar al judeţului, fără motive întemeiate.

Numitul învăţător va fi judecat de consiliul permanent în ziua de 9 Septembrie a. c.

● Eri la orele 6 p. m. s'au întrunit la universitate membrii senatului universitar şi consiliile profesorale ale tuturor facultăţilor.

D. rector dr. Bogdan a făcut o dare de seamă despre mersul acestei instituţiuni în cursul întregului an şcolar şi a arătat de asemeni gestiunea financiară a universităţei.

● Noile numiri în învătămîntul primar rural din judeţul nostru, în locurile vacante, nu se vor face de cît pe ziua de 1 Septembrie a. c.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partene Clinceni al Moldovei şi Sucevei va sosi la 10 Iulie la Slănic şi va rămînea acolo tot timpul verei.

● Rezultatul pentru elevii claselor I, II, III, V, VI şi VII, preparaţi în particular, care au depus examenul la liceul internat se va da mîine dimneaţă.

● După toate probabilităţile excursiunea ce plănuiau să o facă învăţătorii şi institutorii din judeţul nostru în valea Prahovei, nu va mai avea loc, aceasta din cauză că aderările sunt foarte puţine.

● După cum am anunţat d. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, a fost la Bucureşti, unde a prezentat d-lui ministru de interne tabloul cu noua împărţire a comunelor şi a plăşilor din judeţul nostru, conform cu noua lege de organizare a comunelor rurale.

Tabloul prezentat de prefectul judeţului Iaşi, a fost aprobat de ministrul de interne cu mici modificări.

● Ziarul francez al carpiştilor—*La Patrie*—are un articol în favoarea menţinerei pedepsei cu moarte în Franţa.

Aceasta este o revenire la celebra petiţie din 1870 a d-lui Maiorescu şi învederează că junimiştii, pe lîngă democratele gubernii şi altele—sunt şi pentru reîntroducerea pedepsei cu moarte.

Altmintreli, n'ar fi apărut articolul în ziarul junimist.

● Comisiunea instituită pentru constatarea şi evaluarea pagubelor pricinuite în judeţul Iaşi, cu prilejul rescoalelor, şi-a terminat însărcinarea astă-zi, Sîmbătă.

Raportul va fi înaintat în cursul săptămînei viitoare.

● D. St. Urlăţeanu, primul-president al tribunalului Iaşi, a cerut să-i se acorde un congediu de trei zile, cu începere de la 23 c.

● Revizorul şcolar al judeţului, care a prezidat comisiunea de examinare a absolventelor şcoalei de gospodărie „Procopie Florescu" din Tăuteşti, a înaintat un raport detailat asupra examenelor de la acea şcoală.

La toamnă, fie-care comună din judeţul nostru, va trimite cîte 2 eleve la acea şcoală.

● **Universitare.**—D. profesor Burada a admis la examenul de drept roman II ce va ţinea Duminică pe următorii studenţi:

Buţureanu Valeriu, Cristea Ion, Scriban R. Traian, Gheorgheescu Gr. Galin, D. Balaban, Al. Buchultz Chefneux Robert, Chiriac Ioan, Eugeniu Decusară, Dornescu Gr., Eftinie C., iar pentru Luni dimineaţă pe d-nii: Eliad Vasile, Glasberg I., Hotnog D., Grigoriu Theodor, Kirilovici A., Lupu I. Th., Millo Matei, Mironescu Gh., Milescu I., Numieanu C., Nicolau I. Tot Luni, la orele 8 sara vor fi examinaţi d-nii: Romeo Obreja, I. Rişcanu, I. Paşcanu, Polcovnicu, Popescu D., I. Rang, D. C. Scoipan, M. Serion Spoială Lascar, Teodoreanu I., Justin Teodorescu, Zelig Moise, Victor Climescu, Gherasim I. I. şi D. Vasiliu.

— Examenele de morfologie se vor ţinea în zilele de 27 şi 28 Iunie.

— Astăzi îşi vor trece examenul oral de licenţă în Istorie şi filosofie d-ra Virginia Boldescu, absolventă a universităţei eşane şi d. Protopopescu absolvent al facultăţei de litere din capitală.

— D. profesor Matei Cantacuzino va ţinea ultemele examene de drept civil azi Sîmbătă 21 Iunie, orele 10 dim.

— D-soarele Livia Culiano şi Lupu Cleopatra studente la facultatea de litere au trecut cu succes examenul de Istorie la d. prof. Rişcanu, iar d-ra Eliza Vrîncesnu la Epigrafie, toate obţinînd bile albe.

● **O serbare.**—Aseară a avut loc la grădina „Zimbru" o frumoasă serbare dată de cercul medicilor şi farmaciştilor din localitate.

D-na Pruteanu, talentata artistă a recitat versuri şi a spus monoloage, după care au urmat dansuri naţionale şi apoi iar recitări de către tînărul Ianuş, absolvent al conservatorului.

A urmat apoi caricaturile medicilor şi farmaciştilor noştri, proectate pe pînză.

Muzica batalionului 4 vînători, sub conducerea priceputului capelmaistru d. lct. Biţă, a concertat diferite frumoase bucăţi.

La urmă s'a jucat „Candidatul", care a plăcut mult publicului. Comedia a fost jucată de studenţii: Mironescu D., N. Vasiliu, Michiu, Trufinescu N., Mareş şi Ferderber, care toţi au fost cît se poate de bine.

Din aleasa asistenţă am remarcat: d-na şi d. dr. Bogdan, d-na şi d. P. Rişcanu, d. d-na V. Buşilă, d-na şi d. Iamandi, d-na şi d. dr. Socor, d-na şi d. G. Detrescu, dr. Demetriade şi d-ra, d-na şi d. dr. Russ, d-na şi d. dr. E. Iliescu, d-na şi d. dr. Bottez, d-na Teodorescu, d-na, d-rele şi d. dr. Boghe, d-na şi d-ra Werner, d-na şi d. Jellea, dr. Buzenchi, căp. dr. Popescu, general Scheletti, M. Wachtel cu d-na, C. Buzdugan, d-na Nat. Popescu, d-na şi d-ra Minea, d-na, d-ra şi d. dr. Fabini, d-na Ştiubeiu, d-na Elena Donciu, d-na şi d. dr. Blumenfeld, d-na şi d. dr. Burştin, dr. Goldştein, dr. A. Grossi, St. Georgescu, C. Mavrocordat, G. Rober, D. Minea, Duţu Ionescu, dr. Stihi, dr. Lebell, C. Malhasovici, d-na Cerchez, d-ra Cerchez, d-ra Buchman, d-na Ionescu, Hahn, Dimitriu Manciu, Simionescu, Neculcea, Antoniu, Tuffli, Rădulescu, dr. Nimereanu, Trufinescu, Mareş etc.

● In ziua de 1 Septembrie a. c., va avea loc la şcoala superioară de arte şi meserii din localitate, în faţa unei comisiuni, examenul de admitere în şcoala elementară de meserii a judeţului, pentru 11 burse vacante.

Condiţiunile de admitere sunt: 1). Candidatul să fie romîn, din părinţi romîni şi dintr'o comună rurală, 2) să aibă cel puţin vrîsta de 14 ani împliniţi la 1 Septembrie 1908, 3) să fi absolvit 5 clase rurale, 4) să aibă următoarele certificate: de vaccină, de bună purtare din partea învăţătorului unde a urmat şcoala.

Inscrierile se vor adresa directorului şcoalei superioare de arte şi meserii cel mult pînă la 31 August a. c.

✱ D. Rădulescu, sub-directorul închisorilor, a plecat azi la Galatz, pentru a inspecta penitenciarul de acolo şi de a asista la examenul cursului de adulţi, ce funcţionează pe lîngă acel penitenciar.

Săptămîna viitoare, probabil Luni d-l Rădulescu va sosi în localitate, pentru a asista şi la examenul cursului de adulţi înfiinţat pe lîngă penitenciarul central din localitate.

● Astăzi dimineaţă au plecat în marş spre Hălăuceşti toate trupele din garnizoana Iaşi, sub comanda supemă a d-lui colonel Alexandru Musteaţă.

Batalionul IV de vînători şi un batalion din regimentul 13 Ştefan cel Mare, au pornit înainte spre a ocupa poziţiuni în jurul Hălănceştilor iar restul de 2 batalioane le vor urma apoi şi la întîlnirea lor se va da o luptă.

Comanda regimentului 13, în lipsa d-lui colonel Băltăceanu, o va avea maiorul Liciu.

De seară garnizoana se va înapoia în localitate.

● D. avocat Vasile Dimitriu profesor de drept comercial, la facultatea juridică, a fost numit de ministerul instrucţiunei delegat al seu în comisiunea examenului de docenţă a d-lor Eugen Melic şi Aurel Zeuleanu.

● Pentru ziua de Mercuri 23 Iunie, la orele 10, este convocat consiliul superior al şcoalei de Belle Arte compus din d-nii N. Gane primarul oraşului şi Stahhi şi Teohar Antonescu, cum şi întregul consiliu profesoral în şedinţă extraordinară.

Se va proceda la clasificarea elevilor după reuşita lucrărilor anuale şi deschiderea expoziţiei cu lucrările de concurs, care expoziţie va ţinea cinci zile.

● D. Ioan Stănescu, delegatul ministerului instrucţiunei, care a inspectat în cursul acestei septămini expoziţiile de desem al tuturor şcoalelor secundare din localitate, a părăsit aseară la orele 5.40 oraşul nostru, spre a-şi continua inspecţiunile la liceul din Pomîrla.

● **De la puşcărie la Eforie.** Confratele nostru *Acţiunea conservatoare* îşi propune de a dovedi din ce s'au compus delegaţiile care au populat întrunirea de la Eforie, şi care extaziind pe cei de la *Epoca* i-a făcut să exclame: „Tot unul şi unul"! Iată într'adevăr cine au luat parte delegaţia de la Dîmboviţa, care a fost prezentată de *Epoca* ca tăria partidului din acel judeţ:

1). Iancu Ştefănescu, samsar de procese, oprit d'a intra la tribunal. Condamnat la 3 luni închisoare pentru fals şi escrocherie prin sentinţa tribunalului Dîmboviţa No. 785 din 1905 şi la 6 luni închisoare pentru ultragiu şi lovire prin sentinţa aceluiaşi tribunal No. 1783 din 1906.

2). D. V. Angelescu, zis Mitică pungaşul, samsar de procese, condamnat pentru furt la o lună închisoare prin sentinţa No. 506 din 1903, la 3 luni închisoare pentru furt cu efracţie prin sentinţa No. 1931 din 1904, la o lună insoare pentru abuz de încredere prin sentinţa No. 2265 din 1906.

3). Ion Tasovici, 6 luni pentru fals, sentinţa 604 din 1905.

4). Mitică Roşu, 15 zile pentru ultragiu şi lovire, (dosar 2620 din 1900) şi o lună închisoare pentru tăinuire, sentinţa No. 2802 din 1904.

5) N. Pîrvulescu 15 zile pentru calomnie, sentinţa No. 229—1905;

6) Nicolae Ionescu 3 luni pentru furt, sentinţa No. 912—1905; un an 5 luni pentru furt, sentinţa No. 1020 — 905: pentru furt cu efracţie, sentinţa No. 1262—905; 3 luni pentru furt prin spargere, sentinţa No. 1521—905;

7) Costache Ionescu, o lună, pentru ultragiu, sentinţa 2667—905;

8) Ion Dumitrescu, 15 zile pentru rănire, sentinţa No. 216 | 902;

9) Sava Georgescu, 6 luni închisoare pentru abus de încredere sentinţa No. 2454 | 902;

10) Ioniţă Popescu, 10 zile închisoare pentru furt, sentinţa No. 2562 | 901;

11) I. Soficiou, 15 zile pentru lovire pria sentinţa 1316 | 901;

12). Ion Ionescu, un an pentru escrocherie sentinţa No. 2203 din 1901.

13). N. Urziceanu, o lună pentru lovire, sentinţa No. 1548.

14). Alex. Niculescu, 3 luni pentru rănire, sentinţa No. 1049 din 1901.

15). I. Ionescu, o lună pentru bancrută simplă, sentinţa No. 2231 din 1904.

In faţa unui public aşa de select d. Marghiloman, care are şi d-sa cu exproprierea un titlu de glorie, era indicat să vorbească despre forţa morală.

Junimiştii şi-au propus să asanèze moravurile. Acum au cu cine. O expediţie pentru triumful moralităţi cu o asemenea oaste nu poate avea de cît admiraţia şi concursul lumei întregi!

... Iată cine contestă partidului conservator-democrat, în numele ciestei dreptul de a guverna ţara?

● Decanatul facultăţei juridice a decis ca examenul de docenţă în specialitatea dreptului roman, al d-lui Vasile Buşilă să aibă loc Luni la orele 10 dimineaţa.

● Astă-zi la orele 6 p. m. d-nii Aurel Zeuleanu şi Eugen Melic îşi vor susţinea examenele de docenţă în specialitatea dreptului internaţional public şi privat.

● **Judiciare.** — Se ştie că foasta administraţie comunală intentase acţiune societăţei electrice din Nurenberg, concesionara iluminărei cu electricitate a oraşului Iaşi, pentru că societatea s'ar fi făcut vinovată de abuzuri. Afacerea, potrivit contractului urma să fie judecată de o comisie de arbitri. Actuala administrcţie comunală, însă, a primit propunerea societăţei ca să renunţe la clauza arbitrilor străini şi afacerea să fie judecată de tribunalele ordinare.

Administraţia va intenta acţiune septămîna viitoare şi procesul, care va dura, probabil, mulţi ani — va începe a fi judecat în Septembre.

Comuna are de advocaţi pe domnii: G. Nicoleanu şi G. Cristofor. Societatea electrică va fi aparată de d. M. B. Cantacuzino.

— Contestaţa ministerului de domenii în procesul Fondianer, va fi judecată la 23 c., la curtea s. II. Ministrul justiţiei a delegat pe d. jude sindic să iee parte la proces.

— La curtea s. I s'a judecat ieri procesul comerciantului Natan Rosenblum, fostul proprietar al firmei „Bazarul de Berlin", acuzat de bancrută simplă. Curtea a condemnat pe Rosenblum la cinci sute lei amendă.

● D. A. D. Xenopol a trimis d-lui Francis Charmes, directorul „Revue des deux Mondes" un articol intitulat „L'imagination en histoire", în care d-sa respinge argumentul celor ce sprijin caracterul de artă al istoriei pe temeiul că în istorie imaginaţia ar juca un rol însemnat.

Cînd va apărea articolul în marea revistă franceză, vom da o analiză mai amănunţită a conţinutului seu.

● **Militare.**—Examenul sub-ofiţerilor plutonieri, candidaţi la gradul de sub-locotenent în rezervă, va avea loc, anul acesta, în ziua de 28 August, la reşedinţa corpului IV de armată pentru infanterie şi cavalerie şi la Roman pentru artilerie.

Comisiunea examinatoare pentru toate armele se va compune din: locot.-colonel Gh. Nestorian, şeful statului major al Corpului IV de armată, president; lct.-colonel Brănduş Dimitrie, comandantul batalionului IV de vînători; maiorii C. Petala, din regimentul XIII, Arion, Broson, Cătuneanu, din regimentul 7 Roşior; Tulea şi Gorschi din regimentul 8 Artilerie Roman, membri.

— Comisiunea pentru clasarea contigentului anului 1909, vor începe anul acesta la 1 Iulie şi vor ţinea pînă la 10 Iulie a. c.

Ele se vor compune din comandantul regimentului respectiv de infanterie, medicii, precum şi cîte un căpitan sau locotenent din artilerie şi cavalerie.

— Sub-ofiţerul de administraţie cl. II, Ardeleanu Const., de la divizia VII, a fost avansat, pe ziua de 20 Iunie a. c., la clasa I, mutîndu-se la comandamentul marinei.

● **Biblioteca facultăţei de litere.**—Ministerul instrucţiunei a încuviinţat, o sumă de 17.500 lei pentru dotarea facultăţei de litere din Iaşi cu cărţile şi mijloacele necesare studiilor.

Pentru arheologie, catedra d-lui Th. Antonescu, s'a acordat suma cea mai mare: 10.000 lei; în vederea mulajelor de pe statui, pe cari trebuie să le comande.

Greutatea este, însă, de a se găsi o cameră, în care să se poată înfiinţa biblioteca aceasta specială a facultăţei de litere, care să poată fi consultată de profesori şi studenţi, căci la împărţirea localului universităţei, din 300 camere, s'a dat bibliotecei sala cea mare, rectoratului 4 camere, facultăţei de drept şi de litere cîte 5 camere, iar restul, până la 300, au fost date facultăţei de ştiinţi.

Fiecare profesor al acestei facultăţi dispune de la 20—30 camere; adese ori în mod abuziv, avînd cîte-o cameră pentru director; una pentru preparator, una pentru secretar, una pentru bibliotecar şi 3 sau 4 pentru cursuri practice, iar restul tru muzee.

Profesorii de la ştiinţi nu vor, în ruptul capului, nici să audă de cedarea vreunei camere, pentru nevoile celorlalte facultăţi. In cît acest palat enorm nu este încăpător pentru cele trei facultăţi şi va fi de nevoie a se clădi un nou local pentru bibliotecă, care nici ea nu încape în singura sală mare ce-i este rezervată, şi aproape jumatate din cărţi 60000 volume, sunt depuse în subsoluri unde mucezesc şi se strică.

Telegrame

Incendiu la o operă

Berlin.—Un incendiu a isbucnit azi dimineaţă în podul operei, deasupra sălei de concert; incendiul a fost repede localizat fără să fi produs mari pagube.

Cauza este imprudenţa unor lucrători tinichigii.

Accident militar

Paris.—După ce s'au făcut exerciţii de tir de artilerie la Fontainebleau, doi soldaţi adunînd proectilele, o granată a făcut explozie în mîna lor. Unul a fost ucis, iar celalt rănit de moarte.

Desfiinţarea pedepsei cu moarte

Paris. — Camera discută proectul pentru reîntroducerea pedepsei cu moartea. Inlocuirea ei printr'o internare perpetuă este cerută de d. Iosif Reinach. Oratorul atribue recrudescenţa asasinatelor alcoolismului, spunînd că în general asasinatele au scăzut. Mai vorbesc şi alţi oratori tot pentru supresiunea pedepsei cu moartea, sau pentru a se acorda jurilor facultatea de a substitui.

Urmarea discuţiei se amînă pe Mercuri.

Contra pedepsei capitale

Petersburg.—Duma-103 deputaţi au supus o moţiune tinzînd la apolirea pedepsei capitale.

Moţiunea este semnată de întreaga stîngă şi de numeroşi octombrişti.

Criza din Serbia

Belgrad.—oficial.—Se poate spera că criza ministerială va lua sfîrşit peste puţine zile, de oare ce d. Veliminovici a fost autorizat să înceapă negocierile ca tinerii radicali pe baze mai largi.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost S. SCHILLER

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lânuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă.**

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliu cu *sarea de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute doud-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Loziri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz intreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

In VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi : *Dl Iosef Pepper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Legâtoria de Carţi şi Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 in

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lingă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît să le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intîiu la 'e luă 3 hapuri : unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sérea. Ia a bolnavul nu simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, sérea. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfîntul Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acest branşe.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu ; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fi intrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor ; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra iritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tuselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor, etc.

Paris, *strada* 22, Drouot şi la *diverse* Farmacii

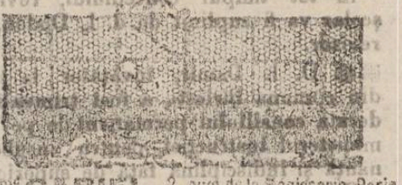

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CROTTES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 met. 5 f.

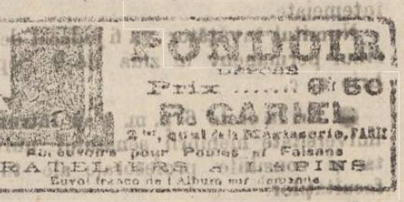

FONDOIR

Prix 0f 60

Raymond GARIEL

2, quai de la Mégisserie, PARIS

Fondoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS & ESPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

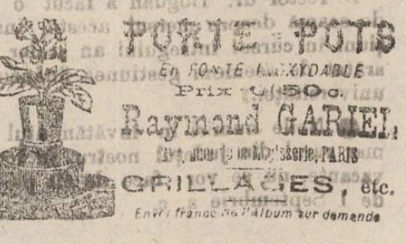

PORTE-POTS

En FONTE MALLEABLE

Prix 0f50 c.

Raymond GARIEL,

2, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISCIOSU A Dr GUILLIÉ

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ poteĭ fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiliorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce felĭ de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tuterĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cumotoare electrice de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 467.—IAŞI, Marţi 24 Iunie 1908

La vremuri noui, oameni noui

S'a zis şi cu drept cuvînt, că în vremile prin care trecem, suntem la o răspîntie a vieţei noastre politice sociale şi economice.

E firesc dar ca atunci, cînd din cauza împrejurărilor excepţionale în care ne aflăm, de la energiile ce se vor desfăşura precum şi de la măsurile legislative ce se vor lua, atîrnă desvoltarea şi progresul politic şi social al ţărei noastre, cu drept cuvînt putem spune că pentru asemenea timpuri noui, ne trebuesc oameni noui.

Şi cari sunt oamenii noui, oamenii viitorului, care să întrupeze în ei puterea de muncă necesară, ştiinţa politică trebuitoare, inteligenţa profundă, energia, vigoarea şi entusiasmul necesar înfăptuirei acestei renaşteri politice şi sociale? Partidul liberal, care a corespuns odinioară unei chemări istorice, astăzi este minat de germenii dizolvanţi ai socializmului, aşa că mîne poimîne va fi complect zdruncinat din cauza diviziunilor şi curentelor contrarii de idei care-l frămîntă pănă în adîncul lui cel mai profund.

Faţă de acest partid, cu adevărat istoric, avem gruparea anemică şi lipsită de entuziasmul luptei, aşa numitul partid conservator-carpist—un amalgam inconherent al dizolvantei fracţiuni junimiste cu reprezentanţii reacţionari ai blazonului familiei de Valois — grupare lipsită de forţa morală şi numerică necesară, grupare care a încercat să distrugă unitatea şi puterea partidului conservator istoric, partid care are în trecutul său atîtea pagini de slavă şi de renaştere naţională.

Şi de sigur, că nu o asemenea grupare—o adevărată asociaţiune de admiraţiune mutuală şi de conservare a privilegiilor de castă—va putea lupta cu succes în contra curentului anti-social şi dăunător progresului treptat şi normal al ţărei.

Care este deci partidul politic care prin organizarea lui puternică, prin programul lui progresist, dar bine chibzuit, prin convingerea lui adîncă în nevoile reale ale ţărei şi prin genealitatea puterei de muncă şi acţiune a şefului seu, va putea rezista curentului periculos al socialismului liberal? Toată suflarea romînească conştientă, toţi oamenii nefondaţi politicei sectare de partid, toţi care cu dragoste îşi iubesc ţara şi privesc cu îngrijire la norii groşi şi ameninţători cari se ridică la orizontul viitorului nostru apropiat, toţi nu văd scăparea decît în bărbatul politic superior, în vederile înalte de profund om de Stat, în puterea de concepţie, de muncă şi energie a iubitului nostru şef, d. Take Ionescu, sufletul şi inima puternicului, numerosului şi popularului partid conservator democrat, continuatorul firului istoric al adevăratului partid conservator în forma lui evolutivă modernă.

Formele de guvernămînt, ca şi programele politice ale unui partid, nu pot sta împietrite în starea lor primitivă; nouile curente sociale, nouile trebuinţi economice ale Statelor moderne, le silesc ca ele, mărindu-şi cercul lor de acţiuni şi orizontul lor social şi politic, să urmeze pas cu pas curentul evolutiv al societăţilor şi al ideilor contemporane.

Şi urmînd acest principiu fatal al evoluţiei, partidele politice nu încetează de a fi partide istorice, dat fiind legătura strînsă dintre trecutul lor iniţial şi stările evolutive treptate prin care au trecut.

Partidul conservator-democrat, de şi în aparenţă un partid nou şi în curentul ideilor progresiste care agită lumea politică modernă, el nu încetează de a fi un partid istoric, dat fiind că el nu este altceva de cît continuarea evolutivă a vechiului partid conservator, alcătuit de marele şi neuitatul Lascar Catargiu.

Partidul conservator, în forma lui nouă de partid conservator-democrat, a isvorît dintr'o adîncă necesitate politică şi socială, fatală vremurilor grele prin care trecem.

Sguduirile din primavara trecută au fost semnalul deşteptărei partidelor noastre politice din dulcea somnolenţă în care dormitau. Şi atunci s'a văzut că suntem în pragul unor noui prefaceri sociale, în faţa unor vremuri noui, trebuesc oameni noui, a zis cu drept cuvînt dl. Take Ionescu.

Şi pentru acest scop, strălucitul nostru conducător, a conceput ideia de a îndemna conservatorismul romîn în spre democraţie, spre popor, adevăratul isvor al puterei fără prihană, cea mai curată obîrşie a forţelor şi energiilor noastre naţionale.

Căci democraţia fiind un fenomen social, ea se impune ca forţă fatalităţei fenomenelor în viaţa politică modernă şi probă despre acest adevăr, este triumful ideilor democratice, în mai toate Statele din Europa.

Aceiaşi evoluţie a formelor de guvernămînt se observă şi în viaţa politică a poporului romîn, căci mişcarea democratică e un fenomen universal la popoarele civilizate.

E firesc, dar, ca partidul conservator-democrat să recurgă la sprijinul şi adeziunea maselor, căci viaţa publică a unei ţări nu mai putea continua să fie monopolul unei clase privilegiate, care nu reprezintă nici valoarea intelectuală, nici moralitatea publică, ci numai tradiţia şi legătura sîngelui, cu vechea oligarhie a ţărei.

De aceea gruparea conservatoare reprezentată prin elementele reacţionare de sub conducerea d-lui Carp va trebui să dispară ca orice specii, cari conform teoriei lui Darwin, ne mai fiind apte şi pregătite pentru luptă, cad în faţa organizmelor mai tari şi mai bine armate în războiul vieţei sociale. Aşa fiind, partidul d-lui Carp s'ar putea numi mai nemerit *partid preistoric*, iar nu partid istoric, căci firul istoric adevărat al partidului lui Lascar Catargiu este continuat conform evoluţiei firesti şi fatale, de d. Take Ionescu şi partidul conservator-democrat. El aparţine, dar, arheologiei politice, iar nu timpurilor moderne. După cum în Franţa democratică elementele nobiliare şi reprezentanţii reacţiunei au fost îndepărtaţi dela conducerea ţărei, tot aşa şi la noi aceste elemente nu mai corespund vremurilor de astăzi. Doctrina selecţiunei prin ereditate a dat faliment. Astăzi selecţiunea prin merit, prin valoare personală, este singura care formează debuşeul personalităţilor diriguitoare la statele şi popoarele moderne. Şi cînd acesta este adevărul ştiinţific care răsare luminos din studiul dezvoltărei şi al evoluţiunei politicei mondiale, atunci în calea mersului său spre izbîndă, partidul conservator democrat nu se va împedica de sigur de o simplă disidenţă, rămăşiţă a unui partid preistoric, un fel de reminiscenţă vie a unor moravuri şi timpuri moarte de mult.

Şi locul unei asemenea grupări, cari prin mentalitatea ei retrogradă nu mai corespunde vremurilor de azi, nu este la conducerea carului complicat al statului modern, ci, cel mult, ca amintire, într'un muzău de antichităţi politice.

Partidul conservator-democrat are de îndeplinit un mare rol social, o adevărată misiune istorică, căci totul este de refăcut şi de reclădit în această ţară. In entuziasmul lor curat, dar exuberant, vechile generaţiuni cari şi-au pus tot sufletul şi toată inima în alcătuirea României de astăzi, n'au avut timpul necesar de a cerceta soliditatea terenului pe care s'au clădit idealurile lor. De aci lipsa de echilibru social între diferitele clase care prin munca lor contribuesc de o potrivă la progresul şi înălţarea ţărei. Această reclădire şi acest echilibru social, absolut necesar pentru existenţa patriei noastre, formează dateria sfîntă, idealul partidului conservator-democrat. Căci nu poate fi partid politic fără ideal, fără acel suflu divin care întăreşte energiile şi care înalţă şi înflăcărează entuziasmul spre bine, adevăr şi just.

Şi pentru înfăptuirea acestui ideal avem cea mai strălucitoare şi mai puternică garanţie de forţă morală şi intelectuală. Avem pe ilustrul, inimosul şi seriosul nostru şef d. Take Ionescu, reprezentantul celei mai pure doctrine conservatoare evoluţioniste. Avem întreaga armată de fruntaşi: bătrîni plini de experienţă şi dragoste de ţară, şi o pleiadă întreagă de tineri entuziaşti şi dezinteresaţi—repet dezinteresaţi — inteligenţe vii, energii oţelite, voinţe veşnic în mişcare şi acţiune, gata de luptă şi de sacrificiu pentru înfăptuirea unui ideal.

Lascar Antoniu.

Banchetul pe care partidul conservator-democrat l'a oferit ieri d-lui Take Ionescu, a fost o manifestaţie grandioasă, cum nu s'a mai văzut în capitală.

Publicăm, în paginile următoare, o bogată dare de seamă ce ne-a fost trimeasă telefonic de corespondentul nostru.

Un bărbat regretabil

Devotaţii au sărbătorit ieri, cu toată ardoarea entusiasmului lor curat, pe şeful partidului conservator-democrat. Domnului Nicu Filipescu şi interminabililor sei nervi, nu ia convenit, fireşte, banchetul ce s'a dat în cinstea d-lui Take Ionescu, tocmai fiindcă el a întrecut în entusiasm şi în grandiositate tot ce s'a văzut pînă acum, în Romînia.

D. Filipescu ar voi ca d. Take Ionescu să aibă insuccese ori cînd şi ori cum şi soarta aranjează lucrurile altfel. D. Filipescu visează un Take Ionescu zdrobit şi realitatea ni-l arată gigant.

Cum era să zădărnicească banchetul?

In asemenea materie, dacă ie vorba de franţuzeştele *gamineries*, bărbatul de la Făurei inventează repede. Şi a inventat: a ales doi membri ai clubului conservator-democrat din Capitală, invitaţi la banchet, şi, exploatînd nevoia lor, i-a corupt ca se tuasteze injurînd pe d. Take Ionescu. Socoteala nu era că şeful va fi calomniat, dar că ceilalţi comeseni se vor revolta contra înjurăturilor, că se va striga „afară", că poliţia va interveni şi ţine-te *Epocă* a doua zi, cu articole de cele cu titluri multe.

Dar d. Filipescu, căruia Furtuna îi joacă feste, a păţit-o şi de astă dată: cei doi conservatori democraţi dînd dovadă de caractere ferme, au denunţat d-lui Take Ionescu planul filipescian, au predat banii cu cari au fost corupţi şi cari bani vor fi daţi unei instituţiuni de caritate, probabil unei case de nebuni.

D. Filipescu rămîne, deci, cu o dovadă mai mult, un barbat regretabil, care-şi mănîncă din puţinul credit de care mai dispune în lumea politică.

Nimeni d'intre noi nu s'a gîndit să facă şotii nici la banchetul de la Buzău, nici la *Eforie*.

Dacă acestea, sau de-al de acestea, ar fi armele cu cari s'ar putea subţia prestigiul şi meritele unui şef de partid—atunci s'ar chema că ţara ie a lui Nicu Filipescu.

Şi ţara nu ie a lui, nici n'a fost, nici va fi. Doar el ie din ţara aceasta. Şi de... trebue să fie şi d'intre aceştia, la o populaţie de peste cinci milioane!

După ungere

Nu ştiu dacă sistemul ungerei preşidinţilor este un obicei la liberali; dacă formează un articol din statutul clubului, sau, în fine, dacă ungerea s'a inventat în special pentru d. Stere.

Ori cum fie, însă, alegerea d-lui Stere a fost recunoscută şi la Bucureşti şi lumea politică din Iaşi se întreabă dacă, în fine, cortina va cădea asupra operetei ce a luat naştere de la alegerea d-nului Stere şi dacă vom intra în partea serioasă a lucrului.

Alesul cu unanimitatea glasurilor, înaintea cărei unanimităţi s'ar fi închinat şi şeful partidului liberal, n'ar putea zice, în urma recunoaşterei sale de centru: *post hoc, ergo propter hoc.* Fiind-că d. Stere n'a zis nici odată că primeşte demnitatea sub „rezerva aprobărei ulterioare" a centrului, nici n'a vorbit de acea aprobare de care era sigur, căci ce avea să se amestece d. Sturza într'o politică—în cea de la Iaşi—pe care o consideră aproape ca neexistentă?

Presidentul ales al clubului liberal din Iaşi şi-a recoltat în alt domeniu argumentele refuzului său. D. Stere vrea să se joace cu acei cari fac pe supăraţii—mai ales cu domnii Gane şi Climescu, cărora le spune: „nu voiţi să recunoaşteţi alegerea mea? Atunci candidaţi d-voastră şi vom vedea dacă vă veţi putea alege fără de voia mea".

Şi asta este. Dacă d. Gane, sau d. Climescu, cari, împreună cu zburdalnicul Buicliu, formează astă-zi dureroasa locotenenţă a clubului liberal, dacă vre-unul din ei şi-ar pune candidatura la preşidenţie, după o eventuală demisie a d-lui Stere, ce voturi ar avea—de cît ale lor două-trei?

D. Stere vrea să zică că a încălecat—şi aşa este. Dacă luăm la depănat ultimul act ce s'a săvîrşit în onoarea d-sale—comisia care s'a dus să-l ungă—vede pe d. Pennescu, ponistul devotat de acum trei luni; pe d. Tomida, care ducea şi aducea de la gară, cu dureroasă regularitate, pe d. Poni; vedem pe d. Ath. Gheorghiu, care el, la rîndul său, era umbra d-lui Stelian; vedem pe G. G. Mîrzescu, care voia, asemenea lui Lebaudy, să-şi creeze o mică împărăţie proprie—dar ceea ce nu vedem—este un sterist adevărat, care să fi făcut parte din comisie, doar dacă—ferească Dumnezeu—d. dr. Botez şi d. Stravolca—s'ar fi dedat în braţele poporanismului.

Hotărît, cu caractere bine formate ca acestea pe cari onoarea am avut a le enumera, nu i-ar fi fost prea moale d-lui Stere dacă ungerea n'ar fi fost admisă la centru. Dar aci dăm în domeniul ipotezelor şi de ce am umbla prin întunerec, cînd ie aşa de luminos în domeniul cel real: al d-lor Pennescu, Tomida ş. c. l.

Vorba este dacă d. Stere va zice acum, după ungere, *post hoc, ergo propter hoc*? Şi dacă nu se va întîmpla minunea ca şi d. Gane, şi d. Climescu, în faţa voinţei soartei, să meargă şi ei la Tanasache, unde alţii cu ochi politici mai buni, au mers înaintea lor?

Surpriza în politică ie lucru banal şi de aceea noi aşteptăm să vedem fără emoţie specială.

OAMENI ŞI LUCRURI

MESERIAŞII

Pe ziua de ieri domnea o mare însufleţire în anumite părţi ale oraşului. Grupurile staţionau, se mişcau, reveneau de la un local de vot la altul,—căci, lucru de sine înţeles, e vorba de localuri de vot şi de alegeri, pentru reinoirea comitetelor în fruntea unora din corporaţiunile de meseriaşi, în conformitate cu legea meseriilor şi cu statutele respective.

Pe alocurea, în vitrine, se zăriau afişe mari, pe ici-colo te întîmpina un „apel" către alegători, dar mai presus de toate era mişcare şi vioiciune în jurul societăţilor unde aveau să se efectueze alegerile şi să se ciocnească adversarii candidaţi.

Privind lucrurile de aproape, descoperiai elemente nuoi de viaţă şi mişcare în această puţin cunoscută pătură socială; întrezăriai lesne în acele frămîntări şi pregătiri, ivirea unor nuoi forţe, latente încă, ce stau să intervină şi—ca mîne—să'şi spună cuvîntul în chestiunile la ordinea zilei, dar mai cu seamă în chestiunile care privitoare la meseriaşi. Insăşi legea meseriilor, cu defectele şi calităţile ei, a fost obţinută graţie unor formidabile sforţări şi unor neobosite stăruinţi din partea clasei meseriaşilor conştienţi de interesele lor.

Fără îndoială. In agitaţiile aceste electorale, în pasionatele mişcări din jurul lor, vezi numai decît unele elemente ale politicianizmului steril; în acele mari şi promiţătoare „apeluri către fraţi" nu e greu să descoperi urmele mijloacelor pur electorale învăţate de la specialiştii în materie.

In pasiunea şi în emoţiuuea cu care-şi dispută locurile şi titlurile de membri în comitet, pulsează, viu şi întreg, exemplul şi spiritul de imitaţie din lumea patimilor politice. Dar nu-i nimic! In aceste începuturi e poate o serioasă cultură politică viitoare şi din aceste frămîntări se poate făuri un spirit de adîncă experienţă şi o deplină pricepere a adevaratelor sale interese din partea clasei meseriaşilor.

I s'a dat, la dreptul vorbind, extrem de puţină importanţă şi prea puţină atenţiune la noi, acestei mari şi însemnate categorii sociale,—a meseriaşilor, cuprinzînd factori esenţiali în existenţa ţării noastre, şi numeroase mari talente.

Ce puţin caz se face în adevăr de un meseriaş priceput şi—comparativ—ce mult s'ar face cînd s'ar ivi bunăoară fenomenul rar al unui ţaran deştept în ale politicei! Ba, politicianii moderni îşi permit luxul să aibă exemplare exotice imitaţii de ţarani şi parlament făcînd un feliu de sport în această privinţă, pe cînd în rîndurile meseriaşilor s'ar putea găsi în adevăr oameni pe deplin copţi la minte, plini de bun simţ şi înzestraţi cu frumoase inteligenţe practice. In alte ţări bluza e onorată şi aplaudată, ajutată să se rîdice, cînd are aptitudini, pănă la cele mai înalte ranguri sociale, pănă la demnităţi de ministru. E timpul să urmărim cu mai viu interes luptele meseriaşilor, pentru că aci e o pepinieră de viitori reprezentanţi ai unei politice sănătoase şi ai unei clase sociale de întăia importanţă.

Rodion

Necrologul catalogului

De vorbă cu cetitorii.—Intîmplare de necrezut!—Experienţa pedagogilor.—Tortura catalogului.—Intre dascal şi elevi. O nouă sistemă.

De la recentul nostru articol asupra dispariţiei catalogului în Austria, o mare curiozitate pare a fi cuprins lumea cetitoare, dacă e să judecăm după numeroasele întrebări ce ni s'au pus în această privinţă. Faptul dovedeşte că în chestia tradiţionalului catalog avem de a face cu o prejudecată şcolară adînc înrădăcinată nu numai în cercurile pedagogice, dar şi în public.

Cum? Să dispară catalogul? Să intre profesorii cu mînile goale? Să nu mai pună note? Dar cum o să cunoască elevii, cum o să distingă pe cei buni de cei rei? Atîtea întrebări cari dovedesc că prejudiţiul devine lege şi se desrădăcinează anevoie. Cu toate aceste cetitorii pot fi liniştiţi. In Austria sunt pedagogi foarte de seamă, ba chiar scriitori de mare talent—ca Otto Ernst şi alţii—care agită cu pricepere—marile probleme şcolare şi putem privi cu încredere şi chiar imita la ocaziune rezultatele experienţei lor în această materie. Ziarele cele mai însemnate au salutat cu mulţumire reforma în chestiune şi drept dovadă vom cita fragmente din ziarul vienez „Die zeit":

„Profesorii nu mai pot scoate din buzunarul de la piept catalogul, ca să facă măcel, punînd un şir de „treiuri", dacă se nemerea să fie mînioşi sau nervoşi. Izbînda sau căderea şcolarilor nu mai atîrnă de o adunare şi de-o împărţire a notelor dintr'un catalog frumos liniat. Mintea şi bunăvoinţa vor fi pe catedră; iar în bănci, va domni încrederea în sine şi neatîrnarea din ce în ce mai mare.

Plini de nădejde în viitor, am voi să putem crede c'a început un timp de aur pentru şcoalele noastre secundare. Dar, în noi, cari am apucat timpul cînd ideile de reformă zăceau în somnul cel mai adînc, prea a pătruns adînc groaza amintirilor, prea s'a intipărit icoana drămuitorilor de note şi a catalogului şi nu putem să ne închipuim că se vor schimba peste noapte şi fără nici o împotrivire la părerile profesorilor.

S'a desfiinţat catalogul. Lesne de zis! Ştiam un profesor de matemateci care cum întra în clasă punea catalogul pe catedră, bătea cu drag în el şi zicea: *„O să vedem numai de cît cine a învăţat astăzi. Notă e pe tot trimestrul. O să vedeţi cum îi prind pe cei cari nu ştiu!"* Şi-i prindea. Cu ce poftă scria nota proastă în catalog şi cu ce plăcere ne spunea: *scripta manent.* La sfîrşitul anului făcea socoteală şcolarului: „In cutare şi cutare zi ai avut 6, la atîtea 3, la cutare şi cutare 4. Fă singur socoteala. *„Aflta aritmetică vei fi deprins. Să te mai examinez odată?" Nu se poate! Fun trei note, nici mai mult nici mai puţin. Iată catalogul. De te-ai fi schimbat printr'o minune în geniu matematic, tot n'aşi avea cum să te ajut. S'ar duce dracului toată clasificaţia! Ar însemna să las catalogul acasa şi să aştept pînă te vei învrednici a şti ceva!"*

*

Că era să vie o vreme cînd legea avea să silească pe profesor să lase catalogul acasă şi cînd ministrul să spue că s'a dus dracului clasificaţia, n'ar fi visat acel profesor. Ba ideia i s'ar fi părut nebunească, de oare-ce i-ar fi răsturnat cu totul deprinderile. Acest profesor era un tip şi nu putem crede că tipul va pieri aşa dintr'odată. Nici nu ar fi cu putinţă! De alt-fel ar fi cel puţin, nespus de greu.

Mulţi profesori secundari trebue să-şi prefacă în totul părerile de pînă acuma, să înţeleagă că datoriile dascălilor sunt cu totul altele de cît şi le închipueau. Acuma li se cere să-şi dea seamă de ce poate şi de ce e în stare şcolarul, înainte de-a face clasificarea lor. Să-i întrebe spre a se lumina, dar fără să le pună note, fără catalog. Circulara cere legătură mai da aproape între dascăli şi şcolari, cere ca dascălii să pătrundă mai mult în individualitatea fie-cărui şcolar şi tot odată o orientare mai de aproape în privinţa clasei întregi, de nivelul intelectual al căreia trebue

să-şi dea seamă. Ast fel trebue să se ajungă ca şi cel mai puţin înzestrat să se poată ţinea de ceilalţi şi ca lipsurile cunoştinţelor să se poată mai lesnea umplea. Tot odată nu va mai fi de acuma cu putinţă ca şcolarul, odată ce l'a ascultat dăscălul şi i-a dat notă să se culce pe o ureche şi să se lenevească.

Nu încape de asemenea îndoială; faptul că nu mai învaţă pentru catalog, îndată ce tot odată se vor încredinţa de seriozitatea dascălului, va face să fie între şcolari neatîrnare şi ambiţie sănătoasă, cari lipseau cu totul şirurilor vechi de şcolari, fiind că li se răpeau".

*

In ce consistă dară noutatea? In faptul că nu va mai exista catalogul sub forma ameninţătoare, sistemul nou cere să dispară duhul primejdios care umple de minciuni şi de nesinceritate legăturile dintre şcolari şi dascăli. Profesorul—zice „Die Zeit"—nu va mai avea nevoie să fie tot odată judecător de instrucţie pentru clasa sa şi şcolarii nu vor mai putea să triumfe din lipsa lui de violenie, pentru a-i „prinde". Bazele de legătură între dascal şi elevi vor deveni mai bune, mai morale; un viitor mai prietenos, o atmosferă mai cordială şi mai omenoasă se întrezăreşte în jurul şcoalei va dispărea birocratismul formalist din şcoli şi năzuinţa educaţiunii va fi mai cu seamă de a forma oameni de caracter, cugetători nesiliţi şi ne ţinuţi sub presiunea sălbatecă a bătăii, a pedepsei, a fricei.

„Circulara care goneşte catalogul e ca un suflu puternic de aer curat care mătură toate miasmele din camerele prăfuite ale dăscăliei de modă veche".

*

E posibil ca experienţa să fie lungă şi grea. Dar nu e fără interes să vedem filosofi şi scriitori însoţind cu necrologuri atît de... entuziaste dispariţia unui aşa da vechiu obiceiu. La noi, însă, multe mii de repetenţi vor mai blestema încă relele catalogolului pînă i-om cînta la rîndul nostru „vecinica pomenire". A.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ziaristă. In activitatea literară, pe cît de variată, pe atît de neobosită—a Carmen Sylvei—putem înregistra în momentul de faţă o manifestare nouă. Regina Elisabeta a luat pana de ziarist şi s'a coborît în arenă, în lupta cea de toate zilele a scrisului, a venit în rîndurile noastre, pentru a duce războiul cel mare al publicisticei.

Am anunţat apariţia noului organ de publicitate „Vatra luminoasă". ziar săptămînal, cu un caracter de popularizare, ocupîndu-se în primul loc de instituţiile de bine-facere patronate de M. Sa Regina şi atingînd diferite chestiuni referitoare la orbi, cu deosebire. Carmen Sylva nu s'a mulţumit cu rolul de Patroană a ziarului. Ci, după cum procedează în activitatea Ei practică, a acceptat rolul ziaristului propriu zis, decisă a ataca de-a dreptul chestiunile la ordinea zilei, de a discuta şi a polemiza, aşa cum se cuvine să facă gazetarul profesionist. Din partea Carmen Sylvei suntem obişnuiţi a fi surprinşi.

Articolul din No. 2 al „Vetrei luminoase" intitulat: „Trebue să se căsătorească"? arată deciziunea suveranei noastre de a veni în contact direct cu lumea cetitoare şi a-şi spune cuvîntul în chestiuni actuale ce preocupă luarea aminte şi fac problema zilei a lumei noastre gînditoare.

Breasla noastră gazetărească se mîndreşte cu noua şi strălucita achiziţiune în persoana marei scriitoare şi cugetătoare care e Regina României.

*

D-na Agata Bărsescu-Radovici a petrecut cîteva zile la Viena unde a fost mult serbătorită în cercurile artistice ale Burgului. D-sa a încheiat un angajament pentru un număr de reprezentaţii în timpul iernei la teatrul german din St. Petersburg. La finele lunei August marea artistă va fi în New-york, unde are de asemenea un angajament.

*

Ni se anunţă din Galaţi că la 29 Iunie va apare în acest oraş o revistă literară „Pagini libere" în jurul căreia se vor strînge mai mulţi publicişti reputaţi.

*

O ştire care va interesa balneotherapia. Regina Wilhelmina a Olandei a făcut o descoperire higienică destul de ingenioasă. De mai mult timp ea întrebuinţa în baie sucul mai multor duzini de alămii. Acum se susţine din punctul de vedere medical ca foarte util sucul alămiiei în baie, de oarece întăreşte şi conservă pielea, dacă e întrebuinţat la o temperatură călduţă. In Anglia cu deosebire e astăzi foarte uzitat sistemul băilor de... limonadă.

GRANDIOASA MANIFESTAŢIE DE IERI

— Banchetul oferit ieri, la Bucureşti, şefului partidului conservator-democrat, a fost o grandioasă manifestaţie, fără pereche în analele noastre politice —

Bucureşti 22 şi 23 Iunie

Grădina Blanduziei era splendid împodobită şi frumos luminată; frumoase ghirlande de stejar şi flori, împodobite cu steaguri tricolore dădeau grădinei un aspect de adevărată sărbătoare. Opt mese mari erau aranjate în mijlocul grădinei, fie-care masă conţinînd cîte 150 de tacâmuri.

In partea stîngă a scenei era muzica regimentului 8 Dragoş No. 29 din Dorohoiu, iar în partea dreaptă o masă unde erau 50 de ploeşteni, care formau un cor admirabil.

De la ora 7 încep a sosi delegaţii din provincie şi şefii de culoare.

In mijlocul grădinei era o masă mare, frumos aranjată, în capul căreia a luat loc d. Take Ionescu, şeful partidului avînd la dreapta pe d-nii Pavel Brătăşanu, Nestor Cincu şi Răşcanu-Ploeşti; iar la stînga pe d-nii Nicu Economu, N. Xenopol şi Christake Suliotti. In faţă se afla d. Barbu Păltineanu.

Venea apoi o altă masă, la care au luat loc foştii funcţionari superiori sub trecutul guvern conservator, în capul căreia se aflau d-nii C. Disescu, doctor Severeanu şi Nicu Canantău, deputat.

In capul celorlalte mese se aflau fruntaşii: d-nii Al. A. Bădăreu, dr. C. Istrati, C. Ghica Deleni, D. P. Moruzi, general Pilat, iar în faţa lor şefii de culori: N. Cosăcescu, Stroescu, I. Brătescu şi căp, Cristeseu.

Sosirea d-lor Al. Bădăreu, dr. C. Istrati, C. Disescu şi Barba Păltineanu, a fost salutată cu lungi aplause şi mari ovaţiuni.

D. J. Th. Florescu a sosit cu 14 preoţi din culoarea de albasteu, cărora de asemeni li s'au făcut mari ovaţiuni.

*

Şeful partidului, d. Take Ionescu a sosit la ora 8. E de nedescris entuziasmul ce s'a stîrnit şi ovaţiunile mari cu cari a fost primit şeful partidului. Muzica militară a intonat marşul triumfal, iar apoi corul ploeştenilor a cîntat „Mulţi ani trăiască".

Aplauzele şi ovaţiunile au durat mai bine de 15 minute.

*

In tot timpul banchetului a domnit un entuziasm de nedescris. Muzica militară, precum şi corul ploeştenilor, care a făcut o plăcută impresie, au executat diferite frumoase arii.

D. Take Ionescu a primit un foarte mare număr de telegrame din partea acelor ce n'au putut veni să ia parte la banchet, între care: A. D. Xenopol—Iaşi, Scarlat Lahovary—Paris, T. Paciurea fost deputat—Dijon, Vasile Nădejde, fost deputat şi Leontopol fost senator—Karlsbad, Ioanide—Slatina, V. Macri—Galaţi, dr. Enăşescu—Iaşi, Călniceanu, T. Cincu, Gh. Istrati, D. Stan, Motăş, dr. Manolescu, N. C. Fleva, Rădulescu etc., comitetul clubului conservator democrat din Constanţa, dr. A. Culiano, 20 de cetăţeni din Iaşi înscrişi acum în urmă în partidul conservator democrat etc. etc.

*

La orele 9 şi jum., s'a început seria tuasturilor.

Cel întîi care a tuastat a fost d. C. Cantacuzino-Paşcanu, *vice preşedintele clubului conservator democrat din Capitală, fost preşedinte al Camerei, care a spus că în atingătoarea şi înălţătoarea manifestaţie de astăzi, primul gînd trebue să-l îndreptăm către M. S. Regele, care e admirat de noi şi de ţara întreagă.* (Corul ploeştenilor intonează imnul regal).

D-sa arată apoi activitatea partidului conservator democrat şi spune că ea a întrecut toate aşteptările, dovada cea mai vie au dat-o succesele de la Iaşi, Vaslui şi Craiova.

La aceste succese,—a zis d. Cantacuzino Paşcanu, suntem siguri că se va adăuga şi succesul la colegiul al II-lea din Capitală, căci avem taată încrederea că şi de acéastă dată înfrîngerea va fi desăvîrşită.

Relativ la discursurile rosite în Sala Eforiei, d-sa spune că s'a organizat o intrunire anume pentru a-l injura pe d. Take Ionescu, dar acele injurii l'au înălţat pe şeful nostru şi mai mult.

D. *Barbu Păltineanu* a fost foarte scurt, dar plin de convingere şi căldură.

D-sa spuse: „Un partid e mare cînd are numărul: îl avem; un partid e mare cînd are calitatea: priviţi aci şi vedeţi pe cei de faţă şi veţi vedea că o avem; un partid e mare cînd are unitatea sufletească: nicăeri nu s'a observat o mai desăvîrşită unitate de idei ca la noi; un partid e mare când are un şef iubit, stimat şi puternic: îl avem, d-lor, şi spre binele ţărei să ne trăiască (urale nesfîrşite şi aplause).

D. *C. Disescu*, fost ministru, îşi exprimă dorinţa că cele spuse de d-sa să fie auzite şi de cei care lipsesc şi de adversari.

Ziua de 9 Ianuarie, zice d-sa, însamnă ziua de regenerare pentru noi romînii. De atunci şi pînă astăzi am avut numai manifestaţii care nu erau altă ceva de cît dorinţa poporului acestei ţări. Ceia ce vedem acum aci, le întrece pe toate: e cea mai mare manifestaţie pentru iubitul nostru şef, d. Take Ionescu.

El nu cere iubirea, dar toţi i-o dau pentru a sfărâmîna atacurile îndreptate contra lui. Şi, d. Take Ionescu o merită aceasta, căci el este omul care dovedeşte că intrupează ideile de ţară, ideile de naţionalitate de tot.

Sărbătorim pe D. Take Ionescu pentru tot ceia ce a făcut. El are meritul că a îmblânzit luptele politice, făcând ca ele să se facă în marginile bunei cuviinţi.

D-sa relevează apoi reformele şi actele mari făcute de D. Take Ionescu, şi spune că atacurile îndreptate contra lui, nu'l pot atinge căci el e mai presus de toţi.

Noi nu ameninţăm pe Rege, nu pângărim biserica, nu uneltim printre nemulţumiţi, nici nu răsculăm pe contribuabili. S'au unit doua partide politice, pentru a zdrobi pe d. Take Ionescu, dar nu se va reuşi nici-odată. E o calomnie cele ce s'au spus la adresa Suveranului; *ei au insultat puterea Regelui. Suveranul e pus deasupra tuturora ca să'i judece, şi nu poate să'i judece de cît drept. Noi ne vom supune judecăţei Lui.*

Ţara e sătulă de demagogismul liberalilor şi de reacţionarismul conservatorilor bizantini. Partidul conservator-democrat voeşte ca litera constituţiei să nu mai fie o înşelăciune, ca unul ce el e singurul partid care îşi înţelege rostul lui cel mare.

Terminînd d. C. Disescu bea pentru d. Cantacuzin-Paşcano.

D. dr. C. Istrati constată că încrederea ce d. Take Ionescu o are în sine, a contribuit la succesul său cel mare.

Junimiştii au ţinut o întrunire specială pentru a'l înjura şi a'l ataca pe d. Take Ionescu. Acele atacuri şi acele injurii nu'l ating, totuşi, cîtuşi de puţin. Ţara întreagă a dovedit că e cu Take Ionescu.

Partidul conservator democrat, în care ţara are toate speranţele,—spune d-sa,—va şti să facă să se schimbe şi mai bine moravurile politice şi va face o bună administraţie.

Tuastează apoi d. A. A. Bădăreu: „Sărbătorirea de astăzi are importanţă osebită şi prin intensitatea cu care se face—este cel mai mare banchet ce s'a dat vre-odată în Romînia—şi prin faptul, că această mare manifestaţie se face în scop de a sărbători pe omul, care, mai mult ca ori care altul s'a devotat binelui public.

Sărbătorirea mai are, însă, şi o mare importanţă prin faptul că înseamnă desăvîrşita desvoltare a simţului cetăţenesc în Capitală.

Este astăzi în deobşte cunoscut, că, în mersul treburilor publice ale unei ţări, Capitala are un rol hotărîtor. Bucureştii, însă, se deziceau pînă acum şi, nu rare ori, s'a văzut indolenţa Capitalei noastre. A fost dat d-lui Take Ionescu, ca mişcarea provocată de dînsul să însemne trezirea din amorţire a Capitalei şi serbarea de astazi înseamnă regenerarea simţului civic.

In curînd aceşti cetăţeni vor fi chemaţi să desăvîrşească opera întreprinsă de partidul conservator-democrat: colegiul II de Ilfov va avea să se pronunţe nu numai între conservatismul bizantin şi cel democrat, ci şi între şcoala de expediente, preconizată de partidul liberal şi între şcoala de muncă şi idei, preconizată de partidul nostru.

Liberalii, respinşi de colegiul I, încearcă să se apropie de colegiul II şi cred „că au găsit mijlocul de cucerire în fascinatoarea formulă a Patriotismului. Ast-fel socialiştii-cosmopoliţi de ieri, generoşii de astă-zi ai d-lui Brătianu, au devenit monopolizatorii patriotismului în Romînia. Dar simţul public ştie să deceleze adevărul: el ştie că la liberali patriotismul nu este de cît un mijloc, pe cînd d. Take Ionescu întrupează cu adevărat aspiraţiunele Romînilor de pretutindeni, iar de d. Carp se leagă toate aspiraţiunile străinătăţei.

Alegătorii col. II de Ilfov vor trebui să restabilească adevărul şi, făcînd să triumfe candidatul partidului conservator-democrat, să respingă şi pe neguţitorii interni şi pe acei de cari se leagă speranţele neguţătorilor străini.

Pentru triumful cauzei conservator-democrate şi pentru victoria luptei de mîine de la colegiul II din Capitală, rădic acest pahar.

D. *general Pilat*, după ce aduce elogii M. S. Regelui, spune că, cu toţii îşi vor face datoria la alegerea din Capitală şi că speranţele pe cari ţara conservator-democrată şi le pune în organizaţia partidului din Bucureşti—nu vor fi înşelate.

*

D. *Toma Cămărăşescu* aduce laude pentru chipul măreţ cum Capitala a înţeles să sărbătorească pe d. Take Ionescu. Acţiunea bine-făcătoare a şefului are nevoe de o pîrghie: aceasta suntem noi cu toţii.

Să muncim fără preget toţi, simpli soldaţi ai unei cauze drepte şi lozinca noastră să fie: *Victoria.*

Oratorul bea pentru cetăţenii capitalei.

*

D. prof. doctor *Severeanu* spune că egoizmul celorlalţi conservatori a făcut ca d. Take Ionescu, care a muncit 17 ani în acel partid, să fie nevoit să-l părăsească, Precum acţiunea d-lui Take Ionescu, înlăuntrul partidului conservator, a fost bine-făcătoare pentru acel partid, tot astfel noua acţiune ce-o desfăşoară, va fi binefăcătoare pentru Ţară.

Savantul bea pentru d. Take Ionescu.

*

D. M. Dragomirescu, profesor Universitar, persifleazǎ pe profesorii universitari junimişti care la Eforie au atacat pe d. Take Ionescu.

D-sa relevă ce mare putere constitue pentru partidul conservator-democrat desăvîrşita armonie şi unire ce există între membrii partidului.

D-sa bea pentru unirea în partid.

*

D. Pavel Brătăşanu, îndeamnă pe cetăţenii Capitalei la luptă curagioasă pentru ca triumful din Capitală să desăvîrşească victoriile culese în provincie.

Bea pentru partidul conservator-democrat din Capitală.

*

D. *J. Th. Florescu*, spune că pentru a lua parte la această serbare, cetăţenii au trebuit să dea dovadă de un adevarat eroism, căci s'a dat o luptă în toată regula în potriva lor de către agenţii asanatori ai moravurilor spre a'i opri de a lua parte la banchet.

In numele acestor cetăţeni devotaţi, d. J. Th. Florescu ridică un pahar în sanatatea sefului partidului.

*

Toastul D-lui Take Ionescu

In momentul în care şeful partidului conservator-democrat se rîdică pentru a vorbi, urale nesfîrşite izbucnesc din piepturile mulţimei prezente. Conmesenii se descopăr şi d. Take Ionescu, spune în rezumat, următoarele:

„Venisem la banchet cu gîndul să respund la discursurile pronunţate la Eforie contra mea, dar în folosul meu.

Aveam de gînd şi eu odată să transform chestiunea partidului conservator într'o discuţie pe tema unei chestiuni personale.

Dar văzînd manifestaţia D-voastră renunţ la cele ce mi-am propus. Nu respund nici celor care m'au făcut camelon politic—cum a făcut d. Delavrancea în discursul d-sale.—Las la o parte cuvintele urîte pronunţate, căci nu poate fi de cît un mare folos pentru educaţia politică a ţerei, cînd se inzistă cît mai puţin asupra unor ast-fel de cuvinte.

Voi respunde numai la o singură invinuire ce mi s'a adus—invinuire, care, mărturisesc, m'a durut.

S'a zis că am părăsit partidul conservator după ce am fost multă vreme copilul lui răsfăţat.

Nu poate fi vorba de părăsire, întru cît partidul conservator ie cu mine, mă urmează aproape în întregime.

Dar ţin să spun că am convingerea că aşi fi făcut un lucru rău dacă a-şi fi stat la oparte şi n'a-şi fi pus întreaga mea putere de muncă în folosul partidului atunci cînd s'a deschis un anumit proces în lăuntrul său. Dar nu eu sunt vinovat că s'a încercat o răscoală a unora contra altora, şi era natural să intervin atuncea cînd s'a încercat strivirea desăvîrşită a unora din noi.

Dar ideea conservatoare n'a suferit de pe urma acestei lupte. In care an din cei optsprezece din urmă s'au făcut mai mult pentru ideea conservatoare de către vre-un apostol al conservatorismului? Căci convingerea mea adîncă este ca cea ce am făcut, nu este de cît spre folosul ideei conservatoare.

Trecînd la altă ordine de idei, şeful partidului conservator democrat zice:

D. Carp a spus despre d-voastră că sunteţi scursoarea partidelor. Im închipui ce diamante trebuie să fi remas în celelalte partide dacă d-voastră sunteţi scursori.

Carpiştii se laudă că au foarte mulţi foşti miniştri! Dar d-nealor uită că in cimitire sunt şi mai mulţi foşti miniştri. Dar unde sunt viitorii miniştri, unde se află tineretul, comoara de energie pentru astăzi şi de cumpanire a zilei de mîine?

Acest tinerit nu numai că nu-i cu dînşii, nu numai că nu i urmează dar, ingrijat de acţiunea de mîine, m'a întrebat, or unde m'am prezentat în ţara, dacă nu mă voi opri la jumătatea drumului şi le-am respuns: —„Nu, pentru că dacă m'aş opri, ar fi să opresc mersul ţerei spre progres pentru cel puţin un sfert de veac".

Vorbind despre însemnătate curentului în favoarea partidului conservator-democrat, d. Take Ionescu spune:

„Ţara a văzut ceva neobicinuit în 1908. Mişcarea, manifestaţiile d-voastră constitue ceva nou, necunoscut aproape.

La ea voiu să răspund prin ceva nou: **cu un guvern care să nu mai însemne nedreptate.** *Căci nu s'a frămîntat ţara atît de mult, iarăşi numai pentru schimbarea miniştrilor. Aş fi un mizerabil dacă aş fi înţeles să întreprind această agitaţie de dorul portofoliştilor ministeriali.*

D. Carp s'a mulţumit să ceară Regelui să fie judecător între mine şi d-sa, dar îi cere în acelaş timp şi ajutorul.

Or-care ar fi judecata Regelui, în a doua zi, tot voi striga: „Trăiască M. Sa Regele"! **Dar pentru ca d-nii Carp şi Filipescu să aibă dreptul să vorbească de la egal la egal, trebue să fie sigur că vor face tot ast-fel.**

S'a frămîntat ţara atît de mult şi atîta timp pentru a crea o dinastie care să se rîdice cu atît mai sus cu cît mai mult ne vom egala noi jos. De ce dar d. Carp îşi permite astă-zi să ameninţe coroana? De ce îşi permite d-sa să spuie Regelui că dacă se va pronunţa în favoarea noastră va însemna că sprijină corupţiunea? De alt-fel vorbind ast-fel d. Carp nu spune ceva nou. Aşa a vorbit în 1888 contra lui Ioan Brăteanu, aşa a vorbit în contra lui Gh. Gr. Cantacuzino, ast-fel vorbeşte astă-zi în contra mea şi nici n'am venit încă la putere.

Intr'o peroraţie superbă vorbind de demagogismul alb şi demagogismul roş d. Take Ionescu spune:

„Din moment ce d. P. P. Carp a dat un sfat Coroanei, voiesc să am dreptul de a da şi eu un sfat ţării.

D. Carp a spus Coroanei să se fereasca de Catilina. Eu mă adresez naţiunii şi-i spun să se ferească de Catilina.

Acesta nu era dintre cei de jos. S'a născut bogat şi după ce şi-a cheltuit averea s'a aruncat în politică.

Nu era orator, nu vorbea, dar meşter era în materie de intrigi şi nelipsit, cînd se puneau la cale tulburări. El era tipul demagogului alb, mult mai periculos de cît or-ce alt demagogism fiindcă îi lipseşte poleiata credinţă.

In jurul acestui demagog alb se adunau toţi tinerii bogaţi în ambiţii şi datorii, lipsiţi în scrupule şi credinţi.

Faţă în faţă cu Catilina sta avocatul Cicerone. El nu s'a născut între cei bogaţi, era burghez, dar acea conştiinţa că reprezintă forţa de conservare a neamului. Cicerone a învins—cu darul vorbirei, pentru că avea o convingere, care dă putere şi constituie o armă puternică în lupta pentru triumful dreptului şi adevărului.

Noţiunei—care astăzi mă aplaudă şi poate mîine mă va dezaproba de voi greşi—îi spun:

Dacă va avea să aleagă între demagogia reacţionară şi cea revoluţionară să aleagă pe cea din urmă, fiind că este colorată de o anumită convingere.

Adresîndu-se apoi celor prezenţi:

„Oaspeţilor veniţi din toată ţara organizatorilor banchetului de astă-zi, şefilor de culori, tuturor celor prezenţi, le mulţumesc din inimă şi pe lîngă fericirea mea au şi ei tot dreptul să se simtă fericiţi cînd văd cît de frumoase sunt rezultatele muncei ce depun.

Şi acum, d-lor, să ne despărţim în linişte. Partidul conservator democrat este prea puternic pentru ca să nu mai aibă nevoie de manifestaţii care depăşesc limitele legilor.

Să trăiţi cu toţii!

*

Urale acopăr cuvintele şefului partidului conservator, după care d. Barbu Păltineanu, în numele şefilor de culoare rădică un pahar în sănatatea şefului iubit al partidului, aduce la cunoştinţa că în timpul banchetului s'au primit un mare număr de telegrame de adeziuni din toate unghiurile ţărei, telegrame care vor fi publicate în ziarele partidului şi

încheind se adresează către d. Pavel Brătăşanu, care a vorbit despre lupta ce urmează să se deie în Capitală, i-a spus:

„Astă-zi ne-ai văzut la petrecere, la toamnă ne vei vedea la luptă, tot atît de hotărîţi, ba poate chiar şi mai hotărîţi".

*

La ora 11 banchetul ia sfîrşit şi şeful partidului este condus la locuinţa sa de fruntaşi şi de cetăţenii Capitalei în urale, iar la locuinţa din str. Cătunului are loc o nouă manifestaţie entuziastă pentru şeful partidului.

*

Iată numele delegaţilor din provincie, foşti deputaţi, senatori, primari, prefecţi, cari au luat parte la banchet:

Dorohoiu. — Dim. Moruzzi, Vasile Miclescu, George Cananău, C. Ananiescu, M. Brăilescu, N. St. Georges, dr. Mihăilescu, N. Gherghel şi Gh. Pîrloianu.

Gorj.—Toma Cămărăşescu, Eug. Pârăianu, Adrian Magheru, C. Clinceanu, Tacit Cămărăşescu, I. Capresca, Pant. Voiculescu.

Vaslui. — Dim. Donici, Sandu Rîşcanu şi François Botez.

Tulcea.—Mateescu-Buzău.

Romanaţi. — Pavel Brătăşanu, M. Bibianu, B. Oroveanu, Marcu Celerianu, I. Cezianu, Ştefan Popp, Iancu Groveanu, C. Gioroceanu.

R.-Vîlcea.—N. Căpităneanu, Gr. Pleşoianu, Matache Constantinescu, Anton P. Botea, Ion Demetrescu, Gică Bădescu.

Constanţa.—Ion Bănescu.

Buzău. — Emil Teodoru, Victor Filoti, Vasile Mareş.

Putna. — N. Rainu, D. Niculescu, dr. Cătunescu, Toma Georgescu, Alex. Ionaşcu, V. Nădejde.

Brăila. — Cristu Sulioti, Alex. Sulioti, Alex. Rişcanu, C. Ştefănescu-Brăila.

Mehedinţi. — Gr. Constantinescu, Th. Costescu, C. Ţopîrdea, C. T. Georgescu, Tiberiu Axente, N. D. Spineanu, dr. Gavrilescu, M. Caloianu.

Covurlui. — I. Bastachi dr. Viţu, Gr. Ciuntu, I Tanoviceanu.

Roman. — Const. Cantacuzino-Paşcanu, dr. Riegler, Ştef. Zarifopulo, Balaiş, Ştefan Ciuntu, Gh. Istrati, Garabet Buiciiu, G. Petrovici.

Buzău. — Dr. Istrati, G. Beloianu, G. Băileanu, V. Cancicof.

Tecuci. — Nestor Cincu, I. Anghelescu, N. Berca, D. Balaban, Oct. Albizani.

Tutova. — Th. Emandi, dr. Şabner Tuduri, Take Juvara, Nec. Budu, dr. Juvara.

Ialomiţa.—Alex. Bădulescu, Leon Popescu, general S. Stoica, Dim. Apostolu.

P.-Neamţ.—Const. Isăcescu, C. Andrieş, Ion Bacalu, Th. Crivăţ.

Suceava.—Sebastian Moruzzi, G. Străjescu, Ştefan Bonachi, D. Baroianu, Stanislas Cichoschi, C. Romanescu, Artur Gorovei.

Fălciu.—Th. Cerchez, Em. Buznea, G. Ghibănescu Ştefan Gheorghiu.

R.-Sărat. — I. Alexandrescu, Cristea Manea, Alex. Alexandrescu, dr. G. Dobreanu, Alex. Iteanu.

Iaşi.—Gh. Lascar, N. Cananău, Lascar Antoniu, Gh. Şerban, Nicu Nanu, Dim. Alexandrescu, Lascar Rosetti, Cristea T., Cristea, Ştef. Negruzzi, C. Chirilă, dr. Hurmuzescu, Eug. Herovanu (Opinia).

Botoşani.—C. Ghica-Deleni, T. Silion, V. Isăcescu, C. Ciolac, N. Ciolac, Leon Ghica-Dumbrăveni, Alex. Rosetti, Alex. Prasa.

Dolj.—N. Economu, Nae Guran, N. T. Oroveanu, N. Rioşeanu, N. N. Pop, S. Rusănescu, N. Ghilţu, Ilariu Marian, M. Chintescu, C. Geblescu.

Dîmboviţa.—V. Dimitropol, D. H. Pandele, I. Stănescu, Gr. Cair, Sache Negoescu, Lazăr Petrescu, Gh. Cair, G. Pîrvulescu.

Prahova.—N. P. Rîşcanu, Bucur Spirescu, Gh. Dobrescu, Vict. Bilciurescu, D. N. Sfetescu, Th. Raicu.

Argeş.—I. Comăneanu, Const. Bălăceanu, dr. G. Rădulescu, M. Căprescu, C. Nucianu, Ern. Paximadi, maior Doxachi, Alex. Vestimanu.

Teleorman.—Dr. Christodorescu, Andrei Noicu, C. Stoenescu.

Vlaşca.—Alex. Parizianu, C. Rădulescu.

Olt.—C. Munteanu, D. Ioanid, Radu Rădulescu.

Ultime informaţii

Intre noii aderenţi ai partidului conservator-democrat, care nu numai că au ţinut să facă cunoscut pe ziua de eri adeziunea lor, ci au participat chiar la banchet, se află şi d. George Cananau, o marcantă personalitate politică din nordul Moldovei, fost prefect de Dorohoi şi actualminte deputat.

D. Georges Cananău este un vechiu conservator, pe care vicisitudinile politicei locale l'au împins în lagărul liberal, unde, însă nici-odată nu s'a simţit bine, de oare-ce n'avea nimic comun nici cu sufletul, nici cu cugetul liberalilor noştri.

D-sa a revenit şi a aderat la acţiunea d-lui Tache Ionescu şi de sigur că se simte tot atît deferent de a se găsi în lagărul vechilor săi prieteni, pe cît de mare este bucuria partidului conservator-democrat de a'l număra astăzi printre ai săi,

● D. C. Stere s'a întors alaltăieri noaptea de la mănăstirea Neamţ, unde se află stabilită familia sa, pe timpul verei.

Aflînd despre respunsul ce l'a obţinut delegaţia, care a fost la Bucureşti, d. Stere a declarat că se va presinta primului ministru spre a-i mulţumi de încredere şi apoi va convoca comitetul executiv, cu care prilej va ţinea un discurs-program.

● Clubul liberal din Vaslui s'a întrunit ieri în scopul de a alege comitetul executiv.

Cu acest prilej s'au dat pe faţă adîncile desbinări ce-au fiinţă în partidul vasluian. Vechii liberali, în frunte cu domnii Buşilă şi Dimitriu nuanţa maior Văleanu, au reproşat d-lui Neron Lupaşcu, că a tolerat ca situaţia în Vaslui să fie dată pe mîna domnilor Sassu şi Călinescu, pe cînd ei, adevăraţii fii ai Vasluiului liberal au fost neglijaţi.

Din cauza marei tensiuni ce-a domnit, şedinţa a fost amînată pentru Duminica viitoare, cînd lucrurile se vor înăspri şi mai mult, de oare ce domnii Sassu şi Călinescu vor cere escluderea din club a vechilor liberali, sau se vor retrage ei.

● Rezultatul examenului elevilor preparaţi în particular, pentru clasele I—III şi V—VII-a, se va da abia mîine.

● Mîine va avea loc la toate şcoalele primare din localitate cite-o producţiune în locul solemnităţei premiilor.

● Raporterul consiliului de resboiu al corpului 4 de armată şi-a înaintat raportul său d-lui general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, asupra anchetei în chestia căpitanului Costinescu.

● O farsă de prost gust a alarmat eri poliţia şi celelalte autorităţi.

Familia d-lui Simionov, student la matematici, care locueşte în Bîrlad, a primit eri o telegramă cu cuprinsul următor: „Simionov împuşcat ora 11 platoul Copoului". Telegrama era semnată „Marino".

Işi poate ori-cine da seamă de emoţia şi durerea pricinuită familiei, care imediat a luat trenul şi a venit la Iaşi.

Cercetările care s'au făcut au dat naştere la o serie de svonuri, între care şi acela că studentul Siminov s'ar fi bătut în duel cu un coleg al seu şi că ar fi fost împuşcat.

Şi, svonul se întărise cu atît mai mult cu cît nici familia şi nici părinţii nu dădeau peste Siminov.

Abia pe la orele 5 şi jumătate s'a putut dovedi că totul era farsă, şi studentul Siminov, în timp ce se credea că se află internat la spital, era la Universitate, unde 'şi trecea examenele.

Se cercetează acum spre a se descoperi pe autorul acestei farse de foarte prost gust.

● Camera de Comerţ din Constanţa a luat iniţiativa rîdicărei unui bust fostului primar Georgescu, care, după cum se ştie, a fost lovit de o hemoragie cerebrală, pe cînd tuasta la banchetul congresului camerelor de Comerţ.

Camera de Constanţa o trimis liste tuturor Camerelor din ţară.

● **Escursiunea absolvenţilor de liceu.** D. Spiru Haret, ministrul instrucţiunei, a hotărît ca o parte din absolvenţii liceelor din ţară, cei mai meritoşi şi mai lipsiţi de mijloace, să facă o excursiune prin diferitele localităţi ale ţărei, şi anume:

Absolvenţii din Muntenia, sub direcţiunea d-lui profesor Gr. Dănescu, vor face o escursiune în Moldova.

Vor porni pe Valea Trotuşului, la Tg.-Ocna-Ghimeş-Braşov, de unde se vor întoarce pe Valea Prahovei.

Absolvenţii din Moldova, sub direcţiunea d-lui profesor Popa-Burcă, vor face o excursiune în Muntenia.

Vor pleca la Severin, iar de acolo vor scoborî toată Valea Dunărei până la Sulina.

● Ni se comunică din comuna Bucium faptul în adevăr extra-ordinar, că preţul cărnei în acea comună s'a rîdicat la 80 bani kilogramul de la 40—50 bani.

Atragem atenţia prefectului de judeţ şi-l rugăm să iee cuvenitele măsuri.

● Cunoscutul maniac religios Moralescu, a cărui lipsă din Iaşi a fost remarcată, se află la Galaţi. Poliţia de acolo l'a arestat şi asupra lui s'a găsit o sumă de 1500 lei, bani strînşi prin cerşire.

Moralescu va fi trimis la Iaşi.

● Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată va ţinea şedinţă Vineri şi Sîmbătă dimineaţă.

Consiliul va fi prezidat de d. colonel Petrescu, comandant de brigadă.

● Eri a sosit la camera noastră de comerţ confirmarea alegerei camerei de comerţ din Vaslui.

● Alaltăeri, Sîmbătă dimineaţă la ora 10, s'a oficiat la cimitirul „Eternitate" un parastas pentru odihna sufletului lui Savel Manu,—cu ocazia aniversărei unui an de la moartea mult regretatului nostru prietin.

Cumparaţi Bilete pentru Loteria Clasa 1 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

● Din Tg. Frumos ni s'a comunicat Sîmbătă, după apariţia gazetei, că o furtună mare s'a deslănţuit asupra tîrguşorului, la ora 3 şi jumătate.

Multe case au fost descoperite. Pe urmă a căzut o ploaie cu grindină, în mărimea unei alune.

● Din Botoşani ni se scrie că Mercuri 18 Iunie s'a dat în grădina Belvedere o frumoasă serbare organizată de corul ceremonial bisericesc condus de harnicul institutor d. I. Popovici-Puiu. Programul bogat şi variat a atras multă lume. Corul a fost mult aplaudat, iar coristul N. Mito a spus monoloage. S'a jucat şi hazlia comedie „Un leu şi un zlot", iar apoi a urmat bataie de flori şi conffetti.

● Examenul de notari care s'a început în ziua de 20 a. c. în localul şcoalei „Gheorghe Asachi" va dura încă două zile.

Rezultatul se va cunoaşte pe Vineri sau Sîmbătă.

● Poliţia din Trg.-Frumos a dat judecăţei pe numitul N. Ionescu, pentrucă a ultragiat pe comandantul de sergenţi din acea localitate.

● D. Lupu Antonescu, inspector al învăţămîntului secundar, a fost eri în localitate şi împreună cu d. dr. G. Bogdan rectorul Universităţei a continuat suplimentul de anchetă în afacerea privitoare pe d. C. Bălăcescu, profesor la şcoala de Belle-Arte.

● Trupa de operete a d-lui Alex. P. Marinescu şi-a început Sîmbătă seria reprezentaţiilor în grădina coloseului Bragadiru, atrăgînd un foarte numeros public.

Alaltăeri şi eri trupa a jucat frumoasa operetă „Visul unui vals", iar în astăseară se va juca o operetă nouă: „Bărbatul cu trei neveste".

● Mîine cu ocazia serbătoarei Naşterei Sfîntului Ioan Botezătorul, ca în toţi anii, un mare pelerinaj religios va fi la Suceava (Bucovina).

Se ştie că acolo se află moaştele Sfîntului Ioan şi foarte mulţi credincioşi de la noi se duc să asiste la slujba ce se face mîine acolo.

Cu ocazia aceasta se fac acolo şi diferite serbări.

● D. Deleanu, din ministerul justiţiei, a fost astăzi în Iaşi şi a autentificat actul prin care ministerul Justiţiei cumpără o porţiune de loc, în dosul palatului administrativ, necesară clădirei nuoi ce se face.

● **Judiciare.** — Tribunalul secţia II a declarat astă-zi în stare de faliment, în lipsă, pe brutarul F. Szakmary.

— Curtea s. I a respins astă-zi apelul procurorului general în contra sentinţei tribunalului Huşi, care achitase pe d. căpitan Al. Mustea, ajutorul de primar al comunei Huşi, acuzat că ar fi uşurat unui recrut să-şi procure un certificat de scutire.

Curtea a respins apelul procurorului general; a respins şi apelurile acelora cari au fost condemnaţi de tribunal în acelaşi proces.

● Pentru mîne 24 Iunie, la orele 11 dimineaţa, sunt convocaţi la rectorat decanii facultăţilor de litere şi ştiinţe, care împreună cu rectorul au a proceda la echivalarea diplomei d-lui I. Băjean, absolvent al seminarului catolic din Iaşi.

● Mîne, cel mai tîrziu mercuri, se va da rezultatul definitiv la concursul pentru ocuparea locurilor de administratori de plăşi.

Se crede că a reuşit toţi acei cari au fost admişi la oral, aşa că vor rămînea mulţi fără locuri.

● Un bivol furios a zdrobit astă-zi dimineaţă pe un biet locuitor din comuna Cârniceni.

● Aflăm cu plăcere că starea d-lui Baldovin, dirigintele oficiului telegrafie central, care se află suferind, s'a mai îmbunătăţit.

● D. căpitan George Dabija, din marele stat major, fiul prietenului nostru d. Al. Dabija, a reuşit ieri la examenul de maior.

● Alaltaeri a fost şedinţă la clubul carpist local.

D. Dimitrie Greceanu, care sosise în acea zi de la Bucureşti, a adus o noutate foarte picantă pe care a povestit-o cu gura plină.

— Domnilor, a declarat vice-prezidentul clubului, d. Al, Marghiloman a fost primit în audienţă de M. S. Regele şi a plecat cu impresia că la toamnă vom fi chemaţi la putere. (Aplauze şi ilaritate).

● Lucrătorii, cari sapau astă-zi dimineaţă la canalul din dreptul catedralei catolice, au dat, la adîncime, de un mare număr de oseminte omeneşti, cari au fost încarcate în 12 saci şi transportate la cimitir.

● Aranjamentul comercial provizoriu între Romînia şi Turcia expirînd la 1 Iunie, guvernul otoman a comunicat guvernului român cousimţimîntul seu la prelungirea acestui aranjament pînă la 31 Decembre.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că a aprobat revocarea ajutorului de primar Gh. Popovici şi fost şi primar din coarnele-Caprei.

Revocarea aceasta s'a făcut în urma unui raport al prefecturei, care arată că numitul ajutor de primar n'a executat ordinul de isgonirea străinilor din acea comună.

E de relevat că aceasta e una din operile capabilului director al prefecturei, d. C. Moţet.

● Primarul comunei Ţiganaşi a înştiinţat autorităţile că eri pe la orele 3 după amiază Carol Schmith, a găsit la locul numit la pîrlaz, ce vine pe teritoriul Cărnicenilor, pe locuitorul Mihalache Ciobanu, în marginea ogorului său, zăcînd în nesimţire şi avînd mai multe răni pe corp şi la faţă.

Transportat acasă, numitul locuitor, care e în etate de 80 ani, cu mare greutate a putut spune că a fost întîmpinat de un buhaiu ce venea dinspre Cărniceni care l'a împuns, lăsîndu-l în nesimţire.

După mai puţin de oră, nenorocitul bătrîn a încetat din viaţă.

✱ Ministerul de rezboiu a admis cererea comandantului corpului IV de armată, ca să se facă o reparaţie radicală căzărmei centrale de la Copou. In vederea aceasta pereţii au şi început a fi răzăluiţi cu totul pe din lăuntru, şi în loc de a fi văruiţi vor fi acoperiţi cu oloi, aşa ca să fie în viitor spalaţi cu sopon şi apă.

● D. profesor P. Missir, a fost delegat să cerceteze lucrările d-lor Zeuleanu şi Melic, candidaţi la examenul de docenţă în specialitatea dreptului internaţional public şi privat.

● Doamna Crupenschi, fiind muşcată de un cîne turbat, a fost supusă curei institutului antirabic din localitate.

● După rapoartele sosite prefecturei eri a plouat în abondenţă în: Sculeni, Bivolari, Rediu-Mitropoliei, Ţiganaşi, Movileni şi Gropniţa.

A plouat mai puţin în: Ciurea, Bosia, Prisacani, Holboca, Golăeşti, Tăuteşti, Podul-Iloaia, Păuşeşti, Coarnele-Caprei şi Hermeziu.

In Tg. Frumos şi Buznea a fost furtună mare şi grindină, care au cauzat mari stricăciuni.

● Se comunică din Sculeni că eri în timpul ploaiei ce cădea, trăsnetul s'a descarcat asupra locuinţei lui M. Goldner şi şi asupra caselor lui Constantin Ciobanu, din satul Luceni, incendiindu-le.

Trăsnetul a omorît şi un bou al d-lui Greceanu, precum şi un altul al locuitorului Gheorghe Morariu.

In Gropniţa trăsnetul a lovit pe băietanul Ioan Cristea, care se afla pe cîmp.

Nenorocitul băietan a fost ucis.

● Comitetul de organizare a escursiei societăţei de gimnastică, muzică şi sport la Ciahlău, cu prilejul inaugurărei adăpostului, face cunoscut că în invitaţiile trimise s'a strecurat din eroare că înscrierile se fac până în ziua de 20 Iunie; în realitate înscrierile cu sumele necesare se primesc până în sara zilei de 24 Iunie.

● **Anularea testamentului Rosnovanu** Curtea de Apel, s. II. s'a pronunţat astă-zi în acţiunea pentru anularea testamentului colonel Rosnovanu, făcută de d. maior Ghica şi încererae de intervenţie făcută de d-na Eva Basily.

Curtea a anulat testamentul prin care întreaga avere era lasată bisericei din Roznov (jud. Neamţ) şi a obligat casa bisericelor ca să redee toată averea celor doi apelanţi.

Averea consistă din domeniul Rosnov şi din bani gata.

● Atragem atenţia numeroşilor vizitatori ai teatrului Cinematografic Pathé Freres (grădina Cuza Vodă) că astă-seară Luni 24 Iunie se desfăşoară un program nou compus din cele mai frumoase şi cele mai noui sujete. Intre alte noutăţi de senzaţie el cuprinde frumoasa dramă: Fiica ţaranului, Sporturile multiple din Chamounix, un mare număr de comedii precum: Coate-goale la închisoare, o întîmplare hazlie la cinematograf, cum e aparat Parisul contra incediului etc. etc. S'a reluat apoi, după îndemnul tuturor: Acuzarea, Condamnarea şi reabilitarea capitanului Dreyfus, întreaga desfăşurare a celebrei chestiuni.

● *Mîine fiind sărbătoarea Naşterei sf. Ioan Botezătorul şi atelierul nostru tipografic nefuncţionînd — viitorul număr va apare Mercuri, 25 c., la orele obişnuite.*

● *D. P. Sfetescu, fost secretar general şi prefect de Ilfov, a făcut ieri pe şpionul la banchetul oferit şefului nostru.*

D. Sfetescu s'a instalat pe acoperişul unei case învecinate cu grădina „Blanduziei" şi lua note.

Dacă asemenea prostedeu cadrează cu demnităţile ce le-a ocupat odată d. Sfetescu—s'o spuie ai lui.

✕ ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

Ultima oră

Bucureşti 28 Iunie

D-nii Sturza şi Take Ionescu la Palat

M. S. Regele a bine-voit a invita pe domnii D. A. Sturza şi Take Ionescu la dejunul de astă-zi, din castelul Peleş.

Ambii fruntaşi au plecat la Sinaia cu trenul de 8 dim.

O aniversare

Bucureşti.—Eri s'a serbat jubileul de 40 de ani al batalionului 2 de vânători, care poartă numele Regina Elisabeta.

Acest batalion, înfiinţat la 1868, a fost acel care, în lupta de la 1877, a luat cu asalt reduta No. 1 de la Griviţa. Pentru acest act de vitejie drapelul batalionului a fost decorat cu ordinul «Trecerea Dunărei» şi apoi cu Steaua României. Acelaşi drapel a mai fost împodobit cu o coroană de lauri şi trandafiri, dăruită de M. S. Regina şi avînd 2 panglici pe care se află scris cu mâna proprie: «Lauri pentru cei morţi, trandafiri pentru cei vii. Elisabeta».

Cu ocazia jubileului, ofiţerii au dăruit M. S. Reginei, o statuetă în bronz, care reprezintă pe M. Sa ca soră de caritate.

Statueta a fost trimisă eri la 2 jum. la castelul Peleş, prin o delegaţie compusă din: Maiorul Manolescu Mladian, comandantul bat. 2 vânători; căpitanul Ricard Petrescu; locotenent Bolintineanu şi sub-locotenent Ştoicescu.

Delegaţia a fost reţinută la dejun.

Presa şi banchetul de aseară

Bucureşti.—Ziarul „Viitorul" apărut azi dimineaţă, ocupîndu-se de banchetul dat în onoarea şefului partidului conservator democrat, scrie

„Este drept a recunoaşte că banchetul de aseară a fost o manifestaţie de simpatie fără precedent în viaţa noastră publică.

A fost o frumoasă şi interesantă privelişte atît prin noutatea şi varietatea, cît şi prin marea ei animaţie.

In toată sinceritatea: ca număr, ca animaţie şi cordialitate, banchetul de aseară a fost extraordinar, iar în ce priveşte alcătuirea s'a produs un fapt nou, o formă nouă a vieţei noastre politice.

Primăria Comunei Iaşi

In ziua de 7 Iulie a. c. oara 11 a. m, se va ţine în camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din Legea com tabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere a clădirei unui local de şcoală primară cu şease sale de clasă. Valoarea lucrărilor după deviz Lei 116 439 bani 23.—

Garanţia provizorie 7000 lei în numerar sau efecte de a statului sau garantate de stat.

Condiţiuuile de licitaţie, caetul de sarcini, divizile şi planurile se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul tecnic al Comunei.—

No. 13314
21 Iunie 1908

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumàtate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru presohimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicìu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10

Legâtoria de Carţi

şi

Incadrare de Tablouri

L. SYLVER

S'a mutat la 23 April 1908 în

7 Str. Lăpuşneanu 7

(Lîngă Băcănia Ivanov)

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri : unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

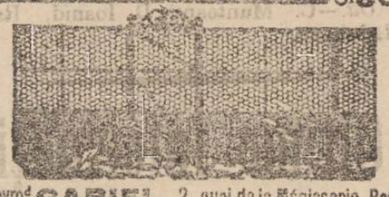

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie sumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 33. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 468.—IAȘI, Joi 26 Iunie 1908

BANCHETUL

In sara liniștită de vară, în lumina voioasă a lampioanelor, cei 1500 de cetățeni adunați din toate unghiurile țărei, pentru a sărbători pe cel mai mare din barbații politici ai neamului, au oferit Capitalei un spectacol ,pe care aceasta nu l'a mai avut nici odată și pe care cine știe cînd'îl va avea a doua oară.

Ca mișcare de organizație politică și mai cu samă ca mișcare populară, banchetul din grădina Blanduziei nu poate fi comparat de cît cu acea măreață întrunire de la 3 Februar, care a notat în istoria noastră contimporană constituirea definitivă a partidului conservator democrat.

Aceiași căldură, același entusiasm, aceleași valuri de dragoste învăluind pe același om,—același spectacol oferit de o mulțime imensă care vibrează de aceleași sentimente, și care se unifică în același gînd comun.

O deosebire însă, ca însămnătate politică.

La 3 Februar, se pornea o mișcare,—izvorîtă din o adîncă necesitate socială, dar abea închegată, abea afirmîndu se ca o orientare nouă în viața publică a țării. La 3 Februar, un om superior, făcea un semn—și lumea se întreba dacă la semnul acela aveau să răspundă mulți, —și dacă aveau să răspundă mult timp încă.

Imprejurările se cunosc. In jurul *omului*, în care toți vedeau *ideea*, rîndurile s'au îndesit, mulțimea a crescut. In aurora vremilor care se apropie, speranțele se întrunesc la olaltă, într'acolo de unde vine semnul mîntuirei. Mișcarea se întinde, cu toate vînturile care caută s'o risipească și s'o spulbere, punînd în evidență toată măreția realității sale.

Astfel banchetul de la Blanduzia, apare ca afirmarea concretă, materială, a marei isbînde, pe care a repurtat-o partidul conservator democrat, în scurta, dar deja glorioasa perioadă a existenței sale.

De acum porțile viitorului se deschid largi înainte. Poporul romîn poate năzui la o viață publică, pe care formele de pînă astăzi o înăbușise aproape cu totul, și poate păși cu încredere înspre idealurile sale naționale.

Partidul conservator democrat, căruia îi este dat a face operă de regenerare politică și socială a țărei, a înțăles înalta sa misiune, și a înțăles că timpul a sosit de a întra pe calea faptelor.

Fruntașii— luîndu-și timpul cerut pentru meritata odihnă, își vor îndoi puterea de muncă; iar mulțimea încrezătoare în șefii săi, se va pregăti și ea pentru lupta care trebue să înceapă.

Astfel în sara de Duminecă, în cordialitatea ce a domnit în jurul meselor nesfîrșite, s'a încheiat, odată mai mult, pactul care leagă puternica noastră armată; s'a fixat din nou legătura de încredere, de iubire, de stimă, care ne apropie pe unii de alții, legătura de dragoste de neam, de dragoste de dreptate, de dragostea pentru binele obștesc, care ne ține legați de destinele țărei în care ne-am născut.

Aspectul pe care-l oferea mesele albe cu mesenii înghesuiți în jurul lor, cu rumoarea de mulțumire, cu isbucnirile de entuziasm, cu atmosfera de armonie sufletească, care n'au scăpat nici unui privitor, a fost din cele mai mărețe și mai impunătoare. Pînă și acei cari, cît din calcul, cît din micime sufletească, nu încetează de a ne otrăvi fiecare clipă din viață, cu insinuările și cu perfidiile lor, au trebuit să recunoască această afirmare de adevăr, că atîta căldură în jurul unei idei, și atîta dragoste în jurul unui om, cîtă au putut vedea la acea imensă masă comună, nu se poase nici trece cu vederea, nici uita așa de ușor.

Și au mare dreptate.

„Nici o idee nouă"

Lăsăm la o parte criticile ziarelor carpiste asupra banchetului de alaltăieri. Căci, acele critici invederează marele succes al manifestației—cînd vedeau că ziarele nobilului partid cată să ponegrească manifestația prin acea „că nu s'a dat destul „bacșis chelnerilor". Cînd te cobori pînă acolo, înseamnă că banchetul a inveninat complect carpismul.

Nu putem spune același lucru despre criticele ziarelor liberale. Cea mai luminoasă ie a *Voinței*, care nu scrie un rînd în această privință.

***Viitorul*, după ce se arată entuziast de granduozitatea manifestației și de forma nouă ce s'a dat ast-fel simpatiei în politică—ajunge la concluzia: că conservatorii-democrați și-au idolatrizat din nou șeful și că, în tuastul seu, d. Take Ionescu n'a pronunțat o idee nouă.**

Noi pricepem foarte bine fondul sufletului unui liberal cînd vorbește despre idolatrie, cînd vede idolatrie în orice manifestare de entuziasm a soldatului către șef.

Cei de la *Viitorul*, în special, sunt tineri în politică, sunt musafiri în politica liberală. Căci dacă ar fi altfel, n'ar zice că d. Take Ionescu este idolatrizat, n'ar vorbi de idolatrie acei cari l'au avut de șef pe Ion Brătianu.

Fondul sufletului liberal-modern se caracterizează prin egoism: liberalii nu se iubesc între ei, ei n'au nici un om popular.

Care din cei doi șefi liberali este mai iubit? D. Sturza? D. Brătianu? Nici unul.

Așa este situația la liberali: o situație de nepăsare. Și fiind că la noi nu este așa, fiindcă șeful își iubește soldații și soldații în afară de dragoste, dau șefului toată importanța ce i se cuvine—liberalii văd idolatrie în aceste manifestațiuni.

Dar banchetul a mai avut încă un pacat: tuastul șefului n'a cuprins nici o idee nouă.

Aceasta o spune *Viitorul* după ce afirmă că banchetul a avut scopul de a ridica în cenuri pe d. Take Ionescu, ca respuns cum a fost tratat în întrunirea junimistă.

Dar ce teorii avea să facă șeful la un banchet și cine s'a așteptat să audă idei nouă? Partidul conservator-democrat are un program, care a fost publicat cu prilejul constituirei partidului. N'avem pretenția să spunem că acel program este complect.

Dar nu banchetul este indicat pentru complectarea soluțiunilor și dacă ziarele liberale fac șefului nostru observația „lipsei de idei", este că n'au putut să se arăte absolut încîntate de măreția manifestației de alaltăieri.

Căci măreață a fost—fără pereche în politica romînească.

O formulă fascinatorie

In tuastul său de la banchetul de Duminecă, fruntașul nostru Alexandru Bădărău a relevat, din nou și cu mult temeiu, motive care îi împing astăzi pe liberali de a cultiva colegiul al II-lea și formula fascinatorie cu care ei cred că vor putea cuceri acest colegiu.

Platforma de cucerire este patriotismul. ca și cum cineva își poate închipui un bun romîn fără ca să nu fie și patriot în același timp, ca și cum patriotismul nu este al tuturor fiilor acestei țări și ar putea fi monopolizat numai de unii.

Motivele, pentru care se îndreaptă actualii guvernamentali spre colegiul al II-lea, sunt, însă, foarte interesante și au fost minunat subliniate de d Bădărău.

In primul loc liberalii au fost respinși de către colegiul I și nu pe motivul că s'au făcut reformele—căci aproape cu toții am fost de acord că trebuie ceva de făcut pentru îndreptarea stărei actuale de lucruri—ci pentru că, în dorul de a crea dificultăți altora, liberalii au desfășurat la țară o activitate care însamnă o desăvîrșită schimbare a mentalității populației rurale, îndreptarea ei spre anarhie.

Cînd și-au dat seama cît de mare a fost focul cu care s'au jucat, cînd au văzut, la lumina incendiului revoluției din Martie 1907, cum clădirea statului romîn a fost primejduită, au înțăles că nu colegiul al III-leaa trebue să constitue pîrghia unui partid politic.

Și atuncea s'au îndreptat spre colegiul al II-lea, au început să-l cultive și au inventat formulă grație cărora acest colegiu, compus din elemente variate și cu mentalitate nestabilă, să fie definitiv de ei cucerit.

De aci ca mijloc de cucerire: patriotismul, iar ca formulă de program: colegiul unic, pentru ca astfel, după cum spun ei, colegiul al II-lea, expresiunea burgheziei, să poată domina.

Eroare, însă, căci colegiul al II-lea ar domina—în caz de unificarea colegiilor—numai în cîteva centre mari, în patru sau cinci din întreaga țară.

In colo, în tot restul țărei, și colegiul I și al II-lea ar fi înecate de colegiul țărănesc.

Acest lucru îl știu foarte bine liberalii. Dar ce însamnă pentru dînșii adevărul cînd ie vorba de un succes și cînd, după credința lor, mulțumită unei formule fascinatorie și unui punct de program dubios, un colegiu poate fi măgulit și poate fi chiar un moment cucerit!

Tot fără scrupule și tot oameni de espediente, domnii liberali!—**Sor.**

D-nul Stere a primit șefia

Partidul liberal din Iași a intrat de ieri într'o fază nouă, care va transforma poate întreg organizmul seu și întreg felul seu de a fi: d. C. Stere a primit șefia partidului local, care constitue un eveniment politic asupra căruia, firește, nu se poate trece fără subliniare.

D. Stere trebue să se simte mîndru de succesul ce l'a repurtat. După vre-o 15 ani de ședere în Iași, venit și stabilit aci din țară străină—d. Stere a reușit să devie,—să se impue șeful partidului liberal local. Dacă din cei cinci spre zece ani, scădem anii de studiu universitar, scădem anii în cari d. Stere figura ca soldat al școalei lui Ion Nădejde și mai scădem și anii de flirt politic—cînd cu junimiștii, cînd cu radicalii—vedem că deputatul colegiului II de Iași a mers foarte repede către succesul desăvîrșit.

D. Stere este o mare excepție în moravurile noastre politice: literatura, care abia dacă contează în politica noastră, l'a făcut cunoscut și revista literară al cărei director este, l'a impus la șefia partidului.

Dar dl. Stere, tocmai din cauza dragostei pentru literatură, este un debutant în politică, este o utilitate pe care împrejurările au chemat-o să împlinească, în politică, primul rol, cel mai greu, cu atît mai greu cu cît și ceilalți implinitori de roluri, secondanții d-lui Stere, sunt bărbați politici de mîna a doua.

Și d. Stere, care nu va voi să eterniseze în clubul liberal local, sistemul șefiei de prost carton și al lui „nu-mi pasă"—d. Stere a luat asupra-i, așa cum este lipsit de experiență politică românească—o însărcinare din cale afară anevoioasă.

Trebue să-l vedem la lucru. Nu ca să prețuim puterea lui de muncă, ci ca să vedem încotro va împinge partidul dela Iași: dacă-l va lasa cum este, sau dacă îi va da o direcție nouă. Și ce fel va fi direcția nouă—dacă o va introduce?

Nu putem prezice nimic. Dar voim să credem că direcția cea nouă nu va schimba radical fața partidului liberal. Că nu de la Iași va porni lupta pentru învrăjbirea relațiilor d'intre proprietar și țăran; că, din contra, d. Stere va căta să moderniseze felul de luptă libera', că va mai potoli spiritul de castă și va face, în fine, ca formula „vreți pămînt"—să rămîie o simplă anecdotă.

Pînă a nu-l vedea la lucru, nu vom face prognosticuri de adversari.

CATE-VA NOTE

Ziarul liberal local publică un articol cu deliciosul titlu: „confirmarea alegerei d-lui Stere".

Nu este vorba de altă alegere de cît de aceea de președinte al clubului liberal, care spune ziarul oficios, a fost „confirmată fără rezervă de d. D. A. Sturza".

Vrea să zică nu agreată—ci confirmată. Dovadă că alegerea a fost contestată de cine-va.

Un ziar de provincie anunță, cu multă plăcere, următorul eveniment familiar: *domnișoara* C..., soția amicului nostru, deputatul C..., a dat naștere unui băiețel.

Firește că atît domnișoara, cît și noul născut, cît și soțul domnișoarei, se află în perfectă stare de sănătate.

*

Din regretabilele incidente de la banchet (neînregistrate de ziarele carpiste).

Invitatul.—Pește n'ai—chelner?

Chelnerul—Treceți la celalalt partid, vă rog.

*

Din Galați ni se scrie:

In strada Banului 16, o stradelă dosnică, și nepavată, un tînăr mecanic romîn d. *Spiru Soiu* lucrează de ani de zile la înfăptuirea unei idei mari eroice: *cucerirea aerului*. D-sa a imaginat un „automobil sburător" în miniatură, ale cărui principii nu vrea să le spună cu toate înzistențele subcrisului, de cît după ce își va breveta invenția.

Dacă străduințele tînărului visător din strada *Banului* vor fi încununate de izbîndă, o glorie măreață îl așteaptă, glorie ce se va resfrînge și asupra țărei și neamului.

OAMENI ȘI LUCRURI

Sub cerul liber

In toate domeniile activității și cugetării omenești căutăm și aplaudăm astăzi forma nouă. Meritul cel mare consistă în a crea, iar farmecul îl descoperim numai în noutatea lucrului, în tot ce n'a mai fost.

In viața politică a țării romînești din vremea din urmă, cea mai originală și mai grandioasă manifestare a fost, precum recunoaște și presa adversară, banchetul organizat Duminecă seară în grădina Blanduziei, în onoarea șefului partidului conservator-democrat. Nu aici e locul de aratat importanța manifestației din punctul de vedere politic; dar vom releva pe acel estetic și vom stărui în cîteva rînduri asupra originalității ce prezintă.

Sub cerul liber—priveliștea unei lumi atît de enorme, strînsă în jurul unor mari oratori, fraternizînd în chipul cel mai inimos și mai entuziast cu un șef adorat,—avea în adevăr elemente de rară înălțime.

Ne-am obișnuit din cale afară cu succesele și efectele oratoriei de tribună, în sălile mărginite, ori în saloane, cu un anumit număr de locuri, de metri cubi și de ascultători. Acolo totul e fatalminte limitat, restrîns, micșurat; totul e redus la proporții modeste, uneori mici și din cale afară omenești. Aerul e mărginit, spațiul e îngust; voacea se subțiază; timbrul e uniform; varietatea dispare; talentele se pierd, iar uneori, cînd întrunirea e în culmea entuziasmului, tavanul crapă sub greutatea asistenței...

Dar sub cerul liber—lucrurile pot lua cu totul altă înfățișare și alte proporții. Aci spațiul e nemărginit, hotare nu există. Oratorul, în adevăr mare,—și banchetul s'a dat doară în cinstea celui mai mare orator ce a avut cîndva țeara romînească — e liber să se ridice la cele mai culminante înălțimi: aici pereții nu opresc pe nimeni, iar în mijlocul grădinei, ai par'că impresia că omul, în avîntul său către culmile visului, e una cu natura toată, se confundă cu măreția firii însăși; că—sub cerul instelat și în concertul arborilor bătrîni—muzica glasului sonor își va perpetua ecoul în nemărginirea spațiului imens, topindu-se cu voacea nemuritoare a lumei în progres necontenit. E un cîmp de senzații, în care scapi de obsesiunea brutalității ce-ți impune micimea unei încăperi meschine și care îți îngăduie iluzia unui avînt neoprit către idealul unei libertăți tot mai mari.

Ce larg e orizontul și ce vast e terenul de luptă cînd nu ești îngrădit de patru pereți. De aceia cuceririle mari în domeniul oratoriei s'au făcut nu în săli de întruniri, ci sub cerul liber. Grecii vechi își aplaudau oratorii mari în *agorà*, în piața publică; iar dacă astăzi, după atîtea secole triumfă încă în eloquența neasemănată a lui Cicerone suflul viguros al unor înalte sentimente de curagiu civic, filosofia, morala și demnitatea unor nestrămutate convingeri și credinți, cine și-ar putea închipui ca acel potop de vorbe calde, armonioase și eterne s'a putut rosti aiurea decît în *forum*, sub cerul liber, iar nu în săli cu ușile închise, cu aierul năbușit?

De altfeliu la cei vechi arta și școala încă se desfășurau sub cerul liber și poate mai vine un timp de reîntoarcere la aceste bune și vechi obiceiuri.

Banchetul „takist" de Duminică seara va însemna pagini clasice în politica și în eloquența romînă, manifestarea însăși fiind o pagină originală și admirabilă.

Rodion

Curiozități din Persia

Impresii de călătorie.—Armata persană.—Justiția—Poșta modernă. Lei și lei noi.—Rozele de Șiraz.

Un ziarist care a călătorit mult prin nordul Persiei povestește cîte-va amănunte foarte picante asupra claselor înalte și a diferitelor instituțiuni din această țară.

Nobilul persan e în general foarte cult sceptic pînă la cinism, dar extraordinar de susceptibil, mai cu seamă cînd e vorba de părerea unui străin asupra țării sale.

El își permite criticile cele mai aspre asupra organizației politice a patriei lui, dar aceasta nu-i folosește la nimic, de oarece în fond e resemnat și așteaptă ajutorul străinilor pentru regenerarea Persiei.

Toată speranța în viitor și-o pune în ajutorul pe care i-l vor da Rușii. In schimb însă e foarte mîndru de trecutul măreț al poporului persan.

*

Armata e într'o stare destul de tristă. De pildă, în împrejurimile unei mănăstiri pe jumătate dărîmată, lîngă granița turcească, se întăresc cîte va sute de Kurzi și pradă și incendiază satele persane și armenești din apropiere.

Aceasta durează mai multe săptămîni fără să se iea vre-o măsură. In fine apare un detașament de soldați perși, comandați de sigur de un prinț. Soldații pradă și incendiază la rîndul lor.

Unica activitate războinică a detașamentului consistă în a preumbla odată pe săptămînă, un tun vechiu, reformat, făcînd cu ocazia aceasta un sgomot strașnic, dar încolo nimic.

Dă Dumnezeu și Kurzii fură tunul. Ce face prințul nostru? Năvălește cu toată armata în contra lor? Nici de cum. El tratează mai multă vreme cu inamicul și obține însfîrșit cu prețul a cîtorva căpățîni de zahar, înapoierea prăzei de rezboiu. (Zaharul e un obiect foarte prețios pentru triburile Kurzilor, cărora le place mult ceaiul).

Secretul acestei procedări e că soldații sunt plătiți cîtă vreme durează răsboiul. De aceia ei cată să-l facă să trăgăneze cît mai mult.

Pe de altă parte, de ce și-ar risca ei viața, cînd existența familiilor lor atîrnă de dînșii.

Cu o asemenea armată se poate face ceva numai cînd o fanatizează Mollaii și Imannii—preoții lor. Alt-fel nu sunt buni de nimic.

*

In statul persau au dreptate numai cei cu rude influente sau cei bogați. Furturile și omorurile ar fi și mai mult la ordinea zilei dacă n'ar costa prea mult pentru oamenii de rînd.

Dacă se găsește de pildă într'un sat un cadavru al unui om asasinat atunci prefectul își freacă mîinile de bucurie, pentru că aceasta îi dă ocazie să prade tot satul.

De aceia se ocolesc asasinatele pe cît e cu putință. Dacă însă nu e cu putință atunci se transportă pe furiș cadavrul în alt sat, din alt district și se așează în fața casei, unui cetățean oare care. Pe urmă cei cari l'au adus, stau la pîndă să vadă ce are să se întîmple. De multe ori cei din sat îl transportă iar în altă parte, în alt district apropiat, și așa mai departe. Nu e deci de mirare, că în împrejurări normale, viața e în siguranță în Persia.—Numai că tălharii nu se prea îngrijesc de lucruri de acestea, și pentru că nu se îngrijesc și sunt mulți, nu le lipsește prefecților ocazia să'și frece mîinile de bucurie și nici satelor nu le lipsește ocazia să fie prădate și incendiate.

*

Există și o poștă persană. Dar dacă are cineva de trimis o scrisoare, trebue să fie de față cînd îi stampilează impiegatul marca, așa ca să-o anuleze; căci altfel, e expus să i se deslipească marca și să i se rupă scrisoarea. De asemenea nu se poate recomanda cuiva să călătorească cu diligența. Mai întăi că merge foarte prost. Apoi șeful poștei nu pierde nici odată ocazia să trimeată și scrisorile. Și dacă se întîmplă să se găsească o sin-

gură scrisoare de valoare, atunci călătorul poate fi sigur că diligența are să fie prădată.

De asemenea escortele militare ce se oferă ori cărui străin care intră în Persia nu sunt mai soiu. Autoritățile militare uzează de astfel de ocazii de oare ce soldații nu sunt plătiți cînd sunt în escortă. Dacă se întîmplă vre-o primejdie, soldații sunt cei dintâi care fug. Dacă nu se întîmplă, atunci se imaginează una. De pildă soldații strigă: un leu! vine un leu!—e vorba de animale—cu toate că nu prea sunt lei pe acolo, mai ales la nord. Desigur că scopul e să mai stoarcă cîțiva lei bacșiș; e vorba de lei noi, nu de lei sălbateci!

Vama se plătește în fie care oraș unde rămîne cineva să se odihnească peste noapte. Avis curioșilor cari ar vrea să călătorească prin Persia și să îi admire curiozitățile. Rozele de Șiraz sunt frumoase, dar patria lor nu e tocmai comodă pentru europeni. **Blag**

Examenul administratorilor de plăși

— Rezultatul definitiv —

Dintre candidații cari s'au prezentat la examenul de aptitudine și capacitate pentru administratorii de plăși, au reușit următorii 226 domni:

Florescu N. Ion, Ștefănescu T. Petre, Popovici T. Const., Teodoru I. Ion, Pîrvulescu Gh. Oscar, Popescu Teodor, Stoenescu G. Ștefan, Lascarof A. Alex., Maxim Nicolae, Petrescu T. Aurel, Radulian Teoodor, Rădulescu I. Teodor, Paplica Nicolae, Eremia St. Alex., Ioan A. Nicolae, Rădulescu Anghel, Ripeanu N. Grigore, Stoenescu Ioan, Zaharia Ion, Cazaciuc V. D., Ignat I. Ștefan, Ionașcu I. Const., Mihalea I. Harilaus, Golăescu Ion, Nicolau C. Ion, Puppa C. Ion, Rașianu Emil, Stoenescu Virgil, Georgescu I. (Postovari), Groholschi I. Const., Sporidi Gh. (căpitan), Călinescu Dimitrie, Chitu I. Ion, Dimitriu I. Matei, Georgescu Gh., Teodorescu Tiberiu, Georgescu N. Alex., Ștefănescu N. Dimitrie, Gustav Vasile, Nicolescu Nicolae, Palade Ion (Ilfov), Gustav Gr. Const., Tabacu M. Teodor, Adam Ion, Bainbacal Mihail, Ionescu N. Const., Isăcescu C. George, Jecu Demetru, Mardan Traian, Petri Gheorghe, Popescu St. Cheorghe, Stănescu Ion, Văraru D, Marin, Diaconescu V. Gr., Furduiescu I. Alex., Ionescu Virgil, Saragea Const., Călinescu M. Stelian, Damian N., Georgescu Nicolae, Ionescu Mihail, Ionescu G. Nicolae, Manolescu E. I., Rosariu M. Ion, Văldeanu Const. dr., Cireș Oconel, Georgescu I. Ș., Hușanu T. M., Jinga I., Nicolescu P., Patrașcanu I. Dimitrie, Petrescu Al. Vasile, Popescu N. Stavri (căpitan), Purdilă V. Ilie, Tănăsescu Nicolae, Trocan Gh. George, Vasiliu G. Const., Voinescu Mihail (căpitan), Cochinescu I. Vasile, Disem C., Israil Nicolae, Orleanu P. (căpitan), Bădulessu I. Stan, Gavrilescu V. Gh., Locusteanu G. Nicolae, Nicoleanu Gh. Amilcar, Christescu D., Constantinescu N. (căpitan), Luscan N. Gh., Manu S. Mihail, Marica I. Dumitru, Nica Panait, Nicolau M. Const., Popescu St. Alex. (Jilavele), Popian D. Gh., Sărățeanu Em. Ion, Vasilescu G. Nicolae, Căplescu E. (căpitan), Ionescu C. Stelian, Manovici Gh., Mușat G. Ion, Petrea Gh. Nicolae, Rizeanu I. Petru, Ionescu N. Ion, Popescu Gh. (Ciorani), Bucurescu Petre, Dumitrescu Ion, Georgescu Marin, Manoliu V. Ioan, Merica Ion, Mușăteanu Stefan, Niculescu C. Ion (căpitan), Olăraşu Gheorghe, Păslaru T. Nicolae, Zătreanu C. Constantin, Bucă N. Dumitru, Costescu N. Toma, Drăghicescu G. Alex. (căpitan), Dumitrescu George, Grigorescu D., Pilat C. Vasile, Popescu V. Gheorghe, Simionescu Z. Nicolae, Antoniade Gh., Demetrescu St. Paul, Dumitrescu St. Ștefan, Mănescu Neculae, Mehedinți N. Ioan Mircescu I. George Palade Ion (Bîrlad), Panaitescu, D. Ion, Rădulescu Stelian-Tilly, Sion V. Stefan (locot.), Sorescu G. Ion, Văsescu Gh. Petru, Boureanu Const., Butter Al., Coman S. Neacșu, Fotin Grigore Gârbea M., Isvoreanu St. Rolland, Jormescu A. Ioan, Mihailov E. Ioan, Necșulea Niculae, Nițescu Alexandru, Petrescu Dumitru, Petrescu Ioan, Popescu Gr. Grigore, Rădulescu N. Ioan, Tachor Baltazar, Vasilescu N. Constantin, Văruicu Dobre Danielescu Victor, Gheuca C., Nichiforescu Cicerone, Niculescu Gh. (locot), Popescu S. Alex. (Tîrgoviște), Sfetescu V. Const., Bellu N. Nicolae, Cutcudache C. Christodor, Ionescu C. C., Lăzărescu H. Petre, Pantelimonescu Ștefan, Rămniceanu M. George, Bunescu I. Alex., Duchiade T. Gh., Nădejde C. Mihail, Nicolau C. Teodor, Petrovici Const., Samurcaș E., (căpitan), Vlădescu D. Const., Antoniu St., Dănescu Amedeu (locot.), Diaconescu M. Ion, Dumitrescu D. Alex., Ionescu N. Eugen, Popescu Const., Săghiuță Nicolae, Stamatie Mihail, Adamiade Const., Avramescu Petre, Calmachi A. D., Cârtojan G. Eremia, Ciocârdel V. St., Cucui Vasile, Dumitrescu C. Christ., Ionescu Toma, Obreja Gheorghe, Simionescu St. Gh., Spălățelu G. Virgil, Bogdan P., Alex., Buzatu Anton, Dan C. Valeriu, David I. N., Dimitrescu A. Const., Dimitriu Rafael (căpitan), Georgescu Simion (locot.), Gherovici Gheorghe, Ispirescu P. Nicolae, Nicolescu N. Dumitru, Orleanu N. Gh., Popescu Petre, Racovițză Anton (căpitan), Robescu Tarquiniu (căpitan), Slave P. Ion, Tilici V. Const., Țigău M. Const., Zăgănescu Gh. (căp.), Andriu Vasile, Popescu Gheorghe, Secară V. Dumitru, Stoicescu M. Nicolae, Pictorian Mihail, Sutzu G. Gh. (locot.) Eralău St. Gh., Ionescu S. Ion, Ionescu N., Popescu N. Nicolae, Tenescu Const. (locot.), Bădulescu I. Alex., Dăescu N. Clement, Leon Ștefan și Pleniceanu I. Stefan.

Litere-Științe-Arte

Dexterități! Cine a urmărit rezultatele examenelor din anul acesta, atît ale elevilor de liceu, cît și ale celor pregătiți în particular, a rămas de sigur uimit de marele număr de corigenți la obiectele secundare—la așa zisele „dexterități"—caligrafia, desemnul, gimnastica și mai cu seamă la muzică. Cu atît mai de mirat pare lucrul, cu cît la obiectele principale numărul corigenților e mai mic, relativ, de cît în alți ani. S'ar putea nota un mai mare număr de corigenți la muzică de cît la matematici!

De unde provine oare extrema severitate din anul acesta? S'ar părea că maeștrii respectivi s'au concertat—ierte-ni-se acest termen muzical—pentru a obținea numărul maxim de corigenți. Dacă înțelegem pînă la un punct o severitate mare la o materie de studiu esențială, ne vine greu s'o înțelegem cînd e vorba de obiecte unde se cere exclusiv aptitudini naturale, iar nu silință ori bună voință ori inteligență. In cele două luni de vacanță ce va profita elevul în materie de caligrafie ori de muzică? Cu atît mai ciudat ni se pare că unii elevi promovați la *toate* obiectele au rămas corigenți esclusiv la dexterități, mai cu seamă acum cînd ministerul a impus taxe însemnate la examenul de corigenți.

*

A apărut No. 5 și 6—pe Mai și Iunie—din „Arta Romînă" cunoscuta publicațiune ce apare sub direcția d-lui A. D. Atanasiu. Numărul conține un bogat și variat sumar, cum și ilustrații artistice.

*

Din cauza abundenței de materie foiletonul colaboratoarei noastre d-na Maria C. Buțureanu „Divorsul prin învoială" va continua în numărul de mîni al ziarului.

*

A apărut No. 336 din „Biblioteca pentru toți", cuprinzînd: „Poezii" de C. Negruzzi, cu o notiță introductivă de d. P. V. Haneș.

„Biblioteca pentru toți" își continuă opera atît de utilă a popularizărei scriitorilor noștrii din trecut.

De data asta ni se înfățișează un volum de poezii, alese printre cele mai caracteristice, ale neuitatului C. Negruzzi.

Pentru iubitorii de literatură, cari vor să cunoască și opera scriitorilor noștri mai vechi, și pentru tinerimea școlară, publicarea aceasta e cît se poate de bine venită. Volumul e precedat de admirabila introducere a lui V. Alexandri scrisă pentru ediția din 1872 și de o notiță introductivă de d. P. V. Haneș, care a îngrijit și de publicarea acestui număr. Un bine reușit portret al lui C. Negruzzi însoțește volumul.

Informații

● Afacerea căpitanului Costinescu se pare că a luat sfîrșit.

După cum am anunțat, raportorul consiliului de răsboiu și-a înaintat raportul asupra anchetei d-lui general Tătărescu, spre a decide.

După cît aflăm, căpitanul Costinescu nu va mai fi dat în judecata consiliului de răsboiu, în schimb însă d. general Tătărescu i-a aplicat pedeapsa de 30 zile închisoare.

● Se știe că un furt de vre-o 8000 lei în bani s'a comis în prejudițiul prietinului nostru Emanoil Busnea. Tot odată se furase prietenului și un ceasornic *Omega*.

Poliția ungurească din Predeal a înștiințat ieri poliția din București că a prins și arestat pe un individ Mihai Erbeli, de 18 ani, asupra căruia s'a găsit ceasornicul fostului deputat, *dar nici un ban. Peste noapte Erbeli a dispărut din arestul poliției Predeal-Ungaria.*

Acest Erbeli, care a reușit să *păcălească* ast-fel de polițiștii unguri, este un pungaș, cunoscut poliției din Capitală.

El s'a eliberat din Văcărești în ziua de 19 Iunie și furtul l'a operat în ziua de 20 Iunie.

Faptul că Erbeli a fost un oaspete al închisoarei Văcărești, dovedește că el avea relațiuni cu cei de la *Epoca*, ai căror prieteni au trecut și ei pe acolo—și ast-fel se explică partea vie ce a luat'o *Epoca* prin lungi, articole la furtul din calea Plevnei.

● Repartiția contigentului clasei 1908, la depozitul din localitate, va începe astă-zi și va dura timp de 10 zile, după care se vor încheia toate lucrările.

● D. A. A. Badareu va pleca Sîmbătă la Paris.

Cumparați Bilete pentru Loteria Clasa 1 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

● Domnului general Averescu i-a s'a dat, cu vădită întîrziere, o fișă de consolare, de are să ție minte.

După ce s'a hotărît ca, nici oficial, nici oficios, să nu se dee nici un comunicat în privința publicărei foaiei personale a căpitanului Cătuneanu, ziarul *Secolul*, care a publicat memoriile, publică acum următoarea delicioasă notă:

Pentru a pune căpat presupunerilor de tot felul privitoare la publicarea foaiei personale a unui ofițer în ziarul nostru, ținem să declarăm că această publicare s'a făcut fără consimțimîntul și voința vre-unei autorități militare.

● Eri a sosit în localitate venind din Sculeni, comisiunea mixtă pentru delimitarea Prutului.

Comisiunea se compune din d-nii: inginer Saligny, directorul căilor de comunicație de apă; general Eanescu, directorul institutului geografic al armatei, colonel Rămniceanu și maior Colori, din partea României și general Nicolas Metzwiezny și colonelul Nicolas Domelounesen, din statul major rusesc, din partea Rusiei.

Comisiunea a fost primită de d. Gh. Kernbach, prefectul județului și a descins la hotelul Trayan.

Azi dimineață comisiuuea a plecat la Țuțora, de unde va merge la Măcărești și apoi va trece în județul Fălciu.

● Se știe că d. Dimitrie Zarifopol din Iași a intentat acțiunea pentru anularea testamentului lui D. Sofian din Botoșani, pentru motivul că acesta n'a fost în deplinătatea facultăților mintale cînd a făcut testamentul.

Am ținut pe cititori în curentul acestui însemnat proces și ei știu că, după ce Curtea de Apel din Iași, secția II, prin decisia din 1904, respinsese proba cu martori invocată de d. Zarifopol, Curtea de Casație, secția I, stricînd decisia, a trimis-o la Galați, care s'a unit cu părerea Curței de Iași, stabilind următoarea jurisprudență:

„Articolul 449 din codul civil, oprește după moartea unei persoane a se ataca pentru smintirea de minte, actele săvîrșite de ea, cu excepțiune numai cînd interdicțiunea unei persoane ar fi fost măcar cerută în timpul vieței ei, și cînd smintirea de minte ar reeși din însuși coprinsul actului ce se atacă și dispozițiunile acestui articol se aplica la toate actele și contractele în general, și fără a face vre o distincțiune între smintirea de minte momentană și acea continuă.

Prin urmare este neadmisibilă proba cu martori spre a se stabili că o persoană defunctă în momentul facerei testamentului său, era smintit la minte".

● S'au mai încasat pentru adăpostul „Dochia" de pe Ciahlău, următoarele sumi de la:

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei 101 l. 40 b., Gr. Goilav Botoșani 10 l., A. A. Bădăreu Iași 40 l., Dr. S. Murgoci București 4 lei, Dr. Sava Atanasiu București 5 l., V. C. Drancă, București 25 l., D-na Zulnia Isăcescu, Peatra N. 12 lei, I. Bucovineanu, Botoșani 90 lei, Dr. S. Grossi Iași 10 lei, Al. P. Stoica, Iași 15 lei, Dr. I. Teodorescu, Pucioasa 26 l.

Comitetul aduce vii mulțumiri subscriitorilor și roagă persoanele ce posedă liste să binevoiască a le restitui cît mai curînd d-lui D. Cădere, str. Săulescu, împreună cu sumele adunate, pentru a li se putea trimite la timp invitații la inaugurarea adăpostului pentru ziua de 30 Iunie a. c. la care serbare vor participa numerosse persoane din toată țara.

● Eri a avut loc la toate școalele primare din localitate cîte-o serbare, cu ocazia finelui anului școlar.

O frumoasă serbare a avut loc la școala „Vasile Conta" din Nicolina, la care au participat și elevele școalei No. 6 de fete.

Serbarea a fost cît se poate de bine reușită. D. I. Apostol, directorul școalei a ținut o cuvîntare ocazională, după care corul școalei, sub conducerea d-lui institutor I. Virlănescu, a executat mai multe bucăți, card au stîrnit admirația publicului asistent. S'a reprezentat apoi piesa „Copii pioși", jucată de eleve și în care s'au distins mult elevele: Natalia Costăchescu, care a interpretat cu mult succes rolul bunicei, Spacovici și Saheim, care de asemeni au ținut bine rolurile ce li s'au dat. O mare admirație a stîrnit în sală fetița Viorica Botez, care cu multă gingășie a interpretat rolul Mărioarei. Publicul i-a făcut adevarate ovațiuni.

● Examenul pentru notari, ce se ține la școala „Gh. Asachi" se va termina probabil mîine.

Rezultatul se va da peste două zile.

● Sf. Sa preotul Al. Șerban, de la biserica Golia, a fost numit protoereu al județului, în locul preotului Const. Stamati, demisionat.

● **Incidentul Marghiloman-Negroponti.**—*Lumea politică și sportivă din Capitală este foarte mult preocupată de un incident survenit între d-nii Negroponte și Marghiloman, din cauza unui fapt petrecut la cursele de asta primăvară,—incident devenit public din cauza atacurilor pe care d. Negroponte le aduce prin presă fruntașului carpist.*

D. Negroponte acuză pe d. Marghiloman, prin publicitate de a fi întrebuințat **procedeuri incorecte**, *ca să sprijine pe un jockeu al său, Sanderson, discalificat de comitetul curselor.*

Tovărășia aceasta frumoasă și foarte nobilă, dintre perfectul gentleman și jockeul discalificat, ca să-și asigure cîștigarea, pe nedrept și cu tertipuri, a tuturor premiilor mari de la alergările de la Băneasa, este poreclită de d. Negroponte „procedeuri necinstite".

Scrisoarea d-lui Negroponte aruncă o lumină vie asupra întregei vieți a d-lui Marghiloman și ea este obiectul celor mai defavorabile comentarii pentru acest personaj.

*

Iată scum și scrisoarea pe care d. Negroponte o publică în ziarul *L'Indépendance Roumaine*:

„In petițiunea aci alăturată adresată d-lui general Manu, vice-președintele Jokey-clubului și al Societății de încurajare, am cerut ca să se convoace comitetul clubului și acel al curselor, pentru ca să mi se dea satisfacție în privința cererei ce am făcut, ca jockeyul Sandersohn să fie discalificat.

D. general Manu, fiind de părere că este vorba aci de o chestie personală între mine și d. Alexandru Marghiloman, a refuzat, după cum rezultă din scrisoarea d-sale, de a convoca cele două comitete.

Neputînd obținea satisfacția cerută vă rog să publicați textul cererei mele de discalificare, *pentru ca publicul, judecătarul suprem,* **să poată aprecia și califica procedeul incorect al d-lui Marghiloman,** *care de alt-fel a procedat în acelaș chip față de mine,* cînd a căutat, pe calea presei să surexciteze opinia publică pentru că caii d-sale au fost bătuți la Derby-ul din 1906 de către „Tina" mea.

Singura deosebire, care există între noi este că pe cînd eu semnez apelul pe care îl fac astă-zi prin intermediarul presei către opinia publică, d-sa inspiră și afiță presa contra mea, fără să se arate.

Primiți etc., etc.

*

Atacul ie prea puternic, pentru ca lucrurile să se poată opri aci.

Se afirmă chiar, că d. Al. Marghiloman care trebuia să plece azi în streinătate, a amînat plecarea pentru a cere satisfacție d-lui Negroponte.

● Iată numele elevilor claselor I, II și III-a care au trecur examenele ca pregătiți în particular la liceul național și au fost declarați promovați:

Institutul Humpel.—Clasa I: Bălteanu Fotina, Burada Alexandrina, Birsan Aurora, Botez Maria, Cucu Starostescu Eliza, Cazaban Henrieta, Caramlău Verra, Frimu Maria, Georgescu Anna, Gheorghiu Lilia, Granet Eva, Ghibănescu Aurora, Goldstein Sara, Ionescu Laura, Isăcescu Maria, Mitru Margareta, Ionescu Virginia, Miclescu M. Georgeta, Petala Elena, Paul Alma, Popescu Elena, Ralet Maria, Rocneanu Eugenia, Radovici Silva, Silberstein Hava, Stoianovici A. Cecilia, Tomida Eugenia.

Clasa II-a: Alevra Georgetta, Alexandrescu Anghela, Antoniu Lucia, Chefneux Sofia, Cogălniceanu A. Elena, Grintescu Alexandrina, Kaner D. Lea, Mardare I. Zamfira, Mihailescu Eliza, Petala Adelaida, Popovici G. Elena, Vasiliu Veronica, Zamfirescu Elena.

Clasa III-a: Bardasare E. Aurelia, Berea Mariea, Cerchez Elena, Drăcșăneanu Bella, Enășescu Georgeta, Enășescu Veronica, Glantstein Laura, Gheorghiu Florea, Lupașcu Lea, Miclescu Elena, Mircea Mariea, Pușcariu Mariea, Rey Lellia, Schiles Suzana, Tassier Rozalia, Velicu Elena, Vogel Clara, Vrabie Georgeta și Vrabie Mariea.

Liceul Național.—Clasa I-a: Alpern S. Burăh, Abeles Mircea, Aron S. Meer, Bernstein Avram, Beral S. Marcel, Buzenschi Gheorghe, Craikonski Emil, Cleper M. Periț, Daniel Naftalovici, Grimberg Iosub, Holubei Vasile, Iosipovici S. Iosub, Lazăr Moise, Popovici Aconț Eliza, Rozenberg Moses, Horn Leon, Spanier L. și Spanier Solomon, Tabacovici Margareta, Veisengrün Neculai, Valdman Froim și Zaft I.

Clasa II-a: Abeles L. Marios, Burghelea Eugenia, Bulgaru Eleos, Braunner Strul, Brauner David, Fani Fișler, Segal Itic, Sturza Georgeta, Sraer Eugenia, Țerna Petru.

Clasa III-a: Abeles L. Iosefa, Brudea Ion, Kern Iacob, Marteanu Noel, Popovici Aconț, Ana Șvarț Rachela.

Institutele-Unite.— Clasa I-a: Dragoș Titus, Fingherut Carol, Leibovici Benjamin, Rabinovici Herșcu.

Clasa II-a: Alexandrescu Mihai, Rallea Victor.

● Examenele de fine de an la școala pregătitoare de maiștri și maestre de gimnastică, de pe lîngă societatea de gimnastică, sport și muzică, s'au început în ziua de 18 a. c.

Ca delegați din partea ministerului instrucțiunei publice asistă d-nii Stravolca, profesor universitar și Ionescu, inspectorul gimnasticei din școli.

● Cunoscutul droghist din localitate Leon Katz, care a fost transportat la Viena spre a fi internat într'o casă de sănătate a încetat din viață. Inmormîntarea s'a făcut astă-zi la Viena.

● Comisiunea pentru examinarea d-lui Vasile Bușilă, care a cerut să fie abilitat ca docent în specialitatea dreptului roman întrunindu-se azi, a fixat ținerea colloquiumului, pentru ziua de 2 Octombrie viitor.

● In ultimele zile s'au înscris în partidul conservator-democrat din Iași, domnii: D. G. Longinescu, avocat; I. Petrini, fost director de prefectură, pensionar; Gh. Gheorghiu, preut; S. Gorovei, proprietar; D. Ionescu, proprietar; Al. Gheorghiu, fost comisar; N. B. Giorgianu, pensionar; Em. Grigoraș, licențiat în științe-fizice; G. Dobrovici, I. Gârlea, pensionar; D. Hulubei, avocat; I. Ermacov, comerciant, P. A. Mavrogheni și Petru Onu, avocat.

● Fiind-că la examenul de capacitate a elevilor de la școalele normale din țară, au fost respinși, la probele scrise, peste 70 candidați, este vorba ca la toamuă să ție o sesiune extra-ordinară de examen.

● Alaltăeri a încetat subit din viață căpitanul Turculeț, fost și funcționar la prefectura de județ.

● Prietenul nostru profesorul Boroianu s'a stabilit la mănăstirea Neamtz pe timpul verei.

DIVERSE

— D. dr. Erimia Iliescu, medicul veterinar al județului, a obținut un congediu de 30 de zile.

D-sa va fi suplinit de medicul circumscripției II Trg.-Frumos.

— In comunele Glăvănești și Stălniceni s'a declarat epidemia de scarlatină. S'au luat măsuri de combatere.

— Eri după amiază a încetat din viață în penitenciarul central tînărul Const. Tabacariu, în etate de 18 ani, de loc din Bucium.

Acesta își făcea osînda ce o primise pentru aduiter.

— In astă-seară trupa de operete a d-lui Al. P. Marinescu va juca la Bragadiru, pentru prima oară frumoasa operetă „Văduva Veselă".

— In fie care seară vine foarte multă lume.

— Sub-chirurgui Grigore Gheorghiu a fost numit agent sanitar la cercul Galata Miroslava, județul Iași, în locul d-lui Teodor Vărlănescu, demisionat.

— Următoarea mișcare de moașe s'a făcut în județul Iași: Tița Negru, de la comuna Tăuteștĭ, la comuna Golăești; Elena Ionac, de la comuna Golăești, la comuna Tomești și Lucreția Stefanovici, de la comuna Tomești la Tăuteștĭ.

— Domnii Daniil Donciu, Mihail Ene și Pavel Putunoi, au fost confirmați membri ai Camerei de Comerț din Iași, secția Vaslui.

— Prefectura de județ a înaintat alaltaeri ministerului de interne tabloul cu clasificarea notarilor, după noua lege de reorganizarea comunală.

— D-l M. M. Sigal, un distins absolvent al facultății noastre de medicină, și-a trecut cu deosebit succes teza de doctorat, în ziua de 22 a. c.

Teza noului doctor tratează despre „Contribuțiuni la studiul clinic și terapeutic al *Rinofimei*", studiu pentru care a fost viu felicitat de comisiunea examinatoare de sub presidența d-lui prof. dr. Demetriade.

— Consiliul general al județului nostru a donat suma de 600 lei comitetului pentru ajutorul incendiaților și inundaților; primăria comunei Trg.-Frumos a donat 100 lei, iar comuna Epureni 30 lei.

Ultime informaţii

D. Stere a acceptat şefia.—D. C. Stere a declarat în fine că starea de... adverb in care se găsea pînă în present, faţă de şefia la care a fost ales, încetează—şi că d-sa primeşte demnitatea.

D. Stere a plecat la mănăstirea Neamţ, ca să-şi vadă familia, spun unii—ca să-şi prepare discursul-program—afirmă alţii. Pentru Sămbătă seara va convoca, la club, comitetul executiv şi atunci se va hotări şi ziua convocărei întreg clubului în şedinţă plenară.

*

In cercuri politice se discută acum dacă domnii Gane şi Climescu, vicepreşidinţii clubului, delicat afectaţi de alegerea d-lui Stere, vor demisiona sau nu din aceste demnităţi.

— Să-mi razi o musteaţă, dacă se va întîmpla aşa ceva—spunea ieri un liberal de marcă, unui redactor al nostru: nici Gane, nici Climescu, nu vor face aşa ceva, deşi noi atîta aşteptăm, ca să alegem în loc de-ai noştri.

— Dar cum rămîne cu afecţia?

— D. Gane prea este amorezat de slujba sa de primar. O consideră ca o viligeatură pentru care este plătit. D. Gane va fi vice-prezidentul lui Stere.

— Şi d. Climescu?

D. Climescu are şi el o pasiune: pasiunea... decorativă. Ii place să tragă clopoţelul ca vice-president al Senatului. La toamnă va voi să fie reales şi prin urmare... înţelegi.

*

Ziarul liberal local—pe care d. Stere îl va reorganiza la toamnă—a făcut o mică buletă în modul prea „entuziast" cu care a anunţat definitiva consacrare a d-lui Stere ca president.

Ziarul spune că alegerea a fost „confirmată" la centru, ca şi cum centrul ar fi fost sezizat de vre-o contestaţie.

Mai departe scrie: „... alegerea *fericită* a comitetului executiv *devine un fapt indeplinit*".

Poate că de aceea a declarat d. Stere: „ziarul local să meargă cum merge; la toamnă, însă, să-l reorganizăm.

Un exod al intendenţilor spitalelor sf. Spiridon, a avut loc alaltăieri: intendenţii de la Galaţi, Focşani, Botoşani etc., s'au presintat la Eforie şi au arătat că de cinci luni nu s'au achitat nici furnisorii, nici personalul medical.

In lada casieriei se afla o sumă de vre-o 1000 lei, oşa că intendenţii n'au putut fi satisfăcuţi.

Criza aceasta s'ar explica prin faptul că foarte mulţi arendaşi şi exploatatori de păduri, nu şi-au achitat arenzile în Aprilie.

Rezultatul examenelor de la şcoala normală de fete din localitate se va da mîine, Joui.

Şase sute adesiuni nuoi.—*Din ceĭ 1300 de conviví, carĭ au asistat la banchetul oferit şefuluĭ partiduluĭ conservator—democrat, 700 erau membri vechi aĭ partiduluĭ, iar restul de* şese sute au făcut adesiuni cu prilejul banchetului.

Azi dimineaţă, la orele 10, s'a făcut la şcoala de Belle-Arte, cu o deosebită solemnitate, în faţa consiliului profesoral al acelei şcoli, deschiderea expoziţie şi clasificaţia clevelor şi elevilor şcoalei.

Au asistat şi d nii N. Gane, primarul oraşului, T. Antonescu, Stahi etc.

Expoziţia va dura pînă la 29 Iunie a. c.

Sunt probabilităţi că prefectura de judeţ va fi scutită de a mai avea director pe d. C. Moţet. S'ar fi convins şi d. G. Kernbach, prefectul că nu merge cu apucăturile anarhiste ale fostului mic anarhist de la Paşcani.

D. C. Moţet nu va fi complect sacrificat, ci va trece inspector comunal la Copou. în locul d-lui Zossin, care va lua locul domnului Moţet.

Pentru bunul renume de care s'a bucurat tot-deauna judeţul Iaşi, dorim ca informaţia noastră să se adeverească.

Numirile de administratori de plăşi nu vor se face, după ordinea clasificaţiei, la judeţele mai mari, ci după cum vor cere prefecţii.

Pentru judeţul Iaşi, unde sunt şase locuri, vor fi numiţi domnii: C. Popovici, N. Patrea, N, Maxim, C. Vasiliu, Disem şi N. Z. Simionescu.

Prefectul judeţului a şi întocmit listele comisiunilor interimare ce vor fi numite în locul consiliilor comunale, ce vor fi disolvate pe ziua de 1 Iulie a. c.

Azi dimineaţă s'au intrunit la şcoala de Bele-Arte din localitate consiliul profesoral împreună cu consiliul superior al şcoalei, compus din d-nii N. Gane, Teohar Antonescu, C. Stahi, Sever Mureşeanu, dr. Posa, V. Costin şi C. Bălăcescu, care urmează a se pronunţa asupra lucrărilor elevilor cum şi asupra recompenselor ce urmează a se acorda fie cărui elev meritos.

Rezultatul se va afişa în astă-seară.

O crimă s'a întîmplat aseară în satul Tomeşti.

Băietanul Ioan Dumitru al Popei, din acel sat, s'a luat la ceartă cu săteanul Ştefan Parizan. Acesta îl ameninţă cu bătaia şi în cele din urmă Ioan a Popei, luînd o puşcă, a descarcat două focuri asupra lui Şt. Parizan, rănindu-l mortal.

Criminalul, după comiterea crimei, a dispărut, iar victima a fost transportată în Iaşi şi internată în spitalul Sf. Spiridon.

Se crede că criminalul a fugit la Iaşi, unde s'ar fi ascuns.

Cu începerea anului şcolar 1908—9 la seminarul Pedagogic Universitar din Iaşi, vor funcţiona clasele I şi a V modernă. Inscrierile se fac direct la acest seminar pentru ambele clase.

In clasa I se vor primi vre-o 40 elevi, iar pentru clasa V-a ţinînd samă de promovaţia elevilor din clasa IV din anul acesta, sunt rezervate puţine locuri pentru elevii din alte şcoli.

Judiciare. Domnul Dahon din Iaşi, luînd în căsătorie pe d-şoara Sturza, acesta urma să primească de la mama ei o zestre de 200,000 lei. In urmă, intervenind dificultăţi s'a născut un proces în senzul că d. Dahon a cerut să i se constitue ipotecă în două moşii ale doamnei Sturza. Curtea de Apel, s. I, care a judecat alaltăeri speţa, a admis acţiunea d-lui Dahon.

D. prim-president Burada, făcînd osebită părere, a fost pentru respingerea acţiunei.

*

La tribunalul Fălciu s'a introdus acţiune pentru punerea sub consiliu judeciar al doamnei S..., proprietară, bine cunoscută şi în Iaşi.

*

D. Iliescu, grefierul judecătoriei rurale Iaşi, a demisionat. Se crede că în loc va fi numit d. Octavian Săveanu, actual arhivar al acelei judecătorii.

*

Cele două secţiuni ale Curţei de Apel au judecat astă zi ultimele procese.

Consiliul comunal a fost convocat pentru astă-zi Mercuri, la oarele 4 p. m., în şedinţă extra-ordinară, spre a se ocupa cu următoarele chestiuni:

Cereri de recunoaştere de proprietari bezmanari; cereri de vînzări de locuri; transformarea instalaţiei de la baia comunală pentru încălzirea ei; credite; cereri de scutire de taxe; cererea fraţilor Rameder de a li se da în arendă pentru 20 de ani o porţiune de teren lîngă abatorul comunal, spre a înfiinţa o fabrică de cărămidă.

Corul mitropolitan va lua vacanţie la 1 Iulie.

Duminică corul va acompania pentru ultima oară serviciul divin la Mitropolie.

Se ştie că I. P. S. S. Mitropolitul Partenie luase hotărîrea ca, în timpul vacanţei, corul să facă escursiuni pe la Mănăstiri, unde să deie concerte religioase.

Casa bisericilor, însă, a refuzat să puie la dispoziţie fondurile pentru transportarea corului.

I. P. S. S. Mitropolitul a făcut o a doua intervenţie pe lîngă casa bisericilor, cerînd fondurile necesare.

Primarul comunei Sârca a înştiinţat prefectura că alaltă-eri s'a deslănţuit asupra comunei o ploae cu grindină şi însoţită de furtună.

Toată recolta de pe teritorul acelei comuni a fost complect distrusă.

Aseară pe la orele 6, d-ra Elena Ştefănescu, fiica d-lui Ştefănescu administrator la moşia d-nei Lucia Cantacuzino din Popeşti, a încercat să se sinucidă, împuşcîndu-se.

Numita d-şoară întreţinea relaţiuni de dragoste de mai mult timp, cu un tînar viticultor, cu care tatul ei a surprins'o eri stînd de vorbă.

Părintele, făcîndu-i observaţii, d-şoara Ştefănescu s'a dus în rădina curţei d-nei Cantacuzino şi şi-a tras două focuri de revolver; unul a ricoşat, iar celalt a intrat în piept, deasupra inimei.

Tînăra a fost transportată acasă şi a fost chemat numai de cît medicul din Podul-Iloaia, care a reuşit să'i extragă glontele.

La fabrica de cherestea a d-lui M. Wük şi fiu, din Scobîlţeni, comuna Păuşeşti, s'a întîmplat eri o nenorocire.

Lucrătorul Petru Ieremia, pe cînd lucra la un ferestrău circular, împreună cu Bercu Kimel, din nebăgare de samă a fost prins de curaua roţei, care i-a tăiat piciorul drept.

Nenorocitul lucrător a fost transportat şi internat la spitalul din Podul-Iloaia.

La Externatul secondar de fete gradul II, de sub direcţiunea d-rei Tereza Stratilescu, au trecut examenul de capacitate, curs inferior, toate elevele.

Iată numele lor în ordinea alfabetică: Brudariu Nathalie, Bürry Lucie, Carare Eugenie, Climescu Ecaterina, Dobrovici Elena, Dobrovici Lucreţia, Drăguşanu Florica, Filipescu Emma, Focşa Emilia, Ghica Victoria, Hangan Elena Meicu Fevronia, Nichifor Elisabeta, Paleologu Angela, Petrovanu Margareta, Pop Florica, Popovici Eleonora, Strat Ecaterina, Sobieski Dolores, Şpiegler Estera, Ştefănescu Margareta, Teodor Clemence, Undrea Aristiţa.

D. Dimitrie Poenariu, portărel la tribunalul Iaşi, a încetat din viaţă azi.

Defunctul, care a luat parte la campania de la 1877, era un funcţionar modol.

D. procuror general a instruit astăzi personal, o afacere, care poate că va lua întorsătură sensaţională: un neguţitor din Iaşi, care se inteletniceşte cu afaceri de camătă, a fost denunţat de un funcţionar al Curţei de Apel, că-i ar fi falşificat textul poliţei, în sensul, că d'asupra cuvîntului „în numerar" a pus cuvîntul „în alimente".

Cu acest prilej s'a aflat că toate poliţele pe cari neguţitorul le ia de la funcţionari, sunt acceptate, în solidar, de un un oare-care Schwarz din Bucureşti şi sunt regulat reclamate la judecătoria ocolului IV din Capitală.

La parchetul general din Iaşi a produs mare mirare faptul că numitul judecător, nu s'a arata1 alarmat de faptul că mulţi funcţionari din Iaşi sunt reclamaţi la Bucureşti şi ce solidaritate de plată poate să fie între acel Schwarz şi slujbaşii de la Iaşi.

Instrucţia se urmează şi în seusul de-a vedea cum a putut proceda cu atîta uşurinţă judecătorul ocolului IV din Capitală.

In ce priveşte neguţitorul local, afacerea a fost repartizată la cabinetul II, al d-lui jude-instructor Gr. Kessim.

Duminică comisiunea examinatoare pentru doctoratul în drept la facultatea de drept din Bucureşti, compusă din d-nii: C. Nacu, C. Dissescu, Tanoviceanu şi St. Longinescu, a examinat pe primul candidat din cei 4 inscrişi.

Candidatul însă n'a fost admis de oare se n'a obţinut o bilă albă.

Se ştie că la Bucureşti a funcţionat doctoratul pe lingă facultatea de drept, tot timpul anului.

Oraşul Echternach în Luxemburg este în fiecare an martorul unei curioase procesiuni. Toţi preoţii şi toată populaţiunea de acolo se adună în serbătoarea «Rusaliilor» şi fac o procesiune dansantă pe toate străzile oraşului. Această serbare are loc în fiecare an în amintirea stîngerei unei boli grele, Choreea (Danse de Saint-Guy) care a bântuit toată regiunea Luxemburgului în anul 1314. Aceste interesante şi curiorse scene, luate la faţa locului, se desfăşoară astă-seară pe pînza Cinematografului Pathé Freres din grădina Cuza-Vodă. Noul program mai cuprinde apoi: Lemnele şi pădurile din centrul Franţei, afişe însufleţite, La hidroterapie, miroase a fum, un ginere de probă, Doarme 1000 de ani etc.

Scene comice, feerice şi dramatice cu totul nouă, apărute în cursul ultimelor zile la Paris.

Examenul de notari.—Au reuşit la examenul de notari, ce s'au ţinut la prefectura noastră de judeţ, următorii candidaţi, cu mediile obţinute:

Gheorghe Pârău 8.50, Mihai Bottez 7.50, Const. Corlat 7.50, Ioan Brouzetti 7, Alex. Constantinescu 7, Neculai Dragoş 6.50, Militiade Hociung 6.50, Grigore Filip 6.50, Ioan Văleanu 6, Gheorghe a Doroaiei 6, Gh. C. Bentza 6, Ioan Văideanu 6, Constantin Miron 6, Grigore V. Popovici 6, Constantin Vulpe 6, Mihai V. Dimitriu 6 şi Gh. I. Fotea 6.

*

Dintre candidaţii reuşiţi la examenul pentru notari, următorii au şi fost numiţi:

D. Mihai Bottez, la comuna Bădeni; d. Gh. Pârău, la comuna Belceşti; d. Const. Corlat, la comuna Movileni; d. I. Bronzetti, la comuna Buznea; d. Alex. Constantinescu la comuna Tăuteşti.

D. Gh. a Doroaiei a fost numit provisor la comuna Mogoşeşti, iar d. Gh. Neculau a fost numit secretar comunal la comuna Mironeasa în locul vacant.

Rectoratul universităţei a cerut ministerului instrucţiunei să-i acorde suma de 600 lei pentru a face două rame, tablourilor pe care ministerul le-a dăruit universităţei, unul reprezentînd Divanul ad-hoc, iar celalt Inaugurarea universităţei.

Concetăţeanul nostru Neculai Gheuca unul din oamenii cei mai bătrîni ai Iaşului, a încetat din viaţă, în mod subit, ieri peste zi.

Neculai Gheuca, fusese, în vremuri, un bogataş al Iaşului, iar în politică un devotat al lui Ion Brătianu. La căderea regimului Brătianu, Gheuca se găsea în delegaţia judeţană şi rămase acolo şi sub guvernul Lascar Catargi.

Intrebat asupra trecerei sale la conservatori, Gheuca respunse:

— Şi Brătianu ie romîn şi Lascar Catargi tot romîn este şi cu romîni trebue să facă politică. Că doar n'au să aducă oameni din Anglia.

Vorba aceasta a rămas celebră şi a fost utilizată şi de alţii, cari au păsiunea guvernamentalismului.

Iată numele elevelor din clasa a 3-a dela externatul secondar de fete gr. II, care au reuşit la examenul de capacitate:

Carare Eugenia, Ghiga Victoria, Filipescu Ema, Teodoru Clemansa, Sobieschi Dolores, Drăguşanu Florica, Focşa Emilia, Climescu Ecaterina, Hanganu Elena Biurri Lucia, Popovici Eleonora, Dobrovici Elena, Dobrovici Lucreţia, Nechifor Elisabeta, Strat Ecaterina, Ştefănescu Margareta, Paleologu Angela, Petrovanu Margareta, Spiegler Estera, Udra Aristiţa, Pop Florica, Meicu Fevronia, Brudariu Natalia.

Mercuri 2 Iulie, vor pleca din Bucureşti la Frankfurt pe Mein, delegaţii societăţilor de gimnastică din ţară, pentru a lua parte la serbările mari ale federaţiunei societăţilor de gimnastică din Germania.

Se ştie că aceste grandioase serbări vor avea loc în zilele de 4, 5, 6 şi 7 Iulie, la Frankfurt pe Mein.

Un număr de 60.000 de gimnastici vor face cu acest prilej exerciţii.

D. Negrutz cunoscutul profesor de gimnastică a plecat eri cu o echipă de 20 de elevi ai săi spre a face un turneu în ţară.

Prima reprezentaţie o va da la Vasluiu.

Expoziţia lucrărilor de desemn şi pictură a elevilor liceului naţional din Iaşi, organizată de d-nii profesori A. D. Atanasiu şi Gheorghe Scorpan, va fi deschisă până în ziua de 28 Iunie, între orele 8—12 dim, 2—6 p. m.

Lucrările de desemn după natură, de perspectivă şi desemn linear au arătat un mare talent al elevilor şi o înţeleaptă diriguire a lucrărilor din partea maiştrilor.

Iată numele reuşiţilor la examene de absolvire a seminarului pedagogic universitar din Iaşi în ordinea clasificărei:

Stere Const. Gheorghe 9.75, Obreja I. Gheorghe 8.75, Ropală Gr. Romeo 8.25, Saraga Josef 6.00, Ghefneux E. Andrey 7.75, Sberea N. Eduard 7.75, Zugrăvescu P. Mihai 6.50, Botez C. Constantin 6.50.

D. N. Pompilian a fost numit delegat al fiscului şi d. St. Gusti supleant în comisia de apel a judeţului Iaşi, pe un period de 3 ani.

Şcolare. — Iată numele elevilor care au reuşit la examenul de capacitate pentru absolvirea gimnaziului „Alexandru-cel-Bun":

Bontaş Romulus, Ficler Albert, Gaşpar Neculai, Gavrilescu Romiro Georgescu Gh., Gheorghiţă Dimitrie, Groholschi Gheorghe, Ionescu Gh., Margulis Isidor, Negrescu Const., Negrescu Ioan, Panişca Gh., Popovici Dim., Schreiber Albert, Ştefănescu C., Tomida Emil şi Zamfirescu Gheorghe.

Din cei preparaţi în particular, care au reuşit la capacitate pentru clasa IV-a şi care au dat examen tot la acest gimnaziu, sunt: Arhir Gheorghe, Constantinescu Marius, Mihailescu Gh., Vexler Carol.

Iată şi numele elevilor de la institutul „Humpel", care au absolvit clasa IV, şi care au dat examen tot la gimnaziul Alexandru-cel-Bun şi au reuşit:

Boghen Lucia, Filipescu Adela, Fingherhut Ana, Gărcineanu Cornelia, Penescu Eliza, Popovici Elena, Protopopescu Maria, Stanciu Georgeta, Sevastos Ecaterina şi Voişel Matilda.

Şcolare.—Astăzi s'a dat rezultatul examenului de capacitate pentru elevii care au promovat clasa VIII-a a liceului Naţional, secţia modernă.

Au reuşit la acest examen, şi prin urmare au fost declaraţi absolvenţi, următorii:

Andriescu Nec., Bacalu L., Baidaf L., Buhman C., Corpus V., Coroi St., Crăciun Gr., Cupfer A., Eşanu M., Florian M., Focşăneanu H., Gavrilescu E., Genoi G., Gheţu N., Gorski A., Grecea O., Ignat Georges, Iftodiu G., Ionescu G., Iurist B., Leonardescu G., Nichita V., Negrea V. Petrescu Malcoci, Poclitariu V., Popoxici I., Bick Iul., Spiridoneănu E., Stroja I., Stefănescu D., Teodoru C., Thierer M., Trancu Gh., Ţugulea Oct., Ulea Oct., Vasiliu Gh., Weiler M., Cosmovici N., Spitzer Ad., Petrescu C.

(Humpel) D-şoarele: Stănescu, Canricov, Găluşcă, Bratu, Maxim, Motăş, Ecaplide Stefania, Stetănescu Popovici Ema, Reiter.

*

La secţia reală rezultatul se va cunoaşte mîine.

Din secţia modernă, următorii au fost declaraţi corigenţi la l. franceză: Barbu, Cristea, Giurcăneanu, Pascu şi Sîrbu.

Azi dimineaţă a avut loc la şcoala profesională de fete sf. Sava o frumoasă producţiune, organizată de elevele şcoalei, cu ocazia finelui anului şcolar.

Serbarea s'a început la orele 10 şi a durat până la 11 şi jumatate.

Corul şcoalei sub conducerea d-lui Mihailescu, a întonat mai multe bucăţi. Cîte-va eleve au spus versuri, după care apoi sa cetit situaţia de fine de an a elevelor.

Ultima oră

Bucureşti 25 Iunie

Un svon tendenţios

Bucureşti. — Pentru a provoca o depresiune faţă de impresia produsă de marele banchet de Duminică seară şi în scop de a para comentariile, care se fac in cercurile politice, în jurul audienţei d-lor Studrza şi Take Ionescu la castelul Peleş, agenţii d-lui Filipescu au răspândit svonul cum că în audienţa pe care d. Gh. Cantacuzino a avut'o la Palat, M. S. Regele i-ar fi spus că d. Carp va fi prim ministru la toamnă.

Cât e de serios acest svon se poate deduce din faptul cum că cei care'l răspândesc susţin că M. S. Regele i-ar fi spus d-lui Cantacuzino că d. Sturdza poate fi considerat ca demisionat şi că d. Carp ar trebui să facă un guvern tare, dar fără d. Take Ionescu.

Svonul pentru cei în curent cu chipul cum M. Sa vorbeşte cu oamenii noştri politici, născocirile agenţilor d-lui Filipescu nu pot fi considerate decât ca mijloc pentru a însufla puţină speranţă puţinilor partizani ce i-au mai rămas.

Numiri în administraţie

Bucureşti. — In locul devenit vacant prin numirea d-lui Gussi ca prefect de Covurlui, a fost numit d. Al. Bălteanu, ruda d-lui Ionel Brătianu şi fost director al prefecturei de Tulcea, ca prefect de poliţie la Galaţi.

In locul vacant de prefect de Romanaţi nu s'a numit încă nimeni, dar probabil că numirea se va face înainte de a pleca primul ministru în concediu.

Duelul Marghiloman-Negroponte

Bucureşti,—In urma scrisoarei apărută în ziarul „L'Indépendance" şi prin care d. Negroponte îl acuza pe d. Marghiloman de a fi avut o purtare necorectă, acesta din urmă i-a cerut satisfacţie prin martorii sei d-nii Mişu Ferekide şi Henri Catargi.

D. Negroponte şi-a ales martori în persoana d-lor Gh. Badescu şi Al. Davila.

Din întrevederea martorilor a rezultat, că o eşire pe teren este imposibil de evitat.

Arma aleasă este pistolul.

Duelul are loc probabil astă-zi la ora 5 după amiază.

Manevrele regale.

Bucureşti. Trupele din corpul II de armată vor face din nou manevrele regale în acest an, în Dobrogea.

Demisia D-lui Nacu.

Bucureşti. In cercurile politice se vorbeşte că D. C. Nacu, fruntaş liberal şi profesor universitar, ar fi demisionatdin partidul liberal.

Cursele de automobile

Dieppe.—Iată rezultatul curselor de automobile-trăsuri mari: a sosit întâi Lautenschlaeger (Mercedss) în 5 ore 55 m. şi 23 secunde; al II Benz în 7 ore 4. şi 24 secunde; al III Hanriat în 7 ore 5 m. şi 13 secunde. Cîteşi trei sunt germani din Diepe. Viteza mijlocie a ajuns 111 şi jum. km.

Un accident s'a produs la Londinieres: o trăsura Panhord, condusă de către Cissac, a răsturnat pe Cissac şi pe mecanic, cari au rămas morţi. Automobilul merga cu o viteză de 100 km. Cissac avea pieptul sdrobit, iar mecanicul seu Schaube avea craniul deschis.

Ciocnire de trenuri

Debretzin.—Trei dintre răniţii de pe urma ciocnirei trenurilor sunt în luptă cu moartea.

Doi trebue să sufere a amputare a picioarelor.

Causa ciocnirei este reaua funcţionare a acului.

SE CAUTA
ELEVI la Tipografia
H. GOLDNER

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.— lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat ; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri : unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfi. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acest branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului,

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

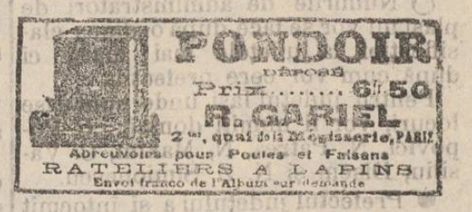

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie sumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 469.—IAŞI, Vineri 27 Iunie 1908

Momente de înălţare

In valuri-valuri cetăţenii Capitalei duşi de dragul proslăvirei omului, în care ţara şi neamul şi-au pus toată nădejdea de primenirea şi ducerea în spre bine a vieţii obşteşti, în valuri zic,-au venit şi împlut lungile şiruri de mese, stînd cot la cot, umăr la umăr, tînăr şi bătrîn, cetăţeni de toate treptele, de toate indeletnicirile, preuţi cucernici cu crucile atîrnate la piept, veterani ce au dus cu isbîndă războiul, proslăvind prin vitejia lor pe marele Căpitan, înalţi savanţi cari prin condeiul lor au dus luminile neamului hăt departe peste hotară, muncitori cu capul ca şi cu trupul, meseriaşi şi negustori, înalţi demnitari ai ţării, literaţi şi artişti, toţi au ţinut ca în ciocniri de pahare să aducă prinosul lor marelui om, lui Take Ionescu.

Şi au mai venit întru această proslăvire admiratori din toate unghiurile ţării, din munţii cu plaiuri, din dealurile cu văiugi, din cîmpiile întinse, de la marea cea întinsă şi Dunărea bătrînă, căci în ori ce ungher al ţării, în ori ce colţ al neamului, în ori ce piept de Romîn cel mai răsunător nume e al lui Take Ionescu.

Şi nu bogăţia mesei, nu meşteşugul pregătirei, ci curăţenia gîndului, credinţa în şef, dragostea de el şi nădejdea în cîştigarea cauzei celei drepte, aceste virtuţi intăelnice erau care mînau pe toţi în ceasul acela.

Romînul are şi el bunul obiceiu de a arăta tot sufletul său pentru cineva închinînd un pahar. Şi acei cinci sute peste o mie de oameni toţi au închinat cu gura, cu gîndul, cu inima pentru Take Ionescu.

Sub forma de libaţiune omul şi-a arătat din vechi cultul către zei, sub ciocnire de pahare se arată dragostea între oameni, cum şi cultul de omul superior.

Cît de greu este însă a închina pe faţă pentru un om public! Ce putere de încredere în tine! ce dragoste de om! ce înfruntare de amerinţări ca să isbuteşti să vii la ospăţ obştesc să închini pentru omul de bine.

Pojghiţa subţire de politiciani şi politicianism, care stăpîneşte in aceste timpuri ţara noastră au primit spărturi prin ospăţul dat şefului nostru iubit la 22 Iunie.

O lume nouă, un tinerit plin de avînt, bătrîni eşiţi din pasul măsurat şi prepuelnic al unei vieţi întregi au venit în cete şi la căldura lor nu se putea să nu te simţeşti şi tu mînat.

Era ceva nou şi neobicinuit mai ales în această capitală, care a fost batjocurită, umilită, îngenunchiată supt raportul vieţei politice. Oamenii de bine ai ţării, oamenii, cari au pus în slujba ţării tot gîndul lor, toată inima lor, toată vlaga sufletului lor, se fereau de a da întîlnire cetăţenilor capitalei, căci Capitala era condemnată de-a arăta încrederea ori carui nou venit, unui Cerlenti faţă cu oamenii mari şi îmbronzaţi.

Această umilire s'a şters de pe umerii Capitalei şi ospăţul de la 22 Iunie e numai începutul unei emancipări politice.

Ţara întreagă aşteaptă de la Capitală să dea tonul emancipării politice şi economice, căci acolo e strînsă toată vlaga neamului.

Ce ar merita un popor a cărui Capitală ar fi veşnic sclavă unui regim politic bolnăvicios.

Istoria Franţei se rezumă în viaţa politică a Parisului, şi toate curentele mari Parisul întăiu le-a agitat; la noi din contra spiritul civic se arăta mai independent în centre mici de cît în Capitală.

O răceală vădită era între corpul electoral al Capitalei şi fruntaşii politici. La desinteresarea unora răspundea răceala altora şi urmarea era că viaţa publică a Capitalei era spre batjocura ţării şi a neamului.

Pojghiţa politicianismului josnic stăpînea Capitala.

Ei bine acum această pojghiţă s'a spart. O lume nouă nebună de dorul şi dragul unei vieţi publice a venit să sărbătorească pe omul care e chemat să întrupeze un nou curent în viaţa noastră politică.

Iar la această redeşteptare a Capitalei va tresări ţara, căci nu se poate ca ţara întreagă să nu se deştepte la săltările Capitalei!

Bătăile Capitalei sunt bătăile ţării, şi singele,—viaţa publică—se va grăbi să circule cu putere în cele mai strîmte vase capilare ale întinsului ţării.

Şi dacă locul a fost îngust unde s'a făptuit serbătorirea omului, fie care mesean era un centru de împrăştiare al acestui avînt pentru *ceva nou* în viaţa noastră publică.

Purtătorii acestui avînt ne facem şi noi cu vorba şi cu scrisul şi şirurile acestea cetite de miile de cetitori vor fi atîtea izbiri în păturile adînci ale ţării pentru creşterea şi mărirea dragostei şi încrederei pentru şeful nostru, pentru Take Ionescu şi pentru partidul conservator-democrat.

Gh. Ghibănescu.

Programul d-lui Stere

Ziarele anunţă că şeful confirmat—*cum ar zice* Liberalul—*al guvernamentalilor locali a plecat la Mănăstirea Neamţului spre a pregăti discursul-program pe care-l va pronunţa la prima şedinţă a comitetului executiv liberal.*

Credinţa mea este, însă, că ziarele se înşală şi că d. Stere nu va afişa nici un program şi aceasta fiindcă chestiunea programului constituie un soi de nolli me tangere *în partidul de sub şefia d-lui Sturza.*

Este în afară de orice discuţie că partidul liberal se află în plină criză. Denumiţ-o cum voiţi, criză morală după d. Panu, luptă de idei după d. Vintilă Brătianu, chestiune de principii după d. Duca, lucrul n'are nici o importanţă: criza în partid există şi ea are la baza ei lupta pe chestia programului.

Liberalismul romîn se află astăzi la o cotitură a drumului său. Frămîntările ce se observă—şi care, pentru un ochiu neobicinuit cu aprofundarea, sunt expresiunea unor nemulţumiri sau cestiuni personale—îşi au izvorul în esenţiala deosebire de păreri asupra unor chestiuni principiale.

Unii conştienţi, alţii inconştienţi, se grupează, intră în luptă: unii au convingerea că din frămîntările de astăzi trebuie să rezulte o mare schimbare în felul de a fi al liberalismului romîn; alţii că tradiţia trebuie păstrată.

Reuşi-vor cei care reprezintă tradiţia, acei care cred că liberalismul burghez, susţinător şi produs al capitalismului modern, mai are pentru multă vreme rost în mersul vieţei politice romîneşti? Reuşi-vor acei care, crezînd că cine-va să poată pune de a curmezeşiul mersului normal al fenomenelor, îşi închipui că este posibilă o Romînie poporanistă, compusă din ţarani mici proprietari, singuri stăpîni a tot puternici? Reuşi-vor aceştia să preschimbe în mod atît de profund faţa şi programul partidului liberal? Cine ar putea să spuie! In ori-ce caz nu acum poate fi momentul proprice pentru afişat programe.

D. Stere n'ar putea să spuie nimica nou, mai mult de cît a spus prin Viaţa Romînească, *căci ar însemna să facă o adevărată lovitură. Şeful actual al liberalilor ieşeni n'a aşteptat pînă acum pentru a face cunoscut ideile d-sale. Prin revista al cărui şef ieste—şi pe care şefie, Tarascon, în ultimul număr, spune că n'ar trebui s'o schimbe cu şapte ministere—prin acea revistă zic, d. Stere a afişat o sumă de idei, care au provocat destul zgomot, în chiar lagărul liberal. Ce ar mai putea spune nou astă-zi, mai ales cînd vorba d-sale îmbracă un oare-care caracter de oficialitate? Nimica, fără ca să nu rişte, bine înţeles.*

Căci după cum d. Sturdza l'a combătut într'un tuast la un banchet, se prea poate să-l dezavueze ca şef şi atuncea lucrul n'ar mai fi tot atît de simplu.

Şi dacă în chestii de program d. Stere nu va putea afişa nimic, cu atît mai puţin în ce priveşte o normă pentru politica locală. Pentru d-sa politica locală ieşană reprezintă doar atît de puţin!

Iată de ce spuneam că după părerea mea ziarele se înşală cînd cred că d. Stere va face un discurs-program la întrunirea comitetului executiv liberal.—Sor.

„Venim la putere"

Carpismul cată să-şi comercialiseze intreprinderea politică, pe „socoteala proprie", în care l'a hazardat dl. Nicu Filipescu.

Aşa cum se agită prietinii d-lui Carp, cum scriu la necititele lor ziare, cum grăesc la „congrese"—se invederează că ei fac comerţ, speculaţiuni de bursă, reclamă de circ în faliment, de toate fac—dar nu politică.

Ce era alta, spre pildă, reclama că banchetul în cinstea d-lui Take Ionescu nu va avea loc—ce era alta de cît o încercare de infamie a unui neguţitor prost? Şi ce este alta de cît comerţ de concurenţă, zvonul ce se colportează dela banchet încoace, că „Regele a spus că, la toamnă, va chema pe dl. Carp să formeze un nou guvern?"

Uite un partid, cu „calitate" mare, cu doi şefi, unul care face zeflemele şi celalt care face „daruri"; un partid cu ministeriabili mulţi, care nu ştie spune de cît un lucru: „ne întrebaţi cine şi ce suntem? Vă respundem: la toamnă vom fi noi la putere".

Acesta e argumentul lor suprem. De ce vor fi ei la putere—la toamnă? De ce ca să vie ei la putere, vor cădea liberalii?

La aceasta n'au respuns. Nici Moralescu n'are respuns cînd îl întrebi de ce se crede el fiul lui Dumnezeu.

Dar noi voim să admitem că mania cu venitul la putere se va adeveri. Şi ne punem în ipoteza că Nababul a ajuns, în fine, ministru fără portofoliu şi dl. Carp s'a revăzut cu puterea.

Ce va face cu puterea un partid format dintr'o împerechere şugubeaţă, un partid fără aderenţi, fără ecou în ţară, impopular, duşman al ţăranului?

Ca să se prezinte ţărei, ca să-i se pótă presinta, d. Carp va recurge la o a treia împerechere: va fi nevoit să-şi tocmească o opoziţie, pentru că, altmintreli, opoziţia s'ar afla, în Parlament, faţă de o minoritate guvernamentală.

D. Carp va lua, deci, puterea din mînele liberalilor, spre a fi şeful unui Parlament, care va număra mai mulţi opozanţi, decît carpişti.

D. Carp şi ai sei vor, deci, ori cum va fi, să parvie la putere.

Şi de cît s'ar expune ridicolului de-a avea, în Parlament, o minoritate guvernamentală — şi o vor avea, ori cît s'ar zbate—mai bine ar lua puterea pe timp de vară, cînd nu este Parlament şi s'ar retrage la isprăvirea sezonului mort.

D. Carp şi ai sei poate să vie la putere, dar nu vor guverna.

Venirea lor la putere va însemna mórtea reacţionarismului—şi cine ie bun Romîn trebue să facă rugi ca faptul să se întîmple cît mai repede, pentru că el va avea mare însemnătate pentru ţară.

CATE-VA NOTE

In oraşul Banilor s'a întîmplat un fapt extra-ordinar: un domn Leblanc şi soţia sa, doamna Leblanc, au dat acolo reprezentaţii de „hinoptism"—aşa zice la gazetă—şi doamna Leblanc, care, gazeta zice, ie cînd „sujet", cînd mediu, a prezis lucruri extra-ordinare.

Spre pildă:

Doamna Leblanc, în stare „hinoptică", urmînd voinţei d-lui Fănică T...., ia pălăria de pe capul d-lui V... şi o aşează pe al d-lui V... N...

Date fiind relaţiunile între cele două personagii, publicul a făcut mare haz.

N'avem să ne amestecăm, fireşte în relaţiunile dintre cele două „personagii", dar vorba este că d-na Leblanc a cam inegrit-o cu „hinoptismul", iar publicul, tot-deauna bun băiat, a făcut haz de necazul relaţiilor dintre cele două personagii.

Dacă în arta trasmisiei pălăriilor de pe un cap pe altul—sujetul—mediu ie tare, apoi în materie de tualetă şi de geografie ie hinoptizată rău, Ascultaţi:

— Doamna de care vă interesaţi,—respunde hinoptizata unui ziarist, se plimbă pe Körtnerstrasse, în Viena, privind vitrinele magazinelor cu obiecte de voiaj.

Este îmbrăcată în *toilită* albă şi poartă o pălărie cu flori roşii.

„Toilita" albă este făcută pentru scopul special: te pui întrîns-a ca să „priveşti vitrinele" magazinelor cu obiecte de călătorie. In ce priveşte „o pălărie" ce o avea doamna în cap—asta dovedeşte că ar fi putut avea şi două—dar n'a fost dispusă.

— Puteţi să-mi spuneţi, întreabă gazetarul, unde a fost doamna în viligiatură?

— Da—fu respunsul precis al hinoptizatei—spre graniţa Elveţiei, în Tirol, la Insbruck.

Care vrea să zică, cînd te găseşti *spre* graniţa Elveţiei—te afli în Tirol, la Insbruck. S'au cum s'ar zice cu un plus de vorbă: cu voiajul în trei luntre.

*

Foarte regretabilă, dar foarte autentică. La examenul de drept Roman:

Profesorul.—Ce înseamnă fraţi uterini? *Studentul.*—Fraţi din acelaşi tată.

Acest respuns întăreşte, odată mai mult, legenda aceea: „nimeni nu ştie al cui fiu este".

*

La Bărlad s'a întîmplat următorul fapt extra-ordinar; „administraţia, în frunte cu d. inspector Dimitriu, au simţit datoria de a merge la mormîntul lui Borş, ca să-i împărtăşească vestea bucuriei că opera va fi realizată".

Fireşte, că „Paloda" aduce această veste, dar nu spune ce-a respuns mortul, cînd administraţia, în frunte cu inspectorul comunal, i-au împărtăşit bucuria etc.

OAMENI ŞI LUCRURI

Pedeapsa plăcerei

Cine a cetit ziarele de aseară cu relaţiunile detailate asupra ultimelor depuneri de martori în procesul prinţului Eulenburg, nu şi-a putut reţinea, de sigur, între atîtea impresii de scîrbă, o lacrimă de milă.

Nu poate să existe, într'adevăr momente mai penibile, nu se poate născoci tortură mai rafinată de cît acele necontenite confruntări, între falnicul prinţ de altă dată, între castelanul cel mai puternic odinioară în imperiul german şi acei modeşti oameni din popor, simpli cetăţeni cum se cade, plini de recunoştinţă şi de compătimire pentru prinţ, dar înfricoşaţi de asprimele justiţiei nemiloase, siliţi a spune adevărul împotriva acuzatului. Şi ce teribile adevăruri! Ce momente de animalică inconştienţă, dezgropate din mormîntul amintirilor unde zăceau acoperite de vălul celor două zeci şi cinci de ani de mister...

Iar prinţul, aproape cadaverizat, o umbră de om, stors de or-ce vlagă şi lipsit de ori-ce iluzii asupra soartei sale, face ultimele sforţări de vigoare şi de speranţă, surîde anevoie celor din urmă licăriri ale minciunii mîntuitoare şi cu moartea în trup, cu moartea în suflet neagă, neagă mereu, refuză să recunoască sub nici un preţ un singur cuvînt de invinuire, afirmă necontenit că n'a fost, ceea ce azi toată lumea ştie, c'a fost o victimă a senzualităţilor perverse, un bolnav al simţurilor, un sclav—inconştient poate—al plăcerei.

... Plăcerea! Iată marea taină a tuturor suferinţelor de acum, izvorul tuturor chinurilor fizice şi morale ce îndură astăzi.

Iar noi rostim cuvîntul acesta, ca ori ce alt cuvînt şi nu-l putem pricepe de cît doar sub o anumită formă pe care o denumim naturală, pentru că aşa am apucat a o şti şi denumi.

Noi îi numim pervertiţi pe amatorii unor anumite soiuri de plăcere; ei la rîndul nostru ne socot pe noi anormali şi îşi rîd de aşa zisa noastră noţiune de plăcere „chose aussi im monde", cum scria marele doctor Ambroise Paré şi ei caută altă ceva, caută lucru nou, forme noui ale plăcerei, ajungînd să excludă femeea cu totul din cuprinsul acelei noţiuni, cum de altfeliu au exclus-o unii asceţi aparţinînd bisericei. Nu zicea sfîntul Jérôme că „femeea e o boală a barbatului"?

Filosofii ar avea dreptul să întrebe societatea şi autorităţile ei în virtutea cărui adevăr absolut ele osîndesc concepţiunea perversităţilor şi torturează aşa de cumplit pe un adept al unei alte concepţiani în materie de plăcere, făcînd pe cîte unul să ispăşească în grozave chinuri ceea ce mii de alţii practică poate în taină, neştiuţi de nimeni. In fond, astăzi ca şi în timpul filosofului Epicur plăcerea—dar legalmente admisă numai în anumite forme decretate—e suprema ţintă a traiului în toată seria vieţuitorilor: „Omne animal simul atque natura sit, voluptatem appetere côque gaudere ut summo bono..." Aşa recunoaşte Cicerone în al 9-lea capitol al cărţii sale „Despre scopul binelui şi răului"—idealul plăcerei, după zisa epicureilor—şi aşa va fi în veci. Plăcerea va rămînea scopul suprem şi imaginaţia, beţia simţurilor va născoci mereu forme noui, stranii şi intense, ale plăcerei; pentru a o gusta mai deplin, mai variat, până să ajungă cum zice Schopenhauer, a se confunda cu durerea. Iar în umbra închisoarei unde prinţul va sta să ispăşească minciuna jurămîntului şi excesele de plăcere va putea să-şi spună ca şi Oscar Wilde: „nu-mi pare rău c'am gustat plăcerea toată, c'am trăit-o în întregime, că n'am lăsat niei un feliu de plăcere necunoscută, nici una din tainele ei nepătruns...".

Iar lumea va poate dărui victimei o clipă de compătimire.

Rodion

Un jubilar fără voie

Omul zilei în Rusia. — Lew Tolstoi.—Cea mai nouă operă.—Tolstoi socialist? Contra jubileului. — Tolstoi, Turghenef şi Puşkin. — Amintiri.

Despre marele romancier rus, contele Lew Tolstoi nu lipsesc nici-odată noutăţile surprinzătoare din Rusia. Iată un om care nu încetează a preocupa cronica lumei şi a fi pururea la ordinea zilei, prin vigoarea nesecată a producţiunilor sale, prin rezistenţa fără seamăn ce opune, fiziceşte şi sufleteşte, împrejurărilor şi timpului, sfidînd par'că adînca bătrîneţă printr'un neobosit avînt juvenil.

S'a anunţat zilele aceste apariţia unei nuoi scrieri Tolstoiane: „Familia popoarelor", lucrare în care pare că bătrînul scriitor se apropie tot mai mult de idealul socialist.

In scrierea aceasta, Tolstoi vorbeşte despre ultranaţionalism, pe care-l combate cu cea din urmă asprime. Tolstoi nu crede într'o apropiată soluţie a chestiei naţionalităţilor şi a liberărei naţiunilor oprimate. El crede însă că la urma urmei vor birui idealurile înfrăţirei universale.

După cum se spune, Tolstoi publică această scriere spre a influenţa asupra guvernului rusesc, care n'a întrepins pînă acum nimic spre a îmbunătăţi soarta naţionalităţilor apăsate.

Politica egoistă a guvernului rusesc faţă de Finlanda a amărît foarte mult pe Tolstoi.

Nu se ştie însă dacă cenzura va îngădui punerea în vînzare a acestei scrieri.

*

Despre entuziastul jubileu literar pe care de cîtva timp îl prepară diferitele societăţi ruseşti şi străine—în vederea aniversării a 80-a, a marelui scriitor, — au vorbit toate ziarele din lume. Singur Tolstoi nu-şi spusese cuvîntul în mod hotărît. Acum găsim în „Frankfurter Zeitung", cu data de 30 Iunie, traducerea unei scrisori pe care Tolstoi a adresat-o unui prieten al său, cu privire la jubileul a cărui dată e fixată la 9 Septembrie 1908.

«Jubileul acesta e pentru mine greu de suportat. Motivele sunt numeroase; cel dîntîiu e că nici odată nu mi-a fost simpatică o ast-fel de serbătorire.

Eu sunt de părere că participarea la opera ce o săvîrşeşte cinè-va şi iubirea faţă de activitatea lui nu se pot exprima prin semne exterioare, ci numai prin unirea cu el în simţiri şi în idei.

Mi-aduc aminte că acum trei-zeci de ani, cu prilejul jubileului lui Puşkin, iubitul Turgeniev a venit la mine şi m'a rugat să mă duc cu el la serbarea aceasta. Ori cît de iubit şi de scump îmi era Turgeniev şi ori cît de mult am apreciat şi apreciez geniul lui Puşkin—am refuzat. Ştiam că prin asta supăr pe Turgeniev, dar nu puteam face altmintrelea, fiind-că de pe atunci chiar un astfel de chip de-a onora pe cineva mi se părea nefiresc, nu vreau să zic falş, dar nepotrivit cu convingerea mea intimă. Acum însă cînd chestia mă priveşte personal, acelaşi lucru îl simt în grad şi mai mare. Mă mîhneşte că serbarea asta, chiar la începutul pregătirei ei, stărneşte împotriva mea simţiminte rău-voitoare. Aceste simţiminte ar putea rămînea fără a fi exprimate; dar printr'o serbare, ele se desvoltă şi se înmulţesc. Ştiu că eu însumi sunt vinovat de aceste simţimente, că le-am stîrnit prin cuvinte imprudente, aspre, cu cari am atacat credinţa altora. Regret sincer şi mă bucur că am prilejul să-mi arăt, părerea de rău; dar asta nu schimbă întru nimic chestia.

„La vîrsta mea, cînd stau cu un picior în groapă, nu mai există de cît o dorinţă a trăi pe cît se poate în bună înţelegere cu oamenii şi a te despărţi tot ast-fel de ei. Dar jubileul aprinde în oameni simţiminte tocmai contrarii şi aceasta-mi cade mie foarte greu. Dacă într'o parte a cumpenei ar sta cele mai plăcute şi mai ademenitoare simţiminte ale tutoror oamenilor, cari mă onorează, iar în cealaltă ura numai a unui singur om, eu n'aş pregeta o clipă să renunţ la toate laudele numai să nu sporesc ura acelui unuia singur.

Cumpărați Bilete pentru Loteria Clasa 1 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Acum simt însă că jubileul nu aprinde împotriva mea numai ura și dușmănia unuia, ci a multor oameni și de aceea și ruga pe toți cari mă iubesc să facă totul spre a împedica orice serbare a aniversărei nașterei mele.

Nu zic că nu m'ași simți vrednic de onorurile ce mi s'ar face—asta ar fi o modestie falșă din parte-mi; dar nu pot face de cît să spun ceeace gîndesc și ma'și bucura dacă oamenii ar renunța și n'ar face această serbare."

*

Dacă rîndurile ar fi scrise de alt cineva ne-am putea îndoi despre sinceritatea lor. Dar autorul „Annei Karenina" și al „sonatei Kreuzer" e mai presus de atari bănueli. Toată viața lui a fost un neîntrerupt exemplu de apostolat și de stoicism, așa că rîndurile de mai sus exprimă de sigur adevărul curat și ne arată pe Tolstoi în lumina celor mai adînci convingeri,—convingerea că viața trebuie închinată numai muncei și gîndirii, departe de orice deșertăciuni. A.

Litere-Științe-Arte

Esperanto. In cel mai recent articol asupra „Vetrei luminoase", Carmen Sylva menționează că în această instituțiune internațională sunt reprezentate 14 limbi între care și „esperanto". De aceasta din urmă se ține seamă acum pretutindeni și credem ieteresant a da asupra-i cîte-va detalii.

Limba aceasta internațională inventată de medicul din Varșovia dr. Ludwig Zamenhof, cîștigă din ce în ce teren.

Numărul adepților săi crește zi cu zi. Gramatica acestei limbi a fost pînă acum tradusă în 30 de limbi și nu mai puțin de 38 de reviste se ocupă cu propaganda limbei esperanto, plus un mare număr de societăți.

Congresul al 4-lea esperantist care va avea loc la Dresda între 16 și 22 August st. n. va da o nouă dovadă că cu ajutorul unei limbi artificiale, ușor de însușit e cu putință să se stabilească o înțelegere între trimișii tuturor națiilor. Atît la dezbaterile congresului cît și la diferite serbări ce se vor organiza se va vorbi numai esperanto. Pînă acum s'au anunțat peste 2000 de participanți, chiar și Japonia și India își trimete delegații. lor. In onoarea congresiștilor se va juca în marele teatru din Dresda, piesa lui Goethe: „Iphigenie auf Tauris" tradusă și jucată de un talentat artist dramatic Reicher din Berlin, care va fi secundat și de alți trei colegi ai lui.

*

A apărut „Viața Romînească", No. 6, cu următorul sumar:

Delavrancea: Stăpînia odată...

Izabela Sadoveanu: Simbolizmul.

D. Anghel și St. O. Iosif: Cometa (actul III), sfîrșit.

I. Teodorescu: Despre Votul Universal în țările apusene și în special în România.

Elena Farago: H. de Regnier. Din La Corbeille de heures (versuri).

G. Pascu: Doina (caracterul și locul ei în literatura noastră populară).

D. Munteanu-Rîmnic: Note și schițe din Dobrogea.

Spiridon Antonescu: Cronica artistică (Expozițiunile d-lor: Țincu, Satmary; a școalei de arhitectură. Monumentul lui Vasile Lascar. Artă și Edilitate).

Dr. P. Cazacu: Cronica medicală (Pregătirea personalului sanitar inferior).

Dr. D. Călugăreanu: Cronica Științifică (Fragmentele moleculei proteice și importanța lor biologică).

I. G. Duca: Cronica Externă (Alegerile prezidențiale din Statele-Unite).

A. Mirea: Cronica Veselă (Colloquium).

Tarascon: Cronica Veselă (Fărămituri).

C. S: Cronica Internă: Democratizmul și d. Aurel C. Popovici).

Gt. Viața Românească în Bucovina (Viața politică.—Societăți de meseriași.—Teatru.—Conferințe).

I. Russu-Șirianu: Scrisori din Ardeal.

P. Nicanor et Co.: Misscelanea.

*

In cursul anului viitor—Februarie—va avea loc a suta aniversare a nașterei lui Darwin și a 50 a aniversare de la publicarea operei „Originea specilor".

*

Max Nordau—a cărui specialitate e mai cu seamă zdrobirea gloriilor consacrate—continuă prin cronicile și paradoxele sale estetice lupta în contra sculptorului Rodin, căruia îi contestă absolut „geniul" ce i se atribuie. In literatura Nordau n'a avut succes cu contestările sale. Poate va fi mai norocos în sculptură. Nietsche n'a distrus pe Wagner, nici Nordau—credem—nu va distruge pe Rodin.

*

Din Slănic ni se comunică că d-na Agath. Bîrsescu-Radovici a sosit acolo pentru cură. In cursul lunei Iulie d-sa va da concursul la 5 reprezentații ale trupei dramatice de sub direcția d-lui C. Ionescu.

*

După cum se anunță din Paris s'au format două comitete deosebite, cu intenția de a onora pe Sully Prudhomme, ridicîndu-i cîte un monument. Unul din comitete proiectează un bust defunctului poet la Chatenay; celalt proiectează o mare statue la Paris.

*

A apărut în editura A. Petroff din Bîrlad: 1) „Codul plugarilor", legi noui și vechi cu explicațiuni și formulare pentru împlinirea actelor necesare la aplicarea nouei legi. 2) „Măsurătoarea ogoarelor" călăuză practică, legală și exactă pentru măsurarea diferitelor forme de ogoare, păduri, moșii, vii etc., cu 50 de figuri în text.

*

Marele umorist american Mark Twain a ajuns întemeietor de teatre. In unire cu marea societate „Educational Alliance" a hotărît să construiască în New-York un teatru în care se vor da numai reprezrntații pentru copii. Noul teatru, afară de o sală ce poate încăpea 1000 de persoane, va cuprinde o odaie de clase, o sală pentru întruniri sociale și una pentru repetițiile orchestrei. Teatrul va purta numele „Teatrul educativ pentru copii".

Informații

● Se știe că la întrunirea ce s'a ținut deunăzi în casă la d. C. Stoicescu, dinastia Brătianu și în special celebrul Vintilă, au fost vehement atacați de d. F. Robescu.

La acele atacuri un ziar brătienist respunde următoarele:

Suntem convinși că d. C. F. Robescu n'a rostit la d. Stoicescu cuvintele ce unele ziare takiste i-au atribuit. Toată lumea știe că nemulțumirile d-lui Robescu datează de la o epocă în care—ca și azi dealtminteri—relațiunile între d-nul Sturdza și Brătianu erau foarte cordiale și anume din ziua în care d. Vintilă Brătianu a ținut să inaugureze la primărie o altă administrație de cît aceia pe care o concepea d. Robescu.

Iar d. Robescu, la rîndul seu, va repeta ceea-ce-a a zis la d. Stoicescu: că d. Vintilă doar atîta se aseamănă cu părintele seu: că tolerează hoții.

● In capitolul de credite suplimentare și extra ordinare din budgetul ministerului instrucțiunei publice s'a înscris suma de 9944 lei și 61 bani pentru cheltuielele efectuate cu demontarea, transportul și instalarea mașinelor împrumutate de com. Iași școalei normale de învățători din localitate, în scopul iluminărei cu electricitate și a încălzirea cu aburi a acelei școli, și suma de 305 lei, costul unui cal cumparat pentru serviciul seminarului Veniamin Costachi.

● După cum am anunțat, art. 10 din regulamentul școalei fiilor de militari din Iași a fost modificat.

Iată modificarea ce a primit'o acel articol:

Art. 10. Candidații sunt datori să se prezinte la locul unde vor urma să fie examinați în ziua fixată prin decizia ministerială.

In prima zi ei vor fi examinați asupra stării fizice de o comisie medicală, compusă din medicul școalei, unde se face examinarea, și medicul corpului de armată respectiv, care va respinge pe tinerii găsiți atinși de vre-o boală cronică sau contagioasă și nu au desvoltare în raport cu etatea.

Hotărîrea luată de comisia medicală sub controlul juriului arătat la articolul 6 va fi fară apel; se va încheia un procesverbal care va cuprinde motivele de respingere pentru fiecare candidat.

După pronunțarea comisiei medicale juriul procedează la examinarea actelor și formează tablouri pe clase în cari se vor înscrie candidații admisibili, în ordinea de preferință de la art. 5, însemnîndu-se alăturea de numele candidatului media ce are pe certificatul său de studiu. Aceste tablouri, astfel alcătuite vor servi la admiterea candidaților, în cazul cînd numărul lor este mai mic sau egal cu numărul locurilor vacante.

Dacă însă numărul candidaților este mai mare ca numărul locurilor vacante, în acest caz candidații ce au fost găsiți buni la vizita medicală și a căror acte au fost găsite în regulă, vor fi supuși unui examen în scris, care va consta din trei probe, date din cunoștințele clasei imediat inferioare pentru care se candidează. Una din probe va fi din istorie sau geografie din care să se poată constata și cunoștințele limbei romîne, a doua probă din matematici și cea de a treia din științele fizico-chimice sau naturale. Media notelor acestor trei probe, adunată cu media de pe certificatul de studiu a ultimei clase vor da media de clasare a candidaților ce se scriu în tablou, de preferință de la art. 5.

Juriul după un caz sau altul întocmește un tablou general de candidații admisibili, pe care 'l înaintează ministerului de răsboiu împreună cu cererile și actele respective.

Ministerul de răsboiu, avînd în vedere tabelele de admisibilitate, va lua din ele și în fiecare categorie de preferență candidații cu mediile cele mai mari cuprinse între notele 10 și 5.

Dacă numărul de candidați luat astfel dintr'o categorie nu complectează vacanțele școalei, se va trece la categoria următoare, continuînd astfel pe rînd la toate categoriile de la art. 5 pînă la complectarea vacanțelor.

Numele și data prezentărei elevilor la școală se vor publica în Monitorul Oficial și al Oastei, de îndată ce se va fixa de minister.

Comandanții școale militare de infanterie, al școalei fiilor de militari Iași și gimnaziul militar Craiova vor comunica direct și din timp școalei respective numărul candidaților înscriși pentru fiecare clasă, spre a se ști, înainte de începerea examenului, dacă numărul total al candidaților este mai mic, egal sau mai mare ca numărul vacanțelor aflate în fiecare clasă.

● Termenul de înscriere pentru candidații la ocuparea catedrelor din învățămîntul artelor frumoase se amînă pentru 10 Septembrie.

Cu acest prilej se aduce la cunoștința candidaților cari se prezintă pentru ocuparea catedrelor de desen, modelaj, sculptură și arte decorative, că expoziția lucrărilor se va face la Ateneu.

Până la 10 Septembrie lucrările trebuesc trimise Pinacotecei. Cheltuelile îi privesc pe candidați.

● In comuna Tăutești s'a înființat o societate cooperativă, cu numele „Procopie Florescu".

Societatea e compusă din 69 membri, cu un capital subscris de 1.380 lei, din care s'a vărsat la constituire 138 lei.

Ca administratori ai societății pentru toată durata s'au ales d-nii: Alecu Antoniu, Manole Cavaleru și Nastase Grigoriu, iar ca cenzori d-nii: C. V. Popescu, preot V. Suceveanu și T. Tudose și ca supleanți d-nii: Gh. I. Băbuță, Gr. Gh. Chiriac și Iancu Birganaru, a căror mandat ca censori și supleanți va dura cîte nu an.

● Un fapt care n'a fost relevat nici de un ziar, și care pune în evidență odată mai mult, dragostea ce o poartă frații italieni față de noi romini.

Acum 5 zile un mare număr de studenți din Triest au organizat o excursiune la Veneția.

Prin intervenția d-lui Calafati, un cunoscut filoromîn, foarte mulți romîni aflători la Triest, au putut obținea bilete pe vaporul Würmfeld, care a transportat pe escursioniști la Veneția.

Escursioniștii au avut aci o primire de nedescris. Orașul era frumos pavoazat și împodobit cu ghirlande și steaguri.

Aflîndu-se că între escursioniști sunt mulți romîni, acestora li s'au făcut în adevăr o primire specială.

S'au pronunțat discursuri de către reprezentanții autorităților, care au relevat dragostea ce o poartă frații italieni față de romîni.

O parte din escursioniștii romîni au respuns prin călduroase cuvintări.

Escursioniștilor romîni li s'au dat apoi gondolele cele mai frumoase. iar pe tot parcursul străzilor li s'au făcut ovațiuni și au fost bătuți cu flori.

Entuziasmul era de nedescris și venețienii au arătat o deosebită dragoste față de romînii escursioniști.

● Pe la începutul lunei Noembrie c., va apare „Anuarul prese-romîne și al lumei politice" pe anul 1909.

Anul acesta „Anuarul presei și al lumei politice", intrînd în al III-lea an de existență, va apare cu totul reînoit și preschimbat, rivalizînd cu lucrările similare din străinătate.

Anuarul va conține peste 500 ilustrațiuni în planșe colorate, reprezintînd lumea politică, ziare și ziariști, oameni de știință, litere și arte, clerul superior, comerț, industrie și manufactură, precum și-o foarte bogată materie literară datorită celor mai distinși scriitori romîni.

Această lucrare, formînd un volum de peste 1.000 pagini, va fi o adevărată podoabă pentru orice bibliotecă.

Se caută agenți de publicitate în toate orașele de provincie.

Redacția și administrația str. Isvor 40, București.

× ***Pe timpul verei administrația* Opiniei *primește abonamente lunare: în țară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● Din Comuna Cotnari ni se scrie că locuitorii primesc ziarele și corespondența, în totd'auna cu două sau trei zile după sosirea lor în localitate.

Aflîndu-se că această întîrziere ar fi datorită unui comitet de censură compus din învățătorul, agentul poștal și cîte-va persoane oficioase ale comunei, care înainte de distribuirea corespondenței și gazetelor persoanelor în drept, citesc, distrug sau permit trecerea lor; mai mulți locuitori au înaintat o plîngere direcției generale a poștelor și una parchetului spre a se lua măsuri contra acestor cinstiți funcționari, care pînă acum operau în liniște, fără ca nimeni să-și poată explica dispariția multor scrisori închise și întîrzierea în trimitere, a multor numere din jurnalele ce se primeau obicinuit.

● Astă-zi, joi, a avut loc la ministerul de Domenii tragerea la sorți a obligațiunelor Casei rurale, cari vor rămînea definitiv subscrise.

● D. Dim. A. Sturza va pleca în congediu în seara de 2 Iulie.

D. general Averescu va pleca Simbătă în congediu.

● **Școlare.**—Iată numele elevilor, care reușind la examenul de capacitate, au absolvit gimnasiul „Ștefan cel Mare.":

Sitariu T. Gheorghe, Dumitrescu Eftimie, Ganciu Engen, Gheorghiu Ioan, Mânjescu Eduard, Chiriițescu Constantin, Bejenariu Gh., Goldenberg Eisic, Meisils Volf, Malcoci Petrescu Ioan, Leibovici Aron, Veinștein Maer, Clingher Hascal, Bejenariu Gheorghe.

— Revizoratul școlar al județului a înaintat ministerului un tablou de învățătorii numiți în 1901 și cărora li s'a socotit, in calcularea mediilor și timpul cît au stat în armată.

— La cursul de lucru manual de la Azilul „Elena Doamna" din București, ce se va ținea de la 1 Iulie a. c. și până la 5 August, vor lua parte 5 învățătoare din județul nostru: Maria Țuchel—Trifești, Hrisia Pante'emonescu—Tomești, Magdalena Petrescu—Prisacani, Elena Nistor—Galata și Paraschiva Teodorescu—Polîngeni.

— In ziua de 24 Iunie a avut loc la școala primară de fete No. 8, de sub direcția d-nei Elena Poruzan, o producțiune școlară, la care au luat parte elevele, institutoarele școalei și părinții elevelor. S'a făcut darea de samă de finele anului. Iată și elevele care au absolvit acea școală: Packer Diana, Sfeduniac Maria, Mescher Adela, Rosenberg Ghizela, Vaisman Matilda, Stoica Eugenia, Siona Ana, Vasiliu Maria, Ștefănescu Natalia, Lăzărescu Elena, Praja Elena, Ionescu Zenobia, Constantiniu Natalia, Popescu Eugenia.

— Pe ziua de 1 Octombrie a. c. înființîndu-se în învățămîntul rural un mare număr de posturi de învățători, doritorii a ocupa ca suplinitori aceste locuri vor înainta cererile lor revizoratului școlar de Iași, până la 15 Iulie cel mai tîrziu.

Pentru ca cinevu să poată fi numit, trebue să aibă cel puțin vrîsta de 18 ani, să fie absolvent a cel puțin 4 clase secundare (gimnaziu, liceu, externat secundar, seminar ori școala normală de preferință).

In cerere se va arăta și adresa petiționarului; certificatul de studiu va fi alăturat la petiție, cum și un certificat de bună purtare din partea direcției unde a absolvit cursul.

● **Concursul de la Belle-Arte.** — Iată rezultatele: *la Desemn pictură. Desemn după antic (bust).* Anul I.

Dimitriu Flora, mențiunea I, Martha Maria, mențiunea I, Fischer Maria, mențiunea I, Carp Maria Blancha, promovată, Grigorovici Al., medalie de bronz, clasa II, Atanasiu N., mențiunea I, Hette Richard, mențiunea I, Boambă Horia, mențiunea, I.

Anul II. Desemn după statue antică

Florescu Veronica, medalie bronz, cl. I, Gavrilescu Elena, mențiunea I, Băncescu Al., medalie bronz cl. III, Stroici Lucreția, promovată, Briesse Otto, medalie bronz cl. II, Bottez Felician, medalie bronz cl. III, Cosmovici Ioan, medalie bronz cl. III.

Anul III. Concurs de nud după natură

Simionescu Gh., medalie bronz cl. III, Popovici Natalie, Bardasare Cecilia, Măciucă Elena, Argintoianu Fl., Gălușcă Vas. mențiunea I, Juristeanu Eugen, mențiunea III, d-na Popovici A. Maria, Popovici Victorina, Culiano Livia, Ghiorghiu Filaret, promovați.

Sculptura

Grigorovici M., Hette Richard, Boambă Horea, mențiunea I.

Anul II. Concurs după antic

Băncescu Maria și Stroici Lucreția, mențiunea I.

Anul III-lea. Concurs nud după natură

Simionescu Gheorghe, Hăulică Dimitrie, medalie de bronz cl. III.

Anul IV. Concurs de nud după natură

Chipăruș Dimitrie, obținînd anul trecut medalie de argint cl. II nu i se mai acordă anul acesta.

Anul al IV concurs de nud în culori după natură.

Chipăruș Dimitrie medalie de argint clasa II-a, Țuțurman Maria medalie de bronz clasa II-a, Beller Lucia medalie de bronz cl. II-a, Hăulică Dumitru și Merlescu Ortansa mențiunea I-a, Averescu Emilia promovată.

Anul V. Cap de expresie în culori după natură

Petrov Elise medalie de bronz cl. I-a, Dimitrescu Stefan medalie de bronz clasa I-a, Deleanu Nimfa medalie de bronz cl. III-a, Arnăutu M și Chriac Valeria mențiunea I-a, Maria dr. Buteanu medalie de bronz cl. III-a, Trifan Stefan și Launay Alfred mențiunea I-a, Pavlov Dim. mențiunea II-a și Timofti Ecaterina men. clasa III-a.

Anul V. nud în racurci după natură (culoare)

Dimitrescu Stefan și Trifan Stefan medalie de bronz cl. I-a, Pavlu Dim. mențiunea I-a, Laurean Alfred mențiunea 3-a Petrov Elise medalie de bronz cl. I-a; Maria dr. Buteanu, Deleanu Nimfa, Chiriac Valeria și Arnăutu Melania mențiunea I-a, Timofti Ecaterina mențiunea II-a.

Peisaje în pictură după natură

Chipăruș Dim. medalie de bronz clasa I-a, Chiriac Valeria și Buteanu Maria medalie de bronz clasa II-a Hăulică D. men. I-a, Briesse Otto menț. II-a.

Peisaje desemn după natură

Grigorovisi Alex., Horia Boambă, Simionescu Gh., și Hette Richard mențiunea I-a.

● Perfecționarea crescîndă a artei cinematografice se poate ușor constata din ultimele programe ale Teatrului Pathé Freres din Grădina Cuza Vodă. Sujetele cuprinse în noul program din astă seară, sunt toate reușite, superior inteligent compuse și vederile de pe natură sunt luate din cele mai fermecătoare colțuri ale pămîntului.

E o dramă modernă „Sub piatră" care se desvoltă în toate amănunțimele, se succed apoi: Nu se uită bine facerea, fata comedianului, Armata spaniolă, cîștigătorul marelui lot, prietena de școală, Albumurile fermecate, Răpirea lui Oscar și un mare număr de alte sujete, toate interesante, toate superior reușite.

DIVERSE

— Doamna Ortansa I. Ivanovici născută Ioan a trecut magna cum laude" examenul II de licență în litere.

D. Berthold Agatstein a trecut cu succes teza de doctorat în medicină și chirurgie. Lucrarea noului doctor tratează despre „Tratamentul herniilor".

— Eri s'a făcut la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea lui Ștefan Manoil, funcționar.

Tot eri s'a făcut înmortarea căpitanului în retragere Const. Turculeț.

— Aseară a fost adus în localitate și internat în institutul antirabic, locuitorul Iancu Odăeșul, din Botoșani, mușcat grav de un cîne turbat, care i-a sfășiat mîna dreaptă.

— Sf. Sa preotul I. Hangan a fost numit copist în cancelaria direcțiunei Mitropoliei, în locul vacant.

— D. Dim. Sachelarescu, revizorul școlar al județului, se află la București, pentru a lua înțălegere asupra coloniilor școlare, din localitate, ce urmează a pleca la 1 Iulie.

Ele nu vor mai pleca la Techi-ghiol cum se anunțase, ci tot la mănăstirile din Moldova.

Salariile pe lunile de vacanță ale învățătorilor și institutorilor din județul nostru, se vor plăti în cursul săptămînei viitoare.

— Marți, 1 Iulie a. c., se va ținea la prefectura de județ licitație publică pentru darea în exploatare a mai multor păduri ale statului.

— Printre rămătorii din comuna Mironeasa s'a declarat epizootia de brăncă infecțioasă.

— D. și d-na d-rand Teodorescu și-au susținut aseară teza de doctori în medicină, obținînd nota 10. De asemeni și-a susținut teza de doctor d. Ioan Popescu.

— Individul Vasile Haras, escrocînd pe bătrînul Cibotariu cu suma de 1000 lei, a fost arestat.

— Un anume Vasile Kikiriță, de fel din Bucovina, a reclamat că un copil al seu a fost furat de un locuitor din comuna Ciurea.

Ultime informaţii

Unde e Vasile Manoliu

O înştiinţare la parchetul de Iaşi.—Adresa către epitropia Sf. Spiridon.—Manoliu la Rio-de-Janiero. — Ce face Manoliu.—Cîtă sumă mai datoreşte.—Alte amănunte.

E mai bine de un an de cînd ziarele reînoise chestia lui Vasile Manoliu, fostul casier al Epitropiei casei Sf. Spiridon, care se ştie că acum 5 ani a fugit la America în tovărăşia d-rei Maria Vexler,—şi pe care anul trecut unele ziare îl dădeau drept prins la Predeal, în momentul cînd ar fi trecut în ţară.

S'a constatat imediat că nu era vorba de Vasile Manoliu, fostul casier, ci despre un frate al sou, fost la c. f. r. Şi s'a dovedit mai tîrziu că Vasile Manoliu de şi îşi manifestase prin scrisorile adresate unor prieteni din Iaşi, extrema dorinţă de a se reîntoarce în ţară, şi de şi termenul de pedeapsă, la care fusese condamnat el şi tovarăşa sa Maria Vexler, se prescrisese, totuşi Vasile Manoliu nici nu se urnise din New-York, unde în ultimul timp deschisese un birt romînesc.

Tovarăşa sa Maria Vexler, care acum devenise soţia lui, se ocupa cu medicina şi în acelaş timp practica şi moşitul, mai ales printre familiile venite din România,

Multe persoane plecate de la noi din ţară în America scriau adesea familiilor lor de aci, că Manoliu şi cu soţia sa duceau un traiu destul de bun şi o duceau destul de bine, cîştigînd îndeajuns.

De mai bine de jum. an Vasile Manoliu şi soţia sa, părăsise însă New-Yorkul după ce'şi vîndu birtul, fără să se mai ştie ceva despre el.

*

Direcţiunea generală a poliţiei din Capitală a făcut cunoscut parchetului de Iaşi că Vasile Manoliu, fostul casier al epitropiei sf. Spiridon, se afla la Rio-de-Janiero, unde se ocupă cu comerţul de cafea.

Parchetul de Iaşi a trimes eri o adresă epitropiei sf. Spiridon, prin care 'i face cunoscut aceasta, arătînd cele anunţate de poliţia din Capitală şi notificînd că Vasile Manoliu se află în Rio-de-Janiero, unde se află stabilit de mai mult timp şi unde întreprinde negoţul cu cafea, dispunînd de o mare avere.

Parchetul arată epitropiei că de oare ce contra lui Vasile Manoliu există o sentinţă prin care acesta e urmărit pentru despăgubiri, cere ca epitropia să intervină pentru a se despăgubi.

Se ştie că Vasile Manoliu cînd a ajuns în America, a fost silit să predea cea mai mare parte din banii delapidaţi de la epitropia Sf. Spiridon, aşa că el mai rămăsese dator cu suma de 8000 de lei.

Epitropii au însărcinat serviciul contabilităţei de a verifica şi de a raporta suma exactă ce a mai rămas la Vasile Manoliu, după care epitropia va face intervenţiile cuvenite.

Mîine vom da noui amănunte.

● Din Prisacani se comunică că eri noaptea nişte hoţi, spărgînd un părete la locuinţa comerciantului Ion P. Chiriac, au furat mai multă marfă şi diferite lucruri de valoare.

Jandarmii rurali cercetînd au reuşit se descopere pe hoţi ei sunt: Const. Gh. Axinte şi Gh. T. Zamfirescu, care după ce au comis furtul au trecut pe la Ungheni în Rusia şi au dat lucrurile furate la nişte tovărăşi ai lor: Maftei Pehlu şi Axinte Gh. Ciobotariu din Costuleni-ruşi.

Se cred că cei doui de sus lucrau de mai mult timp în unire cu cei doui din Rusia.

Doui jandarmi din secţia Prisacani se vor duce în Rusia pentru a urmări pe cei doui complici.

● Maestrele şi ajutoarele de maistre de la şcoală profesională de fete „St. Sava" din localitate, vor pleca mîne seară la Bucureşti, pentru a lua parte la expoziţia lucrărilor şcoalelor profesionale din întrega ţară.

● Toţi prefecţii de judeţe au fost învitaţi pe grupuri, de cîte 6 pe zi de d. I. I. C. Brătianu, ministru de interne, pentru a conferi cu dînşii asupra aplicărei legii de reorganizare a comunelor rurale.

Precum se ştie, legea se va pune în aplicare la 1 Iulie.

● Mîne seara vor pleca din Iaşi cîte patru elevi absolvenţi de liceu, seminar şi şcoala normală—în escursiune.

Ei vor merge la T.-Severin şi de acolo pe Dunăre, la Galaţi. Escursioniştii vor fi conduşi de domnii profesori Burcă şi Dănescu.

● Consulatul austro-ungar din localitate a cerui autorităţilor urmărirea şi aflarea inginerului Albert Weidmann.

● Iată numele elevelor care au absolvit şcoala profesională „sf. Sava" din localitate:

Secţia croitoriei: Andriescu Natalia, Mihailescu Sofia, Brudea Victoria, Vasiliu Elena, Ţidulă Adela, Ionescu Margareta, Popovici Eufrosina, Cîmpu Elena, Stihi Elvira, Popovici Virginia, Ion Ecaterina, Balmez Eufrosina, Bottez Olimpia, Manole Maria, Stoenescu Ana, Braner Elena, Cernea Maria şi Vasiliu Al.

Secţia lengeriei: Nicoleanu Natalia, Andriescu Elena, Niculescu Maria, Popovici Elena, Gartenberg Beila Maxim Lucreţia, Stefănescu Lavia, Eşanu Elena, Popescu C. Lucia.

Secţia florilor: Patriciu Maria şi Apostol X.

● Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei de judeţ să intervie la autorităţile comunale, ca să dea tot concursul medicilor veterinari, în controlarea alimentelor, ţinîndu-se seamă că, de cît-va timp, unii comercianţi pun în vînzare tot soiul de alimente stricate.

● Ministrul justiţiei a trimis o circulară judecătorilor de ocoale, prin care face apel la patriotismul lor, ca, în timpul verei, să se ocupe de aproape de aplicarea legei, să esplice sătenilor cuprinsul legei judecătoriilor.

Circulara spune deci, pe inconjuratele, că Ministrul nu va acorda congedii judecătorilor, în timpul verei.

● D. Ion Costăchescu, a fost numit intern la secţia I chirurgicală de la spitalul Sf. Spiridon, în locul d-lui Popa-Radu; d. Gh. Mareş a fost numit intern la ospiciul Socola, iar d. I. Hangan a fost numit intern la secţia oftalmologică.

● **Judiciare.**—D. C. Şumuleanu a mai dat în judecata curţei cu juri, pentru calomnie pe calea tiparului, încă trei zeci şi şapte de cîrciumari, aşa că numărul total al acuzaţilor în acest proces s'a rîdicat la 125.

— In urma intervenţiei administratorului financiar, parchetul a aplicat sigiliu pe averea rămasă pe urma droghistului Leon Katz.

— Pe timpul vacanţei parchetul tribunalului Iaşi va fi compus precum urmează: domnii procurori Gr. Scarlet şi Alfred Winkler, în timpul lunei Iulie şi domnii prim-procuror Ghinea Ionescu şi procuror G. Livaditi, în August.

Secretari: d. V. Gavriliu, Iulie şi d. Gr. Groholski, August.

● **Universitare.**—Alaltăeri la orele 4 d.a. d-ra Nathalie Sandru, una din absolventele facultăţei de litere şi filosofie, a universităţei noastre, şi-a susţinut examenul II oral de licenţă.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii A. D. Xenopol, preşedinte şi I. Găvănescu şi Bărbulescu — membri.

Au trecut examenul de drept constituţional şi administrativ d-nii Gheorghe Paruş, D. V. Resmeriţă, V. Răşcanu, I. Chiriac, C. Numian, Vasiliu D. Gheorghe, Georocianu Vintilă, Moscu Panaite, Beşteley M. C., Petrescu St., Stefănescu C. M., Ulrich R.; Alex. Bîrzu, căpitanul Cenuşescu şi Mihail Păunescu.

— Au trecut examenul de drept internaţional d-nii Manciu, Palade, Ionaşcu Grecea, Marino, Mărculescu, I. Ialomiţeanu şi M. Constantinescu.

— Eri la orele 10 au trecut examenele la d. profesor Zeuleanu d-nii I. Bottez, Albineţ şi G. V. Bottez-Gordon.

— Licenţele la Zoologie, care trebuiau să aibă loc la 23, au fost amînate până la întoarcerea d-lui profesor Cosmovici dela Piatra, la 27 Iunie.

— D. P. Poni va examina pe candidaţii dela Chimia minerală parţială, în ziua de 27 Iunie. Tot atunci vor începe şi licenţe.

— Au reuşit la examenul II de licenţă seria d-lui profesor St. G. Longinescu, d-nii: C. Florian, Rosenbaum Aron, Stefănescu, C. Marin, Şerban Gh., Alexandru, Gr. Socor, Gh. Mucenic, Huch Otto, M. Goilav, Ioan Finichi, Anibal Ciurea şi Alex. Badareu.

— D. Teohar Antonescu va examina în ordinea următoare pe studenţii şi studentele sale.

La arhitectura şi ceremografie în ziua 25 Iunie şi la 27 Iunie la ora 4—7 d. a., iar Sîmbătă 28 şi Luni 30 Iunie—tot de la orele 4—7 va ţine examenele de Preistorie.

— Rezultatul examenelor de licenţă I, II şi III, la facultatea juridică, se vor da în zilele de 28 şi 29 Iunie.

— Conferinţele d-lor studenţi din anul preparator vor avea loc după înţălegere între 25—30 a lunei curente, de la orele 10—12 a. m.

— Eri şi-au trecut examenul de arheologie d-nii Manoliu I., Trandafil şi Manoliu A., D. Setlacec şi ceilalţi studenţi, care nu şi-au susţinut până acum conferinţele, au fost amînaţi cu examenele pe la toamnă.

— D. I. Petrovici îşi va susţinea examenul oral II de licenţă în filosofie mîine Sîmbătă la orele 9 dimineaţa.

— Iată rezultatul examenului de licenţă bloc, II de la facultatea de drept.

Alexandru Bădăreu: 4 bile albe 1 roşie, Caţic Dumitru, amînat, Ciurea Anibal 3 albe 2 roşii, Fătul A. A. absent, Finichi I. 5 bile roşii, Florian C. 4 bile roşii, Goilov M. 2 bile albe 3 roşii, Crecea C. amînat, Huch Otto 1 albă 4 roşii, Mogîldea D. absent, Mogoş N. amînat, Mucenic Gh. 5 bile roşii, Socor Gr. 5 roşii, Şerban A. 4 roşii, Ştefănescu M. 4 roşii, Miluţă Teodorescu absent, Bosenbaum A. 5 bile roşii, Raicu Stănescu absent.

— D. Hudescu îşi va ţinea mîine Vineri la oarele 10 dim., conferinţa sa tratînd despre explicarea originei epopeei homerice la d. prof. Teohar Antonescu.

● D. Gh. Dimitriu Păuşeşti, secretar inspector al camerei de meserii, a obţinut un concediu de 30 zile, cu începere de la 1 Iulie a. c.

● **Comisiunele interimare din jud. Iaşi.** Conform dispoziţiilor noui legei de reorganizarea comunală, multe comune din judeţul nostru prefăcîndu-se, actualele consilii comunale s'au disolvat, numindu-se pe ziua de 1 Iulie a. c., următoarele 35 comisiuni interimare:

Andrieşeni: Mihai Ţurcanu preşedinte, Nechifor Rugină şi V. Babată membri, Aroneanu: Al. Cojocariu preşed., I. Văleanu şi Gh. I. Bivolariu membri, Băiceni: Gh. Vrăjmaşu preşed., Gheorghe Dospinescu şi Const. Ichim membri, Bălţaţi: I. Dutcovici preşed., I. Chiriţescu şi C. Tanase Ciobanu membri, Brăeşti: Toader a Vieriţei preşed., Al. Timofte şi Gh. I. Iordache membri, Bucium: Gh. Florescu preşed., C. Duca şi St. Ciobanu membri, Buznea: Gh. Hăbăşescu preşed., I. Dabija şi Simion Privighetoriţă membrii, Cepleniţa: Vasile Teodorescu preşedinte, T. Maier şi I. Axinte membri, Ciurea: I. Andrei Vuza preşed., Gh. Turcanovici şi N. Dragoş membri, Copou: Gh. Bărgăoanu preşed., Gh. Caba şi Em. Bobulescu membri, Corneşti: Gh. V. Ciubotariu preşed., D. Preotu şi I. Bordei membri, Cotnari: Gh. a Grigoroaiei preşedinte, Andrei Iosupescu şi D. Iliescu membri, Cucuteni: I. Gîjban preşed., V. Alexandrescu şi N. Zapodeanu membri, Dumeşti: D. V. Condurache preşed., C. Lupescu şi Gh. I. Timofte membri, Fîntînelele: M. Cumpătă preşed., Pamfil Corban şi I. Pristanda membri, Galata: C. Budescu preşed., Gh. Tăsălungă şi St. Ermilă membri, Golăeşti: Gh. a Marandei preşed., N. Pascariu şi Hristea Vechiu membri, Gropniţa: D. Alexandrescu preşed., Mihai Vodă şi D. Stoica membri, Holboca: Gh. Mititelu preşed., C. M. a Mihăesei şi V. Chelariu membri, Lungan: C. Cerchez preşed., I. Reman şi V. M. Monu membri, Mădărjac: C. Vieriu preşedinte, V. Buziiă şi V. Popovici membri, Mogoşeşti: Mihai Popa preşed., I. Gh. Grecu şi I. Anton membri, Movileni: Ion a Aniţei preşedinte, St. P. Constantin şi Iorgu Dănuţanu (Romăneşti) membri, Plugari: N. Dimitriu preşed., Gh. Rotaranu şi Gh. Const. Popa membri, Popeşti: V. Matei preşed., Gh. V. Procopie şi Alecu Costrovanu membri, Rediul-Mitropoliei: M. Ciobanu preşed., D. Ropotă şi Gavril Cojocariu membri, Roşcani: I. Sava preşed., Iancu Stîrcea şi I. Dimitriu, membri, Scobinţi: Gr. Dumbravă preşed., Ion a Vornicesei şi V. Martin, membri, Sineşti: C. Perdeica preşed., Ion Gh. Munteanu şi Vasile Gafton, membri, Şipote: Petru Iftimescu preşed., Ion Andrieş şi Dumitru Tudose membri, Ţuţora: Vasile I. Mihăilă preşedinte, Vasile Bistriceanu şi Const. Alexa, membri, Ungheni: Vasile Vulpe preşed., V. Luca şi Dumitru C. Colea membri, Uricani: Gh. V. Dimitriu preşedinte, Gh. C. Bejănariu şi Ion Gh. Văleanu membri, Vlădeni: Ion Andrei preşedinte, Ion Pană şi Vasile Codreanu membri, Voineşti: Alex. Băisan preşed., Gh. V. Panainte şi Gh. Petrache Mihalache, membri.

*

Colegiile electorale ale acestor comune sunt convocate pentru noile alegeri, după cum urmează: Andrieşeni, Aroneanu, Băiceni, Bălţaţi, Brăeşti, Bucium, Buznea, Cepleniţa şi Ciurea pentru ziua de 20 Iulie a. c., Copou, Corneşti, Cotnari, Cucuteni, Dumeşti, Fântînelele, Galata, Golăeşti şi Gropniţa pentru ziua de 22 Iulie; Holboca, Lungani, Mădărjac, Mogoşeşti, Moviloni, Plugari, Popeşti, Rediul-Mitropoliei şi Roşcani pentru ziua de 24 Iulie, Scobinţi, Sineşti, Şipote, Ţuţora, Ungheni, Uricani, Vlădeni şi Voineşti pentru ziua de 26 Iulie a. c.

● O mare furtună s'a deslănţuit astăzi după amează pe la orele 1 şi jumătate în judeţul nostru, făcînd stricăciuni prin unele părţi.

In partea de jos a judeţului a plouat bine.

Trăsnetul s'a descărcat în apropiere de Poeni, rupînd un stîlp al firului telefonic.

Din această cauză convorbirea cu corespondentul nostru din Bucureşti ne-a fost imposibilă.

● In astă-seară trupa de operetă a d-lui Marinescu va juca la Bragadiru, pentru a treia oară „Visul unui vals".

Mîine seară trupa va juca pentru prima oară „Sermanul Ionathan".

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan.

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă.**

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliu cu *sarea de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

● *Firul telefonic fiind deranjat pe distanţa Iaşi-Bîrlad, n'am putut convorbi astăzi cu Bucureştii.*

Telegrame

Ştiri militare

Bucureşti.—Intreaga şcoală de rezboi va pleca mîine dimineaţă, în escursiune, în jurul fortificaţiilor Focşan-Nămoloasa-Galaţi. Escursia va dura trei zile.

— Din două-zeci şi patru de ofiţeri cari s'au prezentat la examenul definitiv de la şcoala de rezboiu, au reuşit numai 12.

— La examenul pentru studiarea limbelor în streinătate, s'au prezentat 13 ofiţeri şi probabil că au reuşit toţi.

— Şcoala de resboiu va lua vacanţă de la 1—31 Iulie a. c.

Compromis între partide

Belgrad.—Negociaţiunile pentru a ajunge la un compromis între cele două partide radicale nu au ajuns la un bun rezultat.

Azi dimineaţă Veliminovici a înapoiat Regelui mandatul de formarea cabinetului. Rogele a primit mai pe urmă pe Paşici şi Milanovici.

Incendiu

Buda-Pesta.—Eri la amiază un incendiu s'a ivit în o boiangerie chimică, în urma unei explozii de benzină. Această fabrică avea 200 lucrători. După cîte va minute tot parterul era în flacări. O mare panică se produse; sunt 2 morţi; 4 persoane sunt grav rănite, 10 sunt rănite mai uşor.

Fabrica incendiată se numeşte „Kowald".

Dezminţire

Berlin.—Societatea germană pentru cablograme vesteşte din Casablanca că ştirile din presa europeană în ce priveşte ocuparea Azemurului n'au fost exacte. De cînd s'a restabilit autoritatea sub scutul lui Hafid n'a fost nici o desordine.

Comunicaţiile între Casablanca şi Magazan şi Azonner n'au fost întrerupte nici-odată.

Situaţia în Creta

Atena. — Agenţia grecească desminte că ar fi o tensiune în relaţiile dintre Turcia şi Grecia. Afacerile din Creta privesc exclusiv marile puteri şi n'ar putea nici de cum să influenţeze relaţiile între Grecia şi Turcia.

Afacerile din Samos de asemenea n'au adus nici o turburare între cele două guverne. Cabinetul grecesc a arătat o mare lealitate, în ce priveşte incidentul din Metelin, totul se va îndrepta în curînd.

General ocis

Constantinopol.—Generalul Schemsi Paşa ieşind eri după amiază din biroul telegrafic din Monastir a fost împuşcat de către un ofiţer turc.

Ucigaşul a dispărut.

IMPORTANT

Bereria Bragadiru

Are onoarea a incunoştiinţa pe Onor public că a luat dispoziţiunea ca atât în timpul **dejunului** cât şi a **mesei** să cânte orchestra excelentului violonist **Dumitriu.** Pe lângă mâncările alese va fi dar şi o distracţie foarte plăcută.

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Intristaţii: Amalia Gheuca, Constantin Gheuca, Zamfira şi fiul lor; Ştefan, Natalia şi Alexandru Mandrea; Maria şi general Romulus Boteanu; Nicu şi Grigore Gheuca; Elena Gheuca cu fii ei; Teodor şi Maria Mandrea cu fica lor; locotenent Stamboală şi soţia cu fiicele lor; locotenentul Em. Boteanu şi soţia şi Elena Vlaicu cu fiul: soţie, fii, fice, gineri, nori, nepoţi şi nepoate, au durerea a face cunoscut încetarea din viaţă a iubitului lor

NICOLAI GHEUCA

ofiţer al Coroanei Romînei şi Stelei Romîniei şi mai multor ordine străine.

Săvîrşit din viaţă în noaptea de 25 a. c. Şi roagă pe prieteni şi cunoscuţi să ice parte la serviciul înmormîntărei, ce va avea loc Vineri, 27 a. c., ora 3 p. m. la cimitirul „Eternitatea" unde corpul se află depus.

De vînzare

UN CAZAN DE ABURI 92 metri p. supr. încălzită, sistem "Cornvall„ în stare foarte bună. Se poate vedea în funcţionare.

A se adresa la **Fraţii Klepper** Iaşi.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost **S. SCHILLER**

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lânuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

LUCRATOARE

găsesc ocupaţie sigură la

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— *Iaşi Str. Lăpuşneanu 37, Iaşi* —

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu ce lebrităţile medicale

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în atotă ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. Anastasie Panu 43

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 1.50
1/4	Un sfert	Lei 3
1/2	Una jumatate	Lei 6
1	Loz întreg	Lei 12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

in VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît să le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

IASI

Lucrează linguriţe de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greutate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan-cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de Incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Farmacii

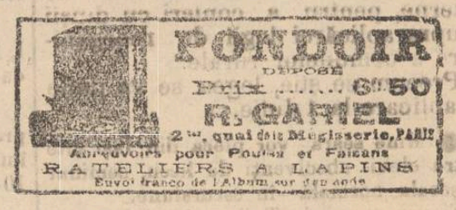

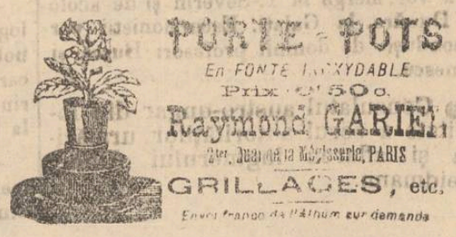

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMÁTISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie fumotoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
» » » » IV, 40

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 470.—IAȘI, Sîmbătă 28 Iunie 1908

Șefia rîvnită

Lupta în partidul liberal ia pe fie care zi o fizionomie mai clară.

De unde ani întregi am asistat la ciocniri de curente, la lupte de idei, astăzi lupta s'a întrupat în ciocniri de persoane, și de directivă.

Vechiul drapelism a însemnat lupta unor deosebiri de curente și de idei. Liberalismul pur, tradițional, liberalismul lui 1848 și 1871 drapeliștii l'au propovăduit, și trebue să recunoaștem că puțini reprezentanți ai acestui liberalism doctrinar au glăsuit în pustiu în parlamentul liberal din 1908.

Pricina?

...Șeful de azi al partidului liberal de și e cel mai bătrîn om politic din țară—50 de ani de viață publică—cu toate aceste s'a îndepărtat de doctrina liberală într'atîta că tovarășii săi de azi l'au mînat înspre un liberalism anarhic, și în procedare și în gîndire.

Ori cît ar fi de îngăduitor timpului cu nevoile lui, totuși d. D. A. Sturdza prea mult a cedat noilor curente, părăsind și steag și doctrină și oamenii de doctrină.

Oportunismul politic, iată formula politică a actualului regim;—

Dar dacă d. Sturdza a părăsit tradiția partidului liberal, este că e tîrît țară voe de o mînă de oameni, care voesc să tîrască partidul liberal spre dînșii.

Și aceștia sunt Brătenii cu acolfții lor.

Pentru Brătenești, și înțelegem prin aceasta pe cei foarte de aproape și legați prin neamotenie, șefia d-lui Sturdza e considerată ca un interimat.

Interimat de șefie! neobișnuit lucru vine, dar așa-i!

Singur d. Sturdza pare a fi greșit căci așa și-a considerat șefia d-sale în 1895, cînd a venit la putere ca șef de guvern și de partid...

D-sa atunci a plîns în Senat, și a ținut să lege pe 1895 cu 1888, nesocotind guvernele conservatoare și legiuirile lor, iar cu pelerinajul făcut la Florica în aceiași toamnă a dat a înțălege și țării și familiei Brătenilor, că el are rolul de guvernor al minorilor Brăteanu pînă ce vor ajunge la maturitate.

D. D. A. Sturdza a greșit atunci, căci țara nu era condemnată să știe sub ce platformă vine el la guvern, ci trebuia să facă operă de guvern. Și prima lui operă de guvern a fost rea și dăunătoare țării— chestia Ghenadie!

Liberalismul doctrinar a învins prin procedeurile sale și guvernul d-lui Aurelian a salvat șefia d-lui Sturdza.

Guvernînd rău și pătimaș afacerile țării, d. Sturdza a început a fi hărțuit de Brătenești, care vedeau în tutorele lor un rău administrator, un rău curatore.

Iar Banca Națională— altarul Brătenilor— a dat semnalul de emancipare. Și Creditul rural nu s'a lăsat mai pe jos.

O luptă surdă s'a dus ani de-a rîndul—Brătenismul manevrînd partidul cu Creditul și Banca în despreț chiar de Palat, iar d. Sturza diriguind partidul prin Palat.

Urmarea!

La 1904 Camerile liberale, fac grevă parlamentară. Șeful guvernului se demite de la putere, iar Brătenismul a învins.

Cei doi ani de opoziție au fost un necontenit succes al Brătenilor și afiliaților săi, și guvernul din 1907 Mart, este dovada acestei cuceriri.

Azi șefia d-lui Sturza e numai nominală, nici una din țelele politicei de partid nu stă în mîna șefului. El ori zice *amin*, ori nici nu i se aduce la cunoștință.

Și iată că în această complectă acaparare a șefului de Brătenești vin alte fapte cari sunt elemente să sgudue adînc partidul liberal.

Vechiile cadre, admiratorii lui Ion Brăteanu-tatăl, vin și se organizează în ligă de rezistență politică contra lui Ion Brăteanu-fiul, pentru că-i nesocotește, și a format o camarilă socialistă și acaparînd pre șef duce partidul pe căi cu totul opuse tradiției liberalismului.

Utilitariștii, grăbiții, parveniții vor face cerc în jurul lui Ionel Brăteanu; doctrinarii însă și bătrînii partidului vor căuta să contrabalanseze acest curent, și cum luptele aceste au ajuns a se întrupa în persoane, cari nu se pot nici ciunti, nici reduce, vom asista în toamnă la acea izbucnire. nu de grevă parlamentară, ci de frămîntare exterioară, în largul țării, în fața cetățenilor neînregimentați, cari văzînd luptele lor lăuntrice le vor retrage încrederea și vor merge la urnă—dacă nu cumva o vor evita-o—dînd încrederea lor necondiționată altora, care au și șef și partid omogen în șeful lor.

Din șefia liberală răvnită de Brătenești și din lupta de emancipare a șefului actual—d. D. A. Sturza—din acapararea Brătenilor, va eși motivul real și vădit al retragerei partidului liberal de la putere, dîndu-i-se puterință reorganizării sale in opoziție.

* * *

Frămîntarile de astă-zi

Următorul dialog auzit dăunăzi la Tufli, între un actual deputat liberal și un fost deputat conservator, caracteriză, cred, în modul cel mai bun, balamucul partidelor noastre politice.

— Doamne, de ne-am duce mai curînd! spunea deputatul liberal.

— Uite așa spuneam și noi în Ianuarie 1907, respunse fostul deputat conservator.

Așa este. Guvernele au început să îmbătrînească prea curînd. Povoara respunderii guvernării uzează astăzi, într'un an mai mult de cît în cinci odinioară.

Este drept că altele au fost motivele în ce privește retragerea conservatorilor și altele sunt condițiile de astăzi. Conservatorii n'au putut guverna fiindcă o ramură, care n'a înțeles importanța momentelor prin care treceam, căuta prin intrigi să împedice opera celeilalte ramuri care sesizase perfect de bine împrejurările și voia să facă astfel în cît teribilul Martie 1907 să fie evitat. Liberalii în schimb au devenit imposibili prin natura reformelor făcute — care au însemnat dovada evidentă că ei au știut să fie mai meșteri în a dezlănțui furtuna cunoscută, de cît să repare relele cauzate de acea furtună.

Căci să fim drepți—și cuvîntul nostru nu poate fi pus la îndoială, întru cît noi n'am precupețit concursul nostru cînd a fost vorba de realizarea unor reforme serioase—liberalii n'au reușit sa justifice speranțele puse în ei de țară.

Programul ultra înaintat, adoptat de dinastia Brăteanu, însamnă o adevvărată pacoste pentru Romînia. Multe și mari greșeli s'au comis în această țară — nici una, însă, mi se pare, ca acea făptuită de liberali. Căci nu se schimbă configurația raporturilor economice ale unei țări de dragostea unor visionari sau a unor oameni ce caută să adoptese la noi idei cazute în desuetitudine aiurea.

Legiferarea liberală de astăzi însamnă știnbirea—distrugerea poate chiar—a marei proprietăți—și ducerea țerii spre un necunoscut unde D-zeu știe ce ne așteaptă.

Frămîntarea dintre liberali, cum se vede nu este dar de natură unei lupte obicinuite între nuanțele unui partid. Guvernul de astăzi începe a se resimți de relele proprici sale legiferări și astfel de fapte sunt totdeauna de natură a scurta cu mult durata vieței unui guvern.

Pînă atuncea, însă, balamucul partidelor noastre devine tot mai mare—iar împrejurările nu prea se arată prielnice spre a-i pune capăt.—**Sor.**

Negoțul lui Marquet

Cine a fost la Ostanda, l'a văzut pe Marquet înainte de a fi văzut marea, sau a auzit de Marquet înainte de a fi auzit vuetul valurilor mărei nordice.

Marquet a fost chelner. Și, de sigur, dacă trecutul s'ar potrivi cu presentul, numele n'ar fi ajuns la așa celebritate. Căci actualminte el este arendașul casinului de joc al plajei belgice și ceea ce bieții vizitatori pierd din greutate, Marquet cîștigă în greutate—așa că vă puteți închipui la ce bogăție imensă a ajuns fostul chelner.

Acțiunile cazinului, au valoarea nominală de zece mii lei, plătesc o dividendă anuală de opt mii lei—ele produc, deci, opt zeci suta într'o țară ca Belgia în care jocul de hazard este legalmente interzis.

Acțiunile cazinului din Ostanda produc mai mult de cît acelea de Monte-Carlo, de și aci jocul hazard formează temelia micului principat Monaco.

Justiția belgiană s-a ocupat de multe ori de jocurile oprite și totuși îngăduite. Afacerile au fost cercetate de toate instanțele de fond din Belgia: de curțile de Apel din Bruxelles, Geneva și Gent și toate au hotărît la fel: l'au condemnat pe Marquet la amenzi ușoare, fiind-că legea are lacună, legiuitorul, din respect pentru Marquet, n'a fost destul de clar în expunere.

Zilele trecute procurorul din Ostanda în urma interpelărilor din Cameră, a procedat cu energie la aplicarea legei și a complectat, cu de la sine putere, lacunele acelei legi: representantul ministerului public, urmat de agenți, a pătruns în cazin, a confiscat de pe mesele de bacara o bagatelă de trei sute mii lei, a declarat confiscat mobilierul pe care l'a pus în pivniți și a devastat astfel legenda, că fostul chelner ar fi imun.

Pentru prima oară de cînd numele Marquet ie sinonim cu celebritate, autoritatea judecătorească a îndrăznit să procedeze astfel și această îndrăzneală a dat loc la manifestațiuni foarte delicioase: judecătorii, cari sunt puși în imposibilitate să piardă, s'au instalat pe balcoanele cazinului și au protestat contra nelegiuirei procurorului; primarul, întreg consiliul comunal, toți slujbașii, au cutreerat orașul cerînd să se redeschidă cazinul.

Marquet primește toate aceste manifestațiuni și privește cu mare satisfacție la gramada mare de oameni care se agită în favoarea sa.

Și, ca și avocații sei, el spune: „nu eu sunt vinovat, ci legile cari mă învață să procedez, cum procedez.

OAMENI ȘI LUCRURI

Mame și copii

Odată cu apropierea sfîrșitului de Iunie, tăcerea se face tot mai mare în jurul localurilor de școală. Listele de elevi promovați și corigenți sunt publicate mai toate prin ziare și materialul începe a se istovi. Ecoul examenelor se stinge, iar lungile săli de așteptare sunt aproape goale; ici-colo, cîte cineva de mai vine să controleze încă odată listele afișate, să se convingă mai bine—până a nu pleca din oraș—dacă elevul sau eleva cutare figurează într'adevăr în rîndul celor reușiți și în ce ordine anume de clasificare.

In cancelarii au loc conferinți școlare, consfătuiri menite a hotărî definitiv destinul unor anumiți elevi, în jurul cărora s'a încins lupta mai grea, a căror soartă stă încă nehotărîtă, la cumpănă și pentru cari se depun încă cele mai vii stăruinți din partea părinților, sau—mai drept—din partea mamelor.

Complex și vrednic de observat e, la dreptul vorbind, rolul mamelor în această gingașă materie a învățămîntului și promovărilor la examene. Cine are spiritul de observator e izbit numai de cît, în'acest timp special, închinat luptelor de școală și de promovări, de rolul precumpănitor al unuia din părinți,—al mamei.

Intocmirea luptei pentru traiu în societate e de natură ca să preocupe mintea unuia din părinți—a tatălui—în sfere streine de micile griji între care intră și problema școlară.

Aceasta din urmă rămîne în genere pe seama mamei și de aceea avem adeseori spectacolul interesant de a o vedea pe dînsa luînd asupra-și întreg cortegiul de griji, de preocupări, de stăruinți, toată acea vastă activitate ce trebue desfășurată adeseori în jurul acelui mare act din viața școlară: examenul.

Ea staționează zile întregi în sălile de examen și ea cunoaște cu pedantă amănunțime, predispoziția fiecărui profesor; ea i știe gradul de severitate, de pretenții și de capricii; ea-i cunoaște slăbiciunea sau predilecția pentru anumite întrebări în oral sau chestiuni în scris, ea a luat dinainte toate informațiunile, posedă tot materialul necesar spre a se orienta, ea știe cîte puncte îi lipsesc elevului la cutare obiecte, după cum știe în ce mod și pe ce cale trebuie întreprinse „stăruințele" pe lîngă cutare dascăl.

Stăruințele... iată o specialitate a ei, a mamei; cu ce artă știe ca să abordeze, ca și cum n'ar avea nici-o intențiune, pe profesorul sever; cum știe ea să prezinte despre elev—copilul ei—un tablou de gingășie care să-l facă simpatic și să facă a i-se ierta defectele de purtare și neajunsurile de cunoștinți.

Pentru că în cele mai penibile momente femeea pune artă, grație, talent și mai cu seamă dragoste de mamă: mijloace supreme de reușită, arme irezistibile; pentru că ea știe să preschimbe șcarbăda proză a examenelor într'un poem de duioase îngrijorări și de fermecătoare emoțiuni.

Rodion

TUASTUL D-LUI TAKE IONESCU

— la banchetul ce i s'a oferit în seara de 22 Iunie 1908 —

Domnilor,

Cînd am intrat aci, în mijlocul acestei extraordinare adunări, venisem cu gîndul să răspund la discursurile ținute în contra mea, dar în folosul meu, la întrunirea carpistă.

Mă hotărîsem, d-lor ca pentru odată să transform și eu cestiunea unui partid în cestiunea unui om, cum au făcut'o dînșii la întrunirea de la Eforie. (Aplauze prelungite ovațiuni).

Pentru ce să răspund însă cu vorbe, atunci cînd Capitala s'a însărcinat să răspundă cu fapta? (Aplauze prelungite, ovațiuni).

Vorbele le poate măiestri oricine. Nu mi-a fost dat să mă aud botezat Cameleon, chiar de către d. Delavrancea? Aplause prelungite ovațiuni).

Asvîrl d-lor, departe de mine, vorbele spuse în contra mea.

Cînd se rîdică țara întreagă, cînd națiunea se manifestează cu atîta încredere și atîta dragoste, ar fi perdere de vreme să ne mai ocupăm cu criticele. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

A fost d-lor însă o singură imputare pe care am simțit'o mergîndu-mi drept la inimă, și de care țin să mă apăr.

Mi s'a spus: Ai fost copilul răsfățat al partidului conservator, și te întorci în contra lui.

Da, este adevărat, am fost copilul răsfățat al partidului conservator și — dovada că am fost copilul răsfățat al partidului conservator este că partidul m'a urmat și în această împrejurare. (Aplause prelungite, ovațiuni entusiaste).

Copil răsfățat al partidului ași fi fost un ingrat către dînsul dacă a-și fi primit ca puterea mea de muncă să fie pusă sub oboroc, fiindcă nu mă răsfățaseți pentru ochii mei, mă răsfățaseți pentru că credeați că sunt o putere productivă. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

De la statul major cel de sus de tot, care nu vedea de cît interesele egoiste ale unei coterii, am făcut apel la masa partidului, căci eu d-lor, n'am priceput nici odată să fie mai multe văpseli, să fie unii cari au menirea de a răsfăța și alții foarte puțintei, despre cari numai ar trebui să ții socoteală.

Pe cei cari au crezut că prin fapta mea s'a slăbit acțiunea idei conservatoare, îi rog să-mi spună cînd vreodată a existat un mai mare curent în această țară pentru vre-un om care a îndrăznit să se înfățișeze cu ideia conservatoare. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Ași fi fost un mizerabil, dacă după atîția ani de devotament, de încredere și de iubire a partidului, aș fi făptuit ceva în contra lui. (Aplause).

Am conștiința limpede că ceea ce am făcut noi este spre folosul ideei conservatoare, și că făcînd-o adînc populară, și provocînd împrejurul ei un entuziasm cum n'a mai fost, am slăvit-o și mai mult, și ne-am asigurat pentru viitor. (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

A spus d. Carp că sunteți aci scursorile celor două partide. Mă întreb d-lor, ce diamante au rămas dincolo, dacă aci este scursura? (Mare ilaritate aplause). Nu d-lor, un singur lucru este adevărat că în neputința de dincolo sunt mai mulți foști miniștri, dar d-lor, este un loc unde sunt și mai mulți foști decît dincolo,—este în liniștea cimitirelor. (Mare ilaritate furtunoase aplause ovațiuni.

Ca să judecați forța unei organizațiuni politice nu vă întrebați unde sînt mai mulți foști, întrebați vă unde sunt mai mulți viitori. (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

Și ar trebui ca cineva să fie orb ca să nu vadă că aci este strînsă tinerimea și că bine, rău, ce poate să dea țara aceasta pentru ideia conservatoare, de aci are să iasă. (Aplause prelungite, ovațiuni).

Și acum d-lor, să-mi dați voie să nu vă fac de cît trei declarațiuni:

Am fost întrebat în toată țara: nu cumva ai de gînd să te oprești la drumul jumătate?

Chiar dacă, d-lor, ași avea eu lașitatea să o doresc, nu ași putea să o fac, căci ar fi nu numai să înmormîntez o carieră de om—ceea ce la urma urmelor nu este nimic—ar fi să deziluzionez și să disperez țara aceasta pe cel puțin 25 ani, dacă i-ași dovedi că încrederea ei extraordinară a căzut pe un om capabil să se oprească la jumătatea drumului. (Ovațiuni sgomotoase nesfîrșite).

A doua declarațiune, d-lor: țara în anul 1908 a făcut ceva nou: acest entuziasm, această căldură, această încredere oarbă, acest elan către ideal este lucru nou. La acest lucru nou trebue să răspund și eu tot cu un lucru nou, căci dacă ar fi ca din toată această frămîntare să iasă guverne cu aceleași păcate ca în trecut, cu aceleași hatîruri, cu aceleași nedreptăți (ovațiuni entusiaste), atunci mai bine, d-lor, ar fi fost să mă duc în viața privată dacă nu mai puteam trăi dincolo, dar nu să frămînt țara pentru nimic. (Ovațiuni călduroase nesfîrșite).

Nu s'a frămîntat un neam întreg, numai ca să se schimbe numele miniștrilor, sau numele suprefecților. (Ovațiuni). Dacă, d-lor, această mișcare, este o mișcare reală, — și se vede că este așa din entuziasmul d-voastră, — atunci la noutatea mișcărei va trebui să se răspundă cu ceva nou. (Ovațiuni). Voi cerca: dacă nu voi reuși, atît mai rău pentru mine; dar iarăși ași fi un nemernic, dacă nu aș cerca-o. (Ovațiuni entuziaste prelungite).

Și acum, d-lor, mai am un cuvînt la adresa d-lui Carp.

D. Carp, în lupta în contra noastră, face apel la M. S. Regele.

D. Carp nu se mulțumește să ceară Regelui să fie judecător între el și noi.

D. Carp îi dictează sentința dinainte, îi cere chiar ajutorul. (Ovațiuni).

Acest fel de a fi dinastic nu este felul meu. (Ovațiuni prelungite). Eu declar aci în deplină sinceritate, că ori care va fi judecata Regelui, eu a doua zi voi striga: trăiască Regele. (Ovațiuni entusiaste. Urale nesfîrșite).

Și numai cînd d. Carp și d. Filipescu vor face, și se vor ține de cuvînt, o declarațiune identică, numai atunci vor avea dreptul să vorbească cu mine de la egal la egal (ovațiuni sgomotoase prelungite). Și acum pentru ce această declarațiune?

Pentru ce, d-lor, a creat marea noastră generațiune Dinastia ereditară străină?

Pentruca să scoată neamul nostru din ticăloșia trecutului. (Ovațiuni entusiaste prelungite).

Sute de ani această țară a fost sbuciumată de luptele pentru domnie, adică de luptele pentru putere, între cele cîteva dinastii guvernamentale, cari stăpîneau țara romînească. (Ovațiuni). In contra dinastiilor guvernamentale noi am vrut o Dinastie suverană și națională (ovațiuni), Dinastiei suverane și naționale noi nu i-am dat menirea ca să împartă puterea între dinastiile guvernamentale (ovațiuni entuziaste prelungite), dimpotrivă am voit ca Dinastia, iubind cum iubește națiunea întreagă, să se ridice atît de sus deasupra noastră, încît priviți deacolo să ne egalizăm, să ne nivelăm jos cu toții (ovațiuni furtunoase nesfîrșite); am voit să stea cum stă la o așa înălțime, încît judecata ei să fie în totdeauna dreaptă și nemiloasă, căci și eu o cer nemiloasă—mila o cere vinovatul, împricinatul cere numai dreptate! (Ovațiuni entusiaste nesfîrșite). Da, d-lor, Dinastia noastră am voit-o așa de superioară foastelor dinastii guvernamentale, am voit-o așa de mai presus de patimile și prejudecățile noastre, încît în adevăr să poată să joace rolul de arbitru imparțial și rece. (Ovațiuni entusiaste nesfîrșite).

Cînd d. Carp însă spune M. S. Regelui: dacă nu mă chemi pe mine la putere, este că vei sprijini corupțiunea; cînd d. Carp, acum 20 de ani, spunea tot așa la adresa lui Ioan Brătianu, cînd acum cîțiva ani ne spunea tot așa la adresa d-lui G. Gr. Cantacuzino (mare ilaritate, ovațiuni) și acum nici nu așteaptă să mă vadă la guvern ca să spună tot așa la adresa mea. (Ovațiuni prelungite).

D. Carp, d-lor, pune într'o formulă nouă tot vechia sa teorie: fiindcă nu mă vrea țara, să mă vrea Regele, și cînd mă

va vrea Regele, voi forța voința țărei. (Ovațiuni sgomotoase nesfîrșite).

Ei bine, aceasta nu este concepțiunea unui monarchist convins, aceasta nu este concepțiunea unui dinastic leal, aceasta este concepțiunea omului, care nu-și dă seama că este ridicol cînd vorbește între prieteni ca de o eventualitate posibilă, de schimbările de Dinastie. (Ovațiuni sgomotoase).

Pentru noi lucrurile acestea sunt lucruri serioase.

De aceia noi nu facem apel decît la opiniunea publică. (Ovaținuni sgomotoase). M'am adresat țărei fără nici o făgăduială. Vă declar că nu știu și nu vreau să știu ce are să facă Suveranul; știu un singur lucru: vreau să am dreptate. (Ovațiuni sgomotoase nesfîrșite).

Și, d-lor, fiindcă d. Carp și-a permis să dea un sfat Dinastiei, să'mi dați voie să dau și eu un sfat națiunei. (Ovațiuni prelungite).

D. Carp a sfătuit Dinastia să se păzească de Catilina, și eu sfătuesc națiunea să se păzească de Catilina. (Ovațiuni furtunoase. Rîsete).

Dar, d-lor, d. Carp a uitat cine a fost Catilina. Să v'o spun. Șease zeci de ani înainte de Cristos s'a petrecut la Roma un mare duel politic, fără arme, dar duel, (rîsete); de o parte sta Catilina, de cealaltă parte Cicerone.

Vă închipuiți că Catilina era omul vremurilor noui, omul care aducea stratele cele noui, cum le-a numit Gambetta, la asaltul puterei? Nu, d-lor! Catilina se trăgea dintr'o veche și ilustră familie patriciană.

Vă închipuiți că Catilina era omul care își făcuse cariera prin munca lui? Nu! Catilina se născuse bogat și se însurase cu avere. (Ovațiuni furtunoase).

Vă închipuiți că puterea lui Catilina sta în glasul lui fermecător? Nu! Catilina vorbea prost și cu sforțare vădită: Catilina însă complota bine. (Ovațiuni furtunoase nesfîrșite). Catilina combina, intriga, nu avea nici odată astîmpăr, Catilina făcea turburări din plăcerea de a face turburări, și era crud și violent. (Ovațiuni. Catilina era dar tipul demagogiei celei mai primejdioase (ovațiuni sgomotoase); era tipul demagogiei albe, care este mult mai ticăloasă de cît cea roșie, căci dacă este pătată de aceași lipsă de scrupuluri și de aceeași impetuozitate sălbatică, îi lipsește însă aureala credinței, îi lipsește frumusețea sparanței (ovațiuni furtunoase).

Imprejurul lui Catilina credeți că era plebea din Roma?

Era de sigur și pleava plebei, dar adevărata armată a lui Catilina o formau tinerii patricieni, trîndavi și pretențioși, (ovațiuni sgomotoase), bogați de viții și de datorii, cum zice istoricul și (mare ilaritate), cari desgustați că aristocrația nu mai putea păstra pentru ea monopolul puterei, voiau să răstoarne totul, în nădejdea că în această învălmășală să cîștige ei ceva. (Ovațiuni).

Și în fața lui Catilina sta advocatul Cicerone,—vedeți că advocații au fost și ei buni la ceva (mare ilaritate, aplause). Advocatul Cicerone, de origine mică, *om nou*, om cu viață curată, dar cam cheltuitor și cam dator, (ilaritate), din corespondența lui privată se vede că grija datoriilor îl încurca grozav, și care, d-nilor, de și nu a fost întotdeauna un erou, la un moment dat a avut norocul să represinte el forța de conservare a statului în contra demagogiei albe a lui Catilina. (Aplauze prelungite).

Și, d-lor, știți cu ce a învins Cicerone? Cu un singur lucru, cu darul vorbei pus în slujba adevărului!

Ei bine, d-lor, eu Coroanei nu'i dau nici sfaturi, nici lecțiuni, fiind-că o respect și o admir (aplauze prelungite și îndelung repetate, ovațiuni).

Națiuuei, însă, și mai ales cetățenilor Capitalei în mijlocul cărora trăiesc, cari astăzi mă aplaudă, care mîine dacă voi greși, vor fi în dreptul lor să mă desaprobe, le zic și eu un lucru, să vă feriți de Catilina, și să știți că dacă vre-odată ați avea nenorocirea să nu vă rămîe să alegeți de cît între demagogia roșie și demagogia albă, tot mai bună este demagogia roșie fiindcă cel puțin în ce privește calitățile inimei stă mult mai sus. (Aplause prelungite și îndelung repetate, ovațiuni nesîrșite).

Cumparați Bilete pentru Loteria Clasa I 4 a Regatului Romîn

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Inlăturarea d-lui P. P. Carp

— Ziarul liberal *Secolul* dovedește că d. N. Filipescu prepară acum înlăturarea d-lui P. P. Carp de la șefia partidului —

Cu bună știință sau în mod inconștient,—aceasta rămîne a se cerceta mai tîrziu,—d. Nicu Filipescu lucrează pentru lăsarea la o parte a domnului P. Carp de la șefia partidului conservator.

De fapt nu d. P. P. Carp dirigează de aproape 6 luni politica partidului, ci d, N. Filipescu cu patriarhala aprobare a d-lui Gh. Gr. Cantacuzino. D. Carp este numai un figurant la șefie, spre a da un lustru și un prestigiu prin personalitatea sa atît de marcantă nenorocitului și mult sfîșiatului partid conservator.

In nici o chestiune care pasioanează de 6 luni pe unii conservatori, în cap cu d. N. Filipescu nu găsim aprobarea d-lui P. P. Carp. Căci nu acum, la etate de 71 ani, își va schimba șeful mentalitatea și metoda sa politică.

Lucrează, drege și strică d. N. Filipescu și-l acopere nolens-volens d. P. P. Carp.

Dar modul cum lucrează d. N. Filipescu, duce fatal la eclipsarea dacă nu la înlăturarea d-lui Carp de la șefie.

*

Grație tacticei nenorocite și felului de a lucra al d-lui N. Filipescu, s'au desvoltat trei nuanțe distincte în partidul conservator.

In primul rînd junimiștii, cari fără a avea un sub-șef special al lor, urmează în toate politica și tactica d-lui P. P. Carp, care se resumează în fraza celebră laisser faire, laisser passer.

Apoi vin cantacuzinii în capul cărora se află d. N. Filipescu, cari fac o demagogie boerească în toate chestiunile la ordinea zilei și cari nu vreau să se supună șefiei efective a d-lui P. P. Carp.

In al treilea rînd urmează conservatorii adevărați, ca d-nii Ioan Lahovari, C. Olănescu, C. Arion, M. Săulescu, etc. cari mențin contactul și cu d. Take Ionescu, urmărind ideia de a reconcentra partidul conservator.

Reconcentrare care, eventual, s'ar face sub șefia d-lui Ion Lahovary, cari din zi în zi cîștigă tot mai multă ascendență asupra spiritelor și sufletelor adevărat conservatoare.

Mai sunt apoi diviziunile, ca: vechii junimiști, maiorescani, filipescani, grupul generalului Manu, cantacuziniști, vlădescani etc.

Și deosebirile de tendinți, de metodă și de idei tot mai mult se accentuiează între aceste grupulețe ale micului partid conservator.

Ceeace înăsprește viața intimă în acest partid este impetuositatea d-lui N. Filipescu, ofensiva aproape desperată luată de cantacuziniști nu numai în contra takiștilor, dar și în contra junimiștilor, criticînd fără nici o rezervă între culise atît pe d. P. P. Carp, cît și pe aproape toți junimiștii, pe fie care personal, afară de d. Marghiloman pe care speră a-'l răpi de partea lor.

Așa stau lucrurile acum în sărmanul partid conservator, și nimeni să nu se mire dacă la toamnă va izbucni vr'un nou exod din acest partid.

Politisa nerăbdătoare și nefastă a d-lui N. Filipescu și ambițiunea nemăsurată și disproporționată cu valoarea lor reală a cantacuziniștilor, încep să producă roade.

Și la toamnă se culeg roadele.

Litere-Științe-Arte

Bună și rea voință. Ne am ocupat în acest loc de chestiunea dexterităților, exprimîndu-ne mirarea că s'a procedat în acest an cu o neobișnuită stricteță în ce privește obiectele secundare, iar ca urmare avem un contingent extrem de mare de corigenți la aceste obiecte. Tot relativ la dexterități există anul acesta încă o altă măsură, de o severitate curioasă și anume. Un elev care nu e promovat la un obiect secundar,—muzică, caligrafie, gimnastică,—se elimineazǎ din școală, cu dreptul de a fi înscris într'o școală similară. Nu vi se pare și această pedeapsă cam exagerată și măsura cam stranie? Intru cît școlarul care a arătat incapacitate, sau chiar lipsă de bună voință la desemn, bună oară, într'o școală anumită, va fi mai capabil, ori mai bine voitor într'o altă școală? Apoi mutarea din o școală în alta poate avea alte desavantagii și alte rele pentru elev. E bizar încă, apoi că în aceasta perpetuă chestie a dexterităților se trece repede de la o măsură la alta. O circulară ministerială sună că nu există corigență sau repetență la obiectele secundare, alta instituie corigența, alta în fine cere—eliminarea din școală, pedeapsă care nu se aplică pentru nici o altă materie principală de studiu. Chestiunea bunei și a relei voințe nu e atît de simplă și ar fi vremea, ca pedagogii s'o studeze și s'o cunoască mai bine în interesul școalei.

*

Al treilea congres internațional de filosofie va avea loc la Heidelberg de la 31 August la 5 Septembrie stil nou.

*

Premiul de 12,000 lei instituit de Baronul Alphonse de Rotschild pentru „Académie des beaux-arts" s'a împărțit anul acesta între sculptorul Urbain Bourgeois și componistul Alexandre Georges „pour l'ensemble de leurs travaux".

*

D-rul Riegel, medic militar austriac a făcut cercări și-a aflat că o soluție de 0.60 la sută de acid citric și 5 la sută de zahăr ucide microbii holerei în 15 minute iar pe ai tifosului în 24 de ceasuri.

La soare, aceeași soluție, ucide microbul holerei în 5 minute, iar pe al tifusului într'un ceas și jumătate.

Acidul citric e sare de lămîe adevărată, deci s'ar putea înlocui prin zamă de lămîe.

Informații

● Comitetul executiv al clubului liberal din localitate a fost convocat pentru astă seară, Vineri, la orele 8 și jumătate, iar pentru mîine seara Sîmbătă au fost convocați toți membrii clubului în adunare generală.

Convocările sunt iscălite de d. C. Stere.

● *In cursul lunei viitoare vor apărea, în volum, toate discursurile ce le-a ținut d. Take Ionescu, de la crearea partidului conservator-democrat.*

● Duelul Al. Marghiloman-Negroponte nu va mai avea loc. In schimb d. Negroponte va provoca astăzi pe d. Mișu Marghiloman, care a cerut excluderea din clubul Jockei a d-lui Negroponte.

● Mișcarea în poliția locală s'a făcut așa cum am anunțat'o noi încă de acum două săptămîni, imediat după inspecția făcută de d. Romulus Voinescu.

Așa cum am prevăzut noi, pe ziua de eri, au fost înlocuiți doui comisari și 6 sub-comisari.

Inlocuirea comisarilor, s'a făcut după cît știm, și cu stăruința d-lui Gh. Săndulescu prefectul poliției, de grațiile căruia cei doui comisari nu se bucurau de loc.

Au fost înlocuiți d-nii: G. Stamatopol, comisarul dispărțirei I-a și d. C. Florian, comisarul dispărțirei a V-a.

In locurile aceste se zice că în unul din aceste locuri, va fi numit d. V. Dan, actualul comandant al corpului de sergenți, iar în locul acestuia va fi numit un licențiat.

De asemeni au fost înlocuiți următorii 6 sub-comisari:

Cosmovici, Țibichi, Dimitriu, Răileanu, Popovici și Petrovici.

E de notat, că aproape toți din aceștia sunt din cei mai vechi polițiști.

Noile numiri se vor face pe ziua de 1 Iulie a. c.

● Confratele *Acțiunea* relatează despre o nouă afacere Marghiloman:

Primăria de Buzău dispunea de un loc în întindere de 40 hectare la marginea orașului, care loc se învecina cu vila d-lui Marghiloman.

D. Marghiloman avea nevoe de acest loc spre a'l transforma în hipodrom pentru caii d-sale de curse. In acest scop a intrat în tratative cu primarul de pe atunci Constantinescu, astăzi defunct, și deși acest teren era propriu pentru grădinării și valora ori cînd peste 1000 lei pogonul, s'au înțeles amîndoi a se vinde cu 500 lei pogonul.

Convocîndu-se consiliul comunal s'a aprobat vînzarea 500 lei pogonul, în total 40.000 lei.

Cum însă era nevoe de autorizarea ministerului de interne, întru cît suma întrecea valoarea de 25.000 lei, s'a trimes deciziunea consiliului comunal, spre a fi aprobată de ministerul de interne.

D. Sturza, care era pe atunci ministru de interne, n'a voit să aprobe de cît cu prețul de 2000 lei pogonul.

*

La ce expedient însă a alergat d. Marghiloman spre a putea deveni proprietarul acestui teren pe prețul de 500 lei pogonul, în contra deciziunei ministeriale, care fixa prețul la 2,000 lei pogonul?

A intervenit pe lîngă Primarul Constantinescu, ca să parceleze acest pămînt în mai multe loturi, ca suma fiind mai mică de 25,000 lei să nu mai fie nevoe de aprobarea ministerului și ast-fel să frustreze comuna Buzău, dejucînd prevederile d-lui Sturdza.

Primăria a parcelat terenul în mai multe loturi și s'a scos mai întîi primul lot în licitație, care s'a adjudecat asupra d-lui Al. Marghiloman singurul concurent, socotit a 500 lei pogonul, sumă ce nu întrece 25,000 ca să nu fie nevoe de autorizarea ministerului de interne.

Mai tîrziu s'au scos și celelalte loturi, cari s'au adjudecat pe rînd d-lui Marghiloman singurul concurent ce s'a prezentat.

Dovada că acest preț este ridicol, este că mai tîrziu Primăria de Buzău a vîndut casei Marmorosch-Blank un hectar, tot în acea localitate pentru construirea unei gări, pe prețul de 27,000 lei.

Este drept că lucrurile s'au petrecut respectîndu-se în aparență formalitățile, în speță, licitația publică(!?).

● Invățătorii, cari au fost însărcinați de ministerul instrucțiunei publice să facă excursii prin țările locuite de Romîni, vor pleca Marți 1 Iulie.

Ei se vor întruni la București, iar de acolo vor lua drumul probabil spre Transilvania.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei, care acum se află în Capitală, și-a anunțat sosirea pentru primele zile ale lunei Iulie la Slănic (Moldova).

Inaltul Prelat va rămînea acolo toată vara. La 20 Iulie I. P. S. S. va oficia hramul bisericei din Slănic.

● Preutul Constantin Gheorghiu, licențiat în teologie, paroh al eparhiei Cozia, județul Fălciu, a fost numit membru în consistorul apelativ al eparhiei Hușilor.

● D. Oscar Chiriacescu, directorul general al regiei monopolului statului, a fost eri în localitate și a inspectat fabrica de tutun.

După amiază d. Chiriacescu a inspectat depozitul de vînzare al regiei, de pe lîngă administrația financiară, iar seara s'a întors la București.

● Perfecționarea crescîndă a artei cinematografice se poate ușor constata din ultimele programe ale Teatrului Pathé Freres din Grădina Cuza Vodă. Sujetele cuprinse în noul program din astă seară, sunt toate reușite, superior inteligent compuse și vederile de pe natură sunt luate din cele mai fermecătoare colțuri ale pămîntului.

E o dramă modernă „Sub piatră" care se desvoltă în toate amănunțimele, se succed apoi: Nu se uită bine facerea, fata comedianului, Armata spaniolă, cîștigătorul marelui lot, prietena de școală, Albumurile fermecate, Răpirea lui Oscar și un mare număr de alte sujete, toate interesante, toate superior reușite.

● Domnii C. Jornescu, fost președinte al societăței studențești *Uniunea* și Cezar Simionescu, fost casier al acelei societăți, au trecut cu mare succes examenul de licență la București. Ambii se vor înscrie în baroul din Iași.

● După reîntoarcerea din călătoria de stat major, d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, va plece în concediu de 40 de zile.

In acest timp d-sa va fi înlocuit de d. general Lambrino.

● Se știe că pe ziua de 1 Iulie se vor face 6 numiri de inspectori comunali în județul nostru, posturi din nou înființate.

După cît știm însă, prin stăruința d-lui Gh. Kernbach, prefectul județului, vor mai fi încă două locuri vacante de inspectori comunali.

Se zice că prefectul județului ar stărui pentru înlocuirea d-lor Bottez, inspector la Podul-Iloaiei și Popovici inspector la Belcești.

DIVERSE

— Mîine seară va avea loc în grădina Copou o nemai văzută serbare cîmpenească, organizată de societatea de bine-facere „Moldova". Pentru pregătirea acestei serbări societateaa a cheltuit suma de 980 lei,—aducînd diferite distracții nouă—nemai văzute până acum. Pe lîngă toate surprisele programul frumos al serbărei cuprinde: *focuri de artificii*, aranjate în 11 părți, de cunoscutul pirotecnic din Constantinopol d. *Iani Popa Gheorghé* și anume: a) 100 rachete obicinuite, b) 50 rachete mari, c) 20 tunuri, d) 5 boambe granate, e) 5 sporfete americane, f) 2 roți cu șearpe deasupra, g) 2 roți mari cu luceafăr, h) o oglindă, i) un vulcan, j) foc satanic și templu israelit din Ierusalim, k) vaporul Potemkin și 2 baterii rusești, cari mîini dimineață se pot admira în grădina Copou unde vor fi instalate. Va cînta muzica reg. 13 Stefan cel mare. Va fi un frumos decor național și un mare și bogat bazar de obiecte prețioase.

Inceputul la 8 sara și numai 50 bani prețul întrărei.

Divorsul prin învoială

III

Nimeni nu considera ca o datorie de nediscutat faptul de a găsi chiar din tinerețe o concepție a vieței sau o carieră de care să se ție pînă la sfîrșit. Toată lumea este de acord în această privință în toate domeniile în afară de cel al amorului. Să nu-și închipuiască nimeni că afecția începută la 20 ani corespunde trebuințelor aceluiaș suflet la 30 și 40 ani. Așa că desfinul amorului nostru corespunde teoriilor nobile la care am ajunge. Tot ce se poate cere amorului, fie de către un psiholog. fie de către un filosof, e că amorul ori la ce epocă a vieței unui om ar isbucni, să nu micșureze valaarea personalității lui.

Negreșit că este o igienă a amorului, după cum e și o igienă a sănătății și se poate prelungi durata amorului ca și media vieței omenești. Cauzele ultime ale originei și scopului amorului sunt misterioase ca și cele ale nașterei sau ale morții. Nimeni nu poate făgădui că va iubi sau nu, după cum nu poate făgădui că va îmbătrîni. Ceea ce se poate făgădui e numai o privighere asupra vieței lui și asupra amorului său.

Căsătoria poate duce pe soți departe pe calea perfecțiunei, dar îi și poate pierde. Tocmai aceasta e fondul tragediilor lui Strindberg. Rolul soților zice el e de a se demasca unul pe altul. Legătura adevărată dintre soți nu o poate da nici legea, nici datoria, și nici vre-o teorie, ci numai simpatia misterioasă care apropie două ființe ce trăesc în comun. E un fapt fiziologic și psihologic sigur: ființa care a dat pentru prima oară amplitudinea plăcerei unei alte ființe, cîștigă asupra acestia o putere care nu încetează nici odată cu totul. Căsătoria își are aliații așa de siguri în condițiile fizice și psihire a vieței umane, în cît nu-i loc de temut ca libertatea divorsului să devie sinonimă cu poligamia.

Pentru toate spiritele care reflectează, moralitatea sexuală este imposibilă, dacă oamenii nu se căsătoresc de tineri. Dar dacă căsătoriile sunt precoce, atunci divorsul trebue să fie liber. Libertatea divorsului e o nevoie în ochii tinerilor, care știu că se pot produce modificărî profunde și incalculabile în domeniul sufletului și al simțurilor. Nimeni nu simte mai bine de cît tineritul, frumusețа unui amor care naște mai odată cu viața, durează cît ea și nu sfîrșește de cît odată cu moartea, destinul reservînd acestor aleși fericirea de a muri împreună. Și nu-i fericire mai mare pentru un individ de cît o simpatie născută în ora în care desvoltarea a două suflete poate fi comună, în care amintirile tinereței și scopurile viitorului, se confundă, în care nici odată umbra unui al treilea n'a întunecat drumul și în care copiii vor visa într'o zi la marele sentiment care a inspirat pe părinți lor. Dacă acest amor ar putea fi cel dintăi și singurul pentru toți oamenii, atunci n'ar exista nici chestia moralității nici cea a divorsului.

Se știe că un amor din tinerețe poate fi baza unei uniri, dar tot așa nu poate fi. Numai întîmplarea hotărește. Tinerii au crescut împreună, ori s'au întîlnit în momentul cînd se deștepta amorul, iată împrejurările forțate. care hotăresc o căsătorie. Imaginația lucrează și transformă realitatea într'un ideal. Și de multe orî tinerii cad victime ale acestui idealism nenorocit. Tînăra fată iubește amorul și nu bărbatul. Simțurile îi rătăcesc pe amîndoi.

Sunt oameni mobili, de o sensibilitate extremă, dar incapabili de un sentiment profund. Aceștia sunt cîte odată poeții, artiștii, filosofii care cer totdeauna amorului o excitație nouă. Ei pot exprima sentimentele lor, cu multă delicateță, dar pot fi meschini, egoiști și aspri în actele lor.

Alții sunt mai brutali în discursurile lor, mai stîngaci în maniere, dar au o delicateță de sentimentele pe care nu le pot traduce de cît prin acte. Și cîte femei nu s'au înșelat!

(Va urma).

IMPORTANT

Bereria Bragadiru

Are onoarea a incunoștiința pe Onor public că a luat dispoziționea ca atât în timpul **dejunului** cât și a **mesei** să cânte orchestra excelentului violonist **Dumitriu**. Pe lângă mâncările alese va fi dar și o distracție foarte plăcută.

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Ultime informaţii

● Zilele acestea comitetul instituit pentru organizarea alergărilor de cai ce vor avea loc la toamnă, la hipodromul de pe lîngă abator, se va întruni din nou, spre a lua mai multe deciziuni.

La alergări, care după cum am spus vor avea loc în primile zile ale lunei Septembrie, şi la care premiile vor fi mai mari de cît cum au fost în toţi anii, va asista şi A. S. R. Principele Ferdinand.

○ Astă-zi la ora 1, toţi primarii comunelor rurale din judeţul nostru, au fost convocaţi în localul şcoalei primare „Gh. Asachi".

D. prefect Gh. Kernbach a luat înţălegere cu primarii asupra localurilor de şcoală ce urmează a se construi în vara anului acesta în judeţul nostru precum şi asupra înfiinţărei unei clase şcolare.

● In altă parte a ziarului vorbim despre înlocuirile din poliţia locală.

Se zice că la comisia I-a va fi numit comisar d. V. Dan actualul comandant de sergenţi.

In locul acestuia se zice că va fi avansat d. V. Ştefăniu, actualul ajutor de comandant, iar în locul acestuia va fi avansat ofiţerul Leonte.

In posturile vacante de sub- comisari vor fi numiţi acei care au reuşit la examenul de ofiţeri de poliţie, între care se află cîţi-va actuali agenţi ai siguranţei.

● După toate probabilităţile congresul institutorilor şi învăţătorilor din întreaga ţară, ce urma să se ţie în zileie de 3, 4 şi 5 Iulie în Iaşi, se va amîna pentru primele zile ale lunei August.

Aşa se explică faptul că până acum nu s'a luat nici un demers asupra acestui congres şi nici nu s'au făcut înscrierile.

● In vederea punerei în aplicare a nouei legi de reorganizare comunală, inspectorii comunali au fost convocaţi astăzi la prefectură.

După aceia d. Kernbach, prefectul judeţului a avut o consfătuire cu mai mulţi candidaţi reuşiţi la examenul de inspeactori comunali şi care urmează a fi numiţi în judeţul nostru.

La această consfătuire a luat parte şi d. C. Stere.

✱ **Consiliul de rezboiu.**—Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată s'a întrunit eri şi astă-zi dimineaţa.

Consiliul era presidat de d. colonel Popescu Gr., comandant de brigadă, asistat de d-nii : maiori Chirculescu D. şi Arion Broon, şi căpitanii Lupaşcu Al. şi Ghidionescu C.—Comisar regal d. căpit. Al. Dimitriu, grefier d. Gh. Poroineanu.

Eri consiliul a judecat următoarele procese : Scapas I. şi Drosu P. V., soldaţi din reg. 7 Rachova No. 25, Vacariu N. din reg. Suceava No. 16, pentru desertare, au fost condemnaţi la 1 an închisoare ; Matei Leon din reg. 12 art. pentru dezertare, a fost achitat. De asemeni şi soldatul Mantel H. Iţic din reg. 8 Roman. Soldaţii : Sclipete C din reg. 13 Ştefan cel Mare şi Cahana Moise din reg. 7 Rachova 25 tot pentru desertare, cel dintăi a fost achitat, iar celalt condemnat la 2 ani, soldatul Matei Ilie din bat. 8 vînători şi A Chelăriţei C. din reg. 13 Ştefan cel Mare, ambii pentru furt, au fost condemnaţi cel dintăi la 3 luni şi celalt la 4 luni, soldatul Baba Vasile din reg. Suceava No. 16, acuzat de mutilare cu voniţă, a fost achitat.

Astăzi consiliul a judecat următoarele procese :

Frumosu Vasile, brigadir din regim 8 artilerie pentru lovirea inferiorului, a fost condemnat la 2 luni închisoare ; Nuhăm sin Herşcu din regimentul Suceava No. 16 pentru insulta superiorului a fost condemnat la o lună închisoare ; Lazăr Constantin din regimentul Bacău No. 27, pentru furt, a fost condemnat la 5 zile ; Nica Gheorghe din regimentul 7 Roşiori pentru furt prin efracţie, a fost condemnat la 1 an ; Codreanu Constantin soldat din regimentul 8 artilerie şi Axinte Constantin brigadir din acelaş regiment, cel dintăiu dat judecăţei pentru furt, iar celalt pantru tăinuire. Cel dintăi a fost condemnat la 1 an închisoare, iar celalt a fost achitat.

Consiliul se va întruni mîine din nou.

● Delegaţii ministerului de instrucţie rânduiţi cu examinarea candidaţilor absolvenţi ai Şcoalei Normale „Vasile Lupu" au început azi examenul oral.

Sunt 28 candidaţi, din cari 25 promoţiunea anului acestuia, 2 elevi amânaţi din anul trecut şi un absolvent seminarist.

S'au ascultat 4 elevi şi la disertaţie şi la practica pedagogică, căci aceştia urmează a pleca în astă-seară în escursiune spre Turnu-Severin, împreună cu ceilalţi elevi absolvenţi de la Seminar, liceul naţional şi liceul internat.

Examenul va ţinea cel puţin 6 zile.

● **Universitare.**—Astăzi la ore 9 d. I. Petrovici, absolvent al facultăţei de litere şi-a susţinut examenul al II-lea oral de licenţă.

— Astăzi au început examenele de licenţă în ştiinţele naturale, pentru Zoologie. Mîine, 28 Iunie candidaţii vor face de la orele 9 dimineaţă, lucrările practice de anatomie, zoologie şi fisiologie.

La 29 Iunie se vor da probele scrise la Fisiologie iar în ziua de 30, reuşiţii vor trece oralul.

● **Călătorie de stat-major.**—Toţi comandanţii de divizie, comandanţii de brigadă, comandanţii de regimente de infanterie şi cavalerie, din comandamentul corpului 4 de armată, precum şi şefii de divizii şi de serviciu de la comandament, vor pleca Luni 30 Iunie, dimineaţa, sub comanda d-lui general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, în călătorie de stat-major.

Intîlnirea va fi la Roman, de unde apoi a doua zi, Marţi, 1 Iulie, ofiţerii vor pleca în direcţiunea P.-Neamţ.

Pe această distanţă ofiţerii vor face diferite lucrări de stat major şi exerciţii, care li se vor face cunoscut ofiţerilor în timpul escursiunei.

Ofiţerii vor fi călări şi însoţiţi de ordonanţe, precum şi de trăsurile necesare transportului bagajelor, cancelariei şi a popotei ofiţerilor.

Această călătorie va dura 5 sau 6 zile, după care ofiţerii se vor reîntoarce la reşedinţele lor.

● In astă seară pleacă spre Bucureşti pentru expoziţiunea lucrului de mînă a şcolilor profesionale din ţară următoarele profesoare din partea şcoalei „Sft. Sava" :

D-şoarele : Ecaterina Atanasiu, Elena I. Stroescu, Verginia Eraclide, Serafime Tisler, Eugenia Misihănascu.

● **Şcolare.**—Iată numele elevilor clasei a IV-a de la liceul internat, care au reuşit la examenul de absolvire.

Alexandrescu A., Antoniade A., Arion D. I., Băicoianu C. I., Balantoff I., Bănescu Ioan, Botez G. I., Carantino A., Carp Al., Costeanu I., Decuseară D., Demetrescu P., Drăguleţ V., Gheorghiu C. C., Gheorghiu C. N., Gheorghiu Ermil, Ignat I., Ioanid C., Ioanid R. I. Ionescu V. N., Năsturaş N., Plavlov A. Gh., Pelin N., Popa V. Virgil, Popescu P. M., Radvan T. I., Rădulescu Gh., Stăcescu T., Tatos P., Teodorescu A., Virtosu A, C., Vasilescu August, Vasiliu M. M.. Zamfir D., Buchman Gh. (particular)

Următorii au rămas corigenţi : Popea Pompiliu la matematică, Tabacovici C. le dezertaţie, Ghica Gh. (particular) la franceză şi romînă.

— La liceul Naţional, au reuşit la examenul de absolvire toţi elevii cl. IV-a, afară de următorii rămaşi corigenţi : Apter I. Hirsch la franceză, Brudariu Ad., matematică, Cihan Eug. matematică, Lupaşcu A. romînă, Manu I. matematică, Ştefănescu I. matematică şi romînă şi Poclitariu P. matematică.

— Eri s'a dat rezultatul examenului elevilor preparaţi în particular, pentru cursul superior, examen ce s'a ţinut la liceul internat :

Clasa V. Promovaţi ; Braunştein Iacob, Cateliu Maria, Golenberg Aurelia, Şaraga Lascar. Corigenţi : Handoca Elvira la geografie şi matematică ; Florescu Savel la franceză, Miclescu Emil la matematică şi germană, Veisman Avram la matematică şi geografie ; repetenţi : Blum Mendel, Holban S., Lazer N., Pascali V. şi Niţesuu Paul.

Clasa VI. Promovaţi : Braunştein Abram, Golderun D; corigenţi : Bărbulescu C. la matematică, Cicherschi la filosofie şi matematică, Tutoveanu la franceză şi ermană, Bassero la franceză şi germană.

● Astă-zi după amiază la orele 3 s'a făcut la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea regretatului Neculai Gheucă.

Au asistat rudele şi mulţi cunoscuţi.

● Şcoala normală „Vasile Lupu" din Iaşi a făcut următoarele propuneri privitoare la cursurile de arpentaj de pe lîngă acea şcoală cari au fost aprobate de ministrul instrucţiei :

a) Diriguirea o va avea d. director al şcoalei normale ;

b). Tot d-sa va alcătui programul cursurilor ;

c). Să aibă drept de a îndepărta de la cursuri pe învăţătorii necuviincioşi ;

d). Să se dea acestor elevi îndrumări de pomologie, stupărie şi creşterea gîndacilor de mătase.

● D. Neculai Tufescu a fost numit farmacist şef al depozitului de droguri de pe lîngă prefectura de judeţ, post care se desfiinţase şi acum s'a înfiinţat din nou.

● D. At. Teodorini, directorul Conservatorului, a obţinut un concediu de 40 zile, cu începere de la 1 Iulie a. c.

D-sa va fi suplinit de d. A. Cirillo.

● D. Garabet Aslan „doctor în litere de la Universitatea din Paris", şi-a susţinut cu succes, examenul de equivalare a diplomei sale. Comisiunea examinatoare se compunea din d-nii A. D. Xenopol, Ioan Găvănescul, Ilie Bărbulescu şi Xenophon Ghiorghiu.

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare : în ţară, 2 lei ; în streinătate 3 lei.***

● **Judiciare.**—Judecătorul de instrucţie al cabinetului II, d. Gr. Kessim, a ascultat ieri pe mai mulţi funcţionari din grefele curţei şi tribunalului ; pe Arnold Kasner şi pe soţia acestuia — în afacerea despre care am vorbit alaltaieri.

Ascultarea martorilor se face după o listă ce-a fost întocmită de procurorul-general. Astă-zi vor fi ascultaţi alţi martori.

— Dota femeei nu poate fi atacată de cît după un an după pronunţarea divorţului. Asupra acestui punct nu există contrazicere.

Intr'un proces recent, la tribunalul secţia III din Iaşi, s'a pledat chestia dacă proprirele se pot face, asupra dotei, înaintea curgerei termenului de un an. Tribunalul, după diverginţă, a respuns afirmativ, bine înţeles numai în ce priveşte conservarea.

— Camera de punere sub acurare a respins apelul individului Coniac de-a fi pus în libertate. Numitul şi-a ucis amanta la Mironeasa.

● D. I. Th. Burada primul prezident al Curţii de Apel, va pleca la 29 c. la mănăstirea Agapia, unde va sta în tot timpul vacanţei.

● Comitetul executiv al clubului liberal local, se va aduna mîine Simbătă, ora patru şi jumătate, iar nu astă-zi Vineri, cum era vorba, Adunarea generală a clubului, în care d. Stere se va presinta ca prisident, va avea loc Sîmbătă seara ora 9.

● D. Popovici-Lupu, inspector al învăţămîntului agricol, inspectează actualminte şcoalele din judeţul Iaşi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 27 Iunie

Polemică intre liberali

Bucureşti. —La întrunirea pe care liberalii disidenţi au ţinut-o zilele trecute la d. Stoicescu, administraţia ce-o face d. Vintilă Brătianu la primăria Capitalei a fost viu atacată de d. C. F. Robescu.

La atacurile acelea s'a respuns prin o notă foarte înţepată, în „Viitorul", în care se spunea că rău face d. Robescu că confundă administraţia sa cu cea actuală.

Acum respunde d. Robescu, care declară că actele sale de primar au fost aprobate de Brătieni şi că aşteaptă să fie atacat ca să respundă, cu probe şi acte, la toate acuzările ce-i se vor aduce.

Plecarea d-lui Averescu

Bucureşti. — Ministerul de resboi şi doamna general Averescu au plecat astăzi în străinătate.

Interimatul la ministerul de rezboi îl va avea d. I. I. C. Brătianu.

Numire de prefect

Bucureşti.—Dl. Alexandru Simionescu, şeful serviciului de la ministerul de domenii, a fost numit prefect al judeţului Romanaţi, în locul d-lui Manolescu, carc va fi numit inspector administrativ.

Procesul d-rului Petelentz

Bucureşti.—In procesul d-rului Petelentz şi al moaşei Elena Constantinescu, acuzaţi că au provocat avorturi femeelor Elena Sorescu, Rozalia Lesviodax, şi Iohana Crater, după ce a mai vorbit d. avocat C. Disescu, la orele 8 şi jumătăte preşedintele curţei cu juri a declarat desbaterile închise.

După rezumatul desbaterilor făcut de preşedinte la orele 9 juraţii au intrat în camera de deliberare.

Peste o jumătate de oră, juraţii s'au reîntors în sala de şedinţă, aducînd un verdict negativ.

In consecinţă d-rul Petelentz şi moaşa Elena Constantinescu au fost achitaţi.

Un nou duel

Bucureşti.— D. Mişu Marghiloman, fratele d-lui Al. Marghiloman cerînd excluderea din clubul Jokey a d-lui Negroponte, acesta a trimis martori celui întăi pe d-nii Bădescu şi Toma Ionescu.

Aceştia, negăsind pe d. Marghiloman acasă, care se află plecat la moşia sa Caraula, i-au făcut cunoscut provocarea telegrafic.

D. Mişu Marghiloman a telegrafiat că soseşte astăzi în Capitală.

Agitaţia muncitorilor

Londra. — Partidul muncitorilor a început să se agite din nou.

Ei au dat un vot de blam representanţilor lor din parlament.

Represiune contra şcoalelor greco-orientale

Buda-Pesta. —Ministerul cultelor a interzis subvenţionarea de către stat a şcoalelor greco-orientale şi greco catolice din Simand (Arad) pentru că studiul limbei ungureşti este neglijat. Ministerul a dat ordin se înfiinţeze o şcoală elementară în Simand ; de asemenea ministrul Appony a oprit pentru acelaş motiv ajutoarele ce se dau de stat şcoalelor confesionale din Felsoemenes.

Autorităţile au interzis reprezentaţia teatrală românească la Siget.

Timpul în Europa

Bucureşti.—E cald la Buda-Pesta şi Viena, la Berlin plouă, la Paris cerul e nouros, la Londra e vreme frumoasă dar sunt şi nori, la Liverpol timpul e variabil. La Brăila timpul e ploios la Constanţa e senin.

Tinerii Turci cerînd Constituţia

Constantinopol.— Ştirile consulare vestesc ca tinerii turci au afişat la monăstiri proclamaţii cerînd înfiinţarea Constituţiei.

Svonurile senzaţionale circulînd aci în urma asasinărei lui Chemsi Paşa sunt lipsite de temei. Ştirile despre demonstraţiile ofiţerilor din Adrianopol sunt de asemenea exagerate. In cercurile ministerului răsboiului se afirmă că s'a dat o iradea pentru darea în judecată a celor 6000 ofiţeri din corpul de armată din Salonic.

Un mare incendiu

Londra.—O telegramă din Boston spune că un mare incendiu a izbucnit în port în magaziile liniei ferate Boston şi Albauz.

Pagubele materiale sunt foarte importante.

Alegerile pentru Dietă

Helsingfors.—Alegerile pentru dietă au dat următorul rezultat : socialiştii au obţinut 76 scaune, vechii filandezi 53, partizanii partidului suedez 30, tinerii filandezi 29, agrarienii 8, creştinii 4 locuri.

Prăbuşirea unui pod

Colonia.—Noul pod ce se construeşte peste Rin s'a prăbuşit azi dimineaţă ; 14 oameni s'au înecat, 9 sunt grav răniţi.

Criza ministerială în Serbia

Belgrad.—Regele a rugat pe d. Velimirovici să mai păstreze mandatul suveranului, pentru formarea unui cabinet de coaliţiune, care să votoze întîi budgetul şi apoi să tranşeze chestiunea tratatului de comerţ austro-sîrb. In urmă să se facă noi alegeri ; ambele partide radicale au autorizat comitetele lor de a încheia noi negocieri, fără a consulta întreg partidul.

Se observă în ţară nemulţumiri din cauzr tărăgănărei crizei ministeriale şi din cauuza nesiguranţei care domneşte cu tratatul austro-sîrb.

Desastrul inundaţiilor

Constantinopol.—Ultimile ştiri sosite spun că la Tokat inundaţiile au distrus 300 case, iar alte 2 sute sunt rău stricate.

Numărul victimelor nu se cunoaşte încă. Pînă la 30 Iunie se îngropase 400 victime.

Raportul unui amiral

Londra.—Amiralul lord Beresford a adresat amiralităţei un memoriu, redactat în termeni aspri, prin care constată că nu este în stare cu flota insuficientă de sub comanda sa, să garanteze siguranţa marei Britanii contra unui atac străin.

Nenorocire

Petersburg.—Eşafordajul de scînduri din jurul noei construcţii a căzărmei regimentului de cavalerie al gărzei, s'a prăbuşit ; 11 lucrători au fost îngropaţi sub dărămături ; 7 au fost salvaţi, cu răni mai mult sau mai puţin grave.

Alţi 4 lucrători se mai află sub dărămături.

De vînzare

UN CAZAN DE ABURI 92 metri p. supr. încălzită, sistem "Cornvall„ în stare foarte bună. Se poate vedea în funcţionare.

A se adresa la **Fraţii Klepper** Iaşi.

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost **S. SCHILLER**

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum : *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lănuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

LUCRATOARE

găsesc ocupaţie sigură la

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— Iaşi Str. Lăpuşneanu 37, Iaşi —

Dr. D. FRUHLING

fost intern de Spital

Stabilit în strada Lozonschi 8

Consult. 9—11 a. m. şi 2—5 p. m.

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie

„MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în atotă ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Gonosan

TRADE MARK

ANTIBLENORAGIC

Cel mai bun şi aprobat de toate autorităţile medicale. Calmează repede arderile şi opreşte secreţiunea, scurtează durata boalei şi preîntimpină complicaţiuni. Doza: 4 –5 ori pe zi cîte două capsule după mîncare De vînzare la toate farmaciile şi drogueriile din ţară. Preţul unei cutii 50 capsule lei 4; cu 30 capsule lei 2.75.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu pearda ocaziunea acum la:

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumătate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz intreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Pepper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Un izvor de bogâtie prin Economie

Ori-cine vrea să facă economie şi să profite mult pe urma ei, n'are de cît să asculte următorul sfat; Cînd **Hainele** purtate pătate sau decolorate nu le mai puteţi întrebuinţa n'aveţi de cît **să** le trimiteţi spre a fi curăţite şi văpsite ca şi noue la

Cea mai bună şi Renumită

Boiangerie şi Curătătorie chimică

Se spală se curăţă şi se vopseşte ori-ce haină de barbaţi Dame şi copii. Primesc ori ce reparaţie de croitorie bărbătească. O singură încercare e suficientă ca clientul să se convingă. Chemat printr'o carte poştală vin la domiciliu. Primesc comenzi din toată ţara.

— SERVICIUL PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS —

LA „PARISIANU" Iaşi, Strada Veche 45.

Prima Fabrică de Argintărie

SUSSMANN & GRANET

IASI

Lucrează lingurite de cafea şi tacîmuri de masă, marcate de stat şi în orice greu tate.

Comenzile se efectuează prompt.

Desenuri se trimet la cerere gratis şi franco.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui B. Sussmann, strada Stefan-cel Mare No. 36, casele Pandele Zamfirescu.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfi. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acestă branşe.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

Casa de Incredere

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** şi **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouet** şi la *diverse farmacii*

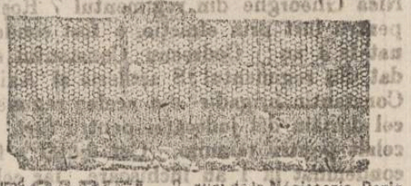

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

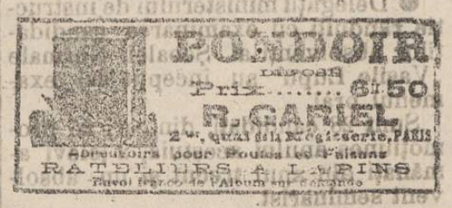

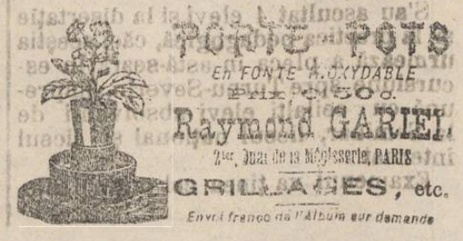

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajutŭ şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sêse-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

Iasi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie funcţionare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani

» » » IV, 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 471 —IAŞI, Duminecă 29 Iunie 1908

Demagogie albă

Şeful nostru şi-a încheiat clasicul său discurs de la banchetul din 22 Iunie, cu următoarele frumoase cuvinte:

„...dacă vre-o dată aţi avea nenorocirea să nu vă rămie să alegeţi de cît între demagogia roşie şi demagogia albă, tot mai bine este demagogia roşie, fiindcă cel puţin în că priveşte calităţile inimei stă mult mai sus“.

Aceste cuvinte spuse rar şi răspicat au pătruns adînc în mintea ascultătorilor, şi erau mii, care sorbeau cuvintele şefului.

Pe o sară frumoasă de vară, cu cerul înseninat, cu luminile vii şi puternice ale lampioanelor din grădină, toţi oaspeţii grandiosului ospăţ au făcut cercuri-cercuri în jurul mesei, suiţi unii pe scaune, pe mese, să-l vadă, să-l audă, să-i soarbă cuvintele.

Sub vădita emoţiune a momentului, sub constiinţa răspunderii, poate nici odată Take Ionescu n'a vorbit mai adînc, mai cu pătrundere. Iar frumoasa evocare a persoanei lui Catilina şi figura măreaţă a *oratorului* Cicerone, ne-a făcut să trăim o clipă în vechea Romă, în vechiul *forum*.

Poate nici odată nu s'a nimerit mai bine o asemănare din lumea veche cu evenimentele de la ordinea zilei; poate nici odată tipul lui Salustiu n'a fost mai bine utilizat ca în acele momente.

Dar ce fericite epitete! demagogie *albă* şi *roşie*.

Demagogia roşie au făcut-o la noi în ţară liberalii. Crescuţi la şcoala anarhismului şi Rosetti şi Brăteanu nu s'au sfiit de a sluji evenimentele în folosul lor. Cînd liberalismul moldovan s'a întîlnit la 1862 cu liberalismul muntean, unul aducea disciplina omului de guvern — Cogălniceanu, altul aducea temperamentul demagogului—Ion Brăteanu. Şi cum Capitala era acum la Bucureşti, liberalismul demagogic roş al lui Rosetti-Brăteanu a învins în cele din urmă liberalismul moldovenesc, temperat, disciplinat, propriu omului de guvern.

Tot liberalismului demagogic roş se datoreşte republica de la Ploeşti, atentatul din sala Slătineanu, proclamarea lui Dabija de Domn, atacurile contra Coroanei şi altele şi altele.

Liberalismul la noi a fost hrănit cu o foarte mare doză de demagogism roş, şi nu ştim zeu, dacă viaţa constituţională de 42 de ani i-a vindecat de boala veche, căci orice s'ar zice, orice s'ar drege, chiar evenimentele din Martie 1907 sunt un răsunet viu şi eficace al acestui demagogism roş, căci cum să nu legăm agitarea sătenilor din 1907, an de belşug sub toate raporturile, cu cel mai mare escedent budgetar de 55 milioane, cu campaniile demagogice ale liberalilor, care de zeci de ani asmuţă ţara contra ori cărei legiferări cuminţi, serioase, care însă nu e făcută de ei.

Prin demagogismul roş al liberalilor s'a surpat în inima şi mintea poporului respectul de autoritate şi organele chemate s'o întrupeze, întru cît nici prin tradiţia politică a ţării noastre nu era însădit adînc acest respect.

Dar ceia ce sburdăciunea unei vieţi politice a cultivat, vine vremea şi cumineşte pe oameni, partidul. Demagogismul roş a fost o fază necesară a liberalismului la noi, poate provocată de greutatea de dus luptele politice pe altă cale. Această demagogie roşie a răspuns dar la o necesitate politică şi în grabnica transformare a vieţii noastre politice poate mijloacele războinice au contribuit cu mult.

Şi dacă n'ar fi de cît să punem la activul ei lărgirea vieţii politice încă e ceva şi pentru mult. Inceputurile educaţiei politice maselor această demagogie roşie a dat-o.

Pe cînd cu ce se recomandă ţării demagogia albă—Catilinară?

Silită a trăi sub un regim electoral, pe care nu l'a primit la baza lui, ea foloseşte toate rălele sistemului, bătăuşi, conrupere electorală, dispreţul alegătorului sub raportul culturii inimei. Pentru demagogia albă alegătorul nostru aşa cum este i-o persoană prea puţin interesantă, deci ca urmare a acestui credo, demagogul alb nu vorbeşte inimei, ci stomahului; cumpără, corupe, îmbată, asmuţe, ca pe o canalie.

Demagogia albă cunoaste noţiunea de patrie, de neam. Întrebuinţează chiar asemenea cuvinte; dar dragostea de neam se perde în dosul dragostei de moşie, şi deci al interesului imediat şi apropiat şi nu vede nimic mai departe, ci le transformă pe aceste în unelte de agitare.

Purtînd cultul unui regim politic îngust de familie, el se agită în acest strîmt cerc şi ţine ca tot restul ţării să fie instrument de agitare nesăţioaselor lor pofte.

Demagogia albă nu ştie deosebi curentele de idei, de ciocnirile de persoane, şi ia una drept alta; de aici intriga, zizania, calomnia sunt arme de a întuneca meritele vrednicei şi a muncii.

Nimică nu tulbură demagogia albă ca *omul nou*. Tot ceea ce n'are pecetea tradiţiei şi a neamului moştenit nu e primit şi e în stare a dezrădăcina întregul edificiu politic pentru a stavili ascendentul omului nou.

Demagogia albă e un patrimoniu al tuturor epigonilor, dar îşi găseste întrupare într'un personaj, tipul clasei ce o reprezintă, de aceia pe cînd demagogia roşie e proprie mulţimei, *multora*, demagogia albă e apanajul *unora, unuia*.

Demagogul alb se agită în culise, întrigheză, unelteşte; demagogul roş jesă în piaţă, asmuţă lumea, asvîrle idei incendiare, dar totul pe faţă, la lumina zilei. Pe unul eşti ţinut să-l combaţi, şi-l demaschezi în exagerările lui; cu el discuţi doctrina, teoria, ştiinţa politică; pe celalalt trebue pur şi simplu să-l eviţi, căci muşcăturile lui sunt turbate, pe furiş.

Dar după cum fie-care pasere pe limba ei piere, aşa şi demagogia albă e chemată a peri tocmai prin excesul său de uneltiri.

O ţară nu e ţinută să fie veşnic jocul de culise şi intrigi a celor sortiţi să-i ducă destinele. Ţara după cum o bate în faţă soarele, ploaia şi vîntul, tot aşa trebuie spusă pe faţă toată gîndirea celor sorociţi de soartă să-i fie cărmaci.

La curentele bolnăvicioase, ce le aruncă în ţară demagogia roşie; la potopul şi puhoiul de insulte, intrigi şi calomnii ce le debitează ţării pe sama fruntaşilor ei, demagogia albă, se rădică cu triumfătoare năzuinţi partidul conservator-democrat cu eminentul său şef, şi spune ţării că *ceva nou* trebue să între în luptele noastre politice.

...Şi ţara de la un capăt la altul pisată între cele 2 demagogii, a dat, dă şi va da toată încrederea partidului conservator-democrat şi şefului său, d. Take Ionescu.

***

Situaţia la liberali

Ura în contra fraţilor Brătianu se accentuiază tot mai mult în partidul liberal.

In special în Bucureşti, unde fraţii operează mai mult, ei devin tot mai uriţi.

Că fiii cată să spulbere tot ce-a creat Ion Brăteanu—aceasta este evident, precum iarăşi evident este, că nici unul din cei Ioneli şi Vintili, n'au stofă de bărbaţi politici şi ceea ce fac ei este mai mult operă de zădărnicire, de cît politică.

Cu calităţile lui mari şi cu defectele lui, Ion Brătianu a fost şi un mare om politic şi un mare patriot. In el s'a concentrat—ca şi la Bismarck—toată puterea şi ceea ce au moştenit fiii lui—ca şi ceea ce moştenise fiii lui Bismark—este parodie faţă de ce erau bătrînii.

Dar dinastia Brătianu a rămas la noi şi cată să se introneze, să acapareze tot partidul liberal şi în locul lui Ion Brătianu avem astă-zi mulţime de Brătieni, fie-care cu norocul seu: Ionel cu lotul cel mare, Vintilă cu lotul lui etc.

Sistemul tuturor, indiferent de mărimea lotului, este ura: Brătienii urăsc pe liberalii lor, urăsc pe conservatori, urăsc pe democraţi.

Pe cine iubesc? Se iubess numai pe ei. Egoizmul acesta zguduie partidul liberal din temelia sa. Nemulţumirile în partid sunt mai mari de cît s'anunţă şi două evenimente petrecute în urmă: demisia d-lui C. Nacu şi polemica violentă cu d. C. F. Robescu, sunt simptome caracteristice pentru disoluţiunea curîndă.

In partidul liberal va trebui să survie un evenimant decisiv: Brătienii sunt contra unei anumite categorii de liberali şi va trebui să renască sub altă formă, dar mai violent şi mai trainic—Drapelismul de altă dată. Procesul are fiinţă şi la toamnă va trebui să se judece. Va fi procesul contra Brătienismului, care prea a luat vînt.

Cine va învinge, se va vedea. Sigur că vom avea două partide liberale şi că în luptă se vor mai tăia din nasurile Vintililor, cari prea se lungesc.

Limita nu trebuie depăşită

Strînşi în jurul lui, un grup format din acei denumiţi în mod spiritual proprietari de idei, ascultam pe un aşa zis agrarian cum vorbea, fără frază meşteşugită, dar cu atît mai frumoasă şi convingătoare, căci spusa lui era expresiunea sincerităţei:

—„Nici nu ştiţi ce se petrece la ţară, d-voastră care vă entuziasmaţi de braşoavele poporaniştilor. Nimic din ceea ce formează baza liniştei nu mai există astă-zi la ţară. Ţăranul nutreşte iluzii irealizabile şi este nururea nemulţumit; învăţătorul este elementul aţîţărei şi face să treacă pe dinaintea ochilor ţăranului perspective care nici odată nu vor deveni realitate; preotul, spre a fi pe placul stăpînirei de astăzi, este totdauna de partea ţăranului şi contra proprietarului; administraţia crede că menirea ei este să provoace încurcături în loc să menţie liniştea şi ordinea.

Iată ce se petrece la ţară. Adevărată anarhie“.

De sigur că este şi multă exagerare în această spusă. Nici vorbă că, în neputinţă de a pricepe cauza profundă, agrarianul nostru, ca şi mulţi alţii, se opresc la suprafaţă şi caută explicaţie într'un fapt care ar putea cel mult să fie un efect şi nu o cauză. Şi iarăşi este evident că acest om, ca şi mulţi de seama lui, nu pricep mersul fenomenelor care cer, în mod imperios, modificări şi împing la schimbarea stărei de astăzi.

Lucrul aşa este şi el nu poate fi contestat. De cît un lucru: toate au o limită. S'a mers prea departe şi prea mult s'a lăsat frîu liber visionarilor idealişti sau acelora care, în mod conştient, au agitat pentru motive de oportunitatea momentului.

Limita nu trebuie depăşită. Ordinea trebuie restabilită, şi în mentalitatea, inclinată spre anarhie, a ţărănimei noastre, şi în mentalitatea celor însărcinaţi cu dirigiuirea, şi în felul şi forma raporturilor dintre capital şi muncă, dintre proprietari şi ţăran.

Nimenea nu poate admite la infinit principiul că statul are drept să intervie în ori ce raporturi economice şi iarăşi trebue să iasă din mintea multora că sistemului sădirei urei de clasă, că metoda de astăzi a oţîţărei de pofte, imposibile de satisfăcut, mai poate dăinui.

Să fie ştiut că o Romînie compusă din mici proprietari, fără marea proprietate, nu este cu putinţă, după cum iarăşi trebuie să se ştie odată că la ţară, mai mult de cît ori unde, trebuie să domnească acel spirit de supunere către legi şi ordinea de lucruri stabilite.

O acţiune energică se impune, şi cît mai curînd, spre a se împiedica continuarea operei de sădirea anarhismului în mintea populaţiei de la ţară.—Sor.

Trecut şi prezent

De pe tribuna clubului liberal din Iaşi va vorbi astă-zi Simbătă—pentru prima oară ca şef—d. C. Stere.

28 din Iunie 1908 va rămînea ast-fel un moment istoric important în viaţa partidului liberal ieşan, care, prin alegerea de şef a d-lui C. Stere a trecut de la sistemul şefilor de vrîstă, la un sistem opus: la energie—a trecut de la Petre Poni la C. Stere.

Pentru noul ales, momentul nu este mai puţin important. Discursul—lung sau scurt—pe care d. Stere îl va pronunţa în astă seară, nu va fi zis fără emoţie: d. Stere nu este nici orator, dar nici făcut pentru şef de partid nu este. D-nul Stere trece de la miniatură la potret în mărime naturală: din şeful unei şcoale cu oameni puţini la număr, distinşi calitativ—deputatul Iaşului devine capul unui partid politic, cu oameni mulţi, cu ambiţii diverse şi, mai presus de toate, şeful unui partid fără program definit, fără busolă.

Dacă d. Stere va merge după partid—o viaţă nouă se va fi isprăvit repede. Dacă d. Stere va veni cu un program şi va stărui ca el să fie executat—munca lui va fi colosală.

Nimeni nu va invidia situaţia noului şef liberal. Dar noi credem că program va aduce cu el d. Stere şi acest program aşteptăm să-l vedem.

In timpul ultimei opoziţiuni conservatoare legenda, spunea, că în viitorul guvern liberal, d. Stere va fi chemat să ocupe loc de seamă. Realitatea n'a confirmat legenda. D. Stere observă o politică de espactativă şi abea dacă glasul unui muribund, mort, din nefericire, între acestea, abia dacă acel glas l'a îndemnat pe d. Stere să vorbească o singură dată în Cameră.

Asa că lumea politică nu ştie ce vrea d. Stere şi aşteaptă lămuriri de la discursul seu de astă-zi.

Dacă trebue dar să aştepţi să afli ce vrea şi ce va urmări noul şef liberal, un lucru se vede astă-zi deja: fizionomia clubului liberal.

De la Poni la Stere distanţa ie colosală. De la sistemul cu vrîsta: presidendentul să fie cu ceva mai bătrîn de cît vice-presidentul; de la severitatea excesivă a oprirei dispensei de vrîstă—de la toate formulele acestea să treci de-o dată la cel mai tînăr din liberalii de frunte din Iasi—asta ie colosal!

Şi ar fi interesant să cinematografiezi aceste două tablouri: trecutul lui Poni, prezentul lui Stere.

OAMENI ŞI LUCRURI

Amorul orb

„...Inainte vreme se vedea par'că zugrăvit pe faţa tinerelor fete oarbe, doliul fără speranţă, că ele nu trebuie, ca alte tinere fete, să viseze şi să-şi facă planuri de viitor; ele erau excluse, nu trebuiau să cunoască fericirea de mamă, să guste vre-odată tandreţa şi să simtă prin vinele lor fiorii bucuriei de viaţă.—erau ca prizoniere. Acum însă, de cînd cu primele nunti de la „Vatra Luminoasă“ s'a deşteptat printre fete o viaţă cu totul nouă; toate se gîndesc la căsătorie, toate vor să fie fericite şi să aibă copii; scrisorile de dragoste sunt schimbate după alfabetul Braille şi bine păstrate, iubirea a intrat la noi triumfătoare şi luminoasă...“

Am reprodus aceste cîteva rînduri dintr'un articol semnat de Carmen Sylva şi intitulat: «Trebuie să se căsătorească?“ E vorba de orbi, de nenorociţii pe care Regina generoasă i-adăposteşte în „Vatra“ întemeiată pentru dînşii, din zi în zi mai mare, mai populată şi mai populară.

Cum răspunde Carmen Sylva nu mai este nevoie să relevăm, de oarece răspunsul se găseşte în însuşi suggestivele rînduri citate mai sus care pun în acelaşi timp una din cele mai delicate şi mai complexe probleme psihologice: amorul între orbi.

Din punctul de vedere fizic, dragostea presupune deplina posesiune a tuturor simţurilor, iar în primul loc al vederei. Cea dintăiu întîlnire a celor doi viitori tovarăşi de traiu sau cea dintăiu «vedere» este adeseori cea hotărîtoare; atunci are loc scăpărarea de fulger a ochilor ce-şi încrucişează, privirile din întîmplare, fără ca ei să se fi cunoscut vr'odată. In general plăcerea e pur estetică; iubirea o determină sentimentul frumuseţei fizice, pretutindeni se presupune—vederea. Romancierii şi poeţii ne vorbesc, ce-i dreptul, de perechi înamorate numai prin farmecul glasului, ori numai al scrisului, dar aceste sunt cazuri rare, întîmplări bizare.

Cum se petrec lucrurile în lumea orbilor? Iată un teren de studiu pentru psihologi, un cîmp de observaţiuni nespus de interesante, vrednice de geniala intuiţiune a Carmen Sylvei.

La dreptul vorbind, însă, nu e amorul un sentiment *orb* prin excelenţă? El impune doară predomnirea instinctului asupra raţiunei; el exclude meditarea şi seriozitatea prea mare, iar condiţiunea esenţială a fericirii, nu e adeseori orbirea, întunericul, lipsa de judecată a pasiunii?

...Imi vine în minte alegoria dramatică a lui Clémenceau: „Vălul fericirii“ Mandarinul chinez, orb, crede în bunătatea lumei şi în propria lui fericire. Prin o minune el recapătă vederea şi se vede înşelat, trădat, luat în rîs, aşa că-şi blastămă falsa mîntuire.

Dar alegoria cugetătorului vorbeşte numai de *un* orb, pe cînd imaginaţia Carmen Sylvei urmăreşte iubirea în adevăr ideală, cînd amîndoi soţi sunt orbi, cruţaţi de ispite, sinceri pînă la... orbire, în dragostea lor.

Rodion

Proiect de Excursiune

IN ITALIA

In anul 1911 se împlinesc 50 ani de când Roma urba eternă, vechea capitală a poporului Roman, a devenit din nou capitala poporului Italian, a acelui popor care e părintele latinilor de la Dunăre. Cu reîntronarea Romei de capitală s'a închegat moralmente şi Regatul Italian.

Italia, cu ocaziunea împlinirei acestei jumătăţi de veac, organizează un prim jubileu naţional al unităţei Italiene, care va constitui un eveniment istoric de primul ordin—reamintire pentru contimporanii şi moştenire pentru urmasi!!

Marele eveniment se va serbători în întreaga Italie, însă, măreţia serbărilor oficiale, cu caracter naţional, se va desfăşura numai în Turin şi Roma.

In Turin va fi o mare expoziţiune industrială sub raportul: industriei, comerciului, navigaţiunei, agriculturei, ştiinţelor fisice, chimice etc.

In Roma vo fi: Expoziţiuni cu caracter artistic, intelectual, istoric, congrese, expoziţiunea Romei însăşi aşa cum a fost în diferitele epoce, cum e azi şi cum va fi în viitor.

Iată cîteva din serbările ce vor fi în Roma: Se va inaugura o promenadă archeologică—unică în lume—care va lega prin străzi şi grădini: Forum Imperatore, Forum Roman, Coloseul, Palatinul, Fermele Caracala, Circul Maxim, Fermele Titu, Via Apia Antica... Se va inaugura grandiosul monument al Regelui Victor Emanuel—Statue ecuestră înaltă de 12 metri—cu localuri în interiorul monumentului care pot cuprinde până la 50.000 persoane, localuri în care vor fi instalate expoziţiuni.

Se va inaugura un oraş-grădină cu 1.000 căscioare şi vile mici.

Se va inaugura o şosea largă de 100 metri, iar lungă de 20 kilom. între Roma şi mare, iar la capătul şoselei se va inaugura construcţia unui oraş maritim cu port şi stabilimente balneare. Apoi expoziţiuni de Belle-Arte, muzicale, didactice.

La Albano în apropiere de Roma se vor scoate din lacul Nemi corăbiile încărcate cu aur şi pietre preţioase care de 20 secole stau în fundul lacului.

Se va ţine un congres latin al armoniei universale.

La succesul serbărilor şi decorurilor, vor contribui: familia Regală, toţi Principii, cei mai ilustri membri ai aristocraţiei, parlamentului, ştiinţelor artelor. Intreaga Italie va fi în sărbătoare!!

. . . . . .

Solicitată fiind, atît în urma escursiunei ce un mare număr de Romîni am făcut în Italia în 1903, cît şi acum recent, să organizez o escursiune în Italia; de şi îmi dau samă de greua sarcină ce-şi ia acel care organizează şi conduce o escursiune şi cu atît mai mult greutatea pentra o femee; mişcată însă de amabilităţile ce mi s'au manifestat şi încurajată de convingerea cu care mi s'a afirmat că voi putea duce la bun capăt o asemenea escursiune, îmi iau cu încredere sarcina de a organiza o escursiune în Italia.

Bazîndu-mă pe graţiosul concurs al bunilor prieteni ce am în Italia prin diferitele societăţi, prin munca mea pe terenul latinist, pe nemărginita bunătate şi discipilină a compatrioţilor mei escursionişti, nădăjduesc că voi putea face ca escursiunea să reuşească, repeşteptîndu-se şi apropiindu-se vechile sentimente de afinitate şi dragoste dintre cele 2 surori latine.

Personal, mă voi devota reuşitei ştiinţifice şi morale a escursiunei, pentru partea practică, materială.. se va ocupa soţul meu în unire cu un comitet ce se va alege din Bucureşti.

Gîndesc că nici odată n'ar fi mai potrivit pelerinagiul Romînilor la fraţii Italieni ca pe timpul anului lor de serbătoare 1911.

Gîndesc de asemenea că ar fi prea restrînsă escursiunea, dacă s'ar mărgini nu mai la vizitarea Turiuului şi Romei, ci a se vizita cît mai multe localităţi importante şi dacă s'ar conveni chiar reîntoarcerea prin Grecia-Constantinopol-Constanţa.

Călăuzită de aceste vederi, iată cam ce condiţiuni a-şi putea organiza escursiunea.

1). Imi rezerv dreptul că, dacă voi găsi de cuviinţă să pun excursiunea sub preşedinţia de onoare a vre-unui distins personagiu ştiinţific, ce ar fi prezent cu noi la excursiune.

2). Numărul excursioniştilor cred că ar

trebui să fie pînă la 300 pentru a merge o adevărată falangă de la Danubiu la serbările fraţilor lor.

3). Excursioniştii vor fi pe cît posibil dintre oameni selecţi şi de ştiinţă, trebuind să reprezentăm, ştiinţa, arta şi moralitatea; prin urmare fără a se da justificare se vor putea respinge cereri de admitere între excursionişti.

4). Să se ştie de la început că: excursioniştii avînd a participa la diferite serbări, recepţiuni, audienţe... vor trebui de rigoare să aibă: fracul ori costumul naţional, iar doamnele o toaletă de gală şi costumul naţional.

5). Pentru ca excursiunea să se facă în cît mai bune condiţiuni de cunoştinţe subsemnata cum şi dintre excursionişti specialişti vom ţine conferinţe (cu proecţiuni) în Bucureşti, poate şi în provincie, asupra localităţilor ce vom vizita, conferinţi ce se vor colecta formînd călăuzi pentru excursionişti; în Italia totu-şi mi-am asigurat bine-voitorul concurs al unor iluştri archeologi care ne vor da explicaţiuni.

6). Pentru cheltuelile excursiunei gîndesc că, cel mai înlesnicios lucru este ca: cu începere de la 1 Septembrie a. c. şi pînă la 1 Martie anul 1911 (30 luni) să mi se depue lunar cîte o miză egală, pe care voi depozita-o la o casă în Bucureşti pentru fructificare. Miza se va fixa în raport cu timpul şi numărul localităţilor ce se vor vizita şi care se va stabili pînă la 1 August viitor, atunci se vor fixa localităţile de vizitat potrivit dorinţei majorităţei celor ce mă vor înştiinţa că voesc a participa la excursiune şi pînă cînd voi primi mai multe imformaţiuni ce am cerut din Italia. Cei care vor fi împedicaţi de forţă majoră li se vor înapoia sumele depuse.

7). Timpul petrecut în excursiune cred că va trebui să fie pînă la o lună în Martie şi Aprilie.

8). Drumul de urmat cred: plecarea prin Buda-Pesta—Fiume, iar înapoerea prin Grecia—Constantinopol, iar localităţile ce se vor vizita: Abazzia, Venezia, Milano, Torino, Genova, Piza, Florenţa, Siena, Roma cu împrejurimi, Neapole şi Pompei cu împrejurimi, Brindisi, Atena, Constantinopol, Constanţa. Şederea cea mai lungă în Roma.

9). Să se aibă în vedere că excursiunea va trebui să se facă în bune condiţiuni de: transport (C. F. cl. I sau II-a, Vapor cl. I) locaţiune, hrană, recepţiuni... iar nu în condiţiuni meschine.

Acestea sunt pe scurt condiţiunile în care pot orgauiza o excursiune în Italia pentru anul 1911.—Punîndu-le în vederea compatrioţilor mei îi rog, ca, acei care vor dori a participa la această excursiune, să răspundă pe adresa soţului meu Maior Nicolae Ianculescu Calea Şerban Vodă 204 Bucureşti, dîndu-şi părerea lămurit asupra celor coprinse la Art. 2, 3, 5, 6, 7, 8 şi 9 de mai sus.

Pentru informaţiuni şi detalii, nu se va putea stabili corespondenţă de cît după ce se vor primi cel puţin 50 adesiuni, corespondenţa cerînd muncă şi cheltuială.

Corespondenţă nefrancată nu se va primi.

In speranţă de ami servi compatrioţi îi salut.

Eugenia de Reus Ianculescu

EXPOZIŢIA
Şcoalelor profesionale

Datorită unei fericite idei—pentru care se cuvin toate laudele—pornite din partea d-nei Elena Mărzescu, inspectoara şcoalelor profesionale, am putut avea anul acesta, pentru prima oară, o expoziţie de sfirşit de an, la care au luat parte toate şcolile profesionale din ţară. Expoziţia aceasta de lucru manual, care s'a deschis într'un minunat pavilion de la şosea, are o deosebită importanţă care merită să fie relevată. Se ştie,—de şi cu multă durere—că munca românească a fost aproape în totdeauna desconsiderată, dîndu-se întâietatea, de multe ori nemeritată, produselor similare străine. Prin acumularea unui produs a muncei manuale, care să poată fi prins într'o singură privire, se naşte, pe deoparte, imboldul cel mai firesc către o întrecere în progres, iar pe de alta se dă putinţa, prin justa apreciare a produselor expuse să se schimbe convingerile şi gusturile într'o direcţiune cît mai favorabilă manualei romîneşti. Expoziţia de la şosea pare a avea acest scop, care şi-l aduce la îndeplinire nu numai cu destul prisos, dar încă cu rezultate nesperate. In general expoziţia profesionalelor se prezintă cît se poate de bine; nu se găsesc destule cuvinte de laudă, cuvinte, care să închege toată satisfacţia şi toată mîndria romînească, pentru desăvîrşirea artistică sub care se prezint lucrările expuse.

Şi dacă aceasta e o datorie, un tribut de mulţumire şi de laudă cuvenită, care trebue să se aducă profesionalelor din ţară, care au ridicat nivelul artistic al lucrărilor manuale la un grad de perfecţiune, demn de a rivaliza cu multă cinste, lîngă lucrurile importate din centrele mari ale Europei, nu mai puţin ni se impune în chip firesc, de a atinge una din chestiunile importante, care privesc direct interesele de progres ale Iaşului nostru. Intre diferitele secţiuni ale şcoalelor profesionale, „Reuniunea" ocupă la expoziţie locul cel mai de cinste.

Noi, care cunoaştem în destul de bine treapta de progres neîntrecut la care s'a ridicat «Reuniunea», noi, care am fost totdeauna mîndri de acest progres, pentru cinstea şi reputaţia bătrînului nostru oraş, care sintetizează puterea de muncă, de cultură şi de progres a Moldovei întregi, am semnalat cu bucurie ori-ce manifestare de laudă.

Am atins c'o deosebită satisfacţie faptul că Palatul însuşi a bine-voit să facă din „Reuniunea" o favorită furnisoare a a sa.

Nu putem, însă, rămînea indiferenţi la meschinele uneltiri, pe care cei grupaţi în centrul ţărei romîneşti, cată a le pune în serviciul unor patimi pornite, fie din invidie—legitimată doar prin insuficienţa forţei de egalare,—fie din şovinismul cel mai de condemnat, care n'ar trebui sub nici un cuvînt să existe.

Iaşul în totdeauna a fost deconsiderat, căutat, cu orice preţ, să fie redus la micimea cea mai de jos posibilă şi cu cât era mai superior în toate cu atîta lupta de îngenunchiare părea mai aprigă. Şi acum cînd ni se prezintă una din fericitele ocazii să semnalăm un triumf al manualei noastre, iată de ce salutăm c'o nesfîrşită bucurie de suflet, biruinţa neîntrecută a „Reuniunei", la expoziţia generală de la Bucureşti şi o salutăm nu numai că stă cu mult pre sus în convingerea tuturor celor care au apreciat munca şi talentul manifestat în lucrările expuse dar că însăşi ambele noastre Curţi, atît cea Regală, cît şi cea Princiară, au dat tonul acestei înalte satisfacţii.

Produsele „Reuniunei" au minunat pe vizitatorii expoziţiei şi au putut avea fericitul prilej de a fi şi mai mult apreciate, cu cît, expoziţia prezentîndu-se cît se poate de bine, era în măsură a se face distincţia de la o treaptă de perfecţiune la alta.

S'a zis, cu drept cuvînt, că progresul se vădeşte acolo unde perfecţiunile rivalizează. In aceasta stă meritul şi cinstea cea mai mare a „Reuniunei"; a rivalizat cu demnitate între produse de o perfecţiune şi o tehnică artistică deosebită.

După cum s'a vorbit la timp se ştie că atît Curtea noastră Regală cît şi cea Princiară, în audienţele acordate d-nei M. Wisznewski, profesoară la secţiunea Croitoriei gr. II de la „Reuniunea", a binevoit să facă nişte comande anume pentru expoziţie şi despre care s'au spus cele meritate, elogii, cu prilejul unei sumare expuneri a lucrărilor, înainte de a fi expediate la Bucureşti.

Ei bine, acum cînd confecţiunile au fost remise la Palat, aflăm că ele au avut un succes strălucit, atrăgînd în chip maritat laudele şi admiraţia atît a Reginei cît şi a Principesei.

Reputarea acestui succes deosebit e pentru „Reuniunea" titlul cel mai înalt de glorie, iar pentru Iaşul nostru biruinţa meritului.

Un amănunt preţios, care pune într'o lumină şi mai vie neţărmuita încredere ce o are suverana noastră în perfecţiunea progresului şcoalei Reuniunea, e şi faptul acesta: se ştie că M. S. Regina a înfiinţat în Bucureşti un *Segenhaus*, care poartă numele de S-ta Elisbeta, unde se primesc, sub anumite condiţiuni, doamnele de familie nobilă, care au ramas ruinate materialiceşte. In dorinţa vie de a se crea acestor prigonite de soartă o viaţă mai în conformitate cu rangul avut, M. S. Regina a exprimat către d-na Wisznewski dorinţa de a se face un model de rochie, care să fie uniformă pentru această instituţie şi care să se adopte. Cu acest prilej M. S. Regina a lăsat d-nei Wisznewski absoluta latitudine în ceea ce priveşte noua creaţiune. Aflăm că această creaţiune a avut un deosebit succes, atrăgînd cele mai desăvîrşite laude din partea suveranei.

D-na M. Wisznewski, prin ultimele lucrări nu numai că a făcut să se întărească convingerea cum că e un element de multă valoare, dar a dat dovadă că şi Romînca prin muncă şi talent, poate atinge culmile cele mai neaşteptate, pe nenumăratele trepte a perfecţiunei de artă.

D-na M. Visznewski, care a fost aşa de bine secondată de talentata ajutoară de maestră, d-ra P. Teodoreanu, prin atingerea unui asemenea real progres de neîntrecută artă, face cinste „Reuniunei" şi manualei romîneşti.

Să nu uităm marea însemnătate ce prezintă pentru şcoale aceasta, d-na Elena Mîrzescu, care a ştiut să facă aşa de bune achiziţii în corpul profesoral şi care a rîdicat şcoala la acest nivel de demnitate şi renume. D-na M. Stamate ca bună şi neîntrecută directoară a complectat opera de propăşire prin o pricepută şi destoinică diriguire.

Biruinţa „Reuniunei", la Bucureşti, e biruinţa Iaşului, care datoreşte tribut de recunoştinţă institutiilor, care-i afirmă reputaţia şi-i înalţă demnitatea la un nivel de-o superioritate netăgăduită. *Sam.*

Cumparaţi Bilete pentru Loteria Clasa I 4 a Regatului Romîn

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plata cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 12,- O jumatate loz Lei 6 - Un sfert de loz Lei 3 Una optime lei 1-50

Litere-Ştiinţe-Arte

O serbătoare uitată. Mîni—ziua sfinţilor Petru şi Pavel—multă lume îşi va aduce aminte de ce era altă dată această zi festivă şi ce nu mai este astă-zi.

Cea din urmă serbătoare a lunei Iunie era ziua destinată premiilor şcolare şi nici o altă zi nu întrunia atîta mişcare, atîta entuziasm, atîta emoţiune ca acea unică zi,—a sfinţilor Petru şi Pavel.

In viaţa şcolilor, primare şi secundare, a pătruns acum un curent nou e o altă atmosferă în jurul concepţiilor despre merit şi demerit, despre recompense şi distincţiuni; toate aceste au dus la dispariţia premiilor aşa cum ele să dădeau altă dată, cu solemnitatea impozantă a zilelor mari, a datelor istorice, a evenimentelor memorabile. In amintirea noastră, a multora! au rămas neşterse impresiilor unor atari festivităţi din vremea cînd data premiilor, întrunia toate şcolile subt un acelaşi acoperămînt,—la teatrul naţional unde în sunetul muzicilor militare se acordau fie-cărui elev harnic şi merituos cărţile şi cununa, aplauzele şi imnul.

Da, era o serbătoare mare ziua sfinţilor Petru şi Pavel, care însă a dispărut, ca multe altele, jertfită pe altarul progresului. Nimic nu se face fără sacrificii şi noile generaţii în schimbul renunţării la premii? vor avea poate alte avantagii, afară dacă lipsa pentru existenţă, din ce în ce mai grea, nu le va nimici şi pe acestea pe altarul progresului.

*

A apărut „Revista din Iaşi", No. 6, cu următorul cuprins:

Prof. Dr. G. Bogdan.—Hrana raţională.

Prof. Dr. I. Petrovici.—Judecăţile singulare.

Ilie Bărbulescu.—Cuvintele slave nu sunt originale în l. romînă (2).

Prof. Dr. A. S.—Armata sîrbească şi muntenegreană.

Ilie Bărbulescu.—O carte bulgară despre Dobrogea.

Prof. dr. N. G. Dossios.—Albania, Albanezii şi limba lor (3).

I. B.—Noui curente pentru biserică în Serbia.

N. Zaharia.—Studii psihologice: Entuziasmul (4).

V. Petuhov.—Congresul slav de la Petersburg.

I. B.—Universitatea din Sofia. (2).

A. S., M. P. şi I. B.—Note şi observări.

I. B.—Document de la Ştefan cel Mare al Moldovei (a. 1847).

Ilie Bărbulescu.—Iaşul cultural: Cronica intelectuală.—Cronica artistică.—Cronica teatrală şi muzicală.=Cronica politică.

*

Am anunţat că d-ra Margareta Cobălcescu, absolventă a Conservatorului nostru, a obţinut premiul Mendelssohn din Leipzig, distincţiune care face onoare compatrioatei noastre.

Astăzi suntem în măsură de a face cunoscut celor ce se interesează de talentele noastre, că d-ra Cobălcescu, a trecut în ziua de 20 Mai st. n. cu un strălucit succes examenul de absolvire la clasa de piano. D-sa a cîntat cu multă competenţă şi sigurantă Concetul Mi bemol major de Masseet, cu acomp. de orchestră, în faţa profesorilor şi a unei săli arhi-pline care nu i-a menajat de loc aplauze entuziaste şi bine-meritate.

Informaţii

● Suveranii vor pleca în străinătate între 10 şi 15 August.

● Localul unde se află instalată „Casa Bisericilor", proprietatea Creditului urban, va fi cumpărat de minister ca local propriu pentru Conservatorul de muzică din Bucureşti.

● In zilele de 12, 13 şi 14 Iulie a. c., vor avea loc manevrele de garnizoană între trupele din Iaşi şi cele din Vaslui.

Luptele vor avea loc în dreptul staţiei Scînteia.

Director al acestor lupte va fi d. colonel Al. Musteaţă, comandant de brigadă.

● In urma achitărei de juraţi, a doctorului Petelentz şi a moaşei Constantinescu, consiliul sanitar superior a fost convocat spre a se ocupa de măsurile ce ar fi de luat contra doctorilor şi moaşelor de teapa celor achitaţi alaltăieri.

● D. Vintilă Brăteanu va demisiona din consiliul de administraţie al Creditului rural.

● M. S. Regele a iscălit ieri numirele în corpul jandarmeriei rurale.

In ce priveşte Iaşul, comandant a rămas d. căpitan Corjescu. D. căpitan I. Popovici, despre care era vorba să fie numit la Iaşi, a fost numit la Bacău.

● Au fost declaraţi absolvenţi ai şcoalei militare de artilerie şi geniu şi vor fi înaintaţi la gradul de sub-locotenenţi pe ziua de 1 Iulie a. c., următorii elevi, în ordinea clasificaţiei:

Enescu Emilian, Georgescu Vintilă, Paşcanu Aristide, Alexandrescu Alex, Criscăneanu Simion, Năsturaş Vasile, Conatu Gh., Drăghici N., Stoenescu Anghel, Păiş Alexandru, Mitrea V., Oancea D., Constantin Ion, Schifeleers Aurel, Vrăjitoru D., Dumitrescu St., Dăscălescu N., Dobrotescu C., Bora Gh., Ene Constantin, Popescu Aurel, Petrescu Constantin, Leoveanu Emanoil, Tonea Ion, Constantinescu Haralambie, Pîrvulescu Ovid, Măicănescu Gh., Stoenescu Corneliu, Gheorghiu Gr., Bellea Const., Apostolescu Const., Grigoriu Ion, Constandache Eugeniu, Costescu St., Smîrdu Aurel, Romanescu N., Feraru Rafael, Petrescu Ion, Dumitrescu Aurel, Drăgulinescu Paul, şi Mihăilescu Gh.

● Camera de comerţ locală a ales o comisiune compusă din d-ni. I. N. Motaş, I. Săndulachi şi I. C. Fleaşcă, care să constate contravenţiile la legea pentru fabricarea luminărilor de ceară.

● Mîine,—serbatoarea sf.-ţilor Petru şi Pavel,—se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Bărboi, de către S. Sa Economul Const. Ştiubeiu, asistat de mai mulţi preoţi.

Tot mîine se va oficia hramul bisericei Moara de Vînt, unde odinioară era cimitirul spitalului Sf. Spiridon.

✱ Am anunţat eri excursiunea de stat major a ofiţerilor superiori din corpul 4 de armată.

Ofiţerii vor fi Luni la Roman, de unde se va executa o tema tactică, începînd de la Roman şi terminîndu-se la Peatra.

Durata acestui exerciţiu va fi de 4 zile.

● Perfecţionarea crescîndă a artei cinematografice se poate uşor constata din ultimele programe ale Teatrului Pathé Freres din Grădina Cuza Vodă. Sujetele cuprinse în noul program din astă seară, sunt toate reuşite, superior inteligent compuse şi vederile de pe natură sunt luate din cele mai fermecătoare colţuri ale pămîntului.

E o dramă modernă „Sub piatră" care se desvoltă în toate amănunţimele, se succed apoi: Nu se uită bine facerea, fata comedianului, Armata spaniolă, cîştigătorul marelui lot, prietena de şcoală, Albumurile fermecate, Răpirea lui Oscar şi un mare număr de alte sujete, toate interesante, toate superior reuşite.

● In urma intervenirei ministerului instrucţiunei publice, la Mănăstirea Varatec s'a instalat o prisacă cu 20 de stupi model nou.

● Un grup de studenţi din localitate şi-au propus să facă o escursiune în Italia.

Pentru preîntîmpinarea cheltuelelor se organizează o serbere populară în grădina Copou, pentru Luni 30 Iunie a. c.

● D. colonel Alexandru Musteaţă a trecut în inspecţie eri şi astăzi regimentul 7 roşiori din localitate.

DIVERSE

— Duminecă, 29 c., se va celebra în comuna Filioara (Varatec) căsătoria domnişoarei Elena Paladi, învăţătoare, fiica concetăţeanului şi prietinului nostru căpitan C. Palade, cu d. G. Gavrilescu, profesor al liceului din Bacău.

Felicitări cordiale.

— Eri s'a făcut la cimitirul «Eternitatea» înmormîntarea regretatului Dumitru Poenariu, fost portărel.

— La institutul antirabic au fost internaţi eri: Th. Ciobanu din Dorohoiu, muşcat de piciorul drept de un cîine turbat şi copila ortansa de 6 ani, muşcată de piciorul stîng.

Divorsul prin învoială

IV

Sunt căsnicii în care bărbatul are o idee aşa de înaltă de femee şi despre care a avut visuri aşa de dulci, în cît nu voeşte a o cîştiga de cît prin sufletul său şi caută a nu-i oferi de cît tot ce e mai bun în el. Dar se întîmplă că femeea e interesată şi nu mai voeşte de cît un bărbat amoros. Şi cu toate că-l înţelege, ea nu pricepe elocinţa tăcerei şi-şi rîde de multe ori de el. Alţii se depărtează unul de altul, din ziua cînd au simţit sufletele separate de corpuri sau corpurile separate de suflete, sau cînd unul s'a simţit doborît de superioritatea intelectuală sau fizica a celuilalt sau cînd unul a observat că nu poate vorbi cu inima deschisă fără a jigni pe celalalt. Şi cu toate acestea inima nu împedică să domnească pacea, simpatia şi stima dintre 2 soţi. Acestea-s numai unele categorii de nenorociri conjugale fără a vorbi de mizeriile excepţionale. Nu s'a zis nimic despre alcoolism, bătae.. acestea sunt plauzibile şi pentru apărătorii monogamiei. Cît priveşte cuceririle morale, după ei, se pot suferi. Ei nu înţeleg că o unire poate fi fericită pînă în ziua cînd unul din soţi a desvăluit sufletul celuilalt în toată meschinăria. Nora de Ibsen e un bun exemplu.

Lumea se revoltă de lipsa de energiei a epocii numai în momentul cînd se rupe căsătoria, momentul divorsului. Puterea de a privi suferinţa altuia nu cunoaşte margini. Chiar acei cari găsiau nepotriviţi pe doi soţi, uită această părere de îndată ce intervine un „al treilea". Ei nici nu bănuesc, se pare, că între 2 soţi cu adevărat uniţi, nu-i loc pentru un altul. Natura are groază de vid şi nicăeri nu-i mai funest acesta de cît între doi soţi. Nu se poate lua locul altuia dintr'un suflet. Se ia numai locul pe care altul nu-l ocupă sau pe care nu l'a ştiut păstra.

Literatura a avut o parte indirectă la absenţa scrupulelor unor oameni în chestiile de sentiment dînd naştere perturbărilor din unele medii. Naturile slabe sunt foarte accesibile schimbărilor de sentiment îndată ce li sunt în joc imaginaţia sau vanitatea lor. Şi nu-i vorba de puterea simţurilor aici. Aceasta însamnă o sărăcie de sufiet, un spirit care nu cunoaşte amorul.

Nici un suflet nobil nu va voi să reţie pe un alt suflet cu sila, în afară de cazul cînd divorsul ar fi pierderea sigură a celuilalt. Numai spiritele înguste sau inimile mici uzează de dreptul de a refuza divorsul.

Divorsul e lucru grav. Un om cu o conştiinţă delicată va fi mai legat prin legăturile unei uniri libere de cît prin legăturile legii. Am concepe natura umană prea simplistă şi elastică, dacă am crede că prin libertatea divorsului, s'ar înmulţi la nesfîrşit aventurile conjugale. Viaţa şi nu legea se va însărcina cu hotărîrea, limitelor variaţiei de sentiment.

E greşită părerea că obiceiurile conjugale sunt foarte prielnice copiilor chiar şi cînd soţii nu se înţeleg său nu se mai iubesc! Cel mai bun lucru ar fi renunţarea la viaţa comună chiar pentru binele copiilor. Ar trebui două fiinţe excepţionale ca să poată duce la bun sfîrşit educaţia copiilor şi în cazul nefericit. Numai soţii singuri ştiu cît micşurează valoarea lor personală o unire nenorocită şi numai ei ştiu cît îi costă menţinerea acestui fel de legături. Nici religia, nici legea, nici societatea şi nici familia nu pot ajuta amestecîndu-se.

Se înţelege căsătoria la început are nevoe de multe concesii reciproce şi problema complexă a asimilării pentru tinerii soţi nu-i tocmai uşoară.

Prima maternitate e însoţită dese ori de anomalii psihologice care dau loc gîndului prematur că unul din soţi nu-i făcut pentru celalalt.

Adversarii divorsului gîndesc că ruptura în acest timp ar fi puţin fundată. Dar cu împiedecarea divorsului s'ar sfărăma cei mai buni sorţi de fericire. Căci siguranţa drepturilor ar lăsa pe cei doi soţi fără nici o atenţie şi nici unul din ei nu şi ar mai da ostenaală să cîştige pe celalalt. (Va urma).

IMPORTANT

Bereria Bragadiru

Are onoarea a incunoştiinţa pe Onor public că a luat dispoziţiunea ca atât în timpul **dejunului** cât şi a **mesei** să cânte orchestra excelentului violonist **Dumitriu.** Pe lângă mâncările alese va fi dar şi o distracţie foarte plăcută.

Ultime informaţii

● D. P. Poni, fostul president al clubului liberal local, a sosit astăzi în Iaşi. A fost întimpinat la gară de d. C. Stere, noul president.

Se crede că d. Poni, în vedere că este slujbaş al statului fără să facă vre-o treabă, va lua parte la şedinţa de astăzi, a comitetului executiv, în care d. Stere se va prezenta pentru prima oară ca prezident.

In cercuri liberale bine informate se afirmă că d. N. Gane nu va lua parte la şedinţă, nici d. Climescu, celalt vice-preşedinte, care ar fi plecat din Iaşi, în acest scop.

Nu vor lua parte iarăşi, d-nii: Pandele Zamfirescu, căpitan Costandache şi doctor Iuliano.

Comitetul va avea să se pronunţe asupra demisiei colective a celor opt liberali, care va fi respinsă.

Dar demisionaţii îşi vor reînoi cererea.

● După cum am anunţat, eri a avut loc o consfătuire la prefectura de judeţ cu cîţi-va din candidaţii reuşiţi la examenul de inspectori comunali, în vederea noilor numiri, la care consfătuire a luat parte şi d. C, Stere.

In urma înţălegerei luate au fost recomandaţi pentru cele 6 locuri de inspectori comunali în judeţul nostru d-nii: N. Maxim, C. Disem, căpit. Dimitriu, Simionescu, Gh. Petrea Gh. şi Popovici C.

● Am anunţat eri că d. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, va pleca în concediu de 40 de zile.

D-sa va fi suplinit de d. general Pavlov, comandantul diviziei Roman.

● Ploaia care a căzut eri după amiazi a fost torenţială prin unele părţi din judeţul nostru şi întovărăşită de manifestaţiuni şi descărcări electrice.

La Tg.-Frumos, trăsnetul a căzut asupra unui bordeiu din apropiere de gară, lovind pe fata Fany Riznic şi pe Teodor Boghen. Mama Faney, care se afla în acelaşi loc a scapat neatinsă.

Copila în agonie a fost transportată şi internată la spital. De asemeni şi T. Boghen, care e mai uşor rănit.

La Cucuteni a căzut şi grindină, care a cauzat mari stricăciuni.

Azi dimineaţă a plouat din nou în tot judeţul.

● D. C. Hamangiu, procuror la Curtea de Apel şi profesor suplinitor la facultatea de drept, a fost delegat de a pronunţa discursul de deschiderea noului an judiciar.

Subiectul ales de d-sa este: „Voltaire şi Dostoyewski ca criminalişti".

● Mîine se isprăveşte examinarea orală a elevilor de la şcoala normală „Vasile Lupu". Proba de practică pedagogică începe Luni, 30 Iunie, şi va dura trei zile, după care se va da clasificarea generală.

● Din cauza întîrzierei cu examenul oral de capacitate, cari se va sfîrşi abia Mercuri 2 Iulie, excursiunea ce se proectase a se face de profesorii şcoalei normale „Vasile Lupu" cu elevi absolvenţi din clasa a VI-a, la Ruginoasa, Heleşteni, şi împrejurimi nu va mai avea loc.

● Printre sub-comisari din localitate în afară de schimbările pe cari le-am anunţat eri, vor mai avea loc încă cinci schimbări.

Se dă ca sigură numirea în locurile vacante a d-lor I. Agageanu, D. Popovici, P. Barinschi şi Botez, agenţi speciali la siguranţă.

● Concursul pentru ocuparea celor trei catedre noui ce se înfiinţează la şcoala de Belle-Arte din localitate, s'a amînat pentru luna Septembrie.

● D. Constantin Climescu a fost proclamat membru de onoare a societăţii «Moldova».

● Podgorenii din Piatra, ne trimet spre publicare următoarea moţiune, ce-au votat-o în întrunirea lor de la 22 c.

Subsemnaţii podgoreni ai judeţului Putna, întruniţi astăzi, prin iniţiativa Biroului Societăţii Podgorenilor „Centrala" din Odobeşti, spre a ne constătui asupra situaţiunei creiată nouă de „legea Monopolului Circiumelor" şi mai cu seamă de modul cum se aplică, şi care a avut de efect imediat stagnarea cu desăvârşire a comerţului vinurilor; iar ca consecinţă sigură, va fi ruina noastră.

Noi, care am suferit desastrul distrugerei viilor noastre de filoxeră, şi am făcut marele sacrificiu al reconstituirei lor, cheltuind poate—unii din noi, ultimul ban—avere a copiilor noştri, iar alţii, mai şi împrumutîndu-ne, pentru ca să ajungem să ne desăvîrşim opera.

Noi, care am dat statului cele mai mari imposite ce se poate închipui, prin comparaţie cu or care altă ramură de producţiune a ţării—ajungînd să plătim pînă la 700 sau 800 lei, tacse, la un hectar de vie.

Noi, care prin deosebire de toţi ceilalţi contribuabili din ţară, plătim „înainte" toate dările noastre către stat, judeţ şi comună, pentru că altfel nu putem vinde vinurile noastre, perceptorii refuzînd a ne încasa tacsa fondului comunal şi a elibera bilete de liberă circulaţie.

Declarăm, că nu mai putem suferi această stare de lucruri şi rugăm şi însărcinăm comitetul executiv al Societăţii Podgorenilor „Centrala" din Odobeşti, de a mijloci pe lîngă onor. guvern în sensul de a se suspenda „Legea Monopolului Circiumelor" pînă la sesiunea viitoare a corpurilor legiuitoare, cînd i se vor face modificările cuvenite.

Mai autorizăm pe zisul comitet, a face or ce demersuri va crede cu cale—spre izbăvirea de starea grozavă în care am căzut, şi care ameninţă a lua proporţiuni din ce în ce mai mari.

(Urmează iscăliturile tuturor viticultorilor cari au luat parte la întrunire).

● Sesiunea curţei cu juri din Botoşani, presidată de d. consilier Porfiriu, a fost închisă ieri.

● D. Dim. Sofian, presidentul curţei de Apel, s'a întors astă-zi din concediu.

D. prim-procuror M. Ghinea Ionescu pleacă astă seară la Govora unde va sta timp de o lună.

● Sf. Sa, preotul Cheorghe Şerban, de la biserica Golia, care a fost numit protoereul judeţului Iaşi, s-a prezentat astăzi la noul seu post.

● Eri au fost proclamaţi licenţiaţi în drept următorii absolvenţi ai facultăţii juridice din Iaşi:

Manciu G. Constantin, Mircea Paul, Luca Misir, Gheorghe Pavelescu, Gh. Pădure, Popovici I. C., Osvald Racovitză, M. Şcharf, M. Georgean, P. G. Şerban, C. C. Simionescu, I. Strat, C. Stroian, Teodorescu V. N., Constantinescu H. M., Octavian Vasiliu, T. M. Bonciu, V. Cristofor, Şerban G. A., Corciova M., Coroi C. A., Condopol M., Eugeniu Denise, A. Dumitrescu, Dorin T. G., Emil Emandy, Gheorghiade C. N, Golăescu A. Candid, R. Ionaşcu, Luur Gheorghe şi Lăzărescu D. E.

● D. C. Popescu, controlor al băncilor populare, inspectează de cîte-va zile băncile populare din judeţul nostru.

Mîne d-sa se va duce la Poeni.

● Cursurile de arpentaj ce urmau să se înceapă la 1 Iulie, la şcoala normală „Vasile Lupu", s'au amînat pentru 1 August.

La aceste cursuri vor urma următorii învăţători din judeţul nostru:

Dimitrie Voinea din Bîrnova, Alex. Nitză—Costuleni, Mircea I.—Bogdăneşti, G. Ţugulea preot—Costuleni, C. Obreja—Iacobeni, I. Dodon—Păuşeşti, V. Sebastian—Roşcani, G. Ulmanu—Forăşti, Ion Stavilă—Bulbucani, Const. Popa—Cogeasca-veche, Ion Ţiţu—Glăvăneşti, Gh. Carp—Tabără, Mihai Mardare—Hodura, Ion Corlat Roşcani.

● Fostul nostru prim-redactor, d. dr. Duscian, a trecut cu mare succes examenul de echivalenţă de doctor în medicină.

● Comisiunea instituită pentru trecerea examenului de abilitare ca docenţi a d-lor Aurel Zeuleanu şi Eugèniu Melik, a hotărît în şedinţa de eri, ca ambii candidaţi să-şi treacă colloquium-ul în cursul lunei Octombrie a viitorului an şcolar.

● Toţi inspectorii comunali din judeţul nostru şi ceicari vor fi numiţi în posturile din nou înfiinţate, vor fi convocaţi Marţi la prefectura de judeţ, pentru ca să li se comunice diferite lămuriri asupra aplicărei nouei legi de reorganizare comunală.

● Următorii învăţători din judeţul nostru s'au înscris la concursul pentru controlori de bănci populare: Ioan Neculau din Ţuţora, Vasile Mihailescu din Poeni, Dimitrie Roată din Ciurea, Dimitrie Munteanu din Hermeziu şi Gh. I. Gheorghiescu din Erbiceni.

● Din Bucureşti corespondentul nostru ne comunică, că nu se ţine de loc seamă de clasificaţia reuşiţilor la concursul pentru administratorii de plăşi. Cei cari s'au distins mai mult, sunt trimişi în micele comuni şi cei mai slabi sunt numiţi în comuni importante.

● Comitetul societăţei funcţionarilor comerciali din localitate a convocat pe toţi funcţionarii la o mare întrunire pentru mîine Duminică 29 Iunie a. c., la orele 9 dimineaţa, în sala societăţei din strada Golia, pentru a protesta în potriva nerespectării repausului duminical şi în potriva negustorilor care ţin prăvăliile deschise după 9 seara şi pentru a lua cunoştinţă de mişcarea funcţionarilor comerciali din străinătate şi din ţară.

○ Consiliul de disciplină al baroului din Iaşi este convocat pentru mîne duminecă, ora zece dimineaţă, spre a rezolvi ultimele chestiuni la ordinea zilei.

× ***Pe timpul verei administraţia* Opiniei *primeşte abonamente lunare: în ţară, 2 lei; în streinătate 3 lei.***

● **Consiliul de rezboiu.** — Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată, presidat de d. colonel Gr. Popescu, comandant de brigadă, a judecat şi astă-zi cîte-va procese.

Intre acestea au fost următoarele: C. Bitoleanu şi I. Ciocanariu, soldaţi în regimentul 3 roşiori, daţi judecăţei pentru că s'au vîndut caii inainte de termen. Consiliul i-a achitat. Ei au fost aparaţi de d. locot. Adam.

Şaramet I., caporal din reg. 7 roşiori, dat judecăţei pentru lovirea inferiorului. Nefiind depline dovezi, numitul caporal a fost achitat.

Consiliul a început apoi judecarea procesului privitor pe soldaţii I. Zupa şi Pantazi, foşti ordonanţe la d. maior dr. Văleanu, pentru furt şi desertare.

Aceştia doui pe cînd erau ordonanţe la d. maior Văleanu, i-au furat acestuia mai multe lucruri şi haine, iar apoi au fugit, ducîndu-se la Vaslui. Odată prinşi ei au mărturisit faptul; în sarcina lor însă s'au mai constatat şi alte furturi. In adevăr, tot în timpul cînd erau ordonanţe la d. maior Văleenu, aceştia se introduceau prin prăvălii şi sub pretext că făceau cumpărături furau mărfuri şi obiecte.

Altă-dată, unul din ei, Zupa, a furat un portofel cu bani a unei modiste care venise la d. Văleanu.

De cîte ori se ducea în tîrg să cumpere, chiar obiecte mici, ordonanţa Zupa lua şi un paner, ca să poată mai uşor înlesni furtul.

Au fost ascultaţi mai mulţi martori, intre care d. maior dr. Văleanu, care s'a constituit parte civilă, d-na Derigault etc.

La ora 12 şi jumătate s'a suspendat şedinţa, p ntru a se continua după amiază la orele 2 şi jumătate.

● Pe moşia Boroşoaia a isbucnit eri un incendiu, distrugînd o gireadă de paie de grîu vechiu, proprietatea d-lui Barbu Ştirbey.

Se crede că focul a fost pus. Gireada de paie era asigurată la „Naţionala".

● Delegaţia mixtă pentru delimitarea Prutului, care a lucrat cîteva zile la Ţuţora şi Măcăreşti, a plecat ieri să lucreze în judeţul Fălciu.

● Intre cei recomandaţi ca administratori de plăşi în judeţul Iaşi figura şi d. Simionescu. Acum acesta a fost scos şi s'a recomandat pe d. C. Vasiliu.

● Se ştie că în procesul d'intre casa şcoalelor cu d. G. Nanu şi d-ra Florica Muzicescu, pentru anularea testamentului lui Başotă, curtea secţia II a dat cîştig de cauză reclamanţilor.

Alaltăieri casa şcoalelor a făcut recurs contra decisiei Curţei.

Va face recurs şi contra decisiei privitoare la anularea testamentului colonelului Roznovanu.

● D. procuror de curte Th. Stoenescu va pleca în August la Carlsbad; d. procuror C. Hamangiu va petrece luna Iulie la Sinaia.

● Am anunţat zilele trecute că d. G. Kernbach, plictisit de isprăvile d-lui C. Moţet, directorul prefecturei, a hotărît să-l schimbe pe acesta cu inspectorul Zossin.

D. Kernbach n'a reuşit, însă, să facă nimic, de oarece d. Stere a intervenit ca d. Moţet să nu fie urnit din loc.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 28 Iunie

Directorul Casei rurale

Bucureşti.—In consiliul de miniştri de ieri s'a convenit la numirea d.lui inginer Al. Cotescu, din direcţia generală a C. F., ca director al Casei rurale.

Duel

Bucureşti.—D. Mişu Marghiloman, provocat la duel de d. Negroponte, a sosit astăzi în Bucureşti şi şi-a constituit martori pe d-nii C. Mitilineu şi Mişu Cantacuzin.

Se crede că o eşire pe teren va fi evitată.

O solemnitate

Bucureşti.—In presenţa ministrului Haret şi a personalului superior al ministerului instrucţiei, s'a pus piatra fundamentală la noua clădire a Casei şcoalelor şi Bisericelor.

Imobilul se clădeşte în strada Lueger, foastă a Fîntînei.

Noii prefecţi

Bucureşti.—Domnii I. Atanasiu, Simionescu, Manolescu şi Al. Grusssi, cuprinşi în ultima mişcare prefectorială, au depus legiuitul jurămînt.

Numiri de comandanţi de jandarmi

Bucureşti.—Au fost numiţi pe ziua de 1 Iulie, comandanţi de jandarmi rurali: d. G. Corjescu, la Iaşi; d. căpitan I. Popovici, din batalionul IV vînători, la Bacău; locotenent Stavrat, din artilerie, la Botoşani; căpitan G. Crivăţ, din R.-Sărat, la Dorohoi, în locul d-lui căpitan Calcăntraur, trecut la marină; d. căpitan Petru Gîrdescu, la Tutova; căpitan C. Vasiliu, Tecuciu; căpitan Stefănescu, Roman; locotenent Doroflac Petre, Vaslui.

Anglia şi Macedonia

Colonia.—„Gazeta de colonia" affă din Berlin că Anglia a spus puterilor propunerile sale privitoare la reformelor macedonene dintre care în urma acordului fixat cu Rusia se propune: pentru Macedonia trebuie să se formeze o coloană volantă de 10—12000 oameni, care să fie pusă la dispoziţia lui Hilmi Paşa pentru suprimarea eficace a bandelor. Comandantul ei să fie un ofiţer turc numit de Sultan sau după propunerea lui Hilmi,

Se crede că în curînd vor urma propunerilor ruse şi se vor ocupa precum se crede de reformele în materie de finanţe şi de justiţie.

Contra trupelor turceşti

Constantinopol. — Ambasada persană de aci a primit o depeşă care spune că trupele turceşti nu au evacuat teritoriile persane ocupate.

Ambasada va remite deci Porţei o notă în această privinţă.

Congresul Slavilor

Viena.— Deschiderea congresului slavilor va avea loc la Praga Luni.

Congresul va fi deschis de ministrul Kramer şi va discuta chestia creierei unei bănci slave, organizarea jurnalismuiui slav, organizarea librăriilor, organizarea de călătorii în ţările slave, expoziţia panslavistă din 1911 din Moscova.

Congresul va urmări în principiu numai scopuri de civilizaţie şi pacifice excluzînd toate chestiile politice.

Comandant extra-ordinar

Constantinopol.—Mareşalul Osman Paşa a fost numit comandant extra-ordinar al vilaietului Monastir.

Sultanul a conferit lui Osman Paşa marele cordon al ordinului Medjidie în briliante.

Snspendarea serviciului

Fiume.—In urma grevei generale a echipagiilor vapoarelor ungaro-croate, serviciul a încetat pe toate liniile.

Vizita unor ofiţeri ruşi

Constantinopol.—Un colonel şi 2 căpitani ruşi se află acum pe teritoriul corpului 4 de armată din Erzindjan. Autorităţile turceşti avansează în onoarea lor revista de trupe.

Se pare că aceasta este cu consimţimîntul Turciei Misiunea acelor ofiţeri ar fi analoga cu misiunea colonelului Lachow din 1904, pentru a constata că ştirile despre pregătirile militare ale Turciei sunt lipsite de temei.

Cutremure de pămînt

Viena.—Noaptea trecută s'au simţit repetate cutremure în cîte-va regiuni ale Austriei de răsărit şi de sud, precum şi în Italia de nord-vest şi în sudul Elveţiei.

Pagube nu sunt.

Asasinarea unui general

Constantinopol. — După o depeşă consulară Schemsi Paşa a fost ucis de către trei ofiţeri. Se svoneşte că doi ofiţeri din garnizoana Monastir au fugit.

Ştirea că trupele refuză de a merge în urmărirea fugiţilor nu se confirmă.

Intoxicaţi cu lapte

Alençon. — Vre-o 60 de persoane în apropiere de Dompront au căzut bolnave din cauză că au băut lapte stricat.

Sunt 7 decese.

De vînzare

UN CAZAN DE ABURI 92 metri p. supr. încălzită, sistem "Cornvall„ în stare foarte bună. Se poate vedea în funcţionare.

A se adresa la **Fraţii Klepper** Iaşi

Dr. Max Schwamm

— VIENA —

IX. Elisabethpromenade 35

Telefon 12304

Consult. în limba romînă cu cele brităţile medicale

La marele Magazin de Manufactură

Kahane & Bris

fost **S. SCHILLER**

Str. Ştefan cel mare No. 4

lângă magazinul „Cocoşul de Aur"

Se găsesc ultimele noutăţi ale sezonului precum: *Mătăsuri fine, tafestas garantat, soie-ecru, lânuri de rochii şi bluze, pânză de olandă*, dublă şi simplă lăţime, *şifonuri, atlasuri, cuverture, covoare, perdele, napage, veştminte bisericeşti, muşamale*, etc.

Vindem cu preţuri foarte convenabile

Rugăm publicul să ne viziteze pentru a se convinge

Kahane & Bris

LUCRATOARE

găsesc ocupaţie sigură la

FABRICA DE CORSETE

IANOVICI & WECHSLER

— *Iaşi Str. Lăpuşneanu 37, Iaşi* —

Dr. D. FRUHLING

fost intern de Spital

Stabilit în strada Lozonschi 8

Consult. 9—11 a. m. şi 2—5 p. m

De închiriat o cameră mobilată în str. Albă No. 27.

Noua Spălătorie Chimică şi Boiangerie „MODERNA"

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

Mulţumeşte pentru concursul ce-i dă Onoratul Public; In vederea sesonului de Vară şi a băilor, învită numeroasa clientelă a-i preda comenzile fiind încredinţată de efectuare promptă şi higienică.

Pentru Provincie efectuăm comenzile mai mari de 25 lei franco în atotă ţara.

FABRICA Comuna Copou — "MODERNA" str. Lăpuşneanu 17 (lîngă Noak)

ADVOCATUL

EM. SOCOR

S'a mutat în Str. Veche 24

SE CAUTA

ELEVI la Tipografia H. GOLDNER

Doctor SUZANA VECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Anastasie Panu 43**

Băile BALŢĂTESTI (Neamţ)

Sezonul incepe la 1 Iunie a. c.

Băi sărate concentrate; Idroterapie; Inhalaţii moderne cu oxigen comprimat; Pulverizaţii minerale; Masaj şi gimnastică medicală.

— Parcuri de brazi; Oteluri confortabile şi case ţărăneşti; Băi moderne de porţelan.

— Speciale pentru: Boale de femei, copii scrofuloşi şi anemici, artritici şi reumatisanţi, constipaţi şi nervoşi.

— Escursiuni plăcute şi uşor de făcut prin împrejurimi; Orchestră bună; Baluri de două ori pe săptămînă; Poştă şi Farmacie; Medic cu un intern în permamenţă; Masseur şi Masseuză speciali; *Bucătărie aleasă*; **Direcţiune nouă**.

— Pentru detalii a se adresa: *Mircea Arapu.* **Bălţăteşti** *jud. Neamţ* sau *Dr Botescu* Calea Griviţei No. 119 Bucureşti.

— Cură cu renumita *sare purgativă de Bălţăteşti* sau băi la domiciliu cu *sare de Băi de Bălţăteşti*; De vînzare la toate Farmaciile şi Drogueriile; *Depozit central la Administraţia Băilor Bălţăteşti.*

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa I-a a Loteriei

Tragerea

la 7 IULIE 1908

LEI 900,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara din puţinile

Lozuri Norocoase

ce au mai remas libere la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3
1/2 Una jumàtate	Lei	6
1 Loz întreg	Lei	12

Preţurile Oficiale pentru presolimbare

1/8 Una optime	3.—lei	1/4 Un sfert	6.—lei
1/2 Una jumătate	12.—lei	1/1 loz întreg	24.—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

SE CAUTA

ELEVI la tipografia H. Goldner.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi :

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

„VICTORIA"

SOCIETATE ANONIMA DE

Asigurari generale şi Reasigurari

IN BUCUREŞTI

Direcţiunea generală : Str. DOAMNEI No. 10

Capital statuar Lei 5.000.000

Intăia emisiune lei 1.000.000

Primul vărsămînt Lei 300.000

Societatea este representată în toate localităţile mai principale din ţară prin Agenţii săi şi face *Asigurări* contra riscurilor de

INCENDIU şi EXPLOZII

ACCIDENTE

CORPORALE ŞI ASUPRA VIEŢEI *OMENEŞTI*

TRANSPORT

Terestru, Fluvial şi Maritim

REPRESENTANŢA GENERALA PENTRU JUDEŢUL ŞI ORAŞUL IAŞI :

Strada Primăriei 27.

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfîntul Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de acest branşă

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată in 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de lucrări —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

SIROPUL D-lui ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore ale opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** şi **ale pulmonilor, a tusei vechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* **Farmacii**

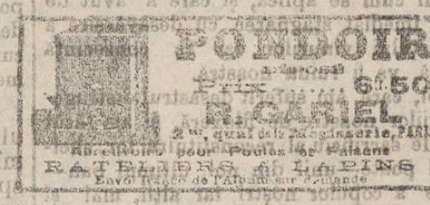

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE, FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp. Iaşi